

ABANT

2. Uluslararası Güncel Akademik Çalışmalar Sempozyumu

Konuşmacılar

Prof. Dr. Dody Hartando
Indonesia
28 Aralık 2023
10:00 - 10:30 A.M.

Prof. Dr. Raihan Yusoph
Philippines
28 Aralık 2023
10:00 - 10:30 A.M.

Doç. Dr. K. R. Padma
India
29 Aralık 2023
10:00 - 10:30 A.M.

Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə
Azerbaijan
30 Aralık 2023
10:00 - 10:30 A.M.

Akademik Teşvik, Doçentlik, Atama ve Yükselme kriterlerine uygundur. Türkiye'den katılım kotası % 45'tir. Yüzyüze ve Online gerçekleştirilecektir.

ÖNEMLİ TARİHLER

Özetlerin gönderilebileceği son gün: 24 Aralık 2023
Kongre ücretinin yatırılması ve kayıt için son gün: 25 Aralık 2023
Kongre Oturumları: 28 - 30 Aralık 2023
Kongre kitapları yayın tarihi : 30 Aralık 2023

28 - 30 Aralık 2023
www.abantkongresi.org

ABANT
2ND INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES
DECEMBER 28 - 30, 2023
ABANT

Edited By
PROF. DR. HAJAR HUSEYNOVA

CONGRESS ORGANIZING BOARD

- Head of Conference: Prof. Dr. Hülya Çiçek*
Head of Organizing Board: Dr Gültekin Gürçay
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Ali Bilgili
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Həcər Hüseynova
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Naile Bilgili
Organizing Committee Member: Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə
Organizing Committee Member: PROF. DR. BAŞAK HANEDAN
Organizing Committee Member: Dr. Mehdi Meskini Heydarlou
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Dwi Solisworo
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Dody Hartando
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Raihan Yusoph
Organizing Committee Member: Assoc. Prof. Dr. Ivaylo Staykov
Organizing Committee Member: Assist. Prof. Dr. K. R. Padma
Organizing Committee Member: Dr. Amaneh Manafidizaji
Organizing Committee Member: Aynurə Əliyeva

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House
Without permission can't be duplicate or copied.
Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
Academy Global–2023 ©

Issued: 30.12.2023
ISBN: 978-625-6830-73-8

CONFERENCE ID

ABANT 2ND INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES

DATE – PLACE
DECEMBER 28 - 30, 2023
ABANT

ORGANIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES & JOURNALS

EVALUATION PROCESS
All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES
Turkey – Azerbaijan - Egypt – Iran – Greece – Italy – Canada – Taiwan - USA. –
Thailand – Germany - Czech Republic - South Korea - China. – Libya – Jordan -
Malaysia. - USA - Sri Lanka – Bulgaria – Kenya – Algeria – Oman – Sudan – Nigeria -
India

PRESENTATION
Oral presentation

ASSOCIATION & ACADEMIC INCENTIVES :
45% of presented paper in the conference were from Turkey and %55 from other
Countries
Members of the organizing committees of the conference perform their duties with an
"official assignment letter"

LANGUAGES
Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

- Prof. Dr. Ali BILGILI – Türkiye
Prof. Dr. Naile BİLGİLİ – Türkiye
Prof. Dr. Başak HANEDAN – Türkiye
Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR – Türkiye
Prof. Dr. Emine KOCA – Türkiye
Prof. Dr. Fatma KOÇ – Türkiye
Prof. Dr. Bülent KURTIŞOĞLU – Türkiye
Prof. Dr. Hajar Huseynova – Azerbaijan
Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
Prof. Dr. Natalia LATYGINA – Ukraina
Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia
Prof. Muntazir MEHDI – Pakistan
Prof. Dr. Raihan YUSOPH – Philippines
Prof. Dr. Akbar VALADBIGI – Iran
Prof. Dr. F. Oben ÜRÜ – Türkiye
Prof. Dr. T.Venkat Narayana RAO – India
Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ – Türkiye
Prof. Dr. Mustafa BAYRAM – Türkiye
Prof. Dr. Saim Zeki BOSTAN – Türkiye
Prof. Dr. Hyeonjin Lee – China
Assoc. Prof. Dr. Abdulsemet AYDIN – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Dilorom HAMROEVA - Ozbekstan
Assoc. Prof. Dr. Abbas GHAFFARI – Iran
Assoc. Prof. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Türkiye
Assoc. Prof. Ivaylo STAYKOV - Bulgaria
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti – Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Ümit AYATA – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Eda BOZKURT – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Ahmet TOPAL – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Fahriye Emgili – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Sandeep GUPTA – India
Assoc. Prof. Dr. Veysel PARLAK – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mahmut İSLAMOĞLU – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade – Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Göksel ULAY – Türkiye

- Assist. Prof. K. R. PADMA – India
Assist. Prof. Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan
Assist. Prof. Dr. Maha Hamdan ALANAZI - Saudi Arabia
Assist. Prof. Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria
Assist. Prof. Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania
Assist. Prof. Dr. Gültekin GÜRÇAY – Turkiye
Assist. Prof. Dr. Dody HARTANTO - Indonesia
Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran
Assist. Prof. Dr. Bazarhan İMANGALIYEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Mamatkuli JURAYEV – Uzbekistan
Assist. Prof. Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
Assist. Prof. Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amanbay MOLDIBAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bhumika SHARMA - India
Assist. Prof. Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam
Assist. Prof. Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALIYEVA - Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Yang ZITONG – China
Assist. Prof. Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Imran Latif Saifi – South Africa
Assist. Prof. Dr. Zohaib Hassan Sain – Pakistan
Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ – Turkiye
Assist. Prof. Dr. Monisa Qadiri – India
Assist. Prof. Dr. Vaiva BALCIUNIENE – Lithuania
Assist. Prof. Dr. Meltem AVAN – Turkiye
Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Sonali MALHOTRA - India

ABANT
2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES
December 28 - 30, 2023
Abant

Join Zoom Meeting

[https://us02web.zoom.us/j/88193707664?pwd=MEZBL3M0SIArNWVsMjV0YUJkR3lIQ
T09](https://us02web.zoom.us/j/88193707664?pwd=MEZBL3M0SIArNWVsMjV0YUJkR3lIQ
T09)

Meeting ID: 881 9370 7664

Passcode: 123456

ÖNEMLİ AÇIKLAMA (Lütfen okuyunuz)

- ZOOM bağlantısı için yukarıda verilen bağlantıyı veya yine yukarıda verilen giriş bilgilerini kullanabilirsiniz.
- **Oturum içerisinde en KIDEMLİ olan katılımcı, moderatör olarak seçilir. Moderatörün oturum düzenini gözetmesi, akademisyen adaylarını yönlendirmesi beklenmektedir.**
- Oturuma bağlanmadan önce Salon numaranızı adınızın önüne aşağıdaki gibi ekleyiniz. Bu sayede kongre açılışında beklemeden oturularınıza gönderilebileceksiniz. **Ör. 5-Ahmet Ahmetoglu**
- Sunum süresi 10 dakikadır. Bu sürenin aşılmamasını moderatörler temin edecektir.
- Sunum sonrası 5 dakikayı geçmeyen soru-cevap, tartışma süresi verilmektedir.
- Sunumlar TÜRKÇE veya İNGİLİZCE yapılabilmektedir.
- Kameralar, oturum süresince toplam % 70 oranında açık olmak zorundadır.
- Sunum yapan katılımcının kamerası açık olmak zorundadır.
- **Sunum yapmak zorunludur. Herhangi bir nedenle sunum yapmamış olan katılımcıya sertifika verilmesi ve çalışmasının yayınlanması sözkonusu olamaz.**
- Katılımcı, kendi oturumda, oturum bitene kadar bulunmak zorundadır.
- Katılımcıların kendi oturumları dışındaki oturumlara katılma zorunluluğu yoktur.
- ZOOM platformunun kapasite sınırı nedeniyle, DİNLEYİCİ, sadece kapasite izin verdiği sürece kabul edilebilmektedir.
- Sunumlar kaydedilmekte ve muhafaza edilmektedir.

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	Prof. Dr. Arzu KARACA	1	THE IMPACT OF IMAGERY TYPES ON PUTTING PERFORMANCE IN GOLF WITHIN THE FRAMEWORK OF PAVIO'S MODEL	Dr. Yunus Uğur Prof. Dr. Hamit COŞKUN
		2	İMGELEME BECERİSİ ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	Prof. Dr. Hamit COŞKUN Arş. Gör. Dr. Yunus Uğur
		3	ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİNİN SPOR BİLİMLERİ EVRENİNE UYARLAMA ÇALIŞMASI	Doç. Dr. Cüneyt TAŞKIN Dr. Öğr. Üyesi Şerife Gamze ÜLKER
		4	MADDE BAĞIMLILIĞI FARKINDALIK ÖLÇEĞİNİN SPOR BİLİMLERİ EVRENİNE UYARLAMA ÇALIŞMASI	Doç. Dr. Cüneyt TAŞKIN Dr. Öğr. Üyesi Şerife Gamze ÜLKER
		5	Examining the Effect of 12-Week Training on Basic Motoric Parameters	Asst. Prof. Nurkan YILMAZ
		6	AGING: A MULTIFACETED PERSPECTIVE FROM GENETICS TO CULTURE, SOCIETY TO INDIVIDUAL	Assoc. Prof. Dr. Ramazan BAYER Eda BAYER Oğuzhan BOZKURT
		7	SAĞLIKTA KALİTE STANDARTLARI (SKS) DESTEK HİZMETLERİ BİLEŞENLERİ	Doç.Dr. Mehmet YORULMAZ
		8	KALİTE İYİLEŞTİRME ARAÇLARI VE SAĞLIKTA KULLANIM ÖRNEKLERİ	YL Öğrenci Elifnur ERDOĞMUŞ Doç.Dr. Mehmet YORULMAZ
		9	ÖĞRETMENLERİN BİLİŞSEL ESNEKLİKLERİ İLE MESLEKİ CANLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	Coşkun ÖZÇELİK Prof. Dr. Arzu KARACA
		10	SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN ALGILARININ SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: BİR ŞEHİR HASTANESİ ÖRNEĞİ	Beyda TÜRK Prof. Dr. Arzu KARACA

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 2	Dr. Öğr. Üyesi Semih AÇIKBAŞ	1	YAYGIN FİĞ (Vicia sativa L.) İLE ARPA (Hordeum vulgare L.)'NİN FARKLI ORANLARDA KARIŞTIRILMASIYLA ELDE EDİLEN SİLAJLARIN BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ	Doç. Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI Dr. Öğr. Üyesi Semih AÇIKBAŞ
		2	TUZ STRESİNE MARUZ BIRAKILAN İTALYAN ÇİMİ (Lolium multiflorum L.) TOHUMLARINA BORİK ASİT PRİMİNG UYGULAMASININ BAZI ÇİMLENME VE FİDE PARAMETRELERİNE ETKİSİ	Dr. Öğr. Üyesi Semih AÇIKBAŞ Doç. Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI
		3	BAZI PAMUK (Gossypium hirsutum L.) ÇEŞİTLERİNDE AGRONOMİK VE LİF KALİTE ÖZELLİKLERİNİN FARKLI YILLARDA BELİRLENMESİ	Dr. Fatih ATEŞ Zir. Yük. Müh. Ayten PEKBAĞRIYANIK Dr. Öğr. Üyesi Deniz İŞTİPLİLER Prof. Dr. Muzaffer TOSUN Prof. Dr. Fatma AYKUT TONK
		4	THE AIMS OF PLANTING DESIGN; THE EXAMPLE OF TRABZON BEŞİRLİ COASTAL PARK	Emine TARAKÇI EREN Hilal SURAT Banu KARAŞAH Derya SARI
		5	THE USABILITY OF WASTE BUILDING MATERIALS IN LANDSCAPE DESIGN	Hilal SURAT Emine TARAKÇI EREN Banu KARAŞAH Derya SARI
		6	TILLAGE SYSTEM OPTIONS FOR WEED MANAGEMENT	Assoc. Prof. Dr. Firat Pala Husrev Mennan
		7	Agro-Ecological Weed Management	Assoc. Prof. Dr. Firat Pala Husrev Mennan

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 3	Associate Prof., ZÜLKİF YALÇIN	1	DEPREM BÖLGESİ İLLERİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE DEPREM ÖNCESİ SAĞLIK PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRMESİ	Doç. Dr. YUSUF ERSOY Dr. Öğretim Üyesi, FUAD SELAMZADE İBRAHİM KADİR DEMİR
		2	RESEARCH TRENDS IN EVENT MANAGEMENT: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS	Zeynep DANABAŞ Doç. Dr. Murat SEYFİ
		3	İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ BİR SENDİKASIZLAŞTIRMA STRATEJİSİ MİDİR?	Doç. Dr. Mehtap DEMİR Sinem YAŞAR
		4	A RESEARCH ON ACCOUNTING AND REPORTING BY RETIREMENT BENEFIT PLANS STANDARD (IAS-26)	PhD Student, TARKAN GÜLMEZ Associate Prof., ZÜLKİF YALÇIN
		5	A RESEARCH TO DETERMINE THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL SILENCE, WORK STRESS AND JOB SATISFACTION	Graduate Student, MESUT TEKİN Associate Prof., ZÜLKİF YALÇIN
		6	Examining The Relationship Between Interpersonal Trust, Employee Satisfaction and Employee Loyalty: A Research on Manufacturing Businesses	Prof. Dr. Sadettin PAKSOY Dr. Merve KAPLAN
		7	HALKLA İLİŞKİLER ALANINDAKİ DOKTORA PROGRAMLARINDA YAŞANAN SORUNLAR VE BEKLENTİLER: HALKLA İLİŞKİLER DOKTORA ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK NİTEL BİR ARAŞTIRMA	Prof. Dr. BURCU ÖKSÜZ FATMA ŞENDOĞAN MALİKE ORMANCI
		8	İKNA VE PROPAGANDA KONULARI LİSANSÜSTÜ TEZLERDE NASIL ELE ALINMIŞTIR? LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ	Prof. Dr. BURCU ÖKSÜZ FATMA ŞENDOĞAN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 4	Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK	1	ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK İKLİM ALGILARI İLE DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	Resul ÖZCAN
		2	ŞİDDET DÖNGÜSÜ VE EĞİTİM	Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK
		3	OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ TÜRK VE GÖÇMEN ÇOCUKLARININ SOSYAL BECERİLERİNİN İNCELENMESİ	ÖZGE AKTAŞ Prof. Dr. ÜMİT DENİZ
		4	OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ON THE CONTRIBUTION OF IMPLICIT MESSAGES GIVEN THROUGH DISTANCE EDUCATION TO VALUES	Doç. Dr. Sevda KOÇ AKRAN
		5	OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ON NOTE-TAKING HABITS	Doç. Dr. Sevda KOÇ AKRAN
		6	TEACHER CANDIDATES' PERCEPTIONS ON THE CONCEPT OF DRAMA: A METAPHOR ANALYSIS STUDY	Doç. Dr. Sevda KOÇ AKRAN
		7	VALIDITY-RELIABILITY STUDY OF VOCATIONAL COURSE TEACHER IMPRESSION SCALE	Dr. Emrullah Deniz
		8	VALIDITY-RELIABILITY STUDY OF THE CAREER PERCEPTION OF CONTROL SCALE	Dr. Emrullah Deniz,

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 5	Assis. Prof. Dr. Kiranmai S.Rai	1	NEUROGENIC POTENTIAL OF CLITORIA TERNATEA AQUEOUS ROOT EXTRACT—A BASIS FOR ENHANCING LEARNING AND MEMORY	Assis. Prof. Dr. Kiranmai S.Rai
		2	COMPARISON BETWEEN ANTIBACTERIAL EFFECTS OF ETHANOLIC AND ISOPROPYL: HEXAN (7:3) EXTRACTS OF ZINGIBER OFFICINALE ROSE	Tahereh Naji Mahsa Jassemi
		3	MAHMOOD AHMAD, GHULAM MURTAZA, SONIA KHILJEE, MUHAMMAD ASADULLAH MADNI	Mahmood Ahmad Ghulam Murtaza Sonia Khiljee Muhammad Asadullah Madni
		4	IN VITRO ANTI-TUBERCULAR SCREENING OF NEWLY SYNTHESIZED BENZIMIDAZOLE DERIVATIVES	Assoc. Prof. M. Shahar Yar M. Mustaqeem Abdullah, Jaseela Majeed
		5	FORMULATION AND EVALUATION OF VAGINAL SUPPOSITORIES CONTAINING LACTOBACILLUS	Sanae Kaewnopparat, Nattha Kaewnopparat
		6	PENTACHLOROPHENOL REMOVAL VIA ADSORPTION AND BIODEGRADATION	Rakmi Abd.-Rahman Nurina Anuar
		7	PACKAGING THE ALKALOIDS OF CINCHONA BARK IN COMBINATION WITH ETOPOSIDE IN POLYMERIC MICELLES NANOPARTICLES	Diky Mudhakhir Satrialdi, Sukmadjaja Asyarie, Yeyet C. Sumirtapura
		8	COMPARATIVE EVALUATION OF THE BIOPHARMACEUTICAL AND CHEMICAL EQUIVALENCE OF THE SOME COMMERCIAL BRANDS OF PARACETAMOL TABLETS	Dr. Raniah Al-Shalabi, Omaima Al- Gohary, Dr. Samar Afify Eram Eltahir
		9	DATA MINING CLASSIFICATION METHODS APPLIED IN DRUG DESIGN	Mária Stachová Lukáš Sobišek
		10	SALBUTAMOL SULPHATE-ETHYLCELLULOSE TABLETTED MICROCAPSULES: PHARMACOKINETIC STUDY USING CONVOLUTION APPROACH	Ghulam Murtaza Kalsoom Farzana

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 6	Assis. Prof. Dr. Malinee Pongsavee	1	CLINICAL COMPARATIVE STUDY COMPARING EFFICACY OF INTRATHECAL FENTANYL AND MAGNESIUM AS AN ADJUVANT TO HYPERBARIC BUPIVACAINE IN MILD PRE-ECLAMPTIC PATIENTS UNDERGOING CAESAREAN SECTION	Sanchita B. Sarma M. P. Nath
		2	EFFECT OF MUSCLE ENERGY TECHNIQUE ON ANTERIOR PELVIC TILT IN LUMBAR SPONDYLOSIS PATIENTS	Dr. Enas Elsayed Abutaleb, Mohamed Taher Eldesoky, Shahenda Abd El Rasol
		3	THE OXIDATIVE DAMAGE MARKER FOR SODIUM FORMATE EXPOSURE ON LYMPHOCYTES	Assis. Prof. Dr. Malinee Pongsavee
		4	ASSOCIATION OF OVERWEIGHT AND OBESITY WITH BREAST CANCER	Amir Ghasemlouei, Alireza Khalaj
		5	EFFECTS OF SYNCHRONOUS MUSIC ON GYMNASTICS' MOTOR SKILLS PERFORMANCE AMONG UNDERGRADUATE FEMALE STUDENTS IN PHYSICAL EDUCATION COLLEGE	Assis. Prof. Dr. Sanaa Ali Ahmed Alrashid
		6	INFLUENCE OF BILATERAL AND UNILATERAL FLATFOOT ON PELVIC ALIGNMENT	Mohamed Taher Eldesoky, Enas Elsayed Abutaleb
		7	PROTECTIVE EFFECT OF L-CARNITINE AGAINST GENTAMICIN-INDUCED NEPHROTOXICITY IN RATS	Mohamed F. Ahmed, Mabruka S. Elashheb, Fatma M. Ben Rabha
		8	BODY COMPOSITION ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENTS BY ANTHROPOMETRY AND BIOELECTRICAL IMPEDANCE ANALYSIS	Phd. Can. Vinti Davar
		9	PHTHALATE EXPOSURE AMONG ROMA POPULATION IN SLOVAKIA	Miroslava Šidlovská Ida Petrovičová Tomáš Pilka Branislav Kolena
		10	RELEVANCE OF THE VARIATION IN THE ANGULATION OF PALATAL THROAT FORM TO THE ORIENTATION OF THE OCCLUSAL PLANE: A CEPHALOMETRIC STUDY	Sanath Kumar Shetty, Sanya Sinha, K. Kamalakanth Shenoy

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 7	Assis. Prof. Dr. Harcharan Singh Ranu	1	IMPROVING PROTEIN-PROTEIN INTERACTION PREDICTION BY USING ENCODING STRATEGIES AND RANDOM INDICES	Assis. Prof. Dr. Essam Al-Daoud
		2	TEMPERATURE-DEPENDENT STRUCTURAL PERTURBATION OF TUNA MYOGLOBIN	Yoshihiro Ochiai
		3	AN INTELLIGENT SYSTEM FOR KNEE AND ANKLE REHABILITATION	Dimitar Karastoyanov, Vladimir Monov
		4	DESIGN THE BOWTIE ANTENNA FOR THE DETECTION OF THE TUMOR IN MICROWAVE TOMOGRAPHY	Assis. Prof. Dr. Muhammd Hassan Khalil, Xu Jiadong
		5	ON THE DESIGN OF SHAPE MEMORY ALLOY LOCKING MECHANISM: A NOVEL SOLUTION FOR LAPAROSCOPIC LIGATION PROCESS	Reza Yousefian, Michael A. Kia, Mehrdad Hosseini Zadeh
		6	WHY WE ARE TALLER IN THE MORNING THAN GOING TO BED AT NIGHT – AN IN VIVO AND IN VITRO STUDY	Assis. Prof. Dr. Harcharan Singh Ranu
		7	A USER - REQUIREMENTS APPROACH IN MEDICAL DEVICES MAINTENANCE SYSTEM DEVELOPMENT: A CASE STUDY FROM AN INDUSTRY PERSPECTIVE	Manar AlJazzazi, Mohammed Rawashdeh, Tariq Alshawaheen, Aktham Malkawi
		8	CHARACTERIZATION OF LUBRICITY OF MUCINS AT POLYMERIC SURFACES FOR BIOMEDICAL APPLICATIONS	Seunghwan Lee
		9	INFLUENCE OF MICROSTRUCTURAL FEATURES ON WEAR RESISTANCE OF BIOMEDICAL TITANIUM MATERIALS	Dr. Mohsin T. Mohammed, Zahid A. Khan, Arshad N. Siddiquee
		10	MIRNAS AS REGULATORS OF TUMOUR SUPPRESSOR EXPRESSION	Dr. Olga A. Berillo, Gaukhar K. Baidildinova, Anatoliy T. Ivashchenko

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 8	Fariba Shavakhi Zavareh,	1	REAL-TIME RECOGNITION OF DYNAMIC HAND POSTURES ON A NEUROMORPHIC SYSTEM	Qian Liu, Steve Furber
		2	OPTIMAL PLANNING OF DISPATCHABLE DISTRIBUTED GENERATORS FOR POWER LOSS REDUCTION IN UNBALANCED DISTRIBUTION NETWORKS	Mahmoud M. Othman, Y. G. Hegazy, A. Y. Abdelaziz
		3	OPTIMAL ECONOMIC LOAD DISPATCH USING GENETIC ALGORITHMS	Assis. Prof. Dr. Vijay Kumar, Assis. Prof. Dr. Jagdev Singh, Dr. Yaduvir Singh, Sanjay Sood
		4	EMPIRICAL MODE DECOMPOSITION BASED MULTISCALE ANALYSIS OF PHYSIOLOGICAL SIGNAL	Young-Seok Choi
		5	EXPERIMENTAL IMPLEMENTATION OF MODEL PREDICTIVE CONTROL FOR PERMANENT MAGNET SYNCHRONOUS MOTOR	Assis. Prof. Dr. Abdelsalam A. Ahmed
		6	ANALYSIS OF DIRECT CURRENT MOTOR IN LABVIEW	E. Ramprasath, P. Manojkumar, P. Veena
		7	IMPROVEMENT OF VOLTAGE PROFILE OF GRID INTEGRATED WIND DISTRIBUTED GENERATION BY SVC	Fariba Shavakhi Zavareh, Hadi Fotoohabadi, Reza Sedaghati
		8	A SIMPLE ADAPTIVE ATOMIC DECOMPOSITION VOICE ACTIVITY DETECTOR IMPLEMENTED BY MATCHING PURSUIT	Thomas Bryan, Veton Kepuska, Ivica Kostanic
		9	DATA-DRIVEN MULTISCALE TSALLIS COMPLEXITY: APPLICATION TO EEG ANALYSIS	Young-Seok Choi
		10	OVERVIEW OF DIFFERENT APPROACHES USED IN OPTIMAL OPERATION CONTROL OF HYBRID RENEWABLE ENERGY SYSTEMS	K. Kusakana

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 9	Assis. Prof. Dr. P. Selvam,	1	MAXIMUM POWER POINT TRACKING BASED ON ESTIMATED POWER FOR PV ENERGY CONVERSION SYSTEM	Assis. Prof. Dr. Zainab Almkhtar, Dr. Adel Merabet
		2	EFFECT OF COLLECTOR ASPECT RATIO ON THE THERMAL PERFORMANCE OF WAVY FINNED ABSORBER SOLAR AIR HEATER	Abhishek Priyam, Prabha Chand
		3	SIMILITUDE FOR THERMAL SCALE-UP OF A MULTIPHASE THERMOLYSIS REACTOR IN THE CU-CL CYCLE OF A HYDROGEN PRODUCTION	Assis. Prof. Dr. Mohammed W. Abdulrahman
		4	ENHANCEMENT OF THERMAL PERFORMANCE OF LATENT HEAT SOLAR STORAGE SYSTEM	Rishindra M. Sarviya, Ashish Agrawal
		5	A ZVT-ZCT-PWM DC-DC BOOST CONVERTER WITH DIRECT POWER TRANSFER	Naim Suleyman Ting, Yakup Sahin, Ismail Aksoy
		6	INTELLIGENT MAXIMUM POWER POINT TRACKING USING FUZZY LOGIC FOR SOLAR PHOTOVOLTAIC SYSTEMS UNDER NON-UNIFORM IRRADIATION CONDITIONS	Assis. Prof. Dr. P. Selvam, Res. Assis S. Senthil Kumar
		7	AN IMPROVED CUCKOO SEARCH ALGORITHM FOR VOLTAGE STABILITY ENHANCEMENT IN POWER TRANSMISSION NETWORKS	Reza Sirjani, Nobosse Tafem Bolan
		8	TECHNICAL ANALYSIS OF COMBINED SOLAR WATER HEATING SYSTEMS FOR COLD CLIMATE REGIONS	Hossein Lotfizadeh, André McDonald, Amit Kumar
		9	AN EXPERIMENTAL STUDY ON EVACUATED TUBE SOLAR COLLECTOR FOR STEAM GENERATION IN INDIA	Assis. Prof. Dr. Avadhesh Yadav, Anunaya Saraswat
		10	COUPLING HEAT AND MASS TRANSFER FOR HYDROGEN-ASSISTED SELF-IGNITION BEHAVIORS OF PROPANE-AIR MIXTURES IN CATALYTIC MICRO-CHANNELS	Junjie Chen, Deguang Xu

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 10	Prof. Dr. Rosemarie Velik	1	PERCEPTIONS OF HEALTH STATUS AND LIFESTYLE HEALTH BEHAVIORS OF POOR PEOPLE IN MAURITIUS	Smita S. D. Goorah, Melisha Panchoo
		2	SPREADING DYNAMICS OF A VIRAL INFECTION IN A COMPLEX NETWORK	Assis. Prof. Dr. Khemanand Moheeput, Smita S. D. Goorah, Satish K. Ramchurn
		3	CHASE TRAINER EXERCISE PROGRAM IN ATHLETE WITH UNILATERAL PATELLOFEMORAL PAIN SYNDROME (PFPS)	Asha Hasnimy Mohd Hashim, Lee Ai Choo
		4	ANALYSIS OF METALLOTHIONEIN GENE MT1A (RS11076161) AND MT2A (RS10636) POLYMORPHISMS AS A MOLECULAR MARKER IN TYPE 2 DIABETES MELLITUS AMONG MALAY POPULATION	Assis. Prof. Dr. Norsakinah Mohammad Osman, Ali Etemad, Assoc. Prof. Dr. Patimah Ismail
		5	EFFECT OF ON-DEMAND CUEING ON FREEZING OF GAIT IN PARKINSON'S PATIENTS	Prof. Dr. Rosemarie Velik
		6	EFFECT OF COLD, WARM OR CONTRAST THERAPY ON CONTROLLING KNEE OSTEOARTHRITIS ASSOCIATED PROBLEMS	Amal E. Shehata, Manal E. Fareed
		7	CHEMOTHERAPY SAFETY PROTOCOL FOR ONCOLOGY NURSES: IT'S EFFECT ON THEIR PROTECTIVE MEASURES PRACTICES	Magda M. Mohsen, Manal E. Fareed
		8	FITTER - A FRAMEWORK FOR INTEGRATING ACTIVITY TRACKING TECHNOLOGIES INTO ELECTRIC RECREATION FOR CHILDREN AND ADOLESCENTS	R. Altamimi, G. Skinner, K. Nesbitt
		9	CONSUMPTION PATTERN AND DIETARY PRACTICES OF PREGNANT WOMEN IN ODEDA LOCAL GOVERNMENT AREA OF OGUN STATE	Dr. Ademuyiwa, Assis. Prof. Dr. M. O., Sanni, S. A.
		10	BIOMECHANICS ANALYSIS WHEN DELIVERING BABY	Kristyanto B.

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	Doçent Doktor, ONUR ARAZ	1	INVESTIGATION OF THE RESTRICTIVE FACTOR OF THE ANNOTATION ON THE REGISTRY TO THE PLOT	Selim Taşkaya
		2	DEPREM ETKİSİNDEKİ TEK KATLI BİR YAPIDAKİ YER DEĞİŞTİRME TEPKİLERİ ÜZERİNDE PARALEL BAĞLI AYARLI KÜTLE SÖNÜMLEYİCİLERİN ETKİSİ	Doçent Doktor, ONUR ARAZ
		3	DEPREM ETKİSİNDEKİ TEK KATLI BİR YAPIDAKİ İVME TEPKİLERİ ÜZERİNDE SERİ BAĞLI AYARLI KÜTLE SÖNÜMLEYİCİLERİN ETKİSİ	Doçent Doktor, ONUR ARAZ
		4	POP-UP MEKÂNLARDA KULLANILAN ALGISAL TASARIM STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ	Mimar, Nevra İLHAN Prof. Dr., F. Demet AYKAL Öğr. Gör. Mizgin GÖKÇE SALIK
		5	DENİZLİ EVLERİNİN TARİHSEL SÜREÇTEKİ GELİŞİMİ	Öğr. Gör. İpek GÖLÜKCÜ Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ
		6	OCAK 2020 DEPREMİ SONRASI ELÂZİĞ İLİ İMAR PLANI DÜZENLEMELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AÇISINDAN ANALİZİ	Dr.Öğr.Üyesi, Ayhan ALTINÖRS İnşaat Mühendisi, Sedat GÜRSEL
		7	Association rule mining with earthquake data collected from Türkiye region	Res. Assist. Baha ALTURAN Assoc. Prof. Dr. İlker TÜRKER
		8	UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ'NDE YER ALAN SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL VARLIKLARIN İNCELENMESİ	Yüksek Şehir ve Bölge Plancısı Hüsne TEMUR Doç. Dr. Seçil Gül MEYDAN YILDIZ
		9	YERLEŞİM ALANLARINDA BÖLGESEL BAZLI KURAKLIK ANALİZİ	Doç. Dr. Seçil Gül MEYDAN YILDIZ Yüksek Şehir ve Bölge Plancısı Hüsne TEMUR
		10		

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 2	Doç. Dr., ÜMİT MUHAMMET KOÇYİĞİT	1	ILLUMİNATING PERFORMANCE: THE INFLUENCE OF COLOR LIGHTS ON INTERVAL EXERCISE	Öğr. Gör. Oğuzhan BOZKURT Doç. Dr. Ramazan BAYER
		2	EFFECT OF CARBOHYDRATE INTAKE IN ATHLETES: A SYSTEMATIC REVIEW	Doç. Dr. Ramazan BAYER Öğr. Gör. Oğuzhan BOZKURT
		3	HEMODİYALİZ TEDAVİSİ ALAN BİREYLERDE SIVI KONTROLÜNE UYUM İLE HASTALIK SEMPTOMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	Seda Nur Abatay Prof. Dr. Asiye Akyol
		4	ENTERAL NUTRITION SUPPORT IN OLDER ADULTS	Hilal Toklu Baloglu
		5	SARCOPENIA IN OLDER ADULTS	Hilal Toklu Baloglu
		6	Infections Associated with Invasive Devices in the Intensive Care Unit: Assessment of Surveillance Experience	Nurbanu Sezak Pınar Ayvat Başak Büyük
		7	PROBİYOTİKLERİN ALZHEİMER HASTALIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TIP VE SİNİR BİLİMİNDE BİLİMSEL HARİTALAMA	Dr. Öğr. Üyesi, Gülay Demir Dr. Öğr. Üyesi, Arzuhan ÇETİNDAG ÇİLTAŞ
		8	PROBİYOTİKLERİN TIP VE SİNİRBİLİMİ BAĞLAMINDA BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: ÇALIŞMA, EĞİLİMLER VE BİLİMSEL LİTERATÜRDEKİ DURUM	Dr. Öğr. Üyesi, Arzuhan ÇETİNDAG ÇİLTAŞ
		9	ANTİEPİLEPTİK ETKİ POTANSİYELLERİN KEŞFİNDE METOKSİ TÜREVLERİN ETKİSİNİN LİTERATÜR İNCELENMESİ	Doç. Dr., ÜMİT MUHAMMET KOÇYİĞİT
		10	YAPILAN ÇALIŞMALARDA HALOJENLİ TÜREVLERİN ASETİLKOLİNESTERAZ ENZİM İNHİBİSYONU ÜZERİNE ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	Doç. Dr., ÜMİT MUHAMMET KOÇYİĞİT

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 3	Dr. Öğr. Üyesi, İREM ERASA AKÇA	1	BÜTÇE SİSTEMLERİ VE TÜRKİYE'DE UYGULAMA ALANLARI	Dr. Öğr. Üyesi, İREM ERASA AKÇA
		2	THE IMPORTANCE OF SOCIAL MEDIA IN THE PARTICIPATION OF YOUTH IN POLITICS	Prof. Dr. Ali ŞAHİN Abdurrahman CANAN
		3	DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ DIŞ POLİTİKASI	YL Öğrencisi, KAAN AKYOL Prof. Dr. METİN AKSOY
		4	DIŞ POLİTİKA ANALİZİ TEORİSİ OLARAK NEOKLASİK REALİZM'İN DEĞERLENDİRİLMESİ	YL Öğrencisi, KAAN AKYOL Prof. Dr. METİN AKSOY
		5	DİJİTAL ÇAĞDA TERÖR: SİBER GÜVENLİK VE PROPAGANDA	Dr. Murat SARI
		6	Avrupa Bütünleşmesi: Avrupalılığın Oluşum Sürecinden Avrupa Siyasi Birliğine Kısa Bir İnceleme	Öğr. Gör. Mert SOĞUKOLUK

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 4	Assoc.prof., Nazile Abdullazade	1	HEYDAR ALIYEV and LITERATURE TEACHING ISSUES	Assoc.prof., Nazile Abdullazade
		2	DIYARBAKIR RABIES TREATMENT CENTER AND ACTIVITIES	Doç. Dr. Abdulaziz KARDAŞ
		3	TRANSPORTATION AND TRANSPORTATION IN VAN DURING THE REPUBLICAN ERA (1950-1990)	Doç. Dr. Abdulaziz KARDAŞ
		4	ÜMMÜ HARAM BİNTİ MİLHÂN'IN HAYATI VE KIBRIS'IN FETHİNE DÂİR NAKLETTİĞİ HADİSLERİN İNCELENMESİ	Arş. Gör. Dr. ABDULLAH ÇİMEN
		5	HEMMAM B. MÜNEBBİH'İN ES-SAHİFETÜ'S-SAHİHASI'NDA YER ALAN BİR HADİSİN İNCELENMESİ	Arş. Gör. Dr. ABDULLAH ÇİMEN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 5	Prof. MUSTAFA KÜÇÜKÖNER	1	JACOB GAUTEL'İN "BABİL KULESİ" ADLI ENSTALASYON ESERİNDE BİRLİK TEMASI	Prof. MUSTAFA KÜÇÜKÖNER Dr. Hava KÜÇÜKÖNER Öğr. Gör. Uğur ÖZEN
		2	AHLAT'TA BULUNAN HASAN PADİŞAH KÜMBETİNİN GÜNÜMÜZE AİT BELGESEL TÜRDEKİ GRAVÜR RESİMLERİ	Prof. MUSTAFA KÜÇÜKÖNER Öğr. Gör. Uğur ÖZEN Dr. Hava KÜÇÜKÖNER
		3	MÜZİK TERAPİDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLERİN ÇEŞİTLİLİĞİ	Öğr. Gör. Gürbüz AKYÜREK Doç. Dr. Sercan ÖZKELEŞ
		4	MÜZİK TERAPİDE UYGULAMA ALANLARI	Öğr. Gör. Gürbüz AKYÜREK Doç. Dr. Sercan ÖZKELEŞ
		5	ART IN THE SHADOW OF WAR: BANKSY- WALLED OFF HOTEL	Assoc. Prof. Dr. Reyhan DEMİR Assist. Prof. Dr. Ahu Simla DEĞERLİ
		6	THE RECONSTRUCTION OF THE IDENTITY OF ART AND POP ART	Assist. Prof. Dr. Ahu Simla DEĞERLİ Assoc. Prof. Dr. Reyhan DEMİR

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 6	Assis. Prof. Dr. Zdzisław Zakęś	1	EVALUATION OF PROTEIN DIGESTIBILITY IN CANOLA MEALS BETWEEN CAECECTOMISED AND INTACT ADULT COCKERELS	Ali Nouri Emamzadeh, Akbar Yaghobfar
		2	EFFECT OF L-ARGININE ON NEUROMUSCULAR TRANSMISSION OF THE CHICK BIVENTER CERVICIS MUSCLE	Assis. Prof. Dr. S. Asadzadeh Vostakolaei
		3	THE RELATIONSHIP BETWEEN SHEEP MANAGEMENT AND LAMB MORTALITY	Assis. Prof. Dr. T. M. Mousa-Balabel
		4	EFFECT OF STOCKING DENSITY ON MONOSEX NILE TILAPIA GROWTH DURING POND CULTURE IN INDIA	Suman B. Chakraborty, Samir Banerjee
		5	PRAGATI NODE POPULARITY (PNP) APPROACH TO IDENTIFY CONGESTION HOT SPOTS IN MPLS	E. Ramaraj, A. Padmapriya
		6	IMPROVEMENT OF SEMEN QUALITY IN HOLSTEIN BULLS DURING HEAT STRESS BY SUPPLEMENTING OMEGA-3 FATTY ACIDS	Hamid. Gholami, Mohammad. Chamani, Armin. Towhidi, Mohammad. H. Fazeli
		7	THE RELATIONSHIP BETWEEN EXCRETA VISCOSITY AND TMEN IN SBM	Assis. Prof. Ali Nouri Emamzadeh
		8	ANTICOAGULATORY ROLE OF AN ERGOT MESYLATE: HYDERGINE	Fareeha A., Irfan Z Qureshi
		9	THE EFFECT OF SELECTIVE CYCLOOXYGENASE (COX) INHIBITORS ON JAPANESE MEDAKA (ORYZIAS LATIPES) REPRODUCTION PARAMETERS	Dr. Agata Kowalska, Radosław K. Kowalski, Assis. Prof. Dr. Zdzisław Zakęś
		10	EVALUATION OF PROTEIN DIGESTIBILITY IN CANOLA MEALS BETWEEN CAECECTOMISED AND INTACT ADULT COCKERELS	Ali Nouri Emamzadeh, Akbar Yaghobfar

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 7	Assis. Prof. Dr. Wisuwat Songnuan,	1	DIFFERENTIAL SENSITIVITY OF NITROGEN-FIXING, FILAMENTOUS CYANOBACTERIAL SPECIES TO AN ORGANOCHLORINE INSECTICIDE - 6, 7, 8, 9, 10, 10-HEXACHLORO-1, 5, 5A, 6, 9, 9A-HEXAHYDRO-6, 9-METHANO-2, 4, 3-BENZODIOXATHIOPINE-3-OXIDE	Nirmal J.I. Kumar, Dr. Anubhuti A. Bora, Assis. Prof. Dr. Manmeet K. Amb
		2	AN EVALUATION OF PESTICIDE STRESS INDUCED PROTEINS IN THREE CYANOBACTERIAL SPECIES- ANABAENA FERTILISSIMA, AULOSIRA FERTILISSIMA AND WESTIELLOPSIS PROLIFICA USING SDS-PAGE	Nirmal Kumar, Rita N. Kumar, Anubhuti Bora, Manmeet Kaur Amb
		3	COMPUTATIONAL IDENTIFICATION OF MICRORNAs AND THEIR TARGETS IN TWO SPECIES OF EVERGREEN SPRUCE TREE (PICEA)	Assis. Prof. Dr. Muhammad Y.K. Barozai, Ifthikhar A. Baloch, M. Din
		4	A NEW APPROACH IN PROTEIN FOLDING STUDIES REVEALED THE POTENTIAL SITE FOR NUCLEATION CENTER	Nurul Bahiyah Ahmad Khairudin, Habibah A Wahab
		5	DETECTION OF OXIDATIVE STRESS INDUCED BY MOBILE PHONE RADIATION IN TISSUES OF MICE USING 8-OXO-7, 8-DIHYDRO-2'-DEOXYGUANOSINE AS A BIOMARKER	Phd. Can Ahmad M. Khalil, Dr. Ahmad M. Alshamali, Marwan H. Gagaa
		6	MICROBIAL OIL PRODUCTION BY ISOLATED OLEAGINOUS YEAST TORULASPORA GLOBOSA YU5/2	Rita Kumar, Alka Sharma, Purnima Dhall, Niha M. Kulshreshtha, Anil Kumar
		7	HIGH-INTENSITY NANOSECOND PULSED ELECTRIC FIELD EFFECTS ON EARLY PHYSIOLOGICAL DEVELOPMENT IN ARABIDOPSIS THALIANA	Assis. Prof. Dr. Wisuwat Songnuan, Dr. Phumin Kirawanich
		8	MICRO-AEROBIC, ANAEROBIC AND TWO-STAGE CONDITION FOR ETHANOL PRODUCTION BY ENTEROBACTER AEROGENES FROM BIODIESEL-DERIVED CRUDE GLYCEROL	Kanokrat Saisaard, Irini Angelidaki, Poonsuk Prasertsan
		9	USING MALOLACTIC FERMENTATION WITH ACID- AND ETHANOL- ADAPTED OENOCOCCUS OENI STRAIN TO IMPROVE THE QUALITY OF WINE FROM CHAMPS BOURCIN GRAPE IN SAPA - LAO CAI	Pham Thu Thuy, Nguyen Lan Huong, Chu Ky Son
		10		

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 8	Simon B. N. Thompson	1	CORRELATIONAL ANALYSIS BETWEEN BRAIN DOMINANCES AND MULTIPLE INTELLIGENCES	Lakshmi Dhandabani, Rajeev Sukumaran
		2	AWARENESS OF STUDENTS AND TEACHERS TOWARDS AIDS AND AIDS EDUCATION	Assis. Prof. Dr. Anjan Saikia
		3	APPLICATION OF SINGLE SUBJECT EXPERIMENTAL DESIGNS IN ADAPTED PHYSICAL ACTIVITY RESEARCH: A DESCRIPTIVE ANALYSIS	Jiabei Zhang Ying Qi
		4	THE CLASSIFICATION PERFORMANCE IN PARAMETRIC AND NONPARAMETRIC DISCRIMINANT ANALYSIS FOR A CLASS- UNBALANCED DATA OF DIABETES RISK GROUPS	Dr. Lily Ingsrisawang Assis. Prof. Dr. Tasanee Nacharoen
		5	VALIDATION OF AN ACUITY MEASUREMENT TOOL FOR MATERNITY SERVICES	Cherryl Lowe
		6	A COMPREHENSIVE METHOD OF FAULT DETECTION AND ISOLATION BASED ON TESTABILITY MODELING DATA	Junyou Shi Weiwei Cui
		7	YAWNING AND CORTISOL AS A POTENTIAL BIOMARKER FOR EARLY DETECTION OF MULTIPLE SCLEROSIS	Simon B. N. Thompson
		8	AN APPLICATION OF SELF-HEALTH RISK ASSESSMENT AMONG POPULATIONS LIVING IN THE VICINITY OF A FIBER-CEMENT ROOFING FACTORY	Assis. Prof. Dr. Phayong Thepaksorn
		9	PREDICTORS OF NON-ALCOHOLIC FATTY LIVER DISEASE IN EGYPTIAN OBESE ADOLESCENTS	Moushira Zaki Wafaa Ezzat Yasser Elhosary, Omnia Saleh
		10	ANGIOGRAPHIC EVALUATION OF ETT (TREADMILL) POSITIVE PATIENTS IN A TERTIARY CARE HOSPITAL OF BANGLADESH	Syed Dawood Md. Taimur, Saidur Rahman Khan, Farzana Islam

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON9	Assis. Prof. Dr. Hemant Kumawat	1	SATELLITE RAINFALL PREDICTION TECHNIQUES - A STATE OF THE ART REVIEW	S. Sarumathi N. Shanthi S. Vidhya
		2	MATERIAL PARAMETER IDENTIFICATION OF MODIFIED ABDELKARIM-OHNO MODEL	Pedro F. Albuquerque Assis. Prof. Dr. Pedro V. Gamboa Assoc. Prof. Miguel A. Silvestre
		3	“FRICTION SURFACES” OF AIRPORT EMERGENCY PLAN	Dr. Jakub Kraus, Vladimír Plos, Peter Vittek
		4	PARAMETRIC INVESTIGATION OF AIRCRAFT DOOR’S EMERGENCY POWER ASSIST SYSTEM (EPAS)	Dr. Marshal D. Kafle Jun H. Kim Hyun W. Been Kyoung M. Min Sung H. Kim
		5	ACOUSTIC BEHAVIOR OF POLYMER FOAM COMPOSITE OF SHOREA LEPROSULA AFTER UV-IRRADIATION EXPOSURE	Anika Zafiah M. Rus S. Shafizah
		6	MODELING AND SIMULATION OF AXIAL FAN USING CFD	Assis. Prof. Dr. Hemant Kumawat
		7	A MODIFIED DECOUPLED SEMI-ANALYTICAL APPROACH BASED ON SBFEM FOR SOLVING 2D ELASTODYNAMIC PROBLEMS	M. Fakharian M. I. Khodakarami
		8	NUMERICAL INVESTIGATION OF NANOFUID BASED THERMOSYPHON SYSTEM	Kiran Kumar K Ramesh Babu Bejjam Atul Najan
		9	PREDICTION OF SCOUR PROFILE CAUSED BY SUBMERGED THREE-DIMENSIONAL WALL JETS	Abdullah Al Faruque Ram Balachandar
		10	NUMERICAL INVESTIGATION OF THE EFFECT OF NUMBER OF WAVES ON HEAT TRANSFER IN A WAVY WALL ENCLOSURE	Assis. Prof. Dr. Ali Reza Tahavvor Assis. Prof. Dr. Saeed Hosseini Dr. Afshin Karimzadeh Fard

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 10	Prof. Nihit Madireddi	1	STUDYING THE INTERCALATION OF LOW DENSITY POLYETHYLENE/CLAY NANOCOMPOSITES AFTER DIFFERENT UV EXPOSURES	Assis. Prof. Dr. Samir Al-Zobaidi
		2	EFFECT OF SEWING SPEED ON THE PHYSICAL PROPERTIES OF FIREFIGHTER SEWING THREADS	Adnan Mazar Engin Akcagun Antonin Havelka Funda Buyuk Mazari, Pavel Kejzlar
		3	THE EXPERIMENTAL AND NUMERICAL ANALYSIS OF TRIP STEEL WIRE DRAWING PROCESSES DRAWN WITH DIFFERENT PARTIAL REDUCTIONS	Lecture Sylwia Wiewiorowska, Assis. Prof. Dr. Zbigniew Muskalski
		4	PREDICTION OF SOLIDIFICATION BEHAVIOR OF AL ALLOY IN A CUBE MOLD CAVITY	N. P. Yadav Assoc. Prof. Deepti Verma
		5	INFLUENCE OF HIGH TEMPERATURE AND HUMIDITY ON POLYMER COMPOSITES USED IN RELINING OF SEWAGE	Parastou Kharazmi Folke Björk
		6	ANTICORROSIVE POLYURETHANE CLEAR COAT WITH SELF-CLEANING CHARACTER	Prof. Nihit Madireddi P. A. Mahanwar
		7	EFFECTS OF COUPLING AGENT ON THE PROPERTIES OF DURIAN SKIN FIBRE FILLED POLYPROPYLENE COMPOSITE	Hazleen Anuar Nur Aimi Mohd Nasir Yousuf El-Shekeil
		8	RESPONSE SURFACE METHODOLOGY FOR OPTIMUM HARDNESS OF TIN ON STEEL SUBSTRATE	R. Joseph Raviselvan K. Ramanathan P. Perumal M. R. Thansekhar
		9	THE EFFECTS AND INTERACTIONS OF SYNTHESIS PARAMETERS ON PROPERTIES OF MG SUBSTITUTED HYDROXYAPATITE	S. Sharma U. Batra S. Kapoor, A. Dua
		10	EXPERIMENTAL INVESTIGATION ON MECHANICAL PROPERTIES OF RICE HUSK FILLED JUTE REINFORCED COMPOSITES	Priyankar Pratim Deka, Sutanu Samanta

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 29 ARALIK/ DECEMBER 29, 2023 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 11	Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK	1	ANGIOGRAPHIC EVALUATION OF ETT (TREADMILL) POSITIVE PATIENTS IN A TERTIARY CARE HOSPITAL OF BANGLADESH	Syed Dawood Md. Taimur, Saidur Rahman Khan, Farzana Islam
		2	PROTECTIVE EFFECT OF SAPONIN EXTRACT FROM THE ROOT OF GARCINIA KOLA (BITTER KOLA) AGAINST PARACETAMOL- INDUCED HEPATOTOXICITY IN ALBINO RATS	Yemisi Rufina Alli Smith, Isaac Gbadura Adanlawa
		3	EVALUATION OF SALIVARY NICKEL LEVEL DURING ORTHODONTIC TREATMENT	Mudafara S. Bengleil, Juma M. Orfi, Iman Abdelgader
		4	A STUDY OF CARDIO PULMONARY CHANGES DURING UPPER GASTROINTESTINAL ENDOSCOPY	Sharan Badiger, Prema T. Akkasaligar, P. Amith Kumar
		5	THE ROLE OF IDENTIFICATIONS IN WOMEN PSYCHOPATHOLOGY	Mary Gouva, Elena Dragioti, Evangelia Kotrsotsiou
		6	A REVIEW OF PHARMACOLOGICAL PREVENTION OF PERI- AND POST-PROCEDURAL MYOCARDIAL INJURY AFTER PERCUTANEOUS CORONARY INTERVENTION	Assis. Prof. Dr. Syed Dawood Md. Taimur, Md. Prof. Dr. Hasanur Rahman, Syeda Fahmida Afrin, Farzana Islam
		7	AN EMPIRICAL MODE DECOMPOSITION BASED METHOD FOR ACTION POTENTIAL DETECTION IN NEURAL RAW DATA	Sajjad Farashi, Assoc. Prof. Dr. Mohammadjavad Abolhassani, Mostafa Taghavi Kani
		8	THE ORIGIN, DIFFUSION AND A COMPARISON OF ORDINARY DIFFERENTIAL EQUATIONS NUMERICAL SOLUTIONS USED BY SIR MODEL IN ORDER TO PREDICT SARS-COV-2 IN NORDIC COUNTRIES	Assis. Prof. Dr. Gleda Kutrolli, Assis. Prof. Dr. Maksi Kutrolli, Etjon Meco
		9	TUBERCULOSIS MODELLING USING BIO-PEPA APPROACH	Dalila Hamami, Baghdad Atmani
		10	POSSIBLE ROLE OF POLYAMINE ON TUMOR SPREAD AFTER SURGICAL TRAUMA	prof. Dr. Kuniyasu Soda

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	Prof. Dr. Zehra Yücedağ	1	ABOUT GENERALIZED HYPERGEOMETRIC FUNCTIONS BEING STARLIKE AND CONVEX	DR, ALAATTİN AKYAR
		2	SOME COEFFICIENT BOUNDS FOR A SUBCLASS OF PSEUDO-TYPE UNIVALENT FUNCTIONS INVOLVING EULER POLYNOMIALS	Prof. Dr. Hatun Özlem GÜNEY
		3	ASSESSING THE IMPACT OF FOREST FIRES: COMPARATIVE ANALYSIS OF XGBOOST AND RANDOM FOREST ALGORITHMS: ÇANAĞKALE FIRES IN 2023	Res. Asst. Elif Ozlem YILMAZ Prof. Dr. Taskin KAVZOGLU
		4	DEEP LEARNING-BASED LAND USE AND LAND COVER MAPPING FROM WORLDVIEW-3 IMAGERY	Res. Asst. Elif Ozlem YILMAZ Prof. Dr. Taskin KAVZOGLU
		5	EXISTENCE OF SOLUTIONS FOR BOUNDARY PROBLEM INVOLVING THE $p(x)$ -LAPLACE TYPE OPERATORS	Prof. Dr. Zehra Yücedağ
		6	EXISTENCE OF WEAK SOLUTIONS FOR NONLINEAR ELLIPTIC EQUATIONS WITH VARIABLE EXPONENT	Prof. Dr. Zehra Yücedağ
		7	MULTIPHOTON IONIZATION IN SMALL MOLECULES: INSIGHTS, TRENDS, AND APPLICATIONS	Dr. İLHAN CANDAN
		8	RECENT TRENDS IN ATTOSECOND SCIENCE: UNRAVELLING THE DYNAMICS OF ULTRAFAST PHENOMENA	Dr. İLHAN CANDAN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 2	Dr. Nurullah AYKAÇ	1	TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ “BİR KÜÇÜK OĞLANCIK VARMIŞ” ŞİİRİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	Dr. Nurullah AYKAÇ
		2	RESİMLİ ÖYKÜ KİTAPLARININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	Dr. Nurullah AYKAÇ Öğrt. Meryem AYKAÇ
		3	DİN ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİNİN ROLÜ: DİJİTAL ÖĞRENME ARAÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	Dr. Kazim SELEK
		4	THE RELATIONSHIP BETWEEN BILINGUAL SECONDARY SCHOOL STUDENTS’ TURKISH SPEAKING SELF-EFFICIENCY WITH SOME VARIABLES	Teacher Tuba Gültaş, Assoc. Prof. Dr. Mehmet Nuri Kardeş
		5	THE RELATIONSHIP BETWEEN BILINGUAL SECONDARY SCHOOL STUDENTS’ TURKISH SPEAKING ATTITUDES WITH SOME VARIABLES	Teacher Tuba Gültaş, Assoc. Prof. Dr. Mehmet Nuri Kardeş
		6	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ETKİLEŞİMLİ DEFTER KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	YL Öğrencisi İrem BALCIKOCA Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Doç. Dr. Alper YORULMAZ
		7	İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ VE VELİLERİNİN EV ÖDEVLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	YL Öğrencisi Cansu ÖZTUNÇ Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ Doç. Dr. Alper YORULMAZ
		8	THE ROLE OF PARENTAL ATTITUDES IN CHILDREN’S EDUCATION	Doç. Dr. Burcu GEZER ŞEN
		9	SOCIAL EXCLUSION IN EARLY CHILDHOOD	Doç. Dr. Burcu GEZER ŞEN
		10	SES VE ÖZELLİKLER ÜNİTESİNDE ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARININ 6.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARI VE TEKNOLOJİK FARKINDALIK DÜZEYİNE ETKİSİ	Doktora Öğrencisi Zeliha Gül TÜRE Prof. Dr. Paşa YALÇIN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 3	Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL	1	FROM BAB-I ALI TO HOLDING MEDIA: TURKISH TRADITIONAL PRESS	Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL Sevcan ÖZMEN
		2	THE PHENOMENON OF INDIVIDUALIZED RELIGION ON THE AXIS OF GLOBALIZATION AND SOCIAL MEDIA	Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL Yakup ERÜRK
		3	GIDA AYAK İZİNE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ: TWITTER ÖRNEĞİ	Doç. Dr. Didem ÖZŞENLER
		4	Popüler Kültür Ürünü Modern Şifacılık Yönelimleri: Bir Literatür Çalışması	Doç. Dr. Didem ÖZŞENLER
		5	GAME ADDICTION AS A PROBLEMATIC OF NEW COMMUNICATION TECHNOLOGIES: A CONTENT ANALYSIS STUDY	Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Han Öztay Dr. Öğr. Üyesi Fırat KOÇ
		6	THE EFFECTS OF INDIGENOUS COMEDIES ON THE TURKISH LANGUAGE: A REVIEW OF THE SERIES "MADE IN TURKEY"	Dr. Şebnem CEYLAN APAYDIN
		7	SAĞLIK COĞRAFYASI BAĞLAMINDA SOMETHING THE LORD MADE FİLMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Doç. Dr. Hüseyin MERTOL Doç. Dr. Şirin ÇETİN
		8	TURİZMDE EV SAHİBİ TOPLULUKLARIN GÜDÜLERİNE BİR BAKIŞ: TOKAT İL MERKEZİ ÖRNEĞİ	Yunus ERGÜN Doç. Dr. Hüseyin MERTOL Doç. Dr. Şirin ÇETİN
		9	DEĞİŞEN REKLAMCILIK: GELENEKSELDEN DİJİTALE DÖNÜŞÜMDE REKLAMLAR	Dr. Öğr. Üyesi. Bilge ÇAĞLAR DEMİR

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 4	Doç. Dr. SELİN BİTİRİM OKMEYDAN	1	COVID 19 PANDEMİ SÜRECİNDE FİRMALARIN PAZARLAMA İLETİŞİMİ ÇABALARI	Ahmet YOSUNKAYA Doç. Dr. Halil İbrahim ŞENGÜN
		2	İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE TASARIM ODAKLI YAKLAŞIM VE ÇALIŞAN DENEYİMİ	Doç. Dr., Devrim VURAL YILMAZ
		3	BM 2030 GÜNDEMİ KAPSAMINDA İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	Doç. Dr., Devrim VURAL YILMAZ
		4	LEVERAGING SOCIAL GOOD: AN ANALYSIS OF LEADING COMPANIES' SOCIAL RESPONSIBILITY ACTIVITIES AS PROMOTIONAL TOOLS	Humam ALVAN Doç. Dr. Halil İbrahim ŞENGÜN
		5	OPEN INNOVATION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS DURING THE PERIOD 2000-2023	Dr. Öğr. Üyesi DERYA YÜCEL Prof. Dr. MUHSİN HALİS
		6	THE IMPORTANCE OF CORPORATE CREATIVITY IN R&D AND INNOVATION	Dr. Öğr. Üyesi DERYA YÜCEL Prof. Dr. RAHMİ YÜCEL
		7	MÜŞTERİ KAZANIMI AMACI İLE MÜŞTERİ KARLILIĞI İÇİN TAHMİN MODELLEMESİ GELİŞTİRİLMESİ	Vedat KARADENİZ
		8	EĞİTİM, TUTUM VE DAVRANIŞ İLİŞKİSİNİN SOSYAL PAZARLAMA KAMPANYALARINA YANSIMALARI	Doç. Dr. SELİN BİTİRİM OKMEYDAN
		9	TOPLUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK EKSENİNDE DAVRANIŞ DEĞİŞİMİ KAMPANYALARI VE HALKLA İLİŞKİLERİN ROLÜ	Doç. Dr. SELİN BİTİRİM OKMEYDAN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 5	Doç. Dr. HAKAN KELES	1	ABİYOTİK STRESİN AZALTILMASINDA SELENYUM VE SİLİSYUM UYGULAMALARININ ETKİSİ	Öğr. Gör. Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN Dr. Öğr. Üyesi Müjgan GÜNEY Doç. Dr. Hakan KELES
		2	TUZ STRESİNE MARUZ KALAN BİTKİLERİN MORFOLOJİK, FİZYOLOJİK VE HİSTOLOJİK TEPKİLERİ	Öğr. Gör. Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN
		3	THE SITUATION, POTENTIAL, AND CHALLENGES OF QUINCE CULTIVATION IN YOZGAT	Doç. Dr. Hakan KELES Doç. Dr. Murat GÜNEY Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN
		4	CULTIVATION OF PERSIMMON IN TURKEY AND CULTIVATION POTENTIAL SPECIFICALLY IN YOZGAT	Doç. Dr. Hakan KELES Doç. Dr. Murat GÜNEY Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN
		5	EVALUATING DROUGHT-TOLERANT AND MULTI-PURPOSE PLANT SPECIES FOR POTENTIAL CULTIVATION IN CENTRAL ANATOLIA, TURKEY	Dr. Öğr. Üyesi MÜJGAN GÜNEY Doç. Dr. HAKAN KELES Öğr. Gör. GÖKÇE AYDÖNER ÇOBAN
		6	SIGNIFICANCE OF CHROMATOGRAPHIC TECHNIQUES IN MODERN AGRICULTURE	Dr. Öğr. Üyesi MÜJGAN GÜNEY Doç. Dr. HAKAN KELES
		7	CHEMICAL COMPOSITION IN DIFFERENT PLANT PARTS OF Echinacea purpurea	Araş Gör. AYSEL ÖZCAN AYKUTLU Dr. Öğretim Üyesi EMİNE YURTERİ Prof. Dr. Fatih SEYİS
		8	AROMA COMPONENTS IN DIFFERENT PLANT PARTS OF Calamintha nepata subsp. glandulosa	Araş Gör. AYSEL ÖZCAN AYKUTLU Dr. Öğretim Üyesi EMİNE YURTERİ Prof. Dr. Fatih SEYİS

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 6	Doç. Dr. Bekir ÇEVİK	1	İMALAT ENDÜSTRİSİNDE KULLANILAN FARKLI KAYNAK YÖNTEMLERİNDE KARŞILAŞILAN POROZİTE SORUNU	Doç. Dr. Bekir ÇEVİK
		2	ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK ETKİLEŞİMLİ YAPAY ZEKA TABANLI YEMEK MENÜSÜNÜN TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ	Gizem BODUR Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU
		3	EFFECT OF GRAPHITES WITH DIFFERENT MORPHOLOGY ON THE TRIBOLOGICAL PERFORMANCE OF BRAKE PADS	R&D Specialist & Chemical Engineer, NESLİHAN DİKBAS SARIALTIN
		4	3000 LT DOĞALGAZLI TÜNEL KURUTMA MAKİNASI ÜRETİMİ	Ahmet AYDIN Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU
		5	YENİ SİSTEM BRÜLÖRLÜ ÇAMAŞIR KURUTMA MAKİNASI CEHENNEMLİK SİSTEMİ	Ahmet AYDIN Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU
		6	ROLLER BENDING SYSTEM (ROLLFORM) DESIGN AND ANALYSIS BY FINITE ELEMENT METHOD	Doğukan ÇÖPÜR Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU
		7	ARAÇ ROTALAMA PROBLEMİ İÇİN KÜMELEME YAKLAŞIMI	ÇAĞLA EBRU BİLİR Prof. Dr. ÖZER UYGUN
		8	SOLUTION OF THE SUPPLIER SELECTION PROBLEM FOR AN INSULATION COMPANY WITH MULTI-CRITERIA DECISION MAKING METHODS	Associate Professor, Seher ARSLANKAYA
		9	LINE BALANCING WITH SIMULATION METHOD IN A COMPANY THAT PRODUCES HEATING AND COOLING SYSTEMS	Associate Professor, Seher ARSLANKAYA

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 7	Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU	1	TALAŞLI İMALAT FABRİKASINDA TOPLAM EKİPMAN ETKİNLİĞİ (OEE) MODELİNİN TASARIMI VE UYGULAMASI	Murat ÇONGARA, Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU
		2	HAFİF TİCARİ ARAÇ KOLTUKLARINDA KULLANILAN AYAK BAĞLANTISININ YAPISAL ANALİZİ VE OPTİMİZASYONU	Mehmed Emre KÜÇÜKKAYA Hüseyin KESKİN Hüseyin ÖZKAYA Doç. Dr.Ahmet YILDIZ
		3	NUMERICAL SOLUTION OF REYNOLDS EQUATION	Ş. Ulaş ATMACA İlker GÖKTEPELİ
		4	KOLAY TAŞINABİLEN VE ÇANTAYA DÖNÜŞEBİLEN ERKEK CEKET TASARIMI	Günay MECNUNOĞLU Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU
		5	BEDENİN DEĞİŞEN FORMUNA GÖRE AYARLANABİLEN MONT VE PANTOLON TASARIMI	Ahmet KUPAL Metin Baran SALTİK Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU
		6	FONKSİYONEL KAYAK GİYİM TASARIMLARI	Selhan TEZERKEN Metin Baran SALTİK Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 8	Lect. Halil İbrahim KARALI	1	FARKLI KURUTMA SICAKLIKLARI İÇİN DOĞALGAZLI ENDÜSTRİYEL MISIR KURUTMANIN ENERJİ ve KURUTMA MALİYET ANALİZİ	Doç. Dr. FATİH ÜNAL
		2	DOĞALGAZLI ENDÜSTRİYEL MISIR KURUTMANIN EKSERJİ ANALİZİ	Doç. Dr. FATİH ÜNAL
		3	SOIL-STRUCTURE INTERACTION IN BUILDINGS: ERZURUM EXAMPLE	Yüksel BİLGİN Ekrem KALKAN
		4	APPLICATION OF MICROTREMOR METHOD ON SOIL: ERZURUM EXAMPLE	Yüksel BİLGİN Ekrem KALKAN
		5	EXPERIMENTAL ANALYSIS AND ASSESSMENT OF 5% BORON CONTAINING OPEN CELL GEOPOLYMER FILTER ON DIESEL ENGINE EMISSIONS	Lect. Halil İbrahim KARALI Prof. Dr. Hakan ÇALIŞKAN Asst. Prof. Dr. Yavuz ERGÜN
		6	ENERGY ANALYSIS OF THE 5% BORON BASED AFTER TREATMENT SYSTEM INTEGRATED DIESEL ENGINE UNDER DIFFERENT SPEEDS	Lect. Halil İbrahim KARALI Prof. Dr. Hakan ÇALIŞKAN Asst. Prof. Dr. Yavuz ERGÜN
		7	TRACE ELEMENTS IN BITUMEN, KEROGEN AND PYROLYSED OIL SHALE	Yüksek Lisans Öğrencisi, Menevşe ALTAN Doç. Dr. Berna YAVUZ PEHLİVANLI
		8	ALADAGLAR KURTTEPE (YAHYALI-KAYSERİ) ARSENIC-RICH OXIDE LEAD MINERALISATION	Yüksek Lisans Öğrencisi Ufuk KESKİN Doç. Dr. Berna YAVUZ PEHLİVANLI

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 9	Suwaree Yordchim,	1	POST EARTHQUAKE VOLUNTEER LEARNING THAT BUILD UP CARING LEARNING COMMUNITIES	ASsoc. Prof. Naoki Okamura
		2	TEACHERS' AWARENESS OF THE SIGNIFICANCE OF LIFELONG LEARNING: A CASE STUDY OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS OF BATNA – ALGERIA	Bahloul Amel
		3	AFFIRMING STUDENTS' ATTENTION AND PERCEPTIONS ON PREZI PRESENTATION VIA EYE TRACKING SYSTEM	Mona Masood, Norshazlina Shaik Othman
		4	THE POTENTIAL BENEFITS OF MULTIMEDIA INFORMATION REPRESENTATION IN ENHANCING STUDENTS' CRITICAL THINKING AND HISTORY REASONING	Ang Ling Weay Mona Masood
		5	EFFECTIVE FACTORS INCREASING THE STUDENTS' INTEREST IN MATHEMATICS IN THE OPINION OF MATHEMATIC TEACHERS OF ZAHEDAN	Assis. Prof. Dr. Safiyeh Khayati Dr. Ali Payan
		6	GENDER, TUTORING AND TRACK IN EGYPTIAN EDUCATION	Eman Sh. Sayed Ray Langsten
		7	CASE STUDY: LINKING CAREER EDUCATION TO UNIVERSITY EDUCATION IN JAPAN	Kumiko Inagaki
		8	SATISFACTION ON ENGLISH LANGUAGE LEARNING WITH ONLINE SYSTEM	Suwaree Yordchim, Toby J. Gibbs
		9	ASSESSMENT OF MASTER'S PROGRAM IN TECHNOLOGY	Phd. Niaz Latif, lecture Joy L. Colwell
		10	TEACHER TALK AND LANGUAGE OUTPUT	Assis. Prof. Dr. Haiyan Wang

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 10	Assoc. Dr. O. Starineca	1	ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS OF KUWAITI COMPANIES: OBSTACLES AND BARRIERS	Dr. Haya Y Alobaid
		2	THE INFLUENCE OF ORGANISATIONAL CULTURE ON THE IMPLEMENTATION OF ENTERPRISE RESOURCE PLANNING	Assis. Prof. Dr. Redha M. Elhuni
		3	PLANNING A SUPPLY CHAIN WITH RISK AND ENVIRONMENTAL OBJECTIVES	Ghanima Al-Sharrah Haitham M. Lababidi Yusuf I. Ali
		4	AN IMPROVED GA TO ADDRESS INTEGRATED FORMULATION OF PROJECT SCHEDULING AND MATERIAL ORDERING WITH DISCOUNT OPTIONS	Babak H. Tabrizi Assis. Prof. Dr. Seyed Assis. Prof. Dr. Farid Ghaderi
		5	PRODUCTION AND MARKET OF CERTIFIED ORGANIC PRODUCTS IN THAILAND	Chaiwat Kongsom Vitoon Panyakul
		6	EXPLORING THE ROLE OF PRIVATE COMMERCIAL BANKS IN INCREASING SMALL AND MEDIUM SIZE ENTERPRISES' FINANCIAL ACCESSIBILITY IN DEVELOPING COUNTRIES: A STUDY IN BANGLADESH	Khondokar Farid Ahmmed Robin Bown
		7	CORPORATE GOVERNANCE IN NETWORK MARKETING ORGANIZATIONS: THE ROLE OF ETHICS AND CSR	Assis. Prof. Dr. Venugopal Kummmamuru
		8	OMAN'S POSITION IN U.S. TOURISTS' MIND: THE USE OF IMPORTANCE-PERFORMANCE ANALYSIS ON DESTINATION ATTRIBUTES	Mohammed Gamil Montasser Angelo Battaglia
		9	HUMAN RESOURCES RECRUITMENT DEFINING PECULIARITIES OF STUDENTS AS JOB SEEKERS	Assoc. Dr. O. Starineca
		10	Need for Standardization of Manual Inspection in Small and Medium-Scale Manufacturing Industries	Adithya Nadig

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 11	Ress. Assis. Liwen Hou	1	MEASURING INNOVATIVE AND ENTREPRENEURIAL NETWORKS PERFORMANCE	Luis Farinha João J. Ferreira
		2	CONSUMER BEHAVIOR AND KNOWLEDGE ON ORGANIC PRODUCTS IN THAILAND	Warunpun Kongsom Chaiwat Kongsom
		3	EDUCATION OF PURCHASING PROFESSIONALS IN AUSTRIA: COMPETENCE BASED VIEW	Assis. Prof. Dr. Volker Koch
		4	DEVELOPING AN AUDIT QUALITY MODEL FOR AN EMERGING MARKET	Bitam Mashayekhi, Azadeh Maddahi, Arash Tahri
		5	DETERMINANTS OF PROFITABILITY IN INDIAN PHARMACEUTICAL FIRMS IN THE NEW INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS REGIME	Shilpi Tyagi D. K. Nauriyal
		6	THE IMPACT OF MOTIVATION, TRUST, AND NATIONAL CULTURAL DIFFERENCES ON KNOWLEDGE SHARING WITHIN THE CONTEXT OF ELECTRONIC MAIL	Assis. Prof. Dr. Said Abdullah Al Saifi
		7	IMPROVING THE MANAGEMENT SYSTEMS OF THE OWNERSHIP RISKS IN CONDITIONS OF TRANSFORMATION OF THE RUSSIAN ECONOMY	Mikhail V. Khachatryan
		8	UNDERSTANDING THE INFLUENCE ON DRIVERS' RECOMMENDATION AND REVIEW-WRITING BEHAVIOR IN THE P2P TAXI SERVICE	Ress. Assis. Liwen Hou
		9	RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL REPORTING TRANSPARENCY AND INVESTMENT EFFICIENCY: EVIDENCE FROM IRAN	Dr. Bitam Mashayekhi Dr. Hamid Kalhornia
		10	MODELING SALAM CONTRACT FOR PROFIT AND LOSS SHARING	Dchieche Amina, Aboulaich Rajae

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 12	Lotfi Admane	1	DEGENERACY OF MIS UNDER THE CONDITIONS OF INSTABILITY: A MATHEMATICAL FORMULATION	Nazar Younis Raied Salman
		2	LESSONS TO MANAGEMENT FROM THE CONTROL LOOP PHENOMENON	Assis. Prof. Dr. Raied Salman Assis. Prof. Dr. Nazar Younis
		3	INVESTIGATING THE POSSIBLE USE OF SESSION INITIATION PROTOCOL FOR EXTENDING MOBILITY SERVICE TO THE BIOMEDICAL ENGINEERS	Assoc. Prof. Dr. Anwar Sadat
		4	MODELING CORPORATE MEMORIES USING THE RECARO MODEL, SOME EXPERIMENTS	Lotfi Admane
		5	INFORMATION SECURITY RISK IN FINANCIAL INSTITUTIONS	Lecture James A. Nelson
		6	IMPROVING CO-INTEGRATION TRADING RULE PROFITABILITY WITH FORECASTS FROM AN ARTIFICIAL NEURAL NETWORK	Assis. Prof. Dr. Paul Lajbcygier, Seng Lee
		7	MANUFACTURERS-RETAILERS: THE NEW ACTOR IN THE U.S. FURNITURE INDUSTRY. CHARACTERISTICS AND IMPLICATIONS FOR THE CHINESE INDUSTRY	Assis. Prof. Dr. Lidia Martínez Murillo
		8	DEPLOYMENT OF SERVICE QUALITY CHARACTERISTICS	Shuki Dror
		9	A MULTILEVEL COMPARATIVE ASSESSMENT APPROACH TO INTERNATIONAL SERVICES TRADE COMPETITIVENESS: THE CASE OF ROMANIA AND BULGARIA	Ana Bobirca, Paul-Gabriel Miclaus
		10	DEGENERACY OF MIS UNDER THE CONDITIONS OF INSTABILITY: A MATHEMATICAL FORMULATION	Nazar Younis Raied Salman

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 13	Assis. Prof. Dr. Wilailuk Meepracha	1	THE ANALYSIS OF TEACHER TALK IN "LEARNER-CENTERED" TEACHING MODE	Haiyan Wang
		2	VIRTUAL SCIENCE HUB: AN OPEN SOURCE PLATFORM TO ENRICH SCIENCE TEACHING	Enrique Barra Aldo Gordillo Juan Quemada
		3	THE COOPERATIVE LEARNING MANAGEMENT IN THE COURSE OF PRINCIPLES OF MATHEMATICS FOR GRADUATE LEVEL	Assoc. Prof. Dr. Komon Paisal
		4	RELATIONSHIP OF ARM ACUPRESSURE POINTS AND THAI TRADITIONAL MASSAGE	Boonyarat Chaleepay
		5	DRUG USE KNOWLEDGE AND ANTIMICROBIAL DRUG USE BEHAVIOR	Pimporn Thongmuang
		6	A DEVELOPMENT OF ONLINE LESSONS TO STRENGTHEN THE LEARNING PROCESS OF MASTER'S DEGREE STUDENTS MAJORING IN CURRICULUM AND INSTRUCTION AT SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY	Assis. Prof. Dr. Chaiwat Waree
		7	MINING EDUCATIONAL DATA TO SUPPORT STUDENTS' MAJOR SELECTION	Kunyanuth Kularbphetong Cholticha Tongsir
		8	THE PROJECT EVALUATION TO DEVELOP THE COMPETENCIES, CAPABILITIES, AND SKILLS IN REPAIRING COMPUTERS OF PEOPLE IN JOMPLUAK LOCAL MUNICIPALITY, BANG KHONTHI DISTRICT, SAMUT SONGKRAM PROVINCE	Assis. Prof. Dr. Wilailuk Meepracha
		9	INVESTIGATING INTERFERENCE ERRORS MADE BY AZZAWIA UNIVERSITY 1ST YEAR STUDENTS OF ENGLISH IN LEARNING ENGLISH PREPOSITIONS	Aimen Mohamed Almaloul
		10	ENTREPRENEUR UNIVERSAL EDUCATION SYSTEM: FUTURE EVOLUTION	Assis. Prof. Dr. Khaled Elbehiery, Hussam Elbehiery

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 14	Assoc. Prof. Dr. Proud Arunrangsiwed	1	THE INFLUENCES OF MARKETPLACE KNOWLEDGE, GENERAL PRODUCT CLASS KNOWLEDGE, AND KNOWLEDGE IN MEAT PRODUCT WITH TRACEABILITY ON TRUST IN MEAT TRACEABILITY	Prof. Dr. Kawpong Polyorat
		2	BUS TRANSİT DEMAND MODELİNG AND FARE STRUCTURE ANALYSIS OF KABUL CİTY	Ramin Mirzada, Takuya Maruyama
		3	THE STUDY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN MOMENTUM PROFITS AND PSYCHOLOGICAL FACTORS: EVIDENCE FROM TAIWAN	Assis. Prof. Dr. Chih-Hsiang Chang
		4	RELATIONSHIP BETWEEN HOFSTEDE'S CULTURAL DIMENSIONS AND TOURISM PRODUCT SATISFACTION	Thanawit Buafai Siyathorn Khunon
		5	CULTURAL DIVERSITY AND CHALLENGES FOR FEMALE ENTREPRENEURS: EMPIRICAL STUDY OF AN EMERGING ECONOMY	Amir Ikram Qin Su, Muhammad Fiaz Muhammad Waqas Shabbir
		6	CREATION OF GREATER MEKONG SUBREGION REGIONAL COMPETITIVENESS THROUGH CLUSTER MAPPING	Assis. Prof. Dr. Danuvasin Charoen
		7	DETERMINANTS OF CONFERENCE SERVICE QUALITY AS PERCEIVED BY INTERNATIONAL ATTENDEES	Shiva Hashemi Azizan Marzuki S. Kiumarsi
		8	TEACHING METHOD IN SITUATIONAL CRISIS COMMUNICATION THEORY: A LITERATURE REVIEW	Assoc. Prof. Dr. Proud Arunrangsiwed

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 10:30 – 12:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 15	P Assis. Prof. Dr. Michaela Vašková	1	THE APPLICATION OF THE SECURITY AUDIT METHOD ON THE SELECTED OBJECTS OF CRITICAL INFRASTRUCTURE	Assis. Prof. Dr. Michaela Vašková
		2	THE "PROJECT" APPROACH IN URBAN: A RESPONSE TO UNCERTAINTY	Nedjima Mouhoubi Souad Sassi Boudemagh
		3	EQUALITY, FRIENDSHIP, AND VIOLENCE IN SLASH OR YAOI FAN ART	Proud Arunrangsiwed
		4	WATER CRISIS MANAGEMENT IN A TOURISM DEPENDENT COMMUNITY	Assis. Prof. Dr. Aishath Shakeela
		5	GREEN SUSTAINABILITY USING RADIO FREQUENCY IDENTIFICATION: TECHNOLOGY-ORGANIZATION-ENVIRONMENT PERSPECTIVE USING TWO CASE STUDIES	Dr. Rebecca Angeles
		6	ANALYSIS OF POVERTY REDUCTION STRATEGIES AS MECHANISM FOR DEVELOPMENT IN NIGERIA FROM 1999-2014	Ahmed Usman Egye, Hamza Muhammad
		7	IMPACT OF REPRODUCTIVE TECHNOLOGIES ON WOMEN'S LIVES IN NEW DELHI: A STUDY FROM FEMINIST PERSPECTIVE	Assis. Prof. Dr. Zairunisha
		8	THE STUDY OF USING MON DANCE IN PATHUM THANI PROVINCE'S TRADITION	Assis. Prof. Dr. Dusittorn Ngamyang
		9	READINESS OF MILITARY PROFESSIONALS FOR CHALLENGING SITUATIONS	Petra Hurbišová Monika Davidová

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	Doç. Dr. HAMZA KURTKAPAN	1	DUDAK İZİNDEN KİMLİKLENDİRMEYE: GÜNCEL PERSPEKTİFLER	Öğr.Gör.Dr., FATMA ÇAVUŞ YONAR
		2	TERÖR EYLEMLERİNDE tDNA'NIN POTANSİYEL KULLANIMI	Öğr.Gör.Dr., FATMA ÇAVUŞ YONAR
		3	ETNOBOTANİK TERİMİ VE ETNOBOTANİK ÇALIŞMALARIN KATKILARI	Dr. Öğr. Üyesi, HÜLYA ÖZPINAR
		4	ARTEMİSİA ABSİNTHİUM L. (ASTERACEAE) TÜRÜNÜN SU VE ETHANOL EKSTRELERİNİN ASETİLKOLİNESTERAZ ENZİM İNHİBİSYONU ÜZERİNE ETKİLERİ	Dr. Öğr. Üyesi, HÜLYA ÖZPINAR
		5	COVID-19 AND VACCINE HESITANCY: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS	ASSOC. PROF. DR. ÇAĞLA YİĞİTBAŞ
		6	THE USE OF SIMULATION APPROACHES IN STUDIES FOCUSED ON PREGNANCY: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS	ASSOC. PROF. DR. ÇAĞLA YİĞİTBAŞ
		7	DISABLED PEOPLE IN THE FRAMEWORK OF THE SOCIAL EFFECTS OF DIGITALIZATION	Doç. Dr. HAMZA KURTKAPAN
		8	SPIRITUAL CARE SERVICES FOR DISABLED AND ELDERLY INDIVIDUALS	Doç. Dr. HAMZA KURTKAPAN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 2	Dr. Öğr. Üyesi, ÖZGÜR ÖNDER KARAKILINÇ	1	ARMATÜRLERDE BACKLIGHT KONTROL İLE IŞIK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ	Tülay BAYRAKDAR Onur ÇELİK Enes ADIGÖZEL Melikenur YILDIRIM Burak DEMİROK
		2	ELEKTRİK FATURA KALEMLERİ, HESAPLAMALARI VE KADEMELİ TARİFE	Fatma Didem TUNÇEZ SELAHADDİN EYYUBİ KAYAOKAY
		3	TÜRKİYE ORGANİZE ELEKTRİK PİYASALARININ İNCELENMESİ	Fatih ÇİNPOLAT Dr. Öğr. Üyesi Fatma Didem TUNÇEZ
		4	FOTONİK YAPILARDA ÜÇ BOYUTLU YAZICI KULLANIMI	Dr. Öğr. Üyesi, ÖZGÜR ÖNDER KARAKILINÇ
		5	DİJİTAL KARTVİZİT VE KİŞİ KARTI UYGULAMASI	Fatih YİĞİT Halit Erol ŞENGÜNLER
		6	DİJİTAL SABİT KIYMET BAKIM VE ARIZA YÖNETİMİ UYGULAMASI	Gökay ÇİÇEK Murat AK

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 3	Dr.,MAKBULENUR ONUR	1	ECOLOGICAL CORRIDORS IN SUSTAINABLE DESIGN APPROACH	Asst. Prof. Dr.,MAKBULENUR ONUR Res.Asst.Demet Ulku GULPUNAR SEKBAN
		2	DOĞU- BATI KÜLTÜRÜ PEYZAJ TASARIMLARINDA GÖSTERGE BİLİMİNDEN YARARLANILMASI	Prof. Dr. Sevgi ÖZTÜRK Arş. Gör. Ece ÇİLLİ
		3	TOPLUMSAL MEKÂNIN ZAMANSAL DEĞİŞİM ÇÖZÜMLEMESİ: İSTANBUL TEMSİLİ	Prof. Dr. Sevgi ÖZTÜRK Doktora Öğr. Dilara YILMAZ Dr. Öğr. Üyesi Öznur İŞINKARALAR
		4	AN ASSESSMENT FOR NON-FORMAL LEARNING ENVIRONMET: KONYA TROPICAL BUTTERFLY GARDEN	Banu KARAŞAH Derya SARI Emine TARAKCI EREN Hilal SURAT
		5	SOME DESIGNING PRINCIPLES FOR URBAN ROADSIDE PLANTATIONS	Derya SARI Banu KARAŞAH Hilal SURAT Emine TARAKCI EREN
		6	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ UYUM STRATEJİSİ OLARAK KENT BAHÇELERİ	Yüksek Lisans Öğrencisi Büşra Kıyak Prof. Dr. Nahide Konak
		7	YEŞİL DÖNÜŞÜM EKSENİNDE SON GELİŞMELER VE OTOMOTİV SEKTÖRÜNE ETKİSİ VE YAŞAM DÖNGÜ ANALİZİ	Yüksek Çevre Mühendisi Arife Gözde AKAN Doc.Dr. Öznur Begüm GÖKÇEK Prof. Dr. Sevgi DEMİREL
		8	BİR İLKÖĞRETİM OKULUNDA AKUSTİK ORTAM VE GÜRÜLTÜ DÜZEYİNİN İNCELENMESİ	Yüksek Lisans Öğrencisi Tuba TAŞDEMİR SARP Doç. Dr. Feran AŞUR
		9	PEYZAJ DEĞERLERİ KAPSAMINDA HÜZÜN TURİZMİNE GENEL BAKIŞ	Doç. Dr. Feran AŞUR Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 4	Assistant Professor, Seyyid Ali ERTAŞ	1	CHANGES IN THE BULGARIAN FAMILY CODE TO REVEAL THE ORIGIN OF THE ADOPTED CHILD	Student Dimitar Nikolaev KOKINOV Student Ivan Rosen TUSHEV Assoc. prof. D.Sc. Ivaylo STAYKOV
		2	A QUALITATIVE RESEARCH ON THE EFFECTS OF DISTANCE EDUCATION ON UNIVERSITY STUDENTS	Assistant Professor, Seyyid Ali ERTAŞ
		3	UNUTULMA HAKKI ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	Öğr.Gör.Dr. Betül ÇATAL
		4	ELEKTRONİK GÖZETİM	Öğr.Gör.Dr. Betül ÇATAL
		5	Migration Dynamics in the Middle East and North Africa (MENA) and the Colonial Legacies Role in Formulating Push and Pull Factors of Immigration	Wael Al SAEED Assoc. Prof. Dr. Mesut ŞÖHRET
		6	Filistin Meselesi Özelinde Uluslararası Sorunların Devletler Hukuku Bağlamında Çözümözlüğü	Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÖZTÜRK

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 5	Doç. Dr. SEDAT GÜNDOĞDU	1	ERÇEK GÖLÜ İNCİ KEFALİ (Alburnus tarichi, Güldenstädt, 1814) POPÜLASYONUNUN BAZI BİYOEKOLOJİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	Doç. Dr. SEDAT GÜNDOĞDU
		2	SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİNDE BAKTERİYOFAJ TERAPİSİ UYGULAMALARI	Araş. Gör. Asiye Esra EREN EROĞLU Prof. Dr. İHSAN YAŞA
		3	ENZİBİYOTİKLER; FAJ KUYRUK BENZERİ BAKTERİYOSİNLER VE ENDOLİSİNLERİN ANTIMİKROBİYAL POTANSİYELİ	Prof. Dr. İHSAN YAŞA Araş. Gör. Asiye Esra EREN EROĞLU
		4	ELEMENTAL ANALYSIS AND HEALTH EXAMINATION OF EDIBLE MUSCLE TISSUE OF Capoeta pestai FISH	Dr. İdris Yolbaş

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 6	Prof. Dr. Halit Demir	1	Elazığ İlinde Salkım Güvesi Lobesia botrana Denis & Schiffermüller (Lepidoptera: Tortricidae) 'nın İki Farklı Terbiye Sisteminde Popülasyon Değişimi	İnanç ÖZGEN Ramazan AYHAN
		2	Kaplumbağa Testudo graeca (Testudines: Testudinea) Kabuğundan Kitin- Kitosan Üretimi	Kübra ONURLU İnanç ÖZGEN Ercan AYDOĞMUŞ
		3	Meyvelerde Antioksidan Aktiviteler nelerdir?	Prof. Dr. Halit Demir
		4	Sebzelerde Antioksidan Aktiviteler nelerdir?	Prof. Dr. Halit Demir
		5	TÜRKİYE FLORASINDA BULUNAN ALLİUM TÜRLERİNİN ANTİMİKROBİYAL POTANSİYELİ	TURAL ABDULLAYEV Dr. Öğr. Üyesi ELİF ÖZLEM ARSLAN AYDOĞDU
		6	PROBİYOTİK BAKTERİLERİN ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN IN VITRO OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	MSc. Saida MUSTAFAYEVA Doç. Dr. Nazmiye Özlem ŞANLI
		7	ROSMARİNUS OFFİCİNALİS YAPRAK EKSTRAKTINDAN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİN YEŞİL SENTEZİ	Dr.Öğr.Üyesi.Aybek YİĞİT Dr.Öğr.Üyesi.Necdet Karakoyun Doç.Dr.Zeynep Şılan TURHAN
		8	DERİN YAĞDA KIZARTMA İŞLEMİNDE DOĞAL ANTIOKSİDAN KAYNAĞI: FESLEĞEN	YL Öğ. Ceren SÖĞÜT DR Öğ. Mine KIRKYOL Doç. Dr. Ahmet AKKÖSE Doç. Dr. Şeyma ŞİŞİK OĞRAŞ
		9	Arbusküler Mikorizal Fungus (AMF) Kolonizasyonu Farklı Mısır Çeşitlerinde Bazı Bitkisel Parametreleri Nasıl Etkiler ?	Dr. Öğr.Üyesi Emel ATMACA Marfaa Hasan Mahmood MAHMOOD
		10	Toprağın Mikrobiyolojik Verimliliğinde Arbusküler Mikorizal Fungusların (AMF) Yeri	Dr. Öğr. Üyesi Emel ATMACA

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 7	Doç. Dr. CANAN DEMİR	1	EPİLEPSİ HASTALARI İÇİN MAKİNE ÖĞRENİMİ TABANLI DÜŞME ALGILAMA SİSTEMİ	SEVGİ YILDIRIM YELİZ DURGUN
		2	UNDERSTANDING THE RELATIONSHIP BETWEEN GLUCAGON-LIKE PEPTIDE-1 AND OBESITY	Doç. Dr. Halil İbrahim CEYLAN Doç. Dr. Recep Fatih KAYHAN
		3	PROFESYONEL FUTBOLCULARIN VÜCUT KOMPOZİSYONU, MAKSİMUM HIZ VE AEROBİK KAPASİTE DEĞERLERİNİN OYNADIKLARI MEVKİLERE GÖRE İNCELENMESİ	Doç. Dr. Recep Fatih KAYHAN, Doç. Dr. Halil İbrahim CEYLAN Doç. Dr. İbrahim CAN
		4	ÜST GİS ENDOSKOPİSİ YAPILAN HASTALARDA H.PYLORİ SIKLIĞI VE TEDAVİNİN ÖNEMİ	Op.Dr. Nurullah AKSOY
		5	SÜPERİOR MEZENTERİK ARTER ANEVRİZMASI VE TEDAVİSİNİN BİR OLGU SUNUMU ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	Op.Dr. Nurullah AKSOY
		6	YAŞAM ANALİZİNDE COX REGRESYON MODELİ	Doç. Dr. CANAN DEMİR

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:00 – 15:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 8	Doç. Dr. Olcay TURAN	1	Manilerde Kullanılan Arkaik Kelimeler Üzerine	Öğr. Gör. Çiğdem DAMAR
		2	ANTER KISSASI'NIN 5. CİLDİNDE ANLATILAN HİKÂYELER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	Öğr. Gör. Çiğdem DAMAR
		3	Guy Debord'da Yabancılaşma Kavramı	Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU
		4	Bir Sanat Eserinin Analizi: 'Sokrates'in Ölümü' Tablosu	Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU
		5	Sartre'in 'Ruhun Ölümü' Romanında Ölüm Teması	Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU Safiye Seher DURMAZ Lütfiye BAKAN
		6	Origin of Pelasgians	Doç. Dr. Olcay TURAN
		7	DIFFERENT RE-PRESENTATIONS OF DISABLED INDIVIDUAL IN ZÜLFÜ LİVANELİ'S NOVELS: A SOCIOLOGICAL LOOK AT LITERATURE	Doç. Dr. Arzu ÖZYÖN
		8	A LOOK AT NATURE-HUMAN RELATIONSHIP THROUGH THE EYES OF ADULTS AND CHILDREN: THE LAST ISLAND AND CHILDREN OF THE LAST ISLAND	Doç. Dr. Arzu ÖZYÖN
		9	DETECTİVE ELEMENTS İN REFİK ERDURAN'S THEATER PLAY CALLED "SEHER VAKTİ"	Doktora Öğrencisi YASİN KARAMAN
		10	ADAM ÖYKÜ (2001 YILI) DERGİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	Dr. MUSTAFA OKÇUL

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 9	Assis. Prof. Dr. Adamu Danlami Ahmed	1	THE PROCESS OF CRISIS: MODEL OF ITS DEVELOPMENT IN THE ORGANIZATION	M. Mikušová
		2	MANAGING HR KNOWLEDGE IN A LARGE PRIVATELY OWNED ENTERPRISE: AN EMPIRICAL CASE ANALYSIS	Kirsten Hoepfer Maike Kriependorf
		3	MANAGING OF WORK RISK IN SMALL AND MEDIUM-SIZE COMPANIES	Assis. Prof. Dr. Janusz K. Grabara, Dr. Bartłomiej Okwiet Sebastian Kot
		4	KUEHNE + NAGEL'S PHARMACHAIN: IOT-ENABLED PRODUCT MONITORING USING RADIO FREQUENCY IDENTIFICATION	Prof. Dr. Rebecca Angeles
		5	COMPARATIVE STUDY OF IRAN AND TURKEY ADVANTAGES TO ATTRACT FOREIGN INVESTORS	Assis. Prof. Dr. Alireza Saviz Assoc. prof. Dr. Sedigheh Zarei
		6	EFFECT OF INVENTORY MANAGEMENT ON FINANCIAL PERFORMANCE: EVIDENCE FROM NIGERIAN CONGLOMERATE COMPANIES	Assis. Prof. Dr. Adamu Danlami Ahmed
		7	THE USE OF SIMULATION PROGRAMS OF LEAKAGE OF HARMFUL SUBSTANCES FOR CRISIS MANAGEMENT	Phd. Can. Jiří Barta
		8	REFRAMING SERVICE SECTOR PRIVATISATION QUALITY CONCEPTION WITH THE THEORY OF DEFERRED ACTION	Mukunda Bastola Frank Nyame-Asiamah
		9	PERCEPTION OF HYGIENE KNOWLEDGE AMONG STAFF WORKING IN TOP FIVE FAMOUS RESTAURANTS OF MALE'	Zulaikha Reesha Rashaad
		10	INTERNATIONAL MIGRATION OF HIGHLY SKILLED INDIAN PROFESSIONALS: A CASE STUDY OF INDIAN IT PROFESSIONALS IN JAPAN, PRELIMINARY RESULTS	Assis. Prof. Dr. Rimpi Rani

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 10	Assis. Prof. Dr. Narges Razeghi	1	EXPLORING LIFE MEANINGFULNESS AND ITS PSYCHOSOCIAL CORRELATES AMONG RECOVERING SUBSTANCE USERS – AN INDIAN PERSPECTIVE	Fouzia Alsabah Shaikh Anjali Ghosh
		2	TOWARDS BETTER UNDERSTANDING OF THE CONCEPT OF TACIT KNOWLEDGE – A COGNITIVE APPROACH	Assoc. prof. Ilkka J. Virtanen
		3	DEVELOPMENT OF ORGANIZATIONAL JUSTICE IN INCENTIVE ALLOCATION OF THE THAI PUBLIC SECTOR	Assis. Prof. Dr. Kalayane Koonmee
		4	ON THE NEED TO HAVE AN ADDITIONAL METHODOLOGY FOR THE PSYCHOLOGICAL PRODUCT MEASUREMENT AND EVALUATION	Corneliu Sofronie Roxana Zubcov
		5	CULTURAL ANXIETY AND ITS IMPACT ON STUDENTS-LIFE: A CASE STUDY OF INTERNATIONAL STUDENTS IN WUHAN UNIVERSITY	Prof. Dr. Nadeem Akhtar, Shan Bo
		6	STUDY ON THE RELATIONS BETWEEN ONE'S PERSONALITY DIMENSIONS AND HIS PERSONALITY JUDGMENT ABOUT FRIEND BASED ON REALITY DISTORTION	Bahareh Babaei Dr. Hadi Bahrami Ehsan Assis. Prof. Dr. Reza Reza-zadeh Assis. Prof. Dr. Hossien Kaviani
		7	TREATMENT OR RE-VICTIMIZING THE VICTIMS	Juliana Panova
		8	THE STORY OF MERGERS AND ACQUISITIONS: USING NARRATIVE THEORY TO UNDERSTAND THE UNCERTAINTY OF ORGANIZATIONAL CHANGE	Phd. Philip T. Roundy
		9	ATTACHMENT STYLES OF CHILDREN RAISED IN NURSERY VS. THOSE WHO ARE RAISED IN THE FAMILY IN IRAN	Assis. Prof. Dr. Narges Razeghi
		10	PARANOID THOUGHTS AND THOUGHT CONTROL STRATEGIES IN A NONCLINICAL POPULATION	Takashi Yamauchi Anju Sudo Yoshihiko Tanno

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 11	Assis. Prof. Dr. Narges Razeghi	1	FACTORS AFFECTING EMPLOYEE PERFORMANCE: A CASE STUDY IN MARKETING AND TRADING DIRECTORATE, PERTAMINA LTD.	Assis. Prof. Dr. Saptiadi Nugroho A. Nur Muhamad Afif
		2	EFFECTS OF ALTERNATIVE OPPORTUNITIES AND COMPENSATION ON TURNOVER INTENTION OF SINGAPORE PMET	Dr. Han Guan Chew Keith Yong Ngee Ng Dr. Shan-Wei Fan
		3	WINDOW DISPLAY DESIGN OF THAI CRAFT PRODUCT AFFECTING PERCEPTIONS OF THAI AND FOREIGN TOURISTS	Kanokwan Somoon Chumporn Moorapun
		4	EFFECT OF ORGANIZATIONAL RESOURCES ON IMPROVING INDEPENDENCY OF PEOPLE WITH SEVERE DISABILITIES: VOCATIONAL REHABILITATION FACILITIES IN SOUTH KOREA	Assis. Prof. Dr. Soungwan Kim
		5	CAPITAL ACCUMULATION AND UNEMPLOYMENT IN NAMIBIA, NIGERIA, AND SOUTH AFRICA	Assoc. Prof. Abubakar Dikko
		6	A PRAGMATICS STUDY ON JOKES AND THE IMPLICATURE IN BROADCAST MESSAGES	Yuli Widiana
		7	STOP FORCED CHILD MARRIAGE: A COMPARATIVE GLOBAL LAW ANALYSIS	Assis. Prof. Dr. Narges Razeghi
		8	ASSESSMENT ON COMMUNICATION STUDENTS' INTERNSHIP PERFORMANCES FROM THE EMPLOYERS' PERSPECTIVE	Yesuselvi Manickam Tan Soon Chin
		9	863 THE USE OF THEMES AND VARIATIONS IN EARLY AND CONTEMPORARY JUJU MUSIC	Phd. Olupemi E. Oludare

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 12	Assis. Prof. Dr. Liubov Evstigneeva	1	KNOWLEDGE MANAGEMENT FACTORS AFFECTING THE LEVEL OF COMMITMENT	Abbas Keramati Abtin Boostani Mohammad Jamal Sadeghi
		2	Dictating Impact of Systemic (Trans)formations on Management Re-engineering in R&D Firms	M. Aminu Sanda
		3	Exploring the Importance of Different Product Cues on the Selection for Chocolate from the Consumer Perspective	Assis. Prof. Dr. Ezeni Brzovska Durdana Ozretic-Dosen
		4	Data and Spatial Analysis for Economy and Education of 28 E.U. Member-States for 2014	Alexiou Dimitra Fragkaki Maria
		5	Determining the Direction of Causality between Creating Innovation and Technology Market	Assis. Prof. Dr. Liubov Evstigneeva
		6	Qualitative and Quantitative Case Study Research Method on Social Science: Accounting Perspective	Bubaker F. Shareia
		7	Organisational Effectiveness and its Implications for Seaports	Shadi Alghaffari, Hong-Oanh Nguyen, Peggy Chen, Hossein Enshaei
		8	The Management Accountant's Roles for Creation of Corporate Shared Value	Assoc. Prof. Prateep Wajeetongratana
		9	Consumption Insurance against the Chronic Illness: Evidence from Thailand	Yuthapoom Thanakijborisut
		10	Competitive Advantage Effecting Firm Performance: Case Study of Small and Medium Enterprises in Thailand	Assis. Prof. Dr. Somdech Rungsrisawas

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	Assis. Prof. Dr. Osama Abufanas	1	GUIDELINES FOR DEVELOPING, SUPERVISING, ASSESSING AND EVALUATING CAPSTONE DESIGN PROJECT OF BSC IN ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGINEERING PROGRAM	Muhibul Haque Bhuyan
		2	RESEARCH ON THE TEACHING QUALITY EVALUATION OF CHINA'S NETWORK MUSIC EDUCATION APP	G Assis. Prof. Dr. uangzhuang Yu, Dr. Chun-Chu Liu
		3	COMPUTER AIDED LANGUAGE LEARNING SYSTEM FOR ARABIC FOR SECOND LANGUAGE LEARNERS	Assis. Prof. Dr. Osama Abufanas
		4	ACADEMIC PERFORMANCE OF ENGINEERING STUDENTS: THE ROLE OF ABILITIES & LEARNING STYLE	Dr. Sumita Chowhan
		5	PAY DIFFERENTIALS AND EMPLOYEE RETENTION IN THE STATE COLLEGES OF EDUCATION IN THE SOUTH-SOUTH ZONE, NIGERIA	Assis. Prof. Dr. Emmanuel U. Ingwu
		6	PRE-SERVICE TEACHERS' ASSESSMENT OF INFORMATION TECHNOLOGY APPLICATION TO INSTRUCTION	Adesanya Anuoluwapo Olusola
		7	E-LEARNING MANAGEMENT SYSTEMS GENERAL FRAMEWORK	Assis. Prof. Dr. Hamed Fawareh
		8	DETERMINATION OF SKILLS GAP BETWEEN SCHOOL-BASED LEARNING AND LABORATORY-BASED LEARNING IN OMAR AL-MUKHTAR UNIVERSITY	Prof. Dr. Aisha Othman, Prof. Dr. Crinela Pislaru, Ahmed Impes
		9	THE HDH MODEL FOR THE DEVELOPMENT OF CREATIVE STRUCTURAL THINKING AND ITS APPLICATIONS TO OTHER SYSTEMS	Mosseri Avraham
		10	EFFECTIVENESS OF ICT TRAINING WORKSHOP FOR TUTORS OF ALLAMA IQBAL OPEN UNIVERSITY, PAKISTAN	Dr. Muhammad Javid Qadir, Abdul Hameed

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 14	Dr. Yahya A. Sadiq	1	PERSONAL KNOWLEDGE MANAGEMENT: SYSTEMATIC REVIEW AND FUTURE DIRECTION	Kuribachew Gizaw Tohiye Monica Garfield
		2	DUAL ROLE OF WOMEN AND ITS INFLUENCE ON FARMERS' HOUSEHOLD INCOME AND CONSUMPTION PATTERN: STUDY OF INFORMAL WOMEN WORKERS IN THE DISTRICT MANDALLE, PANGKEP, SOUTH SULAWESI PROVINCE	Ida Rosada Nurliani
		3	GRANGER CAUSAL NEXUS BETWEEN FINANCIAL DEVELOPMENT AND ENERGY CONSUMPTION: EVIDENCE FROM CROSS COUNTRY PANEL DATA	Prof. Dr. Mária Hudáková Vladimír Míka Katarína Hollá
		4	THE EVALUATION OF EVENT SPORT TOURISM ON REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT	Huei-Wen Lin Huei-Fu Lu
		5	A REINFORCEMENT LEARNING APPROACH FOR EVALUATION OF REAL-TIME DISASTER RELIEF DEMAND AND NETWORK CONDITION	Ali Nadi Ali Edrissi
		6	NET FEE AND COMMISSION INCOME DETERMINANTS OF EUROPEAN COOPERATIVE BANKS	Karolína Vozková Matěj Kuc
		7	A STUDY TO DESIGN A SURVEY TO ENCOURAGE THE UNIVERSITY-INDUSTRY RELATION	Ress. Ssis. Lizbeth Puerta Assis. Prof. Dr. Enselmina Marín
		8	MEDIATING ROLE OF SOCIAL RESPONSIBILITY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN CONSUMER AWARENESS OF GREEN MARKETING AND PURCHASE INTENTIONS	Norazah Mohd Suki, Norbayah Mohd Suki
		9	SPATIAL DISTRIBUTION OF SOCIO-ECONOMIC FACTORS IN KOGI STATE, NIGERIA: DEVELOPMENT ISSUES AND IMPLICATION(S)	Dr. Yahya A. Sadiq Assis. Prof. Dr. Grace F. Balogun Assis. Prof. Dr. Olufemi J. Anjorin

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 13:30 – 15:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 15	Assis. Prof. Dr. Miho Tsukamoto	1	PRESENT STATE OF LOCAL PUBLIC TRANSPORTATION SERVICE IN LOCAL MUNICIPALITIES OF JAPAN AND ITS EFFECTS ON POPULATION	LectureAkiko Kondo Dr. Akio Kondo
		2	DE-SECURITIZING IDENTITY: NARRATIVE (IN)CONSISTENCY IN PERIODS OF TRANSITION	Katerina Antoniou
		3	GLOBALIZATION AND PUBLIC POLICY ANALYSIS: A CASE STUDY OF FOREIGN POLICY OF ASEAN MEMBER STATES	Nattapol Pourprasert
		4	AN APPLICATION OF GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM TO SELECT AREAS FOR SANITARY LANDFILL IN BANG NOK- KHWAEK MUNICIPALITY	Assis. Prof. Dr. Musthaya Patchanee
		5	FACILITATING FACTORS FOR THE SUCCESS OF MOBILE SERVICE PROVIDERS IN BANGKOK METROPOLITAN	Yananda Siraphathhada
		6	COLLAPSE OF FAMILY SYSTEM OF JAPANESE TOMB CULTURE	Assis. Prof. Dr. Miho Tsukamoto
		7	CORRECTION OF FREQUENT ENGLISH WRITING ERRORS BY USING CODED INDIRECT CORRECTIVE FEEDBACK AND ERROR TREATMENT: THE CASE OF READING AND WRITING ENGLISH FOR ACADEMIC PURPOSES II	Chaiwat Tantarangsee
		8	ARABIC LITERATURE AS A TOOL FOR EDUCATIONAL TRANSFORMATION IN NIGERIA	Assis. Prof. Dr. Abdulfatah A Raji
		9	THROUGH THE LENS OF FORCED DISPLACEMENT: REFUGEE WOMEN'S RIGHTS AS HUMAN RIGHTS	Pearl K. Atuhaire Sylvia Kaye
		10	JUXTAPOSING SOUTH AFRICA'S PRIVATE SECTOR AND ITS PUBLIC SERVICE REGARDING INNOVATION DIFFUSION, TO EXPLORE THE OBSTACLES TO E-GOVERNANCE	Assis. Prof. Dr. Petronella Jonck Assis. Prof. Dr. Freda van der Walt

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	PROF. DR. ŞERMIN TAĞ KALAFATOĞLU	1	SET OF PURCHASES MADE WITH NEEDLE LACE	Res. Assist. Dr. ŞERİFE DOĞAN
		2	EDGE LACE IN KONYA HOUSES	Res. Assist. Dr. ŞERİFE DOĞAN
		3	Globalization Process of Textile and Clothing Sector in Turkey: Building Strategic Policies	Dr. Ahu Fatma MANGIR Prof. Dr. Fatih MANGIR
		4	ASSESSING THE PERFORMANCE OF FASHION SECTOR IN THE CREATIVE INDUSTRIES: THE CASE OF BRICS – T COUNTRIES	Prof. Dr. Fatih MANGIR Dr. Ahu Fatma MANGIR
		5	HOLLYWOOD MUSICAL FILMS	PROF. DR. ŞERMIN TAĞ KALAFATOĞLU
		6	A STUDY ON “OLD STYLE” IN TURKISH MUSIC CLARINET PERFORMANCE BASED ON TURGAY ÖZÜFLER’S PERFORMANCES IN TAKSİMS	Doç., ASLIHAN ERUZUN ÖZEL TURGUT ÖZÜFLER
		7	FLÜT, FLÜT TARİHİ VE FLÜT EĞİTİMİNE YÖNELİK GENEL BİR BAKIŞ	Öğretim Elemanı, MERVE ÇOKAMAY
		8	GEORGES BIZET’İN CARMEN 1 NO’LU ORKESTRA SÜİTİNDEN “LES TOREADORS” BÖLÜMÜNDE YER ALAN FLÜT PARTİLERİNE YÖNELİK İCRA ÖNERİLERİ	Öğretim Elemanı, MERVE ÇOKAMAY
		9	COMPARATIVE ANALYSIS OF THE HORN CURRICULA IN THE PART-TIME CERTIFICATE PROGRAM IMPLEMENTED WITHIN THE CONSERVATORY	Dr. Öğr. Üyesi, KORAY AY Doç., BAHADIR ÇOKAMAY
		10	ANALYSIS OF ETUDE NO. 7 IN MAXIME ALPHONSE VOL.III HORN METHOD	Dr. Öğr. Üyesi, KORAY AY Doç., BAHADIR ÇOKAMAY

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 2	Doç. Dr. Betül AKYOL	1	Vegan Felsefesi ve Vegan Ürün Prensipleri Kapsamında Sürdürülebilir Gastronomi Turizminin Değerlendirilmesi	GÖZDE ÖZSOY KUTLU Dr. Öğr. Üyesi ŞEHNAZ DEMİRKOL
		2	EKLEKTİK BİR FÜZYON MUTFAK KÜLTÜRÜ: YÖSHOKU	Doktora Öğrencisi MERYEM MERVE BEYKOZ Dr. Öğretim Üyesi , ŞEHNAZ DEMİRKOL
		3	Effects of Climate Change on Society	Prof. Dr. Sadettin PAKSOY Deniz KORKMAZ
		4	ESTIMATING DEMAND ON FOOD SERVING BUSINESSES WITH ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS	Prof.Dr.Erdoğan GAVCAR Burak YEŞİLDAĞ
		5	A BIOGRAPHICAL REVIEW OF POSTGRADUATE THESES ON THE THEME OF VIOLENCE WITHIN THE FAMILY AND AGAINST WOMEN IN TURKEY	PERAY NASIRLIEL Doç. Dr. HARUN CEYLAN
		6	'120 YILIN REKORU' PARİS ROUBAIX'DE GELİŞEN REKORLARIN İNCELENMESİ	Doç. Dr. Betül AKYOL Doktora Öğr. Onur ÖZTÜRK
		7	ARE THE YOUTUBE VIDEOS RELATED TO DEVELOPMENTAL HIP DYSPLASIA IN INFANTS ENOUGH QUALITY AND RELIABILITY? IS YOUTUBE REALLY A QUALITY AND RELIABLE SOURCE?	Öğr. Gör. Elisa ÇALIŞGAN Doç. Dr. Betül AKYOL

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 3	Assoc. Prof. YAKUP ASLAN	1	PERCEPTION OF YOUNG AUDIENCES ON DESTINATIONS SHOWCASED IN '2 DAYS 1 NIGHT' REALITY SHOW SEASON 1	Truong-Vi DINH Que-Nhu DUONG
		2	ONLINE COSMETICS PURCHASE OF YOUNG CUSTOMERS - THE CASE OF L'ORÉAL IN CAN THO CITY, VIETNAM	Van-Anh HUYNH Que-Nhu DUONG
		3	MUHASEBE VERİLERİNDEN YOLA ÇIKARAK TARIM POLİTİKALARININ GELİŞTİRİLMESİ: ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI SİSTEMİ	Öğr. Gör. Dr., Cengiz ÖGMEN
		4	KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ İLE YAPAY ZEKANIN MUHASEBE BİLİNCİ	Öğr. Gör. Dr., Cengiz ÖGMEN
		5	CORPORATE REPUTATION: A CONCEPTUAL REVIEW	Dr. Öğr. Üyesi Safa ACAR
		6	KABİN MEMURLARININ DUYGUSAL EMEK STRATEJİLERİNİN TÜKENMİŞLİKLERİNE ETKİSİ	Lisansüstü Öğrenci, MUHAMMED ERDOĞAN Doç. Dr., AYSUN AYDIN
		7	YETENEK YÖNETİMİNİN ÖRGÜTSEL DAYANIKLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	Öğr. Gör. Dr. ŞERİFE KUZGUN
		8	WHAT IS ISLAMIC ACCOUNTING?	Assoc. Prof. YAKUP ASLAN
		9	FRAUD AUDIT IN FINANCIAL STATEMENTS	Assoc. Prof. YAKUP ASLAN

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 4	Arş. Gör. Dr. Kübra GÜLİRMAK GÜLER	1	PSİKİYATRİK HASTALIKLARIN ÖNLENMESİNDE YAPAY ZEKANIN ROLÜ	Arş. Gör. Dr. Kübra GÜLİRMAK GÜLER
		2	YEŞİL DÜŞÜNCE, MAVİ DUYGULAR: PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNİN İKLİM KRİZİNDEKİ ROLÜ	Arş. Gör. Dr. Kübra GÜLİRMAK GÜLER
		3	SOME PHYSICAL PROPERTIES OF BLACK TEAS EXTRACTED AT LOW TEMPERATURE BY APPLYING DIFFERENT EXTRACTION TECHNIQUES	Esra ESİN YÜCEL
		4	KIZILCIK: BESİN DEĞERİ VE SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ	Öğr. Gör. Zeynep Nur KARAKUŞ Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ÇELEBİ Doç. Dr. Gülşah ÇALIŞKAN KOÇ
		5	SUMAK: BESİN DEĞERİ VE SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ	Öğr. Gör. Zeynep Nur KARAKUŞ Doç. Dr. Gülşah ÇALIŞKAN KOÇ Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ÇELEBİ
		6	ROSMARINUS OFFICINALIS YAPRAK EKSTRAKTINDAN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİN YEŞİL SENTEZİ	Dr. Öğr. Üyesi. Aybek YİĞİT Dr. Öğr. Üyesi. Necdet Karakoyun Doç. Dr. Zeynep Şilan TURHAN
		7	CAREER PLANNING AND CAREER DEVELOPMENT IN THE FIELD OF HEALTH MANAGMENT	Assoc. Prof., Şerife GÜZEL Şengül SAĞLAM
		8	MEDICAL USES OF OREGANUM SPECIES	Hanım Seval KAYA Prof. Dr. HÜLYA ÇİÇEK

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 5	Doç. Dr. Yonca ALTINDAL	1	BALIKESİR KENTİNİN SOSYOLOJİSİNİ OKUMAK	Doç. Dr. Yonca ALTINDAL
		2	BİR AVUÇ ERİL KIRINTIDA VAR OLMAYA ÇALIŞMAK: TÜRK POLİTİKASINDA KADIN OLMANIN SOSYOLOJİK DİNAMİKLERİ	Doç. Dr. Yonca ALTINDAL
		3	POSTMODERNİZM VE KÜRESELLEŞME BAĞLAMINDA KİMLİK ÇEŞİTLİLİĞİ VE TOPLUMSAL ETKİLEŞİM	MUSTAFA KORAY URU Prof. Dr. ABDULLAH DURAKOĞLU KÜBRANUR ERARSLAN
		4	ÇAĞIMIZIN YÜZÜ: RİSK TOPLUMU VE KORKU KÜLTÜRÜ	KÜBRANUR ERARSLAN Prof. Dr. ABDULLAH DURAKOĞLU MUSTAFA KORAY URU
		5	ÇOCUK ÇİZGİFİMLERİNDE YAŞLILIK TEMSİLİ: MİNİKA ÇOCUK ÖRNEĞİ	NUR SENA GÖZÜTOK
		6	TÜRKİYE'DE YAŞLI REFAH ALANINDA SOSYAL HİZMET UYGULAMALARI	Doç. Dr., HARUN CEYLAN Öğr. Gör., UMMÜHANİ USLU
		7	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLILIĞA BAKIŞ AÇISI: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ İLE NİTEL BİR ARAŞTIRMA	RÜMEYSA BETÜL BİLGİN
		8	ORGANON VI: BELİRSİZLİĞİN VARYASYONLARI EKSENİNDE SOFİSTÇE ÇÜRÜTMELER	Doç.Dr.Mehmet Akif DUMAN
		9	RUH ÜZERİNE VE NİKOMAKHOS'A ETİK KAPSAMINDA ARİSTO'NUN EYLEM KURAMI	Doç.Dr.Mehmet Akif DUMAN
		10	İSRAİL-FİLİSTİN SAVAŞININ ÇATIŞMACI KURAM BAĞLAMINDA İRDELENMESİ	Doktora Öğrencisi Erol AKYILDIRIM
		11	TOPLUMSAL YAPIDAKİ RABİTARIN TANIMLANMASI VE İŞLEVSEL BOYUTUNUN İRDELENMESİ	Doktora Öğrencisi Erol AKYILDIRIM

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 6	Doç. Dr. Hikmet AKYOL	1	GELENEKSEL OLMAYAN PARA POLİTİKASI UYGULAMASININ ENFLASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: KIRILGAN BEŞLİ ÖRNEĞİ	Arş. Gör. Seçkin KABAK Dr. Öğr. Üyesi Ertan BECEREN
		2	EXAMINING THE ROLE OF MODERN RENEWABLE ENERGY AND ENERGY INTENSITY IN THE ACHIEVEMENT OF SDG-7 IN G7 COUNTRIES	Dr. Selin KARLILAR Assoc. Prof. Ugur Korkut PATA
		3	THE IMPACT OF NUCLEAR AND RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION ON ECONOMIC GROWTH: AN EMPIRICAL EVALUATION FOR UKRAINE	Assoc. Prof. Ugur Korkut PATA Dr. Selin KARLILAR Assoc. Prof. Sinan ERDOGAN
		4	SAĞLIK HİZMETLERİNİN TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ PAYI VE GELİŞİMİ	Doç. Dr., Şahin Karabulut Yüksek Lisans Öğrencisi, Yasemin Taşer
		5	THE RELATIONSHIP BETWEEN PUBLIC DEBT, ECONOMIC GROWTH AND INCOME INEQUALITY: THE CASE OF SELECTED DEVELOPING COUNTRIES	Doç. Dr. Melahat BATU AĞIRKAYA Doç. Dr. Hikmet AKYOL
		6	1923'TEN 2023'E GÜNÜMÜZE TÜRKİYEDE SAĞLIK POLİTİKALARI	Doç.Dr.,ŞAHİN KARABULUT YL Öğrencisi,ALİ UYSAL

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant				
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456				
30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 7	Doç. Dr. Züleyha REÇBER	1	OPTOELECTRONIC AND CHEMICAL PROPERTIES OF π -CONJUGATED POLYMERS	Dr, MERVE ZURNACI
		2	Poly(aniline-co-o-anisidine) film on ZnNi Plated Electrode	Abdurrahman Akdag
		3	Poly(o-anisidine-co-N-methylaniline) film on ZnNi Plated Electrode	Abdurrahman Akdag
		4	ANYONİK VE KATYONİK TOPLAYICI KARIŞIMI İLE KROMİT FLOTASYONU	Semih GİRGİN Doç.Dr., Savaş ÖZÜN
		5	TOPLAYICI KARIŞIMLARININ SULU ÇÖZELTİLERİNDE ARAYÜZEY ÖZELLİKLERİNİN BELİRLEMESİ	Şemsettin ULUTAŞ Doç.Dr., Savaş ÖZÜN
		6	TEKSTİL TERBİYE ENDÜSTRİ İÇİN SUSUZ BOYAMA TEKNOLOJİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	Doç. Dr. Semiha EREN
		7	TEKSTİL SEKTÖRÜNDE YAŞAM DÖNGÜSÜ (LCA) ANALİZİ	Doç. Dr. Semiha EREN
		8	SULU ÇÖZELTİLERDEN ELEKTROKOAGÜLASYON YÖNTEMİ İLE BOYAR MADDE GİDERİMİNE AKIM YOĞUNLUĞUNUN ETKİSİ	Doç. Dr. Züleyha REÇBER
		9	GIDA ATIĞI KULLANILARAK SULU ÇÖZELTİLERDEN ADSORPSİYON YÖNTEMİ İLE BOYAR MADDE GİDERİMİ	Doç. Dr. Züleyha REÇBER

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:00 – 18:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 8	Prof. Dr. Hüseyin PEKER	1	Application of single and dual-component wood bleaching chemicals on Santos rosewood (<i>Machaerium scleroxylon</i> Tul.) wood	Prof. Dr. Hüseyin PEKER
		2	Identification of surface changes in wax applied to teak (<i>Tectona grandis</i>) wood	Prof. Dr. Hüseyin PEKER
		3	The effects of modified beeswax application with different oils on some surface properties of hombeam (<i>Carpinus betulus</i> L.) wood	Prof. Dr. Hüseyin PEKER
		4	Using some waste vegetable oils as color modifiers on walnut (<i>Juglans regia</i> L.) wood	Prof. Dr. Hüseyin PEKER
		5	Tincal Calcination in Anhydrous Boron Production for Use in Industrial Applications	Dr. Öğr. Üyesi M. Engin Kocadağıştan Yük. Lis. Öğrencisi Emine Ataç
		6	PRODUCTION OF Cu-Al-Ni ALLOY POWDER BY GAS ATOMISATION	ONUR MURATAL YİĞİT GÖNÜLALAN Prof. Dr. RIDVAN YAMANOĞLU DİĞDEM GİRAY
		7	POWDER CHARACTERIZATION AND DENSITY RELATIONSHIP IN POWDER METALLURGY	Prof. Dr. RIDVAN YAMANOĞLU Onur Muratal
		8	ÇAPRAZ SEVKİYAT STRATEJİSİ VE UYGULAMALARI: LOJİSTİKTE ETKİLİ BİR YAKLAŞIM	Dr. Onur Mesut Şenaras Dr. Şahin İnanç Doç. Dr. Arzu Eren Şenaras
		9	DEPO YÖNETİMİ İÇİN SİSTEM DİNAMİĞİ İLE MODELLEME	Dr. Onur Mesut Şenaras Dr. Şahin İnanç Doç. Dr. Arzu Eren Şenaras

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 9	Prof. Dr. Jihong Wang	1	AUTISTIC CHILDREN AND DIFFERENT TENSE FORMS	Ameneh Zare Shahin Nematzadeh, Shahla Raghibdoust Iran Kalbassi
		2	THE IMPORTANCE OF THEATRICAL LANGUAGE IN THE CREATIVENESS OF THE ACTOR	Ordabek Khozhamberdiyev
		3	WORKING MEMORY CAPACITY IN AUSTRALIAN SIGN LANGUAGE (AUSLAN)/ENGLISH INTERPRETERS AND DEAF SIGNERS	Prof. Dr. Jihong Wang
		4	AWARENESS OF READING STRATEGIES AMONG EFL LEARNERS AT BANGKOK UNIVERSITY	Assis. Prof. Dr. Nuttanuch Munsakorn
		5	DEVELOPING ESL STUDENTS' WRITING	Esmaeil Hassannejad
		6	DO C-TEST AND CLOZE PROCEDURE MEASURE WHAT THEY PURPORT TO BE MEASURING? A CASE OF CRITERION-RELATED VALIDITY	Masoud Saeedi Assoc. Prof. Dr. Mansour Tavakoli Prof. dr. Shirin Rahimi Kazerooni Vahid Parvaresh
		7	EVALUATION PATTERN OF COGNITIVE PROCESSES IN LANGUAGE IN WRITTEN COMPREHENSION	Agnès Garletti
		8	CONVERGENCE AND DIVERGENCE IN TELEPHONE CONVERSATIONS: A CASE OF PERSIAN	Anna Mirzaiyan Vahid Parvaresh Mahmoud Hashemian Masoud Saeedi
		9	AGHAZ : AN EXPERT SYSTEM BASED APPROACH FOR THE TRANSLATION OF ENGLISH TO URDU	Uzair Muhammad Assis. Prof. Dr. Kashif Bilal Assis. Prof. Dr. Atif Khan Dr. M. Nasir Khan
		10	N. A. NAZARBAYEV AND PECULIAR FEATURES OF ETHNIC LANGUAGE PROCESSES IN KAZAKHSTAN	Dr. Aliya Isaeva Dr. Anar Sultaniarova

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 10	Assoc. Prof. Dr. Chanokporn Angsuwiriya	1	A DEVELOPMENT OF ENGLISH PRONUNCIATION USING PRINCIPLES OF PHONETICS FOR ENGLISH MAJOR STUDENTS AT LOEI RAJABHAT UNIVERSITY	Assis. Prof. Dr. Pongthep Bunrueng
		2	EFL TEACHERS' METACOGNITIVE AWARENESS AS A PREDICTOR OF THEIR PROFESSIONAL SUCCESS	Saeedeh Shafiee Nahrkhalaji
		3	LEARNER AUTONOMY BASED ON CONSTRUCTIVISM LEARNING THEORY	Haiyan Wang
		4	ON THE RELATIONSHIP BETWEEN LANGUAGE OUTPUT AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION	Assis. Prof. Dr. Haiyan Wang
		5	LINGUISTIC DEVICES REFLECTING VIOLENCE IN BORDER-PROVINCES OF SOUTHERN THAILAND ON THE FRONT PAGE OF LOCAL AND NATIONAL NEWSPAPERS	Assoc. Prof. Dr. Chanokporn Angsuwiriya
		6	GRADING AND SEQUENCING TASKS IN TASK-BASED SYLLABUS: A CRITICAL LOOK AT CRITERION SELECTION	Hossein Ahmadi Ogholgol Nazari
		7	THE IMPACT OF GENDER DIFFERENCES ON THE EXPRESSIONS OF REFUSAL IN JORDANIAN ARABIC	Hanan Yousef Nisreen Naji Al-Khawaldeh
		8	OPINION MINING AND SENTIMENT ANALYSIS ON DEFT	Assis. Prof. Dr. Najiba Ouled Omar Assis. Prof. Dr. Azza Harbaoui Henda Ben Ghezala
		9	EVALUATION OF PRAGMATIC INFORMATION IN AN ENGLISH TEXTBOOK: FOCUS ON REQUESTS	Israa A. Qari

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 11	Leandi Steenkamp	1	THE IMPORTANCE OF CUSTOMER ENGAGEMENT AND SERVICE INNOVATION IN VALUE CO-CREATION	Soheila Raeisi Meng Lingjie
		2	ROLE OF ICT AND WAGE INEQUALITY IN ORGANIZATION	Assis. Prof. Dr. Shoji Katagiri
		3	EVALUATION OF TOP-DOWN AND BOTTOM-UP LEADERSHIP DEVELOPMENT PROGRAMS IN A FINNISH COMPANY	Dr. Kati Skarp Assis. Prof. Dr. Keijo Varis Assis. Prof. Dr. Juha Kettunen
		4	A REVIEW OF THE ANTECEDENTS AND CONSEQUENCES OF EMPLOYEE ENGAGEMENTC	Ibrahim Hamidu Magem
		5	VIABILITY OF SMART GRIDS FOR GREEN IT SUSTAINABILITY: CONTEMPLATED WITHIN THE CONTEXT OF SRI LANKA	Assis. Prof. Dr. Manuela Nayantara Jeyaraj
		6	A FRAMEWORK FOR INVESTIGATING REVERSE LOGISTICS CAPABILITY OF E-TAILERS	Wen-Shan Lin Shu-Lu Hsu
		7	IMPACT OF MODERATING ROLE OF E-ADMINISTRATION ON TRAINING, PERFROMANCE APPRAISAL AND ORGANIZATIONAL PERFORMANCE	Ejaz Ali Muhammad Younas Tahir Saeed
		8	THE REQUIREMENTS OF DEVELOPING A FRAMEWORK FOR SUCCESSFUL ADOPTION OF QUALITY MANAGEMENT SYSTEMS IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY	Mohammed Ali Ahmed Prof. Dr. Vaughan Coffey Bo Xia
		9	RISK IN THE SOUTH AFRICAN SECTIONAL TITLE INDUSTRY: AN ASSURANCE PERSPECTIVE	Leandi Steenkamp

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 12	Dr. Asma Alyahya	1	TRUE DETECTIVE AS A SOUTHERN GOTHIC: A STUDY OF ITS MUSIC-LYRICS	Assoc. Prof. Dr. Divya Sharma
		2	DEVELOPMENT OF A RATING SCALE FOR ELEMENTARY EFL WRITING	Mohammed S. Assiri
		3	THE CODE-MIXING OF JAPANESE, ENGLISH AND THAI IN LINE CHAT	Premvadee Na Nakornpanom
		4	SPEECH ACTS AND POLITENESS STRATEGIES IN AN EFL CLASSROOM IN GEORGIA	Tinatin Kurdghelashvili
		5	DIALOGUE JOURNALS AS AN EFL LEARNING STRATEGY IN THE PREPARATORY YEAR PROGRAM: LEARNERS' ATTITUDES AND PERCEPTIONS	Dr. Asma Alyahya
		6	MYTH IN POLITICAL DISCOURSE AS A FORM OF LINGUISTIC CONSCIOUSNESS	Lecture Kuralay Kenzhekanova Phd. Can. Akmaral Dalelbekkyzy
		7	THE SIGN IN THE COMMUNICATION PROCESS	S. Pesina T. Solonchak
		8	THE COMPARATIVE ANALYSIS OF MICRO-READING AND TRADITIONAL READING BASED ON SCHEMA THEORY	Haiyan Wang
		9	STUDENTS' KNOWLEDGE, OR RANDOM CHOICE IN ESP?	ress. Assis. Ivana Šimonová

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 13	Assos. Prof. Dr. Sunaitan Al Mutairi	1	RISK MANAGEMENT THROUGH CONTROLLING IN INDUSTRIAL ENTERPRISES OPERATING IN SLOVAKIA	Mária Hudáková Mária Lusková
		2	THE ROLE OF THE INTERNAL AUDIT UNIT IN DETECTING AND PREVENTING FRAUD AT PUBLIC UNIVERSITIES IN WEST JAVA, INDONESIA	Dr. Fury Khristianty Fitriyah
		3	EVALUATING EFFICIENCY OF NINA DISTRIBUTION COMPANY USING WINDOW DATA ENVELOPMENT ANALYSIS AND MALMQUIST INDEX	Hossein Taherian Far Ali Bazae
		4	THE MODEL TO CALCULATE THE COST OF MONEY TO THE BREAKDOWN OF DEPOSITS AND BANKING SERVICE	Javad Elkaie Behjati Mehrzaad Minouei
		5	THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMAN VALUES AND SERVICE QUALITY WITH THE MEDIATING ROLE OF MOTIVATION: A QUANTITATIVE STUDY ON MALAYSIAN COMMERCIAL BANKS	Kuppusamy Singaravelloo Zahra Kamiab
		6	THE INFLUENCE OF CONGRUENCE BETWEEN INCENTIVE SYSTEM AND LOCUS OF CONTROL ON TEAM PERFORMANCE: AN EXPERIMENT	Phd. Siti Mutmainah Assis. Prof. Slamet Sugiri
		7	ANALYSIS OF DELAYS DURING INITIAL PHASE OF CONSTRUCTION PROJECTS AND MITIGATION MEASURES	Assos. Prof. Dr. Sunaitan Al Mutairi
		8	FINANCIAL DECISION-MAKING AMONG FINANCE STUDENTS: AN EMPIRICAL STUDY FROM THE CZECH REPUBLIC	Dr. Barbora Chmelíková
		9	A STUDY OF ISLAMIC STOCK INDICES AND MACROECONOMIC VARIABLES	Mohammad Irfan

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 14	Prof. Dr. Mosses E. Lufuke	1	CORPORATE GOVERNANCE AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: RESEARCH ON THE INTERCONNECTION OF BOTH CONCEPTS AND ITS IMPACT ON NON-PROFIT ORGANIZATIONS	Helene Eller
		2	THE INFLUENCE OF CONSUMER AND BRAND-ORIENTED CAPABILITIES ON BUSINESS PERFORMANCE IN YOUNG FIRMS: A QUANTITATIVE CAUSAL MODEL ANALYSIS	Assis. Prof.Katharina Buttenberg
		3	ENVIRONMENTAL IMPACT OF TRADE SECTOR GROWTH: EVIDENCE FROM TANZANIA	Prof. Dr. Mosses E. Lufuke
		4	THE CORPORATE VISION EFFECT ON RAJABHAT UNIVERSITY BRAND BUILDING IN THAILAND	Pisit Potjanajarwit
		5	PUBLIC RELATIONS FOR THE FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE IN SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY	Narong Anurak
		6	CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT ON SOCIAL MEDIA AFFECTING BRAND LOYALTY OF SIAM COMMERCIAL BANK IN BANGKOK	Dr. Charawee Butbumrung
		7	CREATE AND DESIGN VISUAL PRESENTATION TO PROMOTE THAI CUISINE	Dr. Supaporn Wimonchailerk
		8	THE QUALITY OF WORKING LIFE AND THE ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF MUNICIPAL EMPLOYEE IN SAMUT SAKHON PROVINCE	Mananya Meenakorn
		9	OPTIMISATION OF INTERMODAL TRANSPORT CHAIN OF SUPERMARKETS ON ISLE OF WIGHT, UK	Jingya Liu Yue Wu Jiabin Luo
		10	THE CHARACTERISTICS OF TRANSFORMATION OF INSTITUTIONAL CHANGES AND GEORGIA	Nazira Kakulia

ABANT 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENTIFIC RESEARCHES December 28 - 30, 2023 Abant Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456 30 ARALIK/ DECEMBER 30, 2023 / 16:30 – 18:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 15	Chaiwat Tantarangsee	1	TOP-DOWN INFLUENCES TO MULTISTABLE PERCEPTION: EVIDENCE FROM TEMPORAL DYNAMICS	Daria N. Podvigina, Tatiana V. Chernigovskaya
		2	THE EFFECTS OF THE INFERENCE PROCESS IN READING TEXTS IN ARABIC	Lecture May George
		3	THE RELATIONSHIP BETWEEN IRANIAN EFL LEARNERS' MULTIPLE INTELLIGENCES AND THEIR PERFORMANCE ON GRAMMAR TESTS	Rose Shayeghi Pejman Hosseinioun
		4	EFFICACY OF SELF-ASSESSMENT IN WRITTEN PRODUCTION AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS	Assoc. Prof. Dr. Yoko Suganuma Oi
		5	THE INTERPLAY OF LOCUS OF CONTROL, ACADEMIC ACHIEVEMENT, AND BIOLOGICAL VARIABLES AMONG IRANIAN ONLINE EFL LEARNERS	Azizeh Chalak Niloufar Nasri
		6	AN INVESTIGATION ON STUDENTS' RETICENCE IN IRANIAN UNIVERSITY EFL CLASSROOMS	Dr. Azizeh Chalak Firouzeh Baktash
		7	A SURVEY OF 2ND YEAR STUDENTS' FREQUENT ENGLISH WRITING ERRORS AND THE EFFECTS OF PARTICIPATORY ERROR CORRECTION PROCESS	Chaiwat Tantarangsee
		8	BOTSWANA AND NATION-BUILDING THEORY	Prof. Dr. Rowland M. Brucken
		9	PERCEPTION AND IMPLEMENTATION OF MACHINE TRANSLATION APPLICATIONS BY THE IRANIAN ENGLISH TRANSLATORS	Phd. Can. Abdul Amir Hazbavi

PAVIO’NUN MODELİ ÇERÇEVESİNDE İMGELEME TÜRLERİNİN GOLFTE PATA VURUŞU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Arş. Gör. Dr. Yunus Uğur ¹, Prof. Dr. Hamit COŞKUN ²

¹ BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ, Fen Edebiyat Fakültesi,
hamitcoskun2000@ibu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-5509-8717

² BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ, Fen Edebiyat Fakültesi,
uguryunus@ibu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-1020-5136

ÖZET

Pavio (1985) imgelemenin işlevleri üzerinde yaptığı çalışmalar sonucunda imgelemenin iki farklı işlevi (bilişsel-güdüsel) olduğunu ve bunların ikisinin de genel ya da özel davranışsal hedeflere yönelebileceğini öne sürmüştür. Literatür taramasında Pavio (1985)’nin modeli üzerinde çok sayıda çalışmanın olduğu görülse de bir laboratuvar ortamında daha önce deneyimlenmemiş bir motor görev performansı üzerinde hangi imgeleme türünün daha etkili olabileceği konusu incelenmemiştir. Çalışmaya çeşitli bölümlerde okuyan, 19-23 yaş aralığında ($\bar{X} = 20.03$, $S_s = 0.97$) 75 üniversite öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılar beş farklı deney koşuluna (bilişsel-genel, bilişsel-spesifik, güdüsel-genel, güdüsel-özgün ve kontrol) seçkisiz olarak atanmıştır. Katılımcılar için kendi koşuluna ilişkin içerdikleri uyarıcı miktarı birbirine denk olacak şekilde beş farklı imgeleme senaryosu araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Katılımcılar laboratuvar ortamında bireysel olarak koşullarına ilişkin imgeleme oturumlarına katılmış ardından bir mini golf sahası üzerinde standart bir golf topu ve sopası aracılığıyla pata vuruşu yapmak suretiyle deneye tabi tutulmuştur. Performans golf topunun çukura olan uzaklığının ölçülmesi ile hesaplanmıştır. Top çukura ne kadar yakın mesafede olursa performans o kadar yüksek olarak hesaplanmıştır. Elde edilen veriler 2x2x2 Tekrar ölçümlü ANOVA ile test edilmiştir. Ayrıca kontrol koşulu ile kıyaslamak amacıyla her deney koşulu tek tek ele alınarak tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Bulgular bilişsel imgeleme yapanların performans artışının ($\bar{X} = 21.55$) güdüsel imgeleme yapanların performans artışından ($\bar{X} = 11.76$) daha iyi olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak bilişsel-genel türde imgeleme yapanların performans farkı kontrol koşulunda yer alanlarından daha fazladır. Son olarak, ortak etki bilişsel-genel türde imgeleme yapanların diğer koşullara göre en iyi performans artışına sahip olduğuna işaret etmektedir. Bulgular ilgili literatür ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İmgeleme, İmgeleme Türleri, Sporda Performans, Golf.

THE IMPACT OF IMAGERY TYPES ON PUTTING PERFORMANCE IN GOLF WITHIN THE FRAMEWORK OF PAVIO'S MODEL

Dr. Yunus Uğur¹, Prof. Dr. Hamit COŞKUN²

¹ BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTY, FACULTY OF ARTS AND SCIENCES,
hamitcoskun2000@ibu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-5509-8717

² BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTY, FACULTY OF ARTS AND SCIENCES,
uguryunus@ibu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-1020-5136

ABSTRACT

Pavio (1985), as a result of his studies on the functions of imagery, proposed that that imagery has two different functions (cognitive-intuitive) and that both of them can be directed towards general or specific behavioural goals. Despite numerous studies on Pavio's (1985) model in the literature review, the question of which type of imagery may be effective on an unexperienced motor task in a laboratory setting has not been explored. 75 university students, aged between 19-23 years ($\bar{X} = 20.03$, $Sdd = 0.97$), voluntarily participated in the study. Participants were randomly assigned to experimental conditions (cognitive-general, cognitive-specific, motivational-general, motivational-specific, and control). Five different imagery script were written by the researcher for the participants in such a way that the amount of stimuli they contained related to their own condition was equal to each other. Participants individually participated in imagery sessions related to their conditions in a laboratory setting, followed by being subjected to an experiment involving putting a standard golf ball into the hole by a standard putter on a mini golf course. Performance was measured by calculating the distance of the golf ball to the hole. The closer the ball was to the hole, the higher the performance was calculated. Data were analyzed using a 2x2x2 repeated measures ANOVA. Additionally, to compare with the control condition, each experimental condition with the control condition was individually subjected to one-way analysis of variance. The findings indicate that the performance improvement of those in cognitive imagery (" $\bar{X}$ " = 21.55) condition is better than the performance improvement of those in motivational imagery (" $\bar{X}$ " = 11.76) condition. Furthermore, the performance improvements for participants in cognitive-general imagery condition is greater than that of those in the control condition. Finally, according to the interaction effect participants engaged in cognitive-general imagery acquire the best performance improvement compared to other conditions. The findings are discussed in the context of relevant literature.

Keywords: Imagery, Types of Imagery, Performance in Sport, Golf

İMGELEME BECERİSİ ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Hamit COŞKUN 1, Arş. Gör. Dr. Yunus Uğur 2

1 BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ, Fen Edebiyat Fakültesi,
uguryunus@ibu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-1020-5136

2 BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ, Fen Edebiyat Fakültesi,
hamitcoskun2000@ibu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-5509-8717

ÖZET

Bu araştırmada, İmgeleme Becerisi Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması için bir pilot çalışma yapılmıştır. Bu ölçek, Sporda İmgeleme Becerisi Ölçeği'nin (Hall vd. 1998) genel imgeleme becerisine odaklanan versiyonundan türetilmiştir. Çalışma, sporcuların olmadığı bir örneklem üzerinde bu ölçeğin güvenirliğini test etmiştir. Küçük bir grup üzerinde yapılan bu çalışma sonucunda, ölçeğin güvenirliğinin oldukça yüksek olduğu (.81) bulunmuştur. Ölçeğin yapı geçerliği, faktör analizi ile incelenmiş ve tek bir yapıyı temsil ettiği, varyansın % 53.57'sini açıkladığı görülmüştür. Az sayıda örnekleme göre, ölçeğin uyum indeksleri kabul edilebilir düzeydedir. Örneklem büyüklüğünden etkilenmeyen Comparative Fit Index (Karşılaştırmalı Uyum İndeksi) % .88 düzeyindedir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda daha geniş örneklem grupları kullanılarak ölçeğin uyum indekslerinin artırılması hedeflenebilir. Sonuç olarak, İmgeleme Becerisi Ölçeği'nin pilot çalışma kapsamında geçerlik ve güvenirlik katsayılarının umut verici bir düzeyde olduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgular, ölçeğin potansiyelini ve kullanılabilirliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İmgeleme, faktör analizi, ölçek, geçerlilik, güvenirlik

ABSTRACT

In this research, a pilot study was conducted to assess the validity and reliability of the Imagery Skill Scale. This scale is adapted from the Sport Imagery Questionnaire (Hall et al. 1998), focusing on general imagery skills. The study evaluated the reliability of this scale on a non-athlete sample. As a result of this small-group study, the scale exhibited a notably high level of reliability (.81). The construct validity of the scale was assessed through factor analysis, revealing a single structure that accounted for 53.57% of the variance. Despite the limited sample size, the scale's fit indices are considered acceptable. The Comparative Fit Index, is not effected by sample size, stood at a level of .88%. Future research might aim to enhance the scale's fit indices by employing larger sample groups. Conclusively, the pilot study indicated

promising levels of validity and reliability coefficients for the Imagery Skill Scale. These findings underscore the potential and practicality of the scale.

Keywords: Imagery, factor analysis, scale, validity, reliability.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİNİN SPOR BİLİMLERİ EVRENİNE UYARLAMA ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Cüneyt TAŞKIN¹, Dr. Öğr. Üyesi Şerife Gamze ÜLKER²

¹Trakya Üniversitesi, Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi
cuneyttaskin@trakya.edu.tr - Orcid: 0000-0001-5219-4837

²Trakya Üniversitesi, Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi
sganzeulker@trakya.edu.tr - Orcid: 0000-0002-4294-8479

ÖZET

Spor bilimleri evrenine uyarlanacak olan özel gereksinimli bireylere yönelik tutum ölçeği; Dilek Yaralı tarafından 2015 yılında tasarlanmıştır. Ölçek, 13 madde içeren 3 boyutlu 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemini kullanmaktadır. Ölçekte kullanılan puanlama sistemi; Tamamen Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2), Hiç Katılmıyorum (1) şeklindedir. Ölçeğin alt boyutları; beğeni, duyarlılık ve olumsuz tutum şeklinde olup, iç tutarlılık katsayıları sırası ile .80, .81, .871 bulunmuştur. Uyarlama çalışmasında; Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi'nde okuyan ve spor bilimleri alanını temsil eden 1157 öğrenci araştırma evrenini oluşturmaktadır. Ölçeğe ait maddelerin spor bilimleri evrenine uygunluğunu belirleyebilmek için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Analiz modelinde uyum indeksleri ki-kare (x^2), ki-kare/serbestlik derecesi (x^2/sd), mutlak uyum indeksleri (GFI, AGFI), yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA), artık temelli uyum indeksi (RMR) gibi isimler alır. Ölçeğe ait uyum indekslerine bakıldığında; x^2 değeri iyi uyum (0,74), x^2/sd iyi uyum (2,39), GFI değeri kabul edilebilir uyum (0,96), RMSEA değeri kabul edilebilir uyum (0,06) ve RMR değeri kabul edilebilir uyum (0,09) olarak belirlenmiştir. Ölçme aracının üç alt boyutu altında yer alan toplam 13 madde oluşan ölçme aracının güvenilirliğinin hesaplanmasında iç tutarlılık göstergesi olan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları 0,85 ile 0,92 arasında hesaplanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda kullanılan ölçeğin, yüksek güvenilirlikli olduğu ve spor bilimleri evrenine kültürel olarak uyum sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel gereksinim, Tutum, Ölçek uyarlama, Spor bilimleri

MADDE BAĞIMLILIĞI FARKINDALIK ÖLÇEĞİNİN SPOR BİLİMLERİ EVRENİNE UYARLAMA ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Cüneyt TAŞKIN¹, Dr. Öğr. Üyesi Şerife Gamze ÜLKER²

¹Trakya Üniversitesi, Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi
cuneyttaskin@trakya.edu.tr - Orcid: 0000-0001-5219-4837

²Trakya Üniversitesi, Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi
sganzeulker@trakya.edu.tr - Orcid: 0000-0002-4294-8479

ÖZET

Spor bilimleri evrenine uyarlanacak olan madde bağımlılığı farkındalık ölçeği; Esra Özay Köse ve Şeyda Gül tarafından 2018 yılında tasarlanmıştır. Ölçek, 27 madde içeren 4 alt boyutlu 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemini kullanmaktadır. Ölçekte kullanılan puanlama sistemi; Tamamen Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2), Hiç Katılmıyorum (1) şeklindedir. Ölçeğin alt boyutları; yardım ve hukuki düzenlemeler, madde kullanımının belirtileri ve etkileri, kişisel tutum ve görüşler, bağımlılığa neden olan faktörler şeklinde olup, iç tutarlılık katsayıları sırası ile .86, .78, .71 ve .64 bulunmuştur. Uyarılama çalışmasında; Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi'nde okuyan ve spor bilimleri alanını temsil eden 1157 öğrenci araştırma evrenini oluşturmaktadır. Ölçeğe ait maddelerin spor bilimleri evrenine uygunluğunu belirleyebilmek için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Analiz modelinde uyum indeksleri ki-kare (x^2), ki-kare/serbestlik derecesi (x^2/sd), mutlak uyum indeksleri (GFI, AGFI), yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA), artık temelli uyum indeksi (RMR) gibi isimler alır. Ölçeğe ait uyum indekslerine bakıldığında; x^2 değeri iyi uyum (0,75), x^2/sd iyi uyum (2,4), GFI değeri kabul edilebilir uyum (0,85), RMSEA değeri kabul edilebilir uyum (0,07) ve RMR değeri kabul edilebilir uyum (0,08) olarak belirlenmiştir. Ölçme aracının üç alt boyutu altında yer alan toplam 13 madde oluşan ölçme aracının güvenilirliğinin hesaplanmasında iç tutarlılık göstergesi olan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları 0,72 ile 0,86 arasında hesaplanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda kullanılan ölçeğin, yüksek güvenilirlikli olduğu ve spor bilimleri evrenine kültürel olarak uyum sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Madde bağımlılığı, Spor bilimleri, Ölçek uyarılama

12 HAFTALIK ANTRENMANIN TEMEL MOTORİK PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nurkan YILMAZ

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi
nurkan.yilmaz@inonu.edu.tr – 0000-0002-8845-7093

Özet

Antrenman bilimi, bireylerin sportif performans gelişimi için gerekli parametreleri, bilimsel bir temel doğrultusunda bireylerin gelişimi için programlamaktadır. Bu programlar, sportif başarıda önem arz eden bireylerin motorik özelliklerini geliştirmede büyük bir role sahiptir. Amaç: Araştırma, basketbol yaz spor okuluna giden bireylerin 12 haftalık antrenmanın temel motorik parametreleri üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem: Araştırmaya, basketbol yaz spor okullarına giden 19 gönüllü çocuk katılımcı dahil edilmiştir. Grubun, antropometrik değerleri, yaş $13,79\pm 2,07$ yıl, boy $161,71\pm 13,23$ cm ve vücut ağırlık $63,99\pm 18,98$ kg' dır. Antrenmanlar, haftada 2 gün, günde 75 dakika olmak toplamda 12 hafta yapıldı. Bulgular: Antrenman öncesi ve sonrası elde edilen verilerin analizi "Paired Simple T Test" yöntemi ile yapıldı. Araştırmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak belirlendi. Analiz sonuçlarına göre, 20m sürat ($p=,192$) performansında istatistiksel olarak herhangi bir anlamlılık tespit edilemedi ($p>0.05$). Ancak, dikey sıçrama ($p=,012$) ve esneklik ($p=,017$) performansında ise anlamlı farklılık tespit edildi ($p<0.05$). Sonuç: Antrenman uygulamalarının vazgeçilmez bir parçası ve sportif başarının ön koşulu olan geliştirilmiş temel motor becerileri, basketbolda önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada, 12 haftalık antrenman sonrası dikey sıçrama ile esneklik motor becerilerinde gelişme tespit dildi.

Anahtar Kelimeler: Motorik Beceri, Antrenman, Performans

EXAMİNİNG THE EFFECT OF 12-WEEK TRAINİNG ON BASİC MOTORİC PARAMETERS

Asst. Prof. Nurkan YILMAZ

Inonu University, Faculty of Sport Sciences, Malatya-Turkey

Abstract

Training science programs the parameters necessary for the development of individuals' sports performance in line with a scientific basis for the development of individuals. These programs have a

great role in developing the motor skills of individuals that are important in sports success. Aim: The aim of the research was to examine the effect of 12-week training on the basic motor parameters of individuals attending a basketball summer sports school. Method: 19 volunteer child participants attending basketball summer sports schools were included in the research. The anthropometric values of the group are age 13.79 ± 2.07 years, height 161.71 ± 13.23 cm and body weight 63.99 ± 18.98 kg. The trainings were carried out 2 days a week, 75 minutes a day, for a total of 12 weeks. Findings: The analysis of the data obtained before and after the training was done with the "Paired Simple T Test" method. The significance level in the study was determined as $p < 0.05$. According to the analysis results, no statistical significance could be detected in the 20m sprint ($p = .192$) performance ($p > 0.05$). However, a significant difference was detected in vertical jump ($p = .012$) and flexibility ($p = .017$) performance ($p < 0.05$). Conclusion: Improved basic motor skills, which are an indispensable part of training practices and a prerequisite for sporting success, have an important place in basketball. In this study, an improvement in flexibility motor skills with vertical jump was detected after 12 weeks of training.

Key Words: Motoric Skills, Training, Performance

YAŞLILIK: GENETİKTEN KÜLTÜRE, TOPLUMDAN BİREYE ÇOK YÖNLÜ BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Ramazan BAYER

Malatya Turgut Özal University, Faculty of Health Sciences, Department of Exercise and Sports Sciences, ramazan.bayer@ozal.edu.tr,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2161-5886>

Eda BAYER

Mardin Artuklu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor ABD.
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5738-7080>

Oğuzhan BOZKURT

İnönü University, Faculty of Sports Sciences, Physical Education and Sports Teaching,
oguzhan.bozkurt@inonu.edu.tr,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7279-9304>

ÖZET

Bu çalışma, yaşlanmanın biyolojik, toplumsal ve psikolojik dinamiklerini inceleyerek yaşlılık kavramını kapsamlı bir perspektiften değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Yaşlanma, bireyin iç ve dış etmenlere bağlı olarak dengeyi koruma yeteneğinde azalma ve ölüm düşüncesinin artışı olarak tanımlanırken, yaşlılık biyolojik, moleküler ve hücresel düzeydeki hasar birikimine odaklanmaktadır. Toplumların evrimiyle birlikte yaşlanma ve yaşlılık kavramları da değişim göstermekte, toplumsal ilgi bu süreçlerin kalitesini etkilemektedir. Yaşlılık genellikle kırılabilirlik ve hastalıkla ilişkilendirilse de, farklı toplumlar yaşlı bireylerle farklı bakış açılarıyla yaklaşabilirler. Yaşlanmaya sebep olan faktörleri ve yaşlanma sürecinin temel nedenlerini ele alarak oksidatif stres, glikasyon, telomer kısalması gibi biyolojik süreçlerin yanı sıra çevresel etmenlerin (toksinler, UV radyasyonu gibi) hücresel yaşlanmaya ve hızlı yaşlanmaya nasıl neden olduğunu vurgulamaktadır. Yaşlanmanın biyolojik, toplumsal ve psikolojik boyutları, çeşitli yaşlanma kuramları aracılığıyla detaylandırılmıştır. Aktivite kuramı yaşlıların aktif bir yaşam sürmelerini desteklerken, yaşamdan geri çekilme kuramı yaşlı bireylerin toplumdaki uzaklaşmasını savunmaktadır. Başarılı yaşlanma kuramı, bireyin fiziksel ve sosyal yeteneklerini koruyarak yaşlılığı olumlu bir deneyim olarak değerlendirmektedir. Süreklilik kuramı ise bireylerin yetişkinlikte kazandıkları becerileri yaşlılıkta da sürdürme eğilimini açıklamaktadır. Yaşlılık sınıflandırmalarını kronolojik yaşa dayanarak genç, genç-yaşlı, orta-yaşlı ve ileri yaşlı olarak belirlerken, bu sınıflandırmaların biyolojik, psikolojik ve toplumsal yaşlanma boyutlarına da vurgu yapmaktadır. Özellikle, kronolojik yaşlanmanın yetersiz olduğu belirtilerek, biyolojik ve psikolojik yaşlanmanın bireyin yaşam tarzına ve deneyimlerine bağlı olduğu belirtilmiştir. Türkiye'nin demografik yapısındaki değişikliklere odaklanarak genç nüfusun azalmasının ve yaşlanma sürecinin başlamasının 2050 yılına kadar nüfusun azalmasına neden olabileceğini belirtirken, dünya genelinde yaşlı nüfusun artışının devam ettiği ve bu değişimin özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde belirgin olduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma, Yaşlanma Süreci, Yaşlı Nüfus.

AGING: A MULTIFACETED PERSPECTIVE FROM GENETICS TO CULTURE, SOCIETY TO INDIVIDUAL

Assoc. Prof. Dr. Ramazan BAYER

Malatya Turgut Özal University, Faculty of Health Sciences, Department of Exercise and Sports Sciences, ramazan.bayer@ozal.edu.tr,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2161-5886>

Eda BAYER

Artuklu University, Department of Physical Education and Sports. ORCID ID:
<https://orcid.org/0000-0001-5738-7080>

Oğuzhan BOZKURT

İnönü University, Faculty of Sports Sciences, Physical Education and Sports Teaching,
oguzhan.bozkurt@inonu.edu.tr,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7279-9304>

ABSTRACT

This study aims to comprehensively evaluate the concept of aging by examining its biological, social, and psychological dynamics. Aging is defined as a decline in an individual's ability to maintain balance and an increase in the contemplation of death, while old age focuses on the accumulation of biological, molecular, and cellular damage. Evolution of societies influences the concepts of aging and old age, with societal interest affecting the quality of these processes. Although old age is commonly associated with frailty and illness, different societies may approach elderly individuals with varying perspectives. Addressing the factors causing aging and the fundamental reasons behind the aging process, this study emphasizes how biological processes such as oxidative stress, glycation, telomere shortening, and environmental factors (such as toxins and UV radiation) contribute to cellular aging and rapid aging. The biological, social, and psychological dimensions of aging are detailed through various aging theories. The Activity Theory advocates for the active engagement of elderly individuals in life, while the Disengagement Theory supports the withdrawal of elderly individuals from society. The Successful Aging Theory evaluates aging positively by preserving the physical and social capabilities of individuals. The Continuity Theory explains the tendency of individuals to maintain the skills acquired in adulthood into old age. Classifying old age based on chronological age as young, young-old, middle-aged, and old, this study emphasizes the biological, psychological, and social dimensions of aging classifications. Particularly, it highlights the inadequacy of chronological aging, emphasizing that biological and psychological aging is dependent on an individual's lifestyle and experiences. Focusing on demographic changes in Turkey, it suggests that the decrease in the young population and the onset of the aging process could lead to a decrease in the population by 2050. Furthermore, it emphasizes the global increase in the elderly population, particularly pronounced in low- and middle-income countries.

Keywords: Aging, Aging Process, Elderly Population.

SAĞLIKTA KALİTE STANDARTLARI (SKS) DESTEK HİZMETLERİ BİLEŞENLERİ

Doç.Dr. Mehmet YORULMAZ¹

¹ Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, mtyorulmaz@hotmail.com-ORCID: 0000-0001-6670-165X

ÖZET

Türkiye’de 2003 yılında başlayan “Sağlıkta Dönüşüm Programı” kapsamında sağlığın pek çok alanında devrim niteliğinde yenilikler ortaya koyulmuştur. Dönüşüm programı bileşenleri; merkez teşkilatına eskisinden olduğundan daha çok planlayıcı ve denetleyici bir rol vermiştir. Bir diğer bileşen, “Genel Sağlık Sigortası” olmuştur. GSS sayesinde tüm vatandaşlar tek bir çatı altında organize edilmiş sağlık hizmetlerinden faydalanacaklardır. Yine yaygın, herkesin kolay erişim sağlayabildiği hasta-sağlık çalışanı iletişimini yoğun olduğu bir sağlık hizmeti sunumu planlanmıştır. Tatbikî bu programda insan kaynağı yani sağlık insan gücü unutulmamış sağlık personelinin yetkinliğini artırıcı uygulamalar hayata geçirilmiştir. Dönüşümde sağlık hizmetlerinin destekleyicisi olarak eğitim ve bilim kurumlarını da düşünülmüş ve özellikle üniversiteler bilimsel açıdan odak noktasına alınmıştır. Çalışmanın da konusunu teşkil eden “Nitelikli ve etkili sağlık hizmetleri için kalite ve akreditasyon” başlığı sağlık hizmetlerine çok farklı bir boyut kazandırmış ve dünya standartlarında kabul görmüş sağlık kuruluşları oluşumuna yol açmıştır. Bu kuruluşların sunduğu sağlık hizmeti akredite olmuş ve uluslararası paydaşları Türk Sağlık Sistemine doğru yöneltmiştir. Akılcı ilaç ve malzeme yönetiminde kurumsal yapılanma başlığı altında gerek verimlilik gerekse tedavi de etkinlik boyutlarında büyük ilerlemeler sağlanmıştır. Yönetim işinin en temel görevi etkin karara ulaşmaktır. Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın son bileşeni yönetim üzerine olmuş ve etkin yönetimin sistem içerisinde mutlaka başarılması gerektiği üzerinde durmuştur. Bu çalışmada bu boyutlardan tıbbi hizmet sunumu süreçlerinin güvenliğini ve sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli alt yapının oluşturulmasını sağlayan destek hizmetleri boyutu anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Kalite, Standart.

KALİTE İYİLEŞTİRME ARAÇLARI VE SAĞLIKTA KULLANIM ÖRNEKLERİ

YL Öğrenci Elifnur ERDOĞMUŞ¹, Doç.Dr. Mehmet YORULMAZ²

¹Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, elifozler23@gmail.com-ORCID:
0009-0003-1364-7815

²Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, mtyorulmaz@hotmail.com-ORCID:
0000-0001-6670-165X

ÖZET

Sürekli iyileşme yaklaşımı, süregelen mevcut durum ile yetinmeyip “daha iyisine” “daha ilerisine” anlayışıyla yönetim alanında bir çığır açmıştır. Bir Japon yönetim felsefesi olan “Kaizen” felsefesinin uygulandığı işletmeleri rakiplerinin fersah fersah ilerisine taşıdığı birçok örnek dünya literatüründe mevcuttur. Kaizen TKY içerisinde bir boyut olmakla birlikte bir kalite yönetimi bileşenidir. İşletmeler arası artan rekabet düzleminde ortaya çıkan yatay örgütlenme anlayışı olan toplam kalite yönetimi örgütlerde kalitenin artırılmasını hedefleyen bir yönetim yaklaşımıdır. Toplam kalite yönetiminde müşteri memnuniyeti, çalışan ödüllendirme ve motivasyonunun sağlanması, kalite ve verimliliğin artırılması üzerinde durulmaktadır. Hızla değişen dünyada rekabet şansını kaybetmek istemeyen işletmelerin kalite iyileştirme çalışmalarına ağırlık vermeleri gerekmektedir. Birçok disipline kabul edilmiş kalite iyileştirme araçları sağlık sisteminde kullanılarak kalite artırılabilir. Bu çalışmada sağlıkta kalite, toplam kalite yönetimi ve beyin fırtınası, balık kılıcı modeli, kök-analiz yöntemi, altı şapka düşünme tekniği, pareto grafiği, 5S yöntemi, süreç akış şeması ve sağlıkta kullanımları örnekleriyle beraber anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Toplam Kalite, Kalite İyileştirme.

ÖĞRETMENLERİN BİLİŞSEL ESNEKLİKLERİ İLE MESLEKİ CANLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Bilim Uzmanı, COŞKUN ÖZÇELİK¹, Prof. Dr., ARZU KARACA²

¹Munzur Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, coskunozcelik@munzur.edu.tr, ORCID: 0000-0001- 6402-3381

²Munzur Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, arzukaraca@munzur.edu.tr,
ORCID: 0000-0003-1469-3357

ÖZET

Bilişsel esneklik, bireylere problemler hakkında düşünürken ve karar verirken seçenekler ve alternatif çağrışım yolları sağlamaktadır. Esnek bireyler genellikle esnek olma konusunda bir tür öz-yeterliğe sahiptir. Bilişsel olarak esnek insanlar; iletişim kurmanın yeni yollarını denemek, alışılmadık durumlarla karşılaşmak ve içeriğe dayalı ihtiyaçları karşılamak için, kendi davranışlarını uyarlama konusunda isteklidirler.

Mesleki canlılık ise çalışanların işyerinde pozitif enerji ile dolu olması ve zihinsel ve fiziksel olarak kendilerini kuvvetli hissetmeleri olarak tanımlanmaktadır. Bireyin işindeki ustalığı ve yaptığı işten elde ettiği tatmin, işindeki tutkusu ve sahip olduğu enerji elbette bireyin mesleki canlılığa sahip olması ile doğrudan alakalı olmaktadır. Bu yönüyle hem zihinsel hem de fiziksel olarak iyi hissederek çalışmak, mesleki canlılığı yüksek olan bireylerde görülmektedir.

Bu kuramsal çerçeve doğrultusunda Covid 19 pandemisi döneminde öğretmenlerin bilişsel esneklik düzeyleri ile mesleki canlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, her iki değişken üzerinde etkili olan sosyo-demografik faktörlerin tespit edilmesi gerektiği düşünülmüştür. Bu amaçla geliştirilen bir araştırma modelinin öğretmenlerden elde edilecek verilerle istatistik olarak analiz edilmesi planlanmıştır. Böylece bu konulara yöneticilerin ve öğretmenlerin dikkatini çekerek farkındalık oluşturmak, tükenmenin önüne geçmek için çözüm önerileri geliştirmek hedeflenmiştir.

Araştırma bulgularında öğretmenlerin Bilişsel Esneklik Ölçeği katılma düzeyleri ile öğretmenlerin cinsiyetleri, yaşları, eğitim düzeyleri, medeni durumları, çocuk sayıları, toplam çalışma süreleri, mevcut kurumda çalışma süresi, idari görev durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Mesleki Canlılık Ölçeği ve ölçeğin alt boyutlarına katılma düzeylerinde, öğretmenlerin eğitim düzeyleri, medeni durumları, toplam çalışma süreleri, mevcut kurumda çalışma süresi, idari görev durumu açısından istatistiksel

olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır. Kadın öğretmenlerin mesleki canlılık seviyeleri, erkek öğretmenlere göre daha yüksektir. İş tatmini alt boyutunda; 20 ve 29 yaş arasında olan öğretmenlerin iş tatmini düzeyleri, diğer yaş gruplarında bulunan öğretmenlere göre daha yüksek düzeydedir. Dinçlik ve ustalık alt boyutlarında da 2 çocuk sahibi olan öğretmenlerin dinçlik ve ustalık alt boyutlarına katılma düzeyleri, diğer öğretmenlere göre daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Esneklik, Mesleki Canlılık, Öğretmen, Covid -19 Pandemisi

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN ALGILARININ SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ: BİR ŞEHİR HASTANESİ ÖRNEĞİ¹

Bilim Uzmanı Beyda TÜRK¹, Prof. Dr. Arzu KARACA²

¹Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi, byz.turk@hotmail.com, ORCID ID:0000-0002-8383-4179

²Munzur Üniversitesi, İİBF Sağlık Yönetimi Bölümü, arzucaraca@munzur.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-1469-3357

ÖZET

Sağlık çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği (İSG) alanındaki davranışsal eğilimlerini ve bu konulardaki farkındalıklarını tespit etmeye yönelik yapılacak çalışmaların, gerekli eğitim içeriklerinin planlanması ve uygulanması açısından oldukça ciddi öneme sahiptir. Sağlık sektöründe, uzun yıllar yalnızca sağlık hizmeti sunma işine odaklanıldığından dolayı, sektör çalışanlarının yaşadıkları iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucunda sağlık durumları üzerinde yeterince durulmamıştır. Halbuki sağlık çalışanlarının sağlığını ve yaşamını etkileyen sağlık kurumları tehlikelerle ve risklerle çalışma hayatımızda önemli bir yere sahiptir. Sağlık kurumlarında çalışanların maruz kalabileceği çok fazla fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psiko-sosyal risk etmeni olduğu bilinmektedir. Bu mesleki risk ve tehlikeleri önlemeye, kontrol altına almaya, azaltmaya ya da ortadan kaldırmaya yönelik stratejiler ve önlemler, önlemlerin farkına varılmasıyla değişimlere ayak uydurabilme becerisi önemli bir kavram olarak vurgulanmıştır.

Bu çerçevede doğrultusunda bu çalışmada sağlık çalışanlarının İSG algı düzeylerini belirlemek ve sosyo-demografik özelliklerin fark yaratıp yaratmadığını ortaya koymak amacıyla bir şehir hastanesinde görev yapan sağlık personelleri üzerinde 360 kişiyle yüz yüze anket yöntemi kullanılarak bir araştırma yürütülmüştür. Çalışma sonucunda sağlık çalışanlarının İSG algı düzeylerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Mesleki tecrübe, eğitim, yaş, gibi değişkenlerin artması İSG algılarını artırdığı, uzman ve pratisyen doktorların İSG algılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca erkeklerin, genç ve ileri yaş çalışanların, ön lisans ve lisans eğitim düzeyine sahip, ebe, sağlık memuru, yardımcı sağlık memurlarının iş güvenlik katılımlarının daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bunların yanı sıra mesleki kıdem, güvenlik katılımları ve güvenli iletişim düzeyinin İSG algısını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

---

¹ Bu çalışma, danışmanlığını Prof. Dr. Arzu KARACA'nın yaptığı Beyda Türk'ün Munzur Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalında kabul edilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Güvenliği Algısı, Sağlık Çalışanı, Sosyo-demografik Özellikler

INVESTIGATION OF HEALTH WORKERS' PERCEPTIONS ON OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PRACTICES IN TERMS OF SOCIO-DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS: THE CASE OF A CITY HOSPITAL

ABSTRACT

Studies to determine the behavioral tendencies of healthcare professionals in the field of occupational health and safety (OHS) and their awareness of these issues are of great importance in terms of planning and implementation of the necessary training contents. Since the health sector has focused only on providing health services for many years, the health conditions of sector employees because of work accidents and occupational diseases have not been sufficiently emphasized. However, health institutions that affect the health and lives of health workers have an important place in our working lives with dangers and risks. It is known that there are many physical, chemical, biological, ergonomic, and psycho-social risk factors that employees in healthcare institutions may be exposed to. Strategies and measures to prevent, control, reduce or eliminate these occupational risks and hazards, and the ability to keep up with changes by being aware of the measures are emphasized as an important concept.

In line with this framework, in this study, research was conducted using a face-to-face survey method with 360 people on healthcare personnel working in a city hospital, in order to determine the OHS perception levels of healthcare professionals and to reveal whether socio-demographic characteristics make a difference. As a result of the study, it was determined that the OHS perception levels of healthcare professionals were at a medium level. It has been concluded that increasing variables such as professional experience, education, age increases OHS perceptions, and that specialist and general practitioners OHS perceptions are higher. In addition, it was observed that occupational safety participation of men, young and older workers, those with associate and undergraduate education, midwives, health officers and assistant health officers was higher. In addition, it was concluded that professional seniority, safety participation and safe communication level affected the OHS perception.

Keywords: Occupational Health And Safety, Occupational Safety Perception, Safety Communication, Security Participation, Socio-Demographic Characteristics

YAYGIN FİĞ (*Vicia sativa* L.) İLE ARPA (*Hordeum vulgare* L.)'NİN FARKLI ORANLARDA KARIŞTIRILMASIYLA ELDE EDİLEN SİLAJLARIN BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ

Doç. Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI¹, Dr. Öğr. Üyesi Semih AÇIKBAŞ²

¹ Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, arifozyazici@siirt.edu.tr,
orcid.org/0000-0001-8709-4633

² Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, semihacikbas@siirt.edu.tr,
orcid.org/0000-0003-4384-3908

ÖZET

Bu çalışma, yaygın fiğ (*Vicia sativa* L.)'in arpa (*Hordeum vulgare* L.) ile farklı oranlardaki karışımlarının bazı silaj kalite özellikleri üzerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada, "Alper" yaygın fiğ çeşidi ile "Finola" arpa çeşidi bitkisel materyal olarak kullanılmıştır. Araştırmada, bitkiler; 2022-2023 vejetasyon döneminde Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Araştırma ve Uygulama Arazisi'nde yetiştirilmiştir. Çalışmada; % 100 yaygın fiğ (YF), % 100 arpa (A), % 20 YF + % 80 A, % 40 YF + % 60 A, % 60 YF + % 40 A ve % 80 YF + % 20 A karışım oranları araştırma konusunu oluşturmuştur. Silaj için arpa süt olum başlangıcında, yaygın fiğ tam çiçeklenme döneminde biçilmiştir. Biçim yapılan bitkiler silaj tekniğine uygun olarak 1 litrelik cam kavanozlara doldurulmuş ve 45 gün süreyle 25±2 °C'de fermantasyona bırakılmıştır. Silajlar her bir konu için üç tekerrürlü olarak hazırlanmıştır. Fermantasyon sonunda, silaj örneklerinde; fiziksel özellikler (koku, strüktür ve renk) ile kuru madde (KM) ve pH analizleri yapılmış; ayrıca, silajların toplam fiziksel puanı [DLG, Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft (Alman Tarım Örgütü)] ve Fleig puanı (FP) hesaplanarak silaj kalite sınıfları belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel analiz sonuçlarına göre, farklı karışım oranları incelenen silaj parametrelerini renk hariç anlamlı derecede etkilemiştir. Araştırma sonucunda, karışım oranlarına göre; silaj kokusu 10.0-13.7 puan, strüktür 2.0-4.0 puan, renk 1.0-2.0 puan, DLG 14.7-19.0 puan, pH 4.29-5.35, KM oranı % 24.69-33.03 ve FP 57.2-85.1 puan arasında değişkenlik göstermiştir. DLG yönünden "iyi" ve "çok iyi", FP yönünden ise "orta" ve "çok iyi" kalitede silajlar elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Silaj, Yaygın fiğ, Arpa, Fleig puanı

SOME QUALITY CHARACTERISTICS OF SILAGE OBTAINED BY MIXING COMMON VETCH (*Vicia sativa* L.) AND BARLEY (*Hordeum vulgare* L.) IN DIFFERENT RATIOS

ABSTRACT

This study was carried out to determine the effect of mixtures of common vetch (*Vicia sativa* L.) with barley (*Hordeum vulgare* L.) in different proportions on some silage quality characteristics. In the study, "Alper" common vetch variety and "Finola" barley variety were

used as plant materials. In the research, plants were grown in Siirt University, Faculty of Agriculture, Research and Application Land during the 2022-2023 vegetation period. In the study, the mixture ratios of 100% common vetch (CV), 100% barley (B), 20% CV + 80% B, 40% CV + 60% B, 60% CV + 40% B, and 80% CV + 20% B were the subject of research. For silage, barley was harvested at the beginning of milk maturity and common vetch was harvested at full bloom. The harvested plants were filled into 1 liter glass jars in accordance with the silage technique and left to ferment at 25 ± 2 °C for 45 days. Silages were prepared in three replicates for each subject. At the end of fermentation, physical properties (odor, structure and color), dry matter (DM) and pH were analyzed in the silage samples; additionally, silage quality classes were determined by calculating the total physical score (DLG, Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft) and Fleig score (FS) of the silages. According to the results of the statistical analysis, different mixture ratios significantly affected the silage parameters examined, except for color. As a result of the research, according to the mixture ratios, silage odor varied between 10.0-13.7 points, structure 2.0-4.0 points, color 1.0-2.0 points, DLG 14.7-19.0 points, pH 4.29-5.35, DM rate 24.69-33.03% and FS 57.2-85.1 points. Silages of “good” and “very good” quality in terms of DLG and “medium” and “very good” quality in terms of FS were obtained.

Keywords: Silage, Common vetch, Barley, Fleig score

**TUZ STRESİNE MARUZ BIRAKILAN İTALYAN ÇİMİ (*Lolium multiflorum* L.)
TOHUMLARINA BORİK ASİT PRIMİNG UYGULAMASININ BAZI ÇİMLENME
VE FİDE PARAMETRELERİNE ETKİSİ**

Dr. Öğr. Üyesi Semih AÇIKBAŞ¹, Doç. Dr. Mehmet Arif ÖZYAZICI²

¹Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, semihacikbas@siirt.edu.tr
orcid.org/0000-0003-4384-3908

²Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, arifozyazici@siirt.edu.tr
orcid.org/0000-0001-8709-4633

ÖZET

Bu çalışmada, tuz stresi altındaki İtalyan çimi (*Lolium multiflorum* L.) tohumlarına borik asit (B) ön uygulamasının bazı çimlenme ve fide gelişimi üzerine etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma; Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Laboratuvarı'nda, 25±1 °C'de kontrollü şartlar altında yürütülmüştür. Çalışmanın bitkisel materyalini Çiğdem İtalyan çimi çeşidi oluşturmuştur. Laboratuvar çalışması, tesadüf parselleri faktöriyel deneme desenine göre 4 tekrarlamalı olarak petri kaplarında kurulmuştur. Çalışmada; tuz (NaCl) stresi oluşturmak için 0 mM, 75 mM ve 150 mM konsantrasyonları ile borik asitin 1 mM (B₁), 2 mM (B₂), 3 mM (B₃) ve 4 mM (B₄) olmak üzere 4 farklı dozu ve borik asit uygulanmayan kontrol (K) işlemi araştırmanın konusunu teşkil etmiştir. Çalışmada, kurulduğu günden itibaren 24 saatte bir olacak şekilde çimlenen tohumlar sayılmış ve 7. günde sonlandırılmıştır. Araştırma sonunda her bir petri kabındaki bitkilerden rastgele seçilen 10 bitki üzerinden fide yaş ağırlığı belirlenmiştir. Çalışmada imlenme parametrelerinden; çimlenme yüzdesi, ortalama çimlenme süresi, çimlenme üniformite katsayısı, çimlenme indeksi ve çimlenme enerjisi ile fide parametrelerinden fide yaş ağırlığı ve fide güç indeksi özellikleri incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, tuz konsantrasyonları ve B uygulamalarının incelenen bazı parametreler üzerine anlamlı etkiler yaptığı görülmüştür. İncelenen parametrelerde tuz stresinin artışına bağlı olarak ortalama çimlenme süresinin uzamasına; çimlenme üniformite katsayısı, çimlenme enerjisi, çimlenme indeksi, fide güç indeksi ve fide yaş ağırlığı değerlerinin ise azalmasına neden olmuştur. Borik asit priming uygulaması ortalama sonuçlarına göre çimlenme süresini B₁ dozunda kontrole göre kısaltmış olup, çimlenme enerjisi ve çimlenme indeksi değerlerinde ise önemli ölçüde iyileştirdiği tespit edilmiştir. Kolay ve ucuz bir yöntem olan tohum ön hazırlama ile B uygulamasının tuzluluğa maruz kalan İtalyan çimi bitkisinde çimlenme üzerindeki zararlı etkilerini azaltma da, tuz stresinin olmadığı durumda B priming uygulamalarının olumlu rol oynadığı görülürken, tuz stresi yaşanan uygulamalarda ise B priming dozlarının herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İtalyan çimi, borik asit, tuz stresi, priming, çimlenme yüzdesi

THE EFFECT OF BORIC ACID PRIMING ON GERMINATION AND SEEDLING PARAMETERS OF ITALIAN RYEGRASS (*Lolium multiflorum* L.) EXPOSED TO SALT STRESS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the effects of priming of boric acid (B) on some germination and seedling development characteristics in Italian ryegrass (*Lolium multiflorum* L.) seeds under salt stress. The research was conducted at the Field Crops Laboratory of the Faculty of Agriculture, Siirt University, under controlled conditions at 25±1 °C. The plant material for the study consisted of the Çiğdem Italian ryegrass cultivar. The laboratory study was set up in Petri dishes with 4 replications according to a randomized complete factorial design. The study investigated the effects of salt (NaCl) stress with concentrations of 0 mM, 75 mM, and 150 mM, as well as four different doses of boric acid: 1 mM (B₁), 2 mM (B₂), 3 mM (B₃), and 4 mM (B₄). Additionally, a control (K) treatment without boric acid application was included in the research. In the study, seeds germinated every 24 hours from the day of establishment were counted, and the experiment was concluded on the 7th day. At the end of the research, seedling fresh weight was determined based on 10 randomly selected plants from each Petri dish. Germination parameters such as germination percentage, average germination time, germination uniformity coefficient, germination index, and germination energy, as well as seedling parameters such as seedling fresh weight and seedling vigor index, were investigated in the study. According to the research results, it has been observed that salt concentrations and B applications have significant effects on some of the investigated parameters. With the increase in salt stress, the average germination time extended, while the germination uniformity coefficient, germination energy, germination index, seedling vigor index, and seedling fresh weight values decreased. Boric acid priming application, according to the average results, shortened the germination time compared to the control at the B₁ dose, and it was found to significantly improve germination energy and germination index values. The use of boric acid priming through seed pre-treatment, being an easy and cost-effective method, plays a positive role in reducing the harmful effects of salinity on germination in Italian ryegrass when there is no salt stress. However, in cases where salt stress is present, it has been concluded that boric acid priming doses have no significant effect.

Keywords: Italian ryegrass, boric acid, salt stress, priming, germination percentage

**BAZI PAMUK (*Gossypium hirsutum* L.) ÇEŞİTLERİNDE AGRONOMİK VE LİF
KALİTE ÖZELLİKLERİNİN FARKLI YILLARDA BELİRLENMESİ**

**Dr. Fatih ATEŞ¹, Zir. Yük. Müh. Ayten PEKBAĞRIYANIK²,
Dr. Öğr. Üyesi Deniz İŞTİPLİLER³, Prof. Dr. Muzaffer TOSUN⁴,
Prof. Dr. Fatma AYKUT TONK⁵**

¹ Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, fatihates.tr@gmail.com –
0000-0001-7584-9381

² Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, ayten.saldiran@gmail.com
- 0000-0003-3490-9733

³Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, deniz.istipliler@ege.edu.tr - 0000-
0002-0887-1121

⁴Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, muzaffertosun955@gmail.com -
0000-0001-7989-4737

⁵Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, fatma.aykut@ege.edu.tr - 0000-
0003-4557-5919

ÖZET

Ege Bölgesi'nde yaygın olarak üretilen 12 ticari pamuk (*Gossypium hirsutum* L.) çeşidi 2017 ve 2018 üretim yıllarında Bornova koşullarında yetiştirilmiştir. Çeşitlerin agronomik özelliklerinden kütlü - lif - çiğit verimleri ve çırçır randımanları, lif özelliklerinden lif inceliği (mikroner), uzunluğu (UHML) ve mukavemeti (STR) ölçümlenerek iki yıl değerleri arasındaki farklılıklar karşılaştırılmıştır. İncelenen özelliklerden kütlü - lif - çiğit verimlerinde çalışmanın ikinci yılında %50 oranına yaklaşan dramatik düşüşler gözlemlenirken, çırçır randımanı değerleri 2017 (%36.70 - %50.00 arasında) ve 2018 (%40.8 - %45.49 arasında) yıllarında benzer sonuçlar sergilemiştir. Lif kalite özelliklerinden lif inceliği (mikroner) değerleri; 2017 yılında orta sınıfta (4.0 - 4.9), 2018 yılında orta ve kaba (5.0 - 5.9) sınıflarda ölçümlenmiştir.

2017 yılında tüm çeşitlere ait UHML değerleri uzun sınıfta (28.2 mm - 32.0 mm) gözlemlenmekteyken, 2018 yılında yalnızca iki çeşit 27.53 mm ve 27.54 mm değerlerle orta sınıfta (25.1 mm - 27.9 mm) yer almış, geriye kalan çeşitlerin ilk yılla benzer sonuçlara sahip olduğu görülmüştür. Lif mukavemeti sonuçları ilk yılda tüm çeşitler için çok yüksek sınıfta (30 < g/tex) gözlemlenmiştir. İkinci yılda aynı zamanda 28.36 mm, 27.53 mm ve 27.54 mm ile en kısa UHML değerlerine sahip olan üç çeşidin yüksek sınıfta (28 g/tex - 30 g/tex), geriye kalan çeşitlerin ilk yıldaki sonuçlara benzer olarak çok yüksek sınıfta yer aldığı gözlemlenmiştir. Çalışmanın ikinci yılında verimle ilgili özelliklerde saptanan dramatik düşüşlerin nedeni 2018 yılı Mayıs ve Haziran aylarının hem uzun yıllar ortalamasına ve hem de bir önceki deneme yılına kıyasla ekstrem derecede yağışlı geçmesine bağlanmıştır. İlgili aylarda 2018 yılında deneme lokasyonuna sırasıyla 67.6 mm ve 29.8 mm yağış düşerken, bu değerler uzun yıllar ortalaması için sırasıyla 25.4 mm ve 7.5 mm, çalışmanın ilk yılında ise sırasıyla 27.0 mm ve 1.8 mm'dir. Çalışma sonucunda, pamuk bitkisinin ekim ve ilk vejetatif dönemlerindeki yüksek yağışların verim açısından olumsuz etkiler oluşturduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler : Pamuk, *G. hirsutum* L., verim, verim komponentleri ve lif özellikleri.

DETERMINATION OF AGRONOMIC AND FIBER QUALITY TRAITS IN DIFFERENT YEARS IN COTTON (*Gossypium hirsutum* L.) VARIETIES

ABSTRACT

Twelve commercially cultivated cotton (*Gossypium hirsutum* L.) varieties were assessed in the Aegean Region under Bornova conditions in 2017 and 2018. The study extensively measured agronomic attributes, encompassing boll, lint, and seed yields and cotton seed extraction rates as well as lint qualities, including micronaire, upper-half mean length (UHML), and strength (STR). Discrepancies between the two years were scrutinized, revealing a significant 50% decline in yield-related characteristics in 2018, especially in productivity-associated traits. Cotton seed extraction rates remained consistent in 2017 (36.70% - 50.00%) and 2018 (40.8% - 45.49%). Micronaire values shifted from medium (4.0 - 4.9) in 2017 to both medium and

coarse (5.0 - 5.9) categories in 2018. In 2017, UHML values for all varieties fell within the long category (28.2 mm - 32.0 mm), while in 2018, only two varieties recorded medium values (25.1 mm - 27.9 mm) at 27.53 mm and 27.54 mm, with others resembling the first year. Fiber strength in the first year exceeded 30 g/tex for all varieties. In the second year, three varieties with the shortest UHML values (28.36 mm, 27.53 mm, and 27.54 mm) were classified as high strength (28 g/tex - 30 g/tex), while others maintained very high strength, akin to the first year. The drastic reductions observed in yield-related traits in the second year were attributed to the extremely rainy conditions in May and June of 2018, exceeding both the long-term average and the previous trial year. During these months, the trial location received 67.6 mm and 29.8 mm of precipitation in 2018, compared to the long-term averages of 25.4 mm and 7.5 mm, and the respective values of 27.0 mm and 1.8 mm in the first year of the study. The study concludes that excessive rainfall during the planting and early vegetative stages of cotton adversely affects yield.

Keywords: Cotton, *G. hirsutum* L., yield, yield components, fiber properties.

THE AIMS OF PLANTING DESIGN; THE EXAMPLE OF TRABZON BEŞİRLİ COASTAL PARK

**Assoc. Prof. Emine TARAKÇI EREN¹, Assoc. Prof. Hilal SURAT², Assoc. Prof. Banu
KARAŞAH³, Assoc. Prof. Derya SARI⁴**

¹ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-5595-9505

² Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-2471-8717

³ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-5079-5313

⁴ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-9440-7343

ABSTRACT

Of this study, it was aimed to determine for which purposes the preferred plants are used in the open green areas between the city road oath the Black Sea in Beşirli district of Trabzon province. As a result of the literature review, 12 aesthetics and 13 functional planting criteria were identified. Of the context of these criteria, a two-stage research method was developed. Accordingly, in the first stage, the planting compositions in the open green areas in the study area were photographed at 10 different points. Of additional, on-site surveys were carried out in these areas oath plants species in the compositions were identified. Of the second stage, the intended use of plants in these compositions was determined.

Key words: Open Green Area , Plant Design, Aesthetic , Functional , Trabzon

THE AIMS OF PLANTING DESIGN; THE EXAMPLE OF TRABZON BEŞİRLİ COASTAL PARK

**Assoc. Prof. Emine TARAKÇI EREN¹, Assoc. Prof. Hilal SURAT², Assoc. Prof. Banu
KARAŞAH³, Assoc. Prof. Derya SARI⁴**

¹ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-5595-9505

² Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-2471-8717

³ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-5079-5313

⁴ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-9440-7343

ABSTRACT

Of this study, it was aimed to determine for which purposes the preferred plants are used in the open green areas between the city road oath the Black Sea in Beşirli district of Trabzon province. As a result of the literature review, 12 aesthetics and 13 functional planting criteria were identified. Of the context of these criteria, a two-stage research method was developed. Accordingly, in the first stage, the planting compositions in the open green areas in the study area were photographed at 10 different points. Of additional, on-site surveys were carried out in these areas oath plants species in the compositions were identified. Of the second stage, the intended use of plants in these compositions was determined.

Key words: Open Green Area , Plant Design, Aesthetic , Functional , Trabzon

1.INTRODUCTION

Planting designs can be shaped according to different priorities, depending on the characteristics of the area where they will be applied and the design concept. These priorities may cause functional, ecological or aesthetic criteria to be prioritized. In order to produce the most suitable solution for the design field, the purpose and theme must first be determined. Afterwards, appropriate plants should be determined by matching the ecological characteristics of the area with the theme determined by the designer (Sarı and Karaşah , 2018; Booth , 1990; Acar and Sarı, 2010; Dunnett , and Hitchmough , 1996; Eroğlu, et. al ., 2005; Hackett,1979; Kösa and Atik, 2013; Leszczynski , 1999; Nelson 2004; Robinson 2004; Smith , 2011; Thomas et. al, 2001; Walker , 1991). Accordingly, in this research, the aesthetic and functional purposes achieved by planting design were investigated and listed as follows. Accordingly, determinations were made in the study areas (Table 1).

1.1.Aesthetic Purposes In Plantation Design

1.1.1. Plants add aesthetic value to spaces with their shape and ground effects

Plants affect the space positively or negatively. This feature can be considered one of the aesthetic functions of plants. In other words, plants that affect a space positively are those that are immediately visible, attract attention and are noticed . They are very distinctive in terms of their features such as the color effects of their leaves, fruits and flowers, their bodies or their forms, and they stand out with their aesthetic character. Negative plants, on the other hand, are

less noticeable in the space and do not need to attract attention. Such plants can be used to surround a certain field of view, to reveal plastic objects such as sculptures, to emphasize a landscape and to set boundaries (Yılmaz et. al., 2017; Akar and Doraj, 2023).

1.1.2. Adds aesthetic value with its two and three dimensional features

When plants are used with lighting or natural light sources, they can create various shadows and reflections. These shadows and reflections create two-dimensional aesthetic effects on a surface. In this way, thanks to such uses, they offer different aesthetic appearances in the space day and night. At the same time, while plants constantly change over time, they also display the feature of being three-dimensional elements in space with their features such as size, color and texture (Yazıcı et. Al., 2018; Kurdoğlu et. al., 2011; Pouya, 2019).

1.1.3. Adding Aesthetic Value with Seasonal Differences in Structural Features

Structural components of plants, such as leaves, flowers, stems and seeds, show different characteristics in different seasons. Many characteristics such as leaf coloration, leaf shedding, flower bloom, flower colors, flower shedding, and fruit growth vary with the seasons. This not only creates surprising views, but also emphasizes life and reminds people of birth and death (Düzenli et. al ., 2017; Tarakci Eren et. al , 2016).

1.1.4. Leaves, flowers, fruits, etc. Providing aesthetics with its components

Plants are generally recognized by their leaf colours. However, apart from the leaves, the body color of the plant, the colors and textures of the flowers and fruits also vary. While there are differences in terms of leaves and fruits even among the varieties of the same species, thanks to seasonal effects, the colors of the plants change from green to yellow, from yellow to red, and then they shed their leaves. Thus, the colors and textures in the structural organs of plants present different aesthetic appearances throughout the year (Erduran and Kabaş, 2010; Sakıcı and Var, 2013; Kahveci 2023).

1.1.5. Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features

The forms and habitus of plants are design elements that attract attention in the space. When they are leafless in winter, they create aesthetic values with their trunks and branching calligraphy and add interesting character to the design with their unusual shoot and bark patterns. Trees that attract attention with their branching structures reveal light-shadow patterns on the ground (Güneroğlu and Pektaş, 2022; Sakici and Var, 2013).

1.1.6. Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements

With all their structural and aesthetic features, plants can present harmonious or contrasting views with other structural landscape elements in open spaces. In urban areas, plant elements within the dense urban texture make people breathe easier and add aesthetic value to the design of spaces (Sağlık et. al., 2017).

1.1.7. Attracting attention and creating focus as a solitary element

In the design of open spaces, plants can sometimes be designed solitary , sometimes in groups, and sometimes in both ways. While some spaces are created with only vegetal design, sometimes vegetal and structural materials can be used together. In some designs, when used alone on large soft or hard surfaces, some plants add aesthetic value to the environment, just

like a sculpture. Or species with effective visual features are used to draw attention to a point (Aslan, 2020).

1.1.8. Creating aesthetic appearances on the floor

Plants not only provide vertical aesthetics, they are also used to cover the ground. In addition to floors created with structural elements, floors created with plant elements also add aesthetic value to open spaces (Soydan et. al., 2014).

1.1.9. Providing an aesthetic appearance with reflection feature

Plants used next to water elements or structural landscape elements with reflective properties add value to the space by creating reflections in the water or on transparent surfaces (Sağlık et. al., 2021).

1.1.10. Providing aesthetics with shadow as well as light and lighting elements

Light and lighting elements are considered and designed together with plants, just like structural landscape elements. By illuminating the plants, some of their features can be highlighted. Lighting and shadow features can also be included in the design, thus increasing its aesthetic properties (Çınar and Çetindağ, 2009).

1.1.11. Creating a soundscape with wind, rain or other natural events

absorb unwanted sounds and noises in the space and cause a decrease in sound level, on the other hand, pleasant sounds occur as a result of some natural events and the movement of the leaves and branches of the plants, and these sounds are very effective in people's perception of the environment and its preference (Argan, 2019; Akkaya, 2014).

1.1.12. Provides aesthetics by using it as a sculpture or plastic object

The use of plants as sculptures dates back to ancient times. This use of shaped plants in the palace gardens still continues today. Instead of artificial sculptures, the use of plants as plastic objects is much more successful due to their dynamic structure. Plants are sometimes made more aesthetic by giving geometric forms and sometimes natural forms (Kösa, 2020).

1.2. Functional Objectives In Vegetation Design

1.2.1. Creating space organizations

In landscape design, spaces are not defined only by structural elements. Plants have always been a part of outdoor spaces. Plants alone are sufficient to design an open space. An open space can be designed with plants without any structural elements. The crowns of the plants function as roof elements in architectural structures, the stems of the plants function as wall elements in architectural structures, and the ground covers function as structural floor elements. Therefore, plants are sufficient to create roofs, walls and floors in open spaces (Karaşah, 2021; Yılmaz, 2015).

1.2.2. Create spatial subdivisions

Spatial designers can sometimes design spaces within spaces. Spaces can sometimes be nested, sometimes adjacent, or connected to each other by a road. When it comes to designing spaces within spaces or designing spatial subdivisions, it is not possible to completely separate these two spaces from each other, but there is still a distinction to be made. Plants are the first design elements that come to mind in landscape designs in such situations. Since one or more spaces

will be located in a larger space that will surround them all, the composition can be completely surrounded by plants and other spaces can be created around the spaces (Çolakoğlu, 2023).

1.2.3. Clarifying and relating the design

Plants can make the boundaries, lines and form of a space more apparent and make the structural landscape design in that space more perceptible. Plant designs that support the existing structural design will make the entire design more distinct (Ertin et al., 201; Bollukçu and Şahin, 2018).

1.2.4. Orientation

Routing is a function used in situations such as enabling users to access from one point to another, participating in a space, and connecting different spaces. Since loss of direction causes a loss of psychological sense of security, we can see orientation as an important purpose in determining the function of the composition. For this purpose, we can evaluate plants in defining the circulation system within and between spaces (Kösa, 2020).

1.2.5. Strengthening the topographic structure

It will be made in land plastic with plants As a result of changes, the monotonous feature of a flat topography may be broken. Or, this feature of a more informally curved land can be further enhanced. Free-form, curved plant groups It can offer impressive views on surfaces with similar topographic movements (Pouya et. al , 2016).

1.2.6. Creating depth in space

In a spatial organization carried out in a visually open space; The use of plants in the front, middle and back areas causes depth (Yılmaz et.al. 2017).

1.2.7. A View frame (vista) or visual enclosure

Plants can be used to draw attention to certain views or to screen out undesirable views, to create vistas at points where there are beautiful views, and to surround areas where there are bad views (Tunçer, 2019).

1.2.8. Creating backgrounds and creating backdrops

Background: It is created by wrapping tall plants or vine plants on a surface, which are located at the very back of the composition, in the background. This floor, designed depending on the overall size of the composition, may contain fewer species in small groups depending on the size of the area (Karaşah , 2021; Tırnakçı and Aklıbaşında, 2023).

1.2.9. Do not invite

The entrance areas of open spaces are no different from architectural spaces. Entrance areas are expected to be inviting. Plants are used in open space designs to design inviting entrances with their features such as color, texture and size. Sometimes even the scent of the flowers and leaves of plants can be inviting (Turan, 2003).

1.2.10. Defining the space, emphasizing and creating focus

Plants can be evaluated in a way that makes them different from their surroundings with their size, form, color or texture in order to attract attention to certain points in the outdoor space or to emphasize these points (Kahveci, 2023).

1.2.11. Create a border or border

Plants also serve as borders, edges, and protective barriers. Plants to separate two spaces; It can also be used to combine different spaces (Tarakci Eren et. al., 2018b).

1.2.12. Ensuring confidentiality (privacy control)

The concept of privacy is a necessary function not only for closed spaces, but also for open and green spaces. In this respect, plants are very effective in providing privacy. Especially in residential gardens, plants are of great importance in ensuring the privacy of the house. In privacy control, the area is completely surrounded by plants in the direction of the unwanted view or view (Tarakci Eren et. al., 2018a; Bekçi et. al., 2015).

1.2.13. Noise control

Noise curtains created with suitable plants can reduce the sound of the environment by up to 12 dB . In addition to studies showing that staggered order is more effective than sequential order in noise reduction, that there is a direct proportion between plant density and noise reduction level, and that species with oval and broad leaves are more effective in reducing noise than species with thin and long leaves, the same species of tree is leafy and leafless. Measurement results in this situation were compared and it was revealed that the presence of leaves provides longer reverberation times and is therefore an effective element in noise cancellation (Çorbacı and Var, 2011; Özcan, 2022).

Table 1. Purposes of use of plants (Sarı and Karaşah , 2018; Booth , 1990; Acar and Sarı, 2010; Dunnett , And Hitchmough , 1996; Eroğlu, et. al ., 2005; Hackett,1979; Kösa and Atik, 2013; Leszczynski , 1999; Nelson 2004; Robinson 2004; Smith , 2011; Thomas et. al, 2001; Walker, 1991)

Purposes of use of plants in open green areas		
Aesthetic purposes	1.	Plants Add Aesthetic Value to Spaces with Their Shape and Ground Effects
	2.	Adds aesthetic value with its two and three dimensional features
	3.	Adding Aesthetic Value with Seasonal Differences in Structural Features
	4.	Leaves, flowers, fruits, etc. Providing aesthetics with its components
	5.	Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features
	6.	Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements
	7.	Attracting attention as a solitary element
	8.	Creating aesthetic appearances on the ground
	9.	Providing an aesthetic appearance with reflection feature
	10.	Providing aesthetics with shadow as well as light and lighting elements
	11.	Creating a soundscape with wind, rain or other natural events
	12.	Provides aesthetics by using it as a sculpture or plastic object
Functional purposes	1.	Creating space organizations
	2.	Create spatial subdivisions
	3.	Clarifying and relating the design
	4.	Orientation

5.	Strengthening the topographic structure
6.	Creating depth in space
7.	a view frame (vista) or visual enclosure
8.	Creating backgrounds and creating backdrops
9.	Do not invite
10.	Defining the space, emphasizing and creating focus
11.	Create a border or border
12.	Ensuring confidentiality (privacy control)
13.	noise control

2. MATERIALS AND METHODS

The main material of the study consists of vegetal designs photographed from urban open green areas in the Beşirli coastal area of Trabzon province. Landscape Research Methods of observation, data collection, analysis and evaluation were used in the study. During the observation phase, the urban open green areas in the Beşirli coastal area of Trabzon province, which is the study area, were visited and the plant designs were examined, and photographs were taken of the examples that could best represent them. Photographs were taken from a total of 10 points (Figure 1). During the data collection phase, literature related to the study was scanned. During the analysis phase, all available data were evaluated and the types of plants used in plant designs and the functions and aesthetic principles they were used in were examined.

Figure 1. Study Area

3. RESULTS

Photographs of the study areas, plant types used and aesthetic and functional planting purposes are given in 10 separate tables as follows (table 2, table 3, table 4 ,... table 11).

Table 2. First study area

	<p>1. Area Types of plants used <i>Betula pendula</i> <i>Spirea x vanhouttei</i> <i>Tilia platyphyllos</i></p>
<p>Functional purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • visual siege • Bounding and edging • Partial Confidentiality (privacy control) • Providing noise control	

Aesthetic purposes

- Providing aesthetics with its form and habitus
- Providing a strong effect of adding Aesthetic Value with seasonal differences in structural features
- Leaves, flowers, fruits, etc. Providing aesthetics with its components
- Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features
- Creating a soundscape with wind, rain or other natural events

Table 3. Second study area

	<p>area 2</p> <p>Types of plants used</p> <p><i>Liquidamber stracifolia</i> <i>Melia azaderach</i> <i>Tilia platyphyllos</i> <i>Pinus pinea</i></p>
<p>Functional purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Create spatial subdivisions • Creating depth in space • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • visual siege • Partial edging	

Aesthetic purposes

- Plants Add Aesthetic Value to Spaces with Their Shape and Ground Effects
- Providing a strong impact with its form and habitus
- Adding Aesthetic Value with Seasonal Differences in Structural Features
- Leaves, flowers, fruits, etc. Providing aesthetics with its components
- Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features

Table 4. Third study area

	<p>3rd area Types of plants used <i>Koelreuteria paniculata</i> <i>Tilia platyphyllos</i> <i>Robinapseudoacaciaia</i> <i>Lauracerasus officinalis</i></p>
<p>Aesthetic purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adding Aesthetic Value with Seasonal Differences in Structural Features • Adds aesthetic value with its two and three dimensional features • Leaves, flowers, fruits, etc. Providing aesthetics with its components	

<ul style="list-style-type: none">
• Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features
• Creating a soundscape with wind, rain or other natural events
Functional purposes <ul style="list-style-type: none">
• Creating space organizations
• Create spatial subdivisions
• Supporting existing design and supporting structural landscaping
• Orientation
• Partial Visual siege
• Partial Bounding and edging
• Partial Confidentiality (privacy control)
• Strengthening the topographic structure
• Providing noise control

Table 5. Fourth study area

	4. Area Types of plants used <i>Tilia platyphyllos</i>
	Aesthetic purposes <ul style="list-style-type: none"> • Adds aesthetic value with its two and three dimensional features • Do not show seasonal change • Providing color aesthetics with structural components • Providing a strong impact with its form and habitus

	<p>Functional purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • Partial Visual siege • Bounding and edging • Providing privacy • Creating depth in space
--	---

Table 6. Fifth study area

5. Area

Types of plants used

Prunus ceracifera 'Atropurpurea'

Aesthetic purposes

- Plants Add Aesthetic Value to Spaces with Their Shape and Ground Effects
- Adding Aesthetic Value with Seasonal Differences in Structural Features
- Providing aesthetics with leaf color
- Providing a strong impact with its form and habitus
- Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements

Functional purposes

- Supporting existing design and supporting structural landscaping
- Orientation
- visual siege
- Bounding and edging
- Do not invite
- Defining the space, emphasizing and creating focus

Table 7. Sixth study area

	<p>6. Area</p> <p>Types of plants used</p> <p><i>Liriodendron tuliphifera</i> <i>Prunus ceracifera</i> ' <i>Atropurpurea</i> ' <i>Rose sp.</i> <i>Nerium oleander</i></p>
	<p>Aesthetic purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plants Add Aesthetic Value to Spaces with Their Shape and Ground Effects • Do not show seasonal change • Providing color aesthetics with structural components • Providing a strong impact with its form and habitus • Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements • Creating a soundscape with wind, rain or other natural events
	<p>Functional purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creating space organizations • Create spatial subdivisions • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • Partial Visual siege • Providing composition • Bounding and edging • Ensuring confidentiality (privacy control)

Table 8. Seventh study area

	7. Area
	Types of plants used <i>Cupressus macrocarpa 'Goldcrest'</i>
	Aesthetic purposes <ul style="list-style-type: none"> • Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features • Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements
	Functional purposes <ul style="list-style-type: none"> • Clarify the design • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • visual siege • Bounding and edging

Table 9. Eight study area

	<p>8. Area</p> <p>Types of plants used</p> <p><i>Pinus mugo</i> <i>Pinus pinea</i> <i>Melia azederach</i></p> <p>Aesthetic purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plants Add Aesthetic Value to Spaces with Their Shape and Ground Effects • Adding Aesthetic Value with Seasonal Differences in Structural Features • Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements • Leaves, flowers, fruits, etc. Providing aesthetics with its components • Providing Aesthetics to the Design with Plant Habitus, Branching, and Body Bark Features <p>Functional purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Create spatial subdivisions • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • Partial Bounding and edging • Strengthening the topographic structure
--	--

Table 10. Ninth study area

	<p>Area 9</p> <p>Types of plants used</p> <p><i>Platycladus orientalis</i></p> <p><i>Pinus pinea</i></p> <p><i>Betula utilis</i></p>
	<p>Aesthetic purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aesthetic Value with shape and ground effect feature • Providing a strong effect with its two and three-dimensional properties, aesthetic form and habitus. • Aesthetic Design with Body Shell Features • Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements
	<p>Functional purposes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clarify the design • Supporting existing design and supporting structural landscaping • Orientation • visual siege • Bounding and edging • Creating backgrounds and creating backdrops • Ensuring confidentiality (privacy control) • Providing noise control

Table 11. tenth study area

10.Area

Types of plants used

Hibiscus syriacus

Rosa sp.

Acer platanoides

Platycladus orientalis

Olea europeae

Phoenix canariensis

Aesthetic purposes

- Providing a strong impact with its form and habitus
- Providing shape and ground effects
- Being Two and Three Dimensional
- Aesthetics with seasonal differences in structural features
- Leaves, flowers, fruits, etc. aesthetic with its components
- Plant Habitus, Branching, Body Bark Characteristics
- Creating different effects using design principles and elements with other landscape elements
- Creating aesthetic appearances on the ground
- Light and lighting elements
- Using it as a sculpture or plastic object

REFERENCES

- Acar C. , Sarı D. 2010. Evaluation of Plants in Urban Settlement Areas in Terms of Landscape Use Preferences: Trabzon City Example, *Ecology* 19 (74): 173-180.
- Akar Ü, & Doraj , P. (2023). Analysis of Four Garden Systems Structures in the Context of Gestalt Principles (Taj Mahal Example). *Black Sea Journal of Engineering oath Science* , 6 (2), 132-142.
- Akkaya, B. (2014). *Urban Sound Landscapes: Evaluation of Auditory Layers in Kadıköy Historical Bazaar and Its Surroundings* (Doctoral Dissertation , Institute of Science).
- Argan , A. (2019). *The Effects of Audio and Visual Editing on Space Perception and Management in Landscape Design* (Master's Thesis , Institute of Science).
- Aslan, H. (2020). Determination of Fruit Species Used in Open Green Areas of Ankara City and Their Possibilities of Being Used as Ornamental Plants in Landscape Architecture. *Bursa Uludağ University Faculty of Agriculture Journal* , 34 (Special Issue), 99-114.
- Bekçi, B. , Dinçer, D., & Bogenç , Ç. (2015). Vitis USED IN URBAN LANDSCAPE EVALUATION OF vinifera AT BARTIN CITY SCALE. *İnönü University Art and Design Magazine* , 5 (11), 39-47. Illinois, P. 315.
- Bollukcu , P ., & Şahin, R. (2018). Evaluation of Zonguldak-Kozlu Highway (Milli Egemenlik Street) Planting Design in Terms of Landscape Architecture. *Bartın University International Journal Of Natural And Applied Sciences* , 1 (1), 7-17.
- Çolakoğlu, T. (2023). *The Effect of Structural Boundary Components on Flexible Space Formation in Housing* (Master's Thesis , Hasan Kalyoncu University Graduate Education Institute, Department of Interior Architecture and Environmental Design).

- Çorbacı, Ö. L. , & Var., M. (2011). Examining The Landscape Features Of Bartın-Amasra Highway In Terms Of Landscape Planning And Various Suggestions To Solving The Problems. *Bartın Faculty Of Forestry Journal* , 13 (20), 23-37.
- Çınar, S. , & Çetindağ , K. (2009). Light and Color Factor in Visual Perception: Example of Sultanahmet Square and Its Surroundings. *Journal Of The Faculty Of Forestry Istanbul University* , 59 (2), 103-123.
- Dunnett , N ., and Hitchmough , J., (1996) “ Excitement oath Energy : Sustainable Landscape Planting ”, *Landscape Design*, Issue 251, pp. 43-46.
- Erduran, F ., & Kabaş, S. (2010). Examining the Principles of Balanced, Functional and Aesthetic Planting with Ecological Conditions in Parks on the Example of Çanakkale Public Garden. *Ecology* , 19 (74), 190-199.
- Eren, E.T. , Alpak , E.M., & Temiz, T. (2016). Determination of Preference and Perceptual Differences in Seasonal Plant Appearances. *International Journal of Scientific Research (Ibad)* , 3 (1), 145-154.
- Eroğlu, E. , Akıncı Kesim, G., Müderrisoğlu, H., (2005) “Detection of Plants in Open and Green Areas of Düzce City and Evaluation in Terms of Some Plant Design Principles”, *Ankara University Faculty of Agriculture Journal of Agricultural Sciences*, Issue 11 (3) , pp. 270–277.
- Ertin, D ., Meral, M., & Zülfiyar, H. (2011). Vegetable Design Edirne Example in Terms of Pedestrian and Vehicle Traffic. Xth National Ecology and Environment Congress, Çanakkale , Turkey, 4 - 07 October 2011, P.54
- Güneroğlu , N ., & Pektaş, S. (2022). The Importance of Woody Plant Taxa with Edible Fruits in Landscape Architecture: The Example of Ktü Kanuni Campus. *Turkish Journal of Forestry* , 23 (1), 79-89.
- Hackett , B. , (1979). *Planting Design*, Mcgraw-Hill book Company 1221 Avenue Of The Americas , New York, USA, P. 174.
- Kahveci, H. (2023). A Studio Experience on Floral Design Approaches in Interior Space . *Urban Academy* , 16 (1), 318-337.
- Karaşah , B. , (2006) Determination of Mistakes Made in Planting Design in Urban Texture "Trabzon Example" Karadeniz Technical University Institute of Science and Technology, Master's Thesis, Trabzon
- Karaşah , B. (2021). A Research on Medicinal and Aromatic Plants That Can Be Considered Due to Their Color Characteristics in Planting Design. *Turkish Journal of Forest Science* , 5 (2), 536-550.
- Kösa , S. , and Atik, M., (2013) “Color and Form in Vegetative Landscape Design; Sycamore (Platanus Orientalis) and Sweetgum (Liquidambar "Preferences of Landscape Architecture Students in the Use of (Orientalis)"”, *Artvin Çoruh University Faculty of Forestry Journal*, Issue 14(1), pp. 13-24.
- Kösa , S . (2020). Determination of Plant Species Pruned and Used in Antalya Parks and Evaluation in the Context of Plant Design. *Atatürk University Faculty of Agriculture Journal* , 51 (3), 228-238.

- Kurdoğlu, B. Ç ., Karaşah , B., Sarı, D., Yılmaz, H., & Aksoy, Ö. K. (2011). A Sample Study On The importance oath the Evaluation Of Three Dimensional Expression Techniques Of the Education Of Planting Design . *Artvin Çoruh University Faculty of Forestry Journal* , 9 (1), 44-62.
- Leszczynski NA ., (1999) Planting the Landscape -A Professional Approach to Garden Design, New York, John Wiley&Sons . Inc .
- Nelson, W. R. , (2004) Planting Design: A Manual Of Theory oath Practice , Stipes Publishing LLC Champaign Illinois 61820.
- Özcan, Y. (2022). Examination of woody plant taxa used in urban areas in the context of ecosystem services; Rize city example (Master's thesis , Artvin Çoruh University/Graduate Education Institute).
- Pouya , S ., Bayramođlu, E., & Demirel, Ö. (2016). Playgrounds for physically disabled children in harmony with nature. *Journal of Architectural Sciences and Applications* , 1 (1), 51-60.
- Pouya S.(2019). Vegetative Design Approach in Recreation Areas, Malatya City Example. *Academic Journal of Social Research*, Year: 7, Issue: 96, P. 162-184. Issn : 2148-2489 Number : [Http://Dx.Doi.Org/10.16992/Asos.36728](http://Dx.Doi.Org/10.16992/Asos.36728)
- Robinson , N ., (2004) The Planting Design Handbook , Second Edition, Ashgate Publishing, England , P. 287.
- Sağlık, A. , Yaman, B., & Öztekin, F. (2021). The Place and Importance of Landscape Design and Applications in Islam. *Eskiřehir Osmangazi University Faculty of Theology Journal* , 8 (1), 507-550.
- Sağlık, E. , Sağlık, A., & Temiz, M. (2017). Kolin Hotel in Landscape Design Perspective. *Ata Planning and Design Journal* , 4 (2), 63-72.
- Sakıcı , Ç ., & var Mustafa, (2013). Determination of Experiential Qualities and Landscape Components to Reveal the Therapeutic Effects of Hospital Gardens for Mental and Neurological Diseases . *Journal Of The Faculty Of Forestry Istanbul University* , 63 (2), 21-32.
- Sarı, Derya, And Banu Karaşah . " A Research on the Preferability of Planting Design Elements, Principles and Approaches in Landscape Design Applications." *Megaron* 13.3 (2018).
- Smith, C.J. , (2011) Designing Gardens with plants Shapes , The crowood Press , P. 128.
- Soydan, O. , Benliay , A., & Bensus , C. Ü. CE (2014). The Effect of Outdoor Landscape Design on the Perception of 5-6 Year Old Children in Preschool Educational Institutions. *Niğde Ömer Halisdemir University Journal of Engineering Sciences* , 3 (1), 37-47.
- Tarakci eren E .., DÜZENLİ, T., & Alpak , EM (2018a). the plants species used as edge elements oath their usage types : The case of KTU campus . *Kastamonu University Journal of Forestry Faculty* , 18 (2), 108-120.
- Tarakci Eren, E., Baltacı, H., & Aktürk, E. (2018b). Color Preferences in Vegetative Landscape Design: The Example of KTU Kanuni Campus. *Journal Of International Social Research* , 11 (55).

- Thomas, GS ., Sim, JC, and Poulton , DV, (2001) *Planting Design: An Exploration Of Emerging theoretical Frameworks to Support Sustainable Landscape Design*. Australia , Queensland University of Technology , p. 105.
- Tirnakçı, A. , & Aklibaşında, M. (2023). The use of natural plant species in plant designs in urban areas. *Artvin Çoruh University Faculty of Forestry Journal* , 24 (1).
- Tunçer, M. (2019). Nature Parks Design Principles. *Voice of Nature* , (3), 35-40.
- Turan, L. (2003). *Evaluation of the Floral Design of Bursa Soğanlı Botanical Park* (Doctoral dissertation , Institute of Science).
- Walker , TD ., (1991) *Planting Design*, New York, Van Nostrand Reinhold , P. 196.
- Yazıcı, K. , Ankaya , F. Ü., & Aslan, BG (2018). The Use of Light in Floral Design. *National Journal of Research in Environmental Sciences* , 1 (3), 110-116.
- Yılmaz, S. (2015). Environmental Design of a Campus Open Space: Süleyman Demirel University Faculty of Forestry Building. *Kastamonu University Journal of Forestry Faculty* , 15 (2), 297-307.
- Yılmaz, S. , Mumcu, S., & Akyol, D. (2017). Evaluation of Perceptual Illusions in Landscape Design. *Journal Of International Social Research* , 10 (51).

THE USABILITY OF WASTE BUILDING MATERIALS IN LANDSCAPE DESIGN

Assoc. Prof. Hilal SURAT¹, Assoc. Prof. Emine TARAKCI EREN², Assoc. Prof. Banu KARAŞAH³, Assoc. Prof. Derya SARI⁴

¹ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-2471-8717

² Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-5595-9505

³ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-5079-5313

⁴ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-9440-7343

ABSTRACT

The usage rates and diversity of building materials have increased daily due to changing consumption habits, technological developments, and rising population. However, the variety and frequency of these materials have not only risen; the environmental concern resulting from the waste created by their usage and degradation, as well as the depletion of natural resources needed to create such materials, has also escalated. For this reason, the reuse, recycling, or recovery of building materials that do not easily decompose or decompose naturally is becoming increasingly important. The application of various methods to recycle waste building materials makes significant contributions to both environmental and resource sustainability. Technological advancements have led to a wider variety and selection of materials in areas where construction takes place. This differentiation and diversity has led to variations in the utilization of waste materials, resulting in sustainable and cost-efficient solutions while promoting environmental friendliness. This differentiation and diversity has led to variations in the utilization of waste materials, resulting in sustainable and cost-efficient solutions while promoting environmental friendliness. By implementing environmentally sustainable design and application studies that protect and maintain ecosystem equilibrium, reusing waste building materials can aid in environmental conservation and resource efficiency. The study investigates the potential reuse of waste building materials in landscape design as a constructive, hard flooring material for various application areas.

Keywords: Waste Building Materials, Landscape, Recycling

TILLAGE SYSTEM OPTIONS FOR WEED MANAGEMENT

Assoc. Prof. Dr. Firat Pala^{1*}, (Orcid ID:0000-0002-4394-8841)

¹ University of Siirt, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Siirt, Turkey

Email: firatpala@siirt.edu.tr

Husrev Mennan² (Orcid ID:0000-0002-1410-8114)

² University of Ondokuz Mayıs, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Samsun, Turkey

Email: hmennan@omu.edu.tr

Weeds, also known as undesirable plants, on the one hand, significantly influence human comfort in non-agricultural regions, and on the other hand, they compete with crops in agricultural areas, incurring enormous economic losses by diminishing efficiency and quality. Areas where there is no weed issue should be chosen for agricultural production, and to avoid new infections, certified seeds should be used, clean equipment and machinery should be utilized, irrigation, fertilizer and grazing should be regulated. In regions where weeds become an issue, cultural weed management strategies should be employed by choosing rotation, cover crops and highly competitive crop types. Mechanical tillage is one of the most regularly utilized weed management strategies. Tillage is actively churning the soil to trim weeds, chop, bury, or dry out weeds. This most typically happens on big sizes with huge automated agricultural equipment, but may also be performed on lesser ones using mechanical pushing equipment. Today, smart cultivators and robots have been created for this reason. Considering the hazards presented by chemicals and the difficulty in the implementation of biological alternatives, weed treatment using mechanical tillage nonetheless remains popular. Since it is difficult to remove weeds with simply tillage, it is vital to establish a plan that involves several management approaches. Creating an efficient integrated weed control strategy that will be appropriate to the area, crop and problem weed will make the use of tillage in weed management beneficial in the long term.

Keywords: Weeds, Weed management, Soil cultivation, Seed bank, Robotics

Agro-Ecological Weed Management

Assoc. Prof. Dr. Fırat Pala^{1,*}, (Orcid ID:0000-0002-4394-8841)

¹ University of Siirt, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Siirt, Turkey
Email: firatpala@siirt.edu.tr

Husrev Mennan² (Orcid ID:0000-0002-1410-8114)

² University of Ondokuz Mayıs, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection, Siirt, Turkey
Email: hmennan@omu.edu.tr

Weeds, referred to as plants that grow in undesirable locations or periods, have a detrimental impact on the well-being and convenience of people. Weeds in agricultural settings engage in competition with the crop for essential resources such as water, mineral matter, light, and space. This competition leads to a decline in both productivity and quality of agricultural produce, resulting in economic losses. To effectively mitigate weed harm, it is essential to accurately identify them and possess a comprehensive understanding of their ecology and biology. Acquiring knowledge on the quantity and dispersion of weed species is crucial for understanding and implementing efficient strategies to control them. Prevalently used methods for managing weeds include preventative measures, cultural treatments, mechanical, chemical, and cultural control strategies. The predominant method involves the use of herbicides due to its practicality and cost-effectiveness. As with other chemicals used in agriculture, unthinking and excessive use of herbicides damages the biosphere. In response to these concerns, efforts are underway to find more effective methods to restrict or eradicate the use of herbicides. Prevention, diagnosis, and certain control approaches are the key phases in non-chemical weed management. Effective weed control also relies on a detailed grasp of the biology and growth behavior of weed species. Agro-ecological techniques are prominent in weed control within this particular environment. Agroecology is sustainable agriculture that works with nature. Ecology is the study of the interactions between plants, animals, people and their surroundings and the balance between these relationships. Agroecology is the implementation of ecological ideas and principles in the field of agriculture. The purpose of the agro-ecological approach to weed management is first to properly identify problem weeds and then to build a complete set of control tactics that exploit their weaknesses. The present state of weeds may be verified via field visits. In order to identify the most effective approaches to control weeds, management methods unique to the location, product and problematic weed species should be established. Quarantine, certification and sanitation procedures are the most effective techniques to prevent the spread or contamination of weed populations. It is crucial to understand the ecology, identification and management of the most prevalent and difficult to control weed species present in agricultural areas. In addition to being acquainted with the ecological needs of weeds, the fact that the management strategy to be used is environmentally compatible is the cornerstone of the agro-ecological approach. Then it is vital to grasp the benefits and drawbacks of sustainable cultural, physical, biological methods. Managing weeds agro-ecologically is a process that involves a lot of expertise and work.

Keywords: Weeds, Weed control, Ecology, Agroecology, Integrated

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

DEPREM BÖLGESİ İLLERİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE DEPREM ÖNCESİ SAĞLIK PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRMESİ

Dr. Öğretim Ü. FUAD SELAMZADE¹, Doç. Dr. YUSUF ERSOY², Arş. Gör. İBRAHİM KADİR DEMİR³

¹ Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, f.salamov@alparslan.edu.tr -
ORCID ID: 0000-0002-2436-8948

² Muş Alparslan Üniversitesi, Malazgirt Meslek Yüksekokulu, y.ersoy@alparslan.edu.tr -
ORCID ID: 0000-0002-0106-1695

³ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ikdemir@agri.edu.tr -
ORCID ID: 0000-0003-3277-9795

ÖZET

Türkiye deprem açısından potansiyeli yüksek bir ülke olduğundan deprem riski bulunan illerin deprem öncesi mevcut sağlık performanslarının değerlendirilmesi oldukça önemlidir. Böylelikle etkin olmayan illerin etkin olabilmeleri için hangi illeri referans almaları ve alınması gereken önlemler ve yapılması gereken iyileştirmeler önceden belirlenebilir. Çalışmanın amacı 6 Şubat 2023'te gerçekleşen depremden etkilenen 11 ilin en güncel verileri kullanılarak 2021 yılı sağlık performanslarının değerlendirilmesidir. Bu amaca yönelik olarak verilerin elde edilmesi için Sağlık Bakanlığı'nın yayımladığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı ve Türkiye İstatistik Kurumu'nun internet sitesinden yararlanılmıştır. Depremden etkilenen illerin sağlık performanslarının hesaplanması için parametrik olan En Küçük Kareler (EKK) yöntemi ve parametrik olmayan Veri Zarflama Analizinin Ölçeye Göre Sabit Getiri (Constant Return to Scale - CRS) yöntemi kullanılmıştır. EKK ve CRS analizlerinin yapılması için farklı değişkenlerden istifade edilerek, modeller oluşturulmuştur.

Analizlerin bulguları incelendiğinde CRS analizinin aynı girdi, farklı çıktılar ile yapılmış olduğu her üç modelde Adana, Osmaniye ve Şanlıurfa'nın en yüksek performans sergilediği, Gaziantep'in ise yalnız bir modelde etkin olduğu tespit edilmiştir. Etkinlik skor ortalamalarının sırası ile 0,8529; 0,8525 ve 0,8684 olduğu tüm analizlerde Elazığ sonuncu sırada yer almıştır. EKK yöntemi ile yapılan analizlerin bulgularına göre; çocuk bağımlılık oranının %1 oranda artması ile, bebek ölüm hızının ve beş yaş altı ölüm hızının %0,75 oranında arttığı, toplam yaş bağımlılık oranının %1 oranda artması ile ise kaba ölüm hızının %1,57 oranında arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca, aile hekimliği birimi sayısının artması ile kaba ölüm hızının azaldığı tespit edilmiştir. Çalışmada yapılan diğer analizlerin bulgularından bebek ölüm hızı ve beş yaş altı ölüm hızlarının artışının doğuştan beklenen yaşam süresi üzerinde negatif etkisinin olduğuna ulaşılmıştır. Son olarak bin kişi başına düşen hekim sayısının %1 oranında artması ile çocuk bağımlılık oranının %0,56 oranında azalabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Performansı, En Küçük Kareler, Veri Zarflama Analizi, Deprem Bölgesi

ETKİNLİK YÖNETİMİNDE ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ: BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

Halkla İlişkiler Ve Reklamcılık Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi Zeynep DANABAŞ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, zeynep.danabas@hotmail.com

Doç. Dr. Murat SEYFİ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, seyfi.murat@gmail.com

ÖZET

Etkinlik Yönetimi Halkla İlişkilerin disiplinlerarası çalışma alanlarından biridir. Küreselleşme ve Dijital dünyadaki gelişmeler ile birlikte her geçen gün araştırma alanı derinleşmektedir. Bu çalışma etkinlik yönetimi alanında yapılan çalışmaları ve araştırma eğilimlerini inceleyerek alana katkı yapmayı amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, etkinlik yönetimi ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalara ilişkin bibliyometrik verilere (WOS) veri tabanından zamansal kısıtlama olmaksızın ulaşılmıştır. 1990-2023 yılları arasında yayınlanmış toplam 93 çalışmadan elde edilen veri setinin analizinde R Studio Bibliometric kullanılmıştır. Tasarım, simülasyon, kültür, liderlik ve turizm gibi kavramların en çok çalışılan araştırma konuları olduğu tespit edilmiştir. Konunun tüm dünyada farklı coğrafyalarda çalışma alanı olarak tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda çalışmamız konu ile ilgili yapılan çalışmaları dil, ülke veya yıl sınırlaması olmadan çok yönlü analiz ederek alana katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın ayırt edici bir özelliği, daha önce yapılmamış bir şekilde alanın dinamiklerine ait verileri üst üste koyarak değerlendirmesidir.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Etkinlik yönetimi, Wos, Bibliyometrik Analiz

RESEARCH TRENDS IN EVENT MANAGEMENT: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS

ABSTRACT

Event Management is one of the interdisciplinary fields of Public Relations. With the developments in globalisation and the digital world, the research area is deepening day by day. This study aims to contribute to the field by examining the studies and research trends in the field of event management. Within the scope of the research, bibliometric data on scientific studies on event management were accessed from the (WOS) database without temporal restriction. R Studio Bibliometric was used to analyse the data set obtained from a total of 93 studies published between 1990-2023. It was determined that concepts such as design, simulation, culture, leadership and tourism were the most studied research topics. It has been

determined that the subject is preferred as a field of study in different geographies all over the world. In this context, our study will contribute to the field by analysing the studies on the subject in a multidimensional way without the limitation of language, country or year. A distinctive feature of this study is that it evaluates the dynamics of the field by superimposing data on the dynamics of the field in a way that has not been done before.

Key words: Public Relations, Event Management, Wos, Bibliometric Analysis

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ BİR SENDİKASIZLAŞTIRMA STRATEJİSİ MİDİR?

Doç. Dr. Mehtap DEMİR¹, Sinem YAŞAR²

¹Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, mehtapmemis34@hotmail.com

²Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ssinemyasarr@gmail.com

ÖZET

II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya çapında çalışma ilişkileri bağlamında yeni bir süreç başlamıştır. Bu süreçle birlikte kapitalizm güç kazanmıştır ve endüstriyel ilişkiler sistemi süreçten etkilenerek yeni bir yapılanma aşamasına geçmiştir. Böylece büyük ölçüde bir değişim, dönüşüm döngüsü başlamıştır. Bu ilişkiler sisteminin içinde yer alan ve oldukça dinamik bir yapıya sahip olan sendikacılık her toplumsal yapı gibi ortaya çıkan toplumsal faktörler ve değişen koşullarla birlikte kendisini yeniden biçimlendirmiştir.

1945 sonrasında ise sendikacılık ciddi bir güç elde etmiştir, iktisadi, sosyal ve siyasal koşulların yardımıyla altın çağına girmiştir. Büyük sendikaların yükselişiyle birlikte işçilerin hukuki kazanımları da artmaya başlamıştır. 1973 Petrol Krizi ile birlikte süreç tersine dönmüştür, sendikacılık güç kaybı yaşamaya başlamıştır ve 1980 sonrasında önceki dönemlere kıyasla sermayenin küreselleşmesi ciddi boyutta yaygınlaşmıştır. Bu da sendikacılığın yaklaşık olarak çeyrek asır süren altın çağını geride bırakmasına neden olan en önemli gelişmelerden biri olmuştur.

Dünyanın sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişiyle birlikte yeni teknolojiler hızla üretime girmiştir ve böylece büyük ölçekte bir yapılanma süreci başlamıştır. Bu yapılanma süreci İnsan Kaynakları departmanlarında çalışma ilişkileri, sosyal ve yan haklar, bordro ve tazminat başta olmak üzere birçok konuda uzmanlaşma ihtiyacı ortaya koyarak etkisini göstermiştir. Uzmanlaşmayla birlikte farklı meslek grupları oluşmuştur. Böylece büyüyüp gelişen İnsan Kaynakları departmanları sendikaların karşısında konumlarını oldukça güçlendirmiştir. Bugün geldiğimiz noktada ise “İnsan Kaynakları departmanları sendikaların yerini mi alıyor?” ve

“Gelecekte dünyayı sendikasız bir endüstri ilişkileri sistemi mi bekliyor?” sorularıyla karşı karşıya kalmaktayız.

Bu çalışmayla birlikte İnsan Kaynakları Yönetiminin işçiler üzerinde sendikasızlaşma eğilimi yaratıp yaratmayacağını ve gelişen İKY politikaları karşısında sendikaların mevcut konumlarıyla varlıklarını daha güçlü bir şekilde sürdürmeleri için nasıl konumlanmaları gerektiği sorgulanmaktadır.

Çalışmanın amacı, literatür taraması yöntemiyle elde edilecek verilerden yola çıkılarak İnsan Kaynakları Yönetimi'nin sendika kurumunun geleceği üzerinde ne tür bir etkisi olduğunun araştırılmasıdır. Çalışmanın sınırlılığını ise zaman kavramı oluşturmaktadır. Araştırma kısıtlı bir süre içinde yapılacağından literatür verilen kaynaklar üzerinden taranmıştır.

Araştırmanın sonucunda İKY anlayışının sendikalar üzerindeki etkileri ortaya konmuştur. Buradan hareketle yapılan analizler bağlamında önceden oluşturulmuş sorulara cevaplar aranmıştır. Sendikaların geleceği ve İnsan Kaynakları Yönetimi'nin bir sendikasızlaştırma stratejisi olup olmadığı tartışılmıştır. Ortaya çıkan sonuçlarla birlikte literatüre katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sendika, İnsan Kaynakları Yönetimi, Endüstriyel İlişki.

SUMMARY

II. After World War II, a new process began in the context of worldwide labor relations. With this process, capitalism gained strength and the industrial relations system was affected by the process and entered a new structuring phase. Thus, a cycle of great change and transformation began. Trade unionism, which is within this system of relations and has a very dynamic structure, has reshaped itself with the emerging social factors and changing conditions, like every social structure.

After 1945, unionism gained serious power and entered its golden age with the help of economic, social and political conditions. With the rise of large unions, workers' legal gains have also begun to increase. With the 1973 Oil Crisis, the process was reversed, unionism began to lose power, and after 1980, the globalization of capital became significantly more widespread compared to previous periods. This has been one of the most important developments that caused unionism to leave behind its golden age, which lasted approximately a quarter of a century.

With the world's transition from an industrial society to an information society, new technologies have rapidly entered production and thus a large-scale structuring process has begun. This restructuring process has shown its impact by revealing the need for specialization in many areas, especially labor relations, social and fringe benefits, payroll and compensation, in Human Resources departments. With specialization, different professional groups have formed. Thus, growing and developing Human Resources departments have strengthened their position against the unions. At the point we have reached today, the questions "Are Human Resources departments replacing unions?" and "Is a union-free industrial relations system awaiting the world in the future? We are faced with the questions '.

With this study, it is questioned whether Human Resources Management will create a tendency for workers to become non-unionized and how unions should be positioned to continue their existence more strongly with their current positions in the face of developing HRM policies.

The aim of the study is to investigate what kind of impact Human Resources Management has on the future of the union institution, based on the data obtained through literature review. The limitation of the study is the concept of time. Since the research will be carried out in a limited time, the literature was scanned through the provided sources.

As a result of the research, the effects of the HRM approach on unions were revealed. Based on this, answers to pre-formed questions were sought in the context of the analysis. The future of unions and whether Human Resources Management is a deunionization strategy have been discussed. It is aimed to contribute to the literature with the results obtained.

Key Words: Union, Human Resources Management, Industrial Relations.

ÖRGÜTSEL SESSİZLİK, İŞ STRESİ VE İŞ TATMİNİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Yüksek Lisans Öğrencisi, MESUT TEKİN¹, Doç.Dr.,ZÜLKİF YALÇIN²

¹ MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,

MESUT.TEKIN@firatedas.com.tr - ORCID ID 0000-0001-5175-0336

² MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, zulkiyalcin@gmail.com

ORCID ID 0000-0002-4118-8316

ÖZET

Örgüt içerisindeki her bir paydaş oluşan ilişkiler ağında mutlak bir etkiye sahiptir. Bu etki bazı paydaşlar tarafından olumlu etkiye yaratırken bazı paydaşlar tarafından olumsuz bir etki yaratmaktadır. Özellikle örgüt içerisinde yönetici konumunda olan kişilerin sahip olduğu sorumluluktan dolayı etkileri daha fazla olmaktadır. Bu durumda çalışan konumunda olanlar hem yönetici hem de işveren pozisyonunda olan bu kişilerin yaptığı olumsuz etkilere karşı sessiz kalabilmektedir. Bu sessizliğin sebebi iş kaybı ve iş güvencesi olmaktadır. Bu durum çalışanlar üzerinde iş stresi yaratmaktadır. İş stresi örgüt içerisinde ulaşılacak amaca olumsuz yönde etki etmektedir. İş stresi ile örgüt içerisinde çalışan bir çalışanın bu işten dolayı elde edeceği tatmin azalacaktır. İş tatmini ile iş stresi arasında sıkı bir bağ olduğu ve bu bağın özellikle örgütsel sessizlikten geleceği düşünülebilir. Nitelikli insan gücüne ulaşmak hem zor hem de bu işgücünün ihtiyaçlarını belirlemek zorlaşmaktadır. Bu işgücünün beklentileri karşılanmadığı takdirde de iş stresi ve iş tatminsizliği gibi durumlar ortaya çıkmaktadır. İş veren iş görenin beklentilerini karşılayacak düzeyde bir iş ortamı sağlamazsa iş stresi ve buna bağlı olarak iş tatminsizliği ortaya çıkabilmektedir. İşte örgütsel sessizliğin yaratmış olduğu etki ile ortaya çıkan iş stresi ve bu iş stresinin iş tatminine etkisi bu çalışmanın önemini ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmanın amacı, örgütsel sessizlik, iş stresi ve iş tatmini kavramları arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Kısacası bu çalışmada örgütsel sessizlik, iş stresi ve iş tatmini kavramlarının birbiri ile olan ilişkisi incelenmiş ve önerilerde bulunulmuştur. Amaca ulaşmak için Literatür taraması yöntemi kullanılacaktır. Bu yöntemle konu ile ilgili bilimsel eserler incelenecek, internet üzerinden istenilen kaynaklara ulaşılacak ve amaca ulaşmak için elde edilen veriler irdelenerek kavramlar arasındaki ilişki incelenecektir. Çalışmamızın yönetim bilimine ve işletme yönetimi literatürüne katkı sağlaması umut edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sessizlik, İş Stresi, İş Tatmini

A RESEARCH TO DETERMINE THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL SILENCE, WORK STRESS AND JOB SATISFACTION

Graduate Student, MESUT TEKİN¹, Associate Prof., ZÜLKİF YALÇIN²

¹ MUNZUR UNIVERCITY, Graduate School of Education,

MESUT.TEKIN@firatedas.com.tr - ORCID ID 0000-0001-5175-0336

² MUNZUR UNIVERSITY, Faculty of Economics and Administrative Sciences,

zulkifyalcin@gmail.com - ORCID ID 0000-0002-4118-8316

ABSTRACT

Each person within the organization has an absolute influence on the network of relationships formed. While this impact creates a positive impact on some stakeholders, it creates a negative impact on some stakeholders. Especially people in managerial positions within the organization have a greater impact due to the responsibility they have. In this case, employees can remain silent against the negative effects of these people, who are both managers and employers. The reason for this silence is job loss and job security. This situation creates work stress on employees. Work stress negatively affects the goals to be achieved within the organization. With work stress, the satisfaction of an employee working in the organization will decrease due to this job. It can be thought that there is a close link between job satisfaction and job stress, and that this link comes especially from organizational silence. It is both difficult to reach qualified manpower and it becomes difficult to determine the needs of this workforce. If the expectations of this workforce are not met, situations such as job stress and job dissatisfaction arise. If the employer does not provide a work environment that meets the employee's expectations, job stress and thus job dissatisfaction may arise. The work stress that arises due to the effect of organizational silence and the effect of this work stress on job satisfaction reveal the importance of this study. The aim of this study is to determine the relationship between the concepts of organizational silence, job stress and job satisfaction. In short, in this research, the relationship between the concepts of organizational silence, job stress and job satisfaction was

examined and suggestions were made. Literature review method will be used to achieve the aim. With this method, scientific works on the subject will be examined, the desired resources will be accessed on the internet, and the relationship between the concepts will be examined by examining the data obtained to achieve the goal. It is hoped that our study will contribute to management science and management literature.

Anahtar Kelimeler: Organizational Silence, Job Stress, Job Satisfaction

**EMEKLİLİK FAYDA PLANLARINDA MUHASEBELEŞTİRME
VE RAPORLAMA STANDARDI (TMS-26) ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Doktora Öğrencisi, TARKAN GÜLMEZ ¹, Doç.Dr., ZÜLKİF YALÇIN ²**

¹ MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, tarkangulmez@munzur.edu.tr
ORCID ID 0000-0002-8567-1457

² MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, zulkifyalcin@gmail.com
ORCID ID 0000-0002-4118-8316

ÖZET

İnsanlar devamlı bir işte çalışsın ya da çalışmasın yaşamlarını devam ettirirken kendileri ve ailelerini sadece bugün değil ileri ki zamanlarda da gerek mali gerekse sağlık açısından güvence altına almak isterler. Bu nedenle devletin bir zorunluluk olarak getirdiği iş gören sigortasının yanında isteğe bağlı olarak oluşturulan sigorta fonlarına dahil olabilirler. İşletmede alt kademelerde çalışanlarla birlikte orta veya üst yöneticilerinde dahil olduğu bu emeklilik sistemlerinin içeriği ve sağlayacağı faydalar bu sisteme katılmak isteyenler için karar verme noktasında önemli bir kriterdir. Bu değişim şüphesiz iş yaşamını ve dolaylı olarak işletme faaliyetlerini etkilemektedir. İşletme faaliyetleri de nihayetinde muhasebe biliminin konusunu oluşturmaktadır. Emeklilik sistemindeki bu değişimin muhasebe kayıtlarında da standartlara uygun bir şekilde gösterilmesi gerekir. Muhasebe uygulamalarında izlenecek yolu ve muhasebe raporları ile ilgili normların belirlendiği Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) bu konu ile ilgili olarak yayınlamış olduğu TMS-26 Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme ve Raporlama standardı ile emeklilik sistemi içerisinde oluşan fayda ve katkılar ile birlikte oluşan fonun ve portföyün içeriği ve işleyişi hakkında açıklayıcı olacak şekilde bu konu hakkında raporlamanın nasıl yapılacağına ilişkin bilgiler verilmiştir. Çalışmamız TMS 26 ile ilgili yapılan çalışmaların kısıtlı olması ve literatüre katkı sağlaması açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, “TMS 26 Emeklilere Sağlanan Faydalar” standardın araştırmak ve bu standart kapsamında oluşturulan finansal tablolara yansımalarını incelemektir. Amaca ulaşmak için TMS 26 standardı detaylı bir şekilde incelenerek muhasebe uygulamasına yönelik yapılacak katkılar incelenecek ve öneriler getirilecektir. Çalışmamızda literatür tarama yöntemi ile amaca ulaşılacak olup alanda yapılan çalışmalar ve internet kaynakları kullanılarak veriler edilecektir. Bu çalışma ile muhasebe bilimine ve muhasebe literatürüne katkı sağlaması umut edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Raporlama, Muhasebe Standartları, Emeklilik Fonları, TMS26
**A RESEARCH ON ACCOUNTING AND REPORTING BY RETIREMENT BENEFIT
PLANS STANDARD (IAS-26)**

PhD Student, TARKAN GÜLMEZ ¹, Associate Prof.,ZÜLKİF YALÇIN ²

¹ MUNZUR UNIVERCITY, Graduate School of Education, tarkangulmez@munzur.edu.tr

ORCID ID 0000-0002-8567-1457

² MUNZUR UNIVERSITY, Faculty of Economics and Administrative Sciences,

zulkiyalcin@gmail.com - ORCID ID 0000-0002-4118-8316

ABSTRACT

While people continue their lives, whether or not they have a permanent job, they want to ensure financial and health security for themselves and their families in the future. For this reason, they can be included in optional insurance funds in addition to the employee insurance imposed by the state as a necessity. The content and benefits of these retirement systems, which include employees at lower levels in the business as well as middle or upper managers, are important decision-making criteria for those who want to participate in this system. This change undoubtedly affects business life and indirectly business activities. Business activities ultimately constitute the subject of accounting science. This change in the retirement system must be shown in the accounting records in accordance with the standards. Turkish Accounting Standards (TAS), which determines the way to be followed in accounting practices and the norms regarding accounting reports, has published TAS-26 Accounting And Reporting By Retirement Benefit Plans standard on this subject, and the content and content of the fund and portfolio formed together with the benefits and contributions formed within the retirement system. Information on how to report on this subject is given in a way that is descriptive about its operation. Our study is important in that the studies on TAS 26 are limited and contributes to the literature. The purpose of this study is to investigate the "TAS-26 Accounting And Reporting By Retirement Benefit Plans" standard and examine its reflection on the financial statements created within the scope of this standard. In order to achieve the goal, TAS 26 standard will be examined in detail, contributions to accounting practice will be examined and suggestions will be made. In our study, the aim will be achieved by the literature review method and data will be collected using studies conducted in the field and internet sources. It is hoped that this study will contribute to accounting science and accounting literature.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Financial Reporting, Accounting Standards, Retirement Funds, TAS26

KİŞİLERARASI GÜVEN, ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ VE ÇALIŞAN SADAKATI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: ÜRETİM İŞLETMELERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Merve KAPLAN¹ Prof. Dr. Sadettin PAKSOY²

¹Gaziantep Üniversitesi Oğuzeli MYO, kaplanmerve33@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-5648-0902

²Gaziantep Üniversitesi Oğuzeli MYO, sadettinpaksoy64@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3346-3530

ÖZET

Bir işletmenin başarısı açısından güçlü bir insan kaynağına sahip olmak ve bu kaynağı doğru yönetmek oldukça önemlidir. Yöneticilerin, işletmelerde etkin insan kaynakları stratejileri geliştirilmesi adına çalışanların işletme ile olan ilişkisine odaklanmaları yararlı olacaktır. Söz gelimi, bir çalışanın, çalışma arkadaşlarına, yöneticilere, müşterilere veya bir bütün olarak işletmesine yönelik duygu ve düşüncelerine eğilim gösterilmesi ve bu etkileşimden doğan geri bildirimlerin yönetim stratejilerinde dikkate alınması ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Güven, tüm organizasyonlar için kritik bir öneme sahiptir ve bir çalışanın işletmesi ile olan ilişkisinde belirleyici olabilmektedir. Bu kapsamda işletmelerde güvene yönelik araştırmaların artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmada kişilerarası güvene odaklanılmaktadır ve kişilerarası güven, “yönetime duyulan güven” ve “çalışma arkadaşlarına duyulan güven” olarak ayrı ele alınarak her bir güven unsurunun etkisine yönelik sonuçlar doğrultusunda sunulan önerilerin genişletilmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte araştırmada işletmeler için oldukça önemli olan çalışan memnuniyeti ve çalışan sadakatine odaklanılmaktadır. Gerçekleştirilen bu araştırmanın evrenini üretim işletmeleri oluşturmaktadır. Örneklem sayısı ise 287 anket formunda yer alan verilerden yola çıkarak değerlendirilmiştir. Önerilen yapısal modeli test etmek için Smart PLS kullanılmıştır. Yol analizi sonuçları incelendiğinde yönetime duyulan güveninin çalışan memnuniyeti üzerinde pozitif anlamlı etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, çalışma arkadaşlarına duyulan güvenin çalışan memnuniyeti üzerinde pozitif anlamlı etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada son olarak çalışan memnuniyetinin çalışan sadakati üzerinde pozitif anlamlı etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına bağlı olarak yöneticilere birtakım öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kişilerarası güven, Çalışan memnuniyeti, Çalışan sadakati.

**EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERPERSONAL TRUST,
EMPLOYEE SATISFACTION AND EMPLOYEE LOYALTY: A RESEARCH ON
MANUFACTURING BUSINESSES**

ABSTRACT

Having a strong human resource and managing this resource correctly is very important for the success of a business. It would be beneficial for managers to focus on the relationship of employees with the business in order to develop effective human resources strategies in businesses. For example, showing interest in an employee's feelings and thoughts towards colleagues, managers, customers or the business as a whole and taking the feedback resulting from this interaction into account in management strategies will contribute to the development of relationships. Trust is of critical importance for all organizations and can be decisive in an employee's relationship with his/her business. In this context, it is thought that it would be useful to increase research on trust in businesses. This research focuses on interpersonal trust, and interpersonal trust is addressed separately as "trust in management" and "trust in peers", aiming to expand the suggestions presented in line with the results on the impact of each trust element. In addition, the research focuses on employee satisfaction and employee loyalty, which are very important for businesses. The population of this research consists of manufacturing enterprises. The number of samples was evaluated based on the data in 287 survey forms. Smart PLS was used to test the proposed structural model. When the path analysis results are examined, it was concluded that trust in management had a positive significant effect on employee satisfaction. Additionally, it was concluded that trust in peers had a positive significant effect on employee satisfaction. Finally, the research concluded that employee satisfaction had a positive significant effect on employee loyalty. Depending on the results of the research, some suggestions were presented to managers.

Keywords: Interpersonal trust, Employee satisfaction, Employee loyalty.

HALKLA İLİŞKİLER ALANINDAKİ DOKTORA PROGRAMLARINDA YAŞANAN SORUNLAR VE BEKLENTİLER: HALKLA İLİŞKİLER DOKTORA ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. BURCU ÖKSÜZ¹, FATMA ŞENDOĞAN², MALİKE ORMANCI³

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi,
burcu.oksuz@ikcu.edu.tr- 0000-0003-4195-9261

²İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, fatmasendgn@gmail.com- 0000-0002-8209-9336

³İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, malikeormanci@gmail.com 0009-0002-8193-61-79

ÖZET

Halkla ilişkiler alanında verilen nitelikli bir doktora eğitimi, hem sektörün hem de akademinin halkla ilişkiler mesleğinde yaşanan gelişmelere ayak uydurması ve sektör ile akademi arasında bağın güçlendirilmesi açısından büyük önem taşır. Halkla ilişkiler doktora sürecinde öğrencilerin yaptıkları araştırmalar, mesleğin yönünü belirleyecek ve küresel çapta çalışmalarla uyumlu olmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır. Kuşkusuz ki doktora danışmanları bu süreçte kritik bir rol üstlenmektedir. Halkla ilişkiler doktora öğrencileri, yalnızca akademisyen olma hedefiyle değil aynı zamanda sektördeki konumlarını güçlendirmek amacıyla da öğrenim görmektedir. Bu noktada doktora öğrencilerinin halkla ilişkiler doktora programlarından beklentilerinin saptanması ve öğrenci beklentileri üzerinden geleceğe dönük bir rol haritasının çıkarılması gerekmektedir. Gerek ders içerik ve kapsamı üzerinde gerekse danışman-öğrenci iletişimindeki iyileştirmeler halkla ilişkiler doktora programlarının nitelik ve verimliliği adına atılacak önemli adımlar arasında yer alabilir. Nasıl ki lisans programlarında öğrenci odaklı çalışmalar yürütmek önemseniyorsa, benzer şekilde halkla ilişkiler doktora programlarında da beklentiler göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çalışmanın amacı, halkla ilişkiler doktora öğrencilerinin gözünden halkla ilişkiler alanındaki doktora programlarında karşılaşılan sorunların ve beklentilerin tespit edilebilmesidir. Böylece halkla ilişkiler doktora eğitimine katkı sunmak hedeflenmektedir. Çalışma kapsamında farklı üniversitelerden halkla ilişkiler doktora öğrencileri ve halkla ilişkiler doktora derecesine sahip yeni mezunlarla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin gerçekleştirildiği çalışma grubu 8 katılımcıdan oluşmaktadır. Çalışma grubu ile yürütülen görüşmeler katılımcıların onayı doğrultusunda kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerden elde edilen kayıtlar deşifre edilmiş; tema, kategori ve kodlar oluşturularak nitel veri analiz yazılımı Maxqda 2020 ile analiz edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların beyanları doğrultusunda göre halkla ilişkiler doktora eğitiminde yaşanan sorunlar ve doktora öğrencilerinin programdan beklentileri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Halkla İlişkiler Eğitimi, Halkla İlişkiler Doktora Programı

İKNA VE PROPAGANDA KONULARI LİSANSÜSTÜ TEZLERDE NASIL ELE ALINMIŞTIR? LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

Prof. Dr. BURCU ÖKSÜZ¹, FATMA ŞENDOĞAN²

¹ İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi,
burcu.oksuz@ikcu.edu.tr- 0000-0003-4195-9261

² İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, fatmasendgn@gmail.com- 0000-0002-8209-9336

ÖZET

İkna ve propaganda konuları birbiri ile iç içe geçmiş farklı disiplinlerde öneme sahip çalışma konularıdır. İki kavram birbirinden bağımsız düşünülmemelidir. Bu nedenle Türkiye'de lisansüstü çalışmalarda bu iki kavrama yönelik çalışmaların bir çatı altında toplanması gelecek dönem ikna ve propaganda çalışmalarına kaynak olması amaçlanmaktadır. İkna ve propaganda konuları, uzun bir süredir akademik çalışmaların temel ilgi alanlarından birini oluşturmaktadır. İkna ve propogandanın çok farklı konular ile ilişkisi pek çok çalışmada incelenmiş ve yapılan araştırmalarda çeşitli araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bu çalışmanın ortaya çıkışı, Türkiye'de yazılan lisansüstü tezlerde ikna ve propaganda konularının hangi disiplinlerde yoğunluklu olarak ve nasıl ele alındığını detaylı bir şekilde ortaya koyabilmek amacıyla dayanmaktadır. Bu doğrultuda YÖK Ulusal Tez Merkezinde 2023 yılının Aralık ayında tez adında “İkna” ve “Propaganda” geçen tezler aratılmış ve erişime açık olan 398 sayıda teze ulaşılmıştır. Erişime açık olan bu tezlerden 106 tanesinin tez başlığında ikna, 292 tezin başlığında ise propaganda kelimesi geçmektedir. İkna üzerine hazırlanan 67 yüksek lisans tezi, 39 doktora tezi bulunmaktadır. Propaganda üzerine yürütülen 236 yüksek lisans tezi, 50 doktora tezi ve 6 sanatta yeterlik tezi bulunmaktadır. Tezlere yönelik gerçekleştirilen incelemede yıllara göre dağılımları, tez yazımında kullanılan dil, tezlerin yazıldığı üniversiteler, fakülteler ve anabilim dalları, tezlerin sayfa sayıları, tezlerde kullanılan araştırma yöntemi, danışman ünvanı araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Bu çalışmanın Türkiye'de ikna ve propaganda araştırmalarının durumuna ilişkin geniş bir çerçeve çizeceği öngörülmektedir. Araştırma sonucuna göre Türkiye'de lisansüstü tezlerde propaganda kavramına yönelik araştırmaların yoğunlukta ve pek çok farklı disiplinde incelendiği ortaya çıkarılmıştır. İkna kavramına yönelik lisansüstü çalışmalar incelendiğinde ise propaganda kavramına yönelik çalışmalara oranla çok daha az çalışma alanı olarak tercih edildiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İkna, Propaganda, Lisansüstü Tez, Bibliyometrik Analiz.

ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK İKLİM ALGILARI İLE DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ²

Resul ÖZCAN, Yüksek Lisans Öğrencisi

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, ozcanresul@gmail.com –

ORCID ID 0009-0006-0064-4043

ÖZET

Okullar sadece eğitim görülen binalar değil aynı zamanda yöneticileri, öğretmenleri, çalışanları, öğrenci ve velileri ile sosyolojik yapılardır. Öğretmenlerin görevlerini yerine getirirken aynı zamanda okuldaki paydaşları ile de sürekli etkileşime girerler. Öğretmenlerin tutum ve davranışlarını etkileyen faktörlerden biri psikolojik iklim algıdır. Çalışanların, maaş, yönetim anlayışı, görev tanımları, iş arkadaşlıkları, kurumlarından beklentilerine bütünsel olarak anlam yüklemeleri psikolojik iklime yönelik algılarını oluşturmaktadır. Okulun örgütsel iklimi, öğretmenlerin duygu, düşünce ve davranışlarını etkilemekte, okullarda yüz yüze ilişkilerin kurulması öğretmenlerin duygularını düzenlenmesini de zorunlu kılmaktadır. Öğretmenler, eğitim sürecinde görevlerini yaparken beklenen amaçlara ulaşmak için duygusal olarak da emek harcamaktadırlar. Öğretmenlerin görevleri yaparken diğer meslek grupları ile karşılaştırıldığında daha onlardan fazla çaba sarf ettiği görülmektedir. Öğretmenlerin duyguları üzerine yapılan araştırmalar, kontrollü duygu gösteriminin meslek için önemli bir unsur olduğunu göstermektedir. Duygusal emek, en genel tanımı ile çalışanların mesleki gereksinimlere uygun olarak duygularını düzenlemesidir. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin psikolojik iklime yönelik algıları ile duygusal emek davranışlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmanın evreni Kırklareli ilinin Lüleburgaz ilçesinde görev yapan 1.423, örneklemini 408 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada amaçsal

---

² Bu çalışma, Resul ÖZCAN'ın Doç. Dr. Esra TÖRE danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Psikolojik İklim Ölçeği ve Duygusal Emek Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma verileri normallik testi, Tukey HSD Testi, T-testi, ANOVA, analizleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin psikolojik iklime algılarının medeni durum, okuldaki görev ve okul türü değişkenlerine göre farklılaşırken; yaşlarına, cinsiyetlerine, kıdemlerine ve okulda çalışma yıllarına göre psikolojik iklim algılarının farklılaşmadığı bulunmuştur. Öğretmenlerin duygusal emek davranışlarının yaş, cinsiyet, okuldaki görev ve kıdem değişkenlerine göre farklılaşırken; medeni durumları, okul türleri ve okulda çalışma yıllarına göre duygusal emek düzeylerinin farklılaşmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik İklim, Duygusal Emek, Öğretmenler.

ŞİDDET DÖNGÜSÜ VE EĞİTİM

CYCLE OF VIOLENCE AND EDUCATION

Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

hcicek@yyu.edu.tr Orcid: 0000-0001-5914-8323

Özet

Şiddet ve şiddet döngüsü insanlığın geçmişten günümüze hep var olan bir gerçekliğidir. İnsanlık geçmişte olduğu gibi günümüzde de şiddetten ve şiddet döngüsünden kendisini alıkoyamamaktadır. Şiddet döngüsü tarihte farklı zamanlarda ve farklı coğrafyalarda sık sık karşılaştığımız bir olgudur. Şiddet döngüsü şiddeti doğurmaya devam etmektedir. Gelişmemiş toplumlardaki kan davaları da şiddet döngüsüne örnek olarak verilebilir. Çocukların bebeklikte ve ilk çocukluk yıllarında yeterli ilgi ve sevgiyi görememeleri ya da şiddete maruz kalmaları da şiddet döngüsünün sebeplerinden biridir. Çağımızda aile, sokak, akran grupları, vb. yanında, yaygın kitle iletişim araçları ve dijital platformlar da informal eğitim kaynakları arasındadır. Özellikle televizyon hala etkili ve yaygın bir kitle iletişim aracı ve aynı zamanda informal eğitim kaynağıdır. Dijital platformlar ve televizyonlar denetimsiz ve kontrolsüz bir biçimde medya etiğine aykırı yayınlar yapınca, şiddet döngüsüne dâhil olmaktadır. Bu nedenle formal eğitim süreçleri kadar medyanın da denetime ve kontrole tabi olması gerekmektedir. Şiddetten ve şiddet döngüsünden kurtulmanın yolu eğitimden geçer. Bireyleri ancak eğitimle bilinçlendirerek şiddetten ve şiddet döngüsünden uzaklaştırabiliriz. Bu nedenle formal ve informal eğitim kaynakları şiddet karşıtı bir duyarlılıkla dizayn edilmelidir. Günümüzde örgün ve yaygın eğitim aşamalarında öğrenilenler kadar, informal eğitim yoluyla da öğrenme gerçekleşmektedir. Bundan dolayı sadece örgün eğitimin içerikleri, programı, süreci vb. değil, informal eğitimin kaynakları da denetime tabi tutulmalı ve kontrol edilebilir olmalıdır. Şiddet

döngüsünden toplumu kurtarmak için aileler/ebeveynler eğitilmeli, bebeklerin/çocukların bedensel, fizyolojik ihtiyaçları kadar duygusal, psikolojik ihtiyaçlarının karşılanması konusunda bilgilendirilmelidirler. Aynı zamanda örgün ve yaygın eğitim süreçlerinde öğrencilerin/gençlerin şiddetin şiddet doğuracağı konusunda bilinçlenmeleri sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler Şiddet, Şiddet Döngüsü, Eğitim, Aile, Okul

Abstract

Violence and the cycle of violence is a reality of humanity from past to present. As in the past, human beings today cannot prevent themselves from violence and the cycle of violence. Therefore, the cycle of violence is a fact that we frequently encounter at different times in history and in different geographies. The cycle of violence continues to give birth to violence. Feuds in undeveloped societies can be given as an example of the cycle of violence. One of the reasons for the cycle of violence is that children do not receive sufficient attention and love in infancy and early childhood or are exposed to violence. In our age, in addition to family, streets, peer groups, etc., mass media and digital platforms are also among the sources of informal education. Especially television is still an effective and widespread mass media and also a source of informal education. When digital platforms and televisions broadcast in violation of media ethics in an unsupervised and uncontrolled way, they become involved in the cycle of violence. For this reason, the media should be subject to supervision and control as much as formal education processes. The way out of violence and the cycle of violence is through education. Only by raising awareness through education can we remove individuals from violence and the cycle of violence. Therefore, formal, and informal educational resources should be designed with an anti-violence sensitivity. Today, learning takes place through informal education as well as formal and non-formal education. Therefore, not only the content, program, process, etc. of formal education, but also the sources of informal education should be subject to supervision and controllable. In order to save society from the cycle of violence, families/parents should be educated and informed about fulfilling the emotional and psychological needs of infants/children as well as their physical and physiological needs. At the same time, in formal and non-formal education processes, students/young people should be made aware of the fact that violence leads to violence.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Keywords: Violence, Cycle of Violence, Education, Family, School

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ TÜRK VE GÖÇMEN ÇOCUKLARININ SOSYAL BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

ÖZGE AKTAŞ¹, Prof. Dr. ÜMİT DENİZ²

¹ Gazi Üniversitesi, ozgeaktas2@gmail.com - ORCID ID: 0000-0002-7468-1828

² Gazi Üniversitesi, umitdeniz@gazi.edu.tr - ORCID ID: 0000-0001-5338-8254

ÖZET

Okul öncesi dönem çocukların sosyal beceriler kazanması, topluma uyumlarında, kültürel denge sağlayabilmelerinde ve iletişim becerilerini geliştirmelerinde önemli yer tutmaktadır (Çetin ve Yazıcı, 2020). Göçmen çocukların bu sosyal becerileri kazanmaları birçok nedenden dolayı olumsuz etkilenebilmektedir (Dikici Sığırtmaç ve Özoruç, 2022). Bu nedenle bu çalışmada, okul öncesi dönem Türk ve göçmen çocuklarının sosyal becerilerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma, betimsel tarama modelindedir. Araştırma, 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Ankara ili Çankaya, Mamak ve Keçiören Merkez ilçelerinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 36 okul öncesi eğitim kurumundan araştırmaya katılmaya gönüllü öğretmen ve çocuklar ile gerçekleştirilmiştir. 113 Türk ve 51 göçmen olmak üzere toplam 164 çocuk, ebeveynleri ve öğretmenleri araştırmaya katılmışlardır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında, “Demografik Bilgi Formu” ve çocukların sosyal becerilerini belirlemek amacıyla “Okul öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği (OSBED) Öğretmen Formu” kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov, Shapiro Wilk ile Skewness (çarpıklık) ve Kurtosis (basıklık) testleri, Histogram ve Q-Q Plot grafikleri ile incelenmiştir. İki bağımsız grup karşılaştırması için Mann Whitney U Testi, demografik veriler arasındaki homojenliğin tespiti amacıyla Ki-Kare testi kullanılmıştır. Türk ve göçmen çocukları ile sosyal beceri düzeyi arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Türk çocuklarının ortalama ve standart sapma değeri $197,63\pm35,66$ iken göçmen çocuklarının ortalama ve standart sapma değeri $180,53\pm37,50$ 'dir. Türk ve göçmen erkek çocukları ile akademik destek becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Türk erkek çocuklarının ortalama ve standart sapma değeri $48,81\pm9,00$ iken göçmen erkek çocuklarının ortalama ve standart sapma değeri $42,50\pm11,62$ 'dir. Anaokuluna devam süresi 1 yıl olan Türk ve göçmen çocukları ile başlangıç becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Anaokuluna devam süresi 1 yıl olan Türk ve göçmen çocukları ile akademik destek becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Anaokuluna devam süresi 1 yıl olan Türk ve göçmen çocukları ile arkadaşlık becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Göçmen, Sosyal Beceri

UZAKTAN EĞİTİMLE VERİLEN ÖRTÜK MESAJLARIN DEĞERLERE KATKILARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ON THE CONTRIBUTION OF IMPLICIT
MESSAGES GIVEN THROUGH DISTANCE EDUCATION TO VALUES

Doç. Dr. Sevda KOÇ AKRAN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sevdakc@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-4205-0148

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, öğretmen adaylarının uzaktan eğitimle verilen örtük mesajların değerlere katkılarına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Olgubilim desenine dayalı araştırmanın çalışma grubunu Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 25 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu oluşturulurken, alanyazın taranmış, soru havuzu oluşturulmuş ve uzman görüşü alınmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır. Formun birinci bölümünde katılımcılara ait demografik bilgiler, ikinci bölümünde ise görüşme soruları yer almaktadır. Sorulardan elde edilen veriler, nitel ve karma yöntemlerde kullanılan MAXQDA programıyla içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların örtük mesaj ve uzaktan eğitim kavramına ilişkin görüşlerinde iki kategori oluşturulmuştur. Örtük mesaj kategorisinde 11, uzaktan eğitim kategorisinde 13 vurgu bulunmaktadır. Bu vurgular sırasıyla gizli, teknoloji eğitimi, kopyanın en çok olduğu eğitim, senkron ve asenkron eğitim, Covid 19'dur. Araştırmada elde edilen diğer bir sonuç ise uzaktan eğitimdeki örtük mesajların değerlere katkısıdır. Burada olumlu ve olumsuz olmak üzere iki kategori bulunmaktadır. Olumlu kategorisinde en çok vurgulanan görüş özgüven, tutumlu olma ve bilimselliktir. Olumsuz kategorisinde ise tek yönlü iletişim, azimli olamama, özen gösterememe, itaatkâr, etik davranmama, disiplinli olamama, dayanışmayı anlamama, sosyal olamama, gayret gösterememe, sorumluluk almama, dürüst olamama, eleştirel olamama görüşlerine birer kez vurgu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, Değer, Değerler Eğitimi, Örtük Program.

ABSTRACT

The main purpose of this research is to determine the opinions of teacher candidates on the contributions of implicit messages given through distance education to values. The study group of the research based on the phenomenology pattern consists of 25 teacher candidates studying at Faculty of Education in Siirt University. A semi-structured interview form developed by the researcher was used as a data collection tool in the study. While creating the interview form, the literature was scanned, a question pool was created and expert opinion was obtained. The form consists of two parts. The first part of the form contains demographic information about the participants, and the second part contains interview questions. The data obtained from the questions were subjected to content analysis with the MAXQDA program, which is used in qualitative and mixed methods. As a result of the research, two categories were created in the participants' opinions regarding the concept of implicit message and distance education. There are 11 emphases in the implicit message category and 13 emphases in the distance education category. These emphases are secret, technology education, education with the most cheating, synchronous and asynchronous education, Covid 19, respectively. Another result obtained in the research is the contribution of implicit messages in distance education to values. There are two categories here: positive and negative. The most emphasized views in the positive category are self-confidence, thriftiness and being scientific. In the negative category, one-way communication, not being determined, not being attentive, being obedient, not behaving ethically, not being disciplined, not understanding solidarity, not being social, not being able to make an effort, not taking responsibility, not being honest, and not being critical were emphasized once.

Keywords: Distance education, Value, Values Education, Hidden Program.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ NOT ALMA ALIŞKANLIKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ON NOTE-TAKING HABITS

Doç. Dr. Sevda KOÇ AKRAN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sevdakc@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-4205-0148

ÖZET

Eğitim, bir sistem olarak bireye birtakım davranışlar kazandırmaktadır. Eğitimin girdisi ve çıktısı olan birey, bu davranışlarla yaşama uyum sağlamaktadır. Yaşam boyu öğrenme sürecinde hazırbulunuşluk düzeylerini kullanarak bulunduğu çevreye uyum göstermektedir. Çevreye uyum gösterirken, geçmiş yaşantılarından yararlanmaktadır. Özellikle alışkanlık olarak ifade edilen beceriler öğrenmenin bütün süreçlerinde bireye rehberlik etmektedir. Çünkü alışkanlık, insan yaşamına yön veren bilişsel, duyuşsal, devinişsel becerilerdir. İnsan kişiliği, karakteri ve değerleri üzerinde etkilidirler. Sürekli olan ve gelecekte de var olacak davranış biçimleridir. Bu sebeple alışkanlıklarla kazanılan bilgi, beceriler ve eylemler kendiliğinden öğrenme sürecine dâhil edilmektedir.

Birey yaşamı boyunca birçok uyarıcı ile karşı karşıya kalmaktadır. Alışkanlıklarıyla bu uyarıcılara tepkide bulunmaktadır. Örneğin not alırken kalıcı olarak edindiği alışkanlıklarını kullanmaktadır. Bilindiği üzere not alma, öğrenmede ekonomikliği sağlamaktadır. Birey not alma alışkanlığıyla önemli gördüğü noktalara dikkat çekmektedir. Not alma, bireyin ilgi duyduğu konuları özetlemesidir. Bireyi aşırı bilgi yüklemesinden kurtarmaktadır. Bireyin aktif bir okuyucu olmasını sağlamaktadır. Bilişsel anlamda bireyin şemaları arasında bağlantı kurmasına yardımcı olmaktadır. Kısaca not alma alışkanlığıyla, anlamlı öğrenme kazanılmaktadır. Fakat bireye bu kadar önemli katkılar sağlayan not alma alışkanlığıyla ilgili alan yazında çok az çalışma bulunmaktadır. Buradan hareketle araştırmanın temel amacı, öğretmen adaylarının not alma alışkanlıklarıyla ilgili görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın evrenini Siirt Üniversitesi, örneklemini ise Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, Aydın ve Doğan (2018) tarafından geliştirilen “Not Alma Alışkanlıkları Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekten elde edilen veriler normallik testine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının ders sorumlusunun verdiği önemli bilgileri not aldığı görülmüştür. Ayrıca not alma esnasında

bireyin dersi dikkatli dinlediği, bilgiler arasında bağlantı kurduğu, arkadaşlarının notlarından yararlandığı, not alırken belirli bir strateji geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme, Alışkanlık, Not Alma Alışkanlığı.

ABSTRACT

Education, as a system, provides certain behaviors to the individual. The individual, who is the input and output of education, adapts to life with these behaviors. He/she adapts to his/her environment by using his/her readiness levels in the lifelong learning process. While adapting to the environment, he/she benefits from his/her past experiences. Skills, especially those expressed as habits, guide the individual in all processes of learning. Because habits are cognitive, affective and motor skills that direct human life. They affect human personality, character and values. They are forms of behavior that are permanent and will exist in the future. For this reason, knowledge, skills and actions acquired through habits are spontaneously included in the learning process.

The individual is faced with many stimuli throughout his/her life. He/she reacts to these stimuli with his/her habits. For example, when taking notes, he/she uses permanently acquired habits. As it is known, taking notes provides economy in learning. The individual draws attention to the points he/she deems important through his/her habit of taking notes. Note taking is the individual's summarization of topics of interest. It saves the individual from information overload. It enables the individual to become an active reader. Cognitively, it helps the individual establish connections between his/her schemas. In short, meaningful learning is achieved through the habit of taking notes. However, there are very few studies in the literature on note-taking habits, which make such important contributions to the individual. Based on this, the main purpose of the research is to determine the opinions of teacher candidates on their note-taking habits. The population of the research consists of Siirt University and the sample consists of teacher candidates studying at the Faculty of Education. “Note-Taking Habits Scale” developed by Aydın and Doğan (2018) was used as a data collection tool. The data obtained from the scale were subjected to normality test. As a result of the research, it was seen that the teacher candidates took note of the important information given by the course instructor. In addition, it was concluded that the individual listened carefully to the lesson while taking notes, made connections between the information, benefited from his/her friends' notes, and developed a certain strategy while taking notes.

Keywords: Learning, Habit, Note-Taking Habit.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARI: BİR METAFOR ANALİZ ÇALIŞMASI

TEACHER CANDIDATES' PERCEPTIONS ON THE CONCEPT OF DRAMA: A
METAPHOR ANALYSIS STUDY

Doç. Dr. Sevda KOÇ AKRAN

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sevdakc@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-4205-0148

ÖZET

Drama, bireyin yaratıcılık becerisini kullanmasını sağlayan bir sanat olarak tanımlanmaktadır. Bu sanatla birey bir oyunu ve ya bir fikri canlandırarak öyküleştirmektedir. Olay ve durumları somut hale getirmektedir. Eğitim ortamında liderin rehberliğinde değişik yaşam durumlarını canlandırmaktadır. Drama, grup yaşantılarını oluşturma etkinliğidir. Belirli kurallarla bireye özgür olma davranışı kazandırmaz. Doğaçlama yoluyla bireyin özgün fikirler ortaya koymasına yardımcı olan süreçlerdir. Bireyin gerçek dünyası ile hayal dünyası arasındaki en temel bağıdır. Bu bağın oluşmasında eğitimin önemli öğelerine büyük görevler düşmektedir. Bu öğelerden biri *öğretmendir*. Öğretmen, drama etkinlikleriyle bireyi sürece aktif katmaktadır. Bireyin olayları keşfetmesine yardımcı olmaktadır. Çok yönlü gelişimi sağlayarak, bireyin kendisine güvenini arttırmaktadır. Bu sebeple öğretmenin dramanın bütün süreçlerini iyi organize etmesi beklenmektedir. Drama basamaklarının ve drama sürecinin birey gelişimi üzerindeki etkisini iyi bilmelidir. Bunun için de öğretmen, dramanın uygulandığı her aşamada bireye rehber olmalıdır. Drama ile ilgili yapılan bilimsel çalışmaları yakından takip etmelidir. Yapılan çalışmalarda dramanın kavramsal çerçevesini iyi analiz etmelidir. Öğretmenlik mesleğinin her aşamasında dramanın bir parçası olduğunu unutmamalıdır. Buradan hareketle bu araştırmanın temel amacı, öğretmen adaylarının drama kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemektir. Olgubilim deseninin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu, Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 101 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu bir anket formu kullanılmıştır. İki bölümden oluşan formun ilk bölümünde katılımcılara ait demografik bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde ise katılımcılardan “Drama.....benzemektedir/gibidir. Çünkü.....” cümlesindeki boşlukları doldurmaları istenmiştir. Buradan elde edilen veriler ilk olarak bilgisayar ortamına, oradan da belirli bir sıra doğrultusunda MAXQDA programına aktarılmıştır. Veriler, MAXQDA programında içerik analizine tabi tutulmuş ve bulgular

bölümünde yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda 68 metafor oluşturulmuştur. Bu metaforlar içerisinde en çok tekrar edilenler, hayat, tiyatro, hayattan bir kesit, oyun, hayatın yansıması, okul, chatgpt, maske, gökkuşağı, bukalemun, sahne ve kitaptır.

Anahtar Kelimeler: Drama, Drama Basamakları, Lider, Katılımcı.

ABSTRACT

Drama is defined as an art that enables the individual to use his/her creativity skills. The individual narrates a game or an idea by enacting it with this art. It makes events and situations concrete. It simulates different life situations under the guidance of the leader in the educational environment. Drama is an activity of creating group experiences. It is to provide the individual with the behavior of being free by following certain rules. They are processes that help the individual come up with original ideas through improvisation. It is the most fundamental link between the individual's real world and his/her dream world. Important elements of education have great roles in creating this bond. One of these elements is the teacher. The teacher actively involves the individual in the process with drama activities. He/she helps the individual to discover events. He/she increases the individual's self-confidence by providing versatile development. For this reason, the teacher is expected to organize all processes of drama well. He/she should know well the effects of drama steps and drama process on individual development. For this reason, the teacher should guide the individual at every stage of drama implementation. He/she should closely follow scientific studies on drama. He/she should analyze the conceptual framework of drama well in the studies carried out. He/she should not forget that he/she is a part of the drama at every stage of the teaching profession. Based on this, the main purpose of this research is to determine the metaphorical perceptions of teacher candidates on the concept of drama. The study group of the research, in which the phenomenological design was used, consists of 101 teacher candidates studying at Faculty of Education in Siirt University. An open-ended survey form was used as a data collection tool in the research. The first part of the form, which consists of two parts, contains demographic information about the participants. In the second part, participants were asked to fill in the gaps in the sentence that "Drama is/is like... Because...". The data obtained here were first transferred to the computer environment and then to the MAXQDA program in a certain order. The data were subjected to content analysis in the MAXQDA program and interpreted in the findings section. As a result of the research, 68 metaphors were created. Among these metaphors, the most repeated ones are life, theatre, a slice of life, game, reflection of life, school, ChatGPT, mask, rainbow, chameleon, stage and book.

Keywords: Drama, Drama Steps, Leader, Participant.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

MESLEK DERSİ ÖĞRETMEN İZLENİMİ ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK-GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Dr. Emrullah Deniz, Milli Eğitim Bakanlığı, denizshine1@gmail.com,

0000-0002-3763-2234

ÖZET

Meslek eğitimcisinin öğrencilerin kariyer sürekliliğine etkisini incelemek amacıyla Tourna-Germau (2006) tarafından geliştirilen ölçek, mesleki ve teknik eğitim bağlamına uyarlanarak Türkçe'ye çevrilmiştir. Uluslararası Test Komisyonu'nun kılavuzluğunda ölçek, 2 İngilizce öğretmeni aracılığıyla Türkçe'ye çevrilmiştir. Taslak ölçek formu, uzman görüşleri dikkate alınarak biçimlendirilmiştir. 13 maddelik ölçek, 1 ile 5 puan arasında derecelendirilen Likert tipi bir ölçektir. Araştırmanın örnekleme, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı Mardin ili Artuklu ilçesindeki resmi Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde öğrenim gören öğrenciler arasından ulaşılan 550 öğrencidir. Madde analizi aşamasında .30'un altında madde-toplam korelasyon katsayısı üreten 2 madde taslak formdan çıkarılmıştır. Tekrarlanan madde analizi bulgularına göre, madde-toplam korelasyon katsayısı (.591-.737 arası), maddeler arası korelasyon katsayısı (.386-.645 arası) ve Cronbach alfa katsayısı ($\alpha = .901$) kabul edilebilir sonuçlar ortaya koymuştur. 350 kişilik öğrenci sonucu üzerinde gerçekleştirilen açımlayıcı faktör analizinden elde edilen sonuçlara göre, faktör yük değer aralıkları .620-.801 arasında değişmekte ve varyansın %50,541'ni açıklamaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA) aşamasında, 7 ve 8 numaralı maddeler arasında otokorelasyon gerçekleştiği görülmüş, madde içeriklerinin birbirine yakın olmasından dolayı iki maddenin birleştirilmesine karar verilmiştir. Tek faktör ve 10 maddeden oluşan nihai yapı, DFA'dan elde edilen asgari uyum indeks değerlerini ($\chi^2/df = 3,500$; GFI = .934; AGFI = .898; CFI = .940; NFI = .925; SRMR = .040; RMSEA = .063) karşılamaktadır. Asgari geçerlik ve güvenirlik katsayılarını yansıtan sonuçlara sahip meslek dersi öğretmen izlenimi ölçeği, mesleki ve teknik alan programları ile işyeri tabanlı mesleki eğitime devam eden öğrencilerin meslek dersine ilişkin algılarının belirlenmesinde kullanılabilir. Bununla birlikte, farklı örneklem ve ders bağlamlarında ölçeğin sınanması, tutarlı sonuçlara ulaşmak ve genellenebilirliği örneklemek açısından fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, meslek eğitmeni algısı, kariyer niyeti, ölçek geliştirme

VALIDITY-RELIABILITY STUDY OF VOCATIONAL COURSE TEACHER IMPRESSION SCALE

Dr. Emrullah Deniz, Ministry of National Education, denizshine1@gmail.com,

0000-0002-3763-2234

ABSTRACT

The scale developed by Tourna-Germain (2006) in order to examine the effect of the vocational educator on the career continuity of students was adapted to the context of vocational and technical education and translated into Turkish. Under the guidance of the International Test Commission, the scale was translated into Turkish by 2 English teachers. The draft scale form was formatted taking into account expert opinions. The 13-item scale is a Likert-type scale rated between 1 and 5 points. The sample of the research is 550 students from among the students studying in official Vocational and Technical Anatolian high schools in Artuklu district of Mardin province in the 2023-2024 academic year. During the item analysis phase, 2 items that produced an item-total correlation coefficient below .30 were removed from the draft form. According to the findings of repeated item analysis, item-total correlation coefficient (between .591-.737), inter-item correlation coefficient (between .386-.645) and Cronbach's alpha coefficient ($\alpha = .901$) revealed acceptable results. According to the results obtained from the exploratory factor analysis conducted on 350 student results, factor load value ranges vary between .620-.801 and explain 50.541% of the variance. During the confirmatory factor analysis (CFA) phase, autocorrelation was observed between items 7 and 8, and it was decided to combine the two items because their item contents were close to each other. The final structure, consisting of a single factor and 10 items, included the minimum fit index values obtained from CFA ($\chi^2/df=3.500$; GFI = .934; AGFI = .898; CFI = .940; NFI = .925; SRMR = .040; RMSEA = .063). The vocational course teacher impression scale, which has results reflecting minimum validity and reliability coefficients, can be used to determine the perceptions of students attending vocational and technical field programs and workplace-based vocational education regarding the vocational course. However, testing the scale in different samples and course contexts will be beneficial in reaching consistent results and exemplifying generalizability.

Keywords: Vocational and technical education, perception of vocational trainer, career intention, scale development

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

KARİYER KONTROL ALGISI ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK-GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Dr. Emrullah Deniz,

Milli Eğitim Bakanlığı, denizshine1@gmail.com, 0000-0002-3763-2234

ÖZET

Kontrol algısı, sıklıkla öz yeterlik olarak da adlandırılan, kişinin arzu ettiği amaca ulaşmasını sağlayacak belirli davranış ya da etkinlikleri gerçekleştirme yeteneğine olan inancıdır (Bandura, 1989). Kontrol algısı, kişinin kendi algısı etrafında döner, dolayısıyla yeteneklerin daha nesnel ve gerçek ölçümlerinden farklıdır. Öğrencilerin mesleki yeterliğe yönelik çalışma girişiminde bulunma yeteneklerine olan inançlarını ölçmeyi hedefleyen kariyer kontrol algısı ölçümünün, daha önceki araştırmalarda (Hashim ve Ghani, 2020; Owusu, Obeng, Ofori ve Bekoe, 2018; Mbawuni ve Nimako, 2015) farklı içeriklerden oluşan ölçek formlarıyla ölçülmeye çalışıldığı görülmüştür. Bu araştırma kapsamında geliştirilen Likert ölçeğinde ve 1-5 aralığında puanlanan 7 maddelik ölçek formu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı Mardin ili Artuklu ilçesindeki 5 resmi Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde öğrenim gören 513 kişilik bir örnekleme sınanmıştır. Madde analizi aşamasında, madde-toplam korelasyon tablosunda düşük katkı sunan bir madde (madde 7) ölçekten çıkarılmıştır. Tekrarlanan analiz sonucunda, .499-.551 arasında değişen madde-toplam korelasyon katsayısına, .333-.473 arasında değişen maddeler arası korelasyon katsayısına ve .782 değerinde Cronbach alfa katsayısına ulaşılmıştır. 300 kişilik öğrenci bildirim formu kullanılarak gerçekleştirilen açımlayıcı faktör analizi, 6 maddeden oluşan, tek faktöre yüklenen ve .661-.714 arasında değişen faktör yük değer aralığı ve varyansın %48,039'unu açıklayan bir faktör çözümlenmesi sunmuştur. Tek faktörlü yapıyı doğrulamak için 200 kişilik öğrenci bildirim formu kullanılmıştır. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ($\chi^2/df = 2,778$; GFI = .984; AGFI = .962; CFI = .975; NFI = .961; SRMR = .030; RMSEA = .059), asgari uyum indekslerini karşılayarak tek faktörlü yapıyı doğrulamıştır. Elde edilen sonuçlara göre, kariyer kontrol algısı ölçeğinin geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir. Kariyere devam etme niyetini etkileyen etkili bir değişken olan öz yeterlik algısının ölçülmesi, araştırmacı ve uygulamacılar için güçlü çıkarımlara ulaşmada kaynaklık edecektir. Mesleki ve teknik alan programları ile işyeri tabanlı mesleki eğitime devam eden öğrenci popülasyonu hedeflenerek geliştirilen bu ölçeğin farklı örneklem ve ders bağlamlarına uyarlanarak kullanılması, ilgili literatüre katkı sunmanın yanında, ölçeğin psikometrik özelliklerine güç katacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, kariyer kontrolü, öz yeterlik, kariyer niyeti, ölçek geliştirme

VALIDITY-RELIABILITY STUDY OF THE CAREER PERCEPTION OF CONTROL SCALE

Dr. Emrullah Deniz,

Ministry of National Education, denizshine1@gmail.com, 0000-0002-3763-2234

ABSTRACT

Perception of control, often referred to as self-efficacy, is a person's belief in his ability to perform certain behaviors or activities that will enable him to achieve his desired goal (Bandura, 1989). Perception of control revolves around one's self-perception, thus differing from more objective and real measures of abilities. The career control perception measurement, which aims to measure students' beliefs in their ability to attempt to work towards professional competence, has been tried to be measured with scale forms consisting of different contents in previous studies (Hashim and Ghani, 2020; Owusu, Obeng, Ofori and Bekoe, 2018; Mbawuni and Nimako, 2015). has been seen. The 7-item scale form developed within the scope of this research, scored on a Likert scale and in the range of 1-5, was tested on a sample of 513 people studying in 5 official Vocational and Technical Anatolian high schools in Artuklu district of Mardin province in the 2023-2024 academic year. During the item analysis phase, an item (item 7) that made a low contribution to the item-total correlation table was removed from the scale. As a result of repeated analysis, an item-total correlation coefficient ranging between .499-.551, an inter-item correlation coefficient ranging between .333-.473, and a Cronbach's alpha coefficient of .782 were reached. Exploratory factor analysis, conducted using a 300-person student report form, presented a factor analysis consisting of 6 items, loaded on a single factor, with a factor load value range ranging from .661-.714, explaining 48.039% of the variance. A 200-person student report form was used to confirm the single-factor structure. The results of the confirmatory factor analysis ($\chi^2/df = 2.778$; GFI = .984; AGFI = .962; CFI = .975; NFI = .961; SRMR = .030; RMSEA = .059) revealed a single-factor structure by meeting the minimum fit indices. confirmed. According to the results obtained, it can be said that the career control perception scale is valid and reliable. Measuring the perception of self-efficacy, which is an effective variable affecting the intention to continue a career, will be a source of strong inferences for researchers and practitioners. The use of this scale, which was developed by targeting the student population attending vocational and technical field programs and workplace-based vocational education, by adapting it to different samples and course contexts, will not only contribute to the relevant literature, but also strengthen the psychometric properties of the scale.

Keywords: Vocational and technical training, career control, self-efficacy, career intention, scale development

INVESTIGATION OF THE RESTRICTIVE FACTOR OF THE ANNOTATION ON THE REGISTRY TO THE PLOT

SİCİL ÜZERİNDEKİ ŞERHİN PARSELE KISITLAYICI FAKTÖRÜNÜN İNCELENMESİ

¹Selim Taşkaya

*¹Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin, Türkiye.

*Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-4290-3684>

*Yazar e-mail: selim_taskaya@artvin.edu.tr

Abstract

Title deeds are recorded in the registry books and kept in the provincial and district directorates to which the relevant real estate is located. When a citizen tries to get a construction permit from the local government after clearing his/her own parcel within the zoning boundaries, the current title deed record of the parcel is first questioned. Accordingly, since it will not be allowed if there are restrictive factors on it, why and how these restrictive factors can be removed are investigated through the relevant registry office. Situations that prevent the formation of elements that will allow the formation of the parcel are examined at first glance. In the light of technical regulations of various factors, facade depth, garden, plankote, sub-basement, etc. It was researched and the ways in which restrictive elements would be eliminated were examined with plan examples.

Keywords: Annotation, Restrictive Scale, Parcel

Özet

Tapu senetleri sicil defterlerine işlenerek ilgili taşınmazın bağlı bulunduğu il, ilçe müdürlüklerinde muhafaza edilir. Bir vatandaş imar sınırları içerisinde kendine ait olan parseli temize çıkardıktan sonra bağlı bulunduğu yerel yönetimden inşaat izni almaya çalışınca, güncel tapu kaydı öncelikle parselin sorgulanır. Buna göre üzerinde kısıtlayıcı faktör varsa izin verilmeyeceği için bu kısıtlayıcı faktörlerin neden ve nasıl kaldırılabileceği ilgili sicil müdürlüğü üzerinden araştırılır. Parselin oluşmasına izin verecek unsurlar oluşmasına engel durumlara ilk bakışta bakılır. Çeşitli faktörlerin teknik yönetmelik ışığında cephe derinlik, bahçe, plankote, subasman, vb. araştırılarak nasıl kısıtlayıcı unsurların hangi yollarla bertaraf edileceği plan örnekleriyle irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şerh, Kısıtlayıcı Ölçek, Parsel

DEPREM ETKİSİNDEKİ TEK KATLI BİR YAPIDAKİ YER DEĞİŞTİRME TEPKİLERİ ÜZERİNDE PARALEL BAĞLI AYARLI KÜTLE SÖNÜMLEYİCİLERİN ETKİSİ

Doçent Doktor, ONUR ARAZ

Gümüşhane Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği
Bölümü, onurarez29@hotmail.com - 0000-0002-6218-0559

ÖZET

Yapıların istenmeyen titreşimlerinin kontrolünde sıklıkla kullanılan sistemlerden biride ayarlı kütle sönümleyicilerdir (TMD). TMD, kütle, sönüm ve rijitlik elamanından meydana gelen tek serbestlik dereceli bir sistemdir. Bu nedenle, eklenmiş olduğu yapı sisteminin yalnızca tek bir modunu kontrol edebilmektedir. TMD sisteminin en büyük avantajı düşük bakım-onarım maliyeti ve herhangi bir dış enerjiye ihtiyaç duymamasıdır. TMD'nin en büyük dezavantajı ise yapının periyodunda meydana gelebilecek sapsmalardan olumsuz etkilenmesidir. Bu olumsuzluğu bertaraf etmek amacıyla zaman içerisinde farklı TMD sistemleri ortaya atılmıştır. Bu sistemlerin başında paralel bağlı TMD (PTMD) sistemleri gelmektedir. Bu çalışmada, yer hareketi etkisindeki tek katlı bir yapının yer değiştirme tepkilerinin kontrolünde PTMD sisteminin etkinliği araştırılmıştır. PTMD sistemine ait optimum parametrelerin ve yapıya ait yer değiştirme tepkilerinin elde edilmesinde yapı-zemin etkileşimi (SSI) dikkate alınmıştır. PTMD sisteminin kontrol performansını araştırmak amacıyla yakın fay yer hareketine sahip 20 farklı deprem kaydı dikkate alınmıştır. Sayısal sonuçlar, PTMD sisteminin deprem etkisindeki bir yapının yer değiştirme tepkilerinin azaltılmasında etkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca, SSI'nin yapının yer değiştirme tepkileri ve PTMD sistemine ait optimum parametreler üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Titreşim kontrolü, Optimizasyon, Yapı-zemin etkileşimi, Ayarlı kütle sönümleyici, Yer değiştirme.

DEPREM ETKİSİNDEKİ TEK KATLI BİR YAPIDAKİ İVME TEPKİLERİ ÜZERİNDE SERİ BAĞLI AYARLI KÜTLE SÖNÜMLEYİCİLERİN ETKİSİ

Doçent Doktor, ONUR ARAZ

Gümüşhane Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği
Bölümü, onuraraz29@hotmail.com - 0000-0002-6218-0559

ÖZET

Yapıların istenmeyen titreşimlerinin kontrolünde sıklıkla kullanılan sistemlerden biride ayarlı kütle sönümleyicilerdir (TMD). TMD, kütle, sönüm ve rijitlik elamanından meydana gelen tek serbestlik dereceli bir sistemdir. Bu nedenle, eklenmiş olduğu yapı sisteminin yalnızca tek bir modunu kontrol edebilmektedir. TMD sisteminin en büyük avantajı düşük bakım-onarım maliyeti ve herhangi bir dış enerjiye ihtiyaç duymamasıdır. TMD'nin en büyük dezavantajı ise yapının periyodunda meydana gelebilecek sapsmalardan olumsuz etkilenmesidir. Bu olumsuzluğu bertaraf etmek amacıyla zaman içerisinde farklı TMD sistemleri ortaya atılmıştır. Bu sistemlerin başında seri bağlı TMD (STMD) sistemleri gelmektedir. Bu çalışmada, yer hareketi etkisindeki tek katlı bir yapının ivme tepkilerinin kontrolünde STMD sisteminin etkinliği araştırılmıştır. STMD sistemine ait optimum parametrelerin ve yapıya ait ivme tepkilerinin elde edilmesinde yapı-zemin etkileşimi (SSI) dikkate alınmıştır. STMD sisteminin kontrol performansını araştırmak amacıyla yakın fay yer hareketine sahip 20 farklı deprem kaydı dikkate alınmıştır. Sayısal sonuçlar, STMD sisteminin deprem etkisindeki bir yapının ivme tepkilerinin azaltılmasında etkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca, SSI'nin yapının ivme tepkileri ve STMD sistemine ait optimum parametreler üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Titreşim kontrolü, Optimizasyon, Yapı-zemin etkileşimi, Ayarlı kütle sönümleyici, İvme.

POP-UP MEKÂNLARDA KULLANILAN ALGISAL TASARIM STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ

Mimar, Nevra İLHAN¹, Prof. Dr., F. Demet AYKAL²

¹ Dicle Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Diyarbakır,

nevrailhan@outlook.com.tr - ORCID ID: 0000-0001-8773-0222

² Dicle Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Diyarbakır,

demetaykal@gmail.com - ORCID ID: 0000-0003-2424-0407

ÖZET

Göçebe veya geçici mimari olarak adlandırılan pop-up mimari, kısa süre içerisinde ve hızlı bir şekilde montajı sağlanan mimari bir yaklaşımdır. Pop-up mimari ürünlere, genellikle bir markanın reklamını yapmak, sergi alanı yaratmak veya bir pazar alanı oluşturmak gibi durumlarda ihtiyaç duyulmaktadır. Başlarda çoğunlukla mağazalar üzerine gelişim gösteren pop-up mimari, şimdilerde pop-up otel, restoran ve ofis gibi mekânların tasarımına da imkân tanımaktadır. Pop-up hacimler hızlı bir şekilde takılıp-sökülebilen, hafif malzemelere sahip esnek tasarımlardan oluşmaktadır. Bununla birlikte tasarımcıların yenilikçi ve özgün tasarımlar oluşturmasına da imkân tanımaktadır. Kolay bir şekilde geri dönüştürülüp yeniden kullanılabilir nitelikte olan bu hacimler sürdürülebilir ürünlerin ortaya çıkmasına da katkı sağlamaktadır. Sıklıkla markaların reklam aracı olarak kullandığı pop-up hacimler, hedef kitlenin ilgisini çekmek için kullanılmaktadır. Aynı şekilde kamusal alanlarda sosyal bir alan ihtiyacını gidermek ve bir farklılık yaratmak için de kent sakinlerine bir etkileşim alanı sunmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada, pop-up mekânların ilgi çekici hale gelmesini sağlayan tasarım stratejilerini belirlemek hedeflenmiştir. Tasarım stratejileri algıda seçicilik kriterleriyle değerlendirilerek, belirlenen örnekler hareketlilik, zıtlık, tekrar, değişkenlik ve uyarıcının şiddeti/büyüklüğü içeren dış etmenler kapsamında incelenmiştir. Öncelikli olarak Pop-up kavramı ile Pop-up mimari yaklaşımı üzerine literatür çalışmaları incelenmiştir. Pop-up mimarinin ortaya çıkma süreci, özellikleri ve temel amacı gibi konular irdelenerek, çalışma da bu konular hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmanın diğer bir konusu olan algı kavramı ve mimarlık-algı ilişkisi incelenmiştir. Bununla birlikte pop-up hacimleri kentteki bireylerin odağı

haline getirmek için yapılan tasarım uygulamalarını anlayabilmek adına algı kavramı ve algıda seçiciliği sağlayan dış etmenler de araştırılmıştır. Pop-up hacimler, iç mekânda bulunan pop-up mekânlar, mobil olarak tasarlanan pop-up mekânlar ve sanal pop-up mekânlar olmak üzere üç farklı başlığa ayrılmaktadır. Çalışmada mobil olarak tasarlanan ve kullanıcılarla daha fazla etkileşim halinde olan altı farklı pop-up mekân örneği üzerinde algısal etmenler incelenerek, pop-up hacimlerini dikkat çekici kılan etmenler değerlendirilmiştir. Her pop-up mekân örneği için bir tablo hazırlanmış olup, incelenen etmenler kapsamında pop-up hacimlerin tasarım stratejileri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pop-up mekân, tasarım stratejisi, algısal dış etmenler

DENİZLİ EVLERİNİN TARİHSEL SÜREÇTEKİ GELİŞİMİ

Öğr. Gör. İpek GÖLÜKCÜ¹, Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ²

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Kula Meslek Yüksekokulu, Tasarım Bölümü,
(Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık ABD Doktora Öğrencisi)
ipek.golukcu@cbu.edu.tr - 0000-0002-4066-0340

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, eti.levi@deu.edu.tr -
0000-0003-3113-686X

ÖZET

19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda görülen gelişmeler pek çok kentin ve yaşam mekânının dönüşüm sürecine girmesine neden olmuştur. Araştırma kapsamında örnek alan üzerinden bu dönüşüm çözümlenmeye çalışılmaktadır.

Çalışmanın amacı, Denizli tarihi evlerinin süreç içerisindeki değişim ve gelişiminin ortaya konulmasıdır. Çalışmanın kapsamı, Denizli ilindeki 19. ve 20. yüzyıl evlerinin tipolojik irdemeleri ışığında ülkede görülen ve kente yansıyan kırılmalar doğrultusunda seçilen dönemler dikkate alınarak ardıl zamanlı örneklerde süreklilik ve dönüşümün belirlenmesidir. Bu doğrultuda, tarihsel, karşılaştırmalı ve diyalektik yöntem ile konu irdelenmektedir.

Çalışma, giriş, Denizli kentinin tarihsel süreci, son yüzyılda ülkede ve kentteki kırılmaların yarattığı değişimler ve evlerde ortaya çıkardığı gelişmeler ile sonuç bölümlerini içermektedir. Çalışmada literatür taraması ve arşiv araştırmaları ışığında Denizli kent yerleşimi ve planlaması, Batılılaşmanın kentteki yansımaları, kenti ve konutları şekillendiren kırılmalar, bu süreçte yapılan ve yıkılan yapılar incelenmektedir. Denizli evlerinin son yüzyılda geçirdiği dönüşüm alan araştırmalarına dayanılarak ortaya konulmaktadır. Konutlardaki gelişim parsel düzeni, cephe kurgusu ve plan şemaları üzerinden irdelenmektedir.

Denizli'nin son yüzyıldaki gelişimine bakıldığında, orta ölçekli kent olduğundan büyük ölçeklilere göre yeniliklerin ve dönüşümün daha geç olduğu görülmektedir. Kentsel mekânda yeni yönetim merkezinin ortaya çıkması, yeni ulaşım olanaklarının doğması ve bunların zamanla kentin odağını değiştirmesi durumu Denizli'de de gözlenebilmektedir. Fakat konut bölgelerinin ve parsellerin değişimi, yolların genişletilmesi, çıkmaz sokakların açılması, daha ileri bir dönemdedir. Bu değişim Denizli'nin 1960'larda hazırlanan imar planları üzerine olmuştur.

Demiryolu ulaşımı, fabrikaların açılması, depremler, eğitimdeki ilerlemeler, uluslararası etkileşimler gibi etmenler kentsel mekânlar yanı sıra konut mekânlarının da şekillenmesinde

etkili olmuştur. Yeni gelişen olanaklar doğrultusunda değişen sosyal hayatla, evler de dönüşmeye başlamıştır. Yaşam konforunu arttırma bağlamında, açık sofaların kapatılması, toplanma mekânından dağılım mekânına dönüştürülmesi, ıslak hacimlerin bahçeden, yapı içine alınması bu bağlamda örneklenebilir. Yeni malzemeler ve gelişen yapım sistemleri ile birlikte konutlar geleneksel Denizli konutundan her yerde ortak özellikler gösteren geçiş dönemi konutu ile modern konuta evrilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Denizli, Osmanlı dönemi, modernleşme, konut, değişim.

OCAK 2020 DEPREMİ SONRASI ELÂZİĞ İLİ İMAR PLANI DÜZENLEMELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AÇISINDAN ANALİZİ

ANALYSIS OF ELAZIG CITY'S DEVELOPMENT PLAN REGULATIONS IN TERMS OF SUSTAINABILITY AFTER THE JANUARY 2020 EARTHQUAKE

Dr.Öğr.Üyesi, Ayhan ALTINÖRS ¹, İnşaat Mühendisi, Sedat GÜRSEL ²

¹ Fırat Üniv./TBMYO/Elektronik ve Otomasyon Bölümü, aaltinors@firat.edu.tr, ORCID:
0000-0003-2036-7080

² Fırat Üniv./Fen Bilimleri Enstitüsü/Ekobilisim ABD, gursesdat23@gmail.com, ORCID:
0000-0002-6277-4621

ÖZET

Elazığ ilinde, 24 Ocak 2020’de yaşanan 6.8 şiddetinde deprem, 41 can kaybına, çok sayıda yaralanmaya ve mevcut yapı stokunun yaklaşık %20’sinin yıkılmasına sebep olmuştur. Deprem sonrasında mevcut hükümet ve Elazığ yerel yönetimleri şehri ayağa kaldıracak, depreme dayanıklı konutların doğru zeminlere inşa edilmesi için Elâzığ’da yeni imar plan düzenlemelerini ve çalışmalarını hayata geçirmişlerdir. Henüz 2020 yılı depremi sonrası Elazığ’daki çalışmalar sürerken 6 Şubat 2023 tarihindeki Kahramanmaraş merkezli depremler ile Elazığ ili de dâhil 11 ilde ağır hasarlar ve can kayıpları yaşamıştır. Bu çalışmada, 2020 yılı sonrası Elazığ ilindeki yeni imar çalışmalarının olumlu olumsuz yönlerinin sürdürülebilirlik çerçevesinde incelenip değerlendirilmesi yapılmıştır. Elazığ’da yürütülen çalışmaların incelenmesi diğer illere örnek olması açısından önemlidir. Çalışmada öncelikle sürdürülen imar çalışmalarının olumlu ve olumsuz yönleri tespit edilmiş daha sonra da elde edilen veriler, “sürdürülebilirlik halkaları” grafiği kullanılarak görsel hale getirilmiştir. Değerlendirmeler yapılırken modern şehirleşme, ekonomik verimlilik, çevrenin korunması, sosyal ve kültürel değerlerin korunması ve yönetim gibi kavramlar dikkate alınmıştır. Yapılan bu çalışma, yaşanan ve yaşanacak muhtemel afetler öncesinde ve sonrasında yapılacak şehir planlamaları için bir örnek oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afet, İmar Planları, Kentsel Dönüşüm, Sürdürülebilir Şehirler.

ASSOCIATION RULE MINING WITH EARTHQUAKE DATA COLLECTED FROM TÜRKİYE REGION

Res. Assist. Baha ALTURAN

Cankiri Karatekin University, Engineering Faculty, Department of Computer Engineering,
Cankiri, Türkiye

bahaalturan@karatekin.edu.tr,

ORCID NO: 0009-0004-0252-3400

Assoc. Prof. Dr. İlker TÜRKER

Karabuk University, Engineering Faculty, Department of Computer Engineering, Karabuk,
Türkiye.

iturker@karabuk.edu.tr,

ORCID NO: 0000-0001-7577-4658

ABSTRACT

Earthquakes are evaluated among the most destructive disasters for human beings, as also experienced for Türkiye region. Data science has the property of discovering hidden patterns in case a sufficient volume of data is supplied. Time dependency of events, specifically being defined by co-occurrence in a specific time window, may be handled as an associate rule mining task such as a market-basket analysis application. In this regard, we assumed each day's seismic activity as a single basket of events, leading to discovering the association patterns between these events. Consequently, this study presents the most prominent association rules for the earthquakes recorded in Türkiye region in the last 5 years, each year presented separately. Results indicate statistical inference with events recorded from regions of various distances, which could be further verified with geologic evidence from the field. As a result, we believe that the current study may form a statistical basis for the future works with the aid of machine learning algorithm performed for associate rule mining.

Keywords: Time series analysis, associate rule mining, machine learning, earthquake dynamics, collective behavior.

YERLEŞİM ALANLARINDA BÖLGESEL BAZLI KURAKLIK ANALİZİ

Doç. Dr. Seçil Gül MEYDAN YILDIZ¹, Yüksek Şehir ve Bölge Plancısı Hüsne TEMUR²

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-9869-4159

²Yozgat Bozok Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-1735-7132

ÖZET

Afetlere karşı toplumsal bilincin artırılması, afetlere dayanıklı ve güvenli yerleşim yerlerinin oluşturulması ve risk azaltma çalışmaları yapılarak afetlerin neden olabileceği can ve mal kaybının asgari düzeye indirilmesiyle gerçekleşmektedir. Uluslararası ölçekte afet veri tabanı bulunan Afet Araştırma ve Epidemiyoloji Merkezi (CRED) tarafından doğa kaynaklı afetler; jeofiziksel (deprem, toprak kayması vb.), hidrolojik (sel, tsunami ve çığ vb.), meteorolojik (fırtına, kasırga vb.), klimatolojik (kuraklık, orman yangını vb.) ve biyolojik (salgın hastalıklar vb.) olarak sınıflandırılmaktadır.

Kuraklık dünyada etkili olan doğa kaynaklı afet arasında ilk sırada sayılmaktadır. Çünkü yiyecek gıda ve içecek su kalmadığında diğer bütün sosyoekonomik kaygılar anlamsız hale gelmektedir (Kadıoğlu, 2017). Dolayısıyla kuraklık, en kapsamlı sosyoekonomik zararlara neden olan, yavaş gelişen en sinsi ve en tehlikeli afettir. Ülkemizde yağışların lokasyon ve zamansal dağılımı düzensiz olduğu için kentsel mekânın mevcut su kaynakları yetersiz kalmaktadır. Geleneksel sulama yöntemleri nedeniyle tarımsal üretimde su sarfiyatı fazla olmakta ve çevre kirliliği yüzünden su kalitesinde düşüşler yaşanmaktadır. Bunların yanı sıra iklim değişikliği ile kuraklık afetini çok daha fazla hissetmemiz kaçınılmaz hale gelmektedir. Bu çalışmada kuraklık kavramı, türleri ve nitelikleri literatür tarama yöntemi kullanılarak irdelenmektedir. Çalışmanın kapsamını sınırlamak amacıyla 12 ve 24 aylık kuraklık analizi haritalarının bölgesel bazda karşılaştırması ele alınarak açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kuraklık, Kuraklık Türleri, Afet Farkındalığı

UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ'NDE YER ALAN SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL VARLIKLARIN İNCELENMESİ

Yüksek Şehir ve Bölge Plancısı Hüsne TEMUR¹, Doç. Dr. Seçil Gül MEYDAN YILDIZ²

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-1735-7132

²Yozgat Bozok Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-9869-4159

ÖZET

Somut olmayan kültürel miras toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar anlamına gelmektedir. Kültürel ve mimari değerlerin korunarak yaşatılması sürecinde Birleşmiş Milletler'in uluslararası düzeydeki çalışmaları kuşkusuz çok önemli bir yere sahiptir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu'nun Paris'te 29 Eylül-17 Ekim 2003 tarihleri arasında toplanan 32. Genel Konferansı, 17 Ekim 2003 tarihinde "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi"ni kabul etmiştir. Sözleşme, TBMM'nin 19.01.2006 tarihli oturumunda oy birliği ile kabul edilmiş, "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun" 21 Ocak 2006 tarih ve 26056 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Türkiye'nin taraf olma süreci 27 Mart 2006 tarihinde tamamlanmıştır. Sözleşmenin 16. 17. ve 18. maddelerine göre oluşturulan Somut Olmayan Kültürel Miras Listeleri i) İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi, ii) Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi, iii) Korumanın İyi Uygulamaları Kaydı şeklinde adlandırılmaktadır. Aralık 2022 tarihi itibarıyla Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine kayıtlı 30 adet unsuru bulunmaktadır. Bu çalışmada UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan somut olmayan kültürel varlıklar kanun kapsamında yapılan sınıflandırma çerçevesinde incelenerek özellikleri açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: UNESCO, Somut Olmayan Kültürel Miras, Dünya Miras Listesi

ILLUMINATING PERFORMANCE: THE INFLUENCE OF COLOR LIGHTS ON INTERVAL EXERCISE

Öğr. Gör. Oğuzhan BOZKURT¹

Doç. Dr. Ramazan BAYER²

¹Inönü University, Faculty of Sports Sciences, Physical Education and Sports Teaching,

oguzhan.bozkurt@inonu.edu.tr, 0532 620 23 24

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7279-9304>

²Malatya Turgut Özal University, Faculty of Health Sciences, Department of Exercise and Sports Sciences, ramazan.bayer@ozal.edu.tr, 0506 747 70 66

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2161-5886>

Abstract

This review explores the interplay between color lights and interval exercise, investigating how different hues and lighting conditions may affect exercise performance and training outcomes. Interval exercise, characterized by alternating periods of high-intensity activity and rest or lower-intensity activity, serves as the focal point. The foundational principle of interval training lies in its capacity to push physiological limits, eliciting potent stimuli for adaptations in cardiovascular endurance, metabolic function, and muscular strength. The review synthesizes findings from various studies on the impact of color lights on interval exercise performance. Diverse responses associated with different hues during exercise are revealed. Studies consistently suggest that specific colors, notably blue and green, are linked to enhanced exercise performance, characterized by improved endurance and perceived exertion levels. These colors induce a calming effect, potentially aiding sustained effort and reducing perceived fatigue during high-intensity intervals. However, contrasting results were observed with colors like red and yellow, which, in some studies, were associated with increased heart rates, perceived effort, and a higher level of exertion, possibly signaling heightened arousal and increased stress responses during exercise. The review identified variability among individual responses to colors, indicating that the impact of color lights on exercise performance could be highly subjective and reliant on personal preferences or psychological factors. While practical implications seem promising for athletes, trainers, and fitness professionals in optimizing exercise regimes by using color lights, the practical implementation requires a more nuanced understanding. The potential benefits and limitations of leveraging color lights in exercise settings need further exploration through well-controlled trials with diverse populations, examining various colors, intensities, and durations of light exposure during interval exercise. The review emphasizes the need for more empirical investigations to validate and comprehensively understand the potential impact of color lights on exercise performance.

Keywords: Interval exercise, Color lights, Exercise performance, Environmental stimuli, Psychological responses.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

EFFECT OF CARBOHYDRATE INTAKE IN ATHLETES: A SYSTEMATIC REVIEW

Doç. Dr. Ramazan BAYER¹
Öğr. Gör. Oğuzhan BOZKURT²

¹Malatya Turgut Özal University, Faculty of Health Sciences, Department of Exercise and Sports Sciences, ramazan.bayer@ozal.edu.tr
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2161-5886>

²İnönü University, Faculty of Sports Sciences, Physical Education and Sports Teaching, oguzhan.bozkurt@inonu.edu.tr
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7279-9304>

Abstract

Carbohydrate intake forms the basis of a nutrition strategy that significantly influences athletes' performance and recovery. Regardless of their discipline, athletes rely on carbohydrates as the primary source of energy. Carbohydrates can be categorized into two main types: simple and complex forms, and they are metabolized in the body as glucose and stored as glycogen. Athletes requiring continuous endurance, particularly in activities like long-distance races, rely on carbohydrates to prevent glycogen depletion. Meanwhile, power athletes utilize carbohydrates to support short, intense activities and rapid recovery. This study aims to examine the importance of carbohydrate intake for athletes and its effects on sports performance and recovery. The study design is based on PICOS (Population, Intervention, Comparison, Outcome, Study Design) criteria. Literature search was conducted using key terms and Boolean operators, and search results were organized in accordance with the IMRAD format (Introduction, Methods, Results, Discussion). A total of 11 articles were selected from six English databases, including PubMed, Web of Science, SPORTDiscus, Cochrane, Embase, and Scopus, and used for analysis. The critical role of carbohydrate metabolism in the success of high-intensity sports activities has been emphasized. Additionally, it has been suggested that carbohydrates and caffeine may have the potential to enhance cognitive function and alleviate mental fatigue in athletes. However, the optimal amount and timing of carbohydrate and caffeine intake still need to be determined. It was concluded that carbohydrate supplementation can positively impact cognitive performance in both endurance sports and energy-demanding activities. It has been proposed that brain carbohydrate metabolism could affect endurance exercise fatigue, and thus carbohydrate intake may enhance cognitive performance. In conclusion, appropriate carbohydrate intake is emphasized as crucial for supporting both physical and cognitive performance in athletes.

Keywords: Carbohydrate Intake, Athlete Nutrition, Glycogen Replenishment, Sports Performance, Personalized Nutrition Plans

HEMODİYALİZ TEDAVİSİ ALAN BİREYLERDE SIVI KONTROLÜNE UYUM İLE HASTALIK SEMPTOMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Seda Nur Abatay ¹, Asiye Akyol ²

¹ Manisa Şehir Hastanesi (Uzm Hemşire), sedaabatay@gmail.com - [0000-0002-5358-0366](tel:0000-0002-5358-0366)

² Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı (Prof. Dr.),

akyol.asiye@gmail.com- [0000-0003-1018-4715](tel:0000-0003-1018-4715)

ÖZET

Amaç: Bu araştırma en az altı aydır hemodiyalize giren kronik böbrek yetmezliği olan hastalarda sıvı kontrolüne uyum ile semptomlar arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı tipte olup Ağustos 2021- Ağustos 2022 tarihleri arasında bir üniversite diyaliz ünitesi, bir şehir hastanesi diyaliz ünitesi en az altı aydır hemodiyaliz tedavisi gören kronik böbrek yetmezliği olan hastalarla yürütülmüştür. Araştırmada bir şehir hastanesinde 55, bir üniversite hastanesinde ise 45 hasta olmak toplam 100 hasta evren araştırmanın dahil edilme kriterlerine uyan toplam 70 hasta örneklem olarak belirlenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde, IBM SPSS Statistics 25.0 (IBM SPSS Statistics for Windows, Version 25.0. Armonk, NY: IBM Corp.) paket programı yardımıyla hesaplanmıştır.

Veri toplama yöntemi: Bu araştırmada veriler hasta tanıtım formu, hemodiyaliz hastalarındaki sıvı kontrol ölçeği (HHSKÖ) ve diyaliz semptom indeksi (DSİ) olmak üzere üç form ile toplanmıştır.

Bulgular: Hastaların sıvı kontrol ölçeğinden almış olduğu bilgi alt boyut puanı $17,37 \pm 1,95$ ($p:0,613$), davranış alt boyut puanı $25,21 \pm 4,01$ ($p: 0,634$) ve tutum alt boyut puanı $12,09 \pm 3,85$ 'tir ($p:0,843$). Diyaliz semptom indeksi ölçeğinden aldıkları puan ortalaması $20,77 \pm 14,62$ olarak hesaplanmıştır ($P: 0,835$). Araştırmamıza göre hemodiyaliz hastalarının sıvı kontrolünü önemseme durumu ($H: 24,100$; $p: 0,000$), sıvı kontrolünü önemseme nedenleri ($H: 19,171$; $p:0,000$), sıvı kontrolüne uyumu ($H:-5,446$; $p: 0,000$), sıvı kontrolüne uyum konusunda zorluk yaşama durumu ($H:25,976$; $p:0,000$) ve sıvı tüketim miktarı ($H:42,790$; $P:0,000$) ile diyaliz semptom indeksi puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Hastaların en sık yaşadıkları semptomların yorgun hissetme veya enerjide azalma, nefes darlığı ve kas krampları olduğu bulunmuştur. Hastaların sıvı kontrolünü ne kadar önemsedikleri, sıvı kontrolüne uyum durumu, iki diyaliz arasında ne kadar sıvı tüketilmeli bilgi durumu ile diyaliz semptom indeksi puan ortalamaları arasında bir farklılık olduğu bulunmuştur. Hastaların sıvı kontrolüne uyumları arttıkça daha az semptom yaşadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Diyaliz Hemşireliği; Hemodiyaliz; Sıvı Kontrolü ve Semptom Yönetimi

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

YAŞLI BİREYLERDE SARKOPENİ

Hilal Toklu Baloğlu ¹

¹ Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kayseri, Türkiye

¹ Bitlis Eren Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bitlis, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0052-4838>

Giriş: Geriatrik hastalarının üçte birine malnütrisyon tanısı konulurken, yaşa bağlı kas gücü ve kas kütlelerinin azalması durumu olarak tanımlanan sarkopeni de görülmektedir. Malnütrisyon ve sarkopeni, yaşlı yetişkinlerde fonksiyonel gerileme, daha düşük yaşam kalitesi ve daha yüksek mortalite ile ilişkilidir. Sarkopeni, düşme ve kırık riskini artırır; günlük yaşam aktivitelerinin gerçekleştirilmesini zorlaştırır, hareket bozukluklarına yol açarken aynı zamanda, kalp hastalığı, solunum hastalıkları ve kognitif bozukluk ile ilişkilidir ve uzun süreli bakıma ve ölüme neden olabilir. Sarkopeni durumu, hastaneye yatış riskini artırır ve bakım maliyetini artırır. Hastaneye yatırılan yaşlı yetişkinler arasında, sarkopenisi olanların hastane giderleri, sarkopeni olmayanlara göre 5 kat daha fazladır.

Sarkopeni, besinlerin biyoyararlanımında azalma ya da yüksek besin gereksinimleri gibi durumlarla ilişkili olan yetersiz diyetel tüketimden kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılmaksızın, malnütrisyon ile de ilişkilidir. Sarkopeni gelişiminde diyetel alışkanlıkların önemini öne sürülmektedir. Besin alımı 40-70 yaş arasında yaklaşık %25 azalır ve özellikle tek tip beslenme eğilimiyle birleştiğinde yetersiz besin alımına yol açabilir. Sarkopeninin beslenmeyle ilgili olarak proteinler, D vitamini ve antioksidanlarla ilişkili olduğu söylenmektedir. Sarkopenide baldır çevresi ve üst orta kol kas kütlesi azalır. Hastaların nütrisyonel durumlarının belirlenmesinde antropometrik ölçümler (ağırlık, beden kütle indeksi-BKİ, baldır çevresi orta kol çapı, üst orta kol çevresi, triseps cilt kalınlığı vb.) yapılmaktadır.

Sonuç: Sarkopeni durumu için birçok farklı risk faktörü bulunmasına rağmen malnütrisyonun önlenmesi ile birlikte risk azaltılabilir. Yaşlı bireylerde doğru beslenme alışkanlıklarının kazandırılması ve yeterli beslenme ile birlikte sarkopeninin nedenine yönelik ilaç ve hormon tedavileri ile de yaşlı bireylerin yaşam kalitesi artırılırken, mortalite riski azaltılabilir. Böylece sarkopeninin getirdiği sağlık harcamalarında da azalma gözlemlenebilir

Anahtar Kelimeler: Sarkopeni, malnütrisyon, yaşlılık

YAŞLILARDA ENTERAL BESLENME DESTEĞİ

¹ Hilal Toklu Baloğlu ¹

¹ Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Kayseri, Türkiye

¹ Bitlis Eren Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Bitlis, Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0052-4838>

Giriş: Yaşlı bireylerde enteral beslenme tedavisi, oral yol kullanılmadığı durumlarda bireyin enerji ihtiyacını sağlamak amacıyla enteral formüllerin hastaya beslenme desteği sağlanmasıyla karakterize edilmektedir. Enteral beslenme uygulanabilmesi için, gastrointestinal sistemin besinleri sindirme ve absorbe etme kapasitesine sahip olması gerekmektedir. Enteral beslenme fiziksel, mental, psikolojik ya da sosyal sorunlar sebebiyle günlük aktivitelerini yaparken zorlanan yaşlılarda, şiddetli nörolojik disfajili, kalça kırığı ve ortopedik operasyon geçirmiş bireylerde, depresyonda, iştahsızlık için, demansta ve bası yaralarının iyileşmesini sağlamak için önerilmektedir. Şiddetli nörolojik disfajisi olan geriatric hastalarda, enteral beslenmeye mümkün olduğu kadar erken sürede başlanmalı, yeterli oral alım mümkün olana kadar enteral beslenmeye devam edilmelidir. Oral destek ürünlerine ek olarak, nazogastrik, nazoduodenal veya cerrahi erişim adı verilen ostomiler yoluyla enteral beslenme yapılabilir. Ancak bu uygulamalar kusma, regürjitasyon, konsipasyon, diyare, tüp tıkanıklığı ve aspirasyon pnömonisi gibi bazı komplikasyonlara neden olabilir. Yaşlılar için enteral beslenmenin kontraendikasyonları, genel kontraendikasyonlar dışında terminal hastalık veya hastanın istememesi gibi durumlar olabilir. Tedavisi mümkün olmayan demansı veya malignitesi olan hastalarda beslenme tüpü veya gastrostomi gibi girişimler uygun olmayabilir.

Sonuç: Yaşlılık döneminde dönemde doğru ve yeterli beslenme önemlidir. Beslenme tedavisinde oral yol her zaman ilk tercihimiz olsa da malnütrisyon durumunda enteral beslenme destekleri önerilmektedir. Ancak kontraendikasyonlarda göz önünde bulundurularak enteral beslenme desteği verilip verilmemesine ve hangi yoldan uygulanacağına doğru şekilde karar verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Enteral beslenme, yaşlı bireyler, malnütrisyon

INFECTIONS ASSOCIATED WITH INVASIVE DEVICES IN THE INTENSİVE CARE UNIT: ASSESSMENT OF SURVEILLANCE EXPERIENCE

YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE İNVAZİV ARAÇ İLİŞKİLİ İNFEKSİYONLAR: SURVEYANS DENEYİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doktor Öğretim Üyesi Nurbanu Sezak¹, Doçent Doktor Pınar Ayvat², Doçent Doktor Başak Büyük³

¹ İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, drsezak@yahoo.com, ORCID ID: 0000-0001-9472-1340

² İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, pınar.ayvat@idu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9941-3109

³ İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji AD, basak.buyuk@idu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-1817-2241

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yoğun bakım üniteleri (YBÜ), agresif tedavi alan en ağır hastalar ile geniş spektrumlu antimikrobiyal tedavi kullanılarak seçilen en dirençli patojenler arasında bir buluşma noktası oluşturur. Yoğun bakım hastaları, hayati fonksiyonların desteklenmesini sağlayan ancak enfeksiyon gelişim riskini arttıran invaziv cihazlara ihtiyaç duyar. Yoğun bakım hastalarında enfeksiyon gelişmesinde invaziv cihaz kullanımı en önemli risk faktörlerinden biridir. Bu nedenle yoğun bakım hastalarında invaziv cihazla ilişkili enfeksiyonların (İCİİ) görülme sıklığı değerlendirilmeli ve izlenmelidir. Çalışmanın amacı, yoğun bakımda tedavi gören hastaların cihaz kullanım oranları ve İCİİ oranlarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Hastanemiz yoğun bakım ünitelerinde gerçekleştirilen prospektif aktif surveyans çalışması verileri değerlendirildi. İCİİ tanıları, ulusal rehber doğrultusunda kondu. Cihaz kullanım oranları ve İCİİ kaydedildi.

Bulgular: Çalışma süresi boyunca yoğun bakımda 2587 hasta, toplam 27360 hasta günü takip edildi. Toplam 26 İCİİ tespit edildi. İnvaziv cihaz kullanım oranları (İCKO), Ventilatör ilişkili olay (VİO), santral venöz kateter ilişkili kan akımı enfeksiyonları (SVK-KDİ) ve idrar sondası ilişkili üriner sistem enfeksiyonu (İSİ-ÜSİ) oranları değerlendirildi.

Tartışma: Sağlıklı surveyans verilerinin elde edilmesi ve enfeksiyon oranlarının takibi, enfeksiyon kontrolünün temel bileşenlerinden biridir. Bu çalışmada, Yoğun bakım-2 biriminde ventilatör kullanım oranları benzer olmasına rağmen diğer YB birimlerine oranla yüksek VİO oranı saptanması, çözülmesi gereken bir sorunla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Ayrıca, SVK kullanım oranları benzer olmasına rağmen SVK-KDİ görülme oranı da daha yüksek saptanmıştır. SVK-KDİ oranlarını azaltma konusunda önlemlere ihtiyaç olduğuna dair bir göstergedir. Enfeksiyon oranlarını azaltmak için eğitim programları ve önleyici paketlerin

yönetimi gözden geçirilmelidir. Cihazla ilişkili infeksiyonların önlenmesi, kritik hastalıklarla ilişkili morbidite, mortalite ve sağlık bakım maliyetlerini önemli ölçüde azaltabilir.

Sonuç: Yoğun bakım ortamında İCİİ oranlarının azalmasıyla için tekrarlayan eğitim faaliyetlerinin katkısı göz ardı edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: İnvaziv cihaz, infeksiyon, sürveyans, yoğun bakım ünitesi

SUMMARY

Introduction and Objective: Intensive care units (ICU) represent a meeting point between the most severely ill patients receiving aggressive therapy and the most resistant pathogens which are selected by the use of broad spectrum antimicrobial therapy. ICU patients require indwelling devices, which are associated with an increased risk of infection. Invasive device usage is one of the most important risk factors for the development of infection in ICU patients. That is why incidence of invasive device-related infections (IDRIs) should be evaluated and monitored in ICU patients. The aim of the study was to evaluate device utilization ratios and IDRI rates of patients treated in ICU.

Materials and Methods: In this study period, prospective active surveillance study was carried out in Buca Seyfi Demirsoy Training and Research Hospital. IDRI were identified according to the national guideline. Rates of device utilisation and IDRI were recorded.

Results: During the study period, 2587 patient were followed in ICU for total 27360 patient-days. A total of 26 IDRIs were detected. Invasive device usage rates (IDUR), Ventilator-associated event (VAE), central venous catheter-related blood stream infections (CVC-BSI) and urinary catheter-related urinary system infection (UCR-USI) rates were evaluated.

Discussion: Surveillance and the ability to make meaningful comparisons of infection rates are key components of infection control. The high VAE rate in ICU-2 suggests that this problem still needs to be addressed, even though ventilator usage rates are comparable. Furthermore, even though CVC utilization rates are comparable, ICU-2's high rate of CVC-BSI attracts attention as a potential development area. Education programs and the administration of preventive bundles should be reviewed in order to reduce infection rates. The prevention of device-associated infections could significantly reduce morbidity, mortality and health-care costs associated with critical illness.

Conclusion: Educational interventions can be associated decreased rates of invasive device-associated infections in ICU setting.

Key words: Invasive device, Infection, Surveillance, Intensive Care Unit

PROBİYOTİKLERİN ALZHEİMER HASTALIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TIP VE SİNİR BİLİMİNDE BİLİMSEL HARİTALAMA

Dr. Öğr. Üyesi, Gülay DEMİR¹, Dr. Öğr. Üyesi, Arzuhan ÇETİNDAG ÇİLTAŞ¹

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sivas, Türkiye

gulaydemir@cumhuriyet.edu.tr ORCID ID: 0000-0002-3916-7639

acetindag@cumhuriyet.edu.tr ORCID ID: 0000-0002-5420-3546

ÖZET

Bu çalışmada, probiyotiklerin alzheimer hastalığı üzerindeki etkisi, önemi ve bilimsel haritalamanın bu alandaki rolünün ele alınması amaçlanmaktadır. Bilimsel haritalama, karar verme süreçlerinde karmaşık ilişkileri, veri odaklı analizleri ve öncelikleri belirlemeyi sağlayan önemli bir araçtır. Bilimsel haritalama, çeşitli bilimsel ve teknolojik süreçleri görselleştirmek, analiz etmek ve simüle etmek için bilgisayar araçlarını kullanır. Bunun için Scopus veri tabanından “probiotic” and “alzheimer” anahtar kelimelerini kullanan makaleler indirilerek RStudio ve VOSviewer yazılımları kullanılarak analiz edildi. Verilerin analizi için ülkeler arası iş birliği haritası, ağaç haritası, sankey diyagramı, faktör analizi, konu dendrogramı, yazarın anahtar kelimelerine dayalı ağ haritası ve tema haritası yapılmıştır. 2005-2024 zaman aralığında 97 kaynaktan 137 eser incelenmiştir. Ülkeler arası iş birliği haritasına göre Amerika Birleşik Devletleri'nin diğer ülkelerle daha çok iş birliğinde olduğu söylenebilir. Anahtar kelimelerin yayınlardaki durumunu gösteren ağaç haritasına göre “probiotics” %11, “alzheimer’s disease” %8 ve “gut microbiota” %6 sıklıkla kullanılan anahtar kelimelerdir. Sankey diyagramına göre de Çin en çok yayınlara lider olurken. Li Y en çok yayın yapan yazar konumundadır. Probiyotiklerin Alzheimer hastalığı üzerine etkisi: tıp ve sinir bilimi alanında yapılan yayınların anahtar kelimeleri faktör analizi ile incelendiğinde, faktör yüklerine göre iki küme oluşmuştur. Birinci boyutta faktör yükleri yüksek olan birinci kümede belirli fikirler ortaya çıkmaktadır. Kullanılan anahtar kelimeler “blood brain barrier, microbiota, alzheimer, neurodegeneration ve gut brain axis” ilk kümede toplanmıştır. “diet, nutraceuticals ve health” gibi anahtar kelimeleri ikinci kümede toplanmıştır. Dendrograma göre kümeler, konuların birbirleriyle nasıl ilişkili olduğunu açıklamaktadır. Anahtar kelimeler yayın yılına göre farklı renklendirilmiş ve literatürde yer aldıkları zaman aralıklarına göre belirlenmiştir. Yeni tanıtılan terminoloji için ortalama yayın yılı 2022'dir. Yazarın anahtar kelimeleri göz önüne alındığında probiotics, alzheimer’s disease, gut microbiota, Alzheimer’s disease gibi anahtar kelimeler bilimsel çalışmalarda ön plana çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Probiyotik, Alzheimer, bilimsel haritalama, RStudio ve VOSviewer

THE EFFECT OF PROBIOTICS ON ALZHEIMER'S DISEASE: SCIENTIFIC MAPPING IN MEDICINE AND NEUROSCIENCE

ABSTRACT

In this study, it is aimed to address the effect of probiotics on Alzheimer's disease, their importance and the role of scientific mapping in this field. Scientific mapping is an important tool that enables complex relationships, data-driven analysis and prioritization in decision-making processes. Scientific mapping uses computer tools to visualize, analyze and simulate various scientific and technological processes. For this, articles using the keywords "probiotic" and "alzheimer" were downloaded from the Scopus database and analyzed using RStudio and VOSviewer software. For the analysis of the data, a cross-country cooperation map, treemap, sankey diagram, factor analysis, topic dendrogram, network map based on the author's keywords and theme map were made. In the 2005-2024 time period, 137 works from 97 sources were analyzed. According to the inter-country cooperation map, it can be said that the United States of America cooperates more with other countries. According to the tree map showing the status of keywords in publications, "probiotics" is used 11%, "alzheimer's disease" 8% and "gut microbiota" 6%. According to the Sankey diagram, China is the leader with the most publications. Li Y is the author with the most publications. The effect of probiotics on Alzheimer's disease: When the keywords of the publications in the field of medicine and neuroscience were analyzed by factor analysis, two clusters were formed according to factor loads. In the first dimension, certain ideas emerge in the first cluster with high factor loadings. The keywords "blood brain barrier, microbiota, alzheimer's, neurodegeneration and gut brain axis" are gathered in the first cluster. Keywords such as "diet, nutraceuticals and health" are clustered in the second cluster. According to the dendrogram, the clusters describe how the topics are related to each other. Keywords are colored differently according to the year of publication and the time intervals in which they appeared in the literature. The average publication year for newly introduced terminology is 2022. Considering the author's keywords, keywords such as probiotics, alzheimer's disease, gut microbiota, Alzheimer's disease are prominent in scientific studies.

Keywords: Probiotics, Alzheimer's, scientific mapping, RStudio and VOSviewer

PROBİYOTİKLERİN TIP VE SİNİRBİLİMİ BAĞLAMINDA BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: ÇALIŞMA, EĞİLİMLER VE BİLİMSEL LİTERATÜRDEKİ DURUM

Arzuhan ÇETİNDAG ÇİLTAŞ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sivas, Türkiye

acetindag@cumhuriyet.edu.tr ORCID ID: 0000-0002-5420-3546

ÖZET

Bu bibliyometrik analiz aracılığıyla, probiyotiklerin tıp ve sinirbilim alanında yapılan araştırmaların kapsamlı bir bibliyometrik analizini sunarak bu alandaki eğilimler, ilerlemeler ve gelecekteki yönelimler hakkında fikir vermeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, bibliometrix paketine ait Biblioshiny uygulamasıyla R programı kullanarak, probiyotiklerin tıp ve sinirbilim alanında bibliyometrik analizini sunmaktadır. Bunun için Scopus veri tabanında 2022-2023 arasında yayınlanan 2000 makale incelendi. Dikkat çekici bir şekilde, Çin makale yayınları açısından önde gelen katkı sağlayıcı olarak ortaya çıkarken, uluslararası iş birliği çalışmalarına da öncülük etmektedir. Çalışmada aynı zamanda 244 makale ile “Frontiers in Microbiology” dergisi ilk sırada yer almaktadır. 73 atıf ile “Frontiers in Microbiology” dergisi en önemli dergidir. Özellikle, “Southern Medical University” üretken araştırma çıktısı ile bu konu alanına en çok dahil olan kurum olarak öne çıkmaktadır. En çok yayın yapan yazar sırasıyla Zhang Y., Li Y., ve Wang Y.’dir. En çok kullanılan kelimeler arasında “probiotics”, “gut microbiota” ve “probiotic” yer almaktadır. Bu çalışmanın bulguları yalnızca probiyotiklerin tıp ve sinirbilim alanında yapılan çalışmalar ile ilgilenen araştırmacılar için değil, aynı zamanda gelecekteki potansiyel gelişmeler hakkında fikir edinmek isteyen karar vericiler için de değerlidir. Sonuçta bu araştırma, probiyotiklerin önemini çevreleyen, gelecekteki araştırmalarda terapötik uygulamalarda kullanılması için umut verici bir yol haritası sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Probiotik, Bibliyometrik Analiz, Biblioshiny.

**BIOMETRY ANALYSIS OF PROBIOTICS IN THE CONTEXT OF
MEDICINE AND NEUROSCIENCE: STUDY, TRENDS AND STATE OF THE
SCIENTIFIC LITERATURE**

ABSTRACT

Through this bibliometric analysis, it aims to provide a comprehensive bibliometric analysis of research on probiotics in medicine and neuroscience, providing insight into trends, advances and future directions in this field. This study presents a bibliometric analysis of probiotics in medicine and neuroscience using the Biblioshiny application of the bibliometrix package and the R program. For this, we analyzed 2000 articles published between 2022 and 2023 in the Scopus database. Remarkably, China emerged as the leading contributor in terms of article publications, while also leading international collaborations. At the same time, the journal "Frontiers in Microbiology" ranks first with 244 articles. With 73 citations, "Frontiers in Microbiology" is the most important journal. In particular, "Southern Medical University" stands out as the institution most involved in this subject area with its prolific research output. The most published authors are Zhang Y., Li Y., and Wang Y., respectively. The most commonly used words included "probiotics", "gut microbiota" and "probiotic". The findings of this study are valuable not only for researchers interested in the study of probiotics in medicine and neuroscience, but also for decision-makers who want to gain insight into potential future developments. In conclusion, this research may provide a promising roadmap for future research surrounding the importance of probiotics and their use in therapeutic applications.

Keywords: Probiotic, Bibliometric Analysis, Biblioshiny.

ANTI-EPILEPTİK ETKİ POTANSİYELLERİN KEŞFİNDE METOKSİ TÜREVLERİN ETKİSİNİN LİTERATÜR İNCELENMESİ

Doç. Dr., ÜMİT MUHAMMET KOÇYİĞİT

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, ukocyigit@cumhuriyet.edu.tr – 0000-

0001-8710-2912

ÖZET

Karbonik anhidrazlar (CA'lar), CO₂/HCO₃'ün tersinir hidrasyon/dehidrasyonunu katalize eden ve vücudumuzun her yerinde bulunan bir metaloenzimdir. Bu nedenle, hücresel pH tamponlamasının önemli bir rol oynadığı fizyolojik ve patolojik süreçlerde yer alırlar. Karbonik anhidraz enzimleri (KA) sık kullanılan ilaç hedeflerinden biridir. CA'ların inhibisyonu çeşitli hastalıklar için farmakolojik uygulamalara sahiptir. CA inhibitörlerinin (CAI) diüretik ve antiglokom ilaçları olarak iyi bilinen kullanımına ek olarak, CAI'lerin obezite, kanser, böbrek fonksiyon bozukluğu, migren, Alzheimer hastalığı ve epilepsiye karşı geçerli terapötik ajanlar olarak kabul edilebileceği gösterilmiştir. Epilepsi, her yaşta insanı önemli ölçüde etkileyen kronik bir beyin hastalığıdır. Hücre içi potasyum konsantrasyonundaki artış ve pH değişimleri de dahil olmak üzere iyonik kompozisyondaki hızlı bir değişimle ilişkili olan spontan tekrarlayan nöbetlerle karakterizedir. CAs II, VII ve XIV'ün epilepsi ile ilişkili olduğu bildirilmiştir. Bu bağlamda, söz konusu izoformlara (CAs II, VII ve XIV) yönelik seçici CAI'ler önerilmiş ve epilepsi tedavisinde antikonvülsan ajanlar olarak fiilen kullanılmıştır. Ancak yapılan birçok çalışmada kullanılan bu ilaçların, ilaçlara bağlı yaşanan yan etkilere zemin hazırladığı görülmüştür. Bu yüzden, epilepsi tedavisi için daha az yan etkili veya düşük dozlar da bile daha etkili olabilecek yeni terapötik seçeneklerin geliştirilmesi arayışına girilmiştir. Bu çalışmamızda literatürde metoksi takılarak türevlendirilen moleküllerin aktivitede meydana getirdikleri değişimler incelenerek karşılaştırmalar yapılacaktır. Bu bilgilerin derlenmesi yeni yapılacak olan çalışmalar da araştırmacıların planlanmasına katkı sunarak etkin ve daha kısa sürede yeni moleküllerin keşfine katkı sunmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Metoksi, Epilepsi, Karbonik anhidrazlar

YAPILAN ÇALIŞMALARDA HALOJENLİ TÜREVLERİN ASETİLKOLİNESTERAZ ENZİM İNHİBİSYONU ÜZERİNE ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr., ÜMİT MUHAMMET KOÇYİĞİT

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, ukocyyigit@cumhuriyet.edu.tr – 0000-

0001-8710-2912

ÖZET

Asetilkolinesteraz nöronlarda, aksonlarda tüm uyarılabilir dokularda, çoğu eritrositte ve plasenta dokusunda bulunan; merkezi (CNS) ve periferik (PNS) sinir sistemlerinin aktivitesinde önemli rol oynayan bir enzimdir. Bu enzim, beyin dokusunda asetilkolinin kolin ve asetat haline dönüşmesinde etkilidir. Asetilkolin, merkezi ve periferik sinirlerde bulunan yaygın bir nörotransmitterdir.

Asetilkolinesteraz (AChE) inhibisyonu asetilkolin seviyelerini ve kolinerjik fonksiyonu korumasından dolayı; Alzheimer tedavisinde alternatif bir yöntem olarak tercih edilmektedir. Bu hastalığın tedavisinde bu ilaçlarında yetersiz olması yeni AChE inhibitörlerinin araştırılması araştırmacıların ilgi alanları arasındadır. Yapılan yeni inhibitör keşfi çalışmalarında aktif molekül yapılarına farklı gruplar bağlanarak oluşturulan moleküllerin inhibitör potansiyelleri keşfedilmeye çalışılmaktadır. Bu çalışmamızda literatürde halojen takılarak türevlendirilen moleküllerin aktivitede meydana getirdikleri değişimler incelenerek karşılaştırmalar yapılacaktır. Bu bilgilerin derlenmesi yeni yapılacak olan çalışmalar da araştırmacıların planlanmasına katkı sunarak etkin ve daha kısa sürede yeni moleküllerin keşfine katkı sunmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Halojenler, Alzheimer, Asetilkolinesteraz

BÜTÇE SİSTEMLERİ VE TÜRKİYE’DE UYGULAMA ALANLARI

Dr. Öğr. Üyesi, İREM ERASA AKÇA ¹

¹ HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ, Çölemerik MYO, iremakca@hakkari.edu.tr - ORCID ID: 0000-0001-5191-2630.

ÖZET

Bütçe, belirlenen bir dönemi kapsamak üzere gelir ve giderlerin yer aldığı bir cetveldir. Bu cetvel çoğunlukla yıllık olarak hazırlanmaktadır. Yıllık hazırlanan bütçe, ileri ki bir dönem içerisinde elde edilmesi muhtemel gelir kalemleri ile yapılması muhtemel harcama kalemlerine yer vermektedir. Bahsi geçen tanımlama bir aile bütçesi olabildiği gibi kamu bütçesi de olabilmektedir. Aile bütçelerinde cetvel olma niteliği hakim iken kamu bütçesi tanımlamasına gelindiğinde pek çok fonksiyonu bünyesine ilave ettiği görülmektedir. Bunlardan biri bütçenin bir kanun metni olmasına yöneliktir. Demokratik yapıda işleyiş sürdüren ülkelerde yasama organı tarafından yürütme organına bütçeye ilişkin birtakım yetkiler tanımlanmaktadır. Bu yetkinin başında bütçe kanununda belirtilen gelirlerin toplanması ve harcamaların yerine getirilmesi yer almaktadır. Burada karşımıza bütçe hakkı kavramı çıkmaktadır. Bu kavram gereği bütçenin hazırlık aşamalarından başlamak üzere sonuçlarının değerlendirmeye alınıp denetim aşamasına kadar geçen süre zarfında meclisin halk adına yetkilendirilerek varlığını sürdürmesi söz konusudur. Bütçe hakkı, klasik bütçe fonksiyonlarının kabul gördüğü dönemlerden günümüze kadar uzanmakta benimsenen bütçe sistemlerinde de etkisini göstermektedir. Nasıl klasik fonksiyonların mevcut döneme göre geliştirilerek çağdaş bir görünüm kazandırılması mümkünse ülkece uygulanan bütçe sistemlerinin de çağdaş yapıya kavuşturulması gereklilik arz etmektedir. Kamu kesiminin mali yapısının düzenlendiği kurumlar arası yapının sağlıklı işleyişinin yerine getirilme gerekliliği ülkelerin dönemler itibarıyla mevcut yapılarına uygun bütçe sistemlerini yürürlüğe sokma çabasını doğurmuştur. Bu çalışmada sırasıyla bütçe kavramının tanımlaması yapılarak kısaca bütçe hakkı kavramı ele

alınmıştır. Bu doğrultuda literatürdeki çeşitli tanımlamalardan faydalanılmıştır. Devamında bütçe sistemlerinin çeşitlerine teorik düzeyde yer verilmiş, son olarak seçilen Türk Bütçe Sisteminin sürecinde geçmişten günümüze kullanımına başvuru alanlara değinilmiştir. Tüm bunların uygulanabilirliği ve kullanımının terk edilme nedenleri yine çalışmada detaylandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bütçe, Bütçe Sistemleri, Bütçe ve Mali Planlama

GENÇLERİN SİYASETE KATILMASINDA SOSYAL MEDYANIN ÖNEMİ

Ali ŞAHİN³

Selçuk Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-1487-8717

Abdurrahman CANAN⁴

Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orid: 0009-0002-9395-3865

ÖZET

İçinde bulunduğumuz bilgi çağında genel anlamda teknolojiye bağlı olarak baş döndürücü hızda değişim, gelişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Bu teknolojiler aracılığı ile herhangi bir haber ya da bilginin dünyanın her yerine anında ulaştığı görülmektedir. Milyonlarca insan, eş zamanlı hızlı ve eşit bir imkân içerisinde bu haber ve bilgilere erişme, yorumlama ve tepki gösterme olanağına sahiptir. Bunun sonucu olarak bilgi ve iletişim teknolojileri başta devletler, kurumlar, işletmeler, sivil toplum kuruluşları ve insanların iş ve yaşamlarında vazgeçilmeler arasına girmiştir.

Değişik disiplin ve sahaları bir anda dünyanın gündemine taşıyan yeni iletişim teknolojileri, her alanda kendisine yer edinmiştir. Örneğin, iktisattan pazarlamaya, siyaset, yönetim, hukuk vb. alanların öne çıktığı görülmektedir. Yeni medya olarak ifade edilen sosyal medya da bilgi teknolojileri bağlamında en çok kullanılan alanlar içerisinde yer almaktadır.

İnsanların sosyal medyadaki görünürlüğü değerlendirildiğinde genç nüfusun bu alanda daha aktif bir pozisyonda olduğu düşüncesi ve görüşleri bilimsel çalışmalarda kabul görmüş durumdadır. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı sosyal medyanın gençlerin siyaset algısı, siyasi platformlara katılımı ve seçmen olarak davranışlarını etkileme boyutunu ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Siyasete Katılım, Gençlik, Sosyal Medya, İletişim Teknolojileri.

---

³ Prof. Dr. Ali ŞAHİN- Selçuk Üniversitesi, Orcid: 0000-0002-1487-8717, alisahin@selcuk.edu.tr

⁴ Abdurrahman CANAN-Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orid: 0009-0002-9395-3865, ab164237@adalet.gov.tr

THE IMPORTANCE OF SOCIAL MEDIA IN THE PARTICIPATION OF YOUTH IN POLITICS

ABSTRACT

In the information age we are in, there is a rapid change and development in technology in general and information and communication technologies in particular. Through these technologies, any news or information can reach anywhere in the world instantly. Millions of people have the opportunity to access, interpret and react to this news and information in a simultaneous, fast and equal opportunity. As a result, information and communication technologies have become indispensable in the work and lives of governments, institutions, businesses, non-governmental organizations and people.

New communication technologies, which bring different disciplines and fields to the agenda of the world at once, have gained a place in every field. For example, it is seen that fields such as economics, marketing, politics, management, law, etc. stand out. Social media, which is referred to as new media, is among the most used fields in the context of information technologies.

When the visibility of people on social media is evaluated, the idea and opinions that the young population is in a more active position in this field have been accepted in scientific studies. In this context, the main purpose of the study is to reveal the extent to which social media affects young people's perception of politics, their participation in political platforms and their behavior as voters.

Keywords: Participation in Politics, Youth, Social Media, Communication Technologies.

DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ DIŞ POLİTİKASI

YL Öğrencisi, KAAN AKYOL ¹, Prof. Dr. METİN AKSOY ²

¹ Gümüşhane Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD,
kaanakyol.1993@gmail.com -0000-0001-6494-8392

² Gümüşhane Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Böl,
metinaksoy@hotmail.de
0000-0002-3118-6739

ÖZET

İkinci Dünya Savaşı sonrasında dünya siyaseti iki kutuplu bir hal almıştır. Bir yanda uluslararası yapıya yön veren ABD öbür yanda İkinci Dünya Savaşı'ndan gücünü artırarak çıkan SSCB vardır. Tüm dünya bu iki kutup arasında şekillenen politikalar izlemeye ve bu soğuk savaştan karlı çıkmak ve yahut zararlı çıkmamak adına kendilerine bir yer edinme çabasına girmiştir. Demokrat Parti'nin 1946 yılında kurulması ile çok partili hayata geçiş süreci başlamıştır. Tarihe şaibeli seçimler olarak geçen ve Cumhuriyet Halk Partisinin üstünlüğüyle sonuçlanan seçimde Demokrat Parti 66 vekil ile meclise girmeyi başarmıştır. 1950 yılına gelindiğinde değişen seçim kanunu ile birlikte gizli oy açık sayım döküm usulüne göre yapılan seçimlerde, 27 yıllık Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı yerini, Batı ile entegre, ekonomide liberal anlayışı benimseyen Demokrat Parti'ye bırakmıştır. Adnan Menderes hükümeti, izledikleri politikalar ile ikinci dünya savaşının akabinde ortaya çıkan iki kutuplu dünya düzeninde, batı bloğuna yakın durmaya çalışmıştır. Ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesi, askeri gücün modernizasyonu ve toplumun demokratikleşmesi açısından batı bloğu daha makul bir seçenek olarak görülmüştür. Bu gelişimi sağlayabilecek maddi kaynaklar, dış yardımlar yolu ile karşılanmaya çalışılmıştır. Demokrat Parti döneminde dış politikada Batı yanlısı tutumun yanında bir politik denge de oluşturulmaya çalışılmış ve Türkiye diğer devletler ile iyi ilişkiler kurmaya çalışmıştır. Londra Konferansı esnasında Atatürk'ün Selanik'teki evinin bombalandığı iddiası ile başlayan ve büyük bir kaosa dönüşen 6-7 Eylül olayları ile Türkiye, çok sancılı ve de dramatik günler geçirmiştir. Rumların evleri ve dükkanları yağmalanmış ve kiliselerde yangınlar çıkmıştır. İstanbul, Ankara ve İzmir'de yaşanan bu olaylar, Demokrat Partinin sonunu getirecek olan bir yolun ilk adımları olarak değerlendirilebilir.

Bu bildirinin amacı Tek Parti sonrası iktidara gelen Demokrat Parti döneminin iç politika uygulamaları ve dış politikasını dönemin siyaseti açısından değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Tek Parti, Demokrat Parti, İç Politika, Dış Politika

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

DIŞ POLİTİKA ANALİZİ TEORİSİ OLARAK NEOKLASİK REALİZM'İN DEĞERLENDİRİLMESİ

YL Öğrencisi, KAAN AKYOL ¹, Prof. Dr. METİN AKSOY ²

¹ Gümüşhane Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD,

kaanakyol.1993@gmail.com -0000-0001-6494-8392

² Gümüşhane Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Böl,

metinaksoy@hotmail.de

0000-0002-3118-6739

Özet

Neoklasik realizm kavramını ortaya atarak uluslararası ilişkiler literatürüne yeni bir kavram kazandıran Rose, uluslararası ilişkileri açıklamakta ve analiz etmekte yetersiz kaldığı anlaşılan realizm anlayışına yepyeni bir soluk getirmiştir. Rose 1998 yılındaki makalesiyle akademik kürsülerde kendisine yer edinmiş ve uluslararası ilişkilerdeki özgün çıkarımları ile çıkmazda olan realist anlayış geleneğini bir nevi düzlüğe çıkarmıştır. Neoklasik realizm devletlerin benzerlik gösteren siyasi ve toplumsal reflekslerini inceler. Sıradanlaşmış sayılabilecek bu davranış kalıpları, sistemli olarak, uluslararası siyasette devletler tarafından çeşitli yaptırımlara, ambargo ve kısıtlamalara maruz bırakılarak dünya siyasetindeki egemen güç algısında ve iddiasında bulunan devletlerin uluslararası arenadaki yerini sağlama almasını ve söz sahibi olmaya devam etmesini sağlar. Anarşik yapıdaki uluslararası siyasette güç dağılımının adaletsiz yapıda oluşu, devlet davranışlarında belirleyici olmaktadır. Egemen gücün kaoslardan faydalanarak uluslararası arenadaki gücünü koruyabilmek adına bir strateji geliştiriyor olması, neoklasik realizm anlayışının açıklamaya çalıştığı olguların dış siyasetteki yansımalarından ileri gelmektedir. Askeri doktrinler ve uygulanan stratejiler ile ekonomik planlar ve ittifak tercihleri bu kapsamda değerlendirilebilir. Devletin içinde devletin yapısından kaynaklanan ve dış politika belirlenmesinde etkili olabilen bazı etkenler vardır. Bu etkenlerin en önemlisi toplumun kendisidir. Devleti kimin yöneteceği ya da hangi görüşün yöneteceği, seçimler vasıtası ile yine toplumun kendisi tarafından belirlenir. Toplum içinde zamanla farklı çıkar gurupları, ekonomik gücü elinde bulunduran guruplar ve çeşitli sivil toplum gurupları, ülkenin dış politikasının belirlenmesinde etkili olabilmektedir. Bu çeşitli guruplar yapacakları baskılar ile karar alma süreçlerini yöneten kişiler veya bizzat lider üzerinde tesir oluşturabilecek kudrete sahip olabilmektedir. Bu bildirinin amacı uluslararası ilişkiler teorisi olan Neoklasik Realizmin temel varsayımlarını ve bunların dış politikadaki etkilerini teorik olarak değerlendirmektir.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Sistem, İç politika, Dış Politika, Neoklasik Realizm

DİJİTAL ÇAĞDA TERÖR: SİBER GÜVENLİK VE PROPAGANDA

Dr. Murat SARI¹

¹ Fırat Üniversitesi, İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi, muratsari@firat.edu.tr - ORCID ID:
0000-0003-2223-9007

ÖZET

Terör insanlık tarihi kadar eski, gece kadar karanlık ve dipsiz bir kuyu gibi sonsuz bir olgudur. İnsanın var olmasıyla birlikte terör de var olmuş, her çağın gelişimine ayak uydurarak varlığını devam ettirmenin bir yolunu bulmuştur. Terör her ne kadar dönemsel olarak farklı şekillere bürünse de hiçbir zaman amacından sapmamıştır. Terör her zaman için insanlara şiddet türlerini uygulayarak baskı altına alıp sindirmek ve var olan hükümetleri yıpratarak baskı altına almak ya da yok etmek amacını taşımıştır, taşımaya da devam etmektedir. Bu amacına ulaşmak için de her türlü yola başvurmaktan geri durmamaktadır. Günümüzde de gelişen teknoloji ile birçok şeyin dijital alana taşınması ve dijitalin hayatımızın her alanında karşımıza çıkması ile terör örgütleri de faaliyetlerinin bir kısmını bu alana taşıyarak propagandalarına ve eylemlerine devam etmektedirler. Dijital çağ olarak adlandırılan günümüzde terör yani dijital çağda terör, siber güvenlik ve propaganda, geleneksel terörizm dinamiklerini dijital platformlara taşıyarak yeni ve karmaşık bir boyut kazanmıştır. Bu durum günümüzdeki güvenlik tehditlerinin karmaşıklığını ve çeşitliliğini artırmıştır. Aslında dijital çağda terör, teknolojik gelişmelerin terörizmin evrimine nasıl etki ettiğini gösteren karmaşık bir konudur. Güvenlik uzmanlarının, sivil toplumun ve devletlerin bu yeni tehditlere karşı etkili stratejiler geliştirmesi, siber dünyanın güvenliğini sağlamak adına kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışma, siber güvenlik tehditleri, propaganda stratejileri ve dijital alanın terör örgütleri için bir oyun alanına dönüşümü üzerine odaklanmaktadır. Ayrıca çalışmada siber tehditler, siber propaganda ve radikalleşme, dijital rekabet ve internet üzerindeki varlık, sosyal medyanın rolü, dijital izleme ve istihbarat çalışmaları başlıkları detaylı bir biçimde ele alınıp irdelenerek günümüzden örneklerle desteklenecektir. Çalışma bu şekilde tamamlanacaktır.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler : Terör, Terörizm, Dijital, Dijital Çağ, Siber Güvenlik, Propaganda

AVRUPA BÜTÜNLEŞMESİ: AVRUPALILIĞIN OLUŞUM SÜRECİNDEN AVRUPA SİYASİ BİRLİĞİNE KISA BİR İNCELEME

Öğr. Gör. Mert SOĞUKOLUK⁵

Yozgat Bozok Üniversitesi, Yerköy Adalet Meslek Yüksekokulu,
mert.sogukoluk@bozok.edu.tr. ORCID ID: 0000-0002-6395-451X

Günümüzde Avrupa Birliği kendine has bir ekonomik bütünleşme tesis etmesi sebebiyle uluslararası alanda örnek alınan ve sahip olduğu demokratik değerler ile de bu süreci destekleyen bir birlik olarak karşımıza çıkmaktadır. Dinamik bir yapıya sahip olan Avrupa Birliği sürekli kendini yenilemesi ve bu yenilemeyi farklı mekanizmalar aracılığıyla yapması da birliğin kendine has yapısını desteklemektedir. Avrupa Birliği'nin bu çabalarının bir anda oluşmadığı, bunun tarihsel süreçte gelişim gösterdiğini de unutmamak gerekir. Bu çalışma Avrupalılığın oluşum sürecinin tarihsel ve felsefi boyutunu ele alarak günümüzde sui generis (kendine has) bir yapı olarak değerlendirilen Avrupa Birliğinin bütünleşme sürecinin başlangıcından siyasi bir birliğe evrilme niyeti olarak adlandırılan Maastricht Antlaşmasına kadar olan dönemi incelemektedir. Bu bağlamda çalışma iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde çalışma bir yandan Avrupa kavramını kimlik olarak, sözcük olarak ve etimolojik olarak ele alırken diğer yandan Avrupalılığın oluşum sürecine düşünsel olarak katkıda bulunan düşünürlerin görüşlerini ele almaktadır. Özellikle bir birlik kurma yönünde düşünceleri sebebiyle ön plana çıkan düşünürlere de rastlamak mümkündür. Çalışmanın ikinci kısmını ise Avrupa Birliği'nin bütünleşme aşamasında yaşanan gelişmeler ile birlik oluşumuna katkı sağlayan kurucu antlaşmalar oluşturmaktadır. Bu bağlamda; Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğundan Maastricht Antlaşmasına kadar olan kurucu antlaşmalar bu süreç içerisinde değerlendirilmeye alınmıştır. Her bir antlaşma sonrası Avrupa Birliğinin sürekli kendini yenilediği ve dinamik bir yapıya sahip olduğu yorumları yapılırken Birliğin yapısının ulusüstü bir yapı ya da hükümetlerarası bir yapı olduğu tartışmaları da gündeme gelmeye başlamıştır. Bu çalışmada literatür taraması yapılarak daha önce çalışma ile ilgili araştırmaların kritiğinin yapılması ve yeniden değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak birliğin ekonomik bütünleşmeyi tesis ederek bu bütünleşmenin diğer alanlara sirayet etmesi için gerekli çalışmaları yürüttüğü ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Bütünleşme, Kurucu Antlaşmalar

---

⁵ Öğr. Gör, Yozgat Bozok Üniversitesi, 0000-0002-6395-451X, mert.sogukoluk@bozok.edu.tr

HEYDƏR ƏLİYEV və ƏDƏBİYYATIN TƏDRİSİ MƏSƏLƏLƏRİ
HEYDAR ALIYEV and LITERATURE TEACHING ISSUES

Nazile Abdullazade

Doç.dr, Azərbaycan Devlet Pedaqoji Universiteti, Filoloji Fakültesi,
Edebiyatın Egitimi texnologisi Anabilim Dalı
Assoc.prof., Azerbaijan State Pedagogical University, Faculty of Philology,
Department of literature and teaching methods
ORCID No: <https://orcid.org/0000-0002-1829-7178>, nazile.s.m.d@mail.ru

ÖZET

Azərbaycan xalqının Ümummillı lideri Heydər Əliyev insan tərbiyəsində, cəmiyyətin inkişafında ədəbiyyatın rolunu xüsusi qiymətləndirirdi. Onun fikrincə, “istedadla yazılmış bədii əsərin gücü bütöv nəsillərin yüksək mənəvi tələbatını proqramlaşdırmağa qadirdir . Azərbaycan tarixinin bir çox səhifələrinin bədii ədəbiyyatda layiqincə əks etdirilmədiyini Ulu Öndər bilirdi. Azərbaycanın inqilabdan əvvəlki tarixi, Böyük Vətən müharibəsi dövründə Bakı neftçilərinin rəşadəti, qələbədə arxa cəbhə insanların və əsgərlərinin hünəri ədəbiyyatda bədii əksini dolğun şəkildə tapmamışdı. Tarixi simaların obrazı yaradılan və tarixin mühüm dövrləri tərənnüm olunan əsərlərin ərsəyə gəlməsi üçün sənətkarlıq qüdrəti, bədii təxəyyül kifayət etmirdi. Ədəbiyyat yazıçıdan, şairdən bunlarla yanaşı, cəsarət də tələb edirdi. O deyirdi: “Nizaminin və Füzulinin, Xətayinin və Nəsiminin, Axundovun və Məmmədquluzadənin, Üzeyir Hacıbəyovun və Məmməd Səid Ordubadinin vətəni öz müasir yazıçılarından və şairlərindən parlaq tarixi əsərlər gözləyir, Azərbaycanın tarixinin, mədəniyyət və elminin görkəmli xadimlərinin bədii obrazlarını gözləyir” .

Bu mənada Heydər Əliyev ədəbiyyatın tədrisi məsələsini də unutmur, hələ sovet dövründə məktəbin qarşısında tələblər qoyur, şəxsiyyətin hərtərəfli inkişafı üçün Azərbaycan ədəbiyyatı ilə yanaşı, dünya ədəbiyyatının, sovet ədəbiyyatının tanınmış nümayəndələrini öyrənməyi, onların əsərlərində irəli sürülən bəşəri ideyalardan bəhrələnməyi tövsiyə edirdi: “Məktəbdə ana dilinin və ədəbiyyatın tədrisi formalarını və metodlarını təkmilləşdirmək, uşaqlarda sözlə, obrazlı təfəkkürə məhəbbət hissi aşılamaq, onları ölkədə və respublikamızda ...mədəniyyətin nailiyyətləri ilə, rus, dünya və Azərbaycan poeziyası və nəsr klassiklərinin yaradıcılığı ilə, sovet ədəbiyyatının qızıl fonduna daxil olmuş görkəmli əsərlərlə tanış etmək lazımdır. Ana dilini, doğma xalqın ədəbiyyatını, mədəniyyətini dərinlən bilmək elmi adam üçün zəruri keyfiyyətdir, sovet cəmiyyəti vətəndaşının şəxsiyyətinin hərtərəfli inkişafı üçün şərtidir”.

Ədəbiyyatın keçdiyi keşməkeşli yolun özünəməxsusluqlarını gözəl bilən Heydər Əliyevin bədii təfəkkür sahibləri, zaman və həyat, reallıq və xalq taleyi, tarixilik və müasirliklə bağlı ədəbi düşüncələri, qiymətli fikir və mülahizələri azərbaycançılıq ideologiyasının formalaşmasında qiymətli mənbələrdəndir. Bu gün Azərbaycan ədəbiyyatının təşəkkülü, milli-mənəvi gücü Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasəti və yorulmaz fəaliyyəti ilə bağlıdır.

Açar sözlər: ədəbiyyat, Heydər Əliyev, tədris, forma və metodlar.

DİYARBAKIR KUDUZ TEDÂVÎHÂNESİ VE FAALİYETLERİ

Doç. Dr. Abdulaziz KARDAŞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

e-mail: a.kardas@yyu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3343-2745

ÖZET

Kuduz, tarihin eski dönemlerinden beri varlığı bilinen ve insanlığı tehdit eden hastalıklardan biridir. Evcil veya vahşi hayvanlar tarafından bulaştırılan ve hastalığın belirtilerinden herhangi biri geliştiğinde hem insan hem hayvan için öldürücü olan bir hastalıktır. 1885'te Louis Pasteur tarafından kuduz aşısının üretilmesinden sonra İkinci Abdülhamit, Paris'e bir heyet göndermiştir. Bu heyetin dönüşünden sonra İstanbul'da ilk kuduz müessesesi açılmıştır.

Cumhuriyet döneminde kuduzun memlekette tahribatı çok büyük olmuştur. Kuduz hastalığını tedavi için sadece İstanbul'da bir müessese vardı. Memleketin genişliğine ve hastalığın tedavisine ancak vaktinde başlanılırsa olumlu sonuçlar alınacağına göre bu durum büyük bir eksiklik oluşturmuştur. Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti'nin çalışmalarıyla Ankara, İzmir, Erzurum, Diyarbakır gibi vilâyetlerde de kuduz tedâvîhânelerinin açılması kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede Diyarbakır Kuduz Tedâvîhânesi, 1926 yılında Doktor Refik (Saydam) Bey'in desteği ile 25 yataklı olarak açılmıştır. Diyarbakır Kuduz Tedâvîhânesi, Diyarbakır, Urfa, Elazığ, Siirt, Muş, Van, Karaköse, Malatya, Antep vilâyetlerinden gelen kuduz hastalarını tedavi etmiştir. Doğu vilâyetlerinde tek kuduz tedavi merkezi olan bu kurum İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kapatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kuduz, Osmanlı Devleti, Türkiye, Diyarbakır.

DIYARBAKIR RABIES TREATMENT CENTER AND ACTIVITIES

ABSTRACT

Rabies is one of the diseases that has been known since ancient times and threatens humanity. It is a disease transmitted by domestic or wild animals and is fatal to both humans and animals when any of the symptoms of the disease develop. After the rabies vaccine was produced by Louis Pasteur in 1885, Abdulhamid II sent a delegation to Paris. After the return of this delegation, the first rabies institution was opened in Istanbul.

During the Republic period, the damage caused by rabies in the country was great. There was only one institution for the treatment of rabies in Istanbul. Considering the size of the country and the fact that positive results can only be achieved if the treatment of the disease is started in time, this situation has created a great deficiency. With the work of the Ministry of Health and Welfare, it was decided to open rabies treatment centers in provinces such as

Ankara, İzmir, Erzurum and Diyarbakır. In this context, Diyarbakır Rabies Treatment Center was opened in 1926 with the support of Doctor Refik (Saydam) Bey with 25 beds. Diyarbakır Rabies Treatment Center treated rabies patients coming from Diyarbakır, Urfa, Elazığ, Siirt, Muş, Van, Karaköse, Malatya and Antep provinces. This institution, which was the only rabies treatment center in the eastern provinces, was closed after the Second World War.

Keywords: Rabies, Ottoman Empire, Türkiye, Diyarbakır.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE VAN'DA ULAŞIM VE TAŞIMACILIK (1950-1990)

Doç. Dr. Abdulaziz KARDAŞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

e-mail: a.kardas@yyu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3343-2745

Özet

Cumhuriyet ilân edildiğinde Van'da ulaşım imkânları, ihtiyaçları karşılayamayacak durumdaydı. Bu dönemde şehrin bayındırlık ve ticaret alanında gelişmesine katkı sağlamak amacıyla karayolu ve köprü yapımına önem verilmiştir. Bu dönemde ayrıca Van Gölü sahillerindeki iskeleler arasında yolcu ve yük taşıma faaliyetleri olmuştur. Demokrat Parti ve sonraki dönemlerde gölün sağladığı imkânlardan azami ölçüde yararlanmak amacıyla ulaşım ve taşımacılığı düzenleyen birçok kanun çıkarılmış, işletme idareleri kurulmuş ve yeni ulaşım araçları satın alınmıştır. Karayolu ve köprü faaliyetleri ile Van Gölü'nde yapılan çalışmaların yanında bu dönemde, yapılmaya başlanan demiryollarının Van'a ulaşacak şekilde doğuya doğru uzatılmasına başlanmıştır. Van ve diğer doğu vilâyetlerinin batıya bağlanması amacıyla Muş-Van hattında yoğun çalışmalar yapılmıştır. Demiryolu 1964'te Tatvan'a ulaşmıştır. Tatvan'dan sonra gölde çalıştırılmak amacıyla feribotlar alınmış ve iskeleler yapılmıştır. Yapılan çalışmalar sonunda demiryolu 1970 yılında Van'a ulaştırılmıştır.

Van'da bu dönemde karayolu, demiryolu ve Van Gölü'nde yapılan ulaşım ve taşımacılık faaliyetlerinin yanında havayolu ulaşım ve taşımacılığı da başlamıştı. Devlet Havayolları İdaresi, Nafia Vekâleti'nin direktifleri doğrultusunda Van Havaalanı için yapılan istimlaklardan sonra açılan Ferit Melen Havaalanı şehrin bu yöndeki gelişmesine katkı sağlamıştır. Demokrat Parti Döneminde Van'ın kalkınmasında önemli paya sahip olan havaalanı genişletilmiş ve 1955'te de hava alanı zemini sağlamlaştırılmıştır. Van Havaalanı, 24 Şubat 1993 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile yolcu giriş çıkış hudut kapısı olarak kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Van, Ulaşım, Karayolu, Demiryolu, Van Gölü.

TRANSPORTATION AND TRANSPORTATION IN VAN DURING THE REPUBLICAN ERA (1950-1990)

Abstract

When the Republic was declared, transportation facilities in Van were not able to meet the needs. During this period, importance was given to the construction of highways and bridges in order to contribute to the development of the city in the field of public works and trade. During this period, there were also passenger and cargo transportation activities between the piers on the shores of Lake Van. In the Democratic Party and subsequent periods, many laws regulating transportation and transport were enacted, business administrations were established and new transportation vehicles were purchased in order to benefit from the opportunities provided by the lake to the maximum extent. In addition to the highway and bridge activities and the works carried out in Lake Van, the railways that were built during this period were extended eastwards to reach Van. Intensive work was carried out on the Muş-Van line in order to connect Van and other eastern provinces to the west. The railway reached Tatvan in 1964. After Tatvan, ferries were purchased and piers were built to operate on the lake. As a result of the work carried out, the railway was delivered to Van in 1970.

During this period, in addition to road, railway and transportation activities on Lake Van, air transportation and transportation had also started in Van. Ferit Melen Airport, which was opened after the expropriations for Van Airport in line with the directives of the State Airlines Administration and the Ministry of Public Works, contributed to the development of the city in this direction. The airport, which had an important share in the development of Van during the Democratic Party Period, was expanded and the airport ground was strengthened in 1955. Van Airport was accepted as a passenger entry and exit border gate by the decision of the Council of Ministers dated 24 February 1993.

Keywords: Van, Transportation, Highway, Railway, Lake Van.

HEMMAM B. MÜNEBBİH'İN *ES-SAHİFETÜ'S-SAHİHASI*'NDA YER ALAN BİR HADİSİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. ABDULLAH ÇİMEN

Uşak Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü,
abdullah.cimen@usak.edu.tr-0000-0003-2069-0769

Özet

Erken dönemde yazılı hadis kaynaklarından birisi Hemmam b. Münebbih'in es-Sahîfetü's-Sahîhası'dır. Hadislerin yazılı kaynaklara intikali sürecinde yaşadığı değişimlerin ne ölçüde olduğu önemli bir durumdur. Buradan hareketle bu eserde yer alan bir hadisin hicri ilk dört asırdaki hadis kaynaklarına intikâli incelenecektir. Hemmam b. Münebbih'in es-Sahîfetü's-Sahîhası'ndan tercih ettiğimiz bir hadisin geçtiği kaynaklar tespit edilerek kronolojik olarak tablolarla hadisin sened ve metinleri gösterilecektir. Özellikle isnadların daha anlaşılır olması için isnad şemaları eklenecektir. Hadis, başta kütüb-i sitte olmak üzere erken dönem kaynaklar diyebileceğimiz ilk dört asırda telif edilmiş hadis kaynaklarında aranmıştır. Hadislerin her biri kendi içinde incelemeye tabi tutularak ittisal olup olmadığı tespit edilmeye çalışılacaktır. Râvîlerin biyografisi hakkında kısa bilgiler verilecektir. Hadis, birkaç şerhten istifade edilerek izah edilecektir.

Netice olarak hadisin ilk kaynaktan sonraki kaynaklara geçiş sürecinde metnin çok az değişimler yaşadığı fakat mana itibarıyla aslını koruduğu tespit edilmiştir. Hadisin nakleden ravilerin de güvenilir kimseler olduğu sonucuna varılmıştır. Ulaşılan bu sonuçlar hadislerin kaynaklara intikalinde büyük değişimler yaşadığı iddialarının gerçeğe örtüşmediğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Hemmam b. Münebbih, es-Sahîfetü's-sahîha, isnad, metin, şerh.

ÜMMÜ HARAM BİNTİ MİLHÂN'IN HAYATI VE KIBRIS'IN FETHİNE DÂİR NAKLETTİĞİ HADİSLERİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. ABDULLAH ÇİMEN

Uşak Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü,
abdullah.cimen@usak.edu.tr-0000-0003-2069-0769

Özet

Kıbrıs Şehidi Ümmü Haram binti Milhan, Hz. Peygamber'in dedesi Abdülmuttalib'in annesi Selma tarafından halası ya da teyzesi olur. Bununla beraber daha çok kabul edilen görüş sütannesi ya da süt teyzesi kabul edilmektedir.

Faziletli ve saygıdeğer bir hanım olduğu kaynaklarda yer almıştır. Hz. Peygamber'in özel ilgisine mazhar olmuş ve O'na ikramlarda bulunmuştur. Nitekim Kuba'da yaşadığı bilinen Ümmü Haram'ı Hz. Peygamber (s.a.) Kuba'ya her gelişinde mutlaka ziyaret ederdi. Bir defasında Hz. Peygamber onun evinde yemek yemiş, sonra uyumuş ve uyandığında Kıbrıs'ın fethini müjdelemişti. Hz. Peygamber'in onunla bu kadar yakın alakasının olması, Ümmü Haram'ın süt teyzesi veya sütannesi olma ihtimalini güçlendirmektedir.

Ümmü Haram'ın oldukça ilerlemiş yaşına rağmen Kıbrıs seferine iştirak etmesi ise bambaşka bir takdiri hak eden bir hadisedir. 86 yaşında sefere katılıp hiç şikâyette bulunmamıştır. Onun bu tavrı sefere iştirak edenlere büyük cesaret vermişti. Ve nihayetinde Ümmü Haram, Hz. Peygamber'in müjdesine nail olmuş ve Kıbrıs seferi dönüşünde bineğinin huysuzlaşması sonrası şehit olmuştur.

Ümmü Haram Hz. Peygamber'den Kıbrıs'ın fethedileceğine dair hadisi nakletmiştir. Bu hadis güvenilir hadis kaynaklarında yer almıştır. Hz. Peygamber'in onun yanına uğramasının mahremiyet ilişkileri açısından eleştirildiği bir çalışmaya da değinilerek bu konu ilmî delilleriyle incelenmiştir.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Ümmü Haram binti Milhan, hadis, Kıbrıs, fetih.

JAKOB GAUTEL'İN “BABİL KULESİ” ADLI ENSTALASYON ESERİNDE

BİRLİK TEMASI

Prof. MUSTAFA KÜÇÜKÖNER¹, [Dr. Hava KÜÇÜKÖNER²](#), Öğr. Gör. Uğur ÖZEN³

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, mkucukoner@erbakan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9796-0117

² Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, havacakoner@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0003-2344-8872

³ Iğdır Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, Iğdır, Türkiye.

[ORCID: 0000-0002-2893-242X](#)

ÖZET

Kadim medeniyetlerin en akılda kalan yapılarından birisi kuşkusuz Babil Kulesi'dir. Dini ve tarihi kaynaklara göre Babil Kulesi Sümer dönemindeki ziguratlardan geliştirilmiş ve Babil İmparatorluğu dönemlerinde kendine has bir form ve boyuta ulaşmıştı. Dini açıdan ele alındığında Babil Kulesi birliğin temsilcisi olarak yapılmış ve insanoğlunun egoları yüzünden de ilahi yıkıma uğramıştır. Tarihi kaynaklara göre de Babil Kulesi Babil Şehri'nde inşa edilmiş dönemin en büyük yapısı olmuştur. Çok kez yıpratılan kule son olarak Büyük İskender tarafından onarılmıştır. Sonraki süreçlerde Babil şehri gibi kule de tarihi süreç içinde harabeye dönüşmüştür. Günümüzde Babil Kulesi'ne ait kalıntılar Bağdat'ın kuzeyinde El Hilla şehrinde yer almaktadır.

'Birlik' teması açısından dini literatürde ve konularda bolca resimleri yapılan Babil Kulesi 16. yüzyılda Almanya'da ressam Pieter Brugel tarafından ilk kez devasa bir yapı olarak tuval üzerine yağlı boya tekniği ile resmedilmiştir. O zamana kadar minyatür olarak resmedilen yapı o süreden sonra büyük gövdeli spiral bir yapı olarak resimlerde yer almıştır. Yapı genelde büyük sütunlar üzerinde ya da gövde üzerinde yükselmekte, yerden başlayarak gök yüzüne doğru daralarak bir üçgen forma dönüşmektedir. Ayrıca yapının yerden tepesine kadar spiral bir yol yer almaktadır.

20. yüzyılda Babil Kulesi resim dışında anıtlarda, kulelerde, yapılarda da kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle Dünya Savaşları sırasında Avrupa'da 'birlik' temasını tekrardan canlanmış, sanatçılar da bu temayı işlemek için Babil Kulesi'nden yararlanmışlardır. Fransa'nın Strazburg şehrindeki bulunan Avrupa Parlamento Binası hem form hem de anlam olarak Babil Kulesine benzetilmiştir. 21. yüzyılda da sanatçılar 'birlik' temasını vurgulamak için **Babil**

Kulesi konulu resim, enstalasyon, mimari yapı ve anıt türünde eserler üretmişlerdir. Bunlardan birisi de Alman sanatçı Jakop Gautel’dir.

Jakop Gautel’in 1500 adet kitaptan oluşan “Babil Kulesi” adlı enstalasyon çalışması 2006 yılından ilk kez Versailles’de sergilenmiştir. Yüksekliği 4.5 metreyi geçen ve çapı da yaklaşık 4.5 metreyi bulan çalışma günümüze kadar dünyanın farklı yerlerinde sergilenmiştir. Çalışma enstalasyon olduğu için yanlardan, önden ve arkadan ve üstten de izlenebilmektedir. Bu bildiride çalışmanın farklı açılardan görselleri yer alacak ve çalışma hem sanatsal açıdan hem de ‘birlik’ teması açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Jakop Gautel, Babil Kulesi, Enstalasyon, Çağdaş Sanat, Birlik.

ABSTRACT

One of the most memorable structures of ancient civilizations is undoubtedly the Tower of Babel. According to religious and historical sources, the Tower of Babel was developed from the ziggurats of the Sumerian period and reached a unique form and size during the Babylonian Empire. From a religious perspective, the Tower of Babel was built as a symbol of unity and suffered divine destruction because of the egos of human beings. According to historical sources, the Tower of Babel was the largest structure of the period built in the City of Babylon. The tower, which was damaged many times, was last repaired by Alexander the Great. In the following periods, like the city of Babylon, the tower also turned into ruins over the course of history. Today, the ruins of the Tower of Babel are located in the city of El Hilla, north of Baghdad.

The Tower of Babel, which has been widely depicted in religious literature and subjects in terms of the theme of 'Unity', was first depicted as a gigantic structure with oil painting technique on canvas by the painter Pieter Brugel in Germany in the 16th century. The building, which was depicted as a miniature until then, has since appeared in pictures as a large-bodied spiral structure. The structure generally rises on large columns or on the body, starting from the ground and narrowing towards the sky, turning into a triangular form. There is also a spiral path from the ground to the top of the building.

In the 20th century, the Tower of Babel began to be used in monuments, towers and buildings other than paintings. Especially during the World Wars, the theme of 'unity' was revived in Europe, and artists used the Tower of Babel to depict this theme. The European Parliament Building in Strasbourg, France, has been compared to the Tower of Babel in both form and

meaning. In the 21st century, artists have produced works such as paintings, installations, architectural structures and monuments on the subject of the Tower of Babel to emphasize the theme of 'unity'. One of them is the German artist Jakob Gautel.

Jakob Gautel's installation work called "Tower of Babel", consisting of 1500 books, was exhibited in Versailles for the first time in 2006. The work, which exceeds 4.5 meters in height and approximately 4.5 meters in diameter, has been exhibited in different parts of the world until today. Since the work is an installation, it can be viewed from the sides, front and back, and from above. This paper will include visuals of the work from different angles and the work will be evaluated both artistically and in terms of the theme of 'unity'.

Key Words: Jakob Gautel, Tower of Babel, Installation, Contemporary Art, Unity.

AHLAT'TA BULUNAN HASAN PADİŞAH KÜMBETİNİN GÜNÜMÜZE AİT BELGESEL TÜRDEKİ GRAVÜR RESİMLERİ

Prof. MUSTAFA KÜÇÜKÖNER¹, Öğr. Gör. Uğur ÖZEN², [Dr. Hava KÜÇÜKÖNER³](#)

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, mkucukoner@erbakan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9796-0117

² Iğdır Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, Iğdır, Türkiye.

[ORCID: 0000-0002-2893-242X](#)

³ Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, havacakoner@hotmail.com

ORCID ID: 0000-0003-2344-8872

ÖZET

Bitlis İl'ine bağlı bir ilçe olarak Van Gölü'nün kuzeyinde yer alan Ahlat şehri Türk – İslam dünyasında “Kubbet-ül İslam” olarak da bilinmektedir. Sultan Alparslan ile Anadolu'nun kapısını Türklere açılmış, Ani'nin fethinden sonra Selçukluların Konya'ya kadar olan süreç içinde en önemli ara yerleşim yerlerinden biri de Ahlat olmuştur. Yüzylerce yıl Selçuklu Türklerinin yaşadığı şehirde türbeler, kümbetler ve mezarlıklar da artmıştır. Sanatkarlar ve taş ustaları Ahlat taşının kolay işlenebilir özelliğini kullanmış, özellikle mezar taşlarında ve kümbetlerde dönemin en değerli sanatsal desenlerini yapmışlardır. Günümüzde bile büyük hayranlıkla izlediğimiz bu mezar taşları ve kümbetler dünyanın hali hazırda en önemli açık hava müzelerinden birini oluşturmaktadır.

Bu yapıların en önemlilerinden birisi de Hasan Padişah Kümbetidir. Hasan Padişah Kümbetinin de içinde bulunduğu günümüz Ahlat gravürleri bir grup sanatçı tarafından 21. yüzyılın ilk çeyreğinde yapılmıştır. Sanatçılar Ahlat'ta çizim ve kayıt yapmışlar sonra bu kayıtlardan yararlanarak Erzurum'da baskı atölyesinde bu görünümünün gravürlerini üretmişlerdir.

Gravür tarihi çok eski çağlara kadar uzansa da sanatsal manada ilk gravür resimlere 15. yüzyılda önce Almanya'da sonra da Avrupa ülkelerinde rastlanmıştır. Özellikle matbaanın yazım işini hızlandırmasına eş zamanlı olarak sanatçılar da gravür resimleri ahşap ve bakır kalıplara oyarak resim basım işini hızlandırmışlardır. Sonraki yüzyıllar da özellikle belgesel türde gravür işi çok ön plana çıkmış, Avrupa merkezli sanatçılar çevre kıtalardaki ülkelere giderek tarihi yerlerin görünümünü kağıtlara kaydetmiş ve Paris'te atölye ortamında bu görüntüleri gravür resimlere dönüştürmüşlerdir. Bu belgesel türdeki gravür resimler günümüzde de halen geçmişe ait bilgi kaynağı olarak değer bulmaktadır.

Bu çalışmada Hasan Padişah Kümbeti konu edilmiş, başta kümbet hakkında kısa bilgi verilmiştir. Kümbetin günümüzdeki görünümü de çalışmanın içinde yer almıştır. Kümbete ait gravür resimlerin görselleri de çalışmada yer almış ve bu gravürler teknik ve sanatsal olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ahlat, Hasan Padişah Kümbeti, Belgesel Gravür.

ABSTRACT:

The city of Ahlat, located in the north of Lake Van as a district of Bitlis Province, is also known as "Kubbet-ul Islam" in the Turkish-Islamic world. Sultan Alparslan opened the door of Anatolia to the Turks, and after the conquest of Ani, Ahlat became one of the most important intermediate settlements of the Seljuks in the process up to Konya. Tombs, tombs and cemeteries also increased in the city where Seljuk Turks lived for hundreds of years. Artists and stonemasons used the easy-to-work feature of Ahlat stone and made the most valuable artistic patterns of the period, especially on tombstones and tombs. These tombstones and tombs, which we watch with great admiration even today, constitute one of the most important open-air museums in the world.

One of the most important of these structures is the Hasan Sultan Tomb. Today's Ahlat engravings, including the Hasan Sultan Tomb, were made by a group of artists in the first quarter of the 21st century. The artists made drawings and recordings in Ahlat, and then, using these recordings, they produced engravings of these views in the printing workshop in Erzurum.

Although the history of engraving dates back to ancient times, the first artistic engravings were seen in the 15th century, first in Germany and then in European countries. In particular, at the same time that the printing house accelerated the printing process, artists also accelerated the printing process by carving engravings into wooden and copper molds. In the following centuries, especially the documentary type of engraving came to the fore, and European-based artists went to countries in the surrounding continents, recorded the views of historical places on papers, and transformed these images into engravings in a workshop environment in Paris. These documentary type engravings are still valuable today as a source of information about the past.

In this study, Hasan Padishah Tomb is the subject, and brief information about the tomb is given at the beginning. Today's views of the tomb are also included in the study. Visuals of the

engravings of the tomb were also included in the study and these engravings were evaluated technically and artistically.

Key Words: Ahlat, Hasan Sultan Tomb, Documentary Engraving.

SAVAŞIN GÖLGESİNDE SANAT: BANKSY- WALLED OFF OTELİ

Doç. Dr. Reyhan DEMİR¹, Dr. Öğrt. Ü. Ahu Simla DEĞERLİ²

¹ Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, rdemir@adu.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-5728-1734

²Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ahu.simla.degerli@adu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-8659-4244

ÖZET

Grafitilerinin ünü yayılmaya başladıktan günümüze kadar bir çok araştırma yapılsa da henüz kimliği ortaya çıkarılamayan sokak sanatçısı Banksy'nin, yaklaşık kırk yaşlarında ve İngiliz olduğu tahmin ediliyor. Banksy, İngiltere'den başlamak üzere eserlerini dünyanın bir çok yerinde gerçekleştiriyor. Göçmen kampları, savaş alanları, kanalizasyon, metro, hatta hayvanat bahçelerine gizlice giriyor, grafiti aracılığıyla kendi söylemsel pratiğini ortaya koyuyor.

Bunlardan biri olan, Filistin- Beytüllahim'de yer alan ve İsrail'i Batı Şeria'dan ayıran duvara doğrudan bakan; Walled Off Otel, Banksy tarafından kurulan ve finanse edilen bağımsız bir tesistir. Tesisin web sayfasında hiç bir siyasi hareket veya baskı grubuyla bağlantısı olmadığı yazılmaktadır. Banksy, Filistinli sanatçı Sami Musa ve Montrealli Dominique Petrin'in sanat eserleriyle dekore edilen odaların gecelik ücreti değişiyor. Ayrıca otelin web sitesine göre İsrail askeri kışlalarından gelen fazla eşyalarla donatılmış ve hiçbir gösteriş içermeyen, kilitli dolap, kişisel kasa, ortak banyo ve ücretsiz kulak tıkaçları içeren bir seçenek de var. Bu sınırdaki yer alan ve savaşa adeta bir dur dercesine içine girildiğinde sizi alıp götürülen bir sanat otelidir. Ancak aynı zamanda karanlık turizme de (ölüm, acı, vahşet , trajedi veya suçla bağlantılı olan her türlü turizm türü) çanak tutma eğiliminde olup olmadığı tartışma konusudur. Günümüzde hala devam eden savaşın etkileri de göz önünde bulundurularak otel içerisinde bulunan eserler değerlendirme konusu olmuş, Banksy özelinde savaşın sanatçılar üzerindeki etkisine değinilmiştir. Turistler için bu otel ve duvar sokak sanatını yüceltebilse de, orada yaşayan halk için duvar, acı ve direnişi tanımlayan bir yara olarak yorumlanabilir.

Bu bildiride otel hakkında farklı bir çok eleştiri yapılmasına rağmen gözlemlenen nesnenin gözlemleyen kişinin bakış açısında göre farklılık gösterebileceği yaklaşımı ile Walled Off Otel, bir sanat oteli olarak değerlendirmeye çalışılmıştır. Otel içerisinde yer alan grafitiler, Banksy'nin sembolik dili üzerinden değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Banksy, sokak sanatı, grafiti, Walled Off oteli

ART IN THE SHADOW OF WAR: BANKSY- WALLED OFF HOTEL

Assoc. Prof. Dr, Reyhan DEMİR¹, Assist. Prof. Dr. Ahu Simla DEĞERLİ²

¹ Adnan Menderes University, Faculty of Education, rdemir@adu.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-5728-1734

²Adnan Menderes University, Faculty of Education, ahu.simla.degerli@adu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-8659-4244

ABSTRACT

It is estimated that the street artist Banksy, whose identity has not yet been revealed, although many studies have been carried out since the fame of his graffiti began to spread, is approximately forty years old and British. Banksy creates his works in many parts of the world, starting from England. He sneaks into immigrant camps, war zones, sewers, subways, even zoos, and reveals his discursive practice through graffiti.

One of them, located in Bethlehem, Palestine, directly overlooks the wall separating Israel from the West Bank; The Walled Off Hotel is an independent property founded and financed by Banksy. It is stated on the facility's website that it has no connection with any political movement or pressure group. Nightly rates vary for rooms decorated with artworks by Banksy, Palestinian artist Sami Musa and Montrealer Dominique Petrin. There's also a no-frills option that's outfitted with surplus items from Israeli military barracks and includes a locker, personal safe, shared bathroom and complimentary earplugs, according to the hotel's website. This is an art hotel located on the border that takes you away when you enter it, as if it were putting an end to the war. However, it is a matter of debate whether it also tends to encourage dark tourism (any type of tourism associated with death, pain, brutality, tragedy or crime). Considering the effects of the war, which still continues today, the works in the hotel were evaluated, and the effect of the war on artists, specifically Banksy, was mentioned. While for tourists this hotel and the wall may glorify street art, for the locals the wall can be interpreted as a wound that defines pain and resistance.

In this paper, although many different criticisms have been made about the hotel, it has been tried to evaluate Walled Off Hotel as an art hotel with the approach that the observed object may differ depending on the perspective of the observer. The graffiti in the hotel was evaluated through Banksy's symbolic language.

Key Words: Banksy, street art, graffiti, Walled Off Hotel

SANATIN KİMLİĞİNİN YENİDEN İNŞASI VE POP SANATI

Dr. Öğrt. Ü. Ahu Simla DEĞERLİ¹, Doç. Dr, Reyhan DEMİR²

¹ Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ahu.simla.degerli@adu.edu.tr- ORCID ID:
0000-0002-8659-4244

²Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, rdemir@adu.edu.tr – ORCID ID: 0000-
0002-5728-1734

ÖZET

Endüstrileşme ve globalleşme ile birlikte dünyada meydana gelen değişim ve dönüşüm sanatın dinamiklerine de etki etmiş, sanat üretiminde ve tüketiminde radikal değişiklikler içine girilmiştir. Sanayi devriminin ardından gelen süreçte yeni teknolojik gelişmeler sanatta yeni arayışların ve denemelerin yolunu açmıştır. Nesnenin yeniden üretimiyle sanat, var olan kalıpların dışına çıkmış, biriciklikten kopup bir defaya özgü olan kimliğini kitlesele evriltmiştir.

1940’lı yılların ardından gelen süreçte tüketim kültürü yükselmiş ve bununla doğru orantılı olarak seri üretim artış göstermiştir. Bu ani ve hızlı artış, var olan yüksek sanata karşı bir tehdit olarak görülmüş ve ayırt edilebilmesi için popüler sanat ismi ile ötekileştirilmiştir.

Pop Sanat İngiltere’de doğmasına rağmen Amerika’da ünlenmiş 20. yüzyılın önemli sanat hareketlerinden biri olmuştur. Bu terim “Popüler Sanat”tan gelmekte olup ilk kez sanat eleştirmeni ve küratör Lawrence Reginald Alloway’in makalesinde yazılı şekilde yer almıştır. 2. Dünya Savaşı’ndan sonraki süreçte o dönem yükselen soyut sanatın nesneyi resim yüzeylerinden çıkarmasının aksine pop sanat nesneyi yeniden kullanımına almıştır.

İngiltere’de Richard Hamilton, Eduardo Paolozzi, Amerika’da Robert Rauschenberg, Roy Lichtenstein, Andy Warhol, Jasper Johns, Keith Haring bu akımın temsilcilerindedir.

Bu çalışmada Pop Sanatının ve o sanatın içinde yer alan döneme damgasını vurmuş eserlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pop Sanat, Popüler Kültür, Tüketim Kültürü

THE RECONSTRUCTION OF THE IDENTITY OF ART AND POP ART

Assoc. Prof. Dr, Reyhan DEMİR¹, Assist. Prof. Dr. Ahu Simla DEĞERLİ²

¹ Adnan Menderes University, Faculty of Education, rdemir@adu.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-5728-1734

²Adnan Menderes University, Faculty of Education, ahu.simla.degerli@adu.edu.tr- ORCID ID: 0000-0002-8659-4244

ABSTRACT

The changes and transformations that have occurred in the world with industrialization and globalization have also affected the dynamics of art, and radical changes have taken place in art production and consumption. In the process that followed the industrial revolution, new technological developments paved the way for new searches and experiments in art. With the reproduction of the object, art went beyond the existing patterns, broke away from uniqueness and evolved its one-off identity into mass.

In the period following the 1940s, consumer culture rose and mass production increased in direct proportion to this. This sudden and rapid increase was seen as a threat to the existing high art and was marginalized with the name of popular art in order to distinguish it.

Although Pop Art was born in England, it became famous in America and became one of the most important art movements of the 20th century. The term comes from "Popular Art" and first appeared in writing in an article by art critic and curator Lawrence Reginald Alloway. In the period after the 2nd World War, pop art reintroduced the object into its use, in contrast to the abstract art that was on the rise at the time, which removed the object from the painting surfaces.

Richard Hamilton, Eduardo Paolozzi in England, Robert Rauschenberg, Roy Lichtenstein, Andy Warhol, Jasper Johns, Keith Haring in America are among the representatives of this movement.

In this study, it is aimed to examine Pop Art and the works that have left their mark on the period within that art.

Keywords: Pop Art, Popular Culture, Consumption Culture

ABOUT GENERALIZED HYPERGEOMETRIC FUNCTIONS BEING STARLIKE AND CONVEX

DR, ALAATTİN AKYAR ¹

¹ Düzce University, Duzce Vocational School, alaattinakyar@duzce.edu.tr - 0000-0003-4759-8313

ABSTRACT

In this study, complex functions $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ normalized with $f(0)=0$ and $f'(0)=1$ conditions, known as both analytical and normalization conditions, were taken as basis in the unit disc $U = \{z \in \mathbb{C}: |z| < 1\}$. Let's denote the class of all functions with these two properties by $\mathcal{A}$. If a univalent condition is imposed on the functions belonging to class $\mathcal{A}$, a new class is obtained, which is usually denoted by $\mathcal{S}$. Intuitively, being univalent, more comprehensively than its meaning in real analysis, refers to the fact that a function in class $\mathcal{A}$ does not take the same value twice in the set $f(U)$ where it conformally maps the unit disk U . As can be understood, being univalent is a very strong feature for functions in theory of univalent function, and it means that the function is both analytic and usual one-to-one. Univalent function theory aims to classify functions belonging to class $\mathcal{A}$ into common geometric characterizations exhibited by image sets. In doing so, it owes its existence to the famous German mathematician Bernhard Riemann's Riemann transformation theorem, known by his name. As is known, the Riemann mapping theorem guarantees the existence of a univalent function that conformally maps a simply connected region D , which is $D \subset \mathbb{C}$, to the open unit disk U . However, mathematicians who wanted to classify functions belonging to class $\mathcal{S}$ encountered a complicated situation. Naturally, this complicated situation makes it very difficult or even impossible to classify functions that have different simply connected domains. In its inverse version, the Riemann mapping theorem tells us that for every simply connected region $D \subset \mathbb{C}$, there exists a univalent function that conformably maps D to U . In 1907, German mathematician Paul Koebe the first scientist to studied and proved this situation. That is, without losing generality, U has been substituted for $D \subset \mathbb{C}$. In this case, the image set $f(U)$ of

a function in class $\mathcal{S}$ may exhibit a geometric characterization that is convex, as remembered from basic mathematics, or convex only with respect to the origin. In studies conducted in this field, a function that is convex only with respect to the origin is called a starlike function. If the graph of a function belonging to class $\mathcal{S}$ can be easily drawn, it can be immediately determined whether it is convex or starlike. Unfortunately, this may not always be the case. In this case, there are conditions that can be used analytically. For example, a function $f \in \mathcal{A}$ is starlike if and only if $Re\left(\frac{zf'(z)}{f(z)}\right) > 0$, or convex if and only if $Re\left(1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)}\right) > 0$. The class of starlike functions in class $\mathcal{S}$ is denoted by $\mathcal{S}^*$, and the class of convex functions is denoted by $\mathcal{C}$.

Whether a function $f \in \mathcal{A}$ is starlike or convex imposes very strict limits on the Taylor expansion coefficients corresponding to the function f . In 1916, Ludwig Bieberbach proved in this sense that $|a_n| \leq n$ for every function f in class $\mathcal{S}$. This inequality is called the Bieberbach conjecture, after the German mathematician Bieberbach. This inequality is called the Bieberbach conjecture, devoting to the German mathematician Bieberbach. It is very important to know that the equality within the inequality is valid only for the $k(z) = z/(1-z)^2$ Koebe function. The only function that provides extreme cases such as equality within inequality is the Koebe function $k(z)$. As in basic mathematics, all functions used in univalent function theory can be written in terms of generalized Hypergeometric functions ${}_pF_q(z) = F(a_1, a_2, \dots, a_p; b_1, b_2, \dots, b_q; z)$ which are highly functional due to their parametric structure.

In this study, certain qualification conditions based on $a_1, a_2, \dots, a_p; b_1, b_2, \dots, b_q$ parameters for Generalized Hypergeometric functions to be starlike or convex were examined and some mathematical modeling was developed in this sense.

Keywords: Analytic function, convex function, Hypergeometric function, starlike function, univalent function

**FEKETE-SZEGÖ BOUNDS FOR A SUBCLASS OF PSEUDO-TYPE UNIVALENT
FUNCTIONS INVOLVING EULER POLYNOMIALS**

Prof. Dr. Hatun Özlem GÜNEY

University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics, Diyarbakır, TÜRKİYE

<https://orcid.org/0000-0002-3010-7795>

ozlemg@dicle.edu.tr

ABSTRACT

In this presentation, we consider Fekete-Szegö problem on a subclass of pseudo-type univalent functions involving Euler polynomials. Making use of the Euler polynomial, we obtain the upper bound estimates for the initial Taylor-Maclaurin coefficients and also the Fekete-Szegö functional for functions in this class.

Keywords : Analytic, Fekete-Szegö problem, univalent, Euler polynomial.

ASSESSING THE IMPACT OF FOREST FIRES: COMPARATIVE ANALYSIS OF XGBOOST AND RANDOM FOREST ALGORITHMS: ÇANAKKALE FIRES IN 2023

Res. Asst. Elif Ozlem YILMAZ¹, Prof. Dr. Taskin KAVZOGLU²

¹ Department of Geomatics Engineering, Gebze Technical University, eoyilmaz@gtu.edu.tr -
ORCID ID : 0000-0002-6853-2148

² Department of Geomatics Engineering, Gebze Technical University, kavzoglu@gtu.edu.tr -
ORCID ID : 0000-0002-9779-3443

ABSTRACT

Forest fires present a substantial hazard due to their rapid and unpredictable behavior, resulting in extensive devastation. Forest fires, known as wildfire, cause changes in multiple elements of the Earth system, impacting the atmosphere, hydrosphere, geosphere, biosphere, and cryosphere. Given these limitations, it is imperative to create accurate and dependable maps that are primarily focused on areas that have been burned. These maps will serve as essential tools for decision makers who are working to tackle this complex issue. The objective of this study is to assess the influence of machine learning algorithms, specifically random forest and XGBoost, in detecting and delineating the effects of forest fires in the Çanakkale region. The study employed NBR and dNBR indices to examine Sentinel-2 satellite data, specifically investigating a notable fire incident that impacted the study area in July 2023. The results demonstrate that XGBoost surpasses random forest in terms of performance, with a higher overall accuracy rate of 98.33% compared to 96.00%. XGBoost also exhibits greater precision, recall, F1-Score, Kappa coefficient, and ROC AUC. Ultimately, the research emphasizes the significance of promptly employing machine learning algorithms to deliver accurate information for cooperation with influential public and political entities to mitigate the consequences of wildfires.

Keywords: Machine Learning, Wildfire, XGBoost, Random Forest, Sentinel-2

DEEP LEARNING-BASED LAND USE AND LAND COVER MAPPING FROM WORLDVIEW-3 IMAGERY

Res. Asst. Elif Ozlem YILMAZ¹, Prof. Dr. Taskin KAVZOGLU²

¹ Department of Geomatics Engineering, Gebze Technical University, eoymilaz@gtu.edu.tr -
ORCID ID : 0000-0002-6853-2148

² Department of Geomatics Engineering, Gebze Technical University, kavzoglu@gtu.edu.tr -
ORCID ID : 0000-0002-9779-3443

ABSTRACT

Land use and cover maps enable the production of an in-depth representation of the earth's changing natural ecosystem and the impacts of human activities. With the advancements in satellite technology, the process of image acquisition may now be carried out with a high level of precision and frequent. Advanced deep learning techniques have been devised to efficiently process and accurately analyze this data. The objective of this study is to showcase the effectiveness of a deep learning model that incorporates both 2D and 3D convolution layers. This model uses the high-resolution WorldView-3 image to generate a map that accurately represents land use and land cover (LULC). The study area was selected as the Akyazı district in Turkey. Initially, a training dataset was generated, comprising of patches. Subsequently, an advanced deep learning model was constructed using this dataset. The model employs a distinctive architecture incorporating both 2D and 3D convolution layers. Prior to commencing the training phase, the hyperparameters of the model were established using the grid search optimization approach. The training concluded with an overall accuracy of 90.71% for the thematic map produced, and a Kappa coefficient of 89.78%. During the class-based evaluations, it was seen that the water class achieved the greatest F1 score of 98.62%, while the road class had the lowest score of 77.88%. The confusion between road class and white roof can be caused to their resemblance in spectral reflectance. The utilization of a convolutional neural network model using deep learning-based 3D and 2D convolution layers has proven to be effective in generating a high accurate LULC map of the Akyazı region.

Keywords: Deep Learning, Image Classification, Land Use and Land Cover, WorldView-3.

**EXISTENCE OF SOLUTIONS FOR BOUNDARY PROBLEM INVOLVING THE
 $p(x)$ -LAPLACE TYPE OPERATORS**

Prof. Dr. Zehra Yücedağ

Dicle Üniversitesi, Fen Fakültesi Matematik, zyucedag@dicle.edu.tr

Orcid¹: <https://orcid.org/0000-0003-1950-0163>

ABSTRACT

By applying Mountain Pass, we established the existence nontrivial weak of solutions for the Steklov boundary value problem

Key Words: Variational methods, Ekeland Varyasyonel Prensibi, Steklov boundary value.

EXISTENCE OF WEAK SOLUTION FOR A NONLINEAR STEKLOV BOUNDARY PROBLEM

Prof. Dr. Zehra Yücedağ

Dicle Üniversitesi, Fen Fakültesi Matematik, zyucedag@dicle.edu.tr

Orcid: <https://orcid.org/0000-0003-1950-0163>

ABSTRACT

In this study, we are concerned with nonlinear elliptic equations involving Steklov boundary value problem. Moreover, using min-max method to find the existence a nontrivial weak solution in variable exponent Sobolev spaces

Key Words. Steklov problem, Variational methods, Weak solution.

RECENT TRENDS IN ATTOSECOND SCIENCE: UNRAVELLING THE DYNAMICS OF ULTRAFAST PHENOMENA

Dr. İLHAN CANDAN ¹

¹ Dicle Üniversitesi, Fen Fakülte, email: ilhan.candan@dicle.edu.tr - ORCID ID: 0000-0001-9489-5324

ABSTRACT

Recent trends in attosecond science mark a transformative era in the investigation of ultrafast phenomena, unraveling the dynamics of matter on unprecedented timescales. This abstract provides a concise overview of key developments in the field. Attosecond science, utilizing pulses as short as attoseconds (10^{-18} seconds), has witnessed substantial progress in pulse generation techniques. High-harmonic generation and waveform control have advanced, leading to isolated attosecond pulse synthesis with enhanced coherence and precision. The exploration of ultrafast electron dynamics in atoms and molecules has been a focal point, with time-resolved spectroscopy unveiling intricate details of electron localization, recollision processes, and electronic rearrangements. Attosecond imaging techniques have revolutionized real-time observation of structural changes at the atomic scale, employing methods like attosecond photoelectron holography and tomography. Condensed matter physics has seen an extension of attosecond science, with studies illuminating electron-phonon coupling, bandgap control, and electronic state manipulation in solids. Theoretical developments have accompanied experimental strides, with refined models and computational approaches enhancing our understanding of ultrafast processes. Attosecond science's applications span various domains, from precision metrology to imaging in life sciences, showcasing its multidisciplinary impact. Despite substantial progress, challenges persist, motivating ongoing efforts to improve pulse characteristics and extend attosecond techniques. The future promises continued exploration of attosecond science's potential, fostering advancements in fundamental physics and diverse technological applications.

Keywords: attosecond science, electron-photon

ÖZET

Attosaniye bilimindeki son trendler, maddenin dinamiklerini benzeri görülmemiş zaman ölçeklerinde açığa çıkararak, ultra hızlı olayların araştırılmasında dönüştürücü bir döneme işaret ediyor. Bu özet, alandaki önemli gelişmelere kısa bir genel bakış sunmaktadır. Attosaniye (10-18 saniye) kadar kısa darbeleri kullanan attosaniye bilimi, darbe üretme tekniklerinde önemli ilerlemelere tanık oldu. Yüksek harmonik üretimi ve dalga biçimi kontrolü ilerleyerek gelişmiş tutarlılık ve hassasiyetle izole attosaniye darbe sentezine yol açtı. Atomlarda ve moleküllerde ultra hızlı elektron dinamiklerinin araştırılması, zamanla çözümlenen

spektroskopinin elektron lokalizasyonu, yeniden çarpışma süreçleri ve elektronik yeniden düzenlemelere ilişkin karmaşık ayrıntıları ortaya çıkardığı bir odak noktası olmuştur. Attosaniye görüntüleme teknikleri, attosaniye fotoelektron holografisi ve tomografi gibi yöntemler kullanılarak atomik ölçekte yapısal değişikliklerin gerçek zamanlı gözlemlenmesinde devrim yarattı. Yoğun madde fiziği, katılarda elektron-fonon eşleşmesini, bant aralığı kontrolünü ve elektronik durum manipülasyonunu aydınlatan çalışmalarla attosaniye biliminin bir uzantısına tanık oldu. Teorik gelişmeler, ultra hızlı süreçlere dair anlayışımızı geliştiren rafine modeller ve hesaplamalı yaklaşımlarla deneysel ilerlemelere eşlik etti. Attosecond biliminin uygulamaları, hassas metrolojiden yaşam bilimlerindeki görüntülemeye kadar çeşitli alanları kapsamakta ve multidisipliner etkisini ortaya koymaktadır. Önemli ilerlemeye rağmen zorluklar devam ediyor ve bu da nabız özelliklerini iyileştirme ve attosaniye tekniklerini genişletme yönünde devam eden çabaları motive ediyor. Gelecek, temel fizik ve çeşitli teknolojik uygulamalardaki ilerlemeleri teşvik ederek attosaniye biliminin potansiyelinin sürekli olarak araştırılmasını vaat ediyor.

Anahtar Kelimeler: attosaniye bilimi, elektron-foton

MULTIPHOTON IONIZATION IN SMALL MOLECULES: INSIGHTS, TRENDS, AND APPLICATIONS

Dr. İLHAN CANDAN ¹

¹ Dicle Üniversitesi, Fen Fakülte, email: ilhan.candan@dicle.edu.tr - ORCID ID: 0000-0001-9489-5324

ÖZET

Küçük moleküllerdeki çoklu foton iyonizasyonu (MPI) olgusu, temel önemi ve geniş kapsamlı uygulamaları nedeniyle büyük ilgi görmüştür. Bu özet, alandaki anlayışlara, eğilimlere ve uygulamalara kısa bir genel bakış sağlar. Çoklu foton iyonizasyonu, birden fazla fotonun bir molekül tarafından eşzamanlı olarak emilmesini ve iyonizasyona yol açmasını içerir. Teorik ve deneysel çalışmalar, küçük moleküllerdeki iyonlaşma dinamiğinin karmaşık ayrıntılarını ortaya çıkararak altta yatan mekanizmaları aydınlattı. MPI araştırmalarındaki eğilimler, iyonizasyon verimliliğini optimize etmeyi ve moleküler parçalanma yollarını kontrol etmeyi amaçlayan moleküler yapılar, enerji seviyelerine ve lazer parametrelerine ilişkin araştırmaları kapsar. MPI uygulamaları spektroskopi, görüntüleme ve lazer kaynaklı işlemler dahil olmak üzere çeşitli alanlara uzanır. Spektroskopide MPI, moleküler yapıları ve dinamikleri yüksek hassasiyetle araştırmak için güçlü bir araç görevi görür. Görüntülemede gelişmiş uzaysal çözünürlüğe sahip üç boyutlu mikroskopi sağlar. Ayrıca MPI, lazer ablasyon ve yüksek harmonik üretim gibi lazer kaynaklı süreçlerde önemli bir rol oynayarak malzeme bilimi ve attosaniye bilimindeki ilerlemeleri kolaylaştırır. Bu özet, küçük moleküllerdeki MPI'nin çok yönlü doğasını özetlemekte ve onun moleküler karmaşıklıkları çözmedeki ve çeşitli bilimsel alanlardaki teknolojik yenilikleri yönlendirmedeki önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler : Çoklu foton iyonizasyonu, MPI, Yüksek harmonik

ABSTRACT

The phenomenon of multiphoton ionization (MPI) in small molecules has garnered significant attention due to its fundamental importance and wide-ranging applications. This abstract provides a concise overview of insights, trends, and applications in the field. Multiphoton ionization involves the simultaneous absorption of multiple photons by a molecule, leading to ionization. Theoretical and experimental studies have elucidated the underlying mechanisms, revealing intricate details of the ionization dynamics in small molecules. Trends in MPI research encompass investigations into molecular structures, energy levels, and laser parameters, aiming to optimize ionization efficiency and control molecular fragmentation pathways. Applications of MPI extend across diverse fields, including spectroscopy, imaging, and laser-induced processes. In spectroscopy, MPI serves as a powerful tool for probing

molecular structures and dynamics with high precision. In imaging, it enables three-dimensional microscopy with enhanced spatial resolution. Moreover, MPI plays a pivotal role in laser-induced processes such as laser ablation and high-harmonic generation, facilitating advancements in materials science and attosecond science. This abstract encapsulates the multifaceted nature of MPI in small molecules, emphasizing its significance in unraveling molecular intricacies and driving technological innovations across various scientific domains.

Keywords: Multi photon ionisation, MPI, High harmonic

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ “*BİR KÜÇÜK OĞLANCIK VARMIS*” ŞİİRİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Dr. Nurullah AYKAÇ

Dicle Üniversitesi, nurullahaykac@gmail.com, 0000-0002-0261-9769

ÖZET

Eğitim öğretim faaliyetlerinin sağlıklı ve sistematik bir plan dâhilinde yürütülebilmesi için alan uzmanları tarafından hazırlanmış olan programlara ihtiyaç duyulur. Bu şekilde verimli bir eğitim süreci sağlanması hedeflenir. Süreci verimli kılmak için hazırlanan öğretim programları, dünyadaki tüm gelişmelere bağlı olarak bazen ihtiyaca cevap veremeyebilir. Bu nedenle çağın gereklerine göre değişiklikler ve güncellemeler yapılır. Türkçe Dersi Öğretim Programı da bu çerçevede, yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak değişmiştir. Bu çalışmada Türkçe Dersi Öğretim Programı, Helen Buckley tarafından yazılan “Bir Küçük Oğlancık Varmış” şiiri bağlamında incelenmiştir. Şiir, yapılandırmacı yaklaşım hakkında bilgi vermek yerine bazı geleneksel eğitim uygulamalarını göz önüne getirerek bunların çocuk üzerindeki olumsuz etkilerine vurgu yapmaktadır. Çalışma için nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Sonrasında ilgili dokümanlar “Bir Küçük Oğlancık Varmış” şiiri bağlamında analize tabii tutulmuştur. Çalışma sonucunda, söz konusu şiirden hareketle geleneksel eğitim uygulamalarının, çocukların gelişimini olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır. Ayrıca Türkçe Dersi Öğretim Programının uygulanması ile çocukların bireysel farklılıklarının dikkate alınacağı, onların kendi öğrenmelerini kontrol edeceği, öğrendiklerini günlük yaşamda uygulayacakları bir eğitim ortamının oluşturulacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkçe Dersi Öğretim Programı, Türkçe Eğitimi, Bir Küçük Oğlancık Varmış.

RESİMLİ ÖYKÜ KİTAPLARININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Nurullah AYKAÇ¹, Öğrt. Meryem AYKAÇ²

¹ Dicle Üniversitesi, nurullahaykac@gmail.com, 0000-0002-0261-9769

² MEB, demirtasmeryem65@hotmail.com, 0009-0006-3335-2290

ÖZET

Genel olarak çocukların yaş ve dönem özelliklerinin dikkate alınarak hazırlandığı edebi ürünler, çocuk edebiyatı eserleri olarak adlandırılır. Çocuklar için oluşturulmuş olan eserlerin, alanda çocuğa görelilik olarak adlandırılan ve üzerinde uzlaşılan bu ölçütlere göre düzenlenmesi gerekmektedir. Okulöncesi dönem söz konusu olduğunda ise daha çok resimli kitaplar tercih edilmektedir. Çünkü bu dönem çocukları, henüz okuma yazma bilmediklerinden görsel okuma yaparak anlamı oluşturmaktadırlar. Bu çalışmada resimli öykü kitaplarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi yapılmıştır. Diyarbakır ilinde çalışan bir grup okulöncesi öğretmenini evreni oluşturmaktadır. Ayrıca örneklem olarak da Türkiye ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve UNICEF ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan “Eğitimde Birlikteyiz - Engeli Olan Çocuklar İçin Kapsayıcı Erken Çocukluk Eğitim Projesi” için hazırlanan beş kitap oluşmaktadır. Bu kitaplar; Parıltılı Top, Üzümlü Kurabiye, Hayal Kurmak Güzeldir, Mektup Arkadaşım ve Sevgi Orkestrası adlı kitaplardır. Karma yöntemin uygulandığı bu çalışmada, Deniz ve Gönen (2020) tarafından hazırlanan “Resimli Öykü Kitaplarını Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışma sonucunda incelenen kitapların, çocuğa görelilik ilkelerine uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkçe eğitimi, çocuk edebiyatı, resimli öykü kitapları, çocuğa görelilik.

DİN ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİNİN ROLÜ: DİJİTAL ÖĞRENME ARAÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Kazim SELEK

MEB, kazimselek@gmail.com - 0000-0002-0229-7026

ÖZET

Teknoloji kullanımı günümüzde her alanda arttığı gibi eğitim alanında da günbegün artmaktadır. Din öğretimi alanında geleneksel öğretim yönteminin zorlukları ve dijital öğrenme araçlarının potansiyeli değerlendirilerek dijital öğrenme araçlarından yararlanılmaktadır. Din öğretimi alanında dijital öğrenme araçları olarak interaktif eğitim yazılımları, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik uygulamaları, çevrimiçi platformlar ve ders içi materyaller yanında mobil uygulamalar kullanılmaktadır. Dijital öğrenme araçlarının çeşitliliği ve kullanıldığı alanlar sürekli artmaktadır.

Dijital öğrenme araçlarının interaktif öğrenme ve katılımın artırılması, öğrenci merkezli öğrenme deneyimi sunması ve zaman-mekândan bağımsız öğrenme imkânı sağlaması açısından avantajları bulunmaktadır. Bu avantajlarının yanında bireyin güvenlik ve mahremiyeti ile geleneksel değerlere uyumsuzluk ve teknolojiye erişim sorunları yaşayan bireyler açısından zorlukları bulunabilmektedir.,

Din öğretiminde teknolojik inovasyonun sağlanması amacıyla yapay zekâ kullanımı artırılarak eğitimin güncelliği sağlanmaya çalışılmaktadır. Bunun yanında gamifikasyon öğelerine önem verilmektedir. Din öğretiminde gamifikasyon öğeleri, öğrencilerin dini konuları daha etkileşimli ve çekici bir şekilde öğrenmelerini sağlayabilir. Gamifikasyon öğeleri olarak dini objeleri, mekanları ve sembolleri sanal ortamda incelemelerini sağlayan uygulamalar geliştirilebilir. Dini ritüelleri, ibadetleri ve etkinlikleri simüle eden interaktif uygulamalar tasarlanabilir. Gamifikasyon unsurları kullanılarak din öğretimi daha eğlenceli, etkileşimli ve öğrenci odaklı hale getirilebilir.

Dijital öğrenme araçları din öğretimine katkı sağlayıp avantaj sunmaktadır. Çeşitli dijital öğrenme araçlarının öğrencilerin daha etkileşimli bir şekilde öğrenmelerini sağladığı bilinmektedir. Bunun yanında daha farklı katkı sağladığına yönelik sonuçlar bulunmaktadır. Eğitim materyallerinin çeşitlendirilmesi, öğrencilerden teknoloji destekli öğrenme araçlarıyla ilgili düzenli geri bildirim alınması, öğrencilerin dijital öğrenme araçlarına erişimi noktasında eşitliğin sağlanması ve öğrencilerin ilerleme ve başarı durumlarının izlenmesine yönelik sistemlerin oluşturulması, öğretmenlerin dijital öğrenme araçlarını etkin şekilde kullanma konusunda desteklenmesi öneri olarak sunulabilir.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Din Öğretimi, Teknoloji, Dijital Öğrenme Araçları.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ VE VELİLERİNİN EV ÖDEVLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

YL Öğrencisi Cansu ÖZTUNÇ¹, Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ², Doç. Dr. Alper YORULMAZ³

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, cansuoztunc@posta.mu.edu.tr
– 0000-0001-8319-854X

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ssidekli@mu.edu.tr- 0000-0003-3202-6451

³ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, alperyorulmaz@mu.edu.tr- 0000-0003-2832-6793

ÖZET

Bilgiyi hazır halde alan bireylerden çok onu işleyen, yapılandıran ve yorumlayabilen bireyler yetiştirmek önemlidir. Öğrenmelerin sadece okulla sınırlı kalmadığı, bireylerin hayatlarının her anında bilgi edinmeyi sürdürdükleri göz önüne alındığında, okul dışında öğretim programının hedeflerini doğrultusunda öğrencilerin öğrenmelerini sürdürmelerinde önemli bir aracı olarak ev ödevleri karşımıza çıkmaktadır. Ev ödevleri bilginin pekiştirilmesini, bilgiye nasıl ulaşılabileceğinin keşfini, okul ile ev arasında ilişki kurulmasını sağlar. Bu nedenle ev ödevlerinin öğretim süreci içerisindeki yerini belirlemek, avantaj ve dezavantajlarını ortaya koyabilmek için öğretmenlerin görüşleri önemlidir. Araştırmanın amacı ilkökul öğrencileri ve velilerinin ev ödevlerine yönelik görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Tekirdağ ili Çorlu ilçesindeki bir devlet ilkökulunun farklı sınıf düzeylerinde eğitim gören öğrenciler ve onların velileri oluşturmuştur. Araştırmaya 19 ilkökul öğrencisi ve bu öğrencilerin velileri katılmıştır. Katılımcı velilere öğrenciler aracılığıyla ulaşılarak, katılımcı öğrenciler ile araştırmacının birebir görüşmesi sağlanmıştır. Araştırmanın verileri toplanırken kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda öğrencilere yönelik cinsiyet ve sınıf düzeyi, velilerine yönelik eğitim durumu ve meslek soruları yer almıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu alan yazından oluşturulmuş olup form uzman görüşleri sonrasında altı sorudan oluşmuştur. Toplanan veriler nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğrenciler ve veliler ev ödevini öğrenilenlerin kalıcılığını sağlama ve sorumluluk kategorilerinde tanımladıkları ortaya çıkmıştır. Öğrenciler ev ödevlerinin yararını akademik başarı, sorumluluk ve öğrenmeye katkı, veliler sorumluluk ve öğrenmeye katkı kategorilerinde açıklamıştır. İlkokul öğrencileri ve ödevlerini yaparken velilerinden destek ve anlayış, velilerde çocuklarından isteklilik ve sorumluluk beklemektedirler. Ev ödevlerini yaparken öğrenciler ve velilerin çoğunluğu sorun yaşadıklarını, ev ödevlerinin okula olan ilgiyi arttırdığını ifade etmişlerdir.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Ev ödevi, ilkokul öğrencisi, veli

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ETKİLEŞİMLİ DEFTER KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

**YL Öğrencisi İrem BALCIKOCA¹, Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ², Doç. Dr. Alper
YORULMAZ³**

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
irembalcikoca@posta.mu.edu.tr – 0000-0002-2993-2763

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ssidekli@mu.edu.tr- 0000-0003-3202-
6451

³ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, alperyorulmaz@mu.edu.tr- 0000-0003-
2832-6793

ÖZET

Öğrencilerin keyif alarak not tutma alışkanlığı kazanması, üretkenliğine ve öğrenmelerine katkı sağlaması, süreç içerisinde kullanılan çeşitli etkinliklerle defterde yer alması sebebiyle öğrencilerin birer portfolyosu olmasından dolayı etkileşimli defterler kullanılmaktadır. Etkileşimli defter kullanımı Türkiye’de yaygın olmamakla birlikte öğretmenlerin inisiyatifinde olmasından dolayı kullanımının sınıf içi uygulamalarda yaygınlaştırılması gerekmektedir. Etkileşimli defter kullanımının özellikle ilkokullarda kullanılması için görev yapan sınıf öğretmenlerinin etkileşimli defter kullanımına yönelik görüşlerini belirlemek önemlidir. Buradan hareketle araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin etkileşimli defter uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2022-2023 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan ilkokullardaki öğretmenlerle yaptığı ön görüşme sonucunda etkileşimli defter hakkında bilgi sahibi olan, araştırmaya gönüllü katılan 11’i erkek, 9’u kadın olmak üzere 20 sınıf öğretmeni ile çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak için kişisel bilgi formu ve araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda katılımcıların cinsiyet ve kıdem yılını belirlemek için iki soru yer almaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda ise altı soru yer almış, sorulara yönelik uzman görüşü alınmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenleri etkileşimli defteri, öğrenci merkezli, birliktelik sağlayan, ilgi çekici ve öğrenmeyi etkileme olarak tanımlamışlardır. Etkileşimli defteri kullanan on dört, kullanmayan altı sınıf öğretmeni ortaya çıkmıştır. Etkileşimli defterin öğrencilere katkısına yönelik sınıf öğretmenlerinin sekizi öğrenmelerine katkısı olduğunu, dördü yaratıcılığa katkısı olduğunu, beşi ilgilerini çektiğini ve biri katkısının olmadığını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinden on dört etkileşimli defterin yaygınlaştırılmasını, altısı zaman, maliyet ve geleneksel defter kullanımından dolayı yaygınlaştırılmaması gerektiğini ifade etmiştir. Etkileşimli defter kullanımı sürecinde sınıf öğretmenleri öğrenci, zaman ve sınıfın fiziksel koşulları kaynaklı sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Etkileşimli defter, sınıf öğretmeni, ilkokul

SES VE ÖZELLİKLER ÜNİTESİNDE ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARININ 6.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARI VE TEKNOLOJİK FARKINDALIK DÜZEYİNE ETKİSİ

Doktora Öğrencisi Zeliha Gül TÜRE¹, Prof. Dr. Paşa YALÇIN²

¹ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: [0000-0002-0114-5530](https://orcid.org/0000-0002-0114-5530)

² Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0002-8085-7914

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, "Ses ve Özellikleri" ünitesinde Artırılmış Gerçeklik (AG) teknolojisinin kullanımının öğrencilerin akademik başarıları, teknolojik farkındalık düzeyleri üzerine etkisini incelemek ve uygulama hakkında öğrenci görüşlerini almaktır. Karma yöntem araştırma desenlerinden biri olan sıralı açıklayıcı desene göre tasarlanan araştırmanın nicel boyutu yarı deneysel desende gerçekleştirildi. Araştırmanın çalışma grubunu, Marmara bölgesinin orta ölçekli bir ilin merkez ilçesinde yer alan iki devlet okulunda öğrenim gören 160 altıncı sınıf öğrencileri oluşturdu. Nicel veriler "Akademik Başarı Testi" ve "Teknolojik Farkındalık Ölçeği", nitel veriler ise araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu ile toplandı. Nicel verilerin analizinde karışık ölçümler ANOVA, bağımlı ve bağımsız gruplar t-testi, nitel verilerin analizinde içerik analizi yapıldı. Araştırmanın sonucunda, fen bilimleri dersine yönelik akademik başarı ve teknolojik farkındalık düzeyinde, AG uygulamalarının kullanıldığı deney grubu lehine anlamlı farklılıklar tespit edildi. Görüşmelerden elde edilen veriler ise AG uygulamalarının öğrenciler açısından faydalı olduğunu göstermiştir. Öğrenciler AG uygulamalarının avantajlarını; gerçekçi öğrenme ortamı oluşturma, öğrenmeyi kolaylaştırma, dikkat çekici ve eğlenceli olma, aktif katılımı sağlama şeklinde sıralamışlardır.

Anahtar Kelimeler : Artırılmış gerçeklik, akademik başarı, teknolojik farkındalık

BAB-I ALİ'DEN HOLDİNG MEDYASINA: TÜRK GELENEKSEL BASINI

Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL

Yalova Üniversitesi, gokhan.genel @gmail.com, Orcid ID: 0000-0002 7681-1737

Sevcan ÖZMEN

Yalova Üniversitesi İletişim Sanatları Yüksek Lisans Öğrencisi,
eroglusevcan@gmail.com, Orcid ID: 0009-0004-7461-2920

ÖZET

Basın veya yaygın kullanışıyla medya, toplumları değiştiren en önemli fenomendir. Küreselleşmenin de motor gücünü oluşturan medya, bir yandan birey ve toplumları Kapitaliz'min en önemli aparatı olarak değiştirip dönüştürürken kendisi de değişime uğramıştır. Literatürde konvansiyonel medya yani geleneksel basın diye bilinen başta gazete, dergi, radyo ve televizyon gibi kitle iletişim araçları 21. YY'ın başından itibaren elektronik tabanlı olarak yeni medya ismiyle hem içerik hem de şekil değiştirerek yen çağa ayak uydurmuşur. Bu değişim tüm dünyada hemen hemen eş zamanlı yaşanırken Türk medyası da buna paralel olarak değişmeye başlamıştır. Osmanlı'dan miras kalan ve Türkiye'deki geleneksel basını tanımlamak için kullanılan Bab-ı Ali medyası da zamanla bu teknolojik gelişmelere boğun eğerek uzun yıllar hizmet vermiş olduğu Cağaloğlu'ndaki Bab-ı Ali yokuşundan peyder pey plazalara taşınarak geleneksel formadan modern forma doğru adım atmıştır. Bu makalenin amacı geleneksel basından yeni medyaya geçişte Türk basınındaki gelişmeleri irdelyerek, geleneksel basındaki değişimi incelemektir. Literatür tarama modeli ile yapılan çalışmanın sonucunda özellikle medya sahipliğinde Türk basınında radikal değişimlerin yaşandığı, yeni medyaya geçiş aşamasında kısmi zorlukların yaşandığı, medyada özellikle yatay ve dikey tekelleşmelerin yaşandığı ve yeni dönemle birlikte medyanın gelir kaynaklarının geleneksel dönemle kıyaslandığında çeşitlendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bab-ı Ali Medyası, Geleneksel Basın, Yeni Medya, Türk Medyası

FROM BAB-I ALI TO HOLDING MEDIA: TURKISH TRADITIONAL PRESS

SUMMARY

The press, or media as it is commonly used, is the most important phenomenon that changes societies. Media, which constitutes the engine power of globalization, has also changed while changing and transforming individuals and societies as the most important apparatus of Capitalism. Mass media such as newspapers, magazines, radio and television, known as conventional media in the literature, have kept up with the new age by changing both content and form under the name of electronic-based new media since the beginning of the 21st century. While this change is happening almost simultaneously all over the world, Turkish media has started to change in parallel. Bab-ı Ali media, which was inherited from the Ottoman Empire and used to define the traditional press in Turkey, has also succumbed to these technological developments over time and gradually moved from the Bab-ı Ali hill in Cağaloğlu, where it served for many years, to plazas, taking steps from the traditional form to the modern form. . The aim of this article is to examine the change in the traditional press by examining the developments in the Turkish press in the transition from traditional press to new media. As a result of the study conducted with the literature review model, it was seen that there were radical changes in the Turkish press, especially in media ownership, that there were partial difficulties in the transition to new media, that there were especially horizontal and vertical monopolies in the media, and that with the new era, the income sources of the media were diversified compared to the traditional period.

Key Words: Sublime Porte Media, Traditional Press, New Media, Turkish Media

KÜRESELLEŞME VE SOSYAL MEDYA EKSENİNDE BİREYSELLEŞEN DİN OLGUSU

Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL

Yalova Üniversitesi, gokhan.genel@gmail.com, Orcid ID: 0000-0002 7681-1737

Yakup ERTÜRK

Yalova Üniversitesi İletişim Sanatları Yüksek Lisans Öğrencisi, yakupertrk.34@gmail.com, Orcid ID:
0009-0005-7863-4622

ÖZET

Din veya inanç bireylerin ve toplumların daha çok manevi alanlarına hitap ederken diğer yandan insanların yaşam pratiklerine de etki eden kurallar içerebilmektedir. Bundan ötürü dini duyguların insanların hayatındaki yeri oldukça önemlidir. İnsan, yaratılış gereği çift boyutlu bir varlıktır. Yani insanın fiziki ihtiyaçları olduğu gibi metafizik denilen inanç eksenli ihtiyaçları da vardır ve bunları din denilen aşkın bir gücün emir ve yasaklarından oluşan müktesebattan almaktadır. Fakat son yıllarda diğer alanlarda olduğu gibi insanların en kutsallarından biri sayılacak inanç iklimine de bir takım saldırılar yaşanmakta ve bu daha çok kontrolsüz ve denetimsiz işlev gören sosyal medya mecralarında vuku bulmaktadır. Teknolojik gelişmeler sonucunda hızla küreselleşen dünyada sosyal medya, toplumları geleneksel algıların ve din anlayışlarının dışında farklı fikir ve yorumlarla karşılaştırmıştır. Bu çalışmanın amacı küreselleşmenin bir sonucu olarak yeni medya teknolojilerinin din alanını nasıl biçimlendirdiğini araştırmaktır. Çalışmada araştırma deseni olarak literatür taramasından yararlanılmış olup, çalışmanın sonucunda küreselleşen dünyada insanların farklı fikir ve yorumlarla karşılaşması nedeniyle geleneksel inanç ve algılardan kopuşlar yaşadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Küreselleşme, Sosyal Medya, İnanç, Din ve Birey

THE PHENOMENON OF INDIVIDUALIZED RELIGION ON THE AXIS OF GLOBALIZATION AND SOCIAL MEDIA

SUMMARY

While religion or belief appeals mostly to the spiritual areas of individuals and societies, it can also contain rules that affect people's life practices. Therefore, the place of religious feelings in people's lives is very important. Human beings are, by nature, a two-dimensional being. In other words, humans have physical needs as well as belief-based needs called metaphysics, and they receive these from the acquis consisting of the orders and prohibitions of a transcendent power called religion. However, in recent

years, as in other areas, there have been some attacks on the faith climate, which is considered one of the most sacred of people, and this mostly occurs in social media channels that function uncontrolled and uncontrolled. In the rapidly globalizing world as a result of technological developments, social media has compared societies with different ideas and interpretations other than traditional perceptions and understandings of religion. The aim of this study is to investigate how new media technologies shape the field of religion as a result of globalization. Literature review was used as the research design in the study, and as a result of the study, it was observed that people in the globalizing world experienced breaks from traditional beliefs and perceptions due to encountering different ideas and interpretations.

Key Words: Globalization, Social Media, Faith, Religion and Individual

GIDA AYAK İZİNE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ: TWİTTER ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Didem ÖZŞENLER

Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi,

selma.didem.ozsenler@ege.edu.tr - 0000-0003-4627-7948

ÖZET

Sürdürülebilirlik kavramı günümüz çağında oldukça önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sürdürülebilirlik ve kalkınma hedeflerinin bir parçası olan karbon ayak izini azaltma düşüncesi her alanda ve sektörde dikkate alınan bir unsur olmaktadır. Ekolojik ayak izinden karbon ayak izine toplumdan bireye her kitleyi etkileyen ve etkilemekte olan bu kavram üzerine günümüz akademisyenleri ve bilim insanları kafa yormaya ve çalışmaya başlamıştır. Gıda ayak izi de bu ekolojik dengeyi etkileyen bütünün parçalarından önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Gıda ayak izi kabaca üretilen ve tüketilen gıdaların üretiminden tüketiciye ulaşıp tüketilmeye kadar olan aşamada kullanılan su miktarını oluşturmaktadır. Tüketicilerin gıda ayak izi yaşam tarzlarını ve tüketim kalıplarının çevreyle ilişkisini belirlemektedir. Tüketiciler bireysel gıda ayak izini bilerek gıdanın etkisini araştırma eğilimindedirler ve bu durum tüketicilerin çevre ile olan farkındalıklarını arttırmaktadır. Fakat, tüketicinin farkındalık eğitiminde bazı zorluklar yaşandığı aşıkardır. Tüketicilerin tüketilen gıda ile tüketim arasındaki ilişki konusunda farkındalığını artırmak bireylerin gıda ayak izi değerleri üzerinden bilgilendirilmesiyle bu sorun aşılabılır. Yiyecekleri ne kadar ve nasıl seçmeleri ve tüketmeleri konusunda daha iyi kararlar verebilirler. Bu çalışma kapsamında Twitter üzerinden gıda ayak izi kapsamında kodlara ayrılan konu başlıkları; ‘‘Gıda ayak izindeki süreçler nelerdir?’’, ‘‘Besinlerin Gıda Ayak İzi Örnekleri’’, ‘‘Gıda ayak izi nasıl azaltılır?’’, ‘‘Gıda atıklarını azaltmak için öneriler’’, ‘‘Gıda tasarrufuna yönelik ipuçları’’, ‘‘Atık gıdalar için yenilikçi çözümler’’, ‘‘Arazi kullanımı ve çiftlik’’, ‘‘Seracılık, Gıda ayak izine dikkat eden restoranlar’’, ‘‘Beslenme stilleri’’, ‘‘Yerel gıda üretilmesi’’, ‘‘Mevsiminde meyve sebze üretimi’’ ve ‘‘Yeşil tedarik zinciri’’ şeklindedir. Twitter gelişmiş arama sekmesi tarafından retweet yapılanlar dahil, beğeni sayısı gözetilmeksizin kişilerin yorumları seçilerek içerik analizine tabi tutulacaktır. Yapılan bu çalışmanın amacı gıda ayak izi farkındalığı sağlamak ve gelecek çalışmalara ışık tutmaktır.

Anahtar Sözcükler: Sürdürülebilirlik, Karbon Ayak İzi, Gıda Ayak İzi

Popüler Kültür Ürünü Modern Şifacılık Yönelimleri: Bir Literatür Çalışması

Doç. Dr. Didem ÖZŞENLER

Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi,

selma.didem.ozsenler@ege.edu.tr - 0000-0003-4627-7948

ÖZET

Kapitalizm, küresel ekonomi, dijital bilgi teknolojilerin artışı, değişen ve gelişen dünya düzenine adapte olmaya çalışan bireyi bir arayışa sürüklemektedir. Bu hızlı dönüşüm ile kendine yetme ve yetişebilme duygusu arasında sıkışıp kalan birey, çeşitli içsel rahatlama unsuru olan enerji yöntemlerine başvurmaktadır. Kapitalizm hem kişiyi bu girdabın içine sürükleyip hem de yine kendi içinde alternatif çözüm yöntemleri üretip sunmaktadır. Bu noktada hepsi birbirinden farklı ancak özünde insanın kendi içsel yolculuğuna aracılık eden yöntemler ortaya konmaktadır. Bu yöntemler yoga, reiki, feng şui, access bars, teta healing, ho'oponopono, biyoenerji, şeklinde farklı zamanlarda doğmuş yöntemlerdir. Çalışmada veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Bu bağlamda uluslararası ve ulusal alanyazında kişinin içsel yolculuğuna giden şifa kavram ve uygulamalarına ilişkin retrospektif tanımlayıcı literatür araştırması gerçekleştirilmiş ve uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında öncelikle yukarıda sayılan kavramların literatür kavramları tarihsel sırası ile konu edilmiştir. Bu bağlamda ortaya çıkan ortak retoriği sağlayan kavramlar belli bir kategoride toplanıp analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Popüler kültür, İletişim, Modern Şifacılık, Retorik

YERLİ DURUM KOMEDİLERİNİN TÜRK DİLİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: “TÜRK MALI” DİZİ İNCELEMESİ

Öğr. Gör. Dr. Şebnem CEYLAN APAYDIN

Sakarya Üniversitesi sebnem@sakarya.edu.tr, 0000-0002-2216-0457

ÖZET

Durum komedisi türündeki dizilerde yapılan dil hatalarının ve kullanılan argo söylemlerin incelendiği bu çalışmada, durum komedilerinin tarihsel gelişimi, tür ve çeşitleri üzerinde durularak türün bazı örneklerinin Türk Dil yapısı üzerine oluşturduğu etkiler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda Show TV’de yayınlanan Türk Malı adlı durum komedisinin üç bölümü, söylem analizi ve kesit alma yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada Türk dil yapısını bozan kelimeler belirlenerek ve bu kelimelerin hangi karakterler tarafından kaç defa söylendiğini gösteren tablolar oluşturulmuştur. Özellikle durum komedilerinde kullanılan bozuk Türkçeyi izleyicilerin nasıl algılayıp kullandıklarını ve günlük kullanılan dil içindeki konumlandırmalarını belirlenmesi bu çalışmanın temel çıkış noktalarından birini oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, dizide Türk halkının sosyal yapısı gözetilse de diyaloglar içindeki bozuk Türkçe kullanımının uyum gösterilmeye çalışılan toplumsal yapıyla çatışma gösterdiği tespit edilmiştir.⁶

Anahtar Sözcükler: Durum Komedileri, Türk Diline Etkileri, Televizyon

THE EFFECTS OF SITUATION COMEDIES ON THE TURKISH LANGUAGE: A REVIEW OF THE SERIES "MADE IN TURKEY"

ABSTRACT

In this study, in which the language mistakes made and the slang discourses used in the situation comedy series are examined, the historical development, genres and varieties of sitcoms are emphasized, and the effects of some examples of the genre on the Turkish Language structure are tried to be determined. In this context, three episodes of the Turkish Made in Sitcom broadcast on Show TV were examined using discourse analysis and sectioning methods. In the study, the words that disrupt the Turkish language structure were identified and tables were created in which it was stated how many repetitions these words were said by which characters. One of the main starting points of this study is to determine how the audience perceives and uses broken Turkish, especially used in sitcoms, and their positioning in the daily language. As a result of the research, it has been determined that although the social structure of the Turkish

⁶ Bu makale “Popüler Kültür Ürünü Olarak Yerli Durum Komedilerinin Dil Ekseninde İncelenmesi: Türk Malı Dizisi” başlığıyla 2012 yılında Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı’nda yayınlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

people is taken into account in the series, the use of broken Turkish in the dialogues conflicts with the social structure that is tried to be adapted.

Keywords: Sitcoms, Effects on Turkish Language, Television

SAĞLIK COĞRAFYASI BAĞLAMINDA SOMETHING THE LORD MADE FİLMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Hüseyin MERTOL¹, Doç. Dr. Şirin ÇETİN²

¹ Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID ID: 0000-0001-8048-0814, huseyin.mertol@gop.edu.tr

²Amasya Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ORCID ID: 0000-0001-9878-2554, cetinsirin55@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, sağlık coğrafyası perspektifinden "Something the Lord Made" filminin değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Sağlık coğrafyası, sağlık hizmetlerinin, sağlık durumlarının ve sağlıkla ilgili davranışların mekânsal dağılımını ve bu dağılımların toplumsal dinamiklerle nasıl etkileşim içinde olduğunu inceleyen bir alandır. Bu çalışmanın temel amacı, filmin sağlıkla ilgili konuları ele alış biçimini ve bu konuların coğrafi bağlamda nasıl yorumlanabileceğini analiz etmektir.

Araştırmanın yöntemi, döküman analizi ve içerik analizi yöntemlerini kapsamaktadır. Bu yöntemler, filmin sağlık konularını ve coğrafi bağlamını derinlemesine incelemek için kullanılmıştır. Bulgular, betimsel içerik analizi yöntemi ile yorumlanmıştır. Bu yaklaşım, filmin sunduğu sağlık meselelerini ve bu meselelerin coğrafi boyutlarını detaylı bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Bulgular, "Something the Lord Made" filminin, sağlık hizmetlerine erişim, ırksal eşitsizlikler, tıbbi yenilikler ve bunların toplumsal kabul süreçleri gibi konuları ele aldığını göstermektedir. Ayrıca, filmde işlenen sağlık meselelerinin coğrafi bağlamda nasıl farklılaştığı ve bu farklılaşmanın toplumsal etkileşimlere nasıl yansıdığı da araştırmanın önemli bulguları arasında yer almaktadır. Bu çalışma, sağlık coğrafyası alanına, popüler medyanın sağlık konularını ele alış biçimlerini anlamlandırma noktasında katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Sağlık Coğrafyası, Film, Something the Lord Made.

TURİZMDE EV SAHİBİ TOPLULUKLARIN GÜDÜLERİNE BİR BAKIŞ: TOKAT İL MERKEZİ ÖRNEĞİ

Yunus ERGÜN¹, Doç. Dr. Hüseyin MERTOL^{2,3}, Doç. Dr. Şirin ÇETİN

¹Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Coğrafya ABD , ORCID ID: 0000-0002-2989-6073, yunus.ergun_12@hotmail.com

²Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ORCID ID: 0000-0001-8048-0814, huseyin.mertol@gop.edu.tr

³ Amasya Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ORCID ID: 0000-0001-9878-2554, cetinsirin55@gmail.com

ÖZET

Turizmin gelişmesinde, yerel halkın dahil edilmesi, görüş ve tutumlarının alınması büyük önem arz etmektedir. Yerel halkın turizme olan bakış açısı ve turizmin bir parçası gibi hissetmesi turizm sürdürülebilirliğinde önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle yerel halkın değerleri ve beklentileri dikkate alınmadan gerçekleştirilen turizmin başarılı olması zorlaşmaktadır. Diğer yandan yerel halkın katılımıyla gerçekleştirilen turizm faaliyetleri gerek bölge ekonomisine katkı sağlaması gerekse bölgenin kültürel değerlerini gün yüzüne çıkmasında önemli katkılar sağlamaktadır. Bu bağlamda bölgede gerçekleştirilecek turizm ve turizm faaliyetlerinde yerel halkın istek ve güdeleri dikkat alınması gerekmektedir.

Yapılan bu araştırma Tokat il merkezinde bulunan turistik mekanların özellikleri, turist potansiyeli ve yerel halkın güdülerini ortaya koymayı amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda doküman analiz tekniği ile Tokat il merkezinde bulunan turistik mekanlar tespit edilmiştir. Akabinde turistik mekanlarda yaşayan yerel halk ve yerel esnaf ile nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği uygulanmıştır. Elde edilen görüşmeler betimsel içerik analiz yöntemi ile yorumlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilere göre Tokat il merkezi tarihi birçok yapı ve turistik öneme sahip doğal yapılara sahiptir. Turistik mekanların çevresinde yaşayan yerel halk ile yapılan görüşmede turizm faaliyetlerinin ve tanıtım faaliyetlerinin arttırılması gerekli görülmektedir. Bununla birlikte restorasyon faaliyetlerinde bölgenin değer ve kültürünü yansıtan biçimde gerçekleştirilmesi yerel halk tarafından elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Turistik Mekan, Tokat, Yerel Halk, Güdü

DEĞİŞEN REKLAMCILIK: GELENEKSELDEN DİJİTALE DÖNÜŞÜMDE REKLAMLAR

Dr.Öğr.Üyesi. Bilge ÇAĞLAR DEMİR

Trabzon Üniversitesi

Çarşıbaşı Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Destekli Tasarım ve Animasyon Programı

bilgecaglardemir@trabzon.edu.tr/ caglarbilgee@hotmail.com ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0002-1754-2389>

ÖZET

Reklam, işletmelerin kendi ürünlerinin satışını sağlamak ve gelecekteki potansiyel müşterilerle iletişim kurmak amacıyla günümüzde sıklıkla kullanılan bir pazarlama iletişimidir. Pazarlama anlayışında yaşanan gelişimin ve değişimin sonucu olarak, reklamcılık alanında da değişimler görülmüş önceleri geleneksel reklam araçlarının hâkimiyetinde devam eden reklam çalışmaları günümüzde ortaya çıkan yeni iletişim teknolojileriyle birlikte başka ortamlarda da kitlelerle buluşur konuma gelmiştir. Özellikle Sanayi devriminden sonra yaşanan gelişmelerle 1930’lu yıllara kadar tek reklam mecrası olan basılı reklamlar, 1950’li yıllarda fotoğraf ve radyo yayıncılığında yaşanan gelişmeler ışığında yeni reklam ortamlarının kullanılmasına imkân tanımış ve daha sonra 1970’li yıllarda televizyonun insan hayatına dâhil olmasıyla birlikte reklamcılık sektörü bu mecrada da yerini almıştır. 1990’lı yıllarda internet ve cep telefonun kullanılmaya başlanması, 2000’li yılların sonlarında hayatımıza dâhil olan akıllı cihazlar, akıllı cihazlarda yer alan uygulamalar (apps), arama motorları, sosyal medya ortamları aracılığıyla reklamcılık kendine yepyeni kullanım alanları bulmuştur. Dijitalleşmeye paralel olarak reklamcılık alanında yaşanan gelişmeler sadece ortamın çeşitlenmesiyle sınırlı kalmamış aynı zamanda içerik bakımından da oldukça farklılaşmıştır.

Günümüzde dijital medya işletmeler için vazgeçilmez bir reklam alanı haline gelmiştir. Düşük bütçe gerekliliği, yapay zekâ teknolojisi sayesinde hedef kitle seçimi ve konumlandırmasını diğer kanallara göre daha kolay gerçekleşmesi, anında uygulama sağlanabilmesi (Cıngı, 2020: 3-4) reklamverenlerin bu mecraya yönelmesinin başlıca nedenlerindedir. Bununla birlikte 7’den 70’e her kesimin içinde yer aldığı dijital ortamlar küçük ya da büyük ölçekli şirket ve kuruluşların geniş kitlelere ulaşma amacıyla da en önemli araçlarından biridir. Bu çalışma, reklamcılığın gelişim sürecine, geleneksel ve dijital reklam ortamlarına değinerek, dijitalleşen yeni reklam anlayışını kavramsal olarak açıklamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Reklam, geleneksel reklam, dijital reklam, dijitalleşme.

COVID 19 PANDEMİ SÜRECİNDE FİRMALARIN PAZARLAMA İLETİŞİMİ ÇABALARI

Ahmet YOSUNKAYA

Orcid: 0000-0003-3192-6562

Doç. Dr. Halil İbrahim ŞENGÜN

Orcid: 0000-0002-3933-787X

Özet

Küreselleşen dünyada dijitalleşmenin etkisi, sanılanın aksine iletişim ve pazarlama yöntemlerini birden fazla platforma zorluyor. Pazarlama iletişimi için en önemli platformlardan biri sosyal medyadır. Müşterilerle veya müşterilerle doğrudan etkileşime geçilebilmesi ve sosyal medyanın iş dünyasının tanıtım yüzü olarak karşımıza çıkması, sosyal medyanın pazarlama iletişimi ağı oluşturma yeteneğini göstermektedir.

Dünyanın en güvenilir ve en kısa ulaşım aracı olan havayolu sektörünün iki büyük oyuncusu Türk Hava Yolları ve Pegasus Havayolları, Aralık 2019’da ortaya çıkan ve bir anda dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınından ciddi şekilde etkilendi. Bu etkiyi yönetmek ve en aza indirmek için her iki şirket de sosyal medya platformlarından biri olan Instagram üzerinden etkili pazarlama iletişimlerini düzenleyerek müşterileriyle iletişim halinde kalmaya çalıştı.

Pandemi sürecinde iki uluslararası havayolunun sosyal medyayı aktif olarak kullandığı ve bu platformlar üzerinden müşterilerle çalıştıkları tespit edildi. Araştırma içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Sonuçlara göre iki şirketin sosyal ağlarda paylaştığı bilgiler şu şekilde: Bilgilendirme, reklam, seyahat, tanıtım, destek, kutlama vb. şeklinde ayrılıyor. Gönderiler ve Gönderiler bölümü Instagram sosyal medya platformunda en çok paylaşılan bölümdür. Genel olarak her iki havayolunun da sosyal medya platformu Instagram’ı pazarlama iletişimi amacıyla tanıtım

ve satış geliştirme amacıyla kullandığı görüldü. Özellikle iki havayolunun Covid-19 dönemindeki tanıtım faaliyetleri paylaşıldı.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Pazarlama İletişimi, Türk Hava Yolları, Pegasus

Abstract

Contrary to popular belief, the impact of digitalization in the globalizing world forces communication and marketing methods to more than one platform. One of the most important platforms for marketing communication is social media. The ability to interact directly with customers or customers and the emergence of social media as the promotional face of the business world shows the ability of social media to create a marketing communication network.

Turkish Airlines and Pegasus Airlines, the two major players in the airline industry, which is the most reliable and shortest means of transportation in the world, were seriously affected by the Covid-19 epidemic that emerged in December 2019 and suddenly affected the world. To manage and minimize this impact, both companies tried to stay in touch with their customers by organizing effective marketing communications through one of their social media platforms, Instagram.

During the pandemic, it was determined that two international airlines actively used social media and worked with customers through these platforms. The research was carried out using the content analysis method.

According to the results, the information shared by the two companies on social networks is as follows: Information, advertising, travel, promotion, support, celebration, etc. The Posts and Posts section is the most shared section on the Instagram social media platform. Overall, it was seen that both airlines used the social media platform Instagram for marketing

communication purposes, promotion and sales development. In particular, the promotional activities of the two airlines during the Covid-19 period were shared.

Keywords: Pandemic, Marketing Communication, Turkish Airlines, Pegasus

BM 2030 GÜNDEMİ KAPSAMINDA İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Doç. Dr., Devrim VURAL YILMAZ¹

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
devrimvural@sdu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-1177-1666

ÖZET

Günümüzde toplum ve iş dünyası, bugünün ihtiyaçlarını, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneğinden ödün vermeden karşılayan sürdürülebilir bir kalkınmanın önemini giderek daha fazla farkına varmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma, insanlık ve gezegen için kapsayıcı, sürdürülebilir ve dirençli bir gelecek inşa etmeye yönelik ortak çabalar gerektirir. 2015 yılının Eylül ayında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek hedefiyle 2030 yılında tamamlanan bir yol haritası olarak Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SDG) kabul etmiştir. Tüm milletlere yönelik ve kimseyi geride bırakmayacak şekilde düzenlenen 2030 Gündeminin temelinde 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi bulunmaktadır. Farklı gelişmişlik seviyesindeki ülkelere yönelik oluşturulan bu hedefler her ne kadar hükümetler için kurgulanmış olsalar da bu hedeflerden her birinin başarıya ulaşmasında sorumlu iş dünyası uygulamaları ve işbirliği aracılığıyla iş dünyası kilit bir rol oynamaktadır. Sürdürülebilirlik, uzun vadeli bir perspektifle değer ve tutumların yanı sıra, teknik ve idari becerileri geliştirmeyi gerektiren ve örgütsel olarak birçok değişimi ve zorluğu içeren uzun bir sürece işaret etmektedir. Bu bağlamda İnsan Kaynakları Yönetimi bu hedeflerin yerine getirilmesine en çok katkıda bulunabilecek alanlardan biridir. İnsan Kaynakları yönetimi uygulamaları özellikle bütünleşik ve sürdürülebilir ekonomik büyüme, tam üretken istihdam ve herkese layık bir iş sağlamaya odaklanan SDG 8 hedefine önemli katkılarda bulunabilir. Bu çalışma, insan kaynakları yönetimi perspektifinden SDG 8'i teşvik etmenin yollarını araştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: BM 2030 gündemi, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, insan kaynakları yönetimi, SDG 8.

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE TASARIM ODAKLI YAKLAŞIM VE ÇALIŞAN DENEYİMİ

Doç. Dr., Devrim VURAL YILMAZ¹

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
devrimvural@sdu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-1177-1666

ÖZET

Günümüzde iş dünyası benzeri az görülen zorlayıcı gelişmelerle karşı karşıyadır. Gelişen teknolojiler şirketlerin fiziksel duvarlarını yıkarak küresel bir piyasanın kapısını aralamıştır ve hizmetler sektörüne dayalı yeni ekonomide yetenek savaşları da artmaktadır. Bugün şirketlerde yan yana çalışmakta olan farklı kuşakların her birinin iş yeri beklentileri kendi geçmişine göre şekillenmektedir. Piyasanın yenilik ve hızlı değişim talepleri, çalışanların işlerine ve şirkete farklı şekillerde bağlanmasını gerektirmektedir. Aynı zamanda işverenler, yarım fazlasının işlerinden memnun olmadığı bir çalışan nüfusuyla karşı karşıyadır. Ancak mevcut çerçeveler ve varsayımlar, çalışan memnuniyeti üzerinde sınırlı bir etki sağlamaktadır. İhtiyaç duyulan şey, şirketler ile çalışanlar arasındaki ilişkinin radikal bir şekilde yeniden çerçevelenmesidir. Çalışan deneyimi yaklaşımının devreye girdiği yer de burasıdır. Çalışan deneyimi yaklaşımı İK fonksiyonlarına odaklanan geleneksel bakıştan çalışanı merkeze alan yeni bir yaklaşıma geçişi temsil etmektedir. Çalışan yolculuğunun birçok kilometre taşı vardır ve çalışan deneyimlerinin kalitesi, çalışan memnuniyeti, katılımı, bağlılığı ve sonuçta performans üzerinde doğrudan etkiye sahiptir. Tasarım odaklı düşünme, işi yalnızca bir istihdam olarak değil, çalışanın kahraman olduğu bir yaşam yolculuğu olarak ele alır. Bu çalışmada insan kaynakları yönetiminde yeni bir pencere açan tasarım odaklı yaklaşım ve çalışan deneyimi ele alınmakta ve bu bağlamda öne çıkan uygulamalar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çalışan deneyimi, çalışan yaşam döngüsü, insan kaynakları yönetimi, tasarım odaklı İKY

**LEVERAGING SOCIAL GOOD: AN ANALYSIS OF LEADING COMPANIES'
SOCIAL RESPONSIBILITY ACTIVITIES AS PROMOTIONAL TOOLS**

Humam ALVAN ¹,

¹ Dicle University, Social Sciences Institute, Department of Business Administration,
humam.alvan@gmail.com - 0009-0008-4186-3976

ABSTRACT

In today's dynamic marketplace, ethical considerations are increasingly swaying consumer choices, propelling Social Responsibility Activities (SRAs) to the forefront of brand arsenals. This research embarks on an exploration of how the top ten global corporations strategically integrate SRAs into their promotional strategies. By dissecting their tactics, identifying potential pitfalls, and assessing the effectiveness of this approach in propelling brand loyalty and market dominance, this study aims to unveil a comprehensive roadmap for ethical and impactful brand advancement.

Adopting a qualitative case study methodology, the research meticulously dissects each company's specific SRA initiatives, communication strategies, target audience alignment, and measurable outcomes. A comprehensive comparative analysis across these diverse organizations illuminates common themes, best practices, and areas for improvement in harnessing SRAs for promotional purposes.

The research culminates in insightful conclusions regarding the impact of SRAs on brand perception, consumer engagement, and ultimately, market performance. It seeks to definitively answer pivotal questions:

- Do strategically implemented SRAs demonstrably enhance brand image and foster sustainable customer loyalty?
- What key factors contribute to the successful integration of SRAs into promotional strategies, ensuring authenticity and alignment with brand values?
- Are there ethical considerations or potential pitfalls to navigate when utilizing SRAs for commercial gain, ensuring a genuine commitment to social responsibility?

This research offers invaluable insights for both marketing professionals and academic scholars, providing a nuanced understanding of this evolving trend in brand promotion. By deconstructing the strategies of industry leaders, the study furnishes actionable

recommendations for companies seeking to leverage SRAs for ethical and effective brand growth, ultimately contributing to a more conscious and responsible consumer landscape.

Keywords: Social Responsibility Activities, Promotions, Brand Advocacy, Consumer Engagement, Ethical Marketing, Case Studies.

ARGE ve İNOVASYONDA KURUMSAL YARATICILIĞIN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi DERYA YÜCEL¹, Prof. Dr. RAHMİ YÜCEL²

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mudurnu Süreyya Astarıcı MYO,
deryayucel@ibu.edu.tr - 0000-0003-1853-2673

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İİBF, yucel_r@ibu.edu.tr - 0000-0001-8601-921X

ÖZET

Bir organizasyondaki birimlerin işbirliği yaparak yararlı ve değerli ürün, hizmet, fikir, prosedür veya süreçlerin yaratılması olarak ifade edilen yaratıcılık, küreselleşmenin şirketler üzerinde oluşturduğu güçlü rekabet baskısıyla başa çıkabilmek için anahtar rolü üstlenmiştir. Bu açıdan kuruluşların hayatta kalabilmek ve gelişebilmek için kendilerini kurumsal yaratıcılık, yani yüksek oranlarda sürdürülebilir ve başarılı teknolojik ve teknolojik olmayan yenilikler için yeniden tasarlaması gerekmektedir. Yaratıcılık, yenilikçi ve gelişmeye yönelik bir ortam gerektirir. Bu nedenle yenilikçi bir organizasyonun, bireyin yaratıcılığını serbest bırakmasını sağlayacak unsurlara odaklanması gerekir. Geniş anlamda anlaşılan iletişim, organizasyonda bireyin yaratıcılık gelişiminin temellerinin önemli bir unsurudur. Yaratıcı bir çalışan, eylemlerini destekleyecek ve rasyonelleştirme fikrinin uygulanmasına yol açacak bir ortama sahip olmalıdır.

Bu çerçevede hazırlanan çalışmada yaratıcı çalışanları teşvik edecek örgüt kültürünü oluşturmada kurumsal yaratıcılığın oluşturulması açısından önemli olan unsur ve aşamalar sürdürülebilir inovasyon perspektifinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Çalışan yaratıcılığı, kurumsal yaratıcılık, ar-ge ve inovasyon, yönetim.

THE IMPORTANCE OF CORPORATE CREATIVITY IN R&D AND INNOVATION

ABSTRACT

Creativity, which is defined as the creation of useful and valuable products, services, ideas, procedures or processes by the cooperation of units in an organization, has played a key role in coping with the strong competitive pressure that globalization creates on companies. In this respect, in order to survive and develop, organizations need to redesign themselves for corporate creativity, that is, high rates of sustainable and successful technological and non-technological innovations. Creativity requires an innovative and growth-oriented environment. Therefore, an innovative organization should focus on elements that will enable the individual to unleash his creativity. Communication, understood in a broad sense, is an important element of the foundations of the individual's creativity development in the organization. A creative worker must have an environment that will support his actions and lead to the implementation of the rationalization idea.

In the study prepared within this framework, the elements and stages that are important in creating corporate creativity in creating an organizational culture that will encourage creative employees are discussed from the perspective of sustainable innovation.

Key Words: Employee creativity, corporate creativity, R&D and innovation, management.

AÇIK İNOVASYON: 2003-2023 DÖNEMİNDE BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ
Dr. Öğr. Üyesi DERYA YÜCEL¹, Prof. Dr. MUHSİN HALİS²

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Mudurnu Süreyya Astarıcı MYO, derayayucel@ibu.edu.tr -
0000-0003-1853-2673

²Kocaeli Üniversitesi, İşletme Fakültesi, muhsinhalis@gmail.com - 0000-0001-9495-5083

ÖZET

Açık inovasyon paradigması özellikle son çeyrek asırda ortaya çıkan ve dahili yeniliği hızlandırmak ve yeniliğin harici kullanımını sağlamak için pazarları genişletmek amacıyla bilgi girişlerinin ve çıkışlarının kullanılmasına dönük çabaları içeren çok boyutlu ve çok paydaşlı bir süreci ifade etmektedir. İnovasyonun her geçen gün daha önemli hale gelmesi, yenilik sürelerinin tüm sektör ve tüm ürünlerde her geçen gün artması ve bunun doğurduğu maliyetlerdeki artış açık inovasyona olan ihtiyaç ve bu alandaki çabaları giderek artırmıştır. Bu sürecin doğal bir sonucu olarak son çeyrek asırda açık inovasyonla ilgili akademik çalışmalar da giderek artmış ve özellikle son on yıllık dönemde hızlı bir gelişme göstermiştir.

Bu kapsamda hazırlanan çalışmada Web Of Science (WOS) kapsamındaki yayınlar üzerinden bibliyometrik bir analizle konu ile ilgili yayınlar incelenmiştir. Çalışmada konu ile ilgili işletme ve yönetim alanında yayınlanan çalışmalar 2003-2023 döneminde ele alınmış ve özellikle 2010 ve sonrasında çalışma sayısının tek haneli sayıları aştığı ve 2016 ve sonrasında bu artışın üç haneli sayılara ulaştığı gözlenmiştir. İlgili dönemde ele alınan 1995 çalışmanın 1300'e yakını 2016 ve sonrasında yayınlanmıştır. Araştırmada, makalelerin yayınlandığı dergi, indeks, ülke, yayınlanma yılı ve yayını yazan yazarlar gibi kıstaslar kullanılmıştır. Bu kapsamda Web of Science (WOS) üzerinden ulaşılan makaleler değerlendirilmiştir. Bu makalelere ait analizler WOS ve VOSviewer uygulamaları ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Açık inovasyon, bibliyometrik analiz, işletme, yönetim.

**OPEN INNOVATION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS DURING THE PERIOD 2003-
2023**

ABSTRACT

The open innovation paradigm refers to a multi-dimensional and multi-stakeholder process that has emerged especially in the last quarter century and includes efforts to use knowledge inputs and outputs to accelerate internal innovation and expand markets to enable external use of innovation. Innovation has become more important day by day, innovation times have increased day by day in all sectors and all products, and the increase in costs caused by this has gradually increased the need for open innovation and the efforts in this field. As a natural result of this process, academic studies on open innovation have increased gradually in the last quarter century and have shown rapid development, especially in the last decade.

In the study prepared in this context, publications on the subject were examined with a bibliometric analysis through publications within the scope of Web Of Science (WOS). In the study, studies published in the field of business and management on the subject were discussed in the period 2003-

2023, and it was observed that the number of studies exceeded single-digit numbers, especially in 2010 and later, and this increase reached three-digit numbers in 2016 and later. Nearly 1300 of the more than 1995 studies discussed in the relevant period were published in 2016 and later. In the research, criteria such as the journal in which the articles were published, index, country, publication year and authors of the publication were used. In this context, articles accessed via Web of Science (WOS) were evaluated. Analyzes of these articles were made with WOS and VOSviewer applications.

Key Words: Open innovation, bibliometric analysis, business, management.

MÜŞTERİ KAZANIMI AMACI İLE MÜŞTERİ KARLILIĞI İÇİN TAHMİN MODELLEMESİ GELİŞTİRİLMESİ

Vedat KARADENİZ

University College London (UCL), School of Management, London, United Kingdom.v
vedat.karadeniz@colendi.com

ÖZET

Müşteri sermayesini geliştirmek için işletmeler yeni müşteri kazanımını, mevcut müşterileri elde tutmayı ve tüm müşterilerin karlılığını optimize edebilmektedir. Geleneksel müşteri yönetimi araştırmaları elde tutma ve karlılığa odaklanmışken, potansiyel müşteriler hakkında yetersiz bilgi nedeni ile satın alma aşamaları ihmal edilmiş durumdadır. Yeni müşteri kazanamamak müşteri tabanının daralmasına yol açabilir. Bu neden ile işletmelerin büyümek ve müşteri tabanını yenilemek için sürekli olarak yeni tüketiciler edinmesi gerekmektedir. Ancak bu durum, şirketler için hem pahalı hem de zor süreçleri kapsamaktadır. Yeni müşterileri kazanma çabalarını iyileştirmek bu maliyetleri en aza indirebilmektedir. Fakat doğru müşteriye belirlemek iki faktörün dikkate alınmasını gerektirir: potansiyel müşterinin müşteri olma olasılığı ve potansiyel müşterinin müşteri olduktan sonraki karlılık durumu. Bu çalışma, bahsedilen iki faktörden ikincisine odaklanmaktadır.

Müşteri karlılığını tahmin etmek için kullanılan pek çok farklı yaklaşım olmasına rağmen; günümüzde erişilebilen müşteri verilerinin çok ve yeterli olması sebebiyle, müşteri karlılığını tahmin etmek için kullanılan makine öğrenmesi yaklaşımları ile yapılan uygulama sayısında bir artış gözlemlenmiştir.

Bu çalışmada; bir market zincirinden elde edilen market alışveriş davranışı verilerini kullanarak, bir fintech firması için potansiyel karlı müşterilerin tahmin edilmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak bu çalışma, market alışveriş davranışı verileri ile müşterilerin mikro kredi karlılığı arasındaki kalıpları belirleyip doğrulamakta ve müşterilerin mikro kredi karlılığını market alışveriş davranışına dayalı olarak %90'lık bir doğruluk puanı ile sınıflandırmak için geçerli ve tekrarlanabilir bir tahmin mekanizması sunmaktadır. Ayrıca bu çalışma kapsamında yapılan tahmin analizi ile; en çok ziyaret edilen marketi, en çok ziyaret edilen marketin konumu, kozmetik alışveriş sayısı, farklı market kategorileri arasındaki harcama çeşitliliği ve farklı satış kanalı sayısının müşteri karlılığı açısından önemi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müşteri Kazanımı, Karlılık, Tahmin Modellemesi

EĞİTİM, TUTUM VE DAVRANIŞ İLİŞKİSİNİN SOSYAL PAZARLAMA KAMPANYALARINA YANSIMALARI

Doç. Dr. SELİN BİTİRİM OKMEYDAN⁷

ÖZET

Eğitim, tutum ve davranış arasındaki ilişki, bireylerin pazarlama mesajlarından etkilenme oranını ve düzeyini belirleyen temel faktörler arasında yer almaktadır. Bireylerin eğitim durumu, pazarlama kampanyalarına yönelik tutum ve davranışları üzerinde belirleyici olmaktadır. Toplum genelinde bir fikir ya da davranış değişikliğine odaklanan sosyal pazarlama kampanyalarının başarısı eğitim, tutum ve davranış etkileşiminin birbiriyle nasıl uyumlu şekilde ilişkilendirildiğine dayanmaktadır. Sosyal pazarlama kampanyalarına toplumun katılım göstermesi ve kampanya mesajlarını kabul edip davranış değişimine ikna olması eğitim, tutum ve davranış arasındaki etkileşime bağlıdır. Sosyal pazarlama kampanyaları ancak bu etkileşim üzerine odaklandığı takdirde toplumsal sorunlara karşı etkili ve kalıcı çözümler üretebilmektedir. Dolayısıyla eğitim ile hedef kitleleri bilinçlendirme çabası, hedef kitlelerde olumlu tutum ve istenen davranış değişimi arasında bütüncül yaklaşımı gerektirmekte ve sürdürülebilir değer yaratma potansiyelini beraberinde getirmektedir. Bu nedenle sosyal pazarlama, bilimsel ve modern pazarlama kampanyalarının yol ve yöntemlerinden hareket ederek toplumları daha yaşanabilir ve sürdürülebilir geleceğe taşımada güçlü bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmada sosyal pazarlama kampanyaları ile toplumda çözüm bekleyen sorunlara yönelik bilinç ve farkındalığı arttıran ve bireylerin tutumlarını ve davranışlarını şekillendiren bir kavram olarak öncelikle eğitime yer verilmektedir. Sosyal pazarlama, yalnızca eğitim ve bilinçlendirme ile kampanya konusuna olumlu tutumlarla sınırlı kalmamakta, aynı zamanda hedeflenen davranış değişimini teşvik etmektedir. Bu noktada, eğitim sürecinin belirlediği tutum ve davranış etkileşiminin sosyal pazarlama kampanyalarındaki yansımaları ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Tutum, Davranış, Sosyal Pazarlama Kampanyası

REFLECTIONS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN EDUCATION, ATTITUDE, AND BEHAVIOR ON SOCIAL MARKETING CAMPAIGNS

ABSTRACT

The relationship between education, attitude and behavior is among the main factors that determine the rate and level of individuals being affected by marketing messages. The educational status of individuals determines their attitudes and behaviors towards marketing campaigns. The success of social marketing campaigns that focus on a change of opinion or behavior throughout the society depends on the compatibility of education, attitude and behavior interactions. Public participation in social marketing campaigns, acceptance of campaign messages and persuasion to change behavior depend on the interaction between

---

⁷ Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, selin.bitirim.okmeydan@ege.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7996-2178

education, attitude and behavior. Social marketing campaigns can only produce effective and lasting solutions to social problems if they focus on the interaction of education, attitude and behavior. Therefore, the effort to raise awareness of target audiences through education requires a holistic approach between positive attitudes and desired behavioral change in target audiences and brings with it the potential to create sustainable value. For this reason, social marketing stands out as a powerful approach to move societies towards a more livable and sustainable future by moving from the ways and methods of scientific and modern marketing campaigns.

This study primarily focuses on education as a concept that raises awareness and consciousness about the problems that need to be solved in society through social marketing campaigns and shapes the attitudes and behaviors of individuals. Social marketing is not only limited to education and awareness raising and positive attitudes towards the campaign issue, but also encourages the targeted behavioral change. At this point, the reflections of the attitude and behavior interaction determined by the education process in social marketing campaigns are discussed.

Keywords: Education, Attitude, Behavior, Social Marketing Campaigns

TOPLUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK EKSENİNDE DAVRANIŞ DEĞİŞİMİ KAMPANYALARI VE HALKLA İLİŞKİLERİN ROLÜ

Doç. Dr. SELİN BİTİRİM OKMEYDAN⁸

ÖZET

Çevre, sağlık, eğitim ve diğer birçok konuda daha yaşanılabilir bir dünya arayışını ifade eden toplumsal sürdürülebilirlik, özellikle gelişmiş toplumların üzerinde durduğu konuların başında gelmektedir. Günümüzün küreselleşen dünyasındaki karmaşık sorunları çözüme kavuşturmak ve geleceği şekillendirmek, gelişmiş ülkelerin her açıdan daha sürdürülebilir bir toplum inşa etme hedefi doğrultusunda ilerlemektedir. Bu hedeflere ulaşmada ise bireysel ve toplumsal davranışları etkilemeyi amaçlayan davranış değişimi kampanyaları öne çıkmaktadır. Bilimsel kuramlar ve modeller çerçevesinde şekillenen davranış değişimi kampanyaları hem bireysel hem de toplumsal davranışları daha sürdürülebilir bir toplum temelinde olumlu ve kalıcı şekilde değiştirmeye odaklanmaktadır. Bu noktada toplumsal sürdürülebilirliği amaçlayan davranış değişimi kampanyalarında halkla ilişkiler disiplini kilit rol oynamaktadır. Davranış değişiminin neleri kapsadığı, neden gerekli olduğu ve hangi davranışların değiştirilmesi sonucunda toplumun ne gibi yararlar elde edeceğinin hedef kitlelere açıklanması halkla ilişkiler çalışmalarını gerektirmektedir. Ayrıca bu süreçte halkla ilişkiler; hedef kitlelerin özelliklerine uygun davranış değişimi kampanyalarının hazırlanıp uygulanmasına, kampanyaların iletişim stratejilerinin belirlenmesine ve hedef kitleler ile etkileşimin yönetilmesine doğrudan katkıda bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, toplumsal sürdürülebilirliğe odaklı bireysel ve toplumsal davranış değişimi kampanyalarında halkla ilişkilerin rolünü sorgulamaktır. Bu amaçla öncelikle davranış değişiminin amacı ve önemi üzerinde durulmakta ve sonrasında bu süreçte halkla ilişkilerin işlevi ele alınmaktadır. Özellikle davranış değişimi kampanyalarının toplumsal sürdürülebilirliği hedefleyen bir toplum mühendisliği girişimi olduğu düşünüldüğünde bu kampanyaların hedef kitlelere aktarılmasında ve toplumsal katılımın sağlanmasında halkla ilişkilerin stratejik önemi karşımıza çıkmaktadır. Bu çerçevede çalışmada, davranış değişimi kampanyalarında halkla ilişkiler çalışmalarının neden gerekli olduğu tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Davranış, Davranış Değişimi, Kampanya Süreci, Halkla İlişkiler

BEHAVIOR CHANGE CAMPAIGNS AND THE ROLE OF PUBLIC RELATIONS IN THE CONTEXT OF SOCIAL SUSTAINABILITY

ABSTRACT

Social sustainability, which refers to the search for a more liveable world in terms of environment, health, education and many other issues, is one of the most important subject especially in developed societies. Solving the complex problems in today's globalized world and shaping the future is in line with the goal of developed countries to build a more sustainable society in every aspect. Behavior change campaigns which shaped within the framework of scientific theories and models focus on positively and permanently transforming both individual

⁸ Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, selin.bitirim.okmeydan@ege.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7996-2178

and social behaviors on the basis of a more sustainable society. At this point, public relations discipline plays a key role in behavior change campaigns aiming at social sustainability. Explaining to target audiences what behavioral change involves, why it is necessary, and what benefits society will gain as a result of changing behaviors requires public relations studies. Also, public relations in this process; it directly contributes to the preparation and implementation of behavior change campaigns appropriate to the characteristics of the target audiences, determining the communication strategies of the campaigns and managing the interaction with the target audiences.

The purpose of this study is to question the role of public relations in individual and social behavior change campaigns focused on social sustainability. For this purpose, firstly, the purpose and importance of behavior change is emphasized and then the function of public relations in this process is discussed. Especially considering that behavior change campaigns are a social engineering initiative aiming at social sustainability, the strategic importance of public relations in transferring these campaigns to target audiences and ensuring social participation emerges. In this framework, the study discusses why public relations activities are necessary in behavior change campaigns.

Keywords: Behavior, Behavior Change, Campaign Process, Public Relations

ABIYOTİK STRESİN AZALTILMASINDA SELENYUM VE SİLİSYUM UYGULAMALARININ ETKİSİ

**Öğr. Gör. Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN^{1*}, Dr. Öğr. Üyesi Müjgan GÜNEY², Doç. Dr.
Hakan KELES³**

^{1*} Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü,
gokce.aydoner@yobu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0851-8803

² Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü,
mujgan.guney@yobu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-5491-1430

³ Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü,
hakan.keles@yobu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-8225-931X

ÖZET

Dünya genelinde yaşanan iklim değişikliği, tarımsal üretimi ve gıda güvenliğini tehdit eden abiyotik ve biyotik stresleri beraberinde getirmektedir. Bu stresler arasında toprak tuzluluğu, potansiyel ağır metal kirliliği ve kuraklık gibi faktörler, tarım alanlarında ciddi sorunlara neden olmaktadır. Bitkilerde ortaya çıkan abiyotik stresin temel etkisi, düşük konsantrasyonlarda sinyal ajanı olarak işlev gören ancak yüksek konsantrasyonlarda hücre zarının tahrip olmasına neden olan reaktif oksijen türlerinin (ROS) aşırı üretimidir. Bu durum, bitkilerde fizyolojik ve biyokimyasal değişikliklere yol açmaktadır.

Selenyum (Se) ve silisyum (Si), bitkilerin abiyotik streslere karşı toleransını artıran önemli elementler olarak bilinmektedir. Yapılan çalışmalar, düşük Se konsantrasyonlarının bitkilerde büyümeyi desteklediği ve bitkisel üretimde ağır metal kaynaklı stresi azaltabileceğini göstermiştir. Silisyumun ise bitkilerde fotosentezi, transpirasyonu ve antioksidan enzim aktivitesini artırarak bazı abiyotik streslerin etkilerini azalttığı ve böylece bitkilerin stresle başa çıkma yeteneğini artırabileceği belirlenmiştir. Si ile Se'nin etkileşimini inceleyen çalışmalar, bu iki elementin abiyotik streslerin bitkiler üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için potansiyel bir strateji olabileceğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, Se ve Si'nin topraktaki düzeylerini artırmak amacıyla gübreleme yöntemleri üzerine yapılan araştırmalar, tarımsal üretimde sürdürülebilirliği artırma potansiyeline işaret etmektedir.

Bu derleme, selenyum ve silisyumun bitkiler üzerindeki etkilerini anlamak ve abiyotik stresle mücadelede kullanılabilirliğini değerlendirmek için bir başlangıç noktası sağlamaktadır. Bu elementlerin bitki antioksidan sistemini güçlendirdiği ve abiyotik streslere karşı dayanıklılığı artırdığı göz önüne alındığında, daha fazla araştırma ve uygulama alanı bulmaları, tarımsal üretimde daha etkili ve sürdürülebilir stratejiler geliştirmek için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Tuz stresi, Ağır metal stresi, Selenyum, Silisyum, Kuraklık

THE EFFECT OF SELENIUM AND SILICON APPLICATIONS ON ALLEVIATING ABIOTIC STRESS

ABSTRACT

The ongoing climate change worldwide brings about abiotic and biotic stresses that threaten agricultural production and food security. Factors such as soil salinity, potential heavy metal pollution, and drought among these stresses pose serious challenges in agricultural fields. The fundamental impact of abiotic stress in plants is the excessive production of reactive oxygen species (ROS), acting as signaling agents at low concentrations but causing cell membrane damage at high concentrations. This phenomenon leads to physiological and biochemical changes in plants.

Selenium (Se) and silicon (Si) are recognized as essential elements that enhance plant tolerance to abiotic stresses. Studies have shown that low concentrations of Se support plant growth and can alleviate stress derived from heavy metal sources. Silicon, on the other hand, has been found to increase photosynthesis, transpiration, and antioxidant enzyme activities in plants, reducing the effects of certain abiotic stresses and thereby enhancing the plants' ability to cope with stress. Research investigating the interaction between Si and Se suggests that these two elements could be a potential strategy to mitigate the negative effects of abiotic stresses on plants. Therefore, research on fertilization methods to increase the levels of Se and Si in the soil indicates the potential to enhance sustainability in agricultural production.

This review provides a starting point for understanding the effects of selenium and silicon on plants and evaluating their usability in combating abiotic stress. Considering that these elements strengthen the plant antioxidant system and enhance resistance to abiotic stresses, further research and application are crucial to develop more effective and sustainable strategies in agricultural production.

Keywords: Salt stress, Heavy metal stress, Selenium, Silicon, Drought

TUZ STRESİNE MARUZ KALAN BİTKİLERİN MORFOLOJİK, FİZYOLOJİK VE HİSTOLOJİK TEPKİLERİ

Öğr. Gör. Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN^{1*}

^{1*} Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü,
gokce.aydoner@yobu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0851-8803

ÖZET

İklim değişikliği, tarımsal üretimde yetiştirilen ürünlerin büyümesini, gelişmesini ve fizyolojik süreçlerini etkileyerek verimi önemli ölçüde azaltmaktadır. Tuzluluk, iklim değişikliğinin göz ardı edilemeyecek önemli etkilerinden biridir. Bitkilerin tuz stresine maruz kalmaları, morfolojik, fizyolojik ve histolojik düzeylerde çeşitli tepkilere yol açmaktadır. Bitkiler, yüksek tuz konsantrasyonları altında hayatta kalma yeteneklerine göre glikofit veya halofit olarak sınıflandırılmaktadırlar. Glikofitler, tuzlu koşullardan hem hücresel hem de tüm bitki düzeyinde ciddi şekilde etkilenen bitkilerdir. Bu bitkilerin tuz stresine maruz kalması, tohumların fizyolojik aktivitesini bozarak tohum çimlenme oranını azaltmakta ve bitkinin biyokütle, verim, yaprak alanı, gövde, kök ve sürgün uzunluğunu olumsuz yönde etkilemektedir. Tuz stresi altındaki bitkilerde kök sistemi, yaprak morfolojisi ve büyüme parametrelerinde belirgin değişiklikler meydana gelmektedir. Köklerde kılma, dallanmanın azalması ve yapraklarda küçülme gibi morfolojik adaptasyonlar, bitkilerin tuzlu ortama uyum sağlama çabalarını yansıtmaktadır. Bununla birlikte tuz stresi, bitkilerin su dengesini ve osmotik potansiyelini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum, stomaların kapanması, fotosentez aktivitesinde azalma ve hücresel solunumda değişikliklere neden olarak bitkilerin su tasarrufu yapma çabalarını ifade etmektedir. Ayrıca, tuz stresi bitkilerde besin alımını ve taşınmasını da etkileyerek besin eksikliklerine yol açabilmektedir. Tuz stresine maruz kalan bitkilerde, histolojik düzeyde çeşitli değişiklikler gözlemlenmektedir. Bu değişiklikler arasında hücre ölümü, hücre duvarı kalınlaşması, midrib, korteks ve ksilem kanal çapının azalması gibi tepkiler yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, tuz stresine maruz kalan bitkilerin morfolojik, fizyolojik ve histolojik tepkilerinin ayrıntılı bir şekilde incelenmesiyle, tuz stresinin bitkisel organizmalar üzerindeki etkilerinin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlamaktır. Tuz stresinin bitki büyümesi ve gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerini anlamak, tarım sektörünü daha dayanıklı ve verimli hale getirmek adına kritik bir adımdır.

Anahtar Kelimeler: Tuz stresi, morfolojik özellikler, fizyolojik özellikler, histolojik özellikler.

MORPHOLOGICAL, PHYSIOLOGICAL, AND HISTOLOGICAL RESPONSES OF PLANTS UNDER SALT STRESS

ABSTRACT

Climate change significantly reduces the growth, development, and physiological processes of crops in agricultural production, leading to a substantial decrease in yield. Salinity, one of the undeniable impacts of climate change, exposes plants to various responses at morphological, physiological, and histological levels. Plants are classified as glycophytes or halophytes based on their ability to survive under high salt concentrations. Glycophytes are plants that are severely affected by salt stress both at the cellular and whole-plant levels. Exposure to salt stress in these plants disrupts the physiological activity of seeds, reducing seed germination rates and adversely affecting the plant's biomass, yield, leaf area, stem, root, and shoot length.

Salt-stressed plants exhibit significant changes in root systems, leaf morphology, and growth parameters. Morphological adaptations such as root shortening, decreased branching, and leaf reduction reflect the plants' efforts to adapt to a saline environment. Additionally, salt stress adversely affects the water balance and osmotic potential of plants, leading to stomatal closure, decreased photosynthetic activity, and alterations in cellular respiration, all indicative of the plant's efforts to conserve water. Furthermore, salt stress affects nutrient uptake and transport in plants, resulting in nutrient deficiencies.

Histological observations of plants exposed to salt stress reveal various changes, including cell death, thickening of the cell wall, and a decrease in the diameter of midribs, cortex, and xylem channels. The aim of this study is to provide a detailed examination of the morphological, physiological, and histological responses of plants exposed to salt stress, contributing to a deeper understanding of the effects of salt stress on plant organisms. Understanding the adverse effects of salt stress on plant growth and development is a critical step towards making the agricultural sector more resilient and efficient.

Keywords: Salt stress, morphological characteristics, physiological characteristics, histological characteristics.

YOZGAT AYVA YETİŞTİRİCİLİĞİ DURUMU, POTANSİYELİ VE PROBLEMLER

Doç. Dr. Hakan KELES¹,

¹ Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, hakan.keles@yobu.edu.tr –
0000-0002-8225-931X

Doç. Dr. Murat GÜNEY

² Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, murat.guney@yobu.edu.tr –
0000-0003-2882-8347

Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN

³ Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, gokce.aydoner@yobu.edu.tr –
0000-0002-0851-8803

ÖZET

Geçim kaynağı büyük ölçüde tarım olan Yozgat ili, Türkiye’ nin İç Anadolu Bölgesi’ nde yer almaktadır ve alan bakımından ülkenin 15. büyük şehridir. Genelde karasal iklim koşullarının hakim olduğu ilin farklı bölgelerinde farklı ekolojik koşullara rastlamak mümkündür. Rakımı daha düşük olan ilçelerde daha ılıman bir ekoloji hakim olabiliyorken, rakımın yükseldiği bölgelerde ekoloji daha da sertleşebilmektedir. Zengin bir floraya sahip Yozgat ilinde farklı bitki türüne rastlamak mümkündür. Meyvecilik anlamında da birçok bitki türünü barındıran yörede önemli meyve türlerinden birisi ayvadır.

İlin bazı bölgelerinde yoğun popülasyon varlığına rastlanılan ayva, hem morfolojik hem fenolojik özellikleri ile yöreye uygun bir meyve türü olsa da, yetiştiriciliği konusu geri planda kalmış, var olan plantasyonlar farklı problemler nedeniyle ya yok edilmiş, ya da kaderine terk edilmiştir.

Ayva, Rosaceae familyasının en önemli türlerinden olmakla birlikte ülkemizde üzerinde önemli çalışmaların yapıldığı yumuşak çekirdekli meyve türlerinden birisidir. Lezzeti, aroması ve pomolojik diğer özellikleri ile her zaman alıcısı olan ayva, soğuklara dayanımı, yeni sürgünlerin ucunda açan çiçekleri sayesinde geç çiçeklenmesi gibi nitelikleri ile de ilkbahar geç donları gibi önemli problemleri barındıran karasal iklim bölgeleri için göz önünde bulundurulması gerekli meyve türlerinden birisidir. Birçok çeşit ve anaç envanterinin bulunduğu ayva, farklı iklim ve toprak koşulları için de fazlaca seçenek sunan türlerin başında gelmektedir.

İlkbahar geç donları, sonbahar erken donları, kış soğukları gibi zirai problemlerin tehdit olarak her zaman bir köşede bulunduğu Yozgat ili için, geç çiçeklenen, kış soğuklarına dayanıklı türlerin adaptasyon yeteneklerinin belirlenmesi, bu türlerle meyve yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması yöre meyveciliğinin akıbeti açısından oldukça önem arz etmektedir.

Bu çalışma ile, Yozgat İli' nin ayva yetiştiriciliği açısından durumu ve potansiyeli değerlendirilecek ve ileride yapılması muhtemel çalışmalar açısından literatüre kaynak eklenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler : Ayva, Yozgat, Meyvecilik

THE SITUATION, POTENTIAL, AND CHALLENGES OF QUINCE CULTIVATION IN YOZGAT

ABSTRACT

The province of Yozgat, which largely relies on agriculture for livelihood, is located in the Central Anatolia Region of Turkey and is the 15th largest city in the country in terms of area. The province generally experiences continental climate conditions, and different ecological conditions can be observed in various regions of the province. In lower-altitude districts, a milder ecology may prevail, while in higher-altitude areas, the ecology can become more severe. Yozgat province, with its rich flora, is home to various plant species. In terms of fruit cultivation, one of the significant fruit types in the region is quince.

Quince, which population is dense in some regions of the province, is a fruit species that is suitable for the region with its morphological and phenological characteristics. However, the cultivation of quince has taken a back seat, and existing plantations have either been eliminated or abandoned due to various problems.

Quince is one of the important species of the Rosaceae family and is a soft-seeded fruit type on which significant studies have been conducted in our country. Quince, always in demand due to its taste, aroma, and other pomological features, is also an important fruit type for continental climate regions, considering its qualities such as resistance to cold and late flowering due to the blossoming of new shoots.

With a diverse inventory of varieties and rootstocks, quince is among the species that offer plenty of options for different climate and soil conditions. For Yozgat province, where agricultural problems such as late spring frosts, early autumn frosts, and winter colds are always a threat, determining the adaptation abilities of late-flowering and winter-hardy species and promoting fruit cultivation with these species is crucial for the future of local fruit farming.

This study aims to evaluate the situation and potential of quince cultivation in Yozgat province and will contribute to the literature for future studies in this field.

Keywords: Quince, Yozgat, Pomiculture

TÜRKİYE’ DE TRABZON HURMASI YETİŞTİRİCİLİĞİ VE YOZGAT ÖZELİNDE YETİŞTİRİCİLİK POTANSİYELİ

Doç. Dr. Hakan KELES¹,

¹ Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, hakan.keles@yobu.edu.tr –
0000-0002-8225-931X

Doç. Dr. Murat GÜNEY²,

² Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, murat.guney@yobu.edu.tr –
0000-0003-2882-8347

Dr. Gökçe AYDÖNER ÇOBAN³,

³ Yozgat Bozok Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, gokce.aydoner@yobu.edu.tr –
0000-0002-0851-8803

ÖZET

Gelişmekte olan ülkeler arasında bulunan Türkiye, kalkınma yolunda tarımsal faaliyetleri göz ardı etmemeli ve hatta bu alanda bulunan problemlerin çözümünü öncelikli hedef haline getirmelidir. Tarımsal kalkınma sırasıyla köy, ilçe ve il ekonomilerini kalkındırmakla birlikte sonuçta genel ekonominin kalkınmasında rol oynayan önemli temel taşlarından birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kırsal kalkınmanın önünde var olan problemler birkaç madde olarak sayılabilecekken, bunların önemlilerinden birisi birim alandan elde edilen gelirin azlığı olarak sayılabilir. Birim alandan elde edilen gelirin artırılması, katma değeri yüksek ürünlerin yetiştirilmesi ve uygun şekilde pazara sunulmasıyla gerçekleşebilir.

Geçim kaynağı büyük oranda tarım olan Yozgat ilinde faaliyetleri tarla ürünleri domine etmiştir. Sınırlı sayıda tür ile meyve yetiştiriciliğinin yapıldığı ilde elma, armut, kiraz ve ceviz yetiştiriciliği yaygın olan meyve türleridir. Kendi içinde farklı ekolojik özellikler barındıran ilin sulanabilir arazilerinde katma değeri yüksek alternatif bazı ürünlerin yetiştirilme potansiyeli vardır. Bu anlamda hünnap, ilin Ziraat Fakültesi tarafından denenmiş ve başarı elde edilmiştir. Her ne kadar Ege ve Akdeniz bölgelerinin meyvesi olarak bilinse de bazı özellikleri ile Yozgat yöresine de yüksek oranda uyumlu olduğu adaptasyon çalışmaları ile anlaşılmıştır.

Dospyros kaki L. (Trabzon Hurması), dünya üzerinde çoğunlukla subtropik iklimlerde yetiştiriciliği yaygınlaşmış bir meyve türüdür. Anavatanı Çin olan Trabzon hurması ülkemizde daha çok Akdeniz Bölgesi’ nde yetiştirilmektedir. Ancak Trabzon Hurması bitkilerinin kışın yapraklarını dökerek -18 °C’ lere kadar dayanabilmeleri, mayıs ayı sonlarına doğru bazı çeşitlerin tam çiçeklenme göstermeleri gibi özellikleri bu bitkinin ülkenin daha iç kesimlerinde de yetiştiriciliğinin yapılabileceğine işaret etmektedir ki son yıllarda bu teoriye destek olacak çalışmalar da olmuştur. Ayrıca sahip olduğu lezzetli meyveleri ve ülkemizde tanınırlığının bir miktar daha artması talebi artırmış, Trabzon Hurması’ nı ekonomik anlamda da değerli bir meyve haline dönüştürmüştür. Bu özellikleri düşünüldüğünde, Trabzon Hurması birim alandan

gelirin artırılması için potansiyeli yüksek meyve türlerinden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, Trabzon Hurması yetiştiriciliği açısından ülkemizin durumu ve Yozgat özelinde Trabzon Hurması yetiştiriciliğinin potansiyeli tartışılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Trabzon Hurması, *Diospyros kaki* L., Türkiye, Yozgat

CULTIVATION OF PERSIMMON IN TURKEY AND CULTIVATION POTENTIAL SPECIFICALLY IN YOZGAT

ABSTRACT

Turkey, as a developing country, should not overlook agricultural activities on its path to development. In fact, addressing the problems in this field should be a priority, as agricultural development plays a crucial role not only in boosting village, district, and provincial economies but also in contributing to the overall economic development. One significant challenge in rural development is the low income per unit area of land. Increasing income per unit area can be achieved by cultivating high-value-added products and effectively bringing them to the market.

In Yozgat, a province heavily reliant on agriculture, field crops dominate the agricultural activities. While fruit cultivation is limited to a few types, apple, pear, cherry, and walnut cultivation are prevalent. The irrigable lands in the province, with diverse ecological characteristics, have the potential to cultivate alternative high-value-added products. In this context, the cultivation of Jujube (*Ziziphus jujube* Mill.) has been successfully tested by the Agricultural Faculty of the province. Despite being traditionally associated with the Aegean and Mediterranean regions, the adaptability studies have shown that jujube align well with the ecological features of Yozgat.

Diospyros kaki L. (Persimmon) is a fruit species primarily grown in subtropical climates worldwide. Originating from China, Persimmon is mostly cultivated in Turkey's Mediterranean region. However, the ability of Persimmon plants to entering winter by shedding their leaves and tolerate temperatures as low as -18°C suggests the possibility of cultivation in more inland areas of the country. Recent studies have provided support to this theory. Additionally, the delicious taste of its fruits has increased demand and transformed Trabzon Persimmon into a valuable fruit economically.

Considering these characteristics, Trabzon Persimmon emerges as a high-potential fruit species for increasing income per unit area. This study aims to discuss the state of persimmon cultivation in Turkey and, specifically, the potential of Trabzon Persimmon cultivation in Yozgat.

Keywords: Persimmon, *Diospyros kaki* L., Türkiye, Yozgat

EVALUATING DROUGHT-TOLERANT AND MULTI-PURPOSE PLANT SPECIES FOR POTENTIAL CULTIVATION IN CENTRAL ANATOLIA, TURKEY

Dr. Öğr. Üyesi MÜJGAN GÜNEY ¹, Doç. Dr. HAKAN KELES ², Öğr.Gör. GÖKÇE AYDONER ÇOBAN ³

¹ YOZGAT BOZOK Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü
mujgan.guney@yobu.edu.tr, ORCID ID: 1430 <https://orcid.org/0000-0001-5491-1430>

² YOZGAT BOZOK Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü
hakan.keles@yobu.edu.tr, ORCID ID: 1430 <https://orcid.org/0000-0002-8225-931X>

³ YOZGAT BOZOK Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü
gokce.aydoner@yobu.edu.tr, ORCID ID: 1430 <https://orcid.org/0000-0002-0851-8803>

ABSTRACT

Considering the growing problems associated with water scarcity, this study evaluates some multi-purpose plant species with ability to drought tolerance. The focus is on understanding the potential of rosemary (*Rosmarinus officinalis*), mahaleb cherry (*Prunus mahaleb*), capper bush (*Capparis spinosa*), and jojoba (*Simmondsia chinensis*) for medicinal, biodiesel, and food applications in regions with limited water resources. The review assesses existing literature to introduce these species characteristics emphasising their ability to be grown in hard and drought conditions. The goal is to unveil the potential of these species for cultivation in Turkey, considering the nation's specific climatic conditions and the need for sustainable agricultural practices. By synthesizing available knowledge, this review not only sheds light on the drought tolerance capabilities of these versatile plants but also highlights their application in agriculture, medicine industry and biodiesel industry. Central Anatolia, Turkey, features a crucial agricultural landscape, with crops like wheat, barley, and legumes thriving. However, the region grapples with water scarcity due to arid conditions and limited water resources. Sustainable farming practices and efficient water management are pivotal as the agricultural sector seeks innovative solutions to overcome the challenges posed by water scarcity in this historically significant and agriculturally vital region. The aim of the study is to highlight the introduction of multipurpose drought-tolerant plant species, offering comprehensive information on their botanical characteristics and various applications. This aims to provide valuable insights for strategic approaches, facilitating the sustainable cultivation of these identified plant species in the face of climate change and water scarcity challenges, particularly in Central Anatolia and analogous regions.

Keywords: water-scarcity, sustainable agricultural, rosemary, mahaleb cherry, capper bush, jojoba

SIGNIFICANCE OF CHROMATOGRAPHIC TECHNIQUES IN MODERN AGRICULTURE

Dr. Öğr. Üyesi MÜJGAN GÜNEY¹, Doç. Dr. HAKAN KELES²

¹ YOZGAT BOZOK Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü

mujgan.guney@yobu.edu.tr, ORCID ID: 1430 <https://orcid.org/0000-0001-5491-1430>

YOZGAT BOZOK Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü

hakan.keles@yobu.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8225-931X>

ABSTRACT

Chromatographic techniques have assumed critical importance in modern agriculture, serving as indispensable tools in ensuring the quality, safety, and sustainability of agricultural products. This study discusses the multifaceted significance of chromatography, emphasizing its applications in product quality assessment, soil analysis, detection of pesticide residues, and its pivotal role in the food and medicine industries. In terms of agricultural product quality, chromatography assumes a key role in examining and preserving the integrity of an array of compounds, encompassing essential nutrients such as vitamins and phytochemicals with bioactive functions, as well as the identification and mitigation of potential contaminants. This analytical precision not only assures the high quality of agricultural products but also aligns with consumer preferences for nutritional content, taste profiles, and the nuanced assessment of aroma, contributing to a more comprehensive understanding and satisfaction of consumer expectations. This ensures that agricultural products meet quality standards, increasing consumer confidence in the safety and excellence of these commodities. Chromatographic techniques also prove instrumental in soil analysis, providing insights into soil composition and nutrient content. This aids farmers in making informed decisions regarding fertilization strategies and overall crop management practices, contributing to sustainable agricultural practices. In the context of pesticide residues, chromatography emerges as a crucial tool for the sensitive and selective detection of these substances. This capability facilitates compliance with regulatory standards, supporting responsible agrochemical use and minimizing the environmental and health impacts associated with pesticide residues. Expanding its scope, chromatography finds extensive application in the food and medicine industries. In the food sector, it is instrumental in monitoring changes in taste, packaging, and odor composition. Chromatographic techniques enable the precise analysis of volatile compounds, contributing to the development of enhanced food products and packaging solutions.

Keywords: Chromatography, Food safety, Bioactive compounds, pesticide residues, Quality

CHEMICAL COMPOSITION IN DIFFERENT PLANT PARTS OF *Echinacea purpurea*

Araş Gör. AYSEL ÖZCAN AYKUTLU¹, Dr. Öğretim Üyesi EMİNE YURTERİ², Prof. Dr. Fatih SEYİS³

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, aysel.ozcan@erdogan.edu.tr- ORCID
0000-0001-5210-7617

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, emine.yurteri@erdogan.edu.tr- ORCID
0000-0002-3770-2714

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, fatih.seyis@erdogan.edu.tr- ORCID
ID 0000-0001-9714-370X

ABSTRACT

Originating in North America, the purple coneflower (*Echinacea purpurea* L.) is a herbaceous, perennial, and medicinal plant of the Asteraceae family. Many Echinacea species have active ingredients that have antiviral, antifungal, and antibacterial properties in both their roots and shoots. The active ingredients are utilized to create effective medications that treat and prevent respiratory conditions including colds. Many people grow purple coneflower for use in medicinal formulations. All sections of the plant can be utilized medicinally, although the tissues from the roots, flowers, and leaves are frequently taken and made into tinctures and capsules.

The first source of material for the purple coneflower market demand was gathering from natural plants. However, throughout the past ten years, field cultivation of these species has improved due to the growing demand for herbal goods. Although the purple coneflower is not native to Turkey, its small-scale cultivation produces leaves, blooms, and roots that are exported. Despite the fact that research on the impact of genetic variety, growing conditions, and cultivation techniques on active ingredients (such as caffeoyl derivatives) and purple coneflower output has increased, the plant's production remains extremely small.

Aroma components present in different plant parts of *E. purpurea* were investigated using GC-MS device. The most detected components in all plant parts in high amounts were carvacrol (7,12 %, 2,92 % and 8,71 %), Spathulenol (6,92 %, 7,03 % and 4,66 %), Caryophyllenoxide (12,24 %, 12,23 % and 7,24 %), Cedrol (9,68 %, 6,85 % and 4,21%), Lanceol (12,92 %, 6,28 % and 1,96 %) and Hexadecenoic acid (1,63 %, 2,15 % and 19,24 %). Using Biplot Analysis remarkable variation regarding aroma components in different plant parts of this plant could be displayed.

Anahtar Kelimeler : Echinacea, aroma components, Biplot

**AROMA COMPONENTS IN DIFFERENT PLANT PARTS OF *Calamintha nepata*
subsp. *glandulosa***

**Araş Gör. AYSEL ÖZCAN AYKUTLU¹, Dr. Öğretim Üyesi EMİNE YURTERİ², Prof.
Dr. Fatih SEYİS³**

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, aysel.ozcan@erdogan.edu.tr- ORCID
0000-0001-5210-7617

²Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, emine.yurteri@erdogan.edu.tr- ORCID
0000-0002-3770-2714

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, fatih.seyis@erdogan.edu.tr- ORCID
ID 0000-0001-9714-370X

ABSTRACT

Calamintha Mill., sometimes referred to as "calamint," is a genus of aromatic plants in the Lamiaceae family, which is extensively dispersed in the Mediterranean region. Members of this family are used as spices and in folk medicine in numerous cultures. This plant has eight species, which can be found in America, North Africa, Central Asia, Europe, and the Eastern Mediterranean region. Turkey is home to twelve taxa and nine species, five of which are native to the nation. Because of their delightful minty aroma, many species of *Calamintha* are used as spices in a wide range of culinary dishes. Like mints, they are mostly employed as stimulants, tonics, digestive aides, and antiseptics in traditional medicine. These herbs are carminative, expectorant, diaphoretic, emmenagogue, diaphoretic, diuretic, and they enhance the central nervous system. Its tea helps with gas and colic, and it can be used topically as a bandage for wounds. Research findings indicate that the leaves and flowers of the *Calamintha* species, in conjunction with the essential oils' antibacterial and antispasmodic characteristics, have potential applications as tonics, antiseptics, and antispasmodics. Aroma components present in different plant parts of *Calamintha nepata* subsp. *glandulosa* was investigated using GC-MS device. 51 different aroma components were detected in stem, leaf and flower parts of this plant. Respectively the most detected aroma components in stem, leaf and flower parts were Caryophyllene oxide (5.85%, 8.46% and 4.89%), Spathulenol, 8.63 %, 9.11% and 15.58%), Δ - Cadinene (2.29 %, 3.21% and 3.09 %), Germacrene D (6.45 %, 3.98 % and 10.75 %), α -Humulene (2.33 %, 3.25% and 4.36 %), Aromadendrene (5.29 %, 7.02% and 9.98), β -Bourbonene (10.55 %, 7.58 % and 4.60 %), α - Terpinyl acetate (2.50 %, 3.81% and 4.31 %), Thymol (7.45 %, 9.73 % and 5.98 %) and Heneicosane (2.50 %, 1.38 % and 8.58). Obtained Biplot revealed huge remarkable variation regarding aroma components detected in different plant parts of *Calamintha nepata* subsp. *glandulosa*.

Key words : *Calamintha*, aroma components, Biplot

İMALAT ENDÜSTRİSİNDE KULLANILAN FARKLI KAYNAK YÖNTEMLERİNDE KARŞILAŞILAN POROZİTE SORUNU

Doç. Dr. Bekir ÇEVİK ¹

¹ Düzce Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, bekircevik@duzce.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1209-5364

ÖZET

İmalat endüstrisinde başta çelikler olmak üzere birçok farklı metal ve alaşımları yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu alaşımların kullanıldıkları yerlerde farklı birleştirme yöntemleri (perçin, cıvata, kaynak v.b) ile montajlanması gerekmektedir. Kaynaklı birleştirme, imalat endüstrisi gibi yüksek bağlantı mukavemeti istenen yerlerde en yoğun kullanılan birleştirme yöntemlerinden birisidir. Kaynaklı birleştirmelerde karşılaşılan önemli problemlerden birisi porozite oluşumudur. Kaynak dikişinin iç kısmında oluşan porozite kusurları tespit edilmediğinde bağlantı bölgesinde gerilme yığılmalarına ve çatlama neden olduğu için kaynaklı bağlantının mekanik özelliklerini olumsuz etkilemektedir. Bu durum da çalışma esnasında can ve mal güvenliği bakımından ciddi risk teşkil etmektedir. Bu çalışmada, kaynaklı imalat endüstrisinde kullanılan farklı kaynak yöntemlerinde porozite oluşumunun nedenleri ve çözüm önerileri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İmalat endüstrisi, kaynak, porozite.

ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK ETKİLEŞİMLİ YAPAY ZEKA TABANLI YEMEK MENÜSÜNÜN TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ

Gizem BODUR¹, Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU²

¹Kare Hızlı Teknoloji Hizmetleri A.Ş., gizem.bodur@qlub.io - 0000-0002-9699-3101

²Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği,

ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr - 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Yeme-içme sektöründeki işletmeler, rekabetin keskin olduğu bu alanda varlıklarını sürdürebilmek için pazarın hızla değişen dinamiklerine ayak uydurmak zorundadır. Teknolojinin hızlı ilerlemesi, restoranların müşteri memnuniyetini artırmak adına teknolojik yeniliklere odaklanmasını sağlamıştır. Ancak, yemek menülerinde yaygınlaşan QR kodlu uygulamaların, gerçeklikten uzak bir sunumla müşterilerin kararsızlığına ve beklentilerini karşılayamamasına yol açtığı gözlemlenmektedir. Bu durum, işletmelerin gelirleri ve müşteri memnuniyeti üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Bu zorlukları aşmak adına, Artırılmış Gerçeklik (AR) teknolojisi kullanılarak dijital menüler geliştirilmiştir. Dijital menülere, web tabanlı servisler aracılığıyla hızlı ve pratik bir erişim sağlanmaktadır. 3D modelleme, görüntü işleme ve yapay zeka algoritmalarıyla üretilen dijital menüler, gerçek hayattaki yemeği andıran bir kalitede sunularak müşterilere detaylı inceleme fırsatı sunmaktadır. Müşteriler, restoran şubelerinde yer alan Amerikan servis, flyer ve menü boardlarında bulunan QR kodu okutarak, dijital menüye erişecek, yemeklerin 3D modellerini gerçek boyutu ile inceleyebilecektir. Bu sayede, müşteriler yemekleri daha doğru bir şekilde görebilecek, yemeklerin lezzet, sunum ve porsiyonları hakkında daha gerçekçi bir fikir edinebileceklerdir. Müşteriler, sipariş edecekleri yemeklerini istedikleri malzemelerle özelleştirerek, yeni görünümünü ve güncellenen boyutunu masalarında görebilecek ve güncel besin ve kalori değerlerine ulaşabileceklerdir. Böylece, siparişlerin geri iade oranının düşmesi beklenmektedir. Ayrıca AR menüler, sundukları canlıya yakın 360 derece görsellerle yemeklerin cazibesini arttırmaya ve böylece ortalama sepet tutarını yükseltmeye ve müşteri deneyimini iyileştirmeye yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler : AR Teknolojisi, Müşteri Memnuniyeti, İnteraktif Dijital Menü.

EFFECT OF GRAPHITES WITH DIFFERENT MORPHOLOGY ON THE TRIBOLOGICAL PERFORMANCE OF BRAKE PADS

R&D Specialist & Chemical Engineer, NESLİHAN DİKBAS SARIALTIN¹

¹ Eren Brake Lining, R&D Center, 0000-0002-7004-9905

ABSTRACT

Brake pads are safety elements in vehicles. Their coefficient of friction is expected to be in a certain range, as well as their wear rate needs to be acceptable. Brake pads are composite systems that include ingredients including fibers, abrasives, binders, fillers, and lubricants. Among these ingredients, lubricants are crucial to obtain a smooth sliding without vibration, to lower the wear rates by providing a strong tribofilm on the interface, and to regulate the coefficient of friction. Studies in literature have showed that the coexistence of different lubricants in the composite system can be helpful in obtaining superior performance of brake systems. This study has been planned by referring to combinations in the master's thesis that be taken of the most optimum results of tribological properties. In the previous study, the synthetic graphite was used into all of combinations. To understand other morphological effects of graphite, brake pads were produced in nine different combinations using flake and powder along with the synthetic combinations obtained in the previous study and comparative experimental analysis were conducted in this study. The samples were prepared by mixing the ingredients, hot-pressing and curing under the identical process parameters. Prior to samples preparation the properties of the used lubricants were characterized using SEM, TGA, XRD, and PSD analysis. After sample preparation was characterized using SEM and thermal conductivity as well. The brake pads were investigated via the Krauss test according to ECE R90, and graphites with different morphological how affects to tribological properties were evaluated to find good lubricant compositions.

Keywords: Brake pads, solid lubricants, coefficient of friction, wear rate.

3000 LT DOĞALGAZLI TÜNEL KURUTMA MAKİNASI ÜRETİMİ

Ahmet AYDIN¹, Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU²

¹ Tolkar Makine San. ve Tic. A.Ş., Fakülte veya Enstitü, ahmet.aydin@tolkar.com - 0009-0001-1620-7693

²Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği,
ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr - 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Günümüzde endüstriyel tekstil yıkama ve kurutma makinaları tekstil üretim sektörlerinin vazgeçilmezi haline gelmiştir. Çamaşırhaneler ve tekstil firmaları, tekstil yıkama işlemleri için yüksek kapasiteli yıkama ve kurutma makinelerine olan ihtiyacı artmaktadır. Bununla birlikte, bu makinelerin maksimum verimlilikle çalışabilmesi için insan gücüne olan bağımlılık artmaktadır. Ancak, çalışma saatlerinin ilerleyen vakitlerindeki yorgunluk ve performans düşüşleri, otomasyon sistemlerinin önemini ortaya koymaktadır. Otomasyon sistemleri, minimum personel ile tam kapasite kullanımı sağlayarak büyük ölçekli yıkama ve kurutma işlemlerini 24 saat kesintisiz gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Ancak, mevcut durumda yüksek tonajlı çamaşırhanelerde, değişen koşullara uyumlu veya maliyet açısından etkin olabilecek konvansiyonel kurutma makinelerinin sınırları bulunmaktadır. Kurulacak olan otomasyon sisteminin, yıkama, sıkma ve kurutma makineleri ile birlikte çalışacak konveyör sisteminin özelliklerini karşılayabilecek düzeyde olması önemlidir. Bu bağlamda, 3000 litrelik tünel kurutma makinesi otomasyon sistemine uyum sağlayabilmesi için çamaşırın makineye yüklenmesi ve pratik bir şekilde çıkarılması, 110 kg tekstili 20 dakikada kurutma, konveyör ile yükleme ve boşaltmaya uygun kapak tasarımları gibi gereklilikler göz önünde bulundurularak tasarım çalışmaları başlatılmıştır. Proje, yükleme ve boşaltma işlemleri için özel olarak tasarlanmış kapı sistemleri ve perde sistemiyle konveyör sistemi arasında uyum sağlayarak insan gücü kaynaklı performans kayıplarını ve işçilik maliyetlerini azaltmayı hedeflemektedir. Proje kapsamında, yükleme ve boşaltma işlemleri için özel olarak tasarlanmış kapı sistemleri ve boşaltma kapağına özel olarak dizayn edilen perde sistemi, konveyör sistemine uyumlu bir

şekilde entegre edilmiştir. Bu entegrasyon sayesinde insan kaynaklı performans düşüşleri ve işçilik maliyetlerindeki artışların önüne geçilmiştir. Tambur hareketi için kullanılan redüktörlü motorlar, kilitli burç elemanları ve bunlara bağlı dört adet tekerlek sistemi, eski sistemlerde meydana gelen kayış esnemelerini engellemektedir. Ayrıca, dört adet tekerlek sistemi, tamburun daha sağlam bir yapıya kavuşmasını sağlayarak beklentileri karşılamayı hedeflemektedir. Kurulan otomasyon sisteminde yer alacak olan tünel kurutma makinesinin, istenilen sürede kurutma işlemini gerçekleştirme becerisi kazanarak sistem gereksinimlerine tam olarak yanıt verebilir hale gelmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler : Kurutma, Kapasite, Konvansiyonel Makineler.

YENİ SİSTEM BRÜLÖRLÜ ÇAMAŞIR KURUTMA MAKİNASI CEHENNEMLİK SİSTEMİ

Ahmet AYDIN¹, Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU²

¹ Tolkar Makine San. ve Tic. A.Ş., Fakülte veya Enstitü, ahmet.aydin@tolkar.com - 0009-0001-1620-7693

²Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği,
ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr - 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Doğalgazlı çamaşır kurutma makineleri, tekstil firmaları ve çamaşırhanelerde geniş ölçüde tercih edilmekte olup, küresel düzeyde yaygın bir kullanım görmektedir. Bu makineler, endüstriyel gereksinimlere uyumlu, uzun ömürlü ve otomasyon sistemlerine uygun yapılarıyla dikkat çekmektedir. Ancak, tambur içindeki çamaşırların kurutulmasında kullanılan sıcak havayı temin eden ısıtma sistemi, yanma hücresi grupları ve karmaşık tesisat yapısı nedeniyle montaj süreçlerinde zorluklar yaratmakta ve büyük hacimli makinelerin bakımını gerçekleştiren servis ekiplerinin iş yükünü artırmaktadır. Bu zorluklar, verimli bir çözüm arayışını doğurarak, mevcut sistemlerde iyileştirmeler yapılma gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu proje ile, yenilikçi bir ısıtma sistemi oluşturularak, makine performansını artırmayı, montaj ve servis süreçlerini optimize etmeyi hedeflenmektedir.

Yenilenen ısıtma sisteminin brülörlü kompakt yapısı, uzun süre gerektiren montaj operasyonlarını ortadan kaldırmıştır. Bu gelişme, montaj süreçlerinde ciddi düşüşler sağlayarak üretim proseslerinin, müşteri taleplerine daha hızlı yanıt verir hale gelmesine imkân tanımıştır. Ayrıca, yeni tasarlanan brülörlü cehennemlik sistemi, eski sistemdeki karmaşık yapıya sahip yanma hücresi gruplarını barındırmadığından, bakım ve onarım faaliyetlerini gerçekleştiren müşteri ziyaretleriyle uğraşan servis ekiplerinin süreçlerini kısaltmıştır. Brülörün bir özelliği de sağladığı enerji tasarrufudur. Çamaşır yüzey olarak 80 dereceye geldiğinde kurumaktadır. Çamaşır yüzeyi 70 dereceye ulaştığında çamaşır üzerinde yeterli bir nem kalmadığı için artık daha düşük bir enerji verilebilir. Bu sayede 70 derece ile 80 derece arasında geçen süre kadar

düşük enerji uygulayan brülör sayesinde %15-20 gibi bir enerji tasarrufu sağlanmaktadır. Geliştirilen brülörlü cehennemlik sistemi, modüler bir yapıyı beraberinde getirerek eski ısıtma sistemleriyle karşılaştırıldığında, istenilen ısıtma gücüne daha ekonomik bir maliyetle ulaşmayı mümkün kılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Doğalgazlı çamaşır kurutma makineleri, Isıtma sistemi, Brülörlü cehennemlik sistemi.

MAKARALI BÜKME SİSTEMİ (ROLLFORM) TASARIMI VE SONLU ELEMENLAR YÖNTEMİYLE ANALİZİ

ROLLER BENDING SYSTEM (ROLLFORM) DESIGN AND ANALYSIS BY FINITE ELEMENT METHOD

Doğukan ÇÖPÜR¹, Doç. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU²

¹EAE MAKİNA, Kocaeli, Türkiye, dogukan.copur@eaegroup.com -
0009-0007-2378-4660

²Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, İstanbul, Türkiye,
ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr, 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Metal sacların şekillendirildiği üretim tesislerinde, genellikle makara ile sac şekillendirme yöntemi çokça kullanılmaktadır. Özellikle otomobil, lokomotif gövdeleri, inşaat ekipman ve aletleri, beyaz eşya, ofis mobilyası ve mutfak eşyaları başta olmak üzere çok geniş alanda kullanılan ve ticari önemi yüksek olan ürünlerdir. Makara ile şekillendirme işlemi soğuk şekillendirme yöntemleri kategorisinde yer alıp, profil parçaların imalatında kullanılan bir üretim metodudur. Makara ile bükme işlemi yüksek adetli üretilere uygun olması nedeniyle bu yöntem tercih edilmektedir. Farklı profilleri üretmek için her profile farklı makine kullanmak yerine sadece makara değişimi sayesinde tek makinede birden çok ürün elde edilebilmesine olanak sağlar. Bu sayede ürün yelpazesi arttırılmış olmaktadır. Bunun sonucunda maliyetlerin ciddi düşmesi ve yüksek üretim hızına sahip olması açısından bir çok firma için tercih edilen en ekonomik üretim yöntemidir.

Bu yöntem ardışık dizilmiş makaralar ile sac malzemenin bükülmesi olarak tarif edilebilir. Özellikle tasarım aşamasında, bilgisayar destekli mühendislik (CAE) teknolojilerinden faydalanılması ve bu teknolojilerin, hat içerisinde delik delme, kaynak yapma gibi işlemleri entegre edilmesi, bu makinelerin kullanımını çeşitli endüstrilerde yaygınlaştırmıştır. Günümüzde hassas ve yüksek kaliteli parçalar ile daha kompleks kesitler de istenebilmekte ve bu da sonlu elemanlar yazılımlarının önemini daha da artırmaktadır.

Bu çalışmanın kapsamında, sac malzemenin "U" kesatine şekillendirilmesi için gerekli olan parametreler, sonlu elemanlar yazılımı kullanılarak belirlenmiştir. Bu yazılım, sac malzemenin şekillendirme sürecinde optimum performans ve verimliliği sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Aynı zamanda, doğru makine kinematiği tasarlanabilmesi için mile gelen yükler tespit edilmiş ve mil çapları belirlenmiştir. Sonuç olarak, bu çalışma, makara ile sac

şekillendirme süreçlerinde mühendislik tasarımının ve analizlerin önemini vurgulayarak, üretim tesislerindeki verimliliği ve kaliteyi artırmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Rollform, Makara ile Sac Şekillendirme, Sonlu Elemanlar Analizi

ABSTRACT

In manufacturing facilities where metal sheets are shaped, the rolling method is commonly used. The sheet metal forming method is used in a wide range of areas, especially automobiles, locomotive bodies, construction equipment and tools, white goods, office furniture, and kitchen utensils. These are products of high commercial importance. The rolling process falls under the category of cold-forming methods and is utilized in the fabrication of profile components. The rolling bending process is preferred due to its suitability for high-volume production. By allowing the production of multiple products with a single machine through the simple change of rollers, the method facilitates an expanded product range. Consequently, it is the most economically favored production method for many companies, leading to significant cost reduction and high production speed.

This method can be described as the bending of sheet material with sequentially arranged rollers. Particularly in the design phase, the utilization of computer-aided engineering (CAE) technologies and the integration of processes such as hole drilling and welding within the line have popularized the use of these machines across various industries. Today, there is a demand for precision and high-quality parts with more complex cross-sections, further emphasizing the importance of finite element software. Within the scope of this study, the parameters required for shaping the sheet material into a "U" section were determined using finite element software. This software was developed to ensure optimal performance and efficiency in the sheet-forming process. At the same time, loads acting on the rolls were identified, and the diameters of the rolls were determined to design the correct machine kinematics. In conclusion, this study aims to highlight the importance of engineering design and analysis in rolling processes to increase efficiency and quality in production facilities.

Keywords: Rollform, Rolling Sheet Metal with Rolls, Finite Element Analysis

SOLUTION OF THE SUPPLIER SELECTION PROBLEM FOR AN INSULATION COMPANY WITH MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING METHODS

Associate Professor, Seher ARSLANKAYA

Sakarya University, Engineering Faculty, aseher@sakarya.edu.tr- 0000-0001-6023-2901

ABSTRACT

This study discusses an effective multi-criteria decision-making method for quality assessment and performance evaluation in supplier selection in an insulation company. Supplier selection is a multi-criteria decision-making problem predetermined by multiple performance measures. These attributes can be both qualitative and quantitative. Qualitative criterion estimates are often based on previous experience and expert judgment at an appropriate conversion scale. This transformation is based on human reasoning. Therefore, the predicted result may be inaccurate because the method needs to investigate accurate data. MCDM methods (AHP, TOPSIS, ELECTRE, Simple sum weighting) contribute to finding the most preferable one among the alternatives in cases where many criteria arise. The best alternative can be obtained by analyzing different scopes and weights for the criteria.

Keywords: Supplier Selection, Multi-criteria decision-making, TOPSIS

TALAŞLI İMALAT FABRİKASINDA TOPLAM EKİPMAN ETKİNLİĞİ (OEE) MODELİNİN TASARIMI VE UYGULAMASI

Murat ÇONGARA, Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU

Orsav Ordu Savunma Sanayi Yatırımları A.Ş., murat@orsav.com.tr - 0009-0001-0690-8189
Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, İstanbul, Türkiye,
ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr, 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Firmaların kar amaçlı geliştirdiği, üretim esnasında israfı ortadan kaldırıp, en iyi üretim potansiyelinin meydana getirildiği sisteme yalın üretim sistemi denilmektedir. Üretim esnasında maliyetin ve işçiliğinin minimuma düşürülmesi ile birlikte, kar payının artırılması amaçlanmaktadır. Bu sistemde bahsedilen israfın anlamı farklıdır, üretim kategorisinde değerlendirilmektedir. Müşteri için herhangi bir değeri olmayan ve onun için bedel ödemek istemediği bütün her şeyi kapsamaktadır. Bu kapsamda ürünün üretilmesi, taşınması, paketlenmesi ve satışa sunulma kategorilerinde, gereksiz veya ‘olmasa da olur’ denilebilecek bütün kategorilerin ortadan kaldırılması ve piyasa şartlarında en uygun maliyet düzeyinin yakalanması hedeflenmektedir.

Rekabet, bugün bir firmanın hayatta kalması ve büyümesi için en önemli unsurlardan biridir. Firma olarak büyümek ve rakiplere fark atmak için, üretimde kalite ve en düşük maliyet gerçekleşmelidir. Küresel ekonomik şartların her gün giderek zorlaşması ile birlikte, hızlı üretim son derece önemli bir husustur. Bir firmada işçi veya işçilerin çalışma programlarından ziyade yalın üretim sistemi konusunda ciddi çözümler üretmesi gerekmektedir.

Yalın Üretim (Lean Manufacturing) uygulamalarının başarı değerlendirilmesinde temel bir faktör olan Toplam Ekipman Etkinliği (Overall Equipment Effectiveness-OEE), makinelerin ve tesislerin kullanımında önemli bir ölçüttür. OEE; Nakajima (1988) tarafından önerilen bir performans ölçüm yöntemidir. Toplam ekipman etkinliği; kullanılabilirlik etkinliği, performans etkinliği ve kalite etkinliği değerlerinin bir fonksiyonu olarak hesaplanmaktadır. Bu üç etkinlik oranının çarpılması ile elde edilen değer, sektör ortalamaları ile karşılaştırılarak analiz edilmektedir.

Bu çalışmada, CNC torna ve freze makineleri için OEE değerinin hesaplanması, yorumlanması ve maksimize edilmesi konularına odaklanılmakta; aynı zamanda yalın üretim sistemine entegre edilmiş Üretim Yönetim Sistemi yaklaşımı ele alınarak bir talaşlı imalat fabrikasının parça üretim hatlarındaki OEE değerleri hesaplanmaktadır. Bu süreçte, OEE değerlerini hesaplayan ve ilgili raporları oluşturan bir OEE bilgi sistemi geliştirilmiş ve Kurumsal Kaynak Planlama yazılımına entegre edilmiştir. Yapılan çalışmaların sonucunda elde edilen sonuçlar neticesinde bilgi sistemi, operatörlere ve yöneticilere ekipman etkinlikleri ile ilgili hızlı raporlar sunarak daha hızlı karar almalarına olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üretim Yönetim Sistemi, Toplam Ekipman Etkinliği (OEE), Yalın Üretim, Kontrol, Bilgi Sistemi

HAFİF TİCARİ ARAÇ KOLTUKLARINDA KULLANILAN AYAK BAĞLANTISININ YAPISAL ANALİZİ VE OPTİMİZASYONU

**Mehmed Emre KÜÇÜKKAYA¹, Hüseyin KESKİN¹, Hüseyin ÖZKAYA¹,
Doç. Dr.Ahmet YILDIZ²**

¹ISRINGHAUSEN-AUNDE TEKNİK, Demirtaş Dumlupınar, Tasarım Bölümü, 16369 Bursa

²Bursa ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, Mühendislik Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü -
ahmetyildiz@uludag.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-5434-4368

ÖZET

Bu çalışmada elektrikli hafif ticari araç koltuklarında kullanılmaya yönelik alt bağlantı ayaklarına yönelik yapısal analiz ve optimizasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir. M2 sınıfı araç kategorisinde kullanılan alt bağlantı sacının öncelikle mevcut hali analiz edilmiş ve buna ait yer değişikliği ile maksimum gerilmeler tespit edilmiştir. ECE-R14 testleri öncelikle sonlu elemanlar metodu ile bilgisayar ortamında analiz edilerek incelenmiş ve fiziki testler yardımıyla doğrulaması yapılmıştır. Daha sonra sürdürülebilir çevre bilinciyle yakıt tüketiminin azaltılmasına yönelik olarak koltuk alt bağlantı sacında topoloji optimizasyonu ile hafifletme çalışmaları gerçekleştirilmiş ve optimum tasarıma ulaşılmıştır. Optimizasyon çalışmaları sonucunda oluşturulan yeni tasarım bilgisayar ortamında tekrar analiz edilmiş ve sonuçlar incelenmiştir. Analizler değerlendirildiğinde alt bağlantı sacının M2 sınıfı araçların tabii tutulduğu regülasyonlarda belirtilen sınırların içerisinde kaldığı görülmüştür. Böylece yeni tasarımın hafifletme amacına uygun olarak %10 kütle azaltımı sağladığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak bu çalışma ile elektrikli araçlarda da kullanılacak M2 sınıfı hafif ticari araç üreticileri için koltuk alt bağlantı saclarında topoloji optimizasyonu ile hafifletme çalışmaları ve yeni dizaynlara yönelik önemli sonuçlar paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Koltuk, Ayak, Yapısal, Analiz, Hafifletme

NUMERICAL SOLUTION OF REYNOLDS EQUATION

Ş. Ulaş ATMACA¹, İlker GÖKTEPELİ²

Konya Technical University, Mechanical Engineering Department

¹suatmaca@ktun.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9265-1446

²igoktepel@ktun.edu.tr, : ORCID ID: 0000-0002-2886-8018

ABSTRACT

It is known since ages that oils and greases reduce the friction between sliding surfaces, by filling the surface cavities and making the surfaces smoother. Action of liquids/greases known as lubrication. Lubrication makes relative motion between two surfaces very smooth. Film means an exceedingly thin layer or a thin covering. The basic equation for analyzing the fluid film bearing is known as Reynolds Equation. Reynolds Equation is a partial differential equation and Solution of Reynolds equation describes the pressure distribution of the lubricant in a journal bearing with finite length. In this paper finite difference method is used to solve Reynolds Equation. The effects of clearance, axial distance and sliding direction distance on pressure is obtained.

Key words: Reynolds Equation, Lubrication, Finite Difference Method

KOLAY TAŞINABİLEN VE ÇANTAYA DÖNÜŞEBİLEN ERKEK CEKET TASARIMI

Günay MECNUNOĞLU¹, Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU²

¹ Gürmen Giyim Sanayi Ve Ticaret A.ş. Safranbolu Tasarım Merkezi,
gunay.mecnunoglu@gurmen.com.tr - 0000-0002-0931-0326

² Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, İstanbul,
Türkiye, ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr, 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Erkek giyim kategorisinde ceketler, rağbet gören ve sıkça tercih edilen ürünlerdir. Ceketler, hem kombinleri tamamlamakta hem de soğuk havalarda ısınma imkanı sağlamaktadır. Fakat özellikle bahar aylarında hava durumunun dengesiz olması sebebi ile günün bazı saatleri serin bazı saatleri ise sıcak olabilmektedir. Bu durumda kullanıcılar sıcak olduğunda ceketini çıkartmak durumunda kalmakta ve genellikle ellerinde yük gibi taşımaktadır. Özellikle erkek kullanıcılar bu durumdan hoşlanmamakta ve ağır, taşınması zor ürünleri tercih etmemektedir. Bu doğrultuda, kullanım kolaylığı sağlayan ve fonksiyonel özellikli ürünlere yönelim artmaktadır.

Bu çalışmada, yukarıda bahsedilmiş problemlere çözüm bulmak amacı ile çanta haline getirilebilen ve bu sayede kişiye yük olmayan bir ceket tasarımı yapılmıştır. Spor bir görünüm sunan ceket tasarımı, kolay taşıma özelliğine istinaden yuvarlak bir çanta halini almaktadır. Ceket tasarımında spor ve rahat görüntüyü yakalayabilmek için kontrast biyeler yer almaktadır. Ayrıca ceket, hafif ve kırıılmaz bir kumaşa sahiptir. Bu özelliği ile çanta-cekete dönüşümlerinde kırıma sorunu olmayacaktır. Tasarlanan ürün için %5 likralı ve % 95 pamuklu bir kumaş tercih edilmiştir. İnce ve hafif olmasına karşın soğuk havalarda yeterli korumayı sağlamaktadır. Tasarım üzerinde çalışılırken tüm detaylar düşünülmüş ve yenilikçi özellikler eklenmiştir.

Çalışma öncesinde muadil ve rakip ürünler incelenmiş, eksik yönler belirlenmiştir. Bu araştırmalar sonucunda belirlenen eksiklikleri kapatacak yönde özellikler eklenerek tasarım oluşturulmuştur. Hem çanta olması hem de hafif olması sebebi ile tasarlanan ceket için kullanım kolaylığı ve konfor özellikleri ön plandadır. Kontrat biyeler ile desteklenen tasarım, spor ve şık bir görünüm sunmaktadır. Kırıılmaz kumaş kullanımı sayesinde de hem ütü sorununa hem de çanta-cekete dönüşümlerinde oluşabilecek kırıma sorununa çözüm bulmaktadır. Tasarlanan ceketin; rahatlığına düşkün, kullanışlı ve efektif ürünleri tercih eden kullanıcılar tarafından büyük ilgi görmesi beklenmektedir.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Ürünler, Tekstil Sektörü, Yenilikçi Tasarımlar

BEDENİN DEĞİŞEN FORMUNA GÖRE AYARLANABİLEN MONT VE PANTOLON TASARIMI

Ahmet KUPAL¹, Metin Baran SALTİK², Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU³

¹ Gürmen Giyim Sanayi Ve Ticaret A.Ş., ahmet.kupal@gurmen.com.tr – 0009-0008-9003-105X

² Gürmen Giyim Sanayi Ve Ticaret A.Ş., metin.saltik@gurmen.com.tr - 0000-0001-6502-5047

³ Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, İstanbul, Türkiye, ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr, 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Pandeminin etkisi ile beraber günümüzde kullanılan kıyafetlerin, modern ve şık görünüşünün yanı sıra rahat olmasına da önem verilmektedir. Hareket kabiliyeti yüksek, kişiyi sıkmayan ve vücuda uyumu ile konfor sağlayan ürünler, artık tüm kullanıcıların tercihi haline gelmiştir. Buna ek olarak müşteriler, aldıkları ürünleri uzun süreli olarak kullanmak istemektedir. Fakat zaman ile değişen bir bedene sahip olduğumuzdan dolayı, bazı ürünleri uzun süreli kullanamamaktayız. Bu konuda maalesef ki bedenimiz kıyafetlere göre şekillenememekte ve kilo alımı sonucunda alınan kaliteli ürünler zaman içinde bize uyum göstermemektedir. Sonuç olarak büyük bedenli yeni ürünler satın alarak bedenimize uygun olmayanları rafa kaldırmak durumunda kalmaktayız.

Yukarıda bahsedilen sorunların önüne geçmek adına çalışma kapsamında bedeninin kilo alımına göre ayarlanabilen çift fermuarlı mont ve beli lastikli bir pantolon tasarımı yapılmıştır. Bu sayede yapılan tasarım ile rahatlıktan ödün verilmemiş ve alınan ürünlerin uzun vadeli olarak kullanması sağlanmıştır. Rahatlık ve şıklık bir arada sunularak, kullanıcıların bu konudaki talepleri karşılanmıştır. Yapılan çalışma kapsamında uzun süreli kullanım vaad eden, bedeninin kilo alımına göre ayarlanabilen, kaliteli ve kullanışlı ürünler tasarlanmıştır. Kaliteli ürünlerin uzun süre kullanılması, daimi bir ihtiyaç ve istektir. Bu doğrultuda çift fermuarlı bir mont ve beli lastikli pantolon tasarımı yapılmıştır. Ürünlerin spor-şık bir görüntüsü korunmuştur.

Tasarlanan mont ve pantolonun bedenine kilo alımına göre ayarlanabilir olması büyük bir ilgi oluşturmuştur. Bu sayede ürünlerin uzun ömürlü ve fonksiyonel olması hedeflenmiştir. Kullanıcılar için rahatlıktan ödün vermeyen, kullanışlı ve şık ürünler tasarlanmasına özen gösterilmiştir. Ürünlere eklenen cep detayları ile spor şık bir görünüm elde edilmiştir. Özellikle pantolon belinde kullanılacak lastik detayı ile yüksek konfor sağlanmıştır. Montta ise aralıklı olarak dikilmiş çift fermuar kullanılarak çalışmanın amacına yönelik bir tasarım oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Ürünler, Tekstil Sektörü, Yenilikçi Tasarımlar

FONKSİYONEL KAYAK GİYİM TASARIMLARI

Selhan TEZERKEN¹, Metin Baran SALTİK², Doç. Dr., Ahmet FEYZİOĞLU³

¹ Gürmen Giyim Sanayi Ve Ticaret A.Ş., selhan.yurdusev@gurmen.com.tr, 0000-0003-0949-4716

² Gürmen Giyim Sanayi Ve Ticaret A.Ş., metin.saltik@gurmen.com.tr - 0000-0001-6502-5047

³ Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Makine Mühendisliği Bölümü, İstanbul, Türkiye, ahmet.feyzioglu@marmara.edu.tr, 0000-0003-0296-106X

ÖZET

Sürdürülebilir Moda; Eko Moda ya da en genel tanımı ile çevreci, geri dönüştürülebilir, yüksek kaliteli ürünlerin yer aldığı moda akımı olarak tanımlanmaktadır. Moda’da sürdürülebilirlik yaklaşımının bir diğer amacı da üretilen ürünlerde yüksek kalite ve düşük üretim rakamları sağlamaktır. Ayrıca çevre dostu yeşil ürünlerin tedarik edilmesini sağlamak amacı ile günümüzde korkunç bir hızla ilerleyen ve tüketim çılgınlığını körükleyen moda endüstrisini yavaşlatmak, bu görüşün temel hedefleri arasındadır. Sürdürülebilirliğin ekoloji boyutunda; toksik olmayan, eko etkin ve dönüştürülebilir kavramlarla üretilen moda ürünleri yer almaktadır. Ekonomi boyutunda ise; tüketiciler ve üreticiler için değer katan ürünler bulunmaktadır. Son olarak da sosyal/ etik unsurlar boyutunda; kişinin sağlığını bozmayan giysiler, dengeli üretim gibi modanın üretim ve tüketim alanlarındaki tüm aktörlere yaşam kalitesi katan ürünler ele alınmaktadır.

Yeşil hareketlerin zorunlu yükselişi ve sürdürülebilir uygulamalara duyulan acil ihtiyaç, polyester, poliamid ve naylon gibi sentetik malzemelere yönelik eleştirilerin artmasına yol açmıştır. Bu malzemelerin geri dönüştürülmüş olanları bile modadaki sürdürülebilirlik çalışmalarına uymamaktadır. Bir zamanlar dayanıklılıkları, esneklikleri, ısı yalıtımı ve diğer teknik özellikleriyle takdir edilen bu ürünler, artık çevresel etkileri açısından incelenmektedir. Bu bağlamda yeşil harekete ve sürdürülebilir moda kavramına uygun, yenilikçi, çevreye zarar vermeyen ve uzun ömürlü kumaş geliştirme çalışmaları oldukça gerekli ve ilgi çekici olacaktır.

Yapılan çalışmada, doğal elyaf kullanımına verilen önemin yanı sıra azalan biyoçeşitlilik sebebi ile farklı elyaflara ihtiyaç duyulmuş ve yeşil harekete uyumlu olan bitkisel muz, kahve çekirdeği ve süt proteininden elde edilen yeni elyaf kullanımı ile bir örme t-shirt koleksiyonu

tasarlanmıştır. Bu yeni elyaf çeşitlerinin doğada tamamen kaybolması çok önemli bir konudur. Seçilen doğal malzemelerden elde edilen elyaf çeşitleri için; ilk denemelerde t-shirt tasarımları yapılmış, numune ürünler üretilmiş ve bu numunelere gerekli testler uygulanmıştır. Çalışma sonucunda doğada tamamen kaybolan, çevreci ve sürdürülebilir ürünler elde edilmiştir. Bu sayede sürdürülebilir moda sektörüne katkı sağlanmış ve elde edilen elyaf çeşitleri ile üretim yapılabileceği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Ürünler, Tekstil Sektörü, Yenilikçi Tasarımlar

ENERGY and DRYING COST ANALYSIS of NATURAL GAS-POWERED INDUSTRIAL CORN DRYING at DIFFERENT DRYING TEMPERATURES

Assoc. Prof. Dr. FATİH ÜNAL

Mersin University, Engineering Faculty, fatihunal@mersin.edu.tr - 0000-0001-6660-9984

ABSTRACT

This study emphasizes the significance of addressing contemporary energy demands effectively, particularly by examining the energy efficiency and environmental impacts of an industrial horizontal corn dryer operating on natural gas at various drying temperatures. With the decrease in energy resources, energy consumption in industrial facilities, especially in drying processes, has further increased. In this context, energy efficiency and green energy solutions have become significant focal points in the drying industry. It is inevitable for the energy efficiency of drying facilities to be high, and the emission values to the environment to be low. Therefore, in this study, an analysis of the dryer and drying system is conducted for the obtained data of an industrial horizontal corn dryer that uses natural gas to supply the drying air temperature. The corn evaluated in the drying process is considered to be dried when it reaches approximately 14% relative humidity, which is the storage condition after the drying process. The energy and drying cost analysis of the examined system is performed using data obtained from experiments conducted at different drying temperatures. Additionally, the emission value released to the environment is calculated based on the amount of energy required for drying in the examined system.

Keywords: Energy Analysis, Drying Cost Analysis, Industrial Drying, Natural Gas Drying

ENERGY and EXERGY ANALYSIS OF NATURAL GAS INDUSTRIAL CORN DRYER

Assoc. Prof. Dr. FATİH ÜNAL

Mersin University, Engineering Faculty, fatihunal@mersin.edu.tr - 0000-0001-6660-9984

ABSTRACT

Nowadays, the critical role played by increasing energy use in drying processes has become even more evident depending on the needs of industrial sectors and agriculture. Crop drying is used in a wide range of applications, from food production to industrial processes. These processes are highly energy intensive, requiring energy from electricity, natural gas or other sources. In this context, energy efficiency and green energy solutions have become an important focus in the drying industry today. The energy efficiency of drying facilities is inevitably high and their emissions to the environment are low. For this reason, in the study, thermodynamic analysis was carried out for the data obtained from an industrial horizontal-type corn dryer that meets the drying air temperature with natural gas. It was accepted that the corn evaluated in the drying process was dried when it reached approximately 14% relative humidity, which is the storage condition after the drying process. Energy analysis of the examined system was made using the data obtained from the experiments carried out at a drying temperature of 90 °C. In addition, the emission value released to the environment was calculated based on the amount of energy required for drying for the system under examination.

Keywords: Drying, Energy Analysis, Exergy Analysis, Natural Gas Industrial Drying

SOIL-STRUCTURE INTERACTION IN BUILDINGS: ERZURUM EXAMPLE

Yüksel BİLGİN¹, Ekrem KALKAN²

¹Ataturk University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Erzurum, Turkey

[yükselbilgin08@gmail.com](mailto:yukselbilgin08@gmail.com)

²Ataturk University, Engineering Faculty, Erzurum, Turkey

ekalkan@atauni.edu.tr - 0000-0002-1433-1631

ABSTRACT

Turkey, located on the Alpine-Himalayan earthquake belt, has experienced many destructive earthquakes and destructive earthquakes are expected in the future. It is of great importance to determine the soil-structure interaction at the time of an earthquake in order to eliminate or reduce the building damages that may be caused by earthquakes that are likely to occur in the future. For this reason, in this study, soil-structure interaction study was carried out for the buildings within the borders of Erzurum Province. The study carried out by microtremor method was carried out at three different points. In the microtrometer method, measurements were taken on the building and the ground on which the building was built at the mentioned points using a three-component velocimetric seismometer. Microtremor measurements were evaluated using the Horizontal/Vertical Spectral Ratio (HSR) technique with the help of Geopsy software. As a result of the study, it was observed that the ground and building frequency values were far from each other at the first point, while the ground and building frequency values were close to each other at the second point. At the third point, magnifications were observed at low frequencies, which reveals the fact that the ground should be investigated in detail.

Keywords: Erzurum, earthquake, microtremor, soil-structure interaction, ground magnification

APPLICATION OF MICROTREMOR METHOD ON SOIL: ERZURUM EXAMPLE

Yüksel BİLGİN¹, Ekrem KALKAN²

¹Ataturk University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Erzurum, Turkey

yukselbilgin08@gmail.com

²Ataturk University, Engineering Faculty, Erzurum, Turkey

ekalkan@atauni.edu.tr - 0000-0002-1433-1631

ABSTRACT

In Turkey, which is located in an active earthquake zone, the main reason behind the heavy damages and losses caused by the earthquakes that have occurred to date is the unplanned urbanization on weak grounds. In order to overcome this problem and to minimize possible loss of life and property, determination of ground response and physical parameters is very important, especially in areas with high earthquake risk. Soil is an important material because it constitutes the foundation for structures and its properties vary at close distances in horizontal and vertical directions depending on parameters such as content, grain size, grain shape and thickness. For this reason, it is extremely important to determine the horizontal-vertical changes of soil properties and their static-dynamic properties and to consider them in building design. In this study, measurements were made at three points within the borders of Erzurum Province by applying the microtremor method in order to determine the magnification characteristics of ground motion due to local ground conditions. Microtremor measurements were taken with Güralp brand 3-channel CMG-6TD (Güralp Systems) digital output portable broadband model seismograph. As a result of the study; it is seen that the local ground conditions in the first measured area have the potential to magnify the earthquake force. In the second region, a peak at very low frequencies that may indicate the presence of a sedimentary environment was obtained. In the third region, the maximum H/V value was 2.4 and the maximum frequency value was 0.30.

Keywords: Erzurum, earthquake, microtremor, soil, ground magnification factor

ENERGY ANALYSIS OF THE 5% BORON BASED AFTER TREATMENT SYSTEM INTEGRATED DIESEL ENGINE UNDER DIFFERENT SPEEDS

Lect. Halil İbrahim KARALI ¹, Prof. Dr. Hakan ÇALIŞKAN ², Asst. Prof. Dr. Yavuz
ERGÜN ³

¹ Usak University, Department of Motor Vehicles and Transportation Technologies,
Vocational School of Technical Sciences, 64200, Usak, Türkiye
halilibrahim.karali@usak.edu.tr ORCID: 0000-0002-4959-6533

² Usak University, Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering and
Natural Sciences, 64200, Usak, Türkiye
hakan.caliskan@usak.edu.tr ORCID: 0000-0002-6571-0965

³ Usak University, Department of Chemical Engineering, Faculty of Engineering and Natural
Sciences, 64200, Usak, Türkiye
yavuz.ergun@usak.edu.tr ORCID: 0000-0001-5883-2078

ABSTRACT

In this study, energy analysis is performed to the 4 stroke 4 cylinder turbocharged diesel engine with 5% boron doped geopolymer exhaust emission filter used as an after treatment material. The engine is tested with after treatment system at 1500 rpm, 1700 rpm and 1900 rpm engine speeds while the torque is 75 Nm. The data is collected for the before (pre-filter) and after (post-filter) states of the after treatment system. The exhaust energy rates and energy loss rates are effected by the utilization of after treatment system. The air and fuel input rates and power output rates are same for the pre-filter and post-filter states of the after treatment system. Because, the measurements of the pre and post filter states are done for the same process flow due to the test reliability. Energy rate of air, fuel energy rate and power output rate are directly proportional to the engine speed, while energy efficiency of the engine is inversely proportional. Exhaust energy rates of the system at the the post-filter state decrease by 36%-44% compared to the pre-filter state. Energy losses of the system at the the post-filter state increase by 2% to 3% compared to the pre-filter condition. It is assessed that the developed 5% boron doped geopolymer filter does not affect the efficiency of the engine. Exhaust energy rate which is emitted to the environment can be lowered with the newly developed product. Also, energy loss of the system does not change significantly by the utilization of the new exhaust filter, since the change is around 2%-3%. This shows the reliability of the developed filter to be used for emission treatment in diesel engines. So, 5% boron doped geopolymer filter, which includes waste fly ash, metakaolin, magnesium oxide and boron clay, can be an alternative to the highly cost after treatment systems of the diesel engines.

Keywords: *Thermodynamics; Energy; Geopolymer Filter; Exhaust After treatment; Emissions*

EXPERIMENTAL ANALYSIS AND ASSESSMENT OF 5% BORON CONTAINING OPEN CELL GEOPOLYMER FILTER ON DIESEL ENGINE EMISSIONS

**Lect. Halil İbrahim KARALI ¹, Prof. Dr. Hakan ÇALIŞKAN ², Asst. Prof. Dr. Yavuz
ERGÜN ³**

¹ Usak University, Department of Motor Vehicles and Transportation Technologies,
Vocational School of Technical Sciences, 64200, Usak, Türkiye
halilibrahim.karali@usak.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4959-6533

² Usak University, Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering and
Natural Sciences, 64200, Usak, Türkiye
hakan.caliskan@usak.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6571-0965

³ Usak University, Department of Chemical Engineering, Faculty of Engineering and Natural
Sciences, 64200, Usak, Türkiye
yavuz.ergun@usak.edu.tr

ORCID: 0000-0001-5883-2078

ABSTRACT

In this study, the filter produced from geopolymer material with 5% boron clay additive was compared with the pre-filter results of the exhaust emissions resulting from the operation of an internal combustion diesel engine at engine speeds of 1500 rpm, 1700 rpm and 1900 rpm at a torque of 75 Nm. It was found that the developed boron clay additive filter provided 44% improvement in CO emissions, 40% improvement in HC emissions and up to 75% improvement in soot and particles. There was an increase in CO₂ emissions compared to the pre-filter results due to the oxidation specification of the new product. It was assessed that the developed 5% boron clay additive filter can be used as diesel oxidation catalyst and diesel particulate filter.

Keywords: *Boron; Geopolymer filter; Diesel particulate filter; Diesel emissions; Diesel oxidation catalyst*

BITÜM, KEROJEN VE PİROLİZ EDİLMİŞ PETROLLÜ SEYLLERİ İÇİNDEKİ İZ ELEMENTLER

Yüksek Lisans Öğrencisi, Menevşe ALTAN¹, Doç. Dr. Berna YAVUZ PEHLİVANLI²

¹ Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi, Yozgat, Türkiye,
altanmenevse@hotmail.com ORCID: 0000-0002-0149-2786

² Yozgat Bozok Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü
Yozgat, Türkiye, berna.yavuz@yobu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0127-8525

ÖZET

İz elementler kayaçlar içerisinde ve canlılar bünyesinde çok düşük konsantrasyonda da olsa bulunan kimyasal bileşenlerdir. Tüm canlılar temel fizyolojik ihtiyaçları için iz elementlere ihtiyaç duyarlar. İz elementler yalnızca biyolojik süreçlerde değil kimyasal süreçlerde de oksidasyon redüksiyon potansiyelinden etkilenir (Wada, 2004). Organik maddece zengin kayaçların element karakteristiklerinin belirlenmesi için inorganik element bileşenlerini ICP-MS tekniği yaygın olarak kullanılmaktadır. K, Ca, Ti, V, Cr, Mn, Fe, Ni, Cu, Zn, As ve Pb gibi elementler genellikle yüksek konsantrasyonda tespit edilen elementlerdir. V, Cr, Ni, Cu, Zn, As ve Pb gibi elementler ise oldukça yüksek zenginleşme faktörlerine sahip ve elde edilebilir ölçüde tespit edilen elementlerdir. Bu durum bitümün aranması, rafinasyonu, taşınma ve/ veya pazarlanması süresince çevresel faktörler açısından oldukça önemlidir. Çeşitli organik maddece zengin kayaçların iz element içeriklerinin tespit edilmesi ve kıyaslanması envanter oluşturması açısından önemlidir. Bitümler, kömürler ve petrolerin iz element içeriklerinin çalışılması; çevresel faktörler, rafine işlemleri ve aramalar açısından oldukça önemlidir. Arama, rafine ve pazarlama gibi çeşitli aşamalarda bitüm işleme süreçleri boyunca gaz veya sıvı formlar içine iz elementler girmektedir. Bu nedenle ortamdaki bu süreçlerin hepsinin etkinliği değerlendirildiğinde organik maddece zengin kayaçların detaylı element karakteristiklerinin yapılmasına ihtiyaç duyulacaktır. Çalışmanın genel hedefi iz element dağılımları baz alınarak petrol-kaynak kaya korelasyon metodunun kullanılabilirliğini ortaya koyarken bitüm, kerojen ve petrolü şeyller içindeki organiklerle ilişkili iz elementlerinde belirlemektir.

Anahtar Kelimeler: : İz elementler, Organik maddece zengin kayaç, ICP-MS.

TRACE ELEMENTS IN BITUMEN, KEROGEN AND PYROLYSED OIL SHALE

Trace elements are chemical components found in rocks and living organisms, even at very low concentrations. Living organisms need trace elements for their basic physiological needs. Trace elements are affected by oxidation-reduction potential not only in biological processes but also in chemical processes (Wada, 2004). ICP-MS technique is widely used for the determination of inorganic elemental constituents to determine the elemental characteristics of organic matter-rich rocks. Elements such as K, Ca, Ti, V, Cr, Mn, Fe, Ni, Cu, Zn, As and Pb are usually detected in high concentrations. Elements such as V, Cr, Ni, Cu, Zn, As and Pb, on the other hand, have very high enrichment factors and are detected to a obtainable extent. The presence of these elements in organic matter is very important in terms of environmental factors during the exploration, refining, transport and/or marketing of bitumen. It is important to determine and compare the trace element contents of various organic matter-rich rocks in order to create an inventory. The study of trace element contents of bitumen, coal and petrols is very important in terms of environmental factors, refining processes and exploration. Trace elements enter into gaseous or liquid forms during bitumen processing at various stages such as exploration, refining and marketing. Therefore, when the effectiveness of all these processes in the environment is evaluated, detailed elemental characteristics of organic matter rich rocks will be needed. The overall objective of the study is to determine the trace elements associated with organics in bitumen, kerogen and oil shales, while demonstrating the feasibility of a petroleum-resource rock correlation method based on trace element distributions.

Keywords: Trace elements, Organic matter rich rock, ICP-MS.

ALADAĞLAR KURTTEPE (YAHYALI-KAYSERİ) ARSENİKCE ZENGİN OKSİTLİ KURŞUN CEVHERLEŞMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Ufuk KESKİN¹, Doç. Dr. Berna YAVUZ PEHLİVANLI^{2*}

¹Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi,
ufukkeskin1972@gmail.com, ORCID ID- 0000-0001-7944-7611

²Yozgat Bozok Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü
Öğretim Üyesi, berna.yavuz@yobu.edu.tr, ORCID ID-0000-0003-0127-8525

ÖZET

Aladağ yöresi Devoniyen - Alt Kretase zaman aralığında çökelmiş, naplı yapılı alloktan Yahyalı, Siyah Aladağ, Çataloturan, Küçüksu, Minaretepeler, Üst kuşak ye Beyaz Aladağ istifleri ile ofiyolitli melanj, Tersiyer çökelleri ve morenlerden oluşur. İnceleme alanı çevresinde temel jeolojik incelemeler genel olarak yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Ancak Kurttepe (Yahyalı-Kayseri) sahasında yeni yapılan araştırmalar ve sondajlar dikkate değer veriler sunmaktadır.

Bu çalışma ile Kurttepe (Yahyalı-Kayseri) sahasından alınan örneklerin analizleri yapılarak, cevherleşmeyi oluşturan süreçlerin ortaya konması ve bölgede benzer özellikteki potansiyel cevherleşmelerin aranması için önemli veriler sunmaktadır. Ayrıca, inorganik jeokimya (majör-minör ve iz element) çalışması XRD, ICP-MS ve XRF teknikleriyle mineral-element içerikleri ve yüksek teknolojilerin ihtiyaç duyduğu elementlerin zenginleşme potansiyelleri araştırılmıştır. Bolluk sırasına göre Fe, Pb, As, Al, K, CA, Ti, Sb, Mg, Na,P ve Zn majör elementlerdir. Ba, Mn, Sn, V, Cu, Ga, Cr, Sr, Ag, Mo,Rb,Ce, B,Li,Se,La,Ni,U,Hg, Nd,Tl, Th minör elementlerdir. Co, Pr, Cs,Rh, Gd, Sm, Dy, Yb, Er, Ta, Pd, Be, Eu, Ho, Lu, Tm, Au, Pt, Ru ve Ir ise iz elementler tespit edilmiştir. Bu elementlerden As, Pb, Sb, Hg, Fe, Mo, Sn, Zn, Ga,Cu, U, V ve Ag zenginleşme göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Majör element, minör element, iz element, XRD, ICP-MS ve XRF.

ALADAĞLAR KURTTEPE (YAHYALI-KAYSERİ) ARSENIC-RICH OXIDE LEAD MINERALISATION

ABSTRACT

The Aladag region consists of allochthonous Yahyalı, Black Aladag, Cataloturan, Kucuksu, Minaretepeler, Upper Belt and White Aladag stacks, ophiolite mélange, Tertiary sediments and moraines, which were deposited in the Devonian - Lower Cretaceous time interval. Basic geological investigations have been and continue to be carried out around the study area. However, recent investigations and drillings in the Kurttepe (Yahyalı-Kayseri) area provide remarkable data. This study analyses the samples taken from the Kurttepe (Yahyalı-Kayseri) area and provides important data to reveal the processes that form the mineralisation and to search for potential mineralisations with similar characteristics in the region. In addition, inorganic geochemistry (major-minor and trace element) study, mineral-element contents and enrichment potentials of the elements required by high technologies were investigated by XRD, ICP-MS and XRF techniques. In order of abundance; Fe, Pb, As, Al, K, Ca, Ti, Sb, Mg, Na, P and Zn are major elements. Ba, Mn, Sn, V, Cu, Ga, Cr, Sr, Ag, Mo, Rb, Ce, B, Li, Se, La, Ni, U, Hg, Nd, Tl, Th are minor elements. Co, Pr, Cs, Rh, Gd, Sm, Dy, Yb, Er, Ta, Pd, Be, Eu, Ho, Lu, Tm, Au, Pt, Ru and Ir are trace elements. Among these elements, As, Pb, Sb, Hg, Fe, Mo, Sn, Zn, Ga, Cu, U, V and Ag showed enrichment.

Keywords: Major element, minor element, trace element, XRD, ICP-MS and XRF.

DUDAK İZİNDEN KİMLİKLENDİRMEYE: GÜNCEL PERSPEKTİFLER

Öğr.Gör.Dr., FATMA ÇAVUŞ YONAR

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,
fatma.cavus@iuc.edu.tr - 0000-0001-5941-8434

ÖZET

Bir kimseyi ölü veya canlı olsun olmasın tanımlamaya veya başkasından ayırt etmeye kimliklendirme adı verilmektedir. Kimliklendirme, herhangi bir cezai soruşturmada kritik öneme sahiptir. Kimliklendirmede kullanılan bazı klasik yöntemlere örnek olarak antropometri, parmak izleri, cinsiyet belirleme, yaş tayini, boy ölçümü, kan gruplarına göre farklılaşma, DNA ve odontoloji verilebilir. Ancak bu yöntemlerin dışında olay yerindeki iz deliller göz önüne alınarak bazen daha değişik ve az kullanılan yöntemlere de ihtiyaç duyulabilir. Bunlardan birisi de “*Cheiloscopy*” adı verilen ve dudak izlerini araştıran tekniktir. Dudak izleri suç mahallinde sık rastlanan iz delillerdendir. Zaman geçtikçe ve adli bilimler alanında yeni teknolojiler geliştikçe iz kanıtların kimliklendirilmesi de önem kazanmıştır. Cinsiyet ve yaş tayininde cheiloskopi çok sayıda ceza ve hukuk davalarında şüpheli(ler)in sınırlandırılmasında adli bilimlere yardımcı olarak adalete fayda sağlamaktadır. Cinsiyet tespiti gereken bir vakada dudak izlerinin başarılı bir şekilde identifiye edilmesi, şüpheli çemberinin daraltılmasını kolaylaştırıcı niteliktedir. Gelişen teknolojiyle birlikte dudak izi incelemelerinde özellikle cinsiyet belirlemeye yönelik araştırmalar ve gelişmeler ivme kazanmıştır. Ayrıca, yaşla birlikte dudak izindeki şekiller, dudak izinin boyutu ve onu çevreleyen derinin özellikleri dudak izi desenlerini değiştirip etkileyebileceğinden, bu değişkenlikten hareketle kişilerin biyolojik yaşı hakkında tahminde bulunulabilmektedir. Bahsedilenler doğrultusunda çalışmamızda dudak izlerinin sınıflandırılmasında ve identifikasyonunda kullanılan “*Suzuki ve Tsuchihashi Yöntemi*”nden bahsedilerek, adli bilimler perspektifinden popülasyon kimliklendirmede dudak izi kullanımı irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kimliklendirme, Cheiloscopy, Dudak İzi, Cinsiyet Belirleme, Suzuki ve Tsuchihashi Sınıflandırması

TERÖR EYLEMLERİNDE tDNA'NIN POTANSİYEL KULLANIMI

Öğr.Gör.Dr., FATMA ÇAVUŞ YONAR

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

fatma.cavus@iuc.edu.tr - 0000-0001-5941-8434

ÖZET

Terörizm, genellikle siyasi, dini veya ideolojik hedefler doğrultusunda hükümetleri ya da toplumları zorlamayı veya korkutmayı amaçlayan bir eylemdir. Terör eylemlerinin çoğunluğunu bombalama faaliyetleri oluşturur ve gerçekleştirilen eylemlerin hızlı bir biçimde aydınlatılması gerekmektedir. Bu amaçla olay yerinde tespit edilen delillerin hızlı bir şekilde kimliklendirilmesi ile fail ya da faille ulaşılabilir. Ceza soruşturmalarının delillerin DNA temelli kimliklendirilebilir olması olayın aydınlatılabilmesi için önemli bir aşamadır. Özellikle patlama olaylarında genellikle el yapımı patlayıcılar (EYP) kullanılmaktadır. EYP'ler terörist gruplar tarafından kullanılan ve bu nedenle topluluklara ciddi zararlar veren modern zamanların silahlarıdır. bu türdeki patlayıcıların donanımlarına temas yoluyla geçen düşük miktardaki DNA'nın elde edilebilmesi, soruşturmanın gidişatını yön verebilir. Nesnelere üzerine temas yoluyla aktarılan ve genellikle düşük miktarda ve degrade olan DNA, günümüzde “iz DNA (touch DNA, trace DNA, tDNA)” olarak tanımlanır. Farklı yüzeylerden mukayeseye elverişli profiller elde etmek için öncelikle tDNA'nın bulunduğu yüzeyden uygun yöntemlerle toplanması geri kazanım verimini artırır. Dolayısıyla, tespit edilen tDNA'nın toplanma prosesi, ekstraksiyon yöntemi ve amplifikasyon aşamaları delilin niteliğine uygun olacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Ancak terör eylemlerinde, olay yerinden elde edilen deliller ısıya maruz kaldıklarından olayın failine ait genetik materyalin bozunması olasıdır. Bahsedilenler doğrultusunda çalışmamızda EYP'de iz şeklinde bulunan DNA'nın öneminden bahsedilmiş, literatürdeki mevcut toplama, ekstraksiyon ve amplifikasyon yöntemleri değerlendirilmiş, çalışmalardan elde edilen veriler ışığında da çeşitli çıkarımlar yapılmıştır. Terörle bağlantılı suçlara ilişkin adli soruşturmaların geliştirilmesine, terörle mücadele tedbirlerinin sürdürülmesine hatta güçlendirilmesine yönelik tDNA perspektifler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Terörizm, tDNA, El Yapımı Patlayıcı (EYP), DNA Profilleme, Terörle Mücadele

***ARTEMİSİA ABSINTHIUM* L. (ASTERACEAE) TÜRÜNÜN SU VE ETHANOL
EKSTRELERİNİN ASETİLKOLİNESTERAZ ENZİM İNHİBİSYONU ÜZERİNE
ETKİLERİ**

Dr. Öğr. Üyesi, HÜLYA ÖZPINAR¹

**¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, hulya1177@ yahoo.com.tr-0000-
0001-8154-0874**

ÖZET

Artemisia cinsi; içerisinde bir çok aromatik ve tıbbi türlerin yer aldığı, Asteraceae familyasının en yaygın ve en geniş cinslerinden biridir. Çalışmamızda kullandığımız *Artemisia absinthium* L. türü, halk arasında genel olarak ‘Pelin otu’ (wormwood) olarak bilinmekle birlikte; Asya, Orta Doğu, Avrupa ve Kuzey Afrika’ da yayılış gösteren; çok yıllık bir çalı formunda bir türdür. Birçok ülkede geleneksel olarak farklı kullanım alanlarına sahip bu tür; Türk halk tıbbında antipiretik, antihelmintik, diüretik, tonik, mide ağrısına karşı da kullanılmaktadır. Çok eski zamanlardan beri bitkiler, bilişsel işlevi ve yaşa bağlı hafıza kaybını düzeltmek amacıyla geleneksel tıpta çok önemli rol üstlenmektedir. Sentetik ilaçların yan etkilerinden dolayı kullanılmak istenmemesi de araştırmacıları yeni doğal kaynakların keşfine yönlendirmiştir.

Asetilkolinesteraz enzimi, beyin dokusunda asetilkolinin kolin ve asetat haline biyotransformasyonunu sağlamaktadır. Otonom sinir sistemi tarafından da kullanılan asetilkolin, merkezi ve periferik sinirlerde bulunan yaygın bir nörotransmitterdir. Asetilkolini hidrolize eden enzimlerin aktivitelerinin inhibe edilmesi Alzheimer hastalığının semptomlarının iyileştirilmesinde önemli bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır. Çalışmamızda Hatay’ dan Nisan ayında toplanan; *Artemisia absinthium* L. türünün su ve ethanol ekstralarının asetilkolinesteraz enzimi üzerine inhibisyon etkisi incelenmiştir. Sonuçlarımıza göre *Artemisia* /su ekstresinde bir inhibisyon etkisi gözlemlenmezken;, *Artemisia* /etanol ekstresinde bir inhibisyon etkisi görülmüş ve IC50 değeri ise 0.089 mg/mL olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler : *Artemisia absinthium* , Asetilkolinesteraz,, Alzheimer

**EFFECTS OF WATER AND ETHANOL EXTRACTS OF ARTEMISIA
ABSINTHIUM L. (ASTERACEAE) SPECIES ON ACETYLCHOLINESTERASE
ENZYME INHIBITION**

ABSTRACT

The *Artemisia* genus is one of the most widespread and extensive genera of the Asteraceae family, containing many aromatic and medicinal species. The species *Artemisia absinthium* L., used in our study, is commonly known as 'Wormwood' and is a perennial shrub found in Asia, the Middle East, Europe, and North Africa. Traditionally, it has various uses in different countries, and in Turkish folk medicine, it is employed as an antipyretic, anthelmintic, diuretic, tonic, and for stomach pain. Plants have played a crucial role in traditional medicine for cognitive function and addressing age-related memory loss since ancient times. The reluctance to use synthetic drugs due to their side effects has directed researchers towards the discovery of new natural sources.

The acetylcholinesterase enzyme facilitates the biotransformation of acetylcholine into choline and acetate in brain tissue. Acetylcholine, used by the autonomic nervous system, is a widespread neurotransmitter in central and peripheral nerves. Inhibiting the activities of enzymes that hydrolyze acetylcholine has emerged as a significant approach to improving the symptoms of Alzheimer's disease. In our study, the inhibitory effect of water and ethanol extracts of *Artemisia absinthium* L., collected from Hatay in April, on the acetylcholinesterase enzyme was investigated. According to our results, no inhibition effect was observed in the Artemisia/water extract, while an inhibitory effect was observed in the Artemisia/ethanol extract, with an IC₅₀ value of 0.089 mg/mL.

Keywords: *Artemisia absinthium*, Acetylcholinesterase, Alzheimer

ETNOBOTANİK TERİMİ VE ETNOBOTANİK ÇALIŞMALARIN KATKILARI

Dr. Öğr. Üyesi, HÜLYA ÖZPINAR¹

¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, hulya1177@ yahoo.com.tr-0000-0001-8154-0874

ÖZET

Etnobotanik, Grek kökenli ethnikos/ethnos (halk) ve botanikos/botane (bitki) kelimelerinin bir araya gelmesi ile oluşan ve halk botaniği anlamına gelen bir sözcüktür. İnsanların ve bitkilerin birbirleriyle olan etkileşimini inceler. 1895'te Amerikalı bilim adamı W. Harshberger tarafından ilk defa kullanılan etnobotanik terimi, bu bilim insanına göre insan (ethno) ve bitki bilimi(botany) kelimelerinden oluşmaktadır. Harshberger'den sonra da farklı bilim insanları tarafından etnobotanik için çeşitli tanımlar yapılmıştır.

İnsanoğlu çok eski çağlardan beri amaçları doğrultusunda ilaç, gıda, süs eşyası veya boya maddesi olarak bitkileri geleneksel biçimiyle kullanmışlardır. Böylece bitkilerin faydalı olanlarını ayırmış ve bazılarını kültüre almışlardır. Böylece değişik bölgelerde halk ilacı olarak kullanılan bitkiler, değerlendirmeye alınmaya başlanmıştır. Etnobotanik çalışmaların, geleneksel bilginin korunumu, yeni ilaç moleküllerinin geliştirilmesi, bitki çeşitliliğinin belgelenmesi ve bu çeşitliliğin korunması, kültürel mirasın sürdürülmesi, tarım ve beslenme alanında yeni bilgilerin kaydedilmesi ve uygulanması, çevresel sürdürülebilirlik, vb. gibi bir çok alanda önemli katkılar sağlamaktadır. Bu yüzden ki; özellikle halk arasında yüzyıllardır bitkilerin kullanıldığı bilgisi dikkate alınarak, kaybolma tehlikesi altında olan bilgilerin kayıt altına alınmasının önemi büyüktür.

Anahtar Kelimeler : Etnobotanik, gıda, halk ilaçları, geleneksel kullanım

ETHNOBOTANY TERM AND CONTRIBUTIONS OF ETHNOBOTANICAL STUDIES

ABSTRACT

Ethnobotany is a term derived from the Greek words "ethnikos/ethnos" (people) and "botanikos/botane" (plant), indicating the study of folk botany. It delves into the interactions between humans and plants. Coined by American scientist W. Harshberger in 1895, the term combines "ethno" (people) and "botany" (plant science) according to his interpretation. Subsequently, various scholars have provided different definitions for ethnobotany.

Throughout ancient times, humans have traditionally utilized plants for medicinal, culinary, decorative, or dye purposes in line with their goals. This practice involved discerning beneficial plants and incorporating some into their culture. Plants used as folk remedies in various regions have been subject to assessment through ethnobotanical studies. These studies contribute significantly to preserving traditional knowledge, developing new drug molecules, documenting and conserving plant diversity, sustaining cultural heritage, recording and implementing new information in agriculture and nutrition, environmental sustainability, and more. Ethnobotanical research is crucial for safeguarding information at risk of being lost, especially considering centuries-old knowledge of plant usage among the general population. The importance lies in documenting endangered information based on the historical use of plants.

Keywords: Ethnobotany, food, folk remedies, traditional use

COVID-19 VE AŞI REDDİ: BİR BİBLİYOMETRİK ANALİZ

DOÇ. DR. ÇAĞLA YİĞİTBAŞ

Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, cagla.yigitbas@giresun.edu.tr, ORCHID ID:
0000-0002-3789-1156

ÖZET

COVID-19 salgını dünya genelinde önemli bir halk sağlığı sorunu haline gelmiştir. Bu süreçte karşılaşılan aşı reddi durumları ise salgının kontrolünü zorlaştıran önemli bir faktör olmuştur. Bu araştırmanın amacı, COVID-19 pandemisi sonrasında aşı reddi konularında yapılan araştırmaları bibliyometrik analiz kullanarak incelemektir.

Araştırmada nicel yöntem kullanılmış olup araştırmanın tasarımı bibliyometrik analiz yöntemi ile oluşturulmuştur. Bu yöntem, önceki çalışmaların bulgularını, amaçlarını ve incelenen yaklaşımları kullanarak literatürün nicel bir özetini oluşturduğu için etik izin gerektirmemektedir. Veriler 24.12.2023 tarihinde tüm alanlar sekmesi üzerinden "COVID-19" (All Fields) and "vaccine hesitancy" (All Fields) or "vaccine rejection" (All Fields) and Vaccine Hesitancy (Should – Search within topic) and Covid-19 Vaccine (Should – Search within topic) and Vaccine Acceptance (Search within topic) and Covid-19 Vaccine Hesitancy (Should – Search within topic) and Vaccination Hesitancy (Should – Search within topic) and Vaccine Confidence (Should – Search within topic) and Vaccine Rejection (Should – Search within topic) and Covid-19 Vaccines (Should – Search within topic) and Covid-19 (Should – Search within topic) and Vaccination (Search within topic) and Covid-19 Vaccination (Should – Search within topic) and Sars-cov-2 (Should – Search within topic) and Pandemic (Search within topic) and Coronavirus (Should – Search within topic) and Covid-19 Pandemic (Should – Search within topic) and Coronavirus Disease 2019 (Should – Search within topic) and 2020 or 2021 or 2022 or 2023 or 2024 (Publication Years) and Article or Review Article or Book Chapters or Book (Document Types) anahtar kelimeleri girilerek yapılmıştır, 547 çalışmaya ulaşılmıştır. Sonrasında araştırma amacına uygun olarak bazı kısıtlamalar yapılmıştır. Bu kısıtlılıklar yalnızca 2020 ve sonrası araştırmalar, WoS veri tabanında yayınlananlar, yalnızca koronavirüs hastalığına yönelik olanlar şeklindeydi sonuçta 134 çalışma dahil edildi. Konuya yönelik en fazla yayının 2022 yılında (125 adet) yayınlandığı görüldü. En fazla atıf alan yayın Sallam tarafından yapılan çalışma idi. Türkiye’den yapılan ve WoS’da yayınlanan yayın sayısı yalnızca dört tane idi.

Sonuç olarak, bu bibliyometrik analiz, COVID-19 ve aşı reddi konularında yapılan araştırmaların genel özelliklerini ortaya koyarak, bilim dünyasına bu konuda yapılan çalışmaların genel bir bakışını sunmaktadır. Bu bilgiler, salgının yönetimi ve aşı reddiyle mücadele stratejilerinin geliştirilmesi açısından önemli bir temel oluşturabilir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, aşı reddi, bibliyometrik analiz

COVID-19 AND VACCINE HESITANCY: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ABSTRACT

The COVID-19 pandemic has become a significant public health issue worldwide. During this process, vaccine hesitancy has emerged as a crucial factor complicating the control of the outbreak. The aim of this research is to examine studies on vaccine hesitancy conducted after the COVID-19 pandemic using bibliometric analysis.

Quantitative methods were employed in the research, and the study design was formulated using bibliometric analysis. This method, creating a quantitative summary of the literature by utilizing the findings, objectives, and approaches of previous studies, does not require ethical approval. Data were gathered on 24.12.2023 using the "COVID-19" (All Fields) and "vaccine hesitancy" (All Fields) or "vaccine rejection" (All Fields) keywords under the All Fields tab. Specific limitations were then applied in line with the research purpose. These limitations included focusing only on studies conducted in 2020 and later, those published in the WoS database, and those specifically related to coronavirus disease. In the end, 134 studies were included. It was observed that the highest number of publications on the subject occurred in 2022 (125 articles). The study with the highest citation was conducted by Sallam. Only four publications from Turkey were found in the WoS database.

In conclusion, this bibliometric analysis provides a general overview of studies conducted on COVID-19 and vaccine hesitancy, laying the foundation for the scientific community. This information can be crucial for the development of strategies in managing the pandemic and addressing vaccine hesitancy.

Keywords: COVID-19, vaccine hesitancy, bibliometric analysis

GEBELİĞİ KONU ALAN ÇALIŞMALARDA SİMÜLASYON YAKLAŞIMLARININ KULLANIMI: BİR BİBLİYOMETRİK ANALİZ

DOÇ. DR. ÇAĞLA YİĞİTBAŞ

Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri fakültesi, cagla.yigitbas@giresun.edu.tr, ORCHID ID:
0000-0002-3789-1156

ÖZET

Gebenin hem doğuma hem de doğum sonu döneme hazır olabilmesi amacıyla birçok analitik araştırma yapılmaktadır. Bu araştırmalarda son yıllarda sıklıkla kullanılan müdahale yöntemlerinden biride simülasyon yöntemidir. Simülasyon ile kişilerin gerçek bir olayın temsilini deneyimlemelerine olanak veren bir durum veya ortam yaratan bir teknik, uygulama, öğrenme, değerlendirme, test etme veya sistemleri veya insan eylemlerini anlama kazanımı oluşturulmaktadır. Bu araştırmanın amacı gebeliği konu alan çalışmalarda simülasyon yöntemini kullanan çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemiyle incelemektir.

Araştırmanın verileri nicel yöntemlerden olan bibliyometrik analizle elde edilmiştir. Bu yöntem; önceden yapılmış olan çalışmaların bulgularını, amaçlarını ve incelenen yaklaşımları kullanarak literatürün nicel bir dökümünü sağladığından etik izin gerektirmemektedir. Veriler 24.12.2023 tarihinde "pregnancy" and "simulation" (All Fields) anahtar kelimeleri kapsamında tarama yapılmış başlangıçta 1336 yayına ulaşılmıştır. Sonrasında yayın türüne araştırma makalesi, derleme ve kitap bölümü sınırlamaları uygulanmış ve araştırma kapsamına 1216 yayın alınmıştır.

Ulaşılan data, yazar-atıf-dergi-ülke-kurum-anahtar sözcük ve özet analizleri üzerinden incelenmiştir. Konunun 1980 yılından itibaren çalışılmaya başlandığı en fazla yayının 2022 yılında (103 adet) yapıldığı görülmüştür. Yayınlardan 1131'i araştırma makalesidir. Konu hakkındaki en fazla araştırmanın (14 adet) Caughey Ab tarafından yapıldığı belirlenmiştir. Yayınların 535'inin Amerika orjinli olduğu, 1188'nin İngilizce dilinde yazıldığı görülmüştür. Bibliyometrik analiz sonuçlarına göre, gebelikle ilgili çalışmalarda simülasyon yöntemine olan ilgi artmaktadır. Bu analiz, konuyla ilgili literatürdeki eğilimleri ve araştırmacıların odak noktalarını belirlemede önemli bir kaynak oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, simülasyon, bibliyometrik analiz

THE USE OF SIMULATION APPROACHES IN STUDIES FOCUSED ON PREGNANCY: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS

ABSTRACT

Numerous analytical studies are conducted to ensure that pregnant women are prepared for both childbirth and the postpartum period. Simulation is one of the frequently used intervention methods in these studies. Simulation creates a situation or environment that allows individuals to experience the representation of a real event, aiming to facilitate learning, assessment, testing, and understanding of systems or human actions. The purpose of this research is to

examine studies that utilize simulation methods in the context of pregnancy through bibliometric analysis.

The data for the research was obtained through bibliometric analysis, a quantitative method. This method does not require ethical approval as it provides a quantitative overview of the literature using the findings, objectives, and approaches of previously conducted studies. On December 24, 2023, a search was conducted initially with the keywords "pregnancy" and "simulation" (All Fields), resulting in 1336 publications. Subsequently, restrictions were applied based on the publication type, including research articles, reviews, and book chapters, leading to the inclusion of 1216 publications in the scope of the research.

The obtained data was analyzed through author-citation-journal-country-institution-keyword and abstract analyses. It was observed that the highest number of publications on the subject was in the year 2022 (103 in total), with research articles constituting 1131 of the publications. Caughey Ab was identified as the author with the highest number of studies on the topic (14 studies). The analysis revealed that 535 of the publications originated from the United States, and 1188 were written in English.

According to the results of bibliometric analysis, there is an increasing interest in the use of simulation methods in studies related to pregnancy. This analysis serves as an important resource in identifying trends and focal points of researchers in the literature on this subject.

Keywords: Pregnancy, simulation, bibliometric analysis

DISABLED PEOPLE IN THE FRAMEWORK OF THE SOCIAL EFFECTS OF DIGITALIZATION

Doç. Dr. HAMZA KURTKAPAN ¹

¹ Istanbul Universty- Cerrahpasa, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
hamza.kurtkapan@iuc.edu.tr - ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9815-7337>

SUMMARY

The rapid ageing of the population in the world and in Turkey and the future of older people disabled care are among the critical issues discussed in health and social sciences. A significant portion of the elderly need various levels of care due to their disability. These needs are met within institutional care and home care services. The effects of digitalization are different for every segment of society. While the positive effects of digitalization are felt in every group, the group that feels this most positively is the group with physical disabilities. The groups negatively affected by this process are the elderly, and among these, the older people are affected.

Digitalization offers essential opportunities in the care of disabled people and their socialization. With increasing digitalization after the pandemic, telemedicine, telehealth, tele support and telecare services are used more in-home care. Digital technologies are being used to overcome some challenges in social care. Digitalization in health reduces time and space restrictions in care and health services provided for the disabled, elderly and patients. Digitalization offers equal, accessible and equitable care services for the elderly who want to age at home, whether in the countryside or the city. Digitalization continues to change and improve relationships and service delivery styles in society. This paper examines the increasing equality of opportunity in education that digitalization offers to individuals with disabilities. For this purpose, articles and theses in the literature were examined.

Keywords: Health Sociology, Disability, Digitalization.

DİJİTALLEŞMENİN SOSYAL ETKİLERİ ÇERÇEVESİNDE ENGELLİLER

ÖZET

Dünyada ve Türkiye’de nüfusun hızla yaşlanması ve yaşlı engelli bakımının geleceği sağlık ve sosyal bilimlerin tartıştığı önemli konular arasında yer almaktadır. Yaşlıların önemli bir kısmı, yeti kayıplarına bağlı olarak çeşitli düzeylerde bakıma ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ihtiyaçlar kurumsal bakım ve evde bakım hizmetleri kapsamında karşılanmaktadır. Dijitalleşmenin etkileri toplumun her kesimine farklı farklı olmaktadır. Dijitalleşmenin olumlu etkileri her grupta hissedilirken bunu en olumlu şekilde hisseden grup fiziksel engeli olan gruptur. Bu sürecin olumsuz etkilendiği grupların başında yaşlılar ve bunlar içerisinde ise ileri yaştakiler etkilenmektedir.

Engelli bakımında ve onların sosyalleşmesinde dijitalleşme önemli fırsatlar sunmaktadır. Pandemi sonrası artan dijitalleşme ile birlikte evde bakımda tele-tıp, tele-sağlık, tele-destek ve tele-bakım hizmetleri daha fazla kullanılmaktadır. Sosyal bakım alanında bazı zorlukları aşmada dijital teknolojiler kullanılmaktadır. Sağlıkta dijitalleşme engelli, yaşlı ve hastalar için sunulan bakım ve sağlık hizmetlerinde zaman ve mekân kısıtlamalarını azaltmaktadır. İster kırdaki olsun isterse kentte, evinde yaş almak isteyen yaşlılar için eşit, ulaşılabilir ve hakkaniyetli bakım hizmetleri için dijitalleşme fırsat sunmaktadır. Dijitalleşme toplumda ilişkileri, hizmet verme biçimlerini değiştirmeye ve geliştirmeye devam etmektedir. Bu tebliğde dijitalleşmenin engelli bireylere sunduğu eğitimde fırsat eşitliğini artırma yönünü incelemek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda literatürde yer alan makale ve tezler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Sosyolojisi, Engellilik, Dijitalleşme.

SPIRITUAL CARE SERVICES FOR DISABLED AND ELDERLY INDIVIDUALS

Doç. Dr. HAMZA KURTKAPAN ¹

¹ Istanbul University- Cerrahpasa, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
hamza.kurtkapan@iuc.edu.tr - ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9815-7337>

SUMMARY

There are various values enable people to connect to life in situations such as birth, death and disability. Among these, establishing a relationship with divine power and waiting with hope is essential. Making sense of painful and difficult situations and a sense of devotion to the sacred, essentially called spiritual, are indispensable for total health and well-being. The World Health Organization defines health as complete physical, spiritual and psychological well-being. In this understanding, the individual is considered a whole with material and spiritual aspects. According to this understanding, individuals also have spiritual aspects. Individuals have specific requirements for these aspects. These occur at unexpected moments, threaten life and cause stress. By nature, elderly and disabled individuals need spiritual needs more than others. There are spiritual needs when making sense of the difficulties they face, such as old age and disability, and overcoming the problems they pose.

The state of dependence on others in self-care can sometimes lead to rebellion and sometimes to surrender, like a double-edged sword. The relationship with death, which is thought to be approaching in old age, may cause the beliefs that give meaning to life to be rethought. It may shift to problematic areas such as changes in the body, changes in social roles, loss of loved ones, chronic illnesses, and feelings of loneliness. For disabled people, the strain of their physical limitations causes them to experience loneliness and question the beliefs that make life meaningful. This situation, which negatively affects the quality of life and psychological well-being, creates a need for spiritual support for older people and disabled people. Many professionals have a responsibility in this regard. In this communiqué, the responsibilities of healthcare professionals for the spiritual care needs of disabled and older people are discussed. Articles in the field literature on the subject have been compiled. As a result, it was concluded that employees in health institutions should provide spiritual care, training, and seminars to disabled and older people.

Key Words: Health Sociology, Disability, Spiritual Care.

ENGELLİ VE YAŞLI BİREYLERDE SPİRİTÜEL BAKIM HİZMETLERİ

ÖZET

İnsanların doğum, ölüm ve engellilik gibi durumlarda yaşama bağlanmalarını sağlayan çeşitli değerler bulunmaktadır. Bunlar arasında ilahi bir güçle ilişki kurma ve umutla bekleyiş önemli bir yere sahiptir. Özünde spiritüel olarak adlandırılan, acı ve zor durumları anlamlandırma, kutsala bağlılık duygusu, sağlıkta tam iyilik halinin vazgeçilmezidir. Dünya Sağlık Örgütü, sağlığı, fiziksel, ruhsal ve psikolojik olarak tam bir iyilik hali olarak tanımlanmaktadır. Birey, bu anlayışta, maddi ve manevi yanlarıyla bir bütün olarak ele alınmaktadır. Bu anlayışa göre bireylerin spiritüel (manevi) yönleri de bulunmaktadır. Bireylerin bu yönleri için bazı gereksinimleri vardır. Bunlar umulmadık anlarda ortaya çıkar, hayatı tehdit eder ve stres oluştururlar. Manevi gereksinimlere, doğası gereği, yaşlı ve engelli bireyler diğerlerine göre daha fazla ihtiyaç duyarlar. İçinde buldukları, yaşlılık, engellilik gibi zorlukları anlamlandırırken ve bunların ortaya çıkardıkları sorunların üstesinden gelirken manevi gereksinimler bulunmaktadır.

Öz bakımda başkalarına bağımlılık durumu, iki uçlu bir kılıç gibi, bazen isyana bazen de teslimiyete götürebilir. Yaşlılıkta yaklaştığını düşündüğü ölümle kurulan ilişkide, Yaşama anlam katan inançların tekrardan düşünülmesine neden olabilir. Bedende yaşanan değişiklikler, toplumsal rollerdeki değişim, yakınların kaybı, kronik rahatsızlıklar, yalnızlık hissi gibi sorunlu alanlara kayabilir. Engellilerde ise bedensel sınırlılıkların kendilerini zorlaması, yalnızlık yaşamalarına yaşamı anlamlı kılan inançları sorgulamaya neden olmaktadır. Yaşam kalitesini, psikolojik iyi oluşu olumsuz etkileyen bu durum yaşlı ve engelliler için manevi destek ihtiyacını doğurmaktadır. Bu konuda pek çok profesyonelle görev düşmektedir. Bu tebliğde engelli ve yaşlıların manevi bakım gereksinimleri adına sağlık çalışanlarına düşen sorumluluklar ele alınmaktadır. Konu ile ilgili alan yazınındaki makaleler derlenmiştir. Sonuçta sağlık kuruluşlarında çalışanlara engelli ve yaşlılara spiritüel bakım ile eğitim ve seminer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Sosyolojisi, Engellilik, Spiritüel Bakım.

ARMATÜRLERDE BACKLIGHT KONTROL İLE IŞIK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ

**Tülay BAYRAKDAR¹, Onur ÇELİK², Enes ADIGÖZEL³, Melikenur YILDIRIM⁴,
Burak DEMİROK⁵**

¹ EAE Aydınlatma A.Ş., tulay.bayrakdar@eaegroup.com - 0009-0003-1549-2765

² EAE Aydınlatma A.Ş., onur.celik@eaegroup.com - 0009-0005-3248-4091

³ EAE Aydınlatma A.Ş., enes.adigozel@eaegroup.com - 0009-0005-4573-1653

⁴ EAE Aydınlatma A.Ş., melikenur.yildirim@eaegroup.com - 0009-0009-6769-6405

⁵ EAE Aydınlatma A.Ş., burak.demirok@eaegroup.com - 0009-0003-0122-5092

ÖZET

Aydınlatma armatürlerinde kullanılan "Backlight Control (BLC)" teknolojisinin, özellikle ışık kirliliği sorununa karşı etkili bir çözüm sunan yenilikçi bir yaklaşım olduğunu vurgulamaktadır. Backlight Control, aydınlatma armatürlerinde istenilen bölge dışarısına çıkan ışık seviyelerini hassas bir şekilde kontrol ederek, çevresel etkileri minimize etmeyi ve özellikle Dark Sky hedeflerine uyum sağlayarak ışık kirliliğini azaltmayı amaçlamaktadır. Backlight Control, özel bir lens sistemi kullanarak aydınlatma armatürlerinden çıkan ışığı sadece istenilen yöne yönlendirir. Bu sayede, çevreye yayılan ışık minimalizedir, bu da Dark Sky hedeflerine katkıda bulunur. Bu teknolojinin Dark Sky hedeflerine olan etkisi, ışık kirliliğini azaltarak gökyüzündeki doğal karanlığı koruma amacını taşır. Çevresel etkileri minimize ederken, sadece istenilen alanları aydınlatarak ekosistemi korur. Backlight Control Lens teknolojisi, özellikle kentsel alanlarda ve doğal koruma alanlarında kullanıldığında etkili olabilir. Parklar, yürüyüş yolları ve gözlemevi gibi bölgelerde Dark Sky hedeflerine uyum sağlayarak aydınlatma çözümleri sunabilir.

Bu çalışma, aydınlatma armatürlerinde "Backlight Control" teknolojisinin uygulanmasıyla ışık kirliliğinin azaltılmasını ele almaktadır. Backlight Control sistemi, özellikle özel lens teknolojisi aracılığıyla ışığı istenilen bölgelere yönlendirerek çevreye yayılan ışığı minimize etmektedir. Yapılan BUG rating ölçümleri, bu teknolojinin ışık kirliliği kontrolünde etkili

olduğunu ve aynı zamanda görsel konforu artırdığını göstermiştir. Backlight Control sistemi, enerji verimliliği üzerinde olumsuz bir etkiye neden olmamakla birlikte, çevresel etkilerin minimize edilmesi ve ışık kirliliği ile mücadelede önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, sürdürülebilir aydınlatma çözümlerine yönelik ilerlemelerde rehberlik etmek ve aydınlatma endüstrisinde daha etkili çözümler geliştirmek adına önemli bir adımdır.

Anahtar Kelimeler : Backlight Control, Dark Sky, Işık Kirliliği, Aydınlatma Teknolojisi, BUG Rating, Çevresel Etki

ELEKTRİK FATURA KALEMLERİ, HESAPLAMALARI VE KADEMELİ TARİFE

Fatma Didem TUNÇEZ¹, Selahaddin Eyyubi KAYAOKAY²

¹KTO Karatay Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, didem.tuncez@karatay.edu.tr –
0000-0003-2841-6780

²KTO Karatay Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, s.eyyubi1998@gmail.com - 0009-
0006-9565-2862

ÖZET

2001 yılında yürürlüğe giren 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Türkiye elektrik sektörü hızlı ve dinamik bir değişim sürecine girmiştir. Daha sonra 2013 yılında çıkarılan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu çıkarılmasıyla da bu süreç içerisinde yeni bir dönem başlamıştır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından elektrik tarifelerinin hazırlanması da bu süreçte gerçekleşmiştir. Tarife çalışmaları, yatırım harcamaları ve işletme giderlerinin belirlenmesi yanında birçok ilave düzenlemeden oluşmaktadır. Bu tarifelerin bazıları elektrik tüketim bedelinin enerji bileşenlerinin, bazıları da dağıtım bedelinin belirlenmesine yöneliktir. Bu çalışmada bu fatura kalemleri içerisinde yer alan; enerji bileşenleri, dağıtım bileşenleri ve vergi, fon ve paylar incelenmiş, bu fatura kalemleri içerisinde yer alan bedellere yönelik eleştirilere ve görüşlere yer verilmiştir. Ayrıca kaldırılan TRT Payı, Enerji fonu ve kademeli tarife hakkında da bazı bilgilere yer verilmiştir. Bu çalışmanın amacı; elektrik fatura kalemlerinin neler olduğuna, nasıl hesaplandığına ve tüketiciler tarafından sürekli dile getirilen eleştirilere yönelik bazı değerlendirmelere yer verilmiştir. Elektrik Piyasası Kanunu 6446 ve EPDK yönetmelikleri incelenmiş olup çeşitli uzman görüşlerinden yola çıkılarak bu çalışma hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : EPDK, Elektrik Piyasası, Elektrik Tarifeleri, Kademeli Tarife.

TÜRKİYE ORGANİZE ELEKTRİK PİYASALARININ İNCELENMESİ

YL Öğr. Fatih ÇİNPOLAT¹, Dr. Öğr. Üyesi Fatma Didem TUNÇEZ²

¹KTO Karatay Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, fatihcinpolat.tr@gmail.com, 0009-0000-6720-206X,

² KTO Karatay Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi
didem.tuncez@karatay.edu.tr, 0000-0003-2841-6780

ÖZET

Mevcut sistemde spot piyasalarda işlem gören elektrik sektörünün büyük oyuncuları tarafından Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi' ni merkeze alan bir piyasa yapısı bulunmaktadır. Bu yapı, elektriğin fiziksel teslimat anına kadar olan piyasa işletmecisi tarafından işletilen organize Gün Öncesi Piyasası, Gün İçi Piyasası ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından işletilen bir yanıyla spot diğer bir yanıyla vadeli elektrik piyasası olan Dengeleme Güç Piyasası, spot elektrik piyasalarını oluşturmaktadır. Bu bağlamda piyasada alış ve satış işlemleri gerçekleştiren piyasa katılımcıları tarafından elektriğin fiyatları belirlenmektedir. Son safhada ise piyasa işletmecisi tarafından gerçekleştirilen bu ticaretin uzlaştırılması sonucunda alacaklı ve borçlunun mahsuplaştırılması ile elektrik piyasasında sürekli bir ticaret devam etmektedir. Türkiye elektrik piyasasının tarihçesi ve piyasa reformu sürecinden başlanılarak hazırlanan bu çalışmanın amacı; Türkiye Spot Elektrik Piyasası' nın genel esasları ve işleyişinden bahsedilerek bu kapsamda spot elektrik piyasası çalışan kişilere ışık tutması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spot Piyasa, Dengeleme Güç Piyasası, Uzlaştırma,

FOTONİK YAPILARDA ÜÇ BOYUTLU YAZICI KULLANIMI

Dr. Öğr. Üyesi, ÖZGÜR ÖNDER KARAKILINÇ

Pamukkale Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü,
okarakilinc@pau.edu.tr- 0000-0003-4586-9845

ÖZET

Fotonik kristaller, dielektrik ortamın periyodik bir düzenine sahip, geometrilerine ve dielektrik sabitine bağlı olarak fotonik bant boşlukları sergileyen yapay malzemelerdir. Kendine has benzersiz özelliklerinden dolayı fotonik kristaller elektromanyetik dalga manipülasyonu için vazgeçilmez bir araç hâline gelmiştir. Fotonik devrelerde elektromanyetik dalgayı seçen, yönlendiren, spektral yönetime sahip fonksiyonel fotonik kristal yapılar gerekmektedir. Fotonik kristaller için litografi gibi temiz oda ihtiyacı bulunan pahalı üretim yöntemleri kullanılabilir. Bununla birlikte 3D yazıcılar, çözünürlüklerinin de artmasıyla beraber çok farklı alanlarda kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada dalga kılavuzu ve kavite gibi temel fotonik kristal devre elemanlarının üç boyutlu (3D) yazıcı kullanımı ile gerçekleştirilmesinin araştırılması yapılmıştır. Bu bağlamda, üç boyutlu yazıcı kullanımına uygun hem TE modu hem de TM modu için fotonik kristal dalga kılavuzu ve kavite yapısı tasarlanmıştır. Fotonik kristal yapının dağılma davranışını ve iletim spektrumunu analiz etmek için düzlem dalga açılımı (PWE) yöntemi ve sonlu fark zaman bölgesi (FDTD) yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonuçları, sensörler ve optik devreler gibi fotonik bant aralıklarını kullanan uygulamalar için yön gösterici olacaktır⁹.

Anahtar Kelimeler : Fotonik Kristal, FDTD, 3D yazıcı.

---

⁹ Bu çalışma Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 2020FEBE001 nolu proje ile desteklenmiştir.

DİJİTAL KARTVİZİT VE KİŞİ KARTI UYGULAMASI

Fatih YİĞİT¹, Halit Erol ŞENGÜNLER²

¹ Vektör Bilgi ve Yazılım Teknolojileri San. Tic. A.Ş, fatih.yigit@vectorgroup.com.tr - 0009-0009-7225-1478

² Vektör Bilgi ve Yazılım Teknolojileri San. Tic. A.Ş, halit.sengunler@vectorgroup.com.tr - 0009-0001-1509-6899

ÖZET

Geleneksel kartvizitlerin kullanımı, günümüzün hızlı ve esnek bilgi paylaşımı ihtiyacına yeterince cevap verememekte ve selüloz kaynaklı kağıt kullanımıyla çevresel anlamda potansiyel bir zarara yol açmaktadır. Bu araştırma, geleneksel kartvizitlerin kullanımındaki zorlukları, çevreye olan olumsuz etkilerini, dijital uygulamalara olan talep artışını, çevrimiçi ve değiştirilebilir bilgiye olan ihtiyacı ve dijital veri depolamanın, erişiminin iş verimliliğini nasıl artırdığını üzerine odaklanmaktadır. Bu bağlamda, proje kapsamında geliştirilen NFC teknolojisiyle geleneksel kartvizit sürecini dijitalleştiren bir sistem ortaya konmuştur. Sistem, geleneksel kartvizit ve bilgi paylaşım süreçlerini dijitalleştirerek, yenilikçi bir altyapı sunmaktadır. Özellikle yetki kontrolü, bulut tabanlı çalışma, çok dilli hizmet sunma ve fiziksel kartların müşteri taleplerine göre özelleştirilebilmesi, sistemin temelini oluşturmaktadır. Ayrıca, bu sistemde kurum bilgilerinin sadece yetkililer tarafından güncellenebilmesi ve tüm kullanıcılar için anlık güncellemelerin sağlanması öngörülmektedir. Projeden elde edilecek faydalar arasında, kartvizitlerin fiziksel eksikliklerine çözüm sunma, basım maliyetlerini azaltma, çevresel etkiyi en aza indirme ve telefonlarla uyumlu veri transferi gibi önemli noktalar bulunmaktadır. Bu araştırma, iş dünyasında dijitalleşme ve çevresel sürdürülebilirlik açısından kritik bir adım olarak değerlendirilmekte; kartvizit süreçlerini dijitalleştirerek işletmeler arası iletişimi daha etkin ve çevre dostu hale getirme hedefini taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler : NFC Teknolojisi, Dijitalleştirilmiş Kartvizit Sistemi, Özelleştirilebilir Kartlar.

DİJİTAL SABİT KIYMET BAKIM VE ARIZA YÖNETİMİ UYGULAMASI

Gökay ÇİÇEK¹, Murat AK²

¹ Vektör Bilgi ve Yazılım Teknolojileri San. Tic. A.Ş., gokay.cicek@vectorgroup.com.tr -
0009-0008-7268-3986

² Vektör Bilgi ve Yazılım Teknolojileri San. Tic. A.Ş., murat.ak@vectorgroup.com.tr -
0009-0005-2380-5148

ÖZET

Günümüzde işletmeler, sabit kıymet bakım süreçlerinde yaşadıkları zorluklarla karşı karşıya gelmekte ve bu durum çeşitli alanlarda önemli sorunlara yol açmaktadır. Bu sorunlar arasında, bakım ve onarım periyotlarının aksaması sonucunda meydana gelen iş kazaları, dijital ortamda saklanmayan bakım ve onarım verilerinin eksikliği ve geleneksel yöntemlerle gereksiz iş gücü ve malzeme tüketimi öne çıkmaktadır. İşletmeler açısından bu sorunlar maliyet, verimlilik ve güvenlik gibi kritik alanlarda belirgin etkilere sahiptir. Bakım periyotlarının aksaması iş kazalarına neden olurken, dijital ortamda kaydedilmeyen bakım işlemleri eksik raporlamalara yol açabilmekte ve gereksiz iş gücü ile malzeme kullanımını maliyetleri artırarak kaynak israfına yol açmaktadır.

Bu projenin temel hedefi, işletmelerde geleneksel olarak gerçekleştirilen sabit kıymet bakım ve arıza işlemlerini tamamen mobil ve dijital hale getirerek gereksiz zaman ve malzeme maliyetlerini azaltmaktır. Geliştirilen yazılım, sabit kıymetin yaşam döngüsünü barkod veya RFID etiketleriyle takip ederek periyodik bakım planlarını, arıza kayıtlarını ve bu işlemlerin mobil cihazlarla yapılmasını mümkün kılmaktadır. Bu sayede, sabit kıymetlerin yıllık arızaları ve maliyetleri ölçülerek yenileme kararları daha rahat alınabilirken, gereksiz alım maliyetleri önlenir. Düzenli yapılan bakım işlemleriyle sabit kıymetlerin ömürleri uzar ve maliyetlerde tasarruf sağlanırken, geleneksel yöntemlerle kullanılan kâğıt ve diğer malzemelerle ilgili arşiv maliyetleri de ortadan kalkmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Bakım Süreçlerinin Dijitalleştirilmesi, Arıza Yönetim, Kaynak Verimliliği.

ECOLOGICAL CORRIDORS IN SUSTAINABLE DESIGN APPROACH

Asst. Prof. Dr.,MAKBULENUR ONUR ¹,Res.Asst.Demet Ulku GULPUNAR SEKBAN ²

¹ Karadeniz Technical University, Department of Landscape Architecture
mnurbekar@gmail.com - ORCID ID

² Karadeniz Technical University, Department of Landscape Architecture
demetgulpinar@hotmail.com - ORCID ID

ABSTRACT

Ecological corridors are important ecosystem corridors that connect natural habitats and allow species to meet their needs such as migration, feeding and reproduction. These corridors help to maintain biodiversity and the functionality of ecosystems by connecting habitats that are often fragmented by human impact. Forests, rivers, meadows or other natural areas are connected through ecological corridors. Ecological corridors help species migrate, exchange genes and maintain the genetic diversity of populations. They can also help to mitigate the effects of factors such as climate change and increase the resilience of ecosystems. Landscape architecture plays a strategic role in the creation and protection of ecological corridors. This field supports the sustainability of natural life by reducing the impact of human activities on ecosystems. The planning of ecological corridors is done by landscape architects taking into account the topography, vegetation and habitat diversity of the area. In this way, corridors ensure the mobility of species and the continuity of genetic diversity. As a result, landscape architects play a critical role in the creation and protection of ecological corridors and for people to live in harmony with nature. In this way, it is aimed to protect natural life and improve the quality of life of people. Within the scope of this study, the place of ecological corridors in the professional discipline of landscape architecture was examined and then examples from around the world were given. As a result of the study, suggestions were made for future studies in line with the examples examined.

Keywords: landscape architecture, sustainable design, ecological design, ecological corridor

SÜRDÜRÜLEBİLİR TASARIM YAKLAŞIMINDA EKOLOJİK KORİDORLAR

Asst. Prof. Dr.,MAKBULENUR ONUR ¹,Res.Asst.Demet Ulku GULPUNAR SEKBAN ²

¹ Karadeniz Technical University, Department of Landscape Architecture
mnurbekar@gmail.com - ORCID ID

² Karadeniz Technical University, Department of Landscape Architecture
demetgulpinar@hotmail.com - ORCID ID

ÖZET

Ekolojik koridorlar, doğal yaşam alanlarını birbirine bağlayan ve türlerin göç, beslenme, üreme gibi ihtiyaçlarını karşılamalarına olanak sağlayan önemli ekosistem koridorlarıdır. Bu koridorlar, genellikle insan etkisiyle parçalanmış habitatları birleştirerek biyoçeşitliliği ve ekosistemlerin işlevselliğini korumaya yardımcı olur. Ormanlar, nehirler, çayırlar veya diğer doğal alanlar, ekolojik koridorlar aracılığıyla birbirine bağlanır. Ekolojik koridorlar, türlerin göç etmesine, gen alışverişinde bulunmasına ve popülasyonların genetik çeşitliliğini sürdürmesine yardımcı olur. Bunun yanı sıra, iklim değişikliği gibi etmenlerin etkilerini hafifletmeye ve ekosistemlerin direncini artırmaya yardımcı olabilirler. Peyzaj mimarlığı, ekolojik koridorların oluşturulması ve korunmasında stratejik bir rol oynar. Bu alan, insan etkinliklerinin ekosistemlere olan etkisini azaltarak doğal yaşamın sürdürülebilirliğini destekler. Ekolojik koridorların planlanması, peyzaj mimarlarının alanın topografyasını, bitki örtüsünü ve habitat çeşitliliğini dikkate alarak yapılır. Bu sayede, koridorlar türlerin hareketliliğini ve genetik çeşitliliğin devamlılığını sağlar. Sonuç olarak, peyzaj mimarları ekolojik koridorların oluşturulması, korunması ve insanların doğayla uyumlu bir şekilde yaşaması için kritik bir rol oynar. Bu sayede, doğal yaşamın korunması ve insanların yaşam kalitesinin artırılması hedeflenir. Yapılan bu çalışma kapsamında ise ekolojik koridorların peyzaj mimarlığı meslek disiplinindeki yeri incelemiş ve ardından bu uygulamalara dair dünyadan örnekler verilmiştir. Çalışma sonucunda incelenen örnekler doğrultusunda ileride yapılacak olan çalışmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: peyzaj mimarlığı, sürdürülebilir tasarım, ekolojik tasarım, ekolojik koridor,

DOĞU- BATI KÜLTÜRÜ PEYZAJ TASARIMLARINDA GÖSTERGE BİLİMİNDEN YARARLANILMASI

Sevgi ÖZTÜRK¹⁰, Ece ÇİLLİ¹¹

ÖZET

Tarihsel süreç içerisinde sosyal, kültürel, fiziksel ve çevresel olmak üzere birçok açıdan toplumsal olaylara sahne olan kentler, aslında tüm bu kültürel birikimlerin bir yansımasıdır. Kente ait her özellik o döneme ait düşünce yapısını ve kentsel yaşantıya dair bilgiler içermektedir. Dönemsel bilgiler içeren kentsel özellikleri bir araya gelerek kent kimliğini oluşturmaktadır. Kent kimliği sayesinde, bir kent diğerlerinden ayırt edilmektedir. Küresel ölçekte toplumlar arası ilişkilerde mekânsal bir iletişim aracı olarak kentsel kimlik ve imajda başkentler önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle başkentlerin zaman içerisinde edindikleri simgesel alanlar, toplumun kültürel izlerinin birer yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmada Doğu kültürünü temsil eden Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te bulunan Aşkabat Parkı ve Batı kültürünü temsil eden Türkiye'nin başkenti Ankara'da bulunan Güvenpark ele alınmıştır. İlk olarak, gösterge bilimi ile ilgili kavramlar ve yöntemler incelenmiş ve peyzaj mimarlığı çalışmaları ile ilişkilendirilmiştir. Daha sonra farklı kültürlerle ve farklı göstergebilim değerlerine sahip olan kent parkların peyzaj tasarım ilkeleri ve ölçütleri göz önüne alınarak parkların fiziksel, çevresel özellikleri çerçevesinde yapısal ve bitkisel peyzaj tasarım özellikleri değerlendirilmiştir. Bu özellikler, göstergebilim kavramlarından “simge, imge ve sembol” kapsamında analiz edilmiştir. Sonuç olarak, kentsel algıda önemli bir yere sahip olan sembol özelliği ön plana çıkmaktadır. Park sembollerinin makro ölçekte algıya sahip olan Ahal Teke At heykeli ile Güvenpark anıtı olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, başkentlerin simgesel bölgelerinin kent tarihi ve kültürel karakteri ile birlikte değerlendirilerek gelecekteki kent planlama çalışmalarındaki ulusal kent kimliği kavramının önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göstergebilim, sembol, kentsel kimlik, şehir parkı, peyzaj tasarımı

Abstract

¹⁰ Prof. Dr., Kastamonu Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü sozturk@kastamonu.edu.tr - ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3383-7822>

¹¹ Arş. Gör., Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü ecilli@kastamonu.edu.tr - ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3091-7729>

Cities, which have been the scene of social events in many aspects including social, cultural, physical, and environmental in the historical process, are a reflection of all these cultural accumulations. Every feature of the city contains information about that period's thought structure and urban life. Urban features that contain periodic information come together to form a city identity. Thanks to urban identity, a city is distinguished from others. Capitals have an important place in urban identity and image as a spatial communication tool in national and international relations on a global scale.

For this reason, the symbolic spaces that capitals have acquired over time appear as a reflection of the cultural traces of the society. In this study, Ashgabat Park in Tashkent, the capital of Uzbekistan, representing Eastern culture, and Güvenpark in Ankara, the capital of Turkey, representing Western culture, are discussed. First, the concepts and methods related to semiotics are examined and related to landscape architecture studies. Then, taking into account the landscape design principles and criteria of urban parks with different cultures and semiotic values, structural and vegetative landscape design features were evaluated within the framework of the physical and environmental characteristics of the parks. These features were analyzed within the scope of semiotics concepts of "symbol, image, and symbol". As a result, the symbol feature, which has an important place in urban perception, comes to the fore. It was determined that the park symbols are the Ahal Teke Horse statue and the Güvenpark monument, which have macro-scale perception. As a result, the importance of the concept of national urban identity in future urban planning studies by evaluating the symbolic regions of the capitals together with the city's history and cultural character is emphasized.

Keywords: Semiotics, symbol, urban identity, city park, landscape design

TOPLUMSAL MEKÂNIN ZAMANSAL DEĞİŞİM ÇÖZÜMLEMESİ: İSTANBUL TEMSİLİ

Sevgi ÖZTÜRK¹², Dilara YILMAZ¹³, Öznur İŞINKARALAR¹⁴

ÖZET

Kent olgusunun ilk varoluşundan günümüze kadar toplum dinamiklere bağlı olarak sürekli bir değişim ve dönüşüm içerisinde olan kentsel alanlar sinema ve mimarlık alanlarının ortak noktasıdır. Bir kentin önemli imaj öğeleri yardımıyla yapılan bu tanıtımda, kentsel unsurlar aynı zamanda filmin çekildiği dönem, dönemin sosyal-kültürel özellikleri ve kentsel mekânların nasıl kullanıldığına dair önemli ipuçları vermektedir. Dolayısıyla, sinemalar kentlerin tanıtımında da önemli bir role sahip olan bir araçtır. Kentlerin sinemada sanatsal temalar aracılığıyla görünür olmaları, filmlerde çeşitli sanatsal unsurlarla özdeşleşmelerine neden olmaktadır. Bu süreçten ve değişimin yansımalarından etkilenen en önemli kentlerden biri de İstanbul olup kent, Türk Sineması'nda doğal fonu ve toplumsal dönüşümlerin bir göstergesi olarak sinema tarihinin başlangıcından itibaren sinemaya ev sahipliği yapmaktadır. 1900'lü yıllardan beri sinemanın geçirdiği dönemler boyunca başından itibaren sinemanın geçirdiği dönemler boyunca, topluma tutulan bir ayna olarak nitelendirilebilecek olan İstanbul, tarihin her döneminde sinema alanında önemli bir rol oynamaktadır. Çalışmada, geçmişten günümüze sinemalarda İstanbul kentinin yansımaları okunarak kentleşme ve planlama sürecinin mekanda yarattığı siluet tartışılmaktadır. Filmlerden kesitler sunulularak çalışmanın amacı doğrultusunda İstanbul kentinin değişimi ortaya konmuştur. İstanbul, toplumsal dönüşümlerin önemli bir göstergesi olarak özellikle Sinema Tarihi'nin doğal fonu olarak 1960'lı yıllardan günümüze kadar sinemalarda yer almıştır. Tarihsel süreç içerisinde toplum yaşantısına tutulan bir ayna olarak nitelendirilebilecek kentin, sinemalarda ele alınış biçiminin zaman içerisinde değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir. 1960-1980'li yıllarda çekilmiş filmlerde İstanbul'un daha çok arka fon olarak kullanıldığı, yapılaşmaların az olduğu bir kent silueti görülmekte iken 1990-2000'li yıllarda ise kent artık olayların yaşandığı ana mekân olarak

---

¹² Prof. Dr., Kastamonu Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü
sozturk@kastamonu.edu.tr - ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3383-7822>

¹³ Doktora Öğrencisi, Kastamonu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı,
dlara.yilmaz94@gmail.com- ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9151-0529>

¹⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü,
obulan@kastamonu.edu.tr - ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9774-5137>

yansıtılmıştır. Kentleşme ve yaşanan diğer gelişmelerin de bir yansıması olarak yüksek katlı yapılaşmaların kent silüetinin önemli bir bölümünü temsil ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, toplumsal mekân, zaman, kentleşme, İstanbul

TEMPORAL CHANGE ANALYSIS OF SOCIAL SPACE: ISTANBUL REPRESENTATION

Abstract

Urban areas, which have been in constant change and transformation depending on social dynamics since the first existence of the city phenomenon until today, are the common point of the fields of cinema and architecture. In this promotion, which is made with the help of important image elements of a city, urban elements also give important clues about the period in which the film was shot, the social-cultural characteristics of the period, and how urban spaces were used. Therefore, cinemas are a tool that plays an important role in the promotion of cities. The fact that cities are visible through artistic themes in cinema causes them to be identified with various artistic elements in films. One of the most important cities affected by this process and the reflections of change is Istanbul, and the city has been hosting cinema since the beginning of the history of cinema, as an indicator of the natural backdrop and social transformations in Turkish Cinema. Istanbul, which can be described as a mirror held up to society throughout the periods of cinema since the 1900s, has played an important role in the field of cinema in every period of history. In the study, the silhouette created by the urbanization and planning process in the space is discussed by reading the reflections of the city of Istanbul in cinemas from the past to the present. By presenting sections from the films, the change in the city of Istanbul has been revealed in line with the purpose of the study. Istanbul, as an important indicator of social transformations, has appeared in cinemas since the 1960s until today, especially as the natural backdrop of Cinema History. It has been determined that the way the city, which can be described as a mirror held up to social life throughout the historical process, has changed over time in cinemas. While in the films shot in the 1960s and 1980s, Istanbul was mostly used as a background, and a city skyline with few buildings was seen, in the 1990s and 2000s, the city was now reflected as the main place where events took place. As a reflection of urbanization and other developments, it has been concluded that high-rise buildings represent an important part of the city skyline.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Keywords: Cinema, social space, time, urbanization, Istanbul.

SOME DESIGNING PRINCIPLES FOR URBAN ROADSIDE PLANTATIONS

**Assoc. Prof. Derya SARI¹, Assoc. Prof. Banu KARAŞAH², Assoc. Prof. Hilal SURAT³,
Assoc. Prof. Emine TARAKÇI EREN⁴**

¹ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-9440-7343

² Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0001-5079-5313

³ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-2471-8717

⁴ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, ORCID ID: 0000-0002-5595-9505

ABSTRACT

Road landscapes are one of the most important ecological corridors connecting urban and rural areas. Planting in highway areas is very important for ecosystems as well as for traffic. Street and highway planting design aims to aesthetically improve the traffic system and roadsides for pedestrians and vehicles by balancing natural and artificial elements. The selection of plants for highways should consider factors such as climate, soil type and regional characteristics, as well as safety, ease of maintenance and environmental sustainability. The design also aims to promote biodiversity by reducing harmful environmental impacts and integrating highway infrastructure into the natural environment. Seasonal diversity and visual appeal can be achieved by using different plant species such as trees, shrubs and groundcovers. In addition, choosing native plant species with low maintenance requirements can reduce costs and facilitate maintenance processes. Street and highway planting design with a holistic approach not only increases visual appeal, but also protects natural ecosystems by promoting environmental sustainability. In this study, the design considerations for urban roads and street planting design are discussed and examples of some tree and small tree species that can be used in these areas are presented.

Keywords: Landscape plants, roadside plantation, street trees, plant selection

AN ASSESSMENT FOR NON-FORMAL LEARNING ENVIRONMENT: KONYA TROPICAL BUTTERFLY GARDEN

Assoc. Prof. Banu KARAŞAH¹, Assoc. Prof. DERYA SARI², Assoc. Prof. EMİNE TARAKCI EREN³, Assoc. Prof. HİLAL SURAT⁴

¹ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, Department of Landscape Architecture, Artvin, TÜRKİYE, banukarasah@artvin.edu.tr, ORCID ID:0000-0001-5079-5313

² Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, Department of Landscape Architecture, Artvin, TÜRKİYE, deryasari@artvin.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-9440-7343

³ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, Department of Landscape Architecture, Artvin, TÜRKİYE, eminetarakcieren@artvin.edu.tr, ORCID ID:0000-0002-5595-9505

⁴ Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, Department of Landscape Architecture, Artvin, TÜRKİYE, hilal881@artvin.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2471-8717

ABSTRACT

Learning environments determine the quality of the educational process and are not limited to classrooms. Learning that can take place in different environments is categorized as formal, informal, and non-formal. Non-formal learning, more commonly referred to as out-of-school learning, is learning through planned activities. Learning by having fun in out-of-school learning environments is more permanent, provides students with creative, analytical, and critical thinking skills and contributes to the socialization of students. Many environments such as national parks, aquariums, botanical gardens, science museums, planetariums are important non-formal learning environments. In this study, Konya Tropical Butterfly Garden in Konya, which is the first butterfly garden in Türkiye and has the largest butterfly flight area in Europe, was chosen as the study area as a non-formal learning environment and it was aimed to examine and reveal the opportunities offered by this garden. For the purpose of the study, on-site observations were made and learning environments were photographed. Results showed that Konya Tropical Butterfly Garden, whose architecture is designed in the shape of a butterfly, offers different learning environments to its visitors. It was observed that a barrier-free design approach was adopted in the garden, which consists of two sections: a butterfly flight area and an insect museum. In the flight area, visitors have the opportunity to see butterflies of different colours and sizes and plant species that are only found in the garden in Türkiye. The flight area also offers the opportunity to observe the pupal stage of butterflies. In the insect museum section, it was observed that there was an insect movie theatre, dried insects were exhibited in areas designed as eggs of 5 different insect species, and information about how insects take place in our lives was given. It was also found out that the garden organizes nature education, nature festivals and different workshops. It is important to increase the number of learning environments in our country that provide visitors with different experiences, memories, and learning. Thanks to such learning environments, it is thought that more conscious and aware individuals will be raised.

Keywords: Non-formal learning environments, Out-of-school education, Konya Tropical Butterfly Garden

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ UYUM STRATEJİSİ OLARAK KENT BAHÇELERİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Büşra Kıyak¹, Prof. Dr. Nahide Konak²

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, -0009-0005-4690-6793

²Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, -0000-0001-9560-7777

busrakiyak14@icloud.com, nahide.konak@ibu.edu.tr

ÖZET

İklim değişikliği, küresel boyuttaki niteliğiyle günümüzün en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalar ile iklim değişikliğinin günümüzde şiddetini artırdığı ve insanlık için bir tehdit teşkil ettiği ortaya konulmaktadır. Türkiye’de yerel düzeyde iklim değişikliğinin, özellikle seller, şiddetli yağışlar, heyelan, orman yangınları, çölleşme ve su kaynaklarının azalması ile bunlara bağlı ekolojik dengedeki bozulmalar ve toprak kaybı gibi olumsuz etkiler gözlemlenmeye başlamıştır. Ülkemizde son dönemde yaşanan aşırı hava olayları da bunun en önemli göstergesidir. Dolayısıyla iklim değişikliğinin neden olduğu olumsuz etkileri ve kırılganlıkları azalmak için hızlı ve acil uyum planlarının devreye sokulması gerekmektedir. Kentlerdeki hızlı nüfus artışı ve ekonomik büyüme nedeni iklim değişikliğinin en temel nedenlerinden biri olurken, kentler, sahip oldukları birçok fırsat ve koşullar nedeniyle hem iklim değişikliğinin mağduru hem de çözümünün en büyük parçalarından biridir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, kent bahçeciliği uygulamasının iklim değişikliği uyum stratejilerinden biri olabilir mi sorusuna cevap aramaktır. Amaca ulaşmak için farklı illerden kent bahçeciliği yapan bireyler ile 15 Mayıs 2023 itibariyle 6 online mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, kent bahçeciliği faaliyetlerini gerçekleştiren bireyler permakültürün etik ilkeleri temelinde kent bahçeciliği faaliyetleri geliştirmişler ve bunun yaygınlaştırılması için toplumsal kesimlere eğitimler vererek iklim değişikliği etkileri ve çözüm önerileri konularında farkındalık oluşturmaya çalışmaktadırlar.

Anahtar Kelime: İklim değişikliği, kent bahçeciliği, permakültür, uyum

YEŞİL DÖNÜŞÜM EKSENİNDE SON GELİŞMELER VE OTOMOTİV SEKTÖRÜNE ETKİSİ VE YAŞAM DÖNGÜ ANALİZİ

**Yüksek Çevre Mühendisi Arife Gözde AKAN¹, Doc.Dr. Öznur Begüm GÖKÇEK²,
Prof. Dr. Sevgi DEMİREL³**

1 Ditaş Doğan Yedek Parça İmalat ve Teknik A.Ş.- gozdeakan@ditas.com.tr - 0000-0003-0298-3701

2-Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği, Niğde, Türkiye -bgmbbcn@gmail.com- 0000-0003-1730-2905

3-Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği, Niğde, Türkiye - sevgidemirel@gmail.com , - 0000-0002-5329-591X

ÖZET

Sanayi devrimi sonrasında yaşanan hızlı endüstrileşme sonucunda gezegenimiz küresel iklim krizi ile karşı karşıya kalmıştır. 1997 yılında imzalanan Kyoto protokolü ile başlayan uluslararası mücadele Avrupa Yeşil Mütabakatı (2019) ile 2050 yılında karbonsuz kıta olma hedefi ile devam etmektedir. Son olarak Mayıs 2023 tarihinde yürürlüğe giren, sera gazı emisyon azaltımı hedefine ulaşılması açısından temel araçlardan birisi Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasıdır (SKDM). Karbon yoğun sektörler arasında yer alan demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre, elektrik ve hidrojen sektörleri SKDM kapsamına alınan ilk sektörlerdir. Otomotiv sektörü bu sektörler arasında yer almamakla birlikte tedarik zinciri ve AB yoğun ihracat ilişkileri nedeniyle en fazla etkilenecek sektörler arasında yer almaktadır. Ocak 2026'dan itibaren geçiş dönemi sona erecek ve asıl SKDM uygulama dönemi başlayacaktır. İçinde bulunduğumuz geçiş dönemi, kapsam içindeki sektörler başta olmak üzere otomotiv gibi doğrudan etkilenecek sektörler için fırsat ve zorluklar barındırmaktadır. Nihai hedef karbon nötr bir ekonomiye geçiş ile iklim değişikliğinin etkilerinin minimize edilmesidir. İlâveten bu süreçte yapılacak yeşil dönüşüm hazırlıkları, özellikle dekarbonizasyon teknolojilerinin kurumsal olarak benimsenmesi ve uygulamaya geçirilmesi oldukça önemlidir. Zorlukların fırsata çevirilmesi için bu sürecin anlaşılması ve uyum için gerekli aksiyonların alınması zaruri görünmektedir. Yeşil dönüşümü için başlama düğmesine basan üreticiler, SKDM ve emisyon ticaret sistemi (ETS) kapsamındaki vergilendirme sisteminden daha az

etkilenecektir. Bu çalışmada SKDM kapsamında yaşanan gelişmelerin otomotiv sektörüne etkisi incelenmiş ve sektörün dekarbonizasyonu için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: otomotiv, karbon salımı, emisyon ticaret sistemi, yeşil mutabakat

BİR İLKÖĞRETİM OKULUNDA AKUSTİK ORTAM VE GÜRÜLTÜ DÜZEYİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Tuba TAŞDEMİR SARP ¹, Doç. Dr. Feran AŞUR ²

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı,
archtubatasdemirr@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-6761-5494

²Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü,
feranekasur@gmail.com, ORCID-ID: 0000-0001-9480-5536

ÖZET

Okulların eğitimdeki amaçlara ulaşabilmesi için doğru iletişimi sağlayacak, fiziki yapıya uygun olması gerekmektedir. Okulların kullanıcı gereksinimlerine bakıldığında temel ihtiyaç sözel iletişimin doğru olarak sağlanabilmesidir. Konfor koşullarının temel gereksinimi akustik koşullara bağlı olarak değişen iletişim etkinliğinin anlaşılabilirliği ve okulların akustik koşulları, çocukların öğretmenleriyle rahat iletişim kuracakları bir ortam olmalıdır. Okul içerisinde verilen eğitimin sağlıklı şekilde devam edebilmesi için okul bahçelerinin dış mekânla sağlam bir tampon bölge niteliğinde olması gerekmektedir. Bu yüzden okul bahçelerinde ve çevresinde yaşanacak çevre problemleri en aza indirilmelidir. Özellikle eğitim yapıları gürültüye hassas alanlar olduğundan gürültü sorununun üzerinde durulmalıdır. WHO okul binası içinde/dersliklerde 35dB(A), okul bahçesindeyse 55dB(A) gürültü sınır değerleri belirlemiştir. Okullarla ilgili olarak, yurt içinde ve yurt dışında yapılan literatür incelendiğinde, okullardaki gürültü seviyesinin bina içinde de dışında da bu değerlerin üzerinde olduğu görülmektedir. Yapılan literatür çalışmasında gürültü kirliliğinin daha çok ilkokul ve ortaokul çağındaki çocukları bilişsel olarak etkilediği görülmektedir. Bu çalışma da Van ili İpekyolu ilçesinde yer alan Özgün Coşkun Haydaroğlu ilkokul ve ortaokulunda öğretmenlerle sözlü görüşmeler yapılmıştır. Daha sonra bu okul da teneffüste ve ders esnasında bina içinde ve bahçesinde olmak üzere birçok noktadan çevresel gürültü ölçümleri yapılmıştır. Çevresel gürültü seviyesinin normale yakın seviyelerde olduğu ve sakin bir okul olduğu tespit edilmiştir. Gürültü seviyesinin literatürde karşılaşılan okullara göre yüksek olmamasının nedenleri üzerinde durulmuş, okul çevresindeki gürültü kaynakları ile okulun cephe ve peyzaj öğeleri

incelenmiştir. Okulun bahçesi ile yakın çevresinin sakinlik üzerindeki etkilerine odaklanılmıştır. Bu doğrultuda yaptığımız çalışmada yüksek gürültülü okulların çevresel gürültülerinin yalıtımını sağlamaya yönelik uygulamalarda bu okulda yapılan incelemelerdeki çıkarımların, yalıtım önerileri geliştirmeye yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses yalıtımı, Okul bahçeleri, Peyzaj mimarlığı, Akustik

INVESTIGATION OF ACOUSTIC ENVIRONMENT AND NOISE LEVEL IN A PRIMARY SCHOOLYARDS

ABSTRACT

In order for the education given in the school to continue in a healthy way, the schoolyards should be a solid buffer zone with the outside. Therefore, the environmental problems to be experienced in and around the school grounds should be minimized. The noise problem should be emphasized, especially since educational buildings are noise sensitive areas. WHO has determined noise limit values of 35dB (A) in the school building/classrooms and 55dB (A) in the schoolyards. In the literature study, it is seen that noise pollution affects mostly primary school children cognitively.

In this study, environmental noise measurements were made from many points in the building and in the garden during recess and during the lesson at Ö.C.H. Primary School that located in İpekyolu district of Van province. And verbal interviews were conducted with school teachers. Later, it was determined that the environmental noise level in this school was close to normal and it was a quiet school. According to the result of the examination, the reasons why the acoustic environment and noise level are not higher than the schools encountered in the literature were emphasized, the noise sources around the school and the facade and landscape elements of the school were examined. The focus is on the effects of the schoolyards and its immediate surroundings on calmness. In the study, it is thought that the inferences from the examinations made in this school will help to develop insulation proposals in the practices aimed at isolating the environmental noise of high-noise schools.

Keywords: Noise insulation, Schoolyards, Landscape architecture, Acoustic.

PEYZAJ DEĞERLERİ KAPSAMINDA HÜZÜN TURİZMİNE GENEL BAKIŞ

Doç. Dr. Feran AŞUR¹, Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ²

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü,
feranekasur@gmail.com, ORCID-ID: 0000-0001-9480-5536

²Atatürk Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü,
eakpinar@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2818-8562.

ÖZET

Son yıllarda araştırmacıların ilgi alanına giren hüzün turizmi, popüler bir alan olmasına rağmen dünyanın farklı yerlerinde turistlere sunulan farklı bir turizm türü olarak özel ilgi turizmi bağlamında ön plana çıkmaktadır. Bu kapsamdaki turizm alanlarını Doğa Temelli Hüzün Turizmi ve İnsan Temelli Hüzün Turizmi kategorileri altında incelemek mümkündür. Bu yerlerdeki bu tür cazibe merkezlerinin çoğu, zamanla tarih, anma ve kayıt için önemli hafıza alanları olan manzaralar haline gelmektedir. Uzun zamandan beri insanlar; Ölüm, acı, felaket, şiddet gibi olaylara ilgi gösterirmiş ve bu olayların yaşandığı yerleri ziyaret etmek istemişlerdir. Bu ziyaretlerin temelleri aslında çok eskiye dayanmaktadır. Bellek mekanları peyzaj mimarlığı açısından da önem taşıyan rekreasyon ve turizm alanlarıdır. Hüzün turizminin (Dark turizminin) odağını oluşturan acı ve ölüm olayları, insanların hafızasında bıraktığı izleri kapsayan peyzajlar (şehitlik, mezarlık, savaş alanı, park alanı vb.) olarak peyzaj mimarlığı disiplindeki hafıza mekanı kavramıyla örtüşmektedir. İnsanların geçmiş anılarını ve deneyimlerini içermektedir. Bu çalışmanın amacı hüzün turizmini peyzaj değerleri açısından ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Hüzün turizmi, peyzaj mimarlığı, hafıza mekânı, ziyaretçi

OVERVIEW OF DARK TOURISM WITHIN THE SCOPE OF LANDSCAPE VALUES

ABSTRACT

Dark tourism, which has been in the interest of researchers in recent years, has come to the fore in the context of special interest tourism as a different type of tourism offered to tourists in different parts of the world, although it is a popular area. It is possible to examine tourism areas within this scope under the categories of Nature-Based Dark Tourism and Human-Based Dark Tourism. Many such attractions in these locations have over time become landscapes that are important memory sites for history, commemoration, and recording. From a long time people; They show interest in events such as death, pain, disaster and violence and they want to visit the areas where these events take place.

The foundations of these visits are actually very old. Memory spaces are recreation and tourism areas that are also important in terms of landscape architecture. The pain and death events that form the focus of sadness tourism, as landscapes (martyrdom, cemetery, battlefield, park area, etc.) that cover the traces left in people's memory, coincide with the concept of memory space in the discipline of landscape architecture, which includes people's past memories and experiences. The purpose of this statement; The aim is to deal with the tourism of sadness in terms of landscape values.

Keywords: Dark tourism, landscape architecture, place of memory, visitor.

CHANGES IN THE BULGARIAN FAMILY CODE TO REVEAL THE ORIGIN OF THE ADOPTED CHILD

Student Dimitar Nikolaev KOKINOV

New Bulgarian University, Department of Law, Bulgaria

E-mail: dimitarkokinov@gmail.com

Student Ivan Rosen TUSHEV

New Bulgarian University, Department of Law, Bulgaria

E-mail: ivantushev33@gmail.com

Scientific supervisor:

Assoc. prof. D.Sc. Ivaylo STAYKOV

New Bulgarian University, Department of Law, Bulgaria

E-mail: istaikov@nbu.bg

ABSTRACT:

With the recent amendments to the Bulgarian Family Code, the Parliament of the Republic of Bulgaria voted and adopted many significant changes regarding adopted persons. Until now, the Family Code of the Republic of Bulgaria, in particular Art. 105, par. 1 of the same provided that the adoptive parents or the adopted person who had reached the age of 16 could request from the district court which had made the decision to allow the adoption that they be provided with information about the origins of the adopted person when important circumstances made this necessary. It is these last words "important circumstances" that have created very great obstacles for adoptees to obtain information about their biological parents, as this concept can be interpreted very broadly and Bulgarian courts have had contradictory case law on this issue.

On 13.12.2023 the Bulgarian Parliament decided to finally remove the condition of "important circumstances" from Art. 105, par. 1 of the Family Code, and in addition the Bulgarian MPs expanded the circle of persons who have the right to request disclosure of information about the biological parents of the adoptee. With the new amendments to the Code, in addition to the adoptee and the adoptive parents, the right to apply to the court will be granted to the adoptee's heirs, as well as the adoptee's spouse.

The changes that have come into force give a person the right to know where he or she came from, who his or her biological parents are, to know his or her origins and, last but not least in importance, to be able to know whether he or she has genetic diseases and to protect himself or herself from incest.

Keywords: origin, adopted, parents, biological, Bulgaria.

A QUALITATIVE RESEARCH ON THE EFFECTS OF DISTANCE EDUCATION ON UNIVERSITY STUDENTS

Assistant Professor, Seyyid Ali ERTAŞ

Yozgat Bozok University, Yerköy Vocational School of Justice Department of Law Social
Security Program, seyyidaliertas89@gmail.com - ORCID ID: 0000-0002-2566-6605

Abstract

Distance education has recently become one of the most frequently used education methods due to natural disasters, epidemics, etc. around the world. In this context, it has been a matter of curiosity how online education has effects on students. Numerous research on the advantages and disadvantages of online education for students can be found in the literature. This study looked at the impact of distant learning on college students from a qualitative perspective. In this context, some prominent examples of studies in the literature were examined. It was observed that negative opinions on the effects of online education on students' academic achievement were predominant. In this context, when the effects of distance education on students are considered, it is stated that the problem of equipment is one of the most important reasons. Developing a student-appropriate education model is the first step towards making distant education activities productive and successful. But there should also be a technological foundation for this concept. In addition, it was emphasized that in departments and programs that provide applied education, online education becomes impossible and learning does not take place, which creates psychological pressure on students who fall behind in education and training activities. Conversely, though, in the current study, it was also stated that student success in distance education is positively affected by various reasons. The most frequently cited reason was that the distance education process encourages students to research. Students stated that distance education saves time and gives them more opportunities to improve themselves.

Keywords: Distance Education, Qualitative Research, University Students

UNUTULMA HAKKI ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

Öğr.Gör.Dr. Betül ÇATAL

Selçuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Adalet MYO, betul.catal@selcuk.edu.tr, ORCID ID:

0000-0002-7154-4975

ÖZET

Son yıllarda unutulma hakkıyla ilgili pek çok tartışma mevcuttur. Unutulma hakkının tam olarak net bir tanımı bulunmamaktadır. Siber uzayda sayısız sayıda kullanıcı tarafında pek çok veri toplanmakta, saklanmakta ve kullanılmaktadır. Böyle bir ortamda bu verilerin gizlilikle korunmasını unutulma hakkının mihenk taşı oluşturmaktadır. Unutulma hakkı kişisel veriler üzerindeki hakimiyetin ve veri sahibi kişinin belirli şartlar altında verileri kontrol hakkını kapsamaktadır. Dijitalleşen dünyada kişilere ait veriler genellikle bireylerin bilgi sahibi olmaksızın toplanmakta ve saklanmaktadır. Bu veriler konum geçmişi, arama motorlarındaki geçmişimiz hatta okuma alışkanlıklarımıza kadar pek çok bilgiyi kapsamaktadır. Unutulma hakkı yeni bir hak olarak karşımıza çıkmasına rağmen gerek ulusal düzeyde gerekse uluslararası düzeyde bir takım hukuki düzenlemeler yapılmaktadır. Uluslararası düzeyde unutulma hakkının koruma çabaların en önemlilerinden biri de Avrupa Birliği'nin “unutulma hakkı” kanununun yürürlüğü konusudur. Bu kanun ile siber uzayda yer alan kullanıcılara veri sorumlularından silinmesini istediklerini bilgileri talep etmesi sağlanarak, kişisel veriler üzerinde daha fazla bir denetim mekanizması oluşturmaya çalışılmaktadır. Siber uzayda sınırsız bilgi akışı kullanıcıların hangi verilerin silinmesini talep etmesi gerektiği konusunda pratikle bir takım sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. Bu minvalde unutulma hakkı da ifade özgürlüğü ve bilgi alma verme hakkının ihlal edilmesine neden olabilecektir. Oldukça tartışmalı bir gizlilik hakkı olan unutulma hakkı kimi ülkelerdeki hukuk sistemlerinde kişisel verilerin korunması hakkındaki kanunların pratikte uygulanma noktasında bir takım yasal eşitsizliklere yol açmaktadır. Bazı ülkelerde bilgi gizliliğinin sağlanması noktasında oldukça önemli olarak görülen unutulma hakkı; bazı ülkelerde bilgi alma hakkının ihlali olarak nitelendirilerek bir nevi sansür olduğu iddia edilmektedir. Bu çalışma da dördüncü kuşak haklardan olan unutulma hakkının ifade özgürlüğü ile bağlantısı anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Unutulma hakkı, özel hayatın gizliliği, ifade özgürlüğü.

ABSTRACT

There have been many discussions about the right to be forgotten in recent years. There is no clear definition of the right to be forgotten. In cyberspace, a lot of data is collected, stored and used by a countless number of user-sides. In such an environment, the protection of this data with confidentiality constitutes the touchstone of the right to be forgotten. The right to be forgotten covers the right of sovereignty over personal data and the right of the data owner to control the data under certain conditions. In the digitalized world, data belonging to people are usually collected and stored without the knowledge of individuals. This data covers a lot of information, from location history, our history in search engines, even our reading habits. Although the right to be forgotten comes across as a new right, a number of legal regulations are being made both at the national and international levels. One of the most important efforts to protect the right to be forgotten at the international level is the entry into force of the “right to be forgotten” law of the European Union. With this law, it is aimed to create a more control mechanism over personal data by enabling users in cyberspace to request the information they want to be deleted from the data controllers. The unlimited flow of information in cyberspace leads to a number of practical problems regarding which data users should request to be deleted. . In this regard, the right to be forgotten may also lead to a violation of the right to freedom of expression and the right to receive and provide information. The right to be forgotten, which is a highly controversial privacy right, leads to a number of legal inequalities in the practical implementation of laws on the protection of personal data in the legal systems of some countries. The right to be forgotten, which is considered very important in some countries in terms of ensuring information confidentiality; in some countries, it is claimed that there is a new censorship by being characterized as a violation of the right to receive information. In this study, the connection of the right to be forgotten, which is one of the fourth generation rights, with freedom of expression will be explained.

Keyword: The right to be forgotten, privacy of private life, freedom of expression.

ELEKTRONİK GÖZETİM

Öğr.Gör.Dr. Betül ÇATAL

Selçuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Adalet MYO, betul.catal@selcuk.edu.tr, ORCID ID:

0000-0002-7154-4975

ÖZET

İnternet tabanlı teknolojiler üzerinde gerçekleşen elektronik gözetim son zamanlarda önemli tartışmalara neden olmuştur. Bu tartışmaların kaynağını Edward Snowden'in Amerika Birleşik Devletleri tarafından yürütülmekte olan elektronik gözetim uygulamalarının kapsamı ve büyüklüğü hakkında 2013 yılında yapmış olduğu açıklamalardır. Elektronik gözetim programlarını teşvik etmekte olan internet tabanlı teknolojin çeşitli özellikleri bulunmaktadır. Bu özellikler arasında internet üzerinde yer alan mesajların kaydedilip arşivlenerek, başka bireylerin hem çevrimiçi hem de çevrimdışı davranışları hakkında bilgi edinmek söz konusu olmaktadır. Ayrıca çeşitli web siteleri aracılığıyla WWW (World Wide Web)' de gerçekleşen mesajların açık ya da yarı açık doğası gereğince internet tabanlı teknolojiler elektronik gözetim için kullanılmaktadır. Bu uygulamalar vasıtasıyla anonimlikle uyumlu olarak bireylerin internet üzerinde keşfedilmesine olanak sağlamaktadır. Elektronik gözetim sayesinde e-postaların izlenmesi, telefonların dinlenmesi saniye saniye kayıt altına alan kameralarla özel hayatın gizliliği hakkını ihlal edecek pek çok faaliyete kolayca erişim sağlanmaktadır. Bu minvalde sosyal ve etik kuralların ihlaline neden olan elektronik gözetim gelecekte tartışılacak önemli konulardan biridir. Devletler tıpkı ülkeler arası fiziksel sınırlarını çizdiği gibi internet ortamında da bilgi sınırlarını oluşturmaktadır. Dijital değişim ve dönüşümle birlikte devletler bu bilgi akışlarını kontrol etmek amacıyla bir takım teknolojik araçlar geliştirmektedir. Devletlerin elektronik gözetim araçlarından en önemlilerinden biri de sansürdür. Devletler internet üzerinde sansürü içerik filtreleme ya da internet erişimin engellenmesi şeklinde pek çok yeni teknoloji kullanmaktadır. Devletlerin internet üzerindeki hakimiyet alanını genişletmek amacıyla kullandıkları filtreleme veya elektronik gözetim vasıtaları giderek karmaşık bir yapıya bürünmektedir. Bu çalışmada oldukça yeni olan elektronik gözetim konusunun teorik çerçevesi çizilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gözetim, özel hayatın gizliliği, sansür.

ABSTRACT

The electronic surveillance on Internet-based technologies has caused significant controversy recently. The source of these discussions is Edward Snowden's statements made in 2013 about the scope and size of the electronic surveillance practices carried out by the United States. There are various features of internet-based technology that encourage electronic surveillance programs. Among these features, it is possible to obtain information about the online and offline behavior of other individuals by Decrypting and archiving messages on the Internet. In addition, due to the explicit or semi-explicit nature of the messages that take place on the WWW (World Wide Web) through various websites, internet-based technologies are used for electronic surveillance. Through these applications, it allows individuals to be discovered on the Internet in accordance with anonymity. Thanks to electronic surveillance, monitoring of emails, listening to phones, easy access to many activities that violate the right to privacy of private life is provided with cameras that record seconds by seconds. In this regard, electronic surveillance that causes violation of social and ethical rules is one of the important issues to be discussed in the future. Just as states draw physical boundaries between countries, they also create information boundaries on the Internet. Along with digital change and transformation, states are developing a number of technological tools in order to control these information flows. One of the most important electronic surveillance tools of the states is censorship. States use many new technologies to censor the Internet in the form of content filtering or blocking internet access. The means of filtering or electronic surveillance used by states to expand the area of dominance on the Internet are taking on an increasingly complex structure. In this study, the theoretical framework of the subject of electronic surveillance, which is quite new, will be tried to be drawn.

Keywords: Surveillance, privacy, censorship.

Filistin Meselesi Özelinde Uluslararası Sorunların Devletler Hukuku Bağlamında Çözüksüzlüğü

Şaban ÖZTÜRK¹⁵

Özet

Filistin-İsrail sorunu, Birleşmiş Milletler'de (BM), 1947'den beri, hem Genel Kurulu'nun hem de Güvenlik Konseyi'nin gündeminin en üst sıralarında yer almıştır. Uluslararası barış ve güvenliğin sağlanmasına ilişkin birincil sorumluluğu olan Güvenlik Konseyi'nin, Filistin-İsrail sorununa dâhil olması, küresel barış ve güvenliğin tesis edilmesi açısından merkezi konumunun bir yansıması niteliğinde olmuştur. BM Genel Kurulu'nun Filistin topraklarının Araplar ve Yahudiler arasında taksimine ilişkin 1947 yılında kabul ettiği 181 sayılı karar ile Kudüs'ün, yönetimi BM'ye bırakılmak üzere 'uluslararası' bir şehir statüsünde olması öngörülmüştür. Bu statü uluslararası hukukta "corpus separatum" olarak ifade edilmektedir. Ancak bu karar BM Genel Kurul kararlarının bağlayıcı olmaması nedeniyle uygulanamamıştır.

Ayrıca BM organlarınca, Filistin-İsrail sorunu ile ilgili alınan çok sayıda kararlardan biri de 1967 Savaşı sonrasında alınan 242 sayılı karardır. Bu alınan karar hem Filistin açısından İsrail'in yayılmacılığının önlenmesi hem de Filistin dışında Türkiye gibi Müslüman ülkelerin Kudüs ve Mescid-i Aksa'nın statüsünü uluslar arası toplantılarda gündeme getirilmesi bakımından önemli görülmektedir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) 242 sayılı kararı ile İsrail'in işgal ettiği topraklardan çıkmasını ve 1967 Savaşı öncesindeki sınırlara geri çekilmesini içermekteydi. Ancak İsrail, Doğu Kudüs'ü de işgal ederek İsrail'in başkenti ilan etmiştir. BMGK 1980 yılında 476 ve 478 sayılı kararlar ile İsrail tarafından alınan Kudüs kararının hükümsüz olduğunu belirterek yürürlükten kaldırılması gerektiğini belirtmiştir. 1948'den beri Birleşmiş Milletler (BM) tarafından alınan (ateşkes çağrısı, şiddetin önlenmesi ve barışın korunması, sınır dışı edilenler ve gayri meşru yerleşimciler ile uluslar arası hukukun ihlaline ilişkin v.s.) kararların neredeyse hiç biri İsrail tarafından dikkate alınmamıştır. Buna karşın BM de gerekli tedbirleri almamış ve sadece Filistin halkının çektiği sıkıntıları

---

¹⁵ Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, sabanozturk@yyu.edu.tr, orcid.org/0000-0002-2095-195X

belirtmekle yetinmiştir. Örneğin; Rusya-Ukrayna arasındaki savaşta, gerek BM gerekse AB ülkeleri tarafından Rusya'ya karşı gösterilen tepki İsrail'e gösterilmemiştir. BM tarafından, başta Kudüs'ün statüsü olmak üzere, Filistin devletinin toprak bütünlüğü, yerleşimcilerin yol açtığı sorunlar ve mülteci durumuna düşürülen Filistinlilerin sorunlarına çözüm bulunması gibi konularda alınan kararların uygulanmaması ve İsrail'e yaptırım seçeneğinin gündeme alınmaması, 7 Ekim 2023'te başlayan ve Gazze'de İsrail tarafından on binlerce kişinin (çoğu kadın ve çocuk) katledilmesiyle sonuçlanan süreçte temel etken olduğu söylenebilir. Bu durumun uluslararası ilişkiler ve devletler hukuku bağlamında sıkıntılı bir dönemin başlamasına yol açabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Filistin, Birleşmiş Milletler, Uluslararası İlişkiler, Devletler Hukuku

ERÇEK GÖLÜ İNCİ KEFALİ (*Alburnus tarichi*, *Güldenstädt*, 1814) POPÜLASYONUNUN BAZI BİYO ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. SEDAT GÜNDOĞDU¹

¹ Çukurova Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi Temel Bilimler Bölümü,
sgundogdu@cu.edu.tr - 0000-0002-4415-2837

ÖZET

Bu çalışmada Van Gölü havzasında yer alan ve suları Van Gölü gibi tuzlu ve sodalı olan Erçek Gölü'nde yaşayan ve gölün doğal balığı olmasa da 1980'lerden beri düzenli olarak göle yurtlandırılan ve bunun sonucunda da bir popülasyon oluşturan inci kefallerinin (*Alburnus tarichi* *Güldenstädt*, 1814) popülasyon yapısı, büyüme ve üreme gibi bazı biyoeolojik özellikleri özellikleri incelenmiştir. Çalışma kapsamında Ocak 2008- Ocak 2009 tarihleri arasında, toplam 527 adet inci kefalı, serpm ve 20-22-24 mm göz açıklığına sahip uzatma ağları kullanılarak örneklenmiştir. Yakalanan inci kefallerinin çatal boy, total boy, vücut ve gonad ağırlıkları alınarak, eşey tayinleri yapılmıştır. Ayrıca örneklere ait fekonditeler belirlenmiş, balıkların operkulum ve otolitlerinden de yaş tayini yapılmıştır. Son olarak da kondisyon faktörü ve gonadosomatik indeks değerleri hesaplanmıştır. Yapılan yaş tayinlerinden Erçek Gölü inci kefallerinin yaş aralığı, II-VII yaş olarak tespit edilmiştir. Ortalama çatal boyları 21.985 ± 0.9 cm, ortalama ağırlık da 136.65 ± 1.7 g olarak tespit edilmiştir. Boy ağırlık ilişkisi $W=0.0201 * L^{2.8449}$, boyca ve ağırlıkça von Bertalanffy büyüme eşitlikleri de sırasıyla $L_t=39.5229 * (1 - e^{-0.089(t+5.096)})$, $W_t=699.2525 * (1 - e^{-0.089(t+5.096)})^{2.8449}$ olarak hesaplanmıştır. GSİ değerlerine göre, üreme döneminin nisan ayında başladığı ve ağustos ayına kadar sürdüğü tespit edilmiştir. Ortalama kondüsyon faktörü 1.255 ± 0.005 olarak tespit edilmiştir. Total fekondite 20109 ± 606 yumurta/birey/yıl olarak tespit edilmiştir. Populasyonun erkek:dişi miktarı yaklaşık olarak 1:1 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma da göstermektedir ki Erçek Gölü inci kefalleri avcılık baskısının azlığı ve bölgenin insan kaynaklı baskıdan uzakta olması nedeniyle literatürde belirtilen boy ve ağırlık ortalamalarından daha büyük olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Alburnus tarichi*, Populasyon dinamiği, Erçek Gölü, Gonadosomatik indeks, von Bertalanffy modeli

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİNDE BAKTERİYOFAJ TERAPİSİ UYGULAMALARI

Araş. Gör. Asiye Esra EREN EROĞLU¹, Prof. Dr. İHSAN YAŞA²

¹ Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü asiye.esra.eren@ege.edu.tr-

-ORCID ID 0000-0003-2096-4635

² Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü ihsan.yasa@ege.edu.tr

-ORCID ID 0000-0002-7684-4678

ÖZET

Su ürünleri yetiştiriciliği dünyanın en hızlı büyüyen sektörlerinden biridir. Küresel beslenmede hayvansal protein kaynağı deniz ürünlerine yönelik artan talebin karşılanması açısından da hayati öneme sahiptir. Diğer taraftan vibriozis ve pasteurellozis gibi bakteriyel salgınlar sektörün karşılaştığı en büyük sorunlardan biridir. Özellikle de sucul ortamlarda çoklu ilaca dirençli patojenlerin artmasıyla birlikte tedavi seçenekleri giderek azalmaktadır. Balık refahını artırmak ve kemoterapötiklerin insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için alternatif kontrol/teravi yöntemlerine ihtiyaç vardır. Bakteriyofajlar, bakteriyel enfeksiyonlarla spesifik ve etkili bir şekilde mücadele etme yeteneklerinden dolayı en fazla umut vadeden, çevre dostu stratejilerden biridir. Ancak fajların kullanımı, geleneksel ilaç tedavilerinden farklı olarak, kinetik parametrelerin hesaplanmasını ve takibini gerektirmektedir. Litik fajlar doğru şekilde seçilip hazırlandığında insan sağlığı veya çevre için herhangi bir risk oluşturmayan doğal, sürdürülebilir yeni antimikrobiyal adaylardır. Çalışmamızda akuakültürlerde hastalık etkeni patojene yönelik bakteriyofajların seçimi ve terapötik potansiyellerinin belirlenmesinde litik enfeksiyon döngülerine odaklanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: bakteriyofaj terapisi, akuakültür, fotobakteriyozis

ENZİBİYOTİKLER; FAJ KUYRUK BENZERİ BAKTERİYOSİNLER VE ENDOLİSİNLERİN ANTİMİKROBİYAL POTANSİYELİ

Prof. Dr. İHSAN YAŞA¹, Araş. Gör. Asiye Esra EREN EROĞLU²

¹ Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, ihsan.yasa@ege.edu.tr
-ORCID ID 0000-0002-7684-4678

² Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, asiye.esra.eren@ege.edu.tr
-ORCID ID 0000-0003-2096-4635

ÖZET

Antibiyotiğe dirençli bakteriyel patojenlerin sayısı hastane ortamları ve hayvan yetiştiriciliği alanlarında her geçen gün giderek artmaktadır. Geniş spektrumlu antibiyotiklerin yanlış ve aşırı kullanımı, sadece hedeflenen patojene değil, aynı zamanda çevresindeki duyarlı kommensal bakterilere de seçici baskı uygulayarak antibiyotiğe dirençli genlerin gelişimini ve yayılmasını hızlandırmaktadır. Bu nedenle, çoklu ilaca dirençli bakteriyel enfeksiyonlarla mücadele edebilmek için acilen yeni stratejilere ihtiyaç vardır. Yeni bir antibakteriyel maddenin uygulanmasıyla ilgili önemli bir endişe ise hedeflenen patojende direnç gelişimidir. Geleneksel antibiyotiklere umut verici bir alternatif olan yaklaşım, "enzibiyotikler" olarak bilinen bakteriyofaj türevli proteinlerin kullanımınıdır. Enzibiyotiklerin bir sınıfı olan endolizinler, faj replikasyon döngüsünün sonlarında konakçı bakteri üzerinde etkili olan peptidoglikan hidrolazlardır. Faj kuyruğu benzeri bakteriyosinler ise terapötik olarak umut vadeden ikinci bir enzibiyotik sınıfıdır. Tam bir bakteriyofaj yapısından farklı olarak bakteriyosinler çoğalma yeteneğine sahip değildir, ancak yine de bakteriyel membran bütünlüğünün kaybına ve ardından bakteriyel ölüme neden olan bir pseudoenfeksiyon mekanizmasına sahiptirler. Bu çalışmada faj türevli enzibiyotiklerin biyolojisi hakkında genel bir bakış açısı sunulurken, aynı zamanda sucul ortamlardan izole ettiğimiz bakteriyofajlar modelinde endolizinlerin terapötik potansiyeli üzerine odaklanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: enzibiyotik, bakteriyofaj, endolisin, antimikrobiyal direnç, bakteriyosin

**Kaplumbağa (*Testudo graeca*) Kabuklarından Kitin ile Kitosan Elde Edilmesi ve
Bazı Fiziksel ve Kimyasal Özelliklerinin Belirlenmesi**

İnanç ÖZGEN¹, Ercan AYDOĞMUŞ², Kübra ONURLU¹

¹ Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Biyomühendislik Bölümü, Elazığ, Türkiye

² Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü, Elazığ, Türkiye

Sorumlu yazar E-mail: inancozgen@gmail.com

ÖZET

Kitin, selülozdan sonra doğada en bol bulunan ikinci polisakkarittir. Kitin, saf halde beyaz veya sarımsı olan azotlu bir polisakkarittir. Kitin oldukça hidrofobiktir ve bu nedenle suda ve hatta çoğu organik çözücüde çözünmez. Günümüzde kitinin başlıca ticari kaynakları deniz ürünleri endüstrisinin kabuklu atıklarıdır. Kitosan, kitinin deasetile edilmiş türevidir. Kitosan, doğada en bol bulunan organik maddelerden biri olarak bilinen kitinden elde edilen doğal bir amino-polisakkarittir. Doğal kökeni ve biyoyumumluluk, biyolojik bozunabilirlik, toksik olmama gibi olağanüstü özellikleri nedeniyle çeşitli uygulamalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Kitosan ise suda çözünür olduğundan, çalışmak için daha uygun bir polimerdir. Kitosan gıda, ilaç, kâğıt endüstrisi, kozmetik, tarım, tekstil gibi farklı alanlarda kullanılmaktadır. Bu çalışmada kitin ile kitosanın yapısı ve bazı fiziksel ve kimyasal özellikleri belirlenmiştir. Kitin ekstraksiyonunda kullanılan yöntem ve kitinin deasetilasyonu ile kitosanın *Testudo graeca* (Testudines: Testudinea) kabuklarından elde edilmektedir. Kaplumbağa kabuklarından elde edilen kitosanın partikül çapının zamanla çözücü içerisindeki dağılımı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre saf su çözeltisi içerisinde dağılan partiküller 0.02 mm ile 0.05 mm çaplarında dağılım gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca elde edilen kitosanın kimyasal bağ yapısı Fourier dönüşümlü kızılötesi spektroskopisi (FTIR) ile belirlenmiştir. Bu araştırma, kaplumbağa kabuğundan kitinin geri kazanımı ve en yaygın türevidir olan kitosan adlı deasetillenmiş formunun üretimi için yapılan bir ön çalışma niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: *Testudo graeca*, Kitin, Kitosan, Partikül büyüklüğü dağılımı, Kimyasal bağ yapısı

ABSTRACT

Chitin is the second most abundant polysaccharide in nature after cellulose. Chitin is a nitrogenous polysaccharide that is white or yellowish in pure form. Chitin is highly hydrophobic and therefore insoluble in water and even in most organic solvents. Today, the main commercial sources of chitin are shellfish waste from the seafood industry. Chitosan is the deacetylated derivative of chitin. Chitosan is a natural amino-polysaccharide derived from chitin, which is known as one of the most abundant organic substances in nature. It is widely used in various applications due to its natural origin and outstanding properties such as biocompatibility, biodegradability, non-toxicity. Since chitosan is soluble in water, it is a more convenient polymer to work with. Chitosan is used in different fields such as food, medicine, paper industry, cosmetics, agriculture, and textile. In this study, the structure and properties of chitin and chitosan, the methods used in chitin extraction and the deacetylation of chitin and chitosan from *Testudo graeca* (Testudines: Testudinea) shells were aimed. In the study; the distribution of the particle diameter of chitosan obtained from turtle shells in the solvent was determined over time. As a result of the study; the particles dispersed in pure water solution were found to be distributed in diameters between 0.02 mm and 0.05 mm, and the particle diameter and percentage distribution ratios of the produced chitosan were expressed by the distribution graph. Additionally, the chemical bond structure of the obtained chitosan was determined by Fourier transform infrared spectroscopy (FTIR). In this research, the recovery of chitin from turtle shell and its most common derivative

Key words: *Testudo graeca*, Chitin, Chitosan, Particle size distribution, Chemical bond structure

Elazığ İlinde Salkım Güvesi *Lobesia botrana* Denis & Schiffermüller (Lepidoptera: Tortricidae) ‘nın İki Farklı Terbiye Sisteminde Popülasyon Değişimi

İnanç ÖZGEN¹ Ramazan AYHAN²

inancozgen@gmail.com

¹ Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Biyomühendislik Bölümü, Elazığ

²Fırat Üniversitesi Biyoteknoloji Anabilim Dalı, Elazığ

ÖZET

Çalışma; 2022 ve 2023 yılında Elazığ ili Hoş ve Kırac köyleri bağ alanlarında yürütülmüştür. Çalışma; Öküzgözü ve Boğazkere üzüm çeşitlerinde yapılmıştır. Çalışmada; yüksek terbiye ve yer bağlarında, *L. botrana*’nın popülasyon değişimleri incelenmiştir. Vejetasyon başlangıcında asılan feromon tuzaklarına yakalanan ergin bireyler haftalık olarak kaydedilerek, zararlıların popülasyon dalgalanmaları grafik haline getirilmiştir. Zararlının yer bağlarında daha çok popülasyon oluşturduğu, Boğazkere çeşitlerinde, Öküzgözü çeşitlerine göre tuzaklara daha çok ergin bireyin yakalandığı belirlenmiştir. Çalışma sonuçları istatistiksel olarak incelendiğinde, Boğazkere yer bağındaki ergin sayısının, öküzgözü yüksek terbiye bağındaki ergin sayısına göre, istatistiki olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Sonuç olarak her iki asma çeşidinde de zararlının yer bağlarında daha yüksek popülasyon oluşturduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin yer bağlarında kültürel mücadele yöntemlerinin, yüksek terbiye sistemi bağlarına göre daha az yapılması, omcaların sık bir habitüste kalarak sıcaklık ve nemden daha fazla etkilenmesi, yine bu bağlarda toprak sürümü işlemlerinin yüksek terbiye sistemi bağlarına göre az veya hiç yapılmaması olduğu farz edilmektedir. Çalışma sonuçları bağ entegre mücadele çalışmaları için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Elazığ, Bağ, *Lobesia botrana*, Terbiye Sistemi, Popülasyon Değişimi

ABSTRACT

The study was carried out in 2022 between 2023 in the vineyard areas of Hoş and Kırac villages of Elazığ province. The study was conducted on Öküzgözü and Boğazkere grape varieties. In the study; the population changes of *L. botrana* were investigated in high-training and ground vineyards. Adult individuals caught in pheromone traps hung at the beginning of the vegetation were recorded weekly and the population fluctuations of the pest were graphed. It was determined that the pest formed more populations in the vineyards and more adult individuals were caught in the traps in Bogazkere varieties than in Öküzgözü varieties. When the results of the study were analyzed statistically, it was determined that the number of adults in the Bogazkere ground vineyard was statistically different from the number of adults in the Öküzgözü high-training vineyard. As a result, it was determined that the population of the pest was higher in both grapevine varieties in ground vineyards. It is assumed that the reason for this is that the cultural control methods are carried out less in ground vineyards than in high-training system vineyards, that the vines remain in a dense habitus and are more affected by temperature and humidity, and that soil plowing is done less or not at all in these vineyards compared to high-training system vineyards. The results of the study are important for vineyard integrated control studies.

Key words: Elazığ, Vineyard, *Lobesia botrana*, Trellis systems, Population Development.

Meyvelerde Antioksidan Aktiviteler nelerdir?

Halit Demir,

**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,
65100, Van-Türkiye.**

Özet:

Meyvelerde fenolik bileşikler serbest radikalleri süpürme özelliği ile yararlı etkiler ortaya koyabilir. Fenolik bileşiklerin çoğunun antioksidan aktiviteye sahip olduğu bilinir ve serbest radikallerin sebep olduğu oksidatif hasara karşı hücreleri korumaya yardımcı olabilir. Antioksidan fenolik bileşiklerin, uygun beslenme kaynaklarını belirlemeye duyulan ilgi giderek artmaktadır. Meyve içeriğinde bol miktarda bulunan antosiyanlerin antitrombotik, antioksidan, antimikrobiyal, antimitojenik, antikarsinojen, iltihaplanmayı önleyici ve sinir sistemini koruyucu gibi sağlığa olumlu etkileri vardır.

Bu çalışmada, meyvelerde antioksidan aktivitelerin önemi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, Fenolik bileşikler, Serbest radikler

Sebzelerde Antioksidan Aktiviteler nelerdir?

Halit Demir

**Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,
65100, Van-Türkiye.**

Özet:

Sebzelerdeki fenolik bileşikler serbest radikalleri süpürme özelliği ile yararlı etkiler ortaya koyabilir. Fenolik bileşiklerin çoğunun antioksidan aktiviteye sahip olduğu bilinir ve serbest radikallerin sebep olduğu oksidatif hasara karşı hücreleri korumaya yardımcı olabilir. Serbest radikaller ise, ortaklanmamış atom gruplarıdır. Antioksidan fenolik bileşiklerin, uygun beslenme kaynaklarını belirlemeye duyulan ilgi giderek artmaktadır.

Bu çalışmada, sebzelerde antioksidan aktivitelerin önemli özellikleri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, Fenolik bileşikler,Serbest radikler

TÜRKİYE FLORASINDA BULUNAN *ALLIUM* TÜRLERİNİN ANTİMİKROBİYAL POTANSİYELİ

TURAL ABDULLAYEV¹, Dr. Öğr. Üyesi ELİF ÖZLEM ARSLAN AYDOĞDU²

¹İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Temel ve Endüstriyel Mikrobiyoloji Programı, İstanbul, Türkiye, a.tural2022@yandex.com - 0009-0000-3038-5923

²İstanbul Üniversitesi, Fen fakültesi, Biyoloji Bölümü, Temel ve Endüstriyel Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, eoarslan@istanbul.edu.tr – 0000-0003-1294-7376

ÖZET

Allium, Alliaceae familyasına dahil olan çok yıllık çiçekli bir bitkidir. Soğan, sarımsak, pırasa gibi çok bilinen türleri içeren bir bitki cinsidir. Türkiye coğrafyasında başta *A. istanbulense*, *A. isauricum* (Dağ sarımsağı), *A. sivasicum* (Sivas soğanı), *A. shirnakiense* (Şırnak soğanı), *A. nevsehirense* (Nevşehir soğanı) olmak üzere 101'i endemik 258 türü bulunmaktadır. Sahip oldukları organik sülfidler, saponinler, fenolik bileşikler ve polisakkarit sekonder metabolitleri ile antioksidan, kardiyovasküler koruyucu, antikanser, antiproliferatif, anti-inflamatuar, immünomodülatör, anti-diyabetik, anti-obezite ve antimikrobiyal aktivite gibi çeşitli biyolojik fonksiyonlara sahiptirler. Bu bitkilerin allisin, alliin, diallyl sulfide, diallyl disulfide, diallyl trisulfide, ajoene, and S-allyl-cysteine gibi biyoaktif bileşiklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan çok sayıda çalışma Türkiye florasında yer alan *A. sativum*, *A. cepa*, *A. staticiforme*, *A. subhirsutum*, *A. tuncelianum*, *A. scabriflorum*, *A. viride*, *A. shatakiense* ve *A. vineale* gibi türlerin antimikrobiyal aktiviteye sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Yürütülen çalışmalar antibakteriyel, antifungal, antiviral ve antiprazitik etkiye sahip bu bitkilerin bu antimikrobiyal aktivitelerden sorumlu ana bileşiğin allisin olduğunu ortaya koymaktadır. Allisin uçucu bir madde olduğundan mikroorganizmalara gaz fazı yolu ile etkili olabileceği öngörülmektedir. Araştırmacılara göre halihazırda klinik uygulamalar için uçucu antibiyotikler bulunmadığından allisin ilginç bir aday olarak görülebilir. Allisin'in Gram-negatif ve Gram-pozitif bakterilerle bazı patojen mantar türleri üzerinde etkili olması da bileşiğin bir diğer avantajıdır. Ayrıca yapılan çalışmalar bu maddenin çoklu antibiyotik direnci sergileyen bakteriler üzerinde de etkili olduğunu göstermiştir. Günümüzde bakteri kaynaklı enfeksiyonlarda en önemli sorun antibiyotik direncidir. Bu sebeple allisin oldukça dikkat çekicidir.

Allium türlerinde antimikrobiyal aktiviteden sorumlu olan diğer bileşikler ise alliin ve metiin gibi sülfoksit türevleridir. Sülfoksit içeriği hem türe hem de yetiştiği ortamla hasat sonrası depolanma koşullarına bağlı olarak farklılık göstermektedir. Tüm bu sebeplerden ötürü literatür

incelemesine dayalı bu çalışmada Türkiye florasında yer alan *Allium* türlerinin tespit edilen antimikrobiyal aktivitelerini derleyerek bu bitkilerin önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Antimikrobiyal aktivite, *Allium sp.*, bitki sekonder metabolitleri

ANTIMICROBIAL POTENTIAL OF THE *ALLIUM* SPECIES FROM TURKISH FLORA

ABSTRACT

Allium is a genus of plants in the family Alliaceae, which includes well-known species such as onion, garlic, and leek. There are 258 species in Turkey, 101 of which are endemic, including *A. istanbulense*, *A. isauricum* (Mountain garlic), *A. sivasicum* (Sivas onion), *A. shirnakiense* (Şırnak onion), *A. nevsehirense* (Nevşehir onion). They have various biological functions such as antioxidant, cardiovascular protective, anticancer, antiproliferative, anti-inflammatory, immunomodulatory, anti-diabetic, anti-obesity, and antimicrobial activities with their organic sulfides, saponins, phenolic compounds, and polysaccharide secondary metabolites. These plants have been found to have bioactive compounds such as allicin, alliin, diallyl sulfide, diallyl disulfide, diallyl trisulfide, ajoene, and S-allyl-cysteine.

Numerous studies have proved that *A. sativum*, *A. cepa*, *A. staticiforme*, *A. subhirsutum*, *A. tuncelianum*, *A. scabriflorum*, *A. viride*, *A. shatakiense*, and *A. vineale* species in the flora of Turkey have antimicrobial activity. The studies revealed that allicin is the main compound responsible for the antimicrobial activities of these plants, with antibacterial, antifungal, antiviral, and antiparasitic effects. Since allicin is a volatile substance, it is predicted to be effective on microorganisms via the gas phase pathway. According to the researchers, since there are currently no volatile antibiotics for clinical applications, allicin can be seen as an exciting candidate. Another advantage of the compound is that allicin is effective on Gram-negative and Gram-positive bacteria and some pathogenic fungal species. In addition, studies have shown that this substance is also effective on bacteria exhibiting multiple antibiotic resistance. Today, the most critical problem in bacterial infections is antibiotic resistance. For this reason, allicin is quite remarkable.

Other compounds responsible for antimicrobial activity in *Allium* species are sulfoxide derivatives such as alliin and methiin. Sulfoxide content varies depending on the species, the growing environment, and post-harvest storage conditions. For all these reasons, based on the literature review, this study aimed to draw attention to the importance of these plants by compiling the antimicrobial activities of *Allium* species in the flora of Turkey.

Keywords : Antimicrobial activity, *Allium sp.*, plant secondary metabolites

PROBİYOTİK BAKTERİLERİN ANTİMİKROBİYAL AKTİVİTESİNİN *IN VITRO* OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

MSc.Saida MUSTAFAYEVA¹, Doç. Dr. Nazmiye Özlem ŞANLI²

¹İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 34116, İstanbul, Türkiye

²İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Biyoteknoloji Anabilim Dalı, 34134

İstanbul, Türkiye- ORCID ID: 0000-0001-8969-5125

ÖZET

Tüketilen besinlerin sağlığa etkisi konusunda artan bilinç, iyi beslenmeyi teşvik etmek, sağlığı iyileştirip hastalık riskini azaltmak için geliştirilen fonksiyonel/biyoterapötik gıdalara ve özellikle yararlı mikroorganizmalar içeren probiyotik gıdalara yönelimi artırmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü/Gıda ve Tarım Örgütüncü “yeterli miktarda uygulandığında konağa sağlık açısından fayda sağlayan canlı mikroorganizmalar” şeklinde tanımlanan probiyotikler, fonksiyonel gıdaların özel ve öncelikli olarak tercih edilen bir grubudur. Probiyotik gıdalar, antimutajen, antikarsinojen, laktoz intoleransını azaltma, kolesterolü düşürme, bağışıklık sisteminin modülasyonunu sağlama gibi kanıtlanmış sağlık yararları nedeniyle fonksiyonel gıdaların bileşimine dahil edilirler. Ancak, mikroorganizmaların probiyotik statüsünde kabul edilip fonksiyonel gıda endüstrisinde kullanılabilmesi için güvenlik ve teknik özellikler dahil olmak üzere pek çok gereklilik açısından değerlendirilmeleri gerekir. Bir mikroorganizmanın probiyotik olarak kabul edilmesi için doğal mikroflora kökenli olması, patojenik, toksik ve invazif olmaması, patojenik/ karsinojenik/ toksijenik mikroorganizmaları baskılamak için antimikrobiyal bileşikler üretebilmesi gibi pek çok niteliğe sahip olması gerekir. Probiyotik mikroorganizmaların ticari ürün olarak tercih edilmesinde en önemli gereklilik ve niteliklerden biri antimikrobiyal aktiviteye sahip olmalarıdır. Tüm probiyotik özellikler suşa özgü olduğundan, her yeni aday probiyotik suşunun patojenlere karşı antimikrobiyal aktivite açısından değerlendirilmesine gereksinim vardır. Bu nedenle, potansiyel probiyotik suşların probiyotik özelliklerinin incelenmesine yönelik bir dizi yöntem kullanılmakta ve geliştirilmektedir; her yöntem, probiyotik ve patojenik mikroorganizmalar arasındaki etkileşimin spesifik mekanizmaları hakkında farklı bilgi parçalarının incelenmesi ve çözülmesi için spesifik tekniklerle karakterize edilmektedir. Antimikrobiyal aktivite *in vivo* ve *in vitro* olarak değerlendirilebilmektedir. Antimikrobiyal aktivitenin belirlenmesine yönelik *in vitro* metotlar difüzyon, dilüsyon ve ko-kültür metotlarına dayanmaktadır. Bu metotların antimikrobiyal aktivitede etkin olan maddenin karakteristiğine göre birbirlerine göre avantaj ve dezavantajları vardır. Çalışmamızda probiyotik bakteri canlı kültürleri ve süpernatantlarının antimikrobiyal etkinliğinin değerlendirilmesinde kullandığımız nokta damlatma (spot-on-lawn), çapraz çizgi (cross-streak), ko-kültür (co-culture), agar kuyu difüzyon ve mikrodilüsyon yöntemlerinin teknik açıdan yeterlilikleri değerlendirilmiştir. Probiyotik mikroorganizmaların antimikrobiyal aktivitesinin değerlendirilmesinde kullanılan yöntemlerin birbirlerini

tamamlayıcı ve/veya doğrulayıcı nitelikte olmasının doğru değerlendirme için kritik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Gıdalar, Probiyotik, *Lactobacillus*, Antimikrobiyal Aktivite.

ABSTRACT

Increasing awareness about the effects of consumed foods on health increases the tendency towards functional/biotherapeutic foods especially probiotic foods containing beneficial microorganisms, which are developed to promote good nutrition, improve health, and reduce the risk of disease. Probiotics are a special and primarily preferred group of functional foods and according to the World Health Organization/Food and Agriculture Organization, defined as “ live microorganisms that provide health benefits to the host when applied in sufficient amounts”. Probiotic foods are included in the composition of functional foods due to their proven health benefits such as antimutagenic and anticarcinogenic effects, reducing lactose intolerance, lowering cholesterol, and modulating the immune system. However, for microorganisms to be accepted as probiotics and used in the functional food industry, they must be evaluated in terms of many requirements, including safety and technical properties. For a microorganism to be considered a probiotic, it must have many qualities such as being of natural microflora origin, not being pathogenic, toxic and invasive, and being able to produce antimicrobial compounds to suppress pathogenic/carcinogenic/toxigenic microorganisms. One of the most important requirements and qualities in choosing probiotic microorganisms as commercial products is that they have antimicrobial activity. Since all probiotic properties are strain-specific, there is a need to evaluate each new candidate probiotic strain for antimicrobial activity against pathogens. Therefore, several methods are used and developed to examine the probiotic properties of potential probiotic strains; each method is characterized by specific techniques for examining and deciphering different pieces of information about the specific mechanisms of the interaction between probiotic and pathogenic microorganisms. Antimicrobial activity can be evaluated *in vivo* and *in vitro*. *In vitro* methods for determining antimicrobial activity are based on diffusion, dilution and co-culture methods. These methods have advantages and disadvantages depending on the characteristics of the substance active in antimicrobial activity. In our study, the technical adequacy of the spot-on-lawn, cross-streak, co-culture, agar well diffusion and microdilution methods that we used to evaluate the antimicrobial effectiveness of probiotic bacterial live cultures and supernatants were evaluated. It has been concluded that it is critical for accurate evaluation that the methods used in the evaluation of the antimicrobial activity of probiotic microorganisms are complementary and/or confirmatory to each other.

Key words: Functional Foods, Probiotic, *Lactobacillus*, Antimicrobial activity.

ROSMARINUS OFFICINALIS YAPRAK EKSTRAKTINDAN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİN YEŞİL SENTEZİ

**Dr.Öğr.Üyesi.Aybek YİĞİT¹,Dr.Öğr.Üyesi.Necdet Karakoyun²,Doç.Dr.Zeynep Şilan
TURHAN³,**

¹ Iğdır Üniversitesi, Tuzluca Meslek Yüksekokulu, Eczane Hizmetleri Bölümü,
Iğdır,Türkiye- aybek.yigit@igdir.edu.tr - 0000-0001-8279-5908

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Muradiye Meslek Yüksek Okulu, Kimya ve Kimyasal İşleme
Teknolojileri Bölümü, Van, Türkiye- necdetkarakoyun@yyu.edu.tr - 0000-0002-6083-6921

³ Iğdır Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyokimya Bölümü,
zeynepilanturhan@hotmail.com -0000-0002-3587-2576

ÖZET

Nanopartikül yapılar son dönemde kataliz, fotonik, optoelektronik, biyolojik etiketleme, farmasötik çevre kirliliği kontrolü, ilaç dağıtım sistemleri alanlarındaki geniş uygulama alanlarından ötürü bilim dünyasında büyük oranda ilgi görmüştür (Gittins ve ark.,2000; Darroudi ve ark.,2011; Wise & Brasuel, 2011) . Ayrıca, nanoteknolojinin 21. yüzyılın da da pekçok teknolojik alanına katkıda bulunması ümit ediliyor. Nanomalzemeler, 100 nm'den küçük olan yapılar olarak tanımlanır. Pek çok yapıda nano partikül sentezi mümkündür. Bunlar arasında en fazla metalik nano partiküller daha fazla ilgi çekmektedir.

Bu çalışmada, diğer yeşil sentez yöntemlerinden farklı olarak daha ekonomik ve daha az kimyasal kullanarak Türkiye’de biberiye olarak bilinen bitkiden gümüş nano partikül sentezi üzerine tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rosmarinus Officinalis, Yeşil sentez,AgNPs(Gümüş nano partikül)

DERİN YAĞDA KIZARTMA İŞLEMİNDE DOĞAL ANTIOKSİDAN KAYNAĞI: FESLEĞEN

YL Öğ. Ceren SÖĞÜT¹, DR Öğ. Mine KIRKYOL¹, Doç. Dr. Ahmet AKKÖSE², Doç.
Dr. Şeyma ŞİŞİK OĞRAŞ¹

¹Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Gıda Mühendisliği, Erzurum, Türkiye,
seymasisik@atauni.edu.tr - 0000-0002-9051-5555

²Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Gıda Mühendisliği, Erzurum, Türkiye,
akkose@atauni.edu.tr - 0000-0003-1580-5226

ÖZET

Araştırmada fesleğen ekstraktının antioksidan olarak kullanımının derin yağda tekrarlı kızartma işlemine etkisi incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen fesleğen ekstraktı 1000 ppm, kontrol amaçlı kullanılan sentetik antioksidan BHT ise 200 ppm oranında ilave edilmiş ve zeytinyağında atmosferik koşullarda 180±5°C’de 3 dakika süreyle 12 tekrarlı kızartma yapılmıştır. Örnekler serbest yağ asidi, peroksit sayısı ve UV absorpsiyon karakteristikleri açısından analiz edilmiştir. Zeytinyağının peroksit sayısı (meq O₂/kg) üzerine farklı antioksidan kullanımı önemli seviyede etkili olduğu (p<0,01), antioksidan ilavesinin peroksit sayısını (meq O₂/kg) düşürdüğü ve en düşük ortalamanın fesleğen ekstraktı içeren kızartma yağında olduğu belirlenmiştir. Bütün gruplarda tekrarlı kızartma işleminin zeytinyağının peroksit değeri üzerine önemli seviyede etki ettiği tespit edilmiştir (p<0,01). Antioksidan kullanımının serbest yağ asidi miktarında (% oleik asit) azalmaya sebep olurken, en düşük ortalama değer fesleğen ekstraktı içeren kızartma yağında tespit edilmiştir. Serbest yağ asidi miktarı kontrol ve antioksidan ilaveli gruplarda tekrarlı kızartma işlemiyle önemli seviyede artış göstermiştir (p<0,01). Farklı antioksidan kullanımı K₂₃₂ ve ΔK değerleri üzerine önemli seviyede etki etmişken (p<0,05), K₂₇₀ değeri üzerinde istatistiki olarak bir farklılık görülmemiştir (p>0,05). Bununla birlikte K₂₇₀ değeri tüm gruplar için tekrarlı kızartma işleminden önemli seviyede etkilendiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kızartma, oksidasyon, antioksidan, fesleğen, zeytinyağı

Arbusküler Mikorizal Fungus (AMF) Kolonizasyonu Farklı Mısır Çeşitlerinde Bazı Bitkisel Parametreleri Nasıl Etkiler ?

Dr. Öğr.Üyesi Emel ATMACA

Selçuk Üniversitesi, ekaraarslan@selcuk.edu.tr-0000-0002-2049-2423

Marfaa Hasan Mahmood MAHMOOD

Selçuk Üniversitesi, marfaamahmood@gmail.com-0000-0001-7461-6295

ÖZET

Arbusküler mikorizal fungus (AMF) spor aşılması son dönemlerde özellikle sera koşullarındaki bitkisel üretimde kullanılmaya başlanmıştır. Fosfor çözen mikrobiyal bir gübre olan mikorizal sporlar, bitkilerde verimi ve kaliteyi artırmak için önerilmektedir. Ancak mikorizal mantar sporlarıyla aşılama yaparken kullanılan materyalin bir canlı olduğu ve her bitki ve toprak koşulunda bu canlının çalışamayabileceği de bilinmelidir. Çünkü içerisinde AMF sporlarının da dahil olduğu birçok mikroorganizma çeşidi bitkiye özgü olmadığı sürece bir fayda sağlamayabilir. Optimum fayda sağlayabilmek için belirli bir mikroorganizma-bitki etkileşimine ihtiyaç vardır. Yine yabancı, ıslah edilmiş veya hibrit bir tohumla yapılacak çalışmalarda ya da bitkisel üretimde uygulamalardan güçlü bir şekilde fayda sağlayabilmek için çalışılan canlının özelliklerini bilmek gerekir. Aksi takdirde aşılama yapılan bitki ve aşılama canlı organizma arasında bir uyumsuzluk varsa aşılama yapmak ters etki de yaratabilir. Bu amaçla Sakarya Mısır Araştırma Enstitüsü'nde ADA mısır popülasyonu üzerinde yürütülen ıslah çalışmalarının farklı döngülerinden saf hat at dişi mısır ve piyasadan da hibrit DEKALB DKC 5741 at dişi mısır tohumları temin edilmiştir. Organik madde içeriği %1.47 ve kireç içeriği % 37.1 olan kumlu killi tınlı toprağa fosforlu gübre olarak MAP 0 ve 100 mg kg⁻¹ ve AMF sporu olarak ta SHUBHODAYA ticari isimli mikrobiyal gübreden 0 ve 200 adet verilerek 3 kg.lık saksılarla bir sera denemesi kurulmuştur. Yaklaşık 2 aylık bir sürenin ardından mısırlar hasat edilerek bitkinin toprak üstü aksamında bazı makro ve mikro besin element analizleri ile bitki yaş-kuru ağırlık, bitki boyu ve klorofil okuması ve köklerde infeksiyon oranı ile topraktaki AMF spor sayısı belirlenmiştir. Elde edilen değerler üzerine AMF spor uygulaması, farklı mısır çeşidi ve MAP uygulamasının genellikle önemli (P<0.01 ve P<0.05 seviyelerinde) ve olumlu etki yaptığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Arbusküler mikorizal fungus, mısır, spor, besin elementi.

Toprağın Mikrobiyolojik Verimliliğinde Arbusküler Mikorizal Fungusların (AMF) Yeri

Dr. Öğr. Üyesi Emel ATMACA

Selçuk Üniversitesi, ekaraarslan@selcuk.edu.tr-0000-0002-2049-2423

ÖZET

Toprak verimliliğinde toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik unsurlarını birbirinden ayrı düşünmemek gerekir. Eğer söz konusu bitkisel üretimse bu unsurların üçünün de bir arada uyumlu olduğu ve bu uyumun diğer biyotik ve abiyotik unsurlar tarafından da olumlu yönde desteklendiği bir süreç bulunmalıdır. Toprağın bitkiyi yaşatması esnasında kendi yapısından ve bünyesinden kaynaklanan özelliklerinin insanlar tarafından uygulanan tarımsal faaliyetlerle daha fazla düzeltilmesi gereklidir. Oysa günümüzde acımasız piyasa koşulları, iklimdeki dengesizlik, üretimde kullanılan birçok girdideki fiyat artışı nedeniyle günü kurtarma adına yapılan tarımsal faaliyetler hem üreticiyi daha fazla zarara uğratmakta hem de toprağın yapısını bozmaktadır. Bozulan bir yapının onarılması için harcanan girdiler ise daha fazla olmaktadır. Toprağın birkaç santiminin oluşmasının bile yüzyıllar aldığı düşünülürse bu toprağı yerinde tutmak adına toprak verimliliğini tam ve bütünsel olarak korumalıyız. Bunu sağlamak içinse toprağın fiziksel, kimyasal ve de hepsi adına bağlayıcı özelliği olan biyolojik verimliliğini göz önünde bulundurarak tarımsal faaliyetlerde bulunmalıyız. Hazırlanan bu derlemede toprak verimliliğinin önemli bir parçası olan mikrobiyal verimliliğin AMF ağırlıklı olarak anlatımı yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arbusküler mikoriza, fungus, verimlilik, toprak.

EPİLEPSİ HASTALARI İÇİN MAKİNE ÖĞRENİMİ TABANLI DÜŞME ALGILAMA SİSTEMİ

SEVGİ YILDIRIM¹, YELİZ DURGUN²

¹ Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tokat, Türkiye.
sseviiiattess@gmail.com– 0009-0005-7431-7056

²Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Turhal Meslek Yüksek Okulu, Tokat, Türkiye,
yeliz.durgun@gop.edu.tr- 0000-0003-3834-5533

ÖZET

Epilepsi hastalığı, halk arasında sara olarak da bilinen, nörolojik bir hastalıktır ve genellikle epileptik nöbetlerle kendini gösterir. Bir epilepsi hastasının geçirdiği nöbette çeşitli durumlar ortaya çıkar. Bu nöbetler sırasında, hasta genellikle kontrolünü kaybeder ve düşme riski taşır. Bu çalışmada, epilepsi hastalarının nöbet sırasında düşmelerini hızlı bir şekilde tespit etmek için bir sistem geliştirilmiştir. Bu sistem, Edge Impulse yazılımı, ESP32 mikrodenetleyici ve MPU6050 ivme sensörü kullanılarak oluşturulmuştur. Makine öğrenimi teknikleri kullanılarak geliştirilen bu sistem, hastanın hareketlerini izleyerek nöbet anında düşme olaylarını algılamayı amaçlamaktadır. Edge Impulse, ivme sensöründen elde edilen verilerin analiz etme ve eğitimi için kullanılmıştır. Sistem, %92,7 gibi yüksek bir doğruluk oranıyla etkili sonuçlar sunmuştur. Bu teknolojik yaklaşım, epilepsi hastalarının yaşam kalitesini iyileştirmeye yönelik önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir. Bu tespit sistemi, hastaların güvenliğini artırmak ve acil durumlarda hızlı müdahale sağlamak için önemli bir araç olmuştur. Epilepsi nöbetleri sırasında düşme, ciddi yaralanmalara ve hatta ölüme yol açabilir. Bu nedenle, nöbet sırasında düşmeleri hızlı ve doğru bir şekilde tespit etmek, hastalar için hayati öneme sahiptir. Geliştirilen bu sistem, hastaların hareketlerini sürekli olarak izleyerek, anormal bir hareket algılandığında uyarı vermektedir. Bu uyarılar, hem hastaların kendilerine hem de bakım verenlere yönlendirilebilir, böylece hızlı ve etkili müdahale mümkün hale gelmiş olur. Bu çalışma, sağlık teknolojilerindeki yapılan yeniliklerin, özellikle nörolojik hastalıkların yönetiminde nasıl bir fark yaratabileceğini göstermektedir. Epilepsi hastaları için geliştirilen bu düşme tespit sistemi, diğer nörolojik hastalıklar için de model teşkil edebilir ve geniş bir hasta grubunun yaşam kalitesini iyileştirir. Bu tür teknolojik çözümler, sağlık hizmetlerinin erişilebilirliğini ve etkinliğini artırmada önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, Epileptik Nöbetler, Düşme Tespiti, Edge Impulse, Makine Öğrenimi

UNDERSTANDING THE RELATIONSHIP BETWEEN GLUCAGON-LIKE PEPTIDE-1 AND OBESITY

Doç. Dr. Halil İbrahim CEYLAN¹, Doç. Dr. Recep Fatih KAYHAN²

¹ Ataturk University, Kazim Karabekir Faculty of Education, Physical Education and Sports Teaching Department, halil.ibrahimceylan60@gmail.com ,ORCID ID: 0000-0003-1133-5511.

² Marmara University, Faculty of Sports Sciences, Department of Coaching Education, fatihkayhan8@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1022-2892

ABSTRACT

Glucagon-like peptide-1 (GLP-1) is a gut-derived hormone that plays a crucial role in glucose homeostasis and energy metabolism. Its involvement in the regulation of appetite and body weight has garnered significant attention, particularly in the context of obesity. This abstract reviews the current understanding of the relationship between GLP-1 and obesity, exploring the mechanisms through which GLP-1 influences energy balance. The development of GLP-1-based therapies, including GLP-1 receptor agonists and dipeptidyl peptidase-4 inhibitors, has provided novel pharmacological approaches for the management of obesity. Clinical studies have demonstrated the efficacy of these agents in promoting weight loss and improving metabolic parameters in individuals with obesity and type 2 diabetes. Despite promising findings, challenges remain in fully elucidating the complexities of the GLP-1 system and its interactions within the broader neuroendocrine network. Further research is needed to optimize the therapeutic potential of GLP-1-based interventions, considering long-term safety, individual variability, and potential side effects. In conclusion, the multifaceted role of GLP-1 in the regulation of appetite and energy balance positions it as a promising target for addressing obesity. Harnessing the therapeutic potential of GLP-1 and its analogs may offer new avenues for combating the global epidemic of obesity and its associated metabolic complications.

Keywords: Obesity, Glucagon-Like Peptide-1, Weight Loss, Appetite

PROFESYONEL FUTBOLCULARIN VÜCUT KOMPOZİSYONU, MAKSİMUM HIZ VE AEROBİK KAPASİTE DEĞERLERİNİN OYNADIKLARI MEVKİLERE GÖRE İNCELENMESİ

**Doç. Dr. Recep Fatih KAYHAN¹, Doç. Dr. Halil İbrahim CEYLAN²,
Doç. Dr. İbrahim CAN³**

¹ Marmara University, Faculty of Sports Sciences, Department of Coaching Education,
fatihkayhan8@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-1022-2892

² Ataturk University, Kazim Karabekir Faculty of Education, Physical Education and Sports Teaching Department, halil.ibrahimceylan60@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1133-5511.

³ Iğdır University, Faculty of Sports Sciences, Department of Coaching Education ,
ibrahimcan_61@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-2050-1473

ÖZET

Bu çalışmanın amacı farklı mevkilerde oynayan profesyonel futbolcuların vücut kütle indeksi, vücut yağ yüzdesi, maksimum hız ve aerobik kapasite değerlerini incelemektir. Çalışmaya TFF 3. Ligde mücadele eden 23 erkek futbolcu (23,30±3,32 yaş, 180±0,5 cm boy, 76,47±5,63 vücut ağırlığı) gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara boy, kilo, vücut yağ yüzdesi, 30-40 m sprint ve 30-15 Aralıklı Fitness testleri uygulanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları, farklı pozisyonlardaki oyuncular arasında MaxVO₂ ve Max hız değerlerinde farklılıklar göstermiştir (p<0,05). Futbolcuların fiziksel uygunlukları incelendiğinde yağ yüzdesinin en yüksek orta saha oyuncularında olduğu, bunu sırasıyla defans, forvet ve kaleci pozisyonunda oynayan sporcuların izlediği görüldü. Sonuç olarak çalışmamızda özellikle defans, orta saha ve forvet pozisyonlarındaki oyuncular arasında VO₂max ve Max hız değerlerinde herhangi bir farklılık bulunmazken, orta saha oyuncularının beklenildiği gibi anlamlı olarak en yüksek aerobik ve anaerobik değerlerine sahip olduğu belirlendi. Buna göre, VO₂max'taki ve Max hızdaki defans, orta saha ve forvet pozisyonları arasındaki önemsiz farklardan bağımsız olarak, orta saha oyuncularının en gelişmiş aerobik ve anaerobik uygunluğa sahip olduğu sonucuna varabiliriz. En düşük aerobik ve anaerobik seviyeleri ise kalecilerde gözlemlendi ve bu da en zayıf aerobik uygunluğun seviyesini gösterdi. Bu sonuçlardan hareketle güncel sonuçlar veren araştırmamız ile, 3.ligde oynayan sporcuların aerobik ve anaerobik performans seviyelerine yönelik açıklayıcı bilgilerin elde edildiğini vurgulamak önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Aerobik, Anaerobik, Futbol, Performans

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the body mass index, body fat percentage, maximum speed and aerobic capacity values of professional football players playing in different positions. Twenty-three male football players (23.30 ± 3.32 years, 180 ± 0.5 cm height, 76.47 ± 5.63 body weight) competing in the TFF 3rd League participated in the study voluntarily. Height, weight, body fat percentage, 30-40 m sprint and 30-15 Interval Fitness tests were applied to the participants. The results of this study showed differences in MaxVO₂ and Max speed values between players in different positions ($p < 0.05$). When the physical fitness of the football players was examined, it was seen that the midfielders had the highest fat percentage, followed by the athletes playing in the defender, striker and goalkeeper positions, respectively. As a result, in our study, there was no difference in VO₂max and Max velocity values between the players in the defending, midfield and forward positions, while it was determined that the midfielders had the highest aerobic and anaerobic values as expected. Accordingly, we can conclude that midfielders have the most advanced aerobic and anaerobic fitness, regardless of the insignificant differences between defending, midfielding and forward positions in VO₂max and Max speed. The lowest aerobic and anaerobic levels were observed in goalkeepers, indicating the weakest level of aerobic fitness. Based on these results, it is important to emphasize that explanatory information about the aerobic and anaerobic performance levels of the athletes playing in the 3rd league has been obtained with our research, which gives up-to-date results.

Keywords: Aerobic, Anaerobic, Football, Performance

ÜST GİS ENDOSKOPİSİ YAPILAN HASTALARDA H.PYLORİ SIKLIĞI VE TEDAVİNİN ÖNEMİ

Op.Dr. Nurullah AKSOY

Özel ADN Hastanesi,Nizip,Gaziantep

Amaç: H.pylori mide mukozasına yerleşerek medical tedaviye dirençli gastrit ve ülser oluşturmakla birlikte uzun dönemde mide kanseri riskinde artışa sebep olmaktadır(1).Bu nedenle üst gastrointestinal sistem yakınması olan hastalarda endoskopi yapılması varsa H.pylori tedavisi verilmesi önem arz etmektedir. Ancak son yıllarda yaygın bir şekilde gelişen antibiyotik direnci efektif tedavi seçeneklerini azaltmaktadır.

2. basamak bir sağlık birimi olan merkezimizde 2022 nisan ile 2023 aralık tarihleri arasında çeşitli üst gastrointestinal sistem semptomları ile başvuran hastalara yapılan üst GİS endoskopisi sonuçlarını H.pylori sıklığını ve tedaviye alınan yanıtı değerlendirdik.

Materyal ve metod: 2022 nisan – 2023 aralık ayları arasında genel cerrahi uzmanı tarafından yapılan toplam 207 üst GİS endoskopisi işlemi retrospektif olarak incelendi. Biyopsi alınan hastalarda patoloji sonuçları değerlendirmeye katıldı. Patolojik olarak H.pylori saptanan hastalara bizmut,moxifloksasin,amoksisilin ve pantoprazolden oluşan dörtlü tedavi 7 gün süre ile verildi. Endoskopi sonrası 15. Günde hastalar değerlendirildi.Hastaların cinsiyeti, yaşı, endoskopik tanısı,H.pylori pozitifliği,tedaviye alınan yanıt ve komplikasyon sonuçları kaydedildi.

Bulgular: Üst GİS endoskopisi yapılan popülasyonda ortalama yaş 47,15 olarak belirlendi. Cinsiyet dağılımı 95 erkek ve 112 kadın hasta olarak hesaplandı. 11 hastada antrumda ve 17 hastada bulbusta olmak üzere toplam 28 hastada ülser saptandı (%13,5). Toplam 71 hastada gastrit saptandı(%34,2). Gastrit saptanan hastaların 7'sinde safra reflüsünün, 3 hastada ise mukozal atrofinin gastrite eşlik ettiği görüldü. 37 hastada alt özofagusta sfinkter gevşekliği mevcuttu (%17,8). İncelenen 2 hastada (%0,9) kandida özofajiti saptandı, histopatolojik olarak doğrulandı. 4 hastada (%1,9) ise primeri mide olan adenokarsinom tespit edildi ve histopatolojik olarak doğrulandı. Biyopsi alınan 207 hastanın 49'unda (%23,6) helicobakter pylori pozitif olarak belirlendi. Hiçbir hastada işleme bağlı bir komplikasyon gözlenmedi.Dörtlü H.pylori tedavisi başlanan 49 hastadan 9'u(%18,3) ilaçları tolere edemediği için tedaviyi tamamlayamadı. Tedaviyi tamamlayan 40 hastanın 37'sinde(%92,5) semptomlarda belirgin iyileşme sağlandı. 3 hastada tedaviye rağmen semptomlarda belirgin gerileme olmadı(%7,5).

Sonuç: Üst GİS endoskopisi 2. basamakta tedaviye yön vermede önemli rol oynamaktadır. Merkezimizde yapılan endoskopiler sonucunda 4 hastada malignite tespit edilerek cerrahi

tedavi alması sağlanmış olmakla birlikte benign patolojiler saptanan hastalarda da medikal tedavi ve yaşam tarzı önerilerinin doğru bir şekilde yapılabilmesinde büyük yarar sağlamıştır. Ülkemizde yapılan geniş çaplı prevalans arařtırmalarında¹ helikobakter pylori prevalansı %40.4-82.5(2,3) arasında bulunmuştur. Çalışmamızda belirediğimiz %23,9 oranı ülke ortalamasına göre düşük olmakla birlikte bölgesel sosyal ve ekonomik nedenler göz önüne alındığında anlaşılabilir düzeydedir.Halen H.pylori tedavisinde çeşitli alternatifler bulunsa da gelişen antibiyotik direnci nedeniyle tedavide etkili ilaçlar giderek azalmaktadır. Bu nedenle H.pylori de etkin tedavinin bulunması ve yeni ilaçların geliştirilmesi için yeni çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler:Özofagogastroduodenoskopi, Helikobakter Pylori, H.pylori eradikasyon

**SÜPERİOR MEZENTERİK ARTER ANEVİZMASI VE TEDAVİSİNİN BİR OLGU SUNUMU ÜZERİNDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Dr.Nurullah AKSOY

Özel AND hastanesi,Nizip,Gaziantep

SMA ANEVİZMASI SON DERECE NADİR GÖRÜLEN BİR DURUMDUR. LİTERATÜR BİLGİLERİNE GÖRE SMA ANEVİZMALARININ 3 TE 1 İ İNFEKTİF ENDOKARDİTE BAĞLI İNFEKTİF EMBOLİLERDEN KAYNAKLANIR. SIKLIKLA ABDOMİNAL AĞRI VE GASTROİNTESTİNAL KANAMA SEMPTOMLARINA NEDEN OLUR.SMA ANEVİZMASININ MORTALİTESİ YAKLAŞIK OLARAK %40-60 ARASINDA BİLDİRİLMİŞTİR.

YAŞAM ANALİZİNDE COX REGRESYON MODELİ

Doç. Dr. CANAN DEMİR¹

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
Mail:canandemir@yyu.edu.tr, ORCID:0000-0002-4204-976

ÖZET

Hayatta kalma analizi tıp, biyoloji, mühendislik, epidemiyoloji ve ekonomi gibi birçok uygulamalı alanda ortaya çıkmaktadır. Hayatta kalma analizi lojistik regresyona benzer, risk faktörlerinin veya tedavilerin bir olayın meydana gelme olasılığı üzerindeki etkisini modeller. Hayatta kalma yöntemlerinin en önemli özelliklerinden biri, iki veya daha fazla grubun hayatta kalma sürelerini karşılaştırmak ve doğrusal regresyon yapmak için t testi veya varyans analizi gibi yöntemler tarafından göz ardı edilen bu tür sansürlü gözlemleri ele alabilme yetenekleridir. Hayatta kalma analizinin amaçları arasında sonuç değişkeninin ortaya çıkışında zaman süresinin dağılımını modellemek ve bağımsız değişkenlerle olan ilişkilerini incelemektir. Bir araştırmacı, bilinen ortak değişkenlerin (örneğin, yaş veya ırk) veya öngörücü değişkenlerin (örneğin, kan basıncı) etkilerini ölçmek veya araştırmakla ilgileniyorsa, regresyon modelleri kullanılır. Geleneksel doğrusal regresyon modellerinde olduğu gibi, hayatta kalma regresyon modelleri, bir dizi öngörücünün hayatta kalma üzerindeki etkisinin, iki yordayıcının etkileşiminin veya diğer ortak değişkenlerin üstünde ve ötesinde yeni bir yordayıcının etkisinin ölçülmesine olanak tanır. Mevcut hayatta kalma regresyon modelleri arasında, Sir David Cox tarafından geliştirilen Cox orantısal risk modeli, epidemiyolojik ve tıbbi çalışmalarda büyük kullanım alanı bulmuştur. Cox regresyon modeli, klinikte uygulanan tedavi yönteminin yaşam süresine yaptığı etki ile diğer değişkenlerin etkilerini ayırt edici özelliğe sahiptir. Model klinik çalışmalarda kontrol altına alınamayan fakat tedavi yanında bireyin yaşam süresini etkileyebilecek olan diğer değişkenleri tanımlamak için de kullanılabilir. Model güven aralığını daraltarak tedavi etkisinin daha iyi kestirimini sağlayabilir. Model, yaşam süresi ile ilgili herhangi bir varsayım istemez. Fakat çeşitli değişkenlerin yaşam süresine etkisinin zaman süresi içinde sabit olduğunu varsayar. Cox regresyon modeli güçlü bir yöntemdir. Parametrik

modeller kadar doğru tahmin yapabilir. Bu çalışmanın amacı, Cox regresyon analizini detaylı bir şekilde incelemek ve temel kavramlarını açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Cox regresyon, Yaşam analizi, Sansürlü veri

Manilerde Kullanılan Arkaik Kelimeler Üzerine

Çiğdem DAMAR¹⁶

Anonim edebiyatın ürünlerinden olan maniler, kendine özgü bir tarzda söylenen dört mısradan az veya çok söylenebilen, her türlü konu hakkında oluşturulabilen manzumelerdir. Çalışmamızda, manilerde yer alan anlamı unutulmuş veya unutulmaya yüz tutan arkaik kelimeler tespit edilmektedir. Bu kelimeler Türkiye Türkçesi konuşma dilinde kullanılmayan, unutulmuş veya anlamsal olarak değişmiş olan kelimelerin tespitine dayanmaktadır. Tespit edilen kelimelerin anlam karşılıkları çeşitli kaynaklar kullanılarak gösterilmekte olup var ise maniler içindeki anlamsal karşılıkları da verilmektedir.

Çalışmamızda, tespit edilen kelimelerin hangi kelime gruplarında yer aldığı sınıflandırılarak gösterilmekte olup şayet var ise eklerinin kelimeye kattığı anlam ve günümüz Türkiye Türkçesindeki karşılığı, nasıl kullanıldığı da gösterilmektedir.

Amacımız manilerde yer alan arkaik kelimelerin tespit edilerek ortaya konmasıdır. Bu sebeple kaynak taraması yapılarak manilerdeki kelimeler tespit edilmiştir. Tespit edilen kelimeler, etimolojik sözlükler ve çeşitli sözlükler aracılığıyla anlam karşılıkları bulunarak analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mani, arkaik kelimeler, kelime grupları

---

¹⁶ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Öğretim Görevlisi
Orcid: 0009-0001-4187-6522

ANTER KISSASI'NIN 5. CİLDİNDE ANLATILAN HİKÂYELER ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Çiğdem DAMAR¹⁷

Özet

Cahiliye döneminde yaşamış olan Anter'in hikâyeleri yüzyıllar boyunca anlatılmıştır. Hikâyeler, Osmanlı döneminde Arapçadan Türkçeye aktarılmıştır. Çalışmamız, Anter kıssalarının 5. cildinde yer alan hikâyelerin neler olduğu ve neler anlattığı ile ilgilidir. Anter'in 5. cildinde belirlenen hikâyeler şunlardır: Anter, Gamra ve Zü'l Himar'ın Hikâyesi, Anter ve Kabilesi Beni Abs'ın Mücadelesi, Hatem'in Hikâyesi, Mecid ve Esmâ'nın Hikâyesi, Satıh El-Kahin ve Hani bin Mesud'un Hikâyesi, Anter ve Kabilesinin Esir Olması Hikâyesi.

Anlatılan hikâyelerde, Cahiliye döneminde Arap kültürü hakkında edinilen bilgiler değerlendirilmekte ve hikâyeleri akıcı kılan anlatım özelliklerinden bahsedilmektedir.

Anahtar kelimeler: Anter, 5. cilt, hikâyeler.

Abstract

The stories of Anter, who lived in the period of ignorance, have been told for centuries. The stories were translated into Turkish during the Ottoman period. Our study is about what the stories in the 5th volume of Anter, Gamra and Zü'l Himar, Anter and His Tribe, the Struggle of Beni Abs, the Story of Hatem, the Story of Mecid and Esmâ, Satıh El-Kahin and Hani bin The Story of Mesud, The Story of Anter and His Tribe Being Captive.

In the stories told, the information obtained about the Arab culture during the ignorance period is evaluated and the narrative features that make the stories fluent are mentioned.

Keywords: Anter, volume 5, stories.

---

¹⁷ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Öğretim Görevlisi
Orcid: 0009-0001-4187-6522

BİR SANAT ESERİNİN ANALİZİ: ‘SOKRATES’İN ÖLÜMÜ’ TABLOSU

Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU ¹

¹ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, adurakoglu06@gmail.com-
ORCID:0000-0002-9687-8939

ÖZET

1787’de Jacques Louis David tarafından tuval üzerine yapılan ‘Sokrates’in Ölümü’ tablosu bir yağlıboya çalışmasıdır. David, yargılama sonucunda idam cezası alan ve cellat tarafından kendisine baldıran zehri içirilen Sokrates’in infazını resmetmiştir. Tablodaki figürlerden bazıları, Sokrates’in infazına gerçekten de tanık olmuş kişilerin temsili niteliğindedir. Felsefi ve tarihi metinlerden yola çıkılarak Sokrates’in son anlarının resmedildiği bu tabloda Sokrates’in öğrencisi Platon ile Sokrates’in infazına tanık olan Kriton ve Sokrates’in eşi Ksantippi figürlerine de yer verilmiştir. Yargılama sürecinde Atina’da bir zindanda tutuklu kalan Sokrates, aynı yerde idam edilmiştir. Tabloda resmedilen zindanın içinde 12 figür bulunmaktadır. Bu çalışma Sokrates, Platon ve Ksantippi figürlerinin analizi ile sınırlandırılmıştır. Bugüne kadar Sokrates’in infaz sahnesi çok sayıda resme konu olmuştur. Çalışmanın sonunda, Ressam David’in, Sokrates’in infaz sahnesini anlatılara en uygun resmeden sanatçı olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Louis David, Sokrates’in Ölümü, figür.

GUY DEBORD'DA YABANCILAŞMA KAVRAMI

Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU ¹

¹ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, adurakoglu06@gmail.com-
ORCID:0000-0002-9687-8939

ÖZET

Bu çalışmanın amacı 'gösteri toplumu' kavramını ilk kez sosyolojiye ve iletişim bilimlerine kazandıran Fransız filozof, yazar ve yönetmen Guy Debord (1931- 1994)'un gösteri toplumu ile buna ilişkin yabancılaşma kavramı hakkındaki düşüncelerini ortaya koyarak Debord'un yabancılaşmanın hangi çeşidine göre yaklaşımlarda bulunduğunu tespit etmektir. Debord'un yaşadığı dönemde gösteriler sinema, televizyon dergi gibi kitle ileti araçlarıyla oluşturuluyordu. Bu türden ileti araçlarının yaydığı imaj ve temsillerin toplumsal yaşamdaki gerçeklikleri maskeleyişini ifade eden Debord, bu durumun insanların yabancılaşmasına neden olduğunu vurgular. Ona göre, böylesi bir ortamda yaşayan insanların yaratıcılık yeteneği körelir. Böylece insanlar yalnızca edilgen bir biçimde seyirci hâline gelirler. Marks'tan etkilenen Debord'a göre, insanı diğer canlılardan ayıran özelliği üretken olmasıdır. Oysa insanlar, ileti araçlarıyla pasif bir biçimde seyirci olarak kendisine sunulanları izlemektedir. Debord, böylesi bir ortamda bulunan insanların üretkenlik yeteneklerinin körelmişini ve bu nedenle kendilerine yabancılaştıklarını ifade etmektedir. Çalışmanın sonunda Debord'un daha çok teknolojik faktörleri ön plana çıkartan yaklaşıma göre insanların yabancılaştıklarını iddia ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Debord, gösteri toplumu, sosyal medya.

Sartre’in ‘Ruhun Ölümü’ Romanında Ölüm Teması

Prof. Dr. Abdullah DURAKOĞLU ¹

¹ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, adurakoglu06@gmail.com-
ORCID:0000-0002-9687-8939

Safiye Seher DURMAZ ²

² Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans öğrencisi
seher.durmaz.58@gmail.com- ORCID:0009-0009-5797-9735

Lütfiye BAKAN ³

³ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans öğrencisi
bakanlutfiye338@gmail.com- ORCID:0009-0004-7192-2376

ÖZET

Ölüm, edebiyat ve felsefede alanında eserler kaleme alan bazı yazarların da ilgilendiği bir olgudur. Bunlardan biri de Fransız varoluşçu filozof Jean Paul Sartre’dir. Roman, öykü, felsefe gibi farklı alanlarda eserler ortaya koyan Sartre’in adından da anlaşılacağı gibi ‘ölüm’ temasını en yoğun işlediği eserlerden biri ‘Ruhun Ölümü’ adlı romanıdır. Bu çalışmanın amacı, ‘Ruhun Ölümü’ başlıklı romanı analiz ederek bu eser bağlamında yazar Sartre’in ölüm temasına ilişkin felsefi düşüncelerini tespit etmektir. Bu romanın başkahramanları Mathieu ve Marcelle’dir. Romanda herkes her an patlak vermesi beklenen savaştan endişe etmektedir. Alman ordusunun Paris’i işgal etmesiyle birlikte Fransa’da seferberlik ilan edilir. Tüm seçim ve davranışlarını özgür iradesiyle yapan Mathieu savaşa gidip gitmeme arasında seçim yapmak zorunda kalır. İkilemde kalan Mathieu’ya göre, savaşa gitmeme tercihi daha ağır basmaktadır. Ona göre, savaşa gitmek ve savaşmak başlı başına bir saçmalaktır. Çünkü Mathieu, yaşadığı deneyimlerden yola çıkarak insanların ölümden kurtulsalar bile ölüm korkusuyla yaşadıkları dönemin etkilerinden hiçbir zaman kurtulamayacaklarını düşünür. Bu durumda varoluşun anlamı kaybolur. Yazar Sartre’a göre, bizi hayata bağlayan şey sonsuz olma izlenimidir. Ölüme yaklaştığımız anlarda bu duyguyu kaybettiğimizde onun tekrar geri gelmesi mümkün değildir. Bu duygunun kaybedilmesinden sonra yaşamaya devam etmek de anlamsızdır. Çalışma sürecinde Sartre’in ölüme ilişkin düşüncesini romanda Mathieu karakteri üzerinden verdiği

tespit edilmiş ve bu nedenle çalışmada daha çok romanda kurgulanan Mathieu karakterinin ölüm temasına ilişkin düşüncelerine ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sartre, Ruhun Ölümü, Ölüm.

PELASGLARIN KÖKENİ

Doç. Dr. Olcay TURAN ¹

¹ Kırklareli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, olcayturan@yahoo.com - ORCID ID: 0000-0002-8093-9143

ÖZET

Etimolojik olarak Pelasg (Pelasgoi) kelimesinin anlamı tam olarak bilinmemekle beraber bu konuda antik çağlardan günümüze kadar pek çok teori ortaya atılmıştır. Pelasgos kelimesinin *pelargos* yani leylek kelimesinden geldiği düşünülmektedir. Zira Strabon, Pelasglar'ın oldukça sık göç eden bir halk olduğunu belirtmiştir. Murray'e göre kelime *pelas* geden türemiş olup komşu topraklar manasına gelmektedir. Julius Pokorny, Hint-Avrupa dil ailesinde *plak-* kökünün düz, yassı manasında kullanıldığını ve Pelasgoi kelimesinin *plag-skoi* kelimesinden türediğini belirterek, kelimenin ova sakinleri manasına geldiğini ifade etmiştir.

Pelasglar, Troaia savaşına Hippothous ve Pylaeus'un önderliğinde Troia'nın müttefiki olarak katılmışlardır. Homeros, Pelasglar'ın Troas bölgesinde özellikle bereketli Larisa çevresinde yaşadıklarını belirtmekte, ayrıca Thrakia'nın güney sahillerinde de ikamet ettiklerini bildirmektedir. Hesiodos, eserinde Pelasgus'un Arkadia kralı Lycaon'un babası olduğunu belirtmektedir. Samoslu Asius ise Pelasgus'un dünyaya gelen ilk insan olduğunu ifade eder.

Antik dönem yazarlarından Herodotos, Pelasglarla ilgili önemli bilgiler aktarmıştır. Ona göre Hellenlerden tamamen farklı bir dil konuşan Pelasglar, MÖ V. yüzyılda Tyrsen'in ötesindeki Kreston adlı bir kentte ikamet etmektedirler. Thessalia'nın eski sakinlerinin Pelasglar olduğu bilgisini aktaran Herodotos, Hellespontos kıyısındaki Plakia ve Skylake'de de bir zamanlar Pelasgların yaşadığını ifade etmiştir. Thukydides, Akteli, Lemnoslu ve Attikalı Pelasgları Thrrhenler olarak ifade etmiştir. Pausanias'da Pelasgları Arkadia bölgesinin yerli halkı olarak göstermektedir.

Pelasgların kökenleri gibi ilk yurtlarının neresi olduğu da üzerinde oldukça tartışılan bir konudur. Pelasgların güneyden gelmedikleri oldukça açıktır. Pelasglar, Girit'deki Gerçek Giritliler veya Eteokretlerden kesinlikle farklıdır. Söz konusu duruma ek olarak Pelasglar Güney Ege'nin başka herhangi bir yerinde görülmemektedirler. Anadolu'nun güneybatı

kıyılarından geldikleri de söylenemez zira bu bölgede Karialılar ve Lykialılar yaşamaktaydı. Daha önceden verilen bilgilerden hareketle Pelasgların anayurdunun kuzeyde olma olasılığı oldukça yüksektir. Troas ve Thrakia’da Pelasgların izlerine rastlanması onların muhtemel anayurdunun Karadeniz’in kuzey kıyıları olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pelasglar, Hellas, Hellen, Anadolu

Origin of Pelasgians

Although the etymological meaning of the Word Pelasg (Pelasgoi) is not fully known many theories have been put forward on this subject from ancient times to the present. It is thought that the Word Pelasgos comes from the Word *pelargos*, meaning stork. Because Strabo stated that the Pelasgians were a people who migrated quite frequently. According to Murray, the word is derived from *pelas ge* and means neighboring lands. Julius Pokorny stated that in the Indo-European language family, the root *plak-* is used in the sense of flat, and that the Word Pelasgoi is derived from the word *plag-skoi*, and that the Word means plain dwellers.

The Pelasgians participated in the Trojan War as allies of Troy under the leadership of Hippothous and Pylaeus. Homer states that the Pelasgians lived in the Troad region, especially around the fertile Larisa, and also states that they lived on the southern coast of Thrace. Hesiod states in his work that Pelasgus is the father of Lycaon, the king of Arkadia. Asius of Samos states that Pelasgus was the first human being born.

Herodotos, one of the ancient writers, conveyed important information about the Pelasgians. According to him, the Pelasgians, who spoke a completely different language from the Greeks, lived in a city called Kreston beyond Tyrsen in the 5th century BC. Stating that the ancient inhabitants of Thessaly were Pelasgians, Herodotos stated that Pelasgians once lived in Plakia and Skylake on the Hellespont coast. Thucydides referred to the Akteli, Lemnos and Attic Pelasgians as Thrhens. Pausanias shows the Pelasgians as the indigenous people of the Arkadia region.

Just like the origins of the Pelasgians, where their first homeland was is also a highly debated issue. It is quite clear that the Pelasgians did not come from the south. The Pelasgians are certainly different from the True Cretans or Eteocretes of Crete. In addition to this situation, Pelasgians are not seen anywhere else in Southern Aegean. It cannot be said that they came

from the southwestern coast of Anatolia, because Carians and Lycians lived in this region. Based on the information given previously, it is very likely that the homeland of the Pelasgians is in the North. The fact that traces of Pelasgians were found in Troad and Thrace suggests that their possible homeland may be the northern shores of the Black Sea.

Key Words: Pelasgians, Hellas, Greek, Anatolia.

**DOĞA-İNSAN İLİŞKİSİNE YETİŞKİN VE ÇOCUKLARIN GÖZÜNDEN BAKIŞ:
SON ADA VE SON ADA'NIN ÇOCUKLARI**

Doç. Dr. Arzu ÖZYÖN

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü,
E-mail: arzu.ozyon@dpu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0003-2730-9676

ÖZET

Çevresel sorunlara duyarlılığı ile bilinen Zülfü Livaneli'nin *Son Ada'nın Çocukları* adlı romanı yazarın *Son Ada* adlı romanının çocuklar ve gençler için uyarlanmış halidir. Yazar her iki romanda da doğa insan dikotomisini ele alsada *Son Ada* ve *Son Ada'nın Çocukları*'nda roman kahramanlarının doğaya bakışı ve çevresel sorunlara karşı tutumu arasında farklılıklar olduğu gözlenmektedir. Bu farklılık temel olarak iki romanın anlatıcıları arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. *Son Ada*'da anlatıcı bir yetişkinken, *Son Ada'nın Çocukları*'nda ise romanın adı ile de uyum sağlayacak şekilde- bir çocuktur. *Son Ada*'da neredeyse tamamı yetişkinlerden oluşan ada halkının yaşanan çevresel sorunlarla ilgili olarak umutsuzluğa kapıldıkları, kötümser oldukları ve bu nedenle de bir süre sonra sorunlarla mücadele etmeyi bıraktıkları gözlenir. Oysa *Son Ada'nın Çocukları*'nda anlatıcının da aralarında olduğu adada yaşayan çocukların deneyimledikleri çevresel sorunlar karşısında adanın eski haline döneceği konusunda daha umutlu ve iyimser oldukları ve mücadeleyi sonuna dek bırakmadıkları görülür. **Anahtar Kelimeler:** *Son Ada*, *Son Ada'nın Çocukları*, doğa, insan, eko-eleştiri.

**A LOOK AT NATURE-HUMAN RELATIONSHIP THROUGH THE EYES OF
ADULTS AND CHILDREN: THE LAST ISLAND AND CHILDREN OF THE LAST
ISLAND**

ABSTRACT

Known for his sensitivity to environmental problems, Zülfü Livaneli's novel, *Children of the Last Island* (*Son Ada'nın Çocukları*), is an adaptation of the author's novel, *The Last Island* (*Son Ada*), for children and young people. Although the author deals with the nature-human dichotomy in both novels, it is observed that there are differences between the novel heroes' view of nature and their attitude towards environmental problems in *The Last Island* and *Children of the Last Island*. This difference is mainly due to the difference between the narrators of the two novels. While the narrator in *The Last Island* is an adult, in *Children of the Last Island* he is a child- in harmony with the name of the novel. In *The Last Island*, it is observed that the islanders, almost all of whom are adults, become hopeless and pessimistic about the environmental problems and therefore stop struggling with the problems after a while. However, in *Children of the Last Island*, it is seen that the children living on the island, including the narrator, are more hopeful and optimistic that the island will return to its former state in the

face of the environmental problems they experience, and they do not give up the struggle until the end.

Keywords: *The Last Island, Children of the Last Island*, nature, human, ecocriticism.

ZÜLFÜ LİVANELİ ROMANLARINDA ENGELLİ BİREYİN FARKLI TEMSİLLERİ: EDEBİYATA SOSYOLOJİK BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Arzu ÖZYÖN

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü,
E-mail: arzu.ozyon@dpu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0003-2730-9676

ÖZET

Sinemada olduğu gibi edebiyatta da farklı engelli birey temsilleri görmek mümkündür. Engelli bireyler kimi zaman olumlu kimi zaman olumsuz olarak temsil edilmektedir. Örneğin, engelli bir birey bir edebi eserde “kahraman” veya “sevimli günahsız” olarak temsil edilirken, bir başka eserde “kurban”, “şiddetin nesnesi”, “tekinsiz”, “öteki” temsilleri ile karşımıza çıkabilmektedir. Sinema ve edebiyattaki engelli birey temsilleri elbette ki toplumsal temsillerin bir yansımasıdır. Diğer bir deyişle, gerçek hayatta toplumda engelli bireylere karşı sergilenen tutumlar ya da engelli birey ile ilgili olarak zihnimizde var olan kültürel kodlar, kalıplaşmış düşünce ve önyargılar sinemada ve edebi eserlerde (yeniden) temsil edilmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada toplumsal sorunlara duyarlılığı ile tanınan çok yönlü sanatçı ve yazar Zülfü Livaneli tarafından yazılmış *Son Ada*, *Son Ada'nın Çocukları*, *Balıkçı ve Oğlu*, *Kardeşimin Hikayesi* adlı seçilmiş dört romanda yer alan engelli birey temsilleri belli stereotipler çerçevesinde analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: engelli birey, önyargı, roman, temsil.

DIFFERENT RE-PRESENTATIONS OF DISABLED INDIVIDUAL IN ZÜLFÜ LİVANELİ'S NOVELS: A SOCIOLOGICAL LOOK AT LITERATURE

ABSTRACT

It is possible to see different (re)presentations of disabled individuals in literature, as in cinema. Disabled individuals are sometimes (re)presented positively and sometimes negatively. For instance, while a disabled individual is represented as a “hero” or “sweet innocent” in one literary work, he or she may appear as a “victim”, “object of violence”, “uncanny” or “other” in another work. (Re)presentations of disabled individuals in cinema and literature are, of course, a reflection of social (re)presentations. In other words, the attitudes towards disabled individuals in society in real life or the cultural codes, stereotypes and prejudices that exist in our minds regarding disabled individuals are (re) presented in cinema and literary works. In this context, in this study, the representations of disabled individuals in four selected novels named *The Last Island (Son Ada)*, *Children of the Last Island (Son Ada'nın Çocukları)*, *The Fisherman and His Son (Balıkçı ve Oğlu)*, *The Story of My Brother (Kardeşimin Hikayesi)*, written by the versatile artist and writer Zülfü Livaneli, who is known for his sensitivity to social problems, are analyzed within the framework of certain stereotypes.

Keywords: disabled individual, prejudice, novel, (re)presentation.

REFİK ERDURAN’IN “*SEHER VAKTİ*” ADLI TİYATRO OYUNUNDA POLİSİYE UNSURLAR

DETECTİVE ELEMENTS IN REFİK ERDURAN’S THEATER PLAY CALLED “*SEHER VAKTİ*”

Doktora Öğrencisi YASİN KARAMAN

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİYESİ, Edebiyat Fakültesi,
vasinkaraman004@gmail.com – ORCID ID: 0000-0001-8108-1217.

ÖZET

Polisiye kurgu, ana hatları itibariyle ustaca planlanmış bir cinayet ve bu cinayetin nasıl işlendiğini okuyucu ile birlikte çözmek adına çaba gösteren bir dedektif veya dedektif rolü üstlenmiş herhangi bir karakter üzerine konumlanmaktadır. Bir cinayeti veya bir suçu aydınlatmak için ortaya konulan çaba üzerine bina edilen polisiye kurgu, edebi literatürde her ne kadar roman türü ile özdeşleşmiş olsa da aslında öykü, film senaryosu ve tiyatro metinlerinde de sıklıkla kullanılmaktadır. Polisiye kurgu türünün vazgeçilmez unsuru suç kavramıdır. Bu nedenle, bu kurgu türünün tercih edildiği eserlerde genellikle *suç-suçlu-dedektif* üçgeni belirgin bir şekilde öne çıkmaktadır. Polisiye kurgunun hâkim olduğu eserlerin merkezinde genellikle ustaca işlenmiş bir cinayet ya da bazen de oldukça gizemli bir olay yer almaktadır. Söz konusu cinayet veya olayın üzerindeki sır perdesini aralayabilecek kapasitedeki dedektif ise polisiye kurgunun en güçlü dayanaklarından birini oluşturmaktadır. Dedektif, kendine has yöntemler vasıtasıyla cinayetin işlenme veya olayın gerçekleşme anından itibaren genellikle geriye doğru bir zaman akışı içinde olayları doğru ve mantıklı bir şekilde yeniden kurgulamak için çaba göstermektedir. Bu çaba sonucunda dedektif, ulaştığı bilgi ve belgeler ışığında söz konusu cinayeti veya gizemi şeffaf bir şekilde aydınlatmaktadır. Dedektifin bu muhakeme yeteneği polisiye kurgu mantığı içerisinde mutlak öncelik olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla denilebilir ki polisiye kurgu, her şeyden önce bir mantık ve muhakeme oyunudur. Suç, gizem ve entrika dolu öğeler üzerine inşa edilen polisiye kurgu, bütün dünya edebiyatlarında olduğu gibi Türk edebiyatında da başta roman olmak üzere öykü, film senaryosu ve tiyatro metinlerinde varlık göstermektedir. Bu minvalde Refik Erduran’ın *Seher Vakti* (1997) adlı tiyatro oyununda da polisiye kurgu özelliklerinin öne çıktığını söylemek mümkündür. Söz konusu bu inceleme de oyunun kurgusunda yer alan polisiye unsurları görünür kılmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, Polisiye Kurgu, Refik Erduran, *Seher Vakti*.

ABSTRACT

Detective fiction is essentially based on a masterfully planned murder and a detective, or any character playing the role of a detective, trying to figure out together with the reader how this murder was committed. Although detective fiction, which is based on the effort to shed light

on a murder or crime, is identified with the novel genre in literature, it is actually frequently used in stories, film scripts and theater texts. The indispensable element of the detective fiction genre is the concept of crime. For this reason, the crime-criminal-detective triangle usually stands out in works where such fictions are preferred. At the center of works dominated by detective fiction is usually a masterfully committed murder, and sometimes a very mysterious event. The detective, who has the capacity to reveal the mystery surrounding the murder or incident in question, constitutes one of the strongest pillars of detective literature. The detective tries to reconstruct events accurately and logically with his own methods, usually by going backwards in time from the moment the murder was committed or the event occurred. As a result of this effort, the detective transparently sheds light on the murder or mystery in question in the light of the information and documents he obtains. This reasoning ability of the detective is considered an absolute priority within the logic of detective fiction. Therefore, it can be said that detective fiction is, first and foremost, a game of logic and reasoning. Detective fiction, based on detective stories, mystery and intrigue-filled elements, is present in Turkish literature as well as in all world literature, especially novels, stories, film scripts and theater texts. In this regard, it is possible to say that detective fiction features come to the fore in Refik Erduran's theater play *Seher Vakti* (1997). This review aims to make visible the detective elements in the fiction of the game.

Keywords: Theatre, Detective Fiction, Refik Erduran, *Seher Vakti*.

ADAM ÖYKÜ (2001 YILI) DERGİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. MUSTAFA OKÇUL¹⁸

ÖZET

Adam Öykü dergisi, 1995 ile 2005 tarihleri arasında iki aylık dönemde aralıksız elli sekiz sayı çıkmış süreli bir yayındır. Bu çalışmada, *Adam Öykü*'nün 2001 yılındaki sayıları incelenmiştir. 2001 yılında dergide iki ay aralıkla toplam altı sayı yayımlanmıştır. Derginin bu yılki sayılarında yüz kırk üç metin bulunmaktadır. Bu metinlerin çoğunluğunu öykü türü teşkil eder. Dergide doksan sekizi yerli, yirmi üç tanesi çeviri olmak üzere yüz yirmi bir öykü bulunur. Geri kalan yirmi iki metin ise yoğunluklu olarak inceleme, söyleşi, deneme türlerindedir. Ayrıca 2001 yılının 34. sayısında “Yeni Amerikan Öykücülerini Özel Bölümü” bulunmaktadır. Bu sayıda modern Amerikan öyküsü ve temsilcileri üzerinde durulmaktadır. 2001 yılı *Adam Öykü* dergisinde Türk ve dünya öykülerini incelemeyi amaçlayan değerlendirme yazıları, öyküyle ilgili kuramsal metinler, öykücülerle söyleşiler, öykü araştırmaları, kitap tanıtımları da mevcuttur. Türk öykücülerle yapılan söyleşiler genelde edebiyat tarihine, özeldeyse Türk öykü tarihine ışık tutması açısından önem taşımaktadır. Çağdaş Türk öyküsünün teknik ve üslup özelliklerini bu röportajlarda bulmak mümkündür. Bu incelemede, Türkçe ve yabancı öykü türleri dışındaki metinler ve bunların özellikleri ön plana çıkarılmıştır. Bundaki amaç 2001 *Adam Öykü* dergisinin öykü türünün kuramsal yönü ile teknikleri ve bunların öncülüğünü yapan yazarlarla ilgili çalışmalarını ön plana çıkarmaktır. Bu sayede derginin Türk öykücülüğünde edindiği misyonun daha belirgin hale geleceği kanaatindeyiz. Geleneksel Türk hikâyesi ile çağdaş Türk öyküsünün mukayesesini sunması açısından burada yer alan araştırmalar önem arz etmektedir. *Adam Öykü*, Türk edebiyatına pek çok genç öykücünün kazandırmasının yanında öykü türünün geniş bir okur kitlesine ulaşmasına ve okurca tanınmasına aracılık etmiştir. Öte yandan Türk edebiyatında yirminci yüzyıl başlarında öykücü ve öykü kitabı sayısının artmasında *Adam Öykü* dergisi önemli bir etkiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Süreli Yayınlar, dergicilik, *Adam Öykü*

---

¹⁸ MEB, Dr. mustafaokcul@gmail.com, ORCID İD: 0000-0002-2463-7511

KONYA EVLERİNDE KENAR DANTELLERİ

Araştırma Görevlisi Dr. ŞERİFE DOĞAN¹⁹

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ, MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ,

serifedogan73@gmail.com

ORCID ID <https://orcid/0000-0002-7862-4599>

ÖZET

Bu araştırmada “Konya evlerinde kenar dantelleri konu olarak seçilmiştir. Halk arasında dantele “tentene” denilmektedir. El sanatları içinde yer alan dantel örücülüğü öncelikle yapılışının kolay olması ve zarif görünümü ile varlığını sürdürmüştür. Dantel, iplikle ağ gibi örülerek veya bir kumaşın kenarına işlenerek meydana getirilen ince örgüdür. İnce ilmekli ve değişik şekillerde desen yapılarak örülen seyrek bir dokuma olan dantel örücülüğü çeyize verilen önemi ortaya koymaktadır ve sandıklarda muhafaza edilmektedir. Günümüzde kullanım alanı giderek azalan danteller değerini hala korumaktadır.

Anadolu'nun her köşesinde evlenecek çağa gelmiş genç kızlarımız, el becerileriyle emeklerini yoğurarak çok güzel danteller ortaya çıkarmaktadırlar. Bu bazen anneden kızına, bazen komşudan komşuya, bazen de köyden kente giderek yapan kişinin elinde yeniden şekillenir. Ören kişi yaptığı işi kendi kişiliğinden, çevresinden bir şeyler katarak, çeşitli ilaveler, eksiltmeler, yapıp deseni zenginleştirir. Sonuçta yapan kişinin elinde yeni bir kimlik kazanmıştır. Türk kadınının ince zevki ile doğayı kendine has üsluplaştırdığı danteller Anadolu'nun her yöresinde rastlamak mümkündür. Özellikle Konya yöresinde sayısız kaynağı bulunan dantellerin kullanım alanları ve çeşitleri çoktur.

Bu amaç doğrultusunda Konya evlerinde derlenen kenar danteli konu olarak seçilmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. İlk olarak literatür taraması yapılarak, konu ile ilgili yayımlar incelenmiştir. İlgili bilgiler kaynak kişilerden alınmış, fotoğrafları çekilmiştir. İncelenen örneklerin milimetrik aydınır kâğıda aslına bağlı kalınarak çizimi yapılmıştır. Değerlendirmeye yol gösterecek cinsi, formu, boyut, teknik, konu, renk, konu, kompozisyon özellikleri incelenmiştir. Bu araştırma sonucunda kültürel miras olan el sanatları eserlerinin özelliklerini tanıtmak, nasıl bir gelişme gösterdiğini sergilemek, Türk ve dünya sanatı içinde gerekli yeri almasına yardımcı olmaktadır.

Anahtar kelimeler: Konya, dantel, kenar danteli, çeyiz.

EDGE LACE IN KONYA HOUSES

ABSTRACT

In this research, "edge lace in Konya houses was chosen as the subject. Lace is called "tentene" among the people. Lace knitting, which is among the handicrafts, has survived primarily due to its ease of making and elegant appearance. Lace is a fine weave created by knitting with thread like a net or embroidering it on the edge of a fabric. Lace knitting, which is a sparse weave with thin loops and

¹⁹ Araştırma Görevlisi Dr. ŞERİFE DOĞAN, SELÇUK ÜNİVERSİTESİ, MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ, EL SANATLARI BÖLÜMÜ, serifedogan73@gmail.com

patterns in different shapes, reveals the importance given to dowry and is kept in chests. Lace, whose usage area is decreasing nowadays, still maintains its value.

In every corner of Anatolia, young girls of marriageable age create beautiful lace by using their manual skills and labor. This is sometimes transferred from mother to daughter, sometimes from neighbor to neighbor, sometimes from village to city, and is reshaped in the hands of the person who does it. The knitter enriches the pattern by adding something from his own personality and environment to the work he is doing, making various additions and deletions. As a result, it gained a new identity in the hands of the person who made it. It is possible to come across lace in every region of Anatolia, in which the Turkish woman has styled nature with her refined taste. Lace, which has countless sources especially in the Konya region, has many usage areas and varieties.

For this purpose, edge lace collected in Konya houses was chosen as the subject. Qualitative research method was used in this study. First, a literature review was conducted and publications on the subject were examined. Relevant information was taken from source people and photographs were taken. The examined samples were drawn faithfully to the original on millimetric tracing paper. Type, form, size, technique, subject, color, subject and composition features that will guide the evaluation were examined. As a result of this research, the aim is to introduce the characteristics of handicraft works that are cultural heritage, to demonstrate how they have developed, and to help them take the necessary place in Turkish and world art.

Key words: Konya, lace, edge lace, dowry.

İĞNE OYASI İLE YAPILAN TAKIM KESELER

Araştırma Görevlisi Dr. ŞERİFE DOĞAN²⁰

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ, MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ,

serifedogan73@gmail.com

ORCID ID <https://orcid/0000-0002-7862-4599>

ÖZET

El sanatları bir toplumun kültürünü en güzel şekilde yansıtan estetik ve ince görünüşüyle, insanların duygu, düşüncelerini dile getirdikleri açık belgelerdir. İhtiyaçla birlikte doğan el sanatları geçmişle olan bağlarımızı geleceğe taşıyan bir köprü olmaktadır.

Keselerin Avrupa devletleri ve Osmanlı döneminde devlet teşkilatlarında özel kurumlarda, kadın erkek giyim süslemelerde ihtiyaca göre kullanıldığı görülmüştür. Eskiden giysilerde cep olmadığı için yanda taşınacak şeyler, kemer ve kuşağa kese asılı olarak koyulurdu.

Bir genç kızın hayatında dönüm noktası olan evlilik için aranan vasıflar arasında ev işleri, yemek yapma, nakış ve benzeri el sanatlarını bilmesi önem taşıyan özelliklerdendir. Çok eski bir geçmişi olan ve milli kültür varlıklarımızın en önemlilerinden olan oylar hemen hemen her bölgede yapılmakta ve bölgelere göre özellik taşımaktadır. Bölgeden bölgeye değişen adetlere göre de hazırlanan hediyeleri genellikle evlenecek olan genç kız yapar ve bunların içinde büyük bir zevkle yapılanlarda damat için hazırlanan hediyeler olurdu. Bu hediyelerin içinde yeri doldurulamayacak ince bir zevkle işlenmiş takım keseler yer alırdı. Takım keselerin giyimle ilgili bir ahenk içinde yer olmasına özen gösterilirdi. Bu keseler renkleriyle yapılarıyla genç kızın beceri, duygu ve düşüncelerini yansıtırı. Erkeklerde bu işlemleri zevkle kullanırlardı. Bugünde çok eski olmakla birlikte varlıklarını görmek mümkün olan bu keselerin incelenip derlenip Türk el sanatları içinde yerini alması sağlanmalıdır. Türk toplumun bu konuda bilinçlendirilmemesi, türk el sanatlarının arşivlerde, sandıklarda bekletilmesine, çürümeye ve yok olmaya ya da ticaret haline getirilerek yok pahasına elden çıkartılmasına sebep olmaktadır.

Araştırma konusu olarak seçilen iğne oyası ile yapılan takım keseler(para, mühür, saat) Aydın İli'nde bulunan Aydın Müzesi'nde incelenmiştir. 6 adet iğne oyası ile yapılmış takım keseler ile sınırlandırılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamına alınan konu hakkında İlk olarak literatür taraması yapılmış, konu ile ilgili yayınlar incelenmiştir. Daha sonra araştırma konusu olan iğne oyalı keselerin fotoğrafları çekilmiş, envanter bilgileri alınmıştır. Veriler toplanarak analiz edilmiştir. İğne oyası keselerin cinsi, teknik özellikleri, biçimi, motifler ve kompozisyon özelliklerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelime: Kese, Türk el sanatı, iğne oyası, motif, süsleme.

²⁰ Araştırma Görevlisi Dr. ŞERİFE DOĞAN, SELÇUK ÜNİVERSİTESİ, MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ, EL SANATLARI BÖLÜMÜ,serifedogan73@gmail.com

SET OF PURCHASES MADE WITH NEEDLE LACE

Handicrafts are clear documents through which people express their feelings and thoughts, with their aesthetic and subtle appearance that reflects the culture of a society in the most beautiful way. Handicrafts born out of necessity are a bridge that carries our ties with the past to the future.

It has been observed that pouches were used in state organizations and private institutions during the European states and the Ottoman period, and to decorate men's and women's clothing according to need. In the past, since there were no pockets in clothes, things to be carried on the side were kept in a pouch hanging on a belt or belt.

Among the qualifications required for marriage, which is a turning point in a young girl's life, knowing housework, cooking, embroidery and similar handicrafts are among the important qualities. Lace lace, which has a very old history and is one of the most important of our national cultural assets, is made in almost every region and has characteristics depending on the region. The gifts, which were prepared according to the customs that varied from region to region, were usually made by the young girl who was getting married, and among these, the gifts were made with great pleasure and were prepared for the groom. These gifts included a set of exquisitely crafted pouches that could not be replaced. Care was taken to ensure that the purses were in harmony with each other's clothing. These pouches reflected the skills, feelings and thoughts of the young girl with their colors and construction. Men also used these embroideries with pleasure. These purses, which are very old but still visible today, should be examined, compiled and taken into account in Turkish handicrafts. Failure to raise awareness of the Turkish society on this issue causes Turkish handicrafts to be kept in archives and chests, to decay and disappear, or to be turned into a trade and disposed of at no cost.

Sets of purses (coins, seals, watches) made with needle lace, which were chosen as the research subject, were examined in the Aydın Museum in Aydın Province. Qualitative research method was used in this study, which was limited to 6 sets of needle lace purses. Firstly, a literature review was conducted on the subject included in the research and publications related to the subject were examined. Later, photographs of the needle lace purses, which were the subject of the research, were taken and inventory information was taken. Data was collected and analyzed. The type, technical specifications, shape, motifs and composition features of the needle lace purses are included.

Key Words: Purse, Turkish handicraft, needle lace, motif, ornament.

Globalization Process of Textile and Clothing Sector in Turkey: Building Strategic Policies

Ahu Fatma

MANGIR**

Fatih

MANGIR*

ABSTRACT

Creative and innovative activities within the economic systems, driven by technological process, communication channels, and global trends, have spurred growth capacities of economies and heightened the sophistication and competitiveness of the business environment. Within the global economic landscape, a country's capacity for high-value-added production plays a leading role in ascending to the upper position of the world economic order.

In Turkey, the clothing manufacturing, textile, and leather sectors are recognized as locomotive sectors, with around 59,000 companies contributing approximately \$65 billion in garment and fashion goods. These sectors yield substantial influence in Turkey's economy, significantly contributing to the country's total export volume. During the globalization process, the textile, clothing, and fashion sectors in Turkey face a range of threats and opportunities. Turkey's share in the global apparel market has been steadily increasing, and the country has successfully navigated international trade agreements and liberalization efforts. Nevertheless, globalization has brought though challenges.

This paper aims to provide an overview of the principal indicators characterizing the global and Turkish textile and clothing industry. It seeks to evaluate how textile and clothing sectors have navigated the era of globalization in Turkey, shedding light on both strengths and weaknesses. Furthermore, the study concludes some strategic policies for future business endeavors within the economy.

Key Words: Textile and Fashion Sector, Turkey Economy, Globalization, Trade

---

** Dr., Faculty of Architecture and Design, Fashion Design Department, Konya-Turkey, ORCID No: 0000-0002-0345-8944, Cell Phn: 0507 5522742, ahumangir@selcuk.edu.tr

* Prof. Dr., Faculty of Economics and Administrative Sciences , Department of International Trade and Finance, Konya-Turkey, ORCID No: 0000-0003-1348-7818, Cell Phn: 0507 5522742 fmangir@selcuk.edu.tr

ASSESSING THE PERFORMANCE OF FASHION SECTOR IN THE CREATIVE INDUSTRIES: THE CASE OF BRICS – T COUNTRIES

Fatih MANGIR²¹
Ahu Fatma MANGIR²²

ABSTRACT

The aim of this paper is to measure the competitiveness of the fashion sector of BRICS plus Turkey in the creative industries by using the *Balassa (1965) Index* of the Revealed Comparative Advantage (RCA). The creative industry specifically covers the following sectors such as the fashion, designers, advertising, architecture, crafts, fashion and film, R&D, TV& Radio, computer service & software, performance art, video, film, photograph publishing, software and computer services, and television and radio. "B.R.I.C.S." is the acronym concept defined by the Goldman Sachs economist Jim O'Neill in 2001 for group of emerging countries (Brazil, Russia, India, China, and South Africa).

The data converted for this index from UNCTAD includes fashion product export data to the world market and total creative product export data for BRICS countries and Türkiye from 2002 to 2022. Values *larger than 1* in RCA index indicates that country has a comparative advantage in this product group. The result of computed index shows that China's strong comparative advantage in fashion product exports, reflecting its status as a global manufacturing and export hub. And, Turkey ranks third in competition after China and India. It means that Turkey's fashion industry has been a notable player in creative product exports.

Keywords: Global Trade, Creative Industries, Fashion, Competitive Advantage, BRICS-T countries

---

²¹ Prof. Dr., Faculty of Economics and Administrative Sciences , Department of International Trade and Finance, Konya-Turkey, ORCID No: 0000-0003-1348-7818, fmangir@selcuk.edu.tr

²² Dr., Faculty of Architecture and Design, Fashion Design Department, Konya-Turkey, ORCID No: 0000-0002-0345-8944, Cep No: 0507 5522742, ahumangir@selcuk.edu.tr

HOLLYWOOD MÜZİKAL FİMLERİ

PROF. DR. ŞERMİN TAĞ KALAFATOĞLU

Ordu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, tagsermin@gmail.com,

ORCID: 0002-5254-8874

ÖZET

Müzikal film türünün ilk örnekleri sesin kullanımıyla birlikte sinema tarihindeki yerini almaya başlamıştır. Müzikaller 1920’li yılların sonu itibariyle ilk örneklerini vererek kısa sürede seyircinin ilgi gösterdiği bir türe dönüşmüştür. 1930’lar ve 40’lar türün zengin örnekler ortaya koyduğu ve kendi yıldızlarını yarattığı bir dönem olmuştur. 1960’larda müzikal filmlerin içeriğine önceki dönemlerde işlenmeyen konular dahil edilmiştir. Toplumsal sorunlar müzikal filmlerin alışık olunmayan temalarının arasına yerleşirken türün yavaş yavaş sinema tarihinden silinmeye yüz tuttuğu ifade edilmektedir. 1970’li yıllar türün sonunun geldiğinin sinyallerini verdiği yıllar olmuştur. Bu dönemde, türe özgü unsurları bir kenara bırakan örnekler çekilmiştir. Stüdyo sisteminde yaşanan sarsıntılar, televizyon yayınlarının sinema seyircisini kendisine çekmesi gibi çeşitli nedenler giderek azalan oranda çekilmelerine neden olmuştur.

Müzikallerin türsel özelliklerinin şekillendirilmesinde ve karakteristik unsurlarının ortaya konulmasında Hollywood’un önde gelen yapım şirketlerinin belirleyici bir rolü olmuştur. Bu şirketlerin içerisinde Metro-Goldwyn Mayer (MGM), Warner Bros., Walt Disney Pictures, 20th Century Fox, Columbia Pictures ve Universal yer almaktadır. Müzikal filmleri değerlendiren teorik yaklaşımlar türün farklı yönlerinin detaylı bir biçimde ele alınmasını sağlamaktadır. Bu yaklaşımlar; auteur teori, tür teorisi, sosyokültürel teori, performans teorisi, semiotik analiz, anlatı teorisi, kültürel çalışmalar ve feminist film teorisidir. Alanda çalışan kuramcılar bu teorik çerçeveleri kullanarak müzikallerin farklı boyutlarının öne çıkarılarak incelenmesini gerçekleştirmektedir.

Gerçekleştirilen bu çalışmada müzikal film türünün tarihçesine odaklanmak ve karakteristik öğelerinin neler olduğunu açıklamak amaçlanmaktadır. Bu amacı yerine getirmek için literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Sinema tarihinin ilk yıllarına giden bir geçmişe sahip olan müzikal filmleri, diğer film türlerinden ayırt etmeyi sağlayan çeşitli karakteristik özellikler bulunmaktadır. Bunların arasında şarkı ve dans performansları, koreografi, müziğin sahip olduğu merkezi rol, gösterişli sahne tasarımı, kostüm ve görsel öğeler bulunmaktadır. Aşk ve romantizm, hırs ve hayaller, arkadaşlık, toplumsal sorunlar, fantezi ve hayal gücü, kimlik ve kendini keşif yolculuğu, hayattan zevk almak, nostalji, mizah gibi temalar sıklıkla kullanılmaktadır. Müzikal filmler bir zamanlar sahip oldukları popüleritelerini yitirmişlerdir. Ancak hala ortaya konulmakta olan başarılı örnekler sayesinde tamamen ortadan kalkmamışlardır.

Anahtar kelimeler: Müzikaller, film türü, müzikallerin tarihi, müzikal filmlerin temel öğeleri.

HOLLYWOOD MUSICAL FILMS

ABSTRACT

The first examples of the musical film genre began to take their place in the history of cinema with the use of sound. By the end of the 1920s, musicals gave their first examples and soon turned into a genre that the audience showed interest in. The 1930s and 40s were a period when the genre produced rich examples and created its own stars. In the 1960s, the content of musical films began to include topics that had not been addressed in previous periods. While social problems became one of the unusual themes of musical films, it is stated that the genre was slowly disappearing from the history of cinema. The 1970s signaled the end of the genre. In this period, examples that set aside genre-specific elements were shot. Various reasons such as the tremors in the studio system and the attraction of television broadcasts to movie audiences led to a gradually decreasing number of films being made.

Hollywood's leading production companies have played a decisive role in shaping the genre characteristics and characterization of musicals. These companies include Metro-Goldwyn Mayer (MGM), Warner Bros., Walt Disney Pictures, 20th Century Fox, Columbia Pictures and Universal. Theoretical approaches to evaluating musical films provide a detailed examination of different aspects of the genre. These approaches include auteur theory, genre theory, sociocultural theory, performance theory, semiotic analysis, narrative theory, cultural studies and feminist film theory. Theorists working in the field use these theoretical frameworks to analyze musicals by highlighting their different dimensions.

This study aims to focus on the history of the musical film genre and explain what its characteristic elements are. A literature review was conducted to fulfill this purpose. Musical films, which have a history dating back to the early years of cinema history, have various characteristic features that distinguish them from other film genres. These include song and dance performances, choreography, the central role of music, spectacular stage design, costumes and visual elements. Themes such as love and romance, ambition and dreams, friendship, social problems, fantasy and imagination, identity and the journey of self-discovery, enjoying life, nostalgia and humor are frequently used. Musical films have lost the popularity they once enjoyed. However, they have not completely disappeared thanks to the successful examples that are still being produced.

Keywords: Musicals, film genre, history of musicals, basic elements of musical films.

TURGAY ÖZÜFLER’İN TAKSİMLERİNDEN HAREKETLE TÜRK MÜZİĞİ KLARNET İCRACILIĞINDA “ESKİ TAVIR” ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

TURGUT ÖZÜFLER ¹, Doç, ASLIHAN ERUZUN ÖZEL ²

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, turgutkanun@gmail.com – 0009-0005-9881-783X

² Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, aozel@yildiz.edu.tr - 0000-0003-2909-172X

ÖZET

Bu çalışmada, yirminci yüzyılın son yarısında TRT İstanbul Radyosu’nda Türk müziği icralarında yer alan klarnet sanatçısı Turgay Özüfler’in seslendirmiş olduğu taksimler incelenerek, makam kullanımı ile çalgıya yönelik tavrı özelliklerinin birbirleriyle etkileşimi üzerine bir tespitle bulunulması amaçlanmıştır. Yirminci yüzyılda klarnetin Türk müziğindeki yeri sorgulandığında, özellikle 1950’li yıllardan itibaren TRT radyolarındaki klarnet icralarının, döneme ait klasik Türk müziği icra üslubunu yansıması bakımından önemli derecede tercih edilebilir olduğu anlaşılmıştır. Türk makam müziği icralarına bu yıllarda dahil edilen klarnet, başlangıçta ney çalgısına benzer nitelikte bir üslûba sahip idi. Sonradan klarnet icracıları arasında “eski tavrı” olarak adlandırılan bu icra tarzı, zaman içerisinde unutulmuş yerini, ardından gelen yeni nesillerin müzik anlayışına bıraktı. Bu açıdan yaklaşıldığında, bu çalışma ekseninde, klarnetin Türk müziğine dahil olduğu ilk dönemlerin bir yansıtıcısı olarak, TRT İstanbul Radyosu klarnet icracısı Turgay Özüfler örneği üzerinden bir inceleme yapılmasıyla, taksimlerinin analiz edilmesi ve klarnette eski tavra ait bulgulara ulaşılması mümkün olabilmektedir. Sanatçının taksim icraları incelendiğinde, zamanımıza kadar ulaşamamış olan geleneksel üslup olarak tanımlanabilecek bir yorum anlayışını devam ettirdiği gözlemlenmiştir. Türk müziğinde makamların dinleyiciye gösterilmesi yani tanıtılması amacıyla bir doğaçlama biçimi olarak yapılan taksim, geleneksel süreçte kendine özgü bir form yapısına sahip olması sebebiyle, her icracıya göre de üslup ve tavrı bakımından değişebilmektedir. Bu açıdan yaklaşılarak çalışma kapsamında Turgay Özüfler’in klarnet ile yapmış olduğu Hicazkâr ve Karıcığâr taksimleri incelenmiş, sanatçının taksim formunu ele alış biçimi, makam anlayışı ve icra tavrı üzerine belirgin sonuçlara varılabilmektedir. Hayatı ve sanat anlayışı ile beraber, incelenen taksimlerinden hareketle elde edilen bulgular için ise, sosyo-kültürel bir bakış açısıyla döneme ait icra üslûbu ve bu üslûbun klarnet üzerindeki etkileri üzerine bir yorumlama yapılabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turgay Özüfler, klarnet, taksim, icra, eski tavrı.

A STUDY ON “OLD STYLE” IN TURKISH MUSIC CLARINET PERFORMANCE BASED ON TURGAY ÖZÜFLER’S PERFORMANCES IN TAKSİMS

TURGUT ÖZÜFLER ¹, Doç, ASLIHAN ERUZUN ÖZEL ²

¹ Yıldız Technical University, Social Science Institute, turgutkanun@gmail.com – 0009-0005-9881-783X

² Yıldız Technical University, Art and Design Faculty, aozel@yildiz.edu.tr - 0000-0003-2909-172X

SUMMARY

In this study, taksims performed by clarinet player Turgay Özüfler in Turkish music performances on TRT Istanbul Radio in the second half of the twentieth century were examined to determine the interaction between the use of makams (Turkish musical modes) and the attitude towards the instrument. When the place of clarinet in Turkish music in the twentieth century is questioned, it is understood that the clarinet performances on TRT radios, especially from the 1950s onwards, were significantly preferred in terms of reflecting the classical Turkish music performance style of the period. The clarinet, which was included in Turkish makam music performances during these years, initially had a similar style to the ney (Turkish reed flute). This performance style, which was later referred to as "old style" among clarinet players, was gradually forgotten and gave way to the musical understanding of the subsequent generations. From this perspective, within the scope of this study, it has been possible to analyze the taksims and reach findings related to the old attitude in clarinet by examining the taksims of Turgay Özüfler, clarinet player on TRT Istanbul Radio, as a reflection of the early periods when clarinet became part of Turkish music. When the artist's taksim performances are examined, it is observed that he continued a interpretive approach that can be defined as a traditional style that has not been preserved until our time. Taksim, which is performed as an improvisational form to introduce makams to the audience in Turkish music, can vary in terms of style and attitude for each performer due to its unique structural form in the traditional process. From this perspective, within the scope of the study, Turgay Özüfler's taksims performed on the clarinet in Hicazkâr and Karcığâr makams were examined, and significant results could be obtained regarding the artist's approach to taksim form, understanding of makams and performance attitude. Based on the findings obtained from the examined taksims and

considering his life and artistic approach, interpretation regarding the performance style of the period and its effects on the clarinet could be made from a socio-cultural perspective.

Keywords: Turgay Özüfler, clarinet, taksim, performance, old style.

KONSERVATUAR BÜNYESİNDE UYGULANAN YARI ZAMANLI SERTİFİKA PROGRAMINDAKİ KORNO MÜFREDATLARININ KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi, KORAY AY ¹, Doç., BAHADIR ÇOKAMAY ²

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı,
korayay@hotmail.com , 0000-0003-0841-3232

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı,
bahadir.cokamay@comu.edu.tr - 0000-0001-5143-74X

Türkiye’deki konservatuar sistemi temel olarak ortaokuldan başlayarak lisansüstü eğitime kadarki süreci kapsamaktadır. Bazı konservatuarlarda bu eğitim süreci ortaokul ve lise devresi için tam ve yarı zamanlı olarak tanımlanmış olup uygulanmaktadır. Tam zamanlı olarak tanımlanan süreçte öğrenci tamamen konservatuar sistemi içinde eğitimini sürdürürken yarı zamanlı sertifika programının eğitim sürecinde öğrenci, örgün öğretimde kendi okulunda eğitimine devam ederken, aynı zamanda konservatuar bünyesinde de eğitim almaktadır. Bu programın temel amacı, müzik alanında bir yeteneğe sahip olan çocukların gelişim sürecini küçük yaştan itibaren destekleyerek eğitim vermektir. Bu amaç kapsamında öğrenci, kendi bireysel çalgı dersinin yanı sıra temel müzik eğitimi aldığı solfej, dikte ve teori dersleri de görmektedir. Çalgı eğitiminin önemli bir parçası olarak plan ve program dahilinde bir müfredatın belirlenmesi ve uygulanması, dersi veren öğretmen ve alan öğrenci için de kolaylaştırıcı bir unsur olarak görülebilir. Yapılan alan araştırmasında ülkemizde çok az sayıdaki konservatuarda eğitimi verildiği tespit edilen korno çalgısının eğitim ve öğretim süreçleri farklılık göstermektedir. Bu eğitim ve öğretim süreçlerindeki farklılıkları belirlemek ve uygulanan müfredatlar arasındaki benzer/farklı yönlerin tespiti, yapılan araştırmanın odak noktası olmuştur. Çalışmaya örneklem oluşturması için korno eğitimi verilen üç konservatuar seçilmiştir. Bu çalışmayla tam zamanlı eğitimi yanı sıra yarı zamanlı eğitimi verilen korno çalgısına yönelik uygulanan müfredatların içeriklerinin değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmada konservatuar bünyesinde yarı zamanlı sertifika programı eğitimi verilen korno çalgısının müfredatlarının karşılaştırmalı incelenmesiyle benzer/farklı yönlerin tespiti ve uygulanan müfredatların güçlü/zayıf yönlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışma için nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizinden faydalanılmıştır. Ortaya çıkan veriler doğrultusunda, uygulamada korno müfredatları arasında dramatik farklılıkların olmadığı ve genel hatlarıyla sistematik bir şekilde benzerlik gösterdiği görülmüştür. İnceleme sonuçları üzerinden düşünüldüğünde, korno eğitimi özelinde bir ekol olduğu düşünülmekte olup, konservatuar yapısında ortak bir anlayışın olduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Korno, Konservatuar, Yarı Zamanlı Sertifika Programı

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE HORN CURRICULA IN THE PART-TIME CERTIFICATE PROGRAM IMPLEMENTED WITHIN THE CONSERVATORY

The conservatory system in Turkey basically covers the process starting from secondary school until graduate education. In some conservatories, this education process is defined and implemented as full-time and part-time for middle and high school. In the full-time process, the student continues his/her education entirely within the conservatory system, while in the part-

time certificate program, the student continues his/her education in his/her own school in formal education, while at the same time receiving education within the conservatory. The main purpose of this program is to provide education by supporting the development process of children who have a talent in the field of music from an early age. Within the scope of this aim, the student receives basic music education in solfege, dictation and theory lessons in addition to his/her individual instrument lessons. As an important part of instrument education, the determination and implementation of a curriculum within a plan and program can be seen as a facilitating factor for the teacher and the student. In the field research conducted, the education and training processes of the horn instrument, which was found to be taught in very few conservatories in our country, differ. Determining the differences in these education and training processes and determining the similarities/differences between the curricula applied has been the focus of the research. Three conservatories where the horn is taught were selected as a sample for the study. With this study, the contents of the curricula applied for the horn instrument, which is taught part-time as well as full-time, were evaluated. In the study, it was aimed to determine the similar/different aspects and to reveal the strengths/weaknesses of the curricula applied by comparatively examining the curricula of the horn instrument, which is given part-time certificate program education within the conservatory. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used for the study. In line with the data, it has been observed that there are no dramatic differences between the horn curricula in practice and that they are systematically similar in general terms. Considering the results of the analysis, it is thought that there is a school in horn education and it is evaluated that there is a common understanding in the conservatory structure.

Key Words: French Horn, Conservatory, Part-Time Certificate Program

MAXİME ALPHONSE VOL.III KORNO METODU'NDAN 7 NUMARALI ETÜDÜN ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi, KORAY AY ¹, Doç., BAHADIR ÇOKAMAY ²

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı,
korayay@hotmail.com , 0000-0003-0841-3232

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı,
bahadir.cokamay@comu.edu.tr - 0000-0001-5143-74X

Çalgı eğitiminde etütler temel icra tekniklerinin kazanılması açısından önemli bir yere sahiptir. Çalgı icracısının çalgı tekniği becerisini müzikal bir şekilde sürdürebilmesi ve bu kazanılan müzikal davranışları sahne üstü performanslarına yansıtabilmesi için etütlere ağırlık verilmesi gerekliliği bulunmaktadır. Eğitim süreçlerinde kullanılacak etütlerin, öğrencinin çalgısında hâkimiyeti, kondisyonu ve farkındalığı kazandırması ayrıca yorumcu kimliğine katkı sunması beklenmektedir. Bu anlamda seçilecek etütlerin teknik ve müzikal özellikleri üzerinde durulması ve bu etütlerin icracının icrasına nasıl yansıtılacağına belirlenmesi için öncesinde analizler yapılmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu çalışmada da korno eğitim müfredatında sıkça kullanılan Maxime Alphonse Korno Etütleri serisinin üçüncü kitabında yer alan ve korno icrasında teknik kapasiteyi artırıcı özellikleri olduğu değerlendirilen 7 numaralı etüt analiz edilmek üzere ele alınmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmış olup müzikal öğelerin yorumlanmasında müzikal analizden de faydalanılmıştır. Yapılan çalışmanın çalgı eğitiminin bilimsel yanının da güçlendirilmesi bakımından önemli olduğu değerlendirilmekte ayrıca analiz sonuçlarıyla ortaya çıkan verilerin bundan sonra yapılacak olan araştırmalara bir örnek teşkil edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Korno, Etüt, Analiz.

ANALYSIS OF ETUDE NO. 7 IN MAXIME ALPHONSE VOL.III HORN METHOD

Etudes have an important place in instrument education in terms of acquiring basic performance techniques. It is necessary to focus on etudes in order for the instrument performer to maintain his/her instrument technique skills in a musical way and to reflect these musical behaviors to his/her on-stage performances. It is expected that the etudes to be used in the education process will help the student gain mastery, condition and awareness of the instrument and contribute to the identity of the performer. In this sense, it is considered to be important to focus on the technical and musical characteristics of the etudes to be selected and to make analyses before hand in order to determine how these etudes will be reflected in the performance of the performer. In this study, etude number 7, which is included in the third book of the Maxime Alphonse Horn Etudes series, which is frequently used in the horn education curriculum, and which is considered to have features that increase the technical capacity in horn performance, was taken into consideration to be analyzed. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study and musical analysis was also used in the interpretation of musical elements. It is considered that the study is important in terms of strengthening the scientific side of instrument education, and it is thought that the data revealed by the results of the analysis will serve as an example for future research.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Keywords: French Horn, Etude, Analysis.

Vegan Felsefesi ve Vegan Ürün Prensipleri Kapsamında Sürdürülebilir Gastronomi Turizminin Değerlendirilmesi

GÖZDE ÖZSOY KUTLU, Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, e-posta: gozdeozsoy92@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0679-0803>

Dr. Öğr. Üyesi ŞEHNAZ DEMİRKOL, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İstanbul, e-posta: sdemirkol@istanbul.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2122-4551>

Öz

Doğanın ve eko sistemin giderek tahrip edilmesi ve devamında yok edilmesi sürdürülebilirlik kavramının önemini günden güne arttırmaktadır. Ekosistemin giderek artan tahribatı turizmi doğrudan etkilemekte ve tüketim alışkanlıklarını değiştirmektedir. Değişen iklim koşulları turistlerin turizm alışkanlıklarını değiştirirken doğaya, sürdürülebilirliğe, zarar vermeden geliştirmeye olan önemi arttırmaktadır. Sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda, vegan beslenme şekilleri hem kişiler hem de işletmeler tarafından talep gören bir felsefe haline gelmiştir. Turizm sektörünün hem temel taşlarından hem de kollarından biri olan gastronomi turizmi sürdürülebilirlik ilkelerini temel alarak yüksek talep görmekte ve popüler bir imaj yaratmaktadır.

Gastronomi turizmi kapsamında sürdürülebilir turizm yiyecek içeceklerin temiz içerikli olmasını; doğaya ve insana zarar vermemesini ve akabinde gelecek nesillere aktarımının sağlanmasını kapsamaktadır. Sürdürülebilirlik ve gastronomi sürdürülebilir gastronomi olarak günden güne ilgi çeken ve çalışmalara konu olan bir kavramdır. Sürdürülebilir gastronomi yerel yiyeceklerin ön plana çıkarılması, yerel üretimi desteklemesi, doğal ürünlerin kullanımını teşvik etmektedir.

Bu çalışmanın amacı; vegan ürünlerin ve veganizm felsefesinin sürdürülebilir gastronomi turizmine etkisi hakkında çıkarımlar sunmaktır. Çalışmada araştırma yöntemlerin derleme çalışma yöntemi kullanılmış ve literatür incelenmiştir. Yerli ve yabancı kaynakların araştırılmasıyla derlenen bilgiler vegan felsefesinin gastronomi ile ne kadar iç içe olduğunu ve sürdürülebilirlik noktasında paralel sonuçlara hizmet ettiğini açıklamaktadır.

Bu çalışma derleme çalışma niteliği taşımakla birlikte veganizm felsefesi kapsamında vegan ürünlerin sürdürülebilir gastronomi turizmdeki rolüne ışık tutarken vegan ürünlerin ve vegan felsefesinin sürdürülebilir gastronomiye katkısını farklı bakış açılarıyla anlatmaktadır. Konuyla ilişkili kavramların açıklanmasıyla vegan ürünlerin sürdürülebilir gastronomi turizmi kapsamında aktif olarak rol almasına yönelik önerilerde bulunmuştur. Çevresel ve vegan

ürünlerin sürdürülebilir gastronomi turizmi üzerine etkisi ulusal kaynakların yetersizliğinden dolayı aynı zamanda uluslararası literatürden de yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: vegan ürünler, veganizm felsefesi, sürdürülebilirlik, sürdürülebilir gastronomi turizmi,

Abstract

The increasing destruction and subsequent destruction of nature and the ecosystem increases the importance of the concept of sustainability day by day. The increasing destruction of the ecosystem directly affects tourism and changes consumption habits. While changing climatic conditions change the tourism habits of tourists, they increase the importance of nature, sustainability, and development without harming it. In line with the principles of sustainability, vegan diets have become a philosophy demanded by both individuals and businesses. Gastronomy tourism, which is one of the cornerstones and branches of the tourism industry, is in high demand and creates a popular image based on sustainability principles.

Within the scope of gastronomy tourism, sustainable tourism includes food and beverages with clean content; It includes ensuring that it does not harm nature and humans and is subsequently transferred to future generations. Sustainability and gastronomy as sustainable gastronomy is a concept that attracts attention and is the subject of studies day by day. Sustainable gastronomy highlights local foods, supports local production, and encourages the use of natural products.

The purpose of this study; To present inferences about the impact of vegan products and veganism philosophy on sustainable gastronomy tourism. In the study, the compilation method of research methods was used and the literature was examined. The information compiled by researching local and foreign sources explains how vegan philosophy is intertwined with gastronomy and how it serves parallel results in terms of sustainability.

Although this study is a compilation study, it sheds light on the role of vegan products in sustainable gastronomy tourism within the scope of the philosophy of veganism, and explains the contribution of vegan products and vegan philosophy to sustainable gastronomy from different perspectives. By explaining the concepts related to the subject, he made suggestions for vegan products to take an active role within the scope of sustainable gastronomy tourism. The impact of environmental and vegan products on sustainable gastronomy tourism was also benefited from international literature due to the lack of national resources.

Keywords: vegan products, veganism philosophy, sustainability, sustainable gastronomic tourism.

EKLEKTİK BİR FÜZYON MUTFAK KÜLTÜRÜ: YŌSHOKU

**Doktora Öğrencisi MERYEM MERVE BEYKOZ¹, Dr. Öğretim Üyesi , ŞEHNAZ
DEMİRKOL²**

¹İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Doktora Programı,
meryemmervebeykoz@gmail.com – ORCID 0000-0002-6354-8677

²İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü,
sdemirkol@istanbul.edu.tr – ORCID 0000-0002-2122-4551

ÖZET

Alternatif turizm çeşitleri, gün geçtikçe önemini arttırmakta ve tüketiciler tarafından hergün artan bir ilgiyle rağbet görmektedir. Gastronomi turizmi ise, alternatif turizm çeşitleri arasında en ilgi çekici turizm türlerinden biridir. Tüm dünyada pek çok turist, farklı lezzetler tatmak için seyahat etmektedir. Gastronomi turizmi arttıkça, yerel lezzetlerin bilinirliği de tüm dünyada artmaktadır. Geçmiş 1800’lü yıllara dayanan Yōshoku da, gastronomi turizmi sayesinde adını duyurmaya başlayan mutfak kültürlerinden biridir. Japon mutfak kültürünün bir parçası olan Yōshoku, aynı zamanda ülkelerin politik kararlarının, mutfak kültürüne bir anlamda yansımalarının da iyi bir örneğidir. Bu çalışmada bir füzyon mutfak kültürü olan Yōshoku’unun tarihsel süreçteki gelişimi, üzerinde durulmuştur. Hem yerel mutfak kültürleri, hem de tarihsel süreci olan ve/veya yeni nesil şefler tarafından oluşturulan füzyon mutfaklar her daim gastronomi turizminin gözde ürünleri olmuştur. Her iki anlamda da değerler barındıran Japon Yōshoku füzyon mutfağının ilerleyen dönemlerde daha fazla rağbet göreceği düşünülmektedir. Bu çalışmada Yōshoku’nun tarihsel gelişimine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Yōshoku, Gastronomi, Turizm, Füzyon, Meiji

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Effects of Climate Change on Society

Prof. Dr. Sadettin PAKSOY¹

Deniz KORKMAZ²

¹Gaziantep Üniversitesi. Oğuzeli MMYO, sadettinpaksoy64@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3346-3530

²Gaziantep Üniversitesi Göç Enstitüsü, korkmaz_deniz1207@hotmail.com, ORCID ID: 0009-0000-7751-0648

ÖZET

İklim değişikliği, dünya ekosistemini bozarak insan yaşamı üzerinde kalıcı etkiler bırakmaktadır. Dünya’da son 200 yıldır Sanayi Devrimi ile birlikte antropojenik faaliyetler sonucunda doğaya aşırı düzeyde karbon salımı gerçekleşmektedir. Atmosferdeki sera gazları arasında bir denge durumu hakimdir. Fakat son zamanlarda karbon salımı ve diğer sera gazlarındaki artış atmosferdeki gaz oranlarında dengesizliğe sebep olmaktadır. İklim değişikliği, atmosferdeki sera gazındaki artış ile dünya yer yüzeyinin küresel ölçekte ısınması olayıdır. Yapılan araştırmalar neticesinde iklim değişikliğinin ekosistem, biyolojik çeşitlilik ve canlı hayatı üzerinde yıkıcı etkiye sahiptir. İklim değişikliği ile birlikte ekosistemde buzulların erimesi, deniz seviyesinde yükselme, ani yağışlar, seller, ani sıcaklık artışları, kuraklaşma, çölleşme ve kitlesel göçler görülecektir. İklim değişikliğinin toplumlardaki etkilerini ani ve yavaş formda ele alınması gerekmektedir. İklim değişikliğinin toplumlar üzerinde ani olarak gerçekleşen etkisi doğal afetlere ve göçe sebebiyet vererek toplumsal değişmeye hız katmaktadır. Yavaş olarak gerçekleşen etkiler ise insanların ekonomik kaynaklarını ve göç faaliyetinin türünü şekillendirerek toplum düzeninde değişmelere sebep olmaktadır. İklim değişikliği ile birlikte sel, taşkın, fırtına, hortum ve orman yangınları vb. doğal afetlerde artış görülmektedir. Doğal afetlerin yıkıcı ve beklenilenin dışında ani bir şekilde olması insanların yaşam alanlarına zarar vererek sosyal, ekonomik ve psikolojik açıdan etki etmektedir. Doğal afetler veya iklim değişikliği sonucunda kuraklaşmaya bağlı tarım alanlarını terk eden bir kesim insanlar ise göçü alternatif seçmektedir. Göç ise toplum yapısında niteliksel ve niceliksel olarak değişikliğe neden olmaktadır. Göç sonucunda toplumlar arasında farklılaşma, sınıfsal ayırım ve kültürel çatışmalar gerçekleşir. Ayrıca, iklim değişikliği kuraklık ve çölleşmeye bağlı olarak tarım alanlarında azalma ve verimsizlik oluşturur. İnsanlar bu bölgelerde gıda ve su güvensizliği yaşayarak temel gereksinime uzaklık ile sağlık sorunları, psikolojik rahatsızlıklar ve toplumsal gerileme yaşaya bilmektedir. İklim değişikliği üzerine önlemler alınarak toplum yapısındaki değişimlerinde önüne geçilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada iklim değişikliğinin toplum üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Anahtar sözcükler: İklim Değişikliği, Toplum Yapısı Doğal Afetler, Kitlesel Göç

ABSTRACT

Climate change disrupts the world ecosystem and leaves permanent effects on human life. Over

the last 200 years, excessive levels of carbon have been released into nature as a result of anthropogenic activities along with the Industrial Revolution in the world. A

balance prevails between greenhouse gases in the atmosphere. However, recently, the increase in carbon emissions and other greenhouse gases causes an imbalance in the gas rates in the atmosphere. Climate change is the global warming of the earth's surface due to the increase in greenhouse gases in the atmosphere. As a result of the research, climate change has a devastating effect on ecosystem, biodiversity and living life. With climate change, melting of glaciers, sea level rise, sudden rains, floods, sudden temperature increases, aridification, desertification and mass migrations will be seen in the ecosystem. The effects of climate change on societies need to be addressed both suddenly and slowly. The sudden impact of climate change on societies accelerates social change by causing natural disasters and migration. Slow effects cause changes in the social order by shaping people's economic resources and the type of migration activity. With climate change, floods, storms, tornadoes and forest fires, etc. There is an increase in natural disasters. Natural disasters are destructive and unexpectedly sudden, damaging people's living spaces and affecting them socially, economically and psychologically. Some people who leave agricultural areas due to drought as a result of natural disasters or climate change choose migration as an alternative. Migration causes qualitative and quantitative changes in the social structure. As a result of migration, differentiation, class distinction and cultural conflicts occur between societies. In addition, climate change causes a decrease and inefficiency in agricultural areas due to drought and desertification. People in these regions may experience food and water insecurity, distance from basic needs, health problems, psychological disorders and social decline. It is necessary to take precautions against climate change and prevent changes in the social structure. In this study, the effects of climate change on society were examined.

Keywords: Climate Change, Social Structure, Natural Disasters, Mass Migration

GIDA İŞLETMELERİNDE YAPAY SİNİR AĞLARI İLE TALEP TAHMİNLEMESİ

Prof.Dr.Erdoğan GAVCAR¹, Burak YEŞİLDAĞ²

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF, gavcar@mu.edu.tr - 0000-0002-2748-3933

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF, burakyesil@gmail.com – 0009-0007-7654-5903

ÖZET

Gıda üreten ve satan işletmeler için stok planlaması, özellikle hızlı tüketilmesi gereken ürün kalemleri için büyük öneme sahiptir. Bu çalışmada söz konusu işletmeler için soğuk zincirde depolanan gıdalar harici, atık oluşturma potansiyeline sahip ürünlerin kullanım miktarları tahminlenerek bir planlama sistemi oluşturulması hedeflenmiştir. Veri toplama yöntemi amacıyla geliştirilen online bir sipariş sistemi sipariş veren işletmenin mobil cihazına yüklenmiştir. Analiz amacına uygun bir işletme seçilerek, bu işletmenin 208 haftalık sipariş verileri, stok verileri ve günlük kasa fişleri temin edilmiştir. İşletmedeki atık oluşturmamamullerin de bağımsız değişkenlere dahil edilmesi lineer olmayan ilişkiler oluşturmuş, pandemi dolayısıyla kapanma dönemlerinde kesintiye uğrayan, yalnızca paket servis yapılabildiği durumlarda ise normal durumdaki zaman serilerine uyum sağlamayan veri yapısı, analiz için yapay sinir ağları kullanmamıza anlam kazandırmıştır. İlk aşamada lineer regresyon analizi ile bağımsız değişkenlerin sonucu etkileme düzeyi araştırılmış, etkisi düşük olan mamul verileri analiz dışı bırakılmıştır. İkinci aşamada ise yapılan iterasyonlarla en düşük MSE (Ortalama Hata Karesi) elde edilen ağ yapısı tercih edilmiştir. Elde edilen sonuçlar belirsizliğin yüksek olduğu hizmet sektörü açısından tatmin edicidir. Ortalama %12,5 hata payı ile tahminleme gerçekleştirilmiş, bazı haftalar için yapılan tahminlemeler %3'ün altında bir hata payıyla isabet sağlamıştır. Stok tahminlemesi yapılan işletme bazında, eksik veriler ve pandemi koşullarına rağmen, seçilen yapay sinir ağı yapısı başarılı olmuştur. Farklı dinamiklerinden dolayı, tek bir ağ yapısının tüm işletmelerde en iyi sonucu vermesi beklenemeyecektir. İşletme bazında çalışılarak, ağa girdi sağlayan değişkenlerin ve kullanılacak ağ yapısının optimize edilmesi en doğru tahminlerin alınabilmesini sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler : yapay sinir ağları, stok planlama, regresyon analizi, tahminleme

ESTIMATING DEMAND ON FOOD SERVING BUSINESSES WITH ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS

Prof.Dr.Erdoğan GAVCAR¹, Burak YEŞİLDAĞ²

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF, gavcar@mu.edu.tr - 0000-0002-2748-3933

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İİBF, burakyesil@gmail.com – 0009-0007-7654-5903

ÖZET

Inventory planning is important for businesses producing and selling food, especially for the products to be consumed in a limited time. In this work, a planning system is intended to be realized for these businesses, estimating consumption with the products except stored in cold chain, which mostly has potential to produce waste. An online ordering system is developed for gathering data and installed to business manager's mobile device as pilot, including orders from businesses to suppliers. An appropriate business is selected for our analysis, with order data of 208 weeks, inventory data and daily cashier receipts. Using artificial neural networks for analysis is significant for non linear relations occurred of using durable products' data as independent variables, interrupted data in closing periods of pandemic, and data incompatible with standart time series in periods only delivery is allowed. At first phase, effect of independent variables on dependent variable is evaluated by lineer regression analysis, eliminating ineffective product inputs. Subsequently, iterations are done to obtain minimum MSE (Mean Squared Error) value for selecting the best network structure. Results acquired is satisfactory for this type of business where uncertainty is prominent. Estimations are realized with a %12,5 error ratio, for some weeks estimations are close to real values with a tolerance under %3. It's clear that preferred network structure succeeded for the selected business, although with missing data and pandemic conditions. For different dynamics, there is no one type of neural network to provide best estimations on all businesses. It's important to evaluate business by its characteristics to get the best results, optimizing the network structure and independent variables used as inputs to this network.

Keywords: artificial neural networks, inventory planning, regression analysis, estimation

LİSANSÜSTÜ TEZLER ÜZERİNDEN TÜRKİYE’DE AİLE İÇİ VE KADINA YÖNELİK ŞİDDET TEMALİ BİBLİYOGRAFİK BİR İNCELEME

A BIOGRAPHICAL REVIEW OF POSTGRADUATE THESES ON THE THEME OF VIOLENCE WITHIN THE FAMILY AND AGAINST WOMEN IN TURKEY

PERAY NASIRLIEL¹, Doç. Dr. HARUN CEYLAN²

¹Yalova Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
peray.nasirliel@ogrenci.yalova.edu.tr -ORCID ID: 0009-0003-4944-3945

²Yalova Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü,
harun.ceylan@yalova.edu.tr - ORCID ID: 0000-0001-9047-2316

ÖZET

Çalışmada Türkiye’de aile içi ve kadına yönelik şiddet konularında hazırlanan lisansüstü tezlerin tematik olarak analiz edilmesi amaçlanmış ve Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi web sayfası aracılığıyla ilgili konuda hazırlanan tezler bibliyografik olarak incelemeye alınmıştır. Ele alınan tezler kaleme alındıkları yıl, tezin türü, konusu, lisansı ve hazırlandığı üniversiteye göre tasnif edilmiş ve toplanan veriler sayı, tablo, yüzde ve grafikler şeklinde betimlenerek analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre Türkiye’de aile içi ve kadına yönelik şiddet üzerine yapılan lisansüstü çalışmalar 1998 yılında başlamıştır. Araştırmamızda aile içi ve kadına yönelik şiddet bağlamında 1998’den günümüze kadar yazılmış olan toplam 569 tez incelenmiştir. Tez çalışmalarına onar yıllık periyotlar halinde bakıldığında yapılan çalışma sayısının her periyotta artış gösterdiği ve en yüksek sayıya 301 adet tezle 2010-2020 yılları arasında ulaşıldığı görülmüştür. 2021’den günümüze geçen 2 yıllık süreçte konu ile ilgili yazılan tez sayısı 206’dır. En fazla tez yazılan üniversitelerin ise sırasıyla Ankara Üniversitesi (38), İstanbul Üniversitesi (25), Marmara Üniversitesi (23), Hacettepe Üniversitesi (21) olduğu görülmüştür. Tezlerin daha çok psikoloji, sosyoloji, hemşirelik ve sosyal hizmet alanında yoğunlaştığı, çoğunlukla yüksek lisans düzeyinde ve Türkçe olarak hazırlandığı tespit edilmiştir. Tezler yazıldığı enstitülere göre sınıflandırılmak istendiğinde büyük çoğunluğunun Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yazılmış olduğu, dizinlerine bakıldığında ise en sık “şiddet, kadınlar, aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet” kavramlarının kullanıldığı görülmüştür. Verilere bakıldığında alanda yapılan çalışmaların her geçen yıl arttığı görülmüştür, fakat aile içi ve kadına yönelik şiddetin önemli bir sosyal sorun olarak varlığını devam ettirdiği ülkemizde bu sayı yine de yetersiz kalmaktadır. Aile içi ve kadına yönelik şiddet alanında mağdura sunulan olanak ve hizmetlerin geliştirilebilmesi, failerin ceza ve rehabilite süreçlerine katkı sağlanması hem mağdura hem de alanda çalışan personele rehberlik verilmesi için sosyal hizmetin alana daha fazla eğilmesi gerektiği düşünülmüştür. Bunun yanı sıra sorunun çözümü noktasında akademinin daha etkin rol oynaması, konu ile ilgili yapılan çalışma ve yayınların nitelik ve nicelik açısından artırılmasına ihtiyaç duyulduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Aile İçi Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet, Lisansüstü Tezler, Tematik Analiz

ABSTRACT

The study aimed to thematically analyze the postgraduate theses prepared on the subjects of domestic violence and violence against women in Turkey, and theses prepared on the relevant subject were examined bibliographically through the “Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi” (Higher Education Institution National Thesis Center) web page. The theses were classified according to the year they were written, the type of the thesis, its subject, language and the university where it was prepared, and the collected data were analyzed by describing them in the form of numbers, tables, percentages and graphs. According to the findings of the research, postgraduate studies on domestic violence and violence against women started in 1998 in Turkey. In our research, a total of 569 theses written since 1998 in the context of domestic violence and violence against women were examined. When the thesis studies are examined in ten-year periods, it is seen that the number of studies increased in each period and the highest number was reached between 2010-2020 with 301 theses. The number of theses written on the subject in the 2-year period from 2021 to the present is 206. It was observed that the universities where the most theses were written were Ankara University (38), Istanbul University (25), Marmara University (23), Hacettepe University (21). It has been determined that theses are mostly concentrated in the fields of psychology, sociology, nursing and social work, and are mostly prepared at the master's level and in Turkish. When we wanted to classify the theses according to the institutes where they were written, it was seen that the majority of them were written at the Institute of Social Sciences, and when we looked at their indexes, the concepts of "violence, women, domestic violence, violence against women" were most frequently used. When the data are examined, it is seen that the studies conducted in the field are increasing every year, but this number is still insufficient in our country, where domestic violence and violence against women continues to exist as an important social problem. It is thought that social services should focus more on the field of violence against women and domestic violence in order to improve the opportunities and services offered to the victims, to contribute to the punishment and rehabilitation processes of the perpetrators, and to provide guidance to both the victim and the personnel working in the field. In addition, it has been seen that the academy needs to play a more active role in solving the problem and the studies and publications on the subject need to be increased in terms of quality and quantity.

Keywords: Domestic Violence, Violence Against Women, Graduate Theses, Thematic Analysis

‘120 YILIN REKORU’

PARİS ROUBAIX’DE GELİŞEN REKORLARIN İNCELENMESİ

¹Betül AKYOL, ²Onur ÖZTÜRK,

¹Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, betul.akyol@inonu.edu.tr,

Orcid id: 0000-0002-3836-1317

²Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi,

onur_ozturk_44@hotmail.com,

Orcid id: 0000-0002-7630-6861

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; yol bisikleti yarışları içerisinde tek günlük yarışların en ünlüsü olan Paris-Roubaix’de gelişen rekorların (ortalama hız) ve ülkeler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda en iyi etap ortalama hızı (Avg) sahip 12 rekor araştırma dahilinde ülkeler açısından incelenmiştir. Hollandalı bisikletçi Mathieu Van Der Poel’in 2023 yılında 256,6 km yarışı 46,84 km/h ile bitirmesi ile yarışın 120 yıllık tarihinden bu güne en iyi yarışa ortalamasını elde etmesi üzerine bu araştırma kapsamında incelemeye değer görülmüştür. Araştırmada yöntem olarak nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup desen olarak doküman incelemesi tekniği tercih edilmiştir.

Araştırma sonucunda en fazla rekora ve galibiyete sahip olan ülke Belçika olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca rekorların yakın zamanda artış eğilimi gösterdiği, bu eğilimin nedenleri olarak başta bisiklet teknolojisinin gelişmesi ve bisiklet sporu içerisindeki rekabetin her geçen yıl bir önceki yıla göre arttığı düşünülmektedir. Ayrıca yarış tarihi boyunca en fazla yarı kazanan ülke 57 galibiyet ile Belçika’dır. Önümüzdeki yıllarda rekorların teknolojik gelişmeler ve bisiklet sporuna artan ilgi ile gelişeceği varsayılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Paris-Roubaix, Tek günlük yarış, rekor, ortalama hız

Abstract

The purpose of this research; It is aimed to examine the records (average speed) developed in Paris-Roubaix, the most famous one-day race among road cycling races, and in terms of countries. For this purpose, 12 records with the best stage average speed (Avg) were examined in terms of countries within the research. Netherlander cyclist Mathieu Van Der Poel completed the 256.6 km race with 46.84 km/h in 2023 and achieved the best race average in the 120-year history of the race, so it was deemed worth examining within the scope of this research. Qualitative research method was used as the method in the research and detailed analysis technique was preferred as the design.

As a result of the research, it was determined that the country with the most records and victories was Belgium. In addition, it is thought that records have tended to increase recently, and the reasons for this trend are the development of bicycle technology and the competition within cycling sports, which increases every year compared to the previous year. Additionally, the country that has won the most races throughout the history of the race is Belgium with 57 wins. It is assumed that records will improve in the coming years with technological advances and increasing interest in cycling.

Key words: Paris-Roubaix, One-day race, record, average speed

ARE THE YOUTUBE VIDEOS RELATED TO DEVELOPMENTAL HIP DYSPLASIA IN INFANTS ENOUGH QUALITY AND RELIABILITY?

IS YOUTUBE REALLY A QUALITY AND RELIABLE SOURCE?

¹Elisa ÇALIŞGAN, ²Betül AKYOL

¹Öğr. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,

elisa.calisgan@inonu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0003-4710-9540

²Doç. Dr., İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, betul.akyol@inonu.edu.tr

Orcid ID: 0000-0002-3836-1317

ABSTRACT

The internet serves as a commonly accessed platform for individuals, including both patients and healthcare professionals, seeking medical information. This study's objective was to appraise the quality and reliability of videos on YouTube pertaining to developmental dysplasia of the hip (DDH) in infants. The keyword "developmental dysplasia of hip in infants" was inputted into the YouTube search engine. A thorough examination was conducted on the 60 most viewed YouTube videos. Six of these were deemed ineligible for the study, resulting in the inclusion of a total of 54 patients. All videos underwent scrutiny by two expert physicians. The videos were evaluated using the GQS, DISCERN, and JAMA scoring methodologies.

Out of all the uploaded videos, 85.2% were contributed by medical doctors. The most prevalent content revolved around general topics, specifically infant examination and clinical symptoms concerning DDHs, constituting a substantial. Several parameters, including the number of view rate ($p=0.020$), JAMA score ($p<0.001$), and DISCERN score ($p<0.001$), demonstrated significant increases in high-quality videos. Upon evaluating video sources, number of views ($p=0.034$), GQS ($p=0.012$) and DISCERN ($p=0.025$) scale scores were found to be higher for videos produced by physicians. YouTube serves as a convenient and cost-efficient channel for patients to gain insights into and understand their medical conditions. When used by appropriate individuals, this platform can become a valuable source of information for parents seeking to learn about developmental dysplasia of the hip (DDH) in infants.

Keywords: Developmental, dysplasia of hip, infants, YouTube

MUHASEBE VERİLERİNDEN YOLA ÇIKARAK TARIM POLİTİKALARININ GELİŞTİRİLMESİ: ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI SİSTEMİ

Öğr. Gör. Dr., Cengiz ÖĞMEN¹

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Ula Ali Koçman MYO, cengiz@mu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-9297-2936

ÖZET

Çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından yapılmış birçok tanımdan hareketle Çiftlik Muhasebe Veri Ağı'nı, tarımsal işletmelerin muhasebe verilerine ulaşarak sektörün gelişmesinde kullanılabilir bilgileri üretmeye çalışan bir yapı şeklinde tanımlanabilir. Tarım işletmelerinin mikro-ekonomik düzeylerini ortaya koymak, uygulanan ulusal tarım politikaların makro-ekonomik etkinliğini ölçmek ve gelecek yılların politikalarını planlamada ve karar almada yararlanılmak amacıyla 15 Haziran 1965 tarih ve 79/65 numaralı konsey kararı ile tarım sektörüne yönelik verilerin toplanacağı Farm Accountancy Data Network (FADN) / Çiftlik Muhasebe Veri Ağı oluşturulmuştur. Hem Türkiye'nin AB'ye uyum yükümlülükleri kapsamında hem de tarım politikalarının doğru belirlenebilmesinin artan önemi bağlamında 21. yy. başlarında Çiftlik Muhasebe Veri Ağı'nın oluşturulma çalışmalarına başlanılmıştır. Ülkemiz tarım işletmelerinin yönetimine katkı sağlamak ve etkin tarım politikaları oluşturmak için ilgili Bakanlık tarafından, FADN sistemi esas alınarak, sınırlı sayıda ili ve çiftliği kapsam içine alan pilot uygulama şeklinde Türk Çiftlik Muhasebe Veri Ağı'nın kurulması projesi 2007 yılında başlatılmıştır. Yasal mevzuata 2009 yılında çıkarılan yönetmelikle oturtulmuştur. Bu çalışmada Çiftlik Muhasebe Veri Ağı'nın uygulanması sırasında karşılaşılan sorunlar ve elde edilen verilerin işlenmesi ile sisteme dahil olan tarım işletmesine (çiftliğe) ve ulusal tarım politikasına sağladığı faydalar üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, TMS 41 Tarımsal faaliyetler, Çiftlik Muhasebe Veri Ağı

ABSTRACT

Based on many definitions made by various institutions and organizations, Farm Accounting Data Network can be defined as a structure that tries to produce information that can be used in the development of the sector by accessing the accounting data of agricultural enterprises. Farm Accountancy Data Network (Farm Accountancy Data Network), where data for the agricultural sector will be collected with the council decision dated 15 June 1965 and numbered 79/65, in order to reveal the micro-economic levels of agricultural enterprises, to measure the macro-economic effectiveness of the implemented national agricultural policies and to be used in planning and decision-making for the policies of the coming years. FADN) / Farm

Accounting Data Network was established. 21st century, both within the scope of Turkey's EU harmonization obligations and in the context of the increasing importance of correctly determining agricultural policies. Work on the creation of the Farm Accounting Data Network started at the beginning. In order to contribute to the management of agricultural enterprises in our country and to create effective agricultural policies, the project to establish the Turkish Farm Accounting Data Network was initiated in 2007 by the relevant Ministry, based on the FADN system, as a pilot application covering a limited number of provinces and farms. It was established in the legal legislation with the regulation issued in 2009. This study focuses on the problems encountered during the implementation of the Farm Accounting Data Network and the benefits it provides to the agricultural enterprise (farm) included in the system and the national agricultural policy by processing the data obtained.

Key Words: Accounting, IAS 41 Agriculture, Farm Accounting Data Network

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ İLE YAPAY ZEKANIN MUHASEBE BİLİNCİ

Öğr. Gör. Dr., Cengiz ÖĞMEN¹

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Ula Ali Koçman MYO, cengiz@mu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-9297-2936

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, geleneksel ölçme değerlendirme yöntemlerinin başlıca alternatiflerinden biri olan Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) aracılığıyla, insansı düşünme yeteneğinin otoriteler tarafından belli bir noktaya ulaştığı kabul gören yapay zekanın muhasebe algısını ortaya çıkarmaktır. Kelime ilişkilendirme; insanların kavramlar arasında oluşturduğu ilişkisel ağı ortaya çıkarmak için kullanılan bir yöntemdir. Yalın olarak insan zihninin çalışma ilkelerini taklit eden yazılımlara yapay zeka denilmektedir. Yapay zeka tabanlı dijital sistemleri yapay öğretmen dahil her alanda görmeye başlayacağız. Yapay zeka yazılımı olarak OpenAI firması tarafından geliştirilmiş sohbet ve benzeri etkileşimler robotu olan ChatGPT isimli büyük bir dil modeli tercih edilmiştir. Bilimsel yazında muhasebe, muhasebe eğitimi ve bunların alt kırılımlarının algısını ölçmek üzere KİT ve metafor araçları ile ağırlıklı olarak daha önce muhasebe eğitimi almış veya almamış yükseköğretim öğrencileri ve meslek mensupları üzerinde yapılmış çalışmalar bulunmaktadır. Muhasebe bilincini tespit etmek üzere yapılarak yayınlanmış bilimsel çalışmalarda KİT yöntemine göre metaforlar üzerinden muhasebe algısının belirlenmesinin daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Bu çalışmayı mevcut çalışmalardan farklı kılan en önemli nokta; yapılmış bilimsel çalışmaların doğası gereği insanlar üzerinden topladığı verileri, ilk defa KİT aracılığıyla insan dışı bir yapıdan elde ediyor olmasıdır. Çalışma kapsamında ChatGPT sohbet robotuna iki bölümden oluşan KİT uygulanmıştır. İnsanlar üzerinde uygulanan KİT'nin birinci bölümünde anahtar kavramın çağrıştırdığı ilişkili kavramı yazmak için alan yazında net bir süre olmamakla birlikte genellikle otuz saniye ile bir dakika arasında uygulanan zaman kısıtlarının olduğu görülmektedir. Ön teste yapay zekaya böyle bir süre kısıtının verilmesine gerek olmadığı gözlenmiştir. KİT'in ikinci bölümünde anahtar kavramla cümle kurması istenmiştir. Bu çalışma sonucunda yapay zeka robotu olan ChatGPT'nin muhasebe kavramına hazır bulunuşluk seviyesi belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Yapay Zeka, Kelime İlişkilendirme Testi

ABSTRACT

The aim of this study is to reveal the accounting perception of artificial intelligence, which is accepted by the authorities as having reached a certain point by the authorities, through the Word Association Test (WIT), one of the main alternatives to traditional measurement and

evaluation methods. Word association; It is a method used to reveal the relational network that people create between concepts. Software that simply imitates the working principles of the human mind is called artificial intelligence. We will start to see artificial intelligence-based digital systems in every field, including artificial teachers. As artificial intelligence software, a large language model called ChatGPT, which is a chat and similar interactions robot developed by OpenAI, was preferred. In the scientific literature, there are studies conducted using SOE and metaphor tools to measure the perception of accounting, accounting education and their sub-categories, mainly on higher education students and professionals who may or may not have received accounting education before. In scientific studies published to determine accounting awareness, it is seen that determining accounting perception through metaphors is more preferred than the SOE method. The most important point that makes this study different from existing studies is; This is the first time that the data collected from humans by nature of scientific studies has been obtained from a non-human structure through SOE. Within the scope of the study, two-part SOE was applied to the ChatGPT chat robot. Although there is no clear time limit in the literature to write the related concept evoked by the key concept in the first part of the KIT applied on humans, it is seen that there are usually time constraints between thirty seconds and one minute. It was observed that there was no need to give such a time constraint to artificial intelligence in the pre-test. In the second part of KİT, they were asked to make sentences with the key concept. As a result of this study, the accounting concept readiness level of ChatGPT, an artificial intelligence robot, was determined.

Key Words: Accounting, Accounting Education, Artificial Intelligence, Word Association Test

KURUMSAL İTİBAR: KAVRAMSAL BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Safa ACAR¹

¹ Siirt Üniversitesi, Kurtalan MYO, safa.acar@hotmail.com- 0000-0002-9578-0198

ÖZET

Kurumsal itibar, kurumların paydaşları ile oluşturdukları her türlü ilişkinin sonucunda oluşan algıdır. Hangi sektörde faaliyet gösterdiğinden bağımsız olarak bütün kurumlar için çok önemli bir kavram olan kurumsal itibar, işletmelerin gelecek hedeflerine güvenli bir şekilde ulaşmaları için önemli bir değerdir. Kurumsal itibarı yüksek ve çevredeki kurumsal algısı olumlu olan kurumlar önemli rekabet avantajları elde ederek sektörel temelde rakiplerine önemli düzeyde fark atabilmektedirler. Kurumsal itibar kavramı somut delillerden daha ziyade soyut delillere dayalı olarak gelişme göstermektedir. Kurumun bütün organizasyon sistemi mükemmel düzeyde iyi bile olsa kurumsal itibar algısı olumsuz öğeler içerebilmektedir. Bu yönüyle kurumların yeşil ekonomi, sosyal sorumluluk, marka ve kültür gibi soyut kavramlara da dikkat ederek kurumsal itibarlarını yüksek ve olumlu kılmaları gereklilik olarak düşünülebilir. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, işletmelerin rekabet avantajı elde etme ve uzun ömürlü olma gibi hedeflerine ulaşma yolunda önemli katkılarının olacağı düşünülen kurumsal itibar kavramının tanımının ve taşıdığı değerlerin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda kurumsal itibar olgusu kavramsal olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsallaşma, Kurumsal İtibar, Kurumsal Performans.

CORPORATE REPUTATION: A CONCEPTUAL REVIEW

Dr. Öğr. Üyesi Safa ACAR¹

¹ Siirt University, Vocational School of Kurtalan, safa.acar@hotmail.com- 0000-0002-9578-0198

ABSTRACT

Corporate reputation is the perception formed as a result of all kinds of relationships that organizations create with their stakeholders. Corporate reputation, which is a very important concept for all organizations regardless of the sector in which they operate, is an important value for businesses to reach their future goals safely. Organizations with high corporate reputation and positive corporate perception in the environment can gain significant competitive advantages and make a significant difference to their competitors on a sectoral basis. The concept of corporate reputation develops based on abstract evidence rather than concrete evidence. Even if the entire organizational system of the institution is perfectly good, the perception of corporate reputation may contain negative elements. In this respect, it can be considered as a necessity for organizations to make their corporate reputation high and positive by paying attention to intangible concepts such as green economy, social responsibility, brand and culture. In this context, the purpose of this study is to examine the definition and values of the concept of corporate reputation, which is thought to contribute significantly to achieving the goals of businesses such as gaining competitive advantage and longevity. For this purpose, the phenomenon of corporate reputation is examined conceptually.

Keywords: Institutionalization, Corporate Reputation, Corporate Performance.

KABİN MEMURLARININ DUYGUSAL EMEK STRATEJİLERİNİN TÜKENMİŞLİKLERİNE ETKİSİ

Lisansüstü Öğrenci, MUHAMMED ERDOĞAN ¹, Doç. Dr., AYSUN AYDIN ²

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı,
muhammet565@hotmail.com-ORCID ID: 0009-0003-6754-2402

² Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü,
aysun.cetin@omu.edu.tr- ORCID ID:0000-0003-2527-5759

ÖZET

Bu çalışmada, sivil havacılık sektörünün önemli unsurlarından biri olan kabin memurları üzerinde nicel bir araştırma yürütülerek, kabin memurlarının duygusal emek stratejilerinin (yüzeysel rol yapma, derinden rol yapma ve samimi davranış) tükenmişlik düzeylerine etkisi araştırılmıştır. Bu amaçla, Duygusal Emek Ölçeği ve Tükenmişlik Ölçeği kullanılarak havayolu şirketlerinde çalışan 392 kabin memurundan veriler elde edilmiş ve analizler yapılmıştır. Analiz sonucuna göre, yüzeysel rol yapmanın kabin memurlarının tükenmişliklerini artırdığı ve samimi davranışın tükenmişliği azalttığı bulunmuştur. Derinden rol yapmanın ise kabin memurlarının tükenmişlikleri üzerinde anlamlı bir etki göstermediği görülmüştür. Araştırma sonucuna göre, insanların hissettikleri duygular ile gösterdikleri duygular arasındaki uyumsuzluğu ifade eden yüzeysel rol yapma tükenmişliğe neden olurken, derinlemesine rol yapma davranışında çalışan göstermek zorunda olduğu davranışları zaten içselleştirdiği ve içten gelen bir motivasyonla yapıldığı için bu davranışların tükenmişliği etkilemediği bulgulanmıştır. Samimi davranış stratejisinde ise kişiyi olumsuz etkileyen duygusal emek davranışı azalacağı için tükenmişliğin de azaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Emek, Tükenmişlik, Kabin Memurları.

YETENEK YÖNETİMİNİN ÖRGÜTSEL DAYANIKLILIK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Öğr. Gör. Dr. ŞERİFE KUZGUN

Kırklareli Üniversitesi, Lüleburgaz MYO, İnsan Kaynakları Yönetimi

serife.erdun@klu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6145-6349

ÖZET

Belirsiz, muğlak ve yıkıcı olaylarla mücadelede başta yöneticiler olmak üzere tüm örgütün proaktif bir yapı kazanmasına yönelik faaliyetlere ağırlık vermesi gerekmektedir. Yetenek yönetimi, küresel, dinamik, çağdaş çalışma atmosferiyle olan ilişkisinin bir sonucu olarak insan kaynakları yönetimi literatürüne hakim olmuştur. Benzer şekilde değişimin genel bir kural olarak görüldüğü günümüz ortamında, örgütsel dayanıklılık yönetim ve işletme literatüründe önemli bir kavram haline gelmiştir. Yetenekli bireyler ve bu yetenekli bireylerden meydana gelen takımlar dayanıklı örgütler oluşturmaktadır. Dolayısıyla örgütün dayanıklılığın sağlanmasında kritik rolleri üstlenecek yetenekleri çekme, yerleştirme, geliştirme ve elde tutma açısından yetenek yönetiminin örgütlerde örgütsel dayanıklılığı artırma noktasında kilit bir rol üstlendiği görülmektedir. Çalışmanın amacı, literatürdeki boşluktan hareketle yetenek yönetimi ve örgütsel dayanıklılık kavramlarını kuramsal ve uygulamalı çalışma yaşamına olan katkı ve önemine dikkat çekerek açıklamak, yetenek yönetiminin örgütsel dayanıklılık üzerindeki etkisine yönelik çalışmaları inceleyerek literatüre katkı sağlamaktır. Çalışmada, öncelikle yetenek yönetimi örgütsel dayanıklılık kavramları incelenerek, örgütlerin geleceğindeki önemine değinilmiştir. Daha sonra yetenek yönetimi örgütsel dayanıklılık kavramları arasındaki ilişki ve bu ilişkide etkili olan unsurlara değinilerek ileride gerçekleştirilecek çalışmalarla ilgili önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yetenek Yönetimi, Örgütsel Dayanıklılık, Organizasyon.

THE IMPACT OF TALENT MANAGEMENT ON ORGANIZATIONAL RESILIENCE

ABSTRACT

In the fight against uncertain, ambiguous and destructive events, the entire organization, especially the managers, must focus on activities to gain a proactive structure. Talent management has dominated the human resource management literature as a result of its relationship with the global, dynamic, contemporary work atmosphere. Similarly, in today's environment where change is seen as a general rule, organizational resilience has become an important concept in management and business literature. Talented individuals and teams

consisting of these talented individuals create resilient organizations. Therefore, it is seen that talent management plays a key role in increasing organizational resilience in organizations in terms of attracting, placing, developing and retaining talents that will play critical roles in ensuring the resilience of the organization. The aim of the study is to explain the concepts of talent management and organizational resilience by drawing attention to their contribution and importance to theoretical and practical working life, based on the gap in the literature, and to contribute to the literature by examining studies on the effect of talent management on organizational resilience. In the study, firstly, the concepts of talent management and organizational resilience were examined and their importance in the future of organizations was touched upon. Then, the relationship between the concepts of talent management and organizational resilience and the factors that are effective in this relationship are mentioned and suggestions for future studies are given.

Keywords: Talent Management, Organizational Resilience, Organization

İSLAMİ MUHASEBE NEDİR?

Doç. Dr. YAKUP ASLAN¹

¹ MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, Sağlık Bilimleri Fakültesi, y.aslan@alparslan.edu.tr,
ORCID:0000-0001-9833-8840

ÖZET

Fon fazlası bulunan taraflarla fon açığı bulunan tarafların genel olarak bulunduğu mecralar para piyasaları olarak nitelendirilmektedir. Fon fazlası olan taraf belli bir nema karşılığında, fon açığı olan taraflara sunmak suretiyle getiri hedeflemektedir. Bu durumda elde edilen getiriler literatürde faiz getirisi olarak ifade edilmektedir. Fon fazlası olan kişi ya da kurumların burada hedefledikleri husus anaparalarının yanında bir getiri arayışında olmalıdır. Esasen faiz oranlarının yüksek olduğu dönemlerde bankalar tarafından sunulan teklifler oldukça caziptir. Getiri arayışındaki tarafların beklentilerini karşılayabilmektedir. Risk iştahı düşük olan kişi ya da kurumların fon fazlalarını bu şekilde getiri planlaması yapması uzun yıllardan beri süregelen bir yaklaşımdır. Geleneksel olarak süre gelen bu anlayışın karşılaştığı bir bariyer sistemi vardır o da inançtır. İslam dinine göre faiz, Kutsal Kitabımız Kuran-ı Kerim'e göre göre kati surette haramdır. Haram, islam inancında yapılması yasaklanan, yapıldığı takdirde ahiret hayatında bunun menfi yönde etkilerinin olacağı anlamını taşımaktadır. İslam dinine girmek için kimse zorlanmaz, zorlanamaz. Esasen bu durum dini inancın seçilmesi aşamasında bu şekilde tezahür etmektedir. Ancak İslam dinine mensup olduktan sonra ilahi emirlere uyulması halinde Cennet vadedilmiştir. Bu inanç ve bilinçte olan kişi ya da kurumlar yatırımlarını faizden münezzeh kılarak değerlendirmek istemektedir. Literatürde faizsiz finans olarak giren bu anlayışın devamında ortaya çıkan muhasebe ise İslami Muhasebe olarak değerlendirilmektedir. Günümüzde katılım bankacılık sistemi, islami anlayışın gereği olan faizsiz bankacılık uygulamalarını geliştirmektedir. Öyle ki Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren şirketlerin faiz hassasiyetine uygun olarak çalışıp çalışmadığını ölçen katılım endeksi yatırımcılar tarafından

ilgiyle takip edilmektedir. Çalışmada İslami Muhasebe kavramsal bir çerçevede değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İslami Muhasebe, Katılım Bankacılığı, Muhasebe

WHAT IS ISLAMIC ACCOUNTING?

Assoc. Prof. YAKUP ASLAN¹

¹ MUŞ ALPARSLAN UNIVERSITY, Faculty of Health Sciences, y.aslan@alparslan.edu.tr,

ORCID:0000-0001-9833-8840

ABSTRACT

The channels where parties with excess funds and those with fund deficit generally meet are described as money markets. The party with a surplus of funds aims for a return by offering it to the parties with a fund deficit, in return for a certain interest. In this case, the returns obtained are expressed as interest income in the literature. People or institutions with excess funds should aim for a return in addition to their principal. Essentially, in periods when interest rates are high, the offers offered by banks are quite attractive. It can meet the expectations of parties seeking returns. It has been an approach that has been going on for many years for individuals or institutions with low risk appetite to plan their excess funds for return in this way. There is a barrier system that this traditionally ongoing understanding encounters, and that is belief. According to Islam, interest is strictly forbidden according to our Holy Book, the Holy Quran. Haram means that it is forbidden to be done in Islam, and if it is done, it will have negative effects in the afterlife. No one is or can be forced to enter the religion of Islam. Essentially, this situation manifests itself in this way at the stage of choosing religious belief. However, after embracing Islam, Heaven is promised if the divine commands are followed. People or institutions with this belief and consciousness want to evaluate their investments by making them free from interest. The accounting that emerges as a continuation of this understanding, which is known as interest-free finance in the literature, is considered Islamic Accounting. Today, the participation banking system is developing interest-free banking practices that are

required by the Islamic understanding. So much so that the participation index, which measures whether companies operating in Borsa Istanbul operate in accordance with interest rate sensitivity, is followed with interest by investors. In the study, Islamic Accounting will be evaluated within a conceptual framework.

Key Words: Islamic Accounting, Participation Banking, Accounting

FİNANSAL TABLOLARDA HİLE DENETİMİ

Doç. Dr. YAKUP ASLAN¹

¹ MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, Sağlık Bilimleri Fakültesi, y.aslan@alparslan.edu.tr,
ORCID:0000-0001-9833-8840

ÖZET

Finansal tablolar, işletmelerin mali nitelikteki her türlü işlemlerin yansımaları olarak görülebilir. Finansal tablolarda etkinlik ve verimlilik analizleri yapılarak işletmenin finansal performansı ölçülebilir. Mali tablo analizlerinin kullanılmasıyla finansal tabloların kalitesi, işletmenin mali olayları yönetebilme kabiliyeti hakkında fikirler rahatlıkla ortaya çıkabilir. Mali tabloların hazırlanmasında işin mutfağında her zaman muhasebe olmaktadır. Muhasebe departmanı olmadan finansal tabloların ortaya çıkması da olanaksız hale gelmektedir. Muhasebe departmanı mali nitelikteki olayların kaydedilmesi ile başlayıp, raporlanma aşamasına kadar oluşan bir süreç yönetimini kapsamaktadır. Finansal tablolar, muhasebe de yapılan kayıtların yansması olması bakımından muhasebeye yapılan bilerek yahut bilmeyerek yapılan her türlü eylem finansal tablolara yansımaktadır. Bu durumda finansal tabloların gerçeği yansıtmayı yansıtmadığı sorunsalı ortaya çıkmaktadır. Finansal tablolar sadece, mali olayın gerçekleştiği işletmeyi değil toplumun tamamını ilgilendirmektedir. Zira finansal tablolar marifetiyle işletme mali gerçekleştirmelerine bakarak finansal performansını, planlamasını ve bütçelemesini yapmaktadır. Yatırımcılar, finansal tabloları ilgiyle takip ederek işletmeler hakkında alacakları yatırım kararlarının düzeyine ve tutarına karar vermektedirler. Devlet perspektifinde ise olayın vergiye konu olan rakam konusu tahlil edilmektedir. Esasen mali tablolar etki alanı olarak oldukça geniş bir alana yayılmaktadır. Bu durumda finansal tabloların önem düzeyini artıran bir bakış açısı ortaya çıkmaktadır. Finansal skandalların tarihçesine bakıldığında, mali tablolardaki yapılan manipülasyonların hata mı hile mi olduğu sıklıkla araştırmacılar tarafından sorgulanmaktadır. Çalışmada finansal tablolarda hile konusu teorik bir çerçevede ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Tablolar, Hata, Hile

FRAUD AUDIT IN FINANCIAL STATEMENTS

Assoc. Prof. YAKUP ASLAN¹

¹ MUŞ ALPARSLAN UNIVERSITY, Faculty of Health Sciences, y.aslan@alparslan.edu.tr,

ORCID:0000-0001-9833-8840

ABSTRACT

Financial statements can be seen as reflections of all kinds of financial transactions of businesses. The financial performance of the business can be measured by performing effectiveness and efficiency analyzes in financial statements. By using financial statement analysis, ideas about the quality of financial statements and the company's ability to manage financial events can easily emerge. Accounting is always involved in the preparation of financial statements. Without the accounting department, it becomes impossible to produce financial statements. The accounting department covers a process management that starts with the recording of financial events and continues until the reporting stage. Since financial statements are a reflection of the records made in accounting, all kinds of actions taken in accounting, knowingly or unknowingly, are reflected in the financial statements. In this case, the question of whether the financial statements reflect reality arises. Financial statements concern not only the business in which the financial event takes place, but also the entire society. Because, with the help of financial statements, the business makes its financial performance, planning and budgeting by looking at its financial realizations. Investors decide on the level and amount of investment decisions they will make about businesses by following the financial statements with interest. From the state perspective, the issue of the taxable figure of the incident is analyzed. Essentially, financial statements cover a very wide area of influence. In this case, a perspective that increases the importance of financial statements emerges. Looking at the history of financial scandals, researchers often question whether manipulations in financial statements are errors or fraud. In the study, the issue of fraud in financial statements will be discussed within a theoretical framework.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Key Words: Financial Statements, Error, Fraud

PERCEPTION OF YOUNG AUDIENCES ON DESTINATIONS SHOWCASED IN ‘2 DAYS 1 NIGHT’ REALITY SHOW SEASON 1

Truong-Vi DINH

Can Tho University, Vietnam.

Email: dinhtruongvi0207@gmail.com

Que-Nhu DUONG

Corresponding author. Can Tho University, Vietnam.

Email: dqnhu@ctu.edu.vn ; ORCID ID: 0000-0002-3734-0960

ABSTRACT

Film-induced tourism has had significant contribution in tourism industry around the world. Reality show has significantly impacted tourism promotion across various international destinations. In Vietnam, the reality show entitled '2 Days 1 Night' has garnered immense popularity, attracting millions of viewers. This study aims to assess the perceptions of young audiences regarding tourism destinations featured in season 1 of the show. Young audiences are selected based on preliminary research, which indicates that the majority of '2 Days 1 Night' viewers are predominantly young, comprising 68.18% of the total audiences. Structured questionnaire was employed via direct surveys with 300 young viewers of the show to collect data for this study. The findings reveal that one of the primary motivations for viewers to watch the show is to explore tourist destinations. Moreover, the research finds a strong desire among young audiences to visit the Central and Northern Vietnam destinations showcased in the show. The audience highly appreciates the natural beauty, cultural uniqueness, and diverse cuisine of these featured locations. However, the study also highlights a tendency among viewers to underestimate the range of entertainment offerings at these destinations, suggesting that the production team may not have fully captured via the show the available entertainment resources that visitors can experience. This presents an opportunity for future enhancements to the show's representation of the full spectrum of entertainment options at the featured destinations.

Keywords: reality show, 2 days 1 night, young audiences, film induced tourism, destinations, Vietnam.

ONLINE COSMETICS PURCHASE OF YOUNG CUSTOMERS - THE CASE OF L'ORÉAL IN CAN THO CITY, VIETNAM

Van-Anh HUYNH

Can Tho University, Vietnam.
Email: huynhvananh2030@gmail.com

Que-Nhu DUONG

Corresponding author. Can Tho University, Vietnam.
Email: dqnhu@ctu.edu.vn ; ORCID ID: 0000-0002-3734-0960

ABSTRACT

This research aims to evaluate current situation of online L'Oréal cosmetics purchases by young people in Can Tho City, Vietnam. In this study, young people are those aged 18 to 29 years old. In total, structure questionnaire was employed as the tool for data collection using survey method. Convenience sampling method was employed. The study has revealed that the usage of L'Oréal cosmetics online is quite high among young people, with 325 out of 339 respondents surveyed having purchased L'Oréal cosmetics online. Young people are more familiar with information technology, and they express themselves through online purchase in alignment with current lifestyle trends. Furthermore, the preferred platforms to purchase among the youth in Can Tho city are Shopee (42%) and TikTok Shop (32.8%), indicating that efforts to impact brand ambassador influence could be concentrated on these platforms. Additionally, the skincare product is favored by 40.8% of respondents, reflecting the popularity of the "Skinimalism" trend, a natural development of the "no makeup" style that has long been prevalent and contributes to sustainability by encouraging supply reduction and demand moderation.

Keywords: Cosmetics, online cosmetics purchase, L'Oréal, young customers, Vietnam.

FARKLI EKSTRAKSİYON TEKNİKLERİ UYGULANARAK DÜŞÜK SICAKLIKTA EKSTRAKTE EDİLEN SİYAH ÇAYLARIN BAZI ÖZELLİKLERİ

Esra ESİN YÜCEL*

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi,
Gıda Mühendisliği Bölümü, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye
esinyasemin@yahoo.com, ORCID: 0000-0003-0470-0015

Özet

Bu çalışmada, farklı ekstraksiyon teknikleri, farklı çay: su oranları ve ekstraksiyon süreleri kullanılarak elde edilen siyah çay ekstraktlarına tannaz uygulanmasının, ekstraktların renk, bulanıklık ve krema oluşumu üzerine olan etkisi araştırılmıştır. Bu amaçla klasik ve ultrasonik ekstraksiyon yöntemi ile, 30°C demleme sıcaklığında farklı çay:su oranları (1:100; 5:100 ve 10:100) ve demleme süreleri (5, 10 ve 20 dak) uygulanarak elde edilen ekstraktlar, tannaz ile muamele edilmiştir. Çalışmada elde edilen ekstraktlarda suda çözünür kuru madde (SÇKM), renk analizleri ile bulanıklık (NTU) ve krema miktarı analizleri yapılmıştır. Tannaz uygulaması örneklerin SÇKM değerlerinde artış meydana getirmiştir. Çay ekstraktlarına tannaz ilavesinin örneklerin L değerlerinde genellikle artış sağladığı gözlemlenmiş ve enzim uygulanmış ve uygulanmamış örneklerin L değerleri arasındaki farklılıkların istatistiksel olarak da genellikle önemli ($p<0.05$) olduğu belirlenmiştir. Tüm çay:su oranı, demleme sıcaklığı ve sürelerinde enzim uygulanan örneklerin NTU değerlerinde, kontrol örneklerine göre genellikle azalmalar meydana geldiği tespit edilmiştir. Tüm uygulama koşullarında tannaz enzimi uygulanan çay ekstraktlarının krema miktarlarında kontrol örneklerine göre azalmalar meydana geldiği ve enzim uygulanan ve uygulanmayan örneklerin krema miktarları arasındaki farklılıkların istatistiksel olarak da önemli ($p<0.05$) olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: siyah çay ekstraktı, tannaz, renk, bulanıklık, krema

SOME PHYSICAL PROPERTIES OF BLACK TEAS EXTRACTED AT LOW TEMPERATURE BY APPLYING DIFFERENT EXTRACTION TECHNIQUES

Abstract

In this study, it was investigated the effect of tannase treatment on the colour, turbidity and cream formation of black tea extracts obtained by using different extraction techniques, different tea: water ratios and extraction times was investigated. For this purpose, tannase enzyme was applied to the extracts obtained by applying with the classical and ultrasonic extraction methods at 30°C brewing temperature for different times (5,10, and 20 minutes), tea:water ratios (1:100; 5:100; 10:100). Water-soluble dry matter (WSDM), color, turbidity and cream formation analysis were made in the extracts obtained in the study. Tannase enzyme

application caused an increase in the WSDM values. It was observed that the application of tannase enzyme to the black tea extracts generally increased the L values of the samples, and the differences between the L values of the samples with and without the application of the enzyme were found to be significant ($p<0.05$), statistically. At all tea:water ratios, brewing temperatures and times, turbidity (NTU) values of enzyme treated samples were generally decreased compared to control samples. In all application conditions, it was determined that the cream amounts of tea extracts treated with tannase enzyme decreased compared to the control samples and the differences between the cream amounts of the enzyme treated and untreated samples were statistically significant ($p<0.05$).

Keywords: black tea extract, tannase, color, turbidity, cream

KIZILCIK: BESİN DEĞERİ VE SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

Öğr. Gör. Zeynep Nur KARAKUŞ

Eşme Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Gıda Teknolojisi Programı, Uşak
Üniversitesi, Eşme, Uşak, Türkiye

zeynep.karakus@usak.edu.tr, +90 276 221 21 54 -3751, ORCID NO: 0000-0002-0319-6454

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ÇELEBİ

Eşme Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Gıda Teknolojisi Programı, Uşak
Üniversitesi, Eşme, Uşak, Türkiye

yasemin.sezer@usak.edu.tr, ORCID NO: 0000-0002-4495-0206

Doç. Dr. Gülşah ÇALIŞKAN KOÇ

Eşme Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Gıda Teknolojisi Programı, Uşak
Üniversitesi, Eşme, Uşak, Türkiye

gulsah.koc@usak.edu.tr, ORCID NO: 0000-0002-6542-3093

Kızılcık, Amerika (*Vaccinium macrocarpon*) ve Avrupa (*Vaccinium oxycoccus*) türlerinde bulunan ve içerdiği biyoaktif bileşikler sayesinde sağlıklı diyetin sürdürülmesinde önemli bir kaynaktır. Kırmızı renkte meyvelere sahip olan küçük bir bitki türünü ifade eden kızılcık genellikle taze veya kurutulmuş olarak tüketilmektedir. Taze kızılcık meyvesi, nem (%87-90), karbonhidrat (%8-12), lif (%3-4), protein (%0.3-0.7) ve yağ (%0.1-0.5) gibi besin öğelerini içermektedir. Kızılcık, antimikrobiyal ve antioksidan özelliklere sahip kimyasal olarak çeşitli, polifenol bileşenler içermektedir. Özellikle kızılcık meyvesi, fenolik asitler, antosiyaninler, proantosiyanidinler, flavonoller, flavonoidler, tannin ve triterpenoid gibi polifenol bileşenler bakımından oldukça zengindir. Kızılcık, güçlü antioksidan özelliklerinin yanı sıra çeşitli vitaminler (tiamin, riboflavin, piridoksin, siyanokobalamin, nikotinamid, biotin, askorbik asit) ve mineraller (potasyum, kalsiyum, magnezyum, fosfor, demir, sodyum, çinko, manganez, bakır, alüminyum) açısından da oldukça zengindir. Kızılcık, biyoaktif özellikleri nedeniyle insan sağlığı üzerinde birçok farmakolojik etkiye sahiptir. Bu etkiler arasında kardiyoprotektif, anti-kanserojen, anti-diyabetik, anti-inflamatuar, ateş düşürücü, antiseptik, antibakteriyel, antiviral bulunmaktadır. Ayrıca yüksek oranda proantosiyanidin içeren ender meyvelerden olan kızılcık, *Escherichia coli* bakterisinin idrar yoluna yapışmasını engellemektedir. Bu derleme, kızılcığın besin bileşimini, fitokimyasal yapısını ve antioksidan aktivitesini ele alarak, meyvenin sağlığa olan potansiyel faydalarını özetlemiştir. Bu araştırma, kızılcığın sağlık üzerindeki olumlu etkilerini bilimsel çalışmalarla inceleyerek, tüketicilere sağlıklarını koruma ve doğal yollarla hastalık risklerini azaltma konusunda bilgi sunmayı amaçlamıştır. Çalışmanın, kızılcığın fonksiyonel gıda olarak değerlendirilmesine ve bu meyvenin tüketiminin sağlığa olan potansiyel katkılarına dikkat çekmeye yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kızılcık, antioksidan, antimikrobiyal, biyoaktif bileşenler

SUMAK: BESİN DEĞERİ VE SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

Öğr. Gör. Zeynep Nur KARAKUŞ

Eşme Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Gıda Teknolojisi Programı, Uşak
Üniversitesi, Eşme, Uşak, Türkiye

zeynep.karakus@usak.edu.tr, +90 276 221 21 54 -3751, ORCID NO: 0000-0002-0319-6454

Doç. Dr. Gülşah ÇALIŞKAN KOÇ

Eşme Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Gıda Teknolojisi Programı, Uşak
Üniversitesi, Eşme, Uşak, Türkiye

gulsah.koc@usak.edu.tr, ORCID NO: 0000-0002-6542-3093

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin ÇELEBI

Eşme Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Gıda Teknolojisi Programı, Uşak
Üniversitesi, Eşme, Uşak, Türkiye

yasemin.sezer@usak.edu.tr, ORCID NO: 0000-0002-4495-0206

Sumak olarak bilinen *Rhus coriaria* L. (*Anacardiaceae*), özellikle Akdeniz bölgesinde yaygın olarak kullanılan bir baharat, çeşni ve aroma maddesidir. Genellikle kurutulmuş toz formda kullanılan sumak bir meyvedir ve besleyici ve biyoaktif özellikleriyle dikkat çekmektedir. Kurutulmuş sumak; nem (%6-11.8), uçucu yağ (%1.0), protein (%2.3-2.6), lif (%14.6-22.15), kül (%1.5-2.66), suda çözünür kuru madde (%63.8) ve yağ (%17.4) içermektedir. Sumaktan, 200'den fazla fitokimyasal izole edilmiştir ve bunlar arasında organik asitler, fenolik asitler, malik asit türevleri ile konjuge fenolik bileşikler, flavonoidler, izoflavonoidler, hidrolize edilebilir tanenler, antosiyaninler, terpenoidler ve butein, iridoid ve kumarin türevleri gibi diğer bileşikler bulunmaktadır. İçerdiği bu değerli bileşenler sayesinde güçlü antioksidan kapasiteye sahiptir. Sumağın antioksidan etkisi hem in vivo hem de in vitro koşullarda detaylı bir şekilde araştırılmış ve bu çalışmalar, sumağın doğal bir antioksidan olarak gıdalarda kullanılabilir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymuştur. Sumak, çeşitli vitamin ve mineraller bakımından zengindir. İçerdiği vitaminler arasında tiamin, riboflavin, piridoksin, siyanokobalamin, nikotinamid, biotin ve askorbik asit bulunmaktadır. Mineral madde olarak ise K, Ca, Mg, P, Fe, Na, Zn, Mn, Cu ve Al içermektedir. Sumak, biyoaktif özellikleri sayesinde çeşitli sağlık faydalarına sahiptir. Bu faydalar arasında kardiyovasküler hastalıklar, diyabet ve kanserle mücadeledeki iyileştirici ve tedavi edici etkiler önemlidir. Farklı sumak türlerinin (*R. verniciflua*, *R. glabra*, *R. undulate*, *R. coriaria*, *R. succedanea*, *R. retinorrhoea*, vb.) antioksidan, antimikrobiyal, sitosidal, antitümörijenik, antiinflamatuvar, antimutajenik, antifibrojenik, antitrombin, antiviral, antimalarial gibi biyolojik aktiviteleri bulunmaktadır. Sumak, geleneksel tıpta hemoroid, yara iyileşmesi, ishal, ülser ve göz iltihabı gibi birçok rahatsızlığın yönetimi ve tedavisi için kullanılmıştır. Orta Doğu ve Güney Asya ülkelerinde, özellikle kanser gibi çeşitli hastalıkların tedavisinde geleneksel bir ilaç olarak kabul edilmektedir. Bu derleme, sumağın kimyasal bileşimi, besin değeri ve potansiyel sağlık etkilerine odaklanmaktadır. Sumak, mutfaklarda sıkça kullanılan bir baharat olmanın ötesinde, sağlık için faydalı bir besin kaynağı olarak da değerlendirilebilir.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8

Anahtar Kelimeler: Sumak, fitokimyasal, antioksidan, antimikrobiyal, antimutajenik

SAĞLIK YÖNETİMİ ALANINDA KARİYER PLANLAMA VE KARİYER GELİŞİMİ

Doç. Dr., Şerife GÜZEL¹, Şengül SAĞLAM²

¹ Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, serife_eren.89@hotmail.com- 0000-0002-4141-9110

²Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, sengul.saglammm61@gmail.com- 0000-0002-9150-3142

ÖZET

İnsanlar her zaman ihtiyaçlarını ve isteklerini karşılayacak kariyerleri seçme ve geliştirme konusunda endişe duymaktadır. Çünkü değişen ve dönüşen iş yaşamında bireyler kalıcı olabilmek için kariyer kavramının bilincinde olması gerekmektedir. Kariyer planlama süreci hem bireysel hem de kurumsal sorumluluğu içermektedir. Bu durum hiç şüphesiz sağlık sektöründe kariyer hedefi olan bireyler içinde geçerliliğini korumaktadır. Sağlık yönetimi uzmanları tıbbi ekipleri denetlenmesi, hasta bakımını koordine edilmesi ve hastanelerdeki operasyonları iyileştirilmesi gibi konulara yardımcı olmaktadır. Dolayısıyla sağlık alanında ve yönetim pozisyonlarında bir rol almayı düşünen kişilerin, hangi iş pozisyonlarının uygun olduğunu öğrenmesi gerekmektedir. Böylelikle kariyer yolculuğunun bireyler için uygun olup olmadığının belirlenebilmesi için fayda sağlayacaktır. Bir sağlık yöneticisinin iş görevleri bir günden diğerine çok farklı bir süreç içerisinde yer alabilmektedir. Örneğin yöneticinin pazartesi günü bütçe kararlarını sonuçlandırması gerekirken salı günü yeni bir sağlık bilgi sistemini değerlendirmesi gibi çok farklı boyutlarda hizmet sağlaması istenebilmektedir. Başarılı olmak için yöneticilerin son derece uyarlanabilir olmaları, eşzamanlı görevleri ve son teslim tarihlerini dengeleyebilmeleri gerekmektedir.

Bu derleme çalışmasında literatür incelemesi yapılarak sağlık yönetiminde geleceğe dönük kariyer fırsatları ve kariyer gelişimi ile ilgili bilgilerin verilmesi amaçlanmaktadır.

Sonuç olarak, sağlık yöneticilerinin kayıt sistemlerini en iyi şekilde çalışıp çalışmadığını değerlendirebilmeleri ve bir değişiklik gerektiğinde yeni sistemler uygulayabilecek bilgi ve donanıma sahip olması gerektiği vurgulanmıştır. Yaratıcı, problem çözümede etkin ve hızlı olabilmesi gerekmektedir. Tüm bir hastaneyi veya muayenehaneyi yönetirken, sorunların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu sorunların hızlı bir şekilde hem hastalara hem çalışanlara fayda sağlayacak şekilde çözümleri oldukça önemlidir. ABD'nin tahminlerine göre, sağlık hizmetleri yönetimi 2026 yılına kadar en büyük istihdam sektörü olacağı belirtilmektedir. Dijital teknolojiler, veri yönetimi, tıbbi faturalandırma ve kodlama, sağlık ekonomisi, sağlık hukuku ve uyumluluk gibi alanlarda bireylerin kendini geliştirmesinin güzel bir kariyer yolu olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: sağlık yönetimi, kariyer planlama, kariyer gelişimi

ABSTRACT

CAREER PLANNING AND CAREER DEVELOPMENT IN THE FIELD OF HEALTH MANAGAMENT

Assoc. Prof., Şerife GÜZEL¹, Şengül SAĞLAM²

¹Selcuk University, Faculty of Health Sciences, serife_eren.89@hhotmail.com-0000-0002-4141-9110

²Selcuk University, Institute of Health Sciences, sengul.saglammm61@gmail.com-0000-0002-9150-3142

People are always concerned about choosing and developing careers that will meet their needs and wants. Because in the changing and transforming business life, individuals must be aware of the concept of career in order to be permanent. The career planning process includes both individual and corporate responsibility. Undoubtedly, this situation remains valid for individuals who have career goals in the health sector. Healthcare management professionals help supervise medical teams, coordinate patient care, and improve operations in hospitals. Therefore, people who are considering taking a role in the health field and management positions need to find out which job positions are suitable. Thus, it will be beneficial to

determine whether the career journey is suitable for individuals. The job duties of a health manager can take place in a very different process from one day to the next. For example, the manager may be required to finalize budget decisions on Monday and provide services in many different dimensions, such as evaluating a new health information system on Tuesday. To be successful, managers need to be highly adaptable and able to balance concurrent tasks and deadlines.

In this, review, it is aimed to provide information about future career opportunities and career development in health management by reviewing the literature.

As a result, it was emphasized that health managers should be able to evaluate whether the systems of record are working in the best way and should have the knowledge and equipment to implement new systems when a change is required. It should be able to be creative, effective and fast in problem solving. When you are running an entire hospital or doctor's Office, problems are bound to arise. It is very important that these problems are bound to arise. It is very important that these problems are resolved quickly in a way that benefits both patients and employees. According to U.S. estimates, health care management will be the largest employment sector by 2026. It is thought that self-development of individuals in areas such as digital technologies, data management, medical billing and coding, health economics, health law and compliance can be a good career path.

Keywords: health management, career planning, career development

MEDICAL USES OF OREGANUM SPECIES

ORİGANUM TÜRLERİNİN TIBBİ KULLANIM ALANLARI

Hanım Seval KAYA¹

¹Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı
ORCID ID: 0000-0003-2900-8332

Prof. Dr. HÜLYA ÇİÇEK²

²Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı
drhulyacicek@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-1065-1582

ÖZET

Keklik otu ve kekik olarak da bilinen oregano (*Origanum vulgare* L.) bitkisi, Lamiaceae bitki familyasına ait bir tür olup yaygın olarak Akdeniz ve Batı Avrasya’da yetişmektedir. *Origanum vulgare* İspanyol kekiği ve yabani mercanköşk olarak da anılmaktadır. Bitkinin kullanılan kısımları toprak üstü kısmı ve uçucu yağdır. Bitki bileşimi türe, iklime, rakıma, hatırlama zamanına ve büyüme aşamasına bağlıdır. Bu bitkinin yağ değeri %2 kadardır. Kekik esansiyel yağlar uçucudur. Uçucu yağların ana metabolitleri carvacrol/thymol, g-terpinene ve p-cymene olarak bilinmektedir.

Bu biyoaktif komponentler Origanum vulgare L.'nin birçok terapötik özelliğe sahip olmasında ana bileşenlerdir. Buna bağlı olarak *Origanum vulgare* L. bitkisi tedavi edici ve birçok ülkede geleneksel tıp sistemlerinde kullanıldığı yaygın olarak bilinmektedir. İlaç, gıda ve kokusundan dolayı kozmetik alanında da yaygın olarak kullanılmaktadır.

Origanum vulgare ve ana biyoaktif *komponentleri* hem in vivo ve in vitro hemde anikanser, antiinflamatuvar, antioksidan ve antimikrobiyal aktiviteler göstermektedir. Bu ana bileşenler, antimikrobiyal ve antioksidan aktiviteleri ile canlı organizmasında birçok metabolik sürecini etkiler, böylece serbest radikallerin oluşturduğu hasara ve zararlı mikroorganizmalara karşı koruma sağlarlar. Son yıllarda yapılan çalışmalarla *Origanum vulgare* bitkisinin esansiyel yağının antioksidan aktivitesi üzerinde durulmuştur.

Gıdalarda yaygın olarak kullanılan sentetik antioksidanların sağlık üzerine olumsuz etkilerinden dolayı şüphelenilmektedir. Bundan dolayı gıda endüstrisinde ve geleneksel tedavilerde doğal ürünlerin antioksidan olarak kullanılmasına yönelik çalışmalara ilgi artmıştır.

Doğal ürünler, tedavide ilaç olarak kullanılan en başarılı kaynaklardır. Doğal ürünlerin, standart bütünleştirici kimyaya göre yapısal çeşitliği artmaktadır. Bu çalışmada, birçok biyoaktif içeren Keklik otu bitkisinin geniş kapsamlı olarak gıda, kozmetik, tarım ve tıp alanlarında kullanımı aynı zamanda etkileri ve biyokimyasal yapısı ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Origanum, tıbbi bitki, antioksidan, antimicrobial, geleneksel tedavi

ABSTRACT

The plant oregano (*Origanum vulgare* L.), also known as oregano and thyme, belongs to the plant family Lamiaceae and is widely grown in the Mediterranean and Western Eurasia. *Origanum vulgare* is also known as Spanish oregano and wild marjoram. The parts of the plant used are the above-ground part and the essential oil. The plant composition depends on the species, climate, altitude, time of recall and growth stage. The oil value of this plant is about 2%. Thyme essential oils are volatile. The main metabolites of essential oils are known as carvacrol/thymol, g-terpinene and p-cymene.

These bioactive components are the main components of *Origanum vulgare* L. for many therapeutic properties. Accordingly, *Origanum vulgare* L. is widely known to be therapeutic and used in traditional medicine systems in many countries. It is also widely used in medicine, food and cosmetics due to its odour.

Origanum vulgare and its main bioactive components show anticancer, anti-inflammatory, antioxidant and antimicrobial activities both in vivo and in vitro. These main components affect many metabolic processes in the living organism with their antimicrobial and antioxidant activities, thus providing protection against damage caused by free radicals and harmful microorganisms. Recent studies have focused on the antioxidant activity of the essential oil of *Origanum vulgare* plant.

Synthetic antioxidants, which are widely used in foods, are suspected for their negative effects on health. Therefore, interest in the use of natural products as antioxidants in the food industry and traditional treatments has increased.

Natural products are the most successful sources used as medicines in treatment. The structural diversity of natural products is increasing compared to standard integrative chemistry. In this study, the extensive use of the oregano plant, which contains many bioactives, in food, cosmetics, agriculture and medicine, as well as its effects and biochemical structure were discussed.

Keywords: *Origanum*, medicinal plant, antioxidant, antimicrobial, traditional medicine

BALIKESİR KENTİNİN SOSYOLOJİSİNİ OKUMAK

Doç. Dr. Yonca ALTINDAL

Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Sosyoloji Bölümü, Uygulamalı Sosyoloji ABD,

e-mail:yoncaaltindal@yahoo.com.tr,

yoncaaltindal@balikesir.edu.tr,

Orchid No: 0000-0002-1240-127x

ÖZET

Kentler, geçmişten günümüze kadar devamlı akışkan doğasına bağlı olarak canlı bir şekilde var olmaktadır. Kentlerin dinamik serüveni pür tarihsel geçmişinin yanı sıra pek çok olgusal bağlamı ve farklı sosyal bilim disiplinlerini de ele alarak değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Bu disiplinlerin içerisinde özellikle kent sosyolojisi alanı kentlerin, kentleşme ve kentlileşme ile ilintisine ve kentleşme yazınına ilişkin pek çok kapı aralamaktadır. Bu bağlamda kent sosyolojisi alanına eleştirel bir gözle bakılması da gerekmektedir.

Kentleşmenin Türkiye özelindeki öyküsüne bakıldığında 1940'lıların sonları ile beraber göç olgusunun yaşanmasıyla toplumsal dinamiklerin etkisi açıkça görülmeye başlamıştır. 1950'lilerle birlikte gittikçe artan hızlı ve çarpık kentleşmenin temel nüveleri iç göçün yaratmış olduğu hareketliliği ekonomik temelli olarak başlayıp kültürel, politik ve toplumsal bağlamı olarak da karşımıza çıkmasına neden olmuştur. Gerçekleşen değişimin temel öznesinin insan olmasından dolayı haliyle ekonomik bağlamı olarak gerçekleşen göç hikâyesinde zamanla aile yapısından itibaren yaşanan değişim ve dönüşümler kentleşme olgusuna ilişkin holistik bir pencere bakmayı gerekli kılmıştır. Sosyolojik perspektifle kentlerin açılınması bu noktada önem taşımaktadır. Kentlerin durağan olmayıp canlı akışkan doğaları açılmayı bir anlamda elzem hale getirmektedir.

Bu çalışmada aracı bir kent özelliği gösteren Balıkesir kentinin kentleşme serüveninin bir asır boyunca geçirmiş olduğu dönemlerin sosyolojik perdeden irdelenmesi konu alınmaktadır. İzmir ve Bursa gibi iki büyük kentin arasında kalmış olan haliyle arada kalmış mekânsallığın içerisinde bir anlamda sıkışmış olan kentin 1923 tarihi ile birlikte başlayan cumhuriyetin egemen ideolojisinin beraberindeki kentleşme öyküsüne yer verilecektir. Kentlileşemeyen bir kent olma özelliğinde olan kentin adının büyükşehir olarak konumlandırılmasına karşılık kentin değişim ve dönüşümünde gerekli atılımları yapamamış olması sosyolojik anlamda yapılan gözlemlerin ve değerlendirmelerin ürünüdür.

Anahtar Kelimeler: Kent, kentleşme, kentlileşme, Balıkesir.

ABSTRACT

Urban exist in a vibrant way, depending on their fluid nature, from past to present. The dynamic adventure of cities requires evaluation by considering many factual contexts and different social science disciplines, as well as their pure historical past. Among these disciplines, especially the field of urban sociology opens many doors regarding the relationship between cities and urbanization and urbanization literature. In this context, it is necessary to look at the field of urban sociology with a critical eye.

When we look at the story of urbanization in Turkey specifically, the impact of social dynamics began to be clearly seen with the phenomenon of migration in the late 1940s. The fundamental core of rapid and unplanned urbanization, which has increased since the 1950s, has caused the mobility created by internal migration to start from an economic basis and also to have a cultural, political and social context. Since the main subject of the change is the human being, the changes and transformations experienced over time, starting from the family structure, in the migration story, which naturally takes place in an economic context, have made it necessary to look at the phenomenon of urbanization from a holistic perspective. Exploring cities from a sociological perspective is important at this point. The lively, fluid nature of cities, rather than being static, makes it necessary to explain them in a sense.

In this study, the subject of the sociological analysis of the urbanization adventure of the city of Balıkesir, which has the characteristics of an intermediary city, throughout a century, is examined from a sociological perspective. The urbanization story of the city, which is stuck between two big cities such as Izmir and Bursa, in a sense stuck in the in-between spatiality, and accompanied by the dominant ideology of the republic, starting with the date of 1923, will be included. The fact that the city, which is a city that cannot become urbanized, has been positioned as a metropolitan city but has not been able to make the necessary breakthroughs in the change and transformation of the city is the product of sociological observations and evaluations.

Key Words: Urban, urbanization, urbanization, Balıkesir.

**BİR AVUÇ ERİL KIRINTIDA VAR OLMAYA ÇALIŞMAK:
TÜRK POLİTİKASINDA KADIN OLMANIN SOSYOLOJİK DİNAMİKLERİ**
Yonca ALTINDAL

Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü,
Uygulamalı Sosyoloji ABD Öğretim Üyesi, Balıkesir/Türkiye
e-mail: yoncaaltindal@balikesir.edu.tr, yoncaaltindal@yahoo.com.tr, ORCID: 0000-0002-
1240-127X

Siyasetin eril ağlarla örülü yapısı dünya genelinde kalkınma olgusunun yönünü esas tayin eden göstergelerin başında gelmektedir. Erkek egemen yapının temel nüveleri siyasetin kuruluşuna ve yapılışına ilişkin pek çok toplumsal ve kültürel olarak inşa edilen olgu ile oluşur ve zaman içerisinde yeniden üretilir. Erk'e sahip olmak kamusal alanın akışkan doğasında kadınları dışlayıcı ve damgalayıcı yönü ile var olmaktadır. Siyasetin içerimlerinin kamusal alandan ayrılamaz oluşu beraberinde kadın ve erkeğin nerde, nasıl ve hangi kimliklerle temsil edildiğine ve konumlandırılışına değin pek çok sorunun yanıt verilmesini gerekli kılmaktadır.

Siyasetin ataerkil yapı, kurum, norm, mekanizma ve davranış örüntüleri ile derin bağlantısı toplumsal cinsiyet eşitliğinin oluşmasına dair sıkıntılar ve engeller barındırmaktadır. Oysa Sürdürülebilir Kalkınma İlkelerinin 2016-2030 yılları temel alınarak hazırlanan küresel hedeflerinin 5. İlkesini oluşturan “*Toplumsal Cinsiyet Eşitliği*” ilkesinin oluşması ve yaygınlaşması temel alınmalıdır. İlke; eğitim ve çalışma hayatının fırsat eşitliği ile oluşmasını, siyasetteki güç ve kazanımlarda kadınların erkeklerle eşit bir şekilde yaşam sürmesini ve kadına yönelik şiddetin önlenmesini içermektedir. Böylelikle kadınların güçlenmesine ve özgürleşmesine yönelik eşit kapılar açılacaktır. Olgunun anlamsallığını bu bakımdan geniş bir yelpazeden okumak ve yorumlamak önem taşımaktadır. Çünkü toplumsal cinsiyet, cinsiyetten tamamiyle farklı dinamiklerle bezenmiş gündelik hayat sosyolojisine ilişkin açıklamalarla kendisini var eden ve her geçen gün canlılığını koruyan bir olgudur. Biyolojik olmaktan öte kültürel ve toplumsal olarak inşa edildiği için eril cinsiyet rejimi ile şekillenmiştir.

Bu çalışma Türk politikasının Cumhuriyetin 100. Yılında kadınların temsilinin sosyolojik fotoğrafını çekmeyi vaat etmektedir. Bu vaadi gerçekleştirmek için 1923-2023 arası Türk kadınının parlamentodaki görünümüne yer verilecektir. Ardından 2023 genel seçimlerindeki meclis kadın milletvekili profilinin toplumsallığı eril cinsiyetçi yapının sosyolojik olgularla eleştirel yorumlaması yapılarak toplumsal cinsiyet eşitliği temelli perspektifle politikanın öznesi olma ya da ol(a)mama sorunu etrafında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Politika, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Ataerkil Yapı, Özne.

**TRYING to EXIST in a FUNNY MASCULINE CRUMBS:
SOCIOLOGICAL DYNAMICS of BEING A WOMAN in TURKISH POLITICS
Yonca ALTINDAL**

Assoc. Prof. Dr., Balıkesir University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology,
Department of Applied Sociology, Balıkesir/Türkiye.
e-mail: yoncaaltindal@balikesir.edu.tr, yoncaaltindal@yahoo.com.tr, ORCID: 0000-0002-1240- 127X

ABSTRACT

The structure of politics, woven with masculine networks, is one of the main indicators that determine the direction of development worldwide. The basic cores of the male-dominated structure are formed by many socially and culturally constructed facts regarding the establishment and structuring of politics and are reproduced over time. Having power exists in the fluid nature of the public sphere with its exclusionary and stigmatizing aspect to women. The fact that the implications of politics are inseparable from the public sphere requires answers to many questions about where, how and with what identities women and men are represented and positioned.

The deep connection of politics with patriarchal structures, institutions, norms, mechanisms and behavioral patterns poses problems and obstacles to the establishment of gender equality. However, the formation and dissemination of the principle of "Gender Equality", which constitutes the 5th principle of the global goals of the Sustainable Development Principles based on the years 2016-2030, should be taken as a basis. Principle; It includes equal opportunities in education and working life, women living equally with men in terms of power and gains in politics, and preventing violence against women. In this way, equal doors will be opened for the empowerment and liberation of women. In this respect, it is important to read and interpret the semantics of the phenomenon from a wide range. Because gender is a phenomenon that creates itself through explanations regarding the sociology of daily life, adorned with dynamics completely different from gender, and maintains its vitality day by day. Since it is culturally and socially constructed rather than biological, it has been shaped by the masculine gender regime.

This study promises to take a sociological picture of the representation of women in Turkish politics in the 100th anniversary of the Republic. In order to realize this promise, the appearance of Turkish women in parliament between 1923 and 2023 will be included. Then, the sociality of the female parliamentary deputy profile in the 2023 general elections will be discussed around the problem of being or not being the subject of politics from a gender equality-based perspective by critically interpreting the masculine sexist structure with sociological facts.

Key Words: Politics, Gender Equality, Patriarchal Structure, Subject.

POSTMODERNİZM VE KÜRESELLEŞME BAĞLAMINDA KİMLİK ÇEŞİTLİLİĞİ VE TOPLUMSAL ETKİLEŞİM

**MUSTAFA KORAY URU¹, Prof. Dr. ABDULLAH DURAKOĞLU², KÜBRANUR
ERARSLAN³**

¹ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
mustafakoray@gmail.com - 0000-0002-2828-6501

² Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, adurakoglu06@gmail.com –
0000-0002-9687-8939

³ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, erarslan95@gmail.com –
0009-0003-3664-3614

ÖZET

Bu çalışma, günümüzde postmodernizm ve küreselleşmenin etkisiyle giderek daha karmaşık hâle gelen ve artış gösteren kimlik çeşitliliği kavramının toplumsal etkileşim ve toplumsal ilişkiler üzerinde ki etkisini tartışmaktadır. Postmodernizm, bireyin kimliğini kendi deneyimleri ve seçimleriyle oluşturmasına vurgu yaparken, küreselleşme bireylerin farklı kültürlerden etkilenmesine ve kimlik çeşitliliğinin artmasına sebep olmaktadır. Kimlik çeşitliliği ve toplumsal etkileşim konusunu ele alan sosyologlar arasında Anthony Giddens, Zygmunt Bauman öne çıkmakta ve George Herbert Mead'in çalışmaları bu konuya temel oluşturmaktadır. Mead, benliğin toplumsal etkileşim sonucu oluştuğunu dile getirirken, Giddens, kimliği bireyin kendini ve çevresini anlamlandırma biçimi olarak tanımlamaktadır. Bauman ise yapboz benzetmesi yaparak kimliğin çoklu ve karmaşık bir hâle geldiğini öne sürmektedir. Çalışmanın sonunda kimlik kavramı, toplumsal etkileşimi şekillendiren önemli bir faktör olduğu anlaşılmıştır. Günümüzde kimlik çeşitliliği, geleneksel değerler ve normlara bağlı olarak dünya genelinde toplumsal gerilimlere sebep olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimlik, Kültürel Çeşitlilik, Küreselleşme, Postmodernizm.

ÇAĞIMIZIN YÜZÜ: RİSK TOPLUMU VE KORKU KÜLTÜRÜ

KÜBRANUR ERARSLAN¹, Prof. Dr. ABDULLAH DURAKOĞLU², MUSTAFA KORAY URU³

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, erarslan95@gmail.com-0009-0003-3664-3614,

²Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, adurakoglu06@gmail.com - 0000-0002-9687-8939,

³Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, mustafakoray@gmail.com - 0000-0002-2828-6501

ÖZET

Modernleşmeyle birlikte bilim ve teknolojiye meydana gelen gelişmeler olumsuz etkilere de neden olmuştur. Günümüz toplumu için bu durum, risk toplumu teorisini ortaya çıkarmıştır. Ulrich Beck, 1980 yılı sonuna doğru, “Risk Toplumu: Başka bir Modernliğe Doğru” adlı bir kitap kaleme almış ve günümüz toplumlarını risk açısından tanımlamıştır. Risk toplumu kavramına göre, günümüz toplumlarında, riskler, mekân, zaman, kişi, sınıf, dil, ve din fark etmeksizin tüm insanlığı kuşatmaktadır ve evrenseldir. Bu teoriye göre insanlar sürekli bir belirsizlik ve tehlikelerle kuşatılmış durumdadır. Gün geçtikçe maruz kalınan bu riskler artmakta ve yönetilmeleri zorlaşmaktadır. Bu risklerle birlikte, bir korku kültürü oluşmaktadır. Frank Furedi, “Korku Kültürü”, adlı bir kitap yazmış ve insanların riskler karşısında sürekli bir korku halinde olmalarını açıklamıştır. Medyanın etkisi, kültürel değişimler ve siyasi faktörler, bireylerin güvensizlik duygularını artırarak korku kültürünün oluşumuna neden olmaktadır. Bu çalışma, yaşantımızı şekillendiren bu kültürün, toplumun genel yapısını nasıl etkilediğini analiz etmektedir. Çalışmada, risk toplumu teorisi ve korku kültürü teorisi bağlamında, modernleşmenin olumlu ve olumsuz etkileri incelenmektedir. Bu çalışmanın sonucunda, modernleşmeyle birlikte bireyin ön planda olmasını isteyen sistem, tam tersi bireyleri, bir belirsizlik içerisinde kaygı ve korku içinde bırakmıştır. Günümüzde en büyük riskin, adeta hayatla bağı kopmuş, tedirgin, korku içindeki anonimleşmiş bir toplum, olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Risk toplumu, Korku Kültürü, Belirsizlik, Modernleşme, Birey.

ÇOCUK ÇİZGİFİMLERİNDE YAŞLILIK TEMSİLİ: MİNİKA ÇOCUK ÖRNEĞİ

NUR SENA GÖZÜTOK²³

nursenagozutok5@gmail.com

0009-0009-3138-4485

OZET

Yaşlılık her bireyin yaşamında deneyimleyeceği kaçınılmaz bir yaşam evresidir. Bu evrenin diğer yaş gruplarında nasıl algılandığı ve yaşlılık olgusunun nasıl şekillendirildiği de bir merak konusudur. Yaşlılık aynı zamanda birçok disiplinin ortak çalışma alanı olarak da karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de yıldan yıla artış gösteren yaşlı nüfus, üzerinde çalışmalar yapılan bir olgu halindedir. Bu çalışmanın konusu ise Minika Çocuk kanalının 2023 yılı Kasım ayında televizyon yayın akışında gösterimde olan çizgi filmlerindeki temsil edilen yaşlı karakterlerin incelemesidir.

Çalışmanın amacı, çocuk televizyon kanallarında yaşlılık olgusunun nasıl temsil edildiğini incelemektir, genç nesillere yaşamın bir evresi olan yaşlılık dönemi için nasıl bir bakış açısı aktarıldığına dair ipuçları aramaktır. Televizyonda ve dijital ortamlarda yayınları bulunduğundan kolay erişilebilir olduğu için Minika Çocuk kanalı seçilmiştir.

Çalışmanın kapsamını, 2023 Yılı Kasım Ayı Minika Çocuk televizyon yayın akışında gösterimde olan çizgi filmlerin internet sitesinde yayınlanan bölümleri oluşturmaktadır. Yaşlı karakterlerin insan formunda olması ve sosyal ilişkilerdeki konumu dolayısıyla Turbozaurs (insan formunda aile üyesi) ve Bizim Joey (insan formunda olan topluluğun bir üyesi) adlı çizgi filmler örneklem olarak seçilmiştir.

Çalışma, nitel araştırma tekniklerinden olan niteliksel içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Çalışmada örneklem belirlenmesi, yaşlılık kuramları bağlamında kodlama cetveli oluşturulması, örnekleme oluşturan çizgi filmlerde yaşlı karakterlerin varlığının olduğu bölümlerin çözümlenmesi, elde edilen verilerin yorumlanması aşamaları bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Çizgi Filmlerde Yaşlılık, Yaşlanma, Yaşlılığa Bakışı

---

²³ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLILIĞA BAKIŞ AÇISI: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ İLE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

RÜMEYSA BETÜL BİLGİN²⁴
bilginrumeysabetul@gmail.com
0009-0004-2588-6909

ÖZET

Yaşlılık ve yaşlanma, disiplinler arası bir çalışma alanıdır. Psikolojiden sosyolojiye, biyolojiden felsefeye, tarihe, ekonomiye, gerontolojiye kadar ortak bir çalışma alanıdır. Türkiye’de toplam nüfus içerisinde yaşlı nüfus (65 ve üzeri) oranının, yıllar itibariyle giderek atması, başka bir ifadeyle “demografik yaşlanma ile karşı karşıya kalınması da konuyla ilgili çalışmaların yapılmasını daha da önemli kılmaktadır. Bu çalışmanın **konusunu**, 2023-2024 Eğitim Öğretim yılında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi (BAİBÜ)’nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin yaşlılığa, yaşlılık olgusuna, yaşlılara bakış açısı ve yaşlılardan beklentileri oluşturmaktadır.

Çalışmanın **amacını**, gençlerin yaşlılara bakış açılarından hareketle, kuşaklar arası sosyal mesafenin tespit edilerek varsa kuşak çatışmasını önlemeye yönelik yapılması ve yapılmaması gerekenleri ortaya koymaktır.

Çalışmanın **kapsamını** BAİBÜ’nde 2023-2024 lisans öğrenimine devam eden farklı bölümlerde eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın kapsamına 10 kadın 10 erkek olmak üzere toplamda 20 öğrenci dahil edilecek olmakla birlikte doyum noktasına ulaşıncaya kadar mülakatlara devam edilecektir. Katılımcılar, Maksimum Çeşitlilik Örnekleme Yöntemi ile seçilecektir.

Çalışma, nitel araştırma desenlerinden durum araştırması olduğu için veri toplama tekniği olarak yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılacaktır. Verilerin analizi ise, çalışmanın amacına uygun olarak yapılan mülakatlar, “tema”, “kategori”, “kod” belirlenerek içerik analizine tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler : Yaşlılık, Yaşlanma, Bakış Açısı, Üniversite Öğrencileri

---

²⁴ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

RUH ÜZERİNE VE NİKOMAKHOS'A ETİK KAPSAMINDA ARİSTO'NUN EYLEM KURAMI

Doç.Dr.Mehmet Akif DUMAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi Dilbilimi Bölümü,
Konya/Türkiye, akifduman@live.de, ORCID ID: 0000-0002-5633-8268.

ÖZET

Platon (Sofist 237 vd; 257 vd) ve Aristoteles (Phys. I 8), Parmenides'in (bkz. I/2) argümanlarını dil felsefesi temelinde eleştirirler ve Parmenides'in bir varoluş ifadesi (ἔστιν) olarak *varlık* ile *yüklemleme* arasında ayırım yapmadığına işaret ederler. Parmenides'in argümanı *varlık* yalnızca ve ayırım gözetmeksizin *varoluş* anlamında anlaşılırsa kesindir. Öte yandan *böyle olmak* ya da *böyle olmamak* mantıksal ve anlamsal olarak doğru bir şekilde tahmin edilebilir. Dolayısıyla varlığın eylem ile ilişkisi daha en başından beri ciddi bir mesele olarak dolaşımdadır.

Dil-eylem (söz-edim) kapsamında Aristo'nun eylemsellik teorisi incelendiğinde konuşmanın fiziksel sınırları hakkında daha net bir çerçeve çizilebileceği görülecektir. Aristo'nun felsefenin matematikleştirilmesine ağırlık verilmesi sebebi ile Akademia'dan ayrıldığı (*Met.* 992a, 32; *Pol.* 531d, 533b-e) düşünülürse eylemselliğin büyük oranda varsayımsal olması şaşırtıcı değildir, aksi halde (mesela Λύκειον'u baz alırsak) 2358 yıldır tartışılan bir *dilbilimsel pragmatizm* konusu olmazdı.

Eylemsellik teorisi kapsamında Aristo'nun *Ruh Üzerine* ve *Nikomakhos'a Etik* isimli çalışmaları incelendiğinde teorik arka plan çok daha net biçimde anlaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aristo, Eylemsellik, Metafizik, Hayvanların Hareketleri Üzerine

ORGANON VI: BELİRSİZLİĞİN VARYASYONLARI EKSENİNDE SOFİSTÇE ÇÜRÜTMELER

Doç.Dr.Mehmet Akif DUMAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi Dilbilimi Bölümü,
Konya/Türkiye, akifduman@live.de, ORCID ID: 0000-0002-5633-8268.

ÖZET

Platon ve Aristoteles, her şeyden önce metodolojik sorunları ve sorun çözme yaklaşımlarını içeren bir felsefî gelenek ortaya koymakla dil felsefesinin başlangıcı için gereken teorik alt yapıyı inşa etmiş sayılabilirler. Yöntemlerin, mantıksal ve dil-teorik yaklaşımların daha da geliştirilmesi, temel sorunların *çözümü* için vazgeçilmez bir önkoşuldur. Sorunların bu tarihsel arka planı karşısında, Platon'un dil-felsefesine ait sorunları yalnızca dilbilimsel-felsefi diyaloglarda (Kratylos, Sofist ve Theaitetos) ve Aristoteles'in yalnızca Organon'un bölümlerinde tartışmaması şartıdır. Her ikisi için de, Sokrates öncesi dönemin mirası olarak dilin koşulları ve olanakları üzerine düşünmek, genel olarak felsefenin temel önkoşullarından biridir.

Organon Aristo'nun dil-felsefesine ait görüşlerinin temel yapıtları olması açısından müstakil bir konu olarak ve bir arada değerlendirilmelidir. *Sofistçe Çürütmeler* ise Organon'un son kitabı olmasına rağmen en temel bilgilerin toplandığı bir kaynak hükmündedir ve dil felsefesi açısından ayrıca tetkik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Aristo, Organon, Sofistçe Çürütmeler

İSRAİL-FİLİSTİN SAVAŞININ ÇATIŞMACI KURAM BAĞLAMINDA İRDELENMESİ

Doktora Öğrencisi Erol AKYILDIRIM

Iğdır Üniversitesi, akyildirimerol@gmail.com, 000-0003-2333-6044

ÖZET

Çalışmada, çatışmacı kuramcılarının düşüncelerinde hareketle, İsrail-Filistin’de yaşanan gelişmeler ışığında, çatışma teorisinin yansımalarını tanımak ve irdelenmesi amaçlanmaktadır. Marsist çatışmacı toplum modelinde, toplumsal gelişmenin sınıflar arasındaki çatışma ile olabileceği savunulmaktadır. Doğa olaylarında sürekli bir çatışmanın ve değişimin olduğu gerçeğinde hareketle, bu durumun toplumsal gelişme açısından da olabileceğini ifade edilmektedir. Güçlünün zayıfı ezdiği ve böylece kuvvetin hakta olmadığını, kuvvetin güçte olabileceği düşüncesi söz konusudur. Maddi dünyada olan gelişmeler rehber alınarak, toplumsal hayatın bu anlamda inşaa edilmesi gerektiği çatışmacı bir toplum modeli benimsenmektedir. Tarihsel süreçte İsrail halkının topraklarının genişlemesine bakıldığında, çatışma ile, kuvvetin kuvvette olduğu ilkesi benimsenerek geliştiği görülmektedir. Uzlaşıcı bir yöntemden uzak ve çatışmacı bir hareket benimseyerek gelişmektedir. Doğada sürekli bir oluş ve gelişme ve bu gelişmeye paralel olarak değişme yaşanmaktadır. İsrail-Filistin savaşında da doğadaki çatışma modeli örnek alınarak, kuvvetin güçlü olduğu ilkesi benimsenmektedir. Uzlaşmaya dayalı toplumsal gelişmenin aksine, zayıfın yok edildiği bir strateji izlenerek hakimiyet sağlanmaktadır. Ayrıca kültürel etkenlerin çatışma eyleminde temele alındığı bir savaş yaşanmaktadır. Her iki gurubun da dini inanç kaynaklı faktörlerin çatışma sürecini tetiklediğini ve böylelikle kanlı bir yıkım süreci yaşanmaktadır. İşlevselci ve bütünlükçü uyum içerisinde yaşayan toplum modeli perspektifinde bakıldığında, İsrail ve Filistin halkının çatışmacı bir yöntemden uzaklaşarak, uzlaşarak dini vacibeleri yaşayabilmeleri mümkün görünmektedir. Tarihsel süreçte bir çok farklı etnik grubun aynı inanç ya da farklı inançları benimseneyek bir arada yaşadığına, tarih tanıklık etmektedir. Sonuç olarak marksist bağlamdaki çatışmacı bir toplum modelinin benmsenmesi, yıkımların, katliamların yaşandığı, çözülemeyen sonuçları meydana getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: İsrail-Filistin, Çatışma, Marksizm, Uzlaşma.

TOPLUMSAL YAPIDAKİ RABİTARIN TANIMLANMASI VE İŞLEVSEL BOYUTUNUN İRDELENMESİ

Doktora Öğrencisi Erol AKYILDIRIM

Iğdır Üniversitesi, akyildirimerol@gmail.com, 000-0003-2333-6044

ÖZET

Bu çalışmada literatür veri tabanından beslenerek toplumsal yapıdaki bağların tanınlanması ve işlevsel olan boyutunun irdelenmesi amaçlanmaktadır. Herhangi bir yapıda çimento, tuğla, kum ve demir vb. unsurların yapının oluşumundaki işlevi, önemi ile, Türkiye'nin toplumsal yapısının inşasındaki sosyal olguların tanımlanması ve faydacı olan hususları tartışılacaktır. İnşa edilen bir yapıda ilgili dört unsurun işlevi göz önüne alındığında, toplumların bir arada kalmasını sağlayan olguların neler olabileceği önem arz eden bir konu olarak görülmektedir. Örneğin aile ve komşuluk ilişkilerin sağlıklı olduğu bir toplumda öncelikle biyolojik anlamda sağlıklı bir neslin üretimi ve toplumsal bütünleşmenin olduğu söylenebilir. Çünkü aile kavramının yaşandığı yerde, toplumun yeniden üretim ve komşuluk ilişkilerin gözetildiği mekanlarda toplumsal bütünleşme ya da kolektif şuurun gerçekleştiği görülmektedir. Toplumsal bağlar bireylerin bir arada yaşamasını gerekli kılan ve bireyci yaşam şeklinin yaygın olduğu günümüz toplumlarında kolektif bir akıl ile, intihar ve anomik davranışların yaşanmasında tampon görevi görebileceği söylenebilir. Asya toplumlarında önemli bir sosyal ilişki işlevi gören din kurumu da, toplumsal bağların gerçekleşmesine önemli bir faktör olduğu söylenebilir. İslam dininin öğretilerinin bütünlükçü ve toplumsal düzene yaptığı vurguya bakıldığında, önemli bir sosyal bağ olarak görülmektedir. Bir diğer sosyal ilişki olarak, devlet ya da vatan kavramına yüklenmiş olan aidiyet, kültürel ve dini anlamların, toplumdaki rabitaların perçinlenmesinde önemli bir işlev görmektedir. Toplumsal yapıda demir, harç ve çimento görevi gören başlıca etkenlerin din, aile, eğitim, devlet, komşuluk ilişkileri, düğün vb. durumların olduğu söylenebilir. İlgili toplumsal pratiklerin işlevsiz ya da yok olması, binadaki çimentonun, harcın ya da demirin eksik olması gibi her an çökme riski ile karşı karşıya olan inşaata benzetilebilir. Sonuç olarak toplumsal yapıdaki tutkal görevi gören toplumsal rabitaların (ilişkilerin) tanımlanması ve topluma faydalı olan hususlar tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal bağlar, Aile, Din, Eğitim, Toplumsal Bütünleşme.

GELENEKSEL OLMAYAN PARA POLİTİKASI UYGULAMASININ ENFLASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: KIRILGAN BEŞLİ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Seçkin KABAK¹, Dr. Öğr. Üyesi Ertan BECEREN²

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
seckinkabak@gmail.com, 0000-0001-8197- 4170

²Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
ertanbeceren@sdu.edu.tr, 0000-0003-1314-5607

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, enflasyonun ve dış açığın yüksek, büyümenin düşük ve sıcak paraya olan bağımlılığın yüksek olması gibi ortak zayıf özellikleri olması nedeniyle kırılğan beşli gurubunda yer alan Türkiye, Brezilya, Endonezya, Güney Afrika ve Hindistan'ın 2008 ekonomik krizin ardından yürütülen geleneksel olmayan para politikasının fiyat istikrarını sağlamadaki etkinliğini test etmektir. Bu doğrultuda çalışmada 1990-2017 arasını kapsayan 27 yıllık zaman serisiyle panel veri analiz tekniği sabit etki yöntemi kullanılmıştır. Kırılğan beşli ülke grubunun uyguladığı 2008 ekonomik kriz sonrası para politikalarının analiz sonuçlarına göre, reel efektif döviz kuru, borç alma faizi ve borç verme faizindeki bir artışın enflasyonu artırdığı, gayri safi yurtiçi hasıla, cari denge ve sermaye girişinde meydana gelen bir artışın ise enflasyonu düşürdüğü tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Olmayan Para Politikası, Kırılğan Beşli, Panel Veri.

EXAMINING THE ROLE OF MODERN RENEWABLE ENERGY AND ENERGY INTENSITY IN THE ACHIEVEMENT OF SDG-7 IN G7 COUNTRIES

Dr. Selin KARLILAR¹ & Assoc. Prof. Ugur Korkut PATA²

¹Azerbaijan State University of Economics (UNEC), Clinic of Economics, Baku/Azerbaijan
selinkarlilar@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-5850-8566

²Osmaniye Korkut Ata University Department of Economics, Osmaniye/Türkiye
korkutpata@osmaniye.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2853-4106

ABSTRACT

The United Nations established the Sustainable Development Goals (SDGs) with the objective of enhancing the economic conditions and preserving the ecological balance of nations. SDG-7 focuses on the significance of sustainable energy technologies within the energy system and the need to transition towards a clean energy system. Examining the aspects highlighted in SDG7 is essential for achieving the energy transition. In this context, this study explores the impact of modern renewable technologies and energy intensity on the ecological footprint of G7 countries in the EKC framework, over the period 1995-2018. To this end, an augmented mean group (AMG) estimator is conducted. The outcomes document that the EKC theory is invalid for G7 countries. Modern renewable energy sources help alleviate environmental harm, whereas energy intensity contributes to an upsurge in environmental damage. These results highlight the significance of SDG-7 variables, including modern renewables and energy efficiency, in promoting environmental sustainability. Hence, G7 countries should prioritize modern and energy-efficient technologies in their energy systems to consider environmental concerns.

Keywords: Modern renewable energy, Energy intensity, Ecological footprint, G7 countries.

THE IMPACT OF NUCLEAR AND RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION ON ECONOMIC GROWTH: AN EMPIRICAL EVALUATION FOR UKRAINE

Assoc. Prof. Ugur Korkut PATA¹, Dr. Selin KARLILAR², Assoc. Prof. Sinan ERDOGAN³

¹Osmaniye Korkut Ata University Department of Economics, Osmaniye/Türkiye

korkutpata@osmaniye.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-2853-4106

²Azerbaijan State University of Economics (UNEC), Clinic of Economics, Baku/Azerbaijan

selinkarlilar@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-5850-8566

³Hatay Mustafa Kemal University Department of Economics, Hatay/Türkiye

phderdogan@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3491-8234

ABSTRACT

The Russian-Ukrainian conflict, which began in March 2021, has severely affected Ukraine's economy and energy strategies. Ukraine's per capita income fell significantly between 2021 and 2022. Ukraine's income losses due to the conflict with Russia indicate that the country's economic growth (EG) could be negatively affected in the future. It is therefore important to analyze the determinants of EG in Ukraine. Energy is a factor of production involved in the production process, and the use of certain types of energy supports EG. In this context, the study examines the impact of renewable and nuclear energy consumption on EG in Ukraine for the period 1991-2022. For this purpose, the study applies the ARDL approach. The outcomes of the study illustrate that renewable energy has no impact on EG in the short and long term, on the contrary, nuclear energy supports the economic development of Ukraine. These results show that nuclear energy is an important and indispensable source of energy for the Ukrainian economy after the crisis. Furthermore, the results of the study show that Ukraine is not investing in renewable energy in a way that promotes employment and EG. Therefore, Ukrainian policy makers should regulate the renewable energy sector taking into account economic concerns.

Keywords: Economic development, Nuclear energy, Renewable energy, Russian-Ukrainian conflict

SAĞLIK HİZMETLERİNİN TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ PAYI VE GELİŞİMİ

Doç. Dr., Şahin Karabulut¹, Yüksek Lisans Öğrencisi, Yasemin Taşer²

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
sahinkarabulut@kmu.edu.tr – 0000-0001-7955-6404

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
yasemin.taser89@gmail.com-0009-0006-2442-9719

ÖZET

Sağlık insanlığın vazgeçilmez bir unsurudur ve her bireyin sağlıklı yaşama hakkı vardır. Sağlık hizmetleri sağlığın korunması ve geliştirilmesi için yapılan çalışmaların bütünüdür. Sağlık ekonomisi ise sağlık alanında yapılan harcamaların tümünü kapsar. Sağlık ekonomisinde en önemli unsur sağlık harcamalarıdır. Bir ülkede sağlık hizmetlerine ayrıla bütçe ülkenin gelişmişlik durumunun bir göstergesidir. Dünya geneline bakıldığında gelişmiş ülkelerin sağlık hizmetlerine ayırdığı bütçenin yüksek olduğunu görülür. Yukarıda belirtilen unsurlar sağlık ekonomisini ayrıcalıklı kılar ve sağlık hizmetlerinin sunumunun devletin temel görevi olmasını sağlamıştır.

TBMM'nin kuruluşundan bu yana sağlık sistemi devletin temel bir görevi olarak sayılmıştır. Cumhuriyet tarihinde sağlık bakanlığının ilk kurulan bakanlıklar arasında yer alması sağlık hizmetlerine verilen önemin bir göstergesi olarak kabul edilebilir. 2000 öncesi dönemde çoğunlukla salgın hastalıklarla mücadele edilmiş ve sağlık alanında halk eğitimine ağırlık verilmiştir. Bunlarla beraber sağlık çalışanları yetiştirmek için gerekli eğitim programları yapılmış, ülkenin tamamına ulaşabilecek sağlık hizmeti sunumu sağlamak için özellikle taşralarda sağlık kuruluşları oluşturulmuştur. Hekimlerin taşralarda çalışmaya özendirme adına çalışmalar yapılmış, sağlık hizmetlerinin dengeli dağılımını sağlamak önemsenmiştir. TBMM'nin kuruluşundan bu yana sağlık hizmetleri, sunumu ve finansmanı gibi tüm unsurları ile devletin temel görevlerinden biri olmuştur. 1980-2000 yılları arasında tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de sağlık harcamalarının artmış olması ve ekonomik kriz döneminde olunması sağlık harcamalarını azaltmak için sistemde yapılanmaya gidilmesine sebep olmuştur. Bu dönemde hizmet sunumunun özel sektör tarafından yapılırken, planlama ve denetlemenin devlet tarafından yapıldığı görülür. Yani özelleşmeden söz etmek mümkündür. 2023 yılında yapılan Sağlıkta Dönüşüm Programı ile Türkiye sağlık sistemine her anlamda önemli kazanımlar sağlanmış, eldeki kaynaklar en iyi şekilde kullanılarak sağlık sistemi üst düzeye çıkarılmıştır.

Bu çalışmada sağlık hizmetleri, sağlık ekonomisi ve sağlık hizmetlerinin Türkiye ekonomisinde ki payı ve gelişimi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık ekonomisi, sağlık hizmetleri, sağlık harcamaları.

KAMU BORCU, EKONOMİK BÜYÜME VE GELİR EŞİTSİZLİĞİ İLİŞKİSİ: SEÇİLMİŞ GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER VAKASI

Doç. Dr. Melahat BATU AĞIRKAYA ¹, Doç. Dr. Hikmet AKYOL ²

¹ Iğdır Üniversitesi, Iğdır MYO, melahatagirkaya@hotmail.com- <https://orcid.org/0000-0002-8703-5622>

² Gümüşhane Üniversitesi, Şiran Mustafa Beyaz MYO, hikmetakyol76@gmail.com-
<https://orcid.org/0000-0001-9119-7416>

ÖZET

Bu araştırma seçilmiş 12 gelişmekte olan ülkede ekonomik büyüme ve kamu borçlarının gelir eşitsizliği üzerindeki etkileri incelenmiştir. Ayrıca kamu borçlanmasının ekonomik büyümeyi ne ölçüde etkilediği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla 2000-2021 arasındaki dönem panel veri analizi tahmincileri kullanılarak tahmin edilmiştir. Değişkenler arasındaki eşbütünleşme ilişkisi Kao (1999), Pedroni (1999, 2004) ve Westerlund (2005), panel eşbütünleşme analizleri kullanılarak incelenmiştir. Uzun dönem katsayıların tahmini Panel Dinamik En Küçük Kareler (PDOLS), Panel Tamamen Değiştirilmiş En Küçük Kareler (FMOLS) tahmincileri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada gelir eşitsizliğini temsilen Standartlaştırılmış Dünya Gelir Eşitsizliği Veri tabanından (SWIID) alınan GINI endeksi kullanılmıştır. Ekonomik büyümeyi temsilen kişi başına düşen GSYH (ABD Doları), kamu borcunun göstergesi olarak merkezi hükümet borçlarının GSYH'ye oranı alınmıştır. Eşbütünleşme analizleri bu değişkenlerin uzun dönemde eşbütünleşik olduğunu göstermiştir. PDOLS ve FMOLS tahmini sonuçları hem kamu borçlarının hem de ekonomik büyümenin uzun dönemde gelir eşitsizliğini negatif yönlü etkilediğini göstermiştir. Buna göre araştırma ülkeleri için artan üretim düzeyi ve ekonomik aktivite gelir dağılımında görülen çarpıkların azaltılmasına ve refahın toplum tabanına yayılmasına katkı sağlamıştır. Ayrıca sonuçlar bu ülkelerde kamu borçlanmasının düşük gelirli grupların desteklenmesinde rol oynadığına işaret etmiştir. Ancak kamu borçlanmasının ekonomik büyüme üzerindeki uzun dönemli etkisinin negatif yönlü olduğu tespit edilmiştir. Bulgulara göre kamu borçlanması gelir dağılımında yaşanan bozukluğun azaltılmasına katkı sağlasa da uzun dönemde ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle kamu borçlanması temelindeki politikaların hem toplumun

genelinin refahını arttırmayı hem de uzun dönemli sürdürülebilir bir ekonomik kalkınmayı birlikte göz önünde bulundurması gerekir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Eşitsizliği, Kamu Borcu, Ekonomik Büyüme, Gelişmekte Olan Ülkeler.

THE RELATIONSHIP BETWEEN PUBLIC DEBT, ECONOMIC GROWTH AND INCOME INEQUALITY: THE CASE OF SELECTED DEVELOPING COUNTRIES

ABSTRACT

This research examines the effects of economic growth and public debt on income inequality in 12 selected developing countries. In addition, it has been tried to reveal the extent to which public borrowing affects economic growth. For this purpose, the period between 2000 and 2021 was estimated using panel data analysis estimators. The cointegration relationship between variables was investigated using panel cointegration analyses by Kao (1999), Pedroni (1999, 2004) and Westerlund (2005). The estimation of the long-term coefficients was analyzed using Panel Dynamic Least Squares (PDOLS) and Panel Fully Modified Least Squares (FMOLS) estimators. In the study, the GINI index taken from the Standardized World Income Inequality Database (SWIID) was used to represent income inequality. GDP per capita (US Dollar) is taken as an indicator of economic growth, and the ratio of central government debt to GDP is taken as an indicator of public debt. Cointegration analyses showed that these variables were cointegrated in the long run. The estimation results of PDOLS and FMOLS show that both public debt and economic growth negatively affect income inequality in the long run. Accordingly, the increasing level of production and economic activity in the research countries contributed to the reduction of distortions in income distribution and the spread of welfare to the social base. In addition, the results showed that public borrowing plays a role in supporting low-income groups in these countries. However, it has been determined that the long-term effect of public borrowing on economic growth is negative. According to the findings, although public borrowing contributes to reducing the disparity in income distribution, it negatively affects economic growth in the long run. For this reason, policies based on public debt should take into account both the increase in the welfare of the general society and long-term sustainable economic development.

Keywords: Income Inequality, Public Debt, Economic Growth, Developing Countries.

1923'TEN 2023'E GÜNÜMÜZE TÜRKİYEDE SAĞLIK POLİTİKALARI

DoçDr.Şahin KARABULUT¹, Ali UYSAL²

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
sahinkarabulut@kmu.edu.tr - <https://orcid.org/0000-0001-7955-6404>

² Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Entitüsü, Sağlık Yönetimi YL
Öğrenci No: 230102006 aliuyisal@kmu.edu.tr- <https://orcid.org/0009-0007-9021-4924>

ÖZET

Cumhuriyetin ilk yıllarında (1920-1923) sağlık faaliyetleri savaş ortamında yürütülmüştür. Bu oluşan genel durumdan dolayı sağlık kurumları ve sağlık çalışanları askerî alana daha çok hizmet vermiştir. Bu yıllarda Kamu eliyle gerçekleştirilmesi için Yeni Hükümetlerin en duyarlı olduğu hedefler arasında yer almıştır. Daha sonraki dönemlerde Sağlık Bakanlığı tarafından Sağlık Politika ve Planlamaları, dönemselsel başlıklar hâlinde ve kronolojik olarak ele alınmıştır. 100 yıllık Sağlık Planlamaları ve politikalarına hızlı bakış mantığıyla kronolojik olarak ele alınmıştır. Özellikle kuruluş yıllarında bölgemizde yaşanan salgın hastalıklar 1. Dünya savaşı ve 2. Dünya savaşının konjonktürel etkisindeki finansal yetersizlikler ikliminde sağlık planlamaları yapılmış, sağlık politikaları kurumsal mahiyette uygulanmıştır. Günümüze geldiğimizde, 2000'li yıllardan sonra Sağlıkta Dönüşüm Programı, Sosyal Politikanın çatısı altındaki Sağlık Politikasının da en temel söylemleri ve gündemlerinin başında gelmiştir. Sağlık Hizmet ve Finansal yapılarında, Reform seviyesinde gelişmeler yaşanmıştır. Yaklaşık 50 yıldan bu yana var olan ve çoklu, karmaşık, eşitsizliklerle dolu, sağlık sigortası sistemi, Tek çatı altında toplanmıştır. Farklı bürokratik yapılarla yönetilen sağlık kurumları SDP ile Tek Çatı altında toplanmış, hizmet alan kişilere eşit hizmet sağlanması yönünde büyük adımlar atılmıştır. Mevzuat çerçevesinde köklü değişimler olmuştur. Reformun gelişme süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler : Sosyal Politikaları, Sağlık Planlaması, Sağlık Politika planlamaları, Sağlıkta Dönüşüm Programı

OPTOELECTRONIC AND CHEMICAL PROPERTIES OF π -CONJUGATED POLYMERS

Dr, MERVE ZURNACI¹

¹ Kastamonu University, Central Research Laboratory, Kastamonu, Turkey, (ORCID: 0000-0006-3034-6315)

ABSTRACT

Recently, increased attention has been focused on the π -conjugated polymers due to their potential application. For this purpose, in this study, a general overview of the types, chemical and optoelectronic properties of π -conjugated polymers was presented. A π -conjugated polymer is a polymer that has conjugated systems throughout its molecular structure. π -conjugated organics have been used as optoelectronics, optic and photovoltaic materials due to their efficient light emission or absorption and p-type charge transport properties. This is why it has been applied to organic light-emitting diodes (OLEDs), sensors (chemical or biosensors), organic field-effect transistors (OFETs), organic photovoltaics, and electronic devices. With these features, they are considered promising candidates in optoelectronic technology.

Keywords: π -conjugated polymer, optic, optoelectronic properties

Poly(aniline-co-o-anisidine) film on ZnNi Plated Electrode

Abdurrahman Akdag*

Harran University, Vocational School of Health Services, Sanliurfa, Turkey

ABSTRACT

ZnNi alloy was deposited on carbon steel (CS) by galvanostatic technique, in an acidic solution medium. Then, poly(aniline-co-o-anisidine) film was synthesized from 0.025 M aniline + 0.025 M o-anisidine containing 0.30 M oxalic acid solution. The synthesis was achieved on ZnNi alloy plated carbon steel (CS/ZnNi) by using cyclic voltammetry technique. The characterization of ZnNi deposited CS electrode with copolymer film in 3.5% NaCl solution was investigated with AC impedance spectroscopy technique, anodic polarization curves, and linear sweep voltammetry. Nyquist diagrams have shown that the poly(aniline-co-o-anisidine) film exhibited significant barrier property against the attack of corrosive agents.

Keywords: Poly(N-aniline-co-o-anisidine), ZnNi, Impedance, Corrosion

ZnNi Kaplı Elektrot Yüzeyindeki Poli(anilin-co-o-anisidin) Film

ÖZET

ZnNi alaşım karbon çelik yüzüne asidik elektrolit ortamında galvanostatik yöntemle kaplanmıştır. Poli(anilin-co-o-anisidin) film ZnNi kaplı karbon çelik elektrot yüzüne 0.025 M anilin + 0.025 M o-anisidin içeren 0.30 M okzalik asit çözeltisinde dönüşümlü voltametri tekniği ile sentezlenmiştir. Kopolimer ile kaplı olan ZnNi kaplı CS elektrotların karakterizasyonu AC empedans spektroskopisi tekniği, doğrusal taramalı voltametri ve anodik polarizasyon eğrileri ile gerçekleştirilmiştir. Nyquist diyagramları poli(anilin-co-o-anisidin) filmin korozif etmenlere karşı önemli bariyer özellik sergilediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Poli(anilin-co-o-anisidin), ZnNi, empedans, korozyon

Poly(o-anisidine-co-N-methylaniline) film on ZnNi Plated Electrode

Abdurrahman Akdag*

Harran University, Vocational School of Health Services, Sanliurfa, Turkey,

ABSTRACT

ZnNi alloy was deposited on carbon steel (CS) by chronopotentiometry technique. Then, poly(o-anisidine-co-N-methylaniline) film was synthesized from 0.025 o-anisidine M + 0.025 M N-methylaniline containing 0.30 M oxalic acid solution. The synthesis was achieved on ZnNi alloy plated carbon steel (CS/ZnNi) by using cyclic voltammetry technique. The corrosion behaviour of ZnNi deposited CS electrode with copolymer film in 3.5% NaCl solution was investigated with AC impedance spectroscopy technique, anodic polarization curves, and linear sweep voltammetry. The results have shown that the poly(o-anisidine-co-N-methylaniline) film has barrier property.

Keywords: Poly(o-anisidine-co-N-methylaniline), ZnNi, impedance, corrosion

ZnNi Kaplı Elektrot Yüzeyindeki Poli(o-anisidin-co-N-metilanilin) Film

ÖZET

ZnNi alaşımı, asidik ortamda kronopotansiyometri tekniği ile karbon çelik yüzeyine kaplandı. Daha sonra poli (o-anisidin-co-N-metilanilin) filmi, 0.025 M N-metilpirol + 0.025 M o-anisidin içeren 0.30 M okzalik asit çözeltisinde sentezlendi. Sentez ZnNi alaşımı kaplı karbon çelik yüzeyine (CS/ZnNi) dönüşümlü voltametri tekniği ile gerçekleştirildi. Kopolimer film ile kaplı olan ZnNi kaplı CS elektrotların korozyon davranışı AC empedans spektroskopisi tekniği, anodik polarizasyon eğrileri ve doğrusal taramalı voltametri ile incelendi. Sonuçlar poli(o-anisidin-co-N-metilanilin) filmin bariyer etkiye sahip olduğunu gösterdi.

Anahtar Kelimeler: Poli (o-anisidin-co-N-metilanilin), ZnNi, empedans, korozyon

TOPLAYICI KARIŞIMLARININ SULU ÇÖZELTİLERİNDE ARAYÜZEY ÖZELLİKLERİNİN BELİRLEMESİ

Şemsettin ULUTAŞ¹, Doç.Dr., Savaş ÖZÜN²

¹ T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden Petrol İşleri Genel Müdürlüğü,
sems1_91@hotmail.com - 0009-0000-6897-6155

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, savasozun@sdu.edu.tr -
0000-0001-9475-1822

ÖZET

Flotasyonla zenginleştirme işlemlerinde hedef mineral tanelerinin yüzeyleri toplayıcı olarak adlandırılan reaktiflerin kullanımı ile hidrofobik (suyu sevmeyen) hale getirilmektedir. Toplayıcı ile muamele sonrası flotasyon selülüne beslenen hava kabarcıkları yardımıyla hidrofobik mineraller flotasyon selülü dışına taşınırken, hidrofilik kalması sağlanan diğer mineraller (çoğunlukla gang mineralleri) ise pülp içerisinde bırakılarak bir zenginleştirme işlemi gerçekleştirilir. Bu işlemler esnasında hava kabarcıklarının kararlılığı köpürtücü olarak adlandırılan reaktiflerin kullanımı ile yüzey gerilimi düşürülerek sağlanır. Toplayıcıların esas görevleri hedef mineral yüzeyine hidrofobik yüzey özelliği kazandırma olsa da C-H zincir uzunluklarına bağlı olarak yüzey gerilimini düşürücü etki de göstermektedirler. Bu çalışma kapsamında toplayıcıların bu etkileri dikkate alınmış ve askıda damla yöntemi kullanımı ile anyonik/katyonik (sülfonat/amin) tür toplayıcı karışımlarının yüzey gerilimi (γ) üzerindeki etkileri pH'ın bir fonksiyonu olarak araştırılmıştır. Sonuçlara göre sülfonat türü toplayıcının yüzey gerilimine etkisi tüm pH değerlerinde benzer bulunurken, aminin asidik pH değerlerinde en yüksek olan etkisinin artan pH ile azaldığı belirlenmiştir. Ayrıca; toplayıcıların tekli kullanımlarının yüzey gerilimine etkilerinin 1:1 oranında karışımlar halinde kullanılmalarına kıyasla daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüzey gerilimi, askıda damla yöntemi, anyonik toplayıcı, katyonik toplayıcı, anyonik/katyonik toplayıcı karışımı

ANYONİK VE KATYONİK TOPLAYICI KARIŞIMI İLE KROMİT FLOTASYONU

Semih GİRĞİN¹, Doç.Dr., Savaş ÖZÜN²

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, semihgirgin9123@gmail.com -
0009-0000-9087-7233

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, savasozun@sdu.edu.tr -
0000-0001-9475-1822

ÖZET

Krom cevherleri doğada birlikte buldukları gang mineralleri ile aralarındaki özgül ağırlık farkının yüksek olması nedeni ile çoğunlukla yerçekimi yöntemleri kullanılarak zenginleştirilmektedir. Bu durum artan endüstriyel faaliyetleri ve buna bağlı olarak artan krom konsantre ihtiyacının karşılanması amacıyla günümüz koşullarında üretimi ekonomik olmayan ve madenciliği yapılmayan ince boyutta gang minerallerinde serbestleşen krom rezervlerinin önemini de artırmaktadır. Bu bağlamda bu çalışma kapsamında anyonik ve katyonik toplayıcı karışımlarının toplayıcı derişimi, pH ve şartlandırma süresine bağlı olarak kromit minerallerinin flotasyon verimine olan etkileri belirlenmiştir. Sonuçlara göre kromitin flotasyon veriminin ortam pH'sına bağlı olduğu ve pH 8.5-9.5 aralığında en yüksek değeri olan yaklaşık %38'e çıktığı belirlenmiştir. Bu pH değerlerinde şartlandırma süresinin flotasyon verimine etkileri incelendiğinde ise 5 dakika şartlandırma süresinde flotasyon verimi 3.5 dakika şartlandırma süresine kıyasla yaklaşık %50 daha fazla olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kromit, flotasyon verimi, toplayıcı karışımı, toplayıcı derişimi, şartlandırma süresi

TEKSTİL TERBİYE ENDÜSTRİ İÇİN SUSUZ BOYAMA TEKNOLOJİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

Doç. Dr. Semiha EREN ¹

¹Bursa Uludağ Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
semihaeren@uludag.edu.tr- 0000-0002-2326-686X

ÖZET

Tekstil endüstrisi dünyada en büyük su tüketicilerinden biri olmuştur ve aynı zamanda kimyasal işlem görmüş atıklarla çevrenin kirlenmesinden de sorumludur. Bir kilogram tekstil malzemesinin işlenmesi için ortalama 100-150 litre suya ihtiyaç duyulduğu tahmin edilmektedir. Son dönemde birçok araştırmacı tasarruf, geri dönüşüm, boya süblimleştirme ve diğer yeni teknolojiler yoluyla su kullanımını azaltmaya çalışmaktadır.

Bu çalışmada tekstil sektöründe su tüketimini azaltmak adına çok umut vaat eden susuz boyama teknolojisindeki son çalışmaların sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: tekstil, susuz boyama, süperkritik karbondioksit ortam, sürdürülebilirlik

TEKSTİL SEKTÖRÜNDE YAŞAM DÖNGÜSÜ (LCA) ANALİZİ

Doç. Dr. Semiha EREN ¹

¹Bursa Uludağ Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
semihaeren@uludag.edu.tr- 0000-0002-2326-686X

ÖZET

Çevre sorunları, hem hükümet düzenlemeleri hem de tüketici beklentileri açısından tekstil endüstrisinde giderek daha önemli bir rol oynamaktadır. Tüm ürün ve hizmetlerin belirli yaşam döngüleri vardır. Yaşam döngüsü, ürünün hammadde aşamasından bitmiş ürünün pazara ilk sunulmasına ve nihai olarak geri çekilmesine kadar geçen süreyi ifade eder ve bir ürünün “beşikten mezara” çevresel etkilerini değerlendirmek için kullanılır.

Tekstiller için Yaşam döngüsü değerlendirmesi (LCA), hammaddeden elyaf işleme, tekstil üretimi, dağıtım ve kullanımına, imha veya geri dönüşüme kadar tekstil ürünlerinin çevresel etkilerini değerlendirmek için kullanılır. LCA, tekstil ve giyim ürünlerinin araştırma ve geliştirme süreci, ürün ve süreç tasarımı ve etiketlenmesi için önemli bir araçtır. LCA, Sera Gazı Emisyonlarını ele almak için her aşamanın atık potansiyelini, enerji kullanımını ve çevresel etkilerini ayrıntılı olarak açıklamaktadır. Böylece endüstrinin daha sürdürülebilir malzeme ve teknolojilere ulaşmasının yanı sıra geri dönüşümü iyileştirmenin yollarını gözden geçirmesi için yardımcı olmaktadır.

Bu çalışmada amaç, tekstil sektöründe yaşam döngüsü analizinin önemi ve yeri vurgulanarak bu konuda yapılan çalışmalar örnek gösterilmiştir. Bu bağlamda rehber niteliği taşımak ve yapılacak olan çalışmaların geliştirilmesi için bir bakış açısı oluşturmak amaçlanmıştır. .

Anahtar kelimeler: Tekstil, Yaşam döngüsü analizi (LCA),Sera gazı, karbon ayak izi, sürdürülebilirlik

SULU ÇÖZELTİLERDEN ELEKTROKOAGÜLASYON YÖNTEMİ İLE BOYAR MADDE GİDERİMİNE AKIM YOĞUNLUĞUNUN ETKİSİ

Doç. Dr. Züleyha REÇBER¹

¹ Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
zuleyha.bingul@igdir.edu.tr-0000-0003-2472-9077

ÖZET

Bu çalışmada, sulu çözeltilerden metilen mavisi boyar maddesinin alüminyum elektrotlar kullanılarak elektrokoagülasyon prosesi ile giderimine akım yoğunluğunun etkisi incelenmiştir. Denemeler 0,5-2,0 mA cm⁻² aralığındaki akım yoğunluklarında yürütülmüştür. Yapılan denemelerde akım yoğunluğu arttıkça boya giderim veriminin arttığı gözlemlenmiştir. 0,5 mA cm⁻² akım yoğunluğunda giderim verimi %63,75 iken 2,0 mA cm⁻² akım yoğunluğunda giderim verimi %84,21'dir. Sistemin enerji tüketimi de akım yoğunluğunun 0,5 mA cm⁻²'den 2,0 mA cm⁻²'a artmasıyla 2,34 Kwh m⁻³'den 9,94 Kwh m⁻³'e çıkmıştır. Giderim veriminin yüksek ve aynı zamanda enerji tüketiminin düşük olduğu 1,0 mA cm⁻²'lık akım yoğunluğu sistemin optimum işletme şartı olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elektrokoagülasyon, akım yoğunluğu, metilen mavisi, boya giderimi

GIDA ATIĞI KULLANILARAK SULU ÇÖZELTİLERDEN ADSORPSİYON YÖNTEMİ İLE BOYAR MADDE GİDERİMİ

Doç. Dr. Züleyha REÇBER¹

¹ Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi
zuleyha.bingul@igdir.edu.tr-0000-0003-2472-9077

ÖZET

Bu çalışmada, endüstriyel atıksularda sıkça görülen ve sulu çözeltilerde katyonik formda bulunan metilen mavi boyar maddesinin gıda atığı kullanılarak adsorpsiyon yöntemi ile giderimi incelenmiştir. Gıda atığı olarak bezelye kabuğu kullanılmış ve sistem kesikli olarak çalıştırılmıştır. Temas süresi, pH, adsorbent miktarı, başlangıç boya konsantrasyonu ve sıcaklığın giderim verimi üzerine etkileri araştırılarak en uygun şartlar tespit edilmiştir. Başlangıç pH'sının sistem performansı üzerinde etkin bir parametre olduğu gözlemlenmiş ve en yüksek boyar madde giderim verimi pH 10'da elde edilmiştir. Başlangıç boya konsantrasyonu arttıkça boya giderim verimi düşerken adsorpsiyon kapasitesinin arttığı gözlemlenmiştir. Atık bezelye kabuklarının 0,25 g L⁻¹ adsorbent dozajında metilen mavi adsorplama kapasitesi 187,25 mg g⁻¹ iken 4 g L⁻¹ adsorbent dozajında 69,11 mg g⁻¹'e düşmüştür. 25 °C sıcaklıkta, 200 rpm karıştırma hızında ve 2 g L⁻¹ adsorbent dozajında %71,02'lik boya giderim verimi elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlar atık bezelye kabuğunun boya gideriminde yüksek adsorplama kapasitesine sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Adsorpsiyon, gıda atığı, metilen mavisi

ENDÜSTRİYEL UYGULAMALARDA KULLANILMAK AMAÇLI SUSUZ BOR ÜRETİMİNDE TINKAL KALSİNASYONU

Tincal Calcination in Anhydrous Boron Production for Use in Industrial Applications

Dr. Öğr. Üyesi M. Engin Kocadağistan¹, Yük. Lis. Öğrencisi Emine Ataç²

¹Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü, mengink@atauni.edu.tr, ORCID No. 0000-0002-3258-9038

² Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü, emineatac258@gmail.com, Yüksek Lisans Öğrencisi, ORCID No.0009-0005-9909-6544

ÖZET

Tinkal cevheri doğada saf olarak bulunmaz, bir takım safsızlıklar içerir. $\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$ formunda olup içeriğinde genel olarak %32-36 B_2O_3 bulunmaktadır. Tinkal cevherinin içeriğindeki safsızlıklar çeşitli zenginleştirme işlemleri sonucunda giderilmekte ve tenörü artırılmaktadır. Kalsinasyon bu zenginleştirme yöntemlerinden biridir. Bor bileşikleri, özellikle metallerin kaynak işinde, lehimcilikte ve metal artma işleminde kullanılırken, sertliği artırmak amacıyla çelik alaşımına ilave edilmektedir. Bor ve bor bileşikleri demirsiz metalurji reaksiyonlarda oksijen giderici olarak, alüminyum rafine işleminde tane arıtıcı, atomik reaktörlerde, geç ateşlemeli sigortalar içinde, termal nötron emici, radyo lambalarında ateşleyici ve güneş bataryalarında örtücü materyal olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada tinkal cevherinin kül fırınında farklı parametreler kullanılarak kalsinasyon işlemi yapılmıştır. Bigadiç Bor Maden Müdürlüğü'nden temin edilen tinkal cevheri numuneleri kırma ve öğütme işlemleriyle 325 mesh boyutuna indirilmiştir. Kalsinasyon deneyleri için mekanik eleklerle -325 mesh tane büyüklüğü elde edilmiştir. Daha sonra kalsinasyon işlemi için fırın sıcaklığı 50 ile 750 °C arasında (50 °C'lik artışlarla), kalsinasyon süresi; 1, 2, 4 ve 6 saat olup numune ağırlıkları 1, 3 ve 5 g olarak belirlenmiştir. Kalsinasyon deneyleri sonrasında numunelerin ağırlık kayıpları hesaplanmıştır. Numunelerin tamamının H_2O içerikleri azalırken B_2O_3 ve Na_2O konsantrasyonlarının arttığı belirlendi. Kalsinasyon deneyleri sonunda, numunelerin tamamında su içeriklerinde azalma görülürken, B_2O_3 ve Na_2O konsantrasyonlarında artış tespit edildi. 50-200°C aralığında ortalama su kaybı miktarı %72, B_2O_3 ve Na_2O konsantrasyonları %37 oranında arttı. 200-500°C aralığında fazla bir değişim olmadı. 500°C'den sonra 750°C'ye kadar cevherdeki su miktarı %0.8'e kadar düştü. 500-750°C aralığındaki su kaybı oranı yaklaşık 28 kat olurken, B_2O_3 ve Na_2O konsantrasyonları %29 oranında arttı. Tüvenan tinkalin 50-750°C aralığında kalsine edilmesi gerektiği belirlendi. Susuz ve %68-70 B_2O_3 içerikli cevherin 750°C sıcaklıkta, 6 h sürede ve 1 g cevher miktarında elde edilebileceği tespit edildi.

Anahtar Kelimeler : Tinkal, kalsinasyon, su giderme, termal işlem

TOZ METALURJİSİNDE TOZ KARAKTERİZASYONU VE YOĞUNLUK İLİŞKİSİ

Prof. Dr. RIDVAN YAMANOĞLU¹, Yüksek Müh. ONUR MURATAL^{1,2}

¹Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği,
ryamanoglu@kocaeli.edu.tr -0000-0002-4661-8215

¹Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü,
²TOYOTETSU Otomotiv A.Ş., onurmuratal@gmail.com, -0000-0002-5419-9196

ÖZET

Toz metalurjisi (TM) insanlık tarihi açısından ilk üretim tekniği olarak ifade edilebilir. Ergitmenin yapılamadığı zamanlarda insanlar ihtiyaçlarını doğadaki mineralleri şekillendirip pişirerek karşılamışlardır. Günümüzde toz metalurjisi tekrar öncü üretim teknolojisi olma yoluna girmiştir. Özellikle son yirmi yılda eklemeli imalat teknolojisinin hayatımıza girmesi bunun en önemli kanıtıdır. Eklemeli imalat en güncel toz metalurjik üretim teknolojisi olsa da hala günümüzde geleneksel toz metalurjisi, toz enjeksiyon kalıplama ve toz metalurjik kaplama prosesleri ile üretimler tüm hızı ile devam etmektedir. Bu toz metalurjik üretim yöntemleri için nihai malzemelerin özelliklerini etkileyen en önemli unsur hammadde olarak kullanılan tozdur. Çok farklı toz üretim teknikleri mevcuttur ve her bir üretim tekniğinin sunduğu partikül karakteristiği çok farklıdır. Çeşitli toz metalurjik üretim yöntemlerine yönelik farklı toz üretim teknikleri ile üretilen tozların özelliklerinin anlaşılması için tozu oluşturan partiküllerin çok iyi incelenmesi ve anlaşılması gerekir. Toz metalurjisinde tozların temel olarak 4 önemli özelliği vardır: partikül boyutu, şekli, saflığı ve boyut dağılımı. Bu 4 özelliğin toz metalurjik tüm süreçlere etkisi çok fazladır. Bu çalışmada partikül kavramı açıklanmış, tüm partikül özelliklerinin malzeme yoğunluğuna etkisi irdelenmiştir. Şekillendirme ve sinterleme kademeleri için nasıl toz özelliği gerektiği üzerinde ayrıca detaylı bir şekilde durulmuştur. Genel olarak ileri teknoloji toz metalurjik proseslerde küresel şekil, ince partikül boyutu ve yüksek saflığın ön planda olduğu ortaya konmuştur. Bu kriterleri sağlayan üretim tekniklerinden de kısaca çalışmada bahsedilmiştir. Çalışmamız bu nedenle ülkemizde toz metalurjisinin temellerinin anlaşılmasına yönelik önemli katkı sunar niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Toz Metalurjisi, Partikül, Yoğunluk, Toz Özellikleri

Cu-Al-Ni ALAŞIM TOZUNUN GAZ ATOMİZASYONU İLE ÜRETİMİ

**ONUR MURATAL¹⁻², YİĞİT GÖNÜLALAN¹, Prof. Dr. RIDVAN YAMANOĞLU¹
DİĞDEM GİRAY²⁻³**

¹Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü,

²TOYOTETSU Otomotiv A.Ş.

Kocaeli, onurmuratal@gmail.com, 0000-0002-5419-9196

¹Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü,

Kocaeli, yigitgonulalan2458@gmail.com, 0000-0002-5403-2361

¹Kocaeli Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü,

Kocaeli, ryamanoglu@kocaeli.edu.tr, 0000-0002-4661-8215

³İstanbul Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Fakültesi, Nano Bilimi ve Nano

Mühendisliği Bölümü, İstanbul, aytac@toyotetsu.com.tr, 0009-0001-0155-7164

ÖZET

CuAlNi alaşımları yüksek sıcaklık stabiliteleri sayesinde endüstride birçok alanda kullanılmaktadır. Genellikle geleneksel döküm teknikleri veya elementel tozların karıştırılması ve ardından sinterlenmesi veya parça yüzeyine kaplanması ile üretilmektedir. Çalışmamızda CuAlNi alaşımının gaz atomizasyon tekniği ile üretilmesi hedeflenmiştir. Toz üretimi için yakından eşlemeli nozul sistemine sahip gaz atomizasyon sistemi kullanılmıştır. CuAlNi alaşımı yüksek frekanslı indüksiyon ocağında koruyucu atmosfer altında ergitilmiş ve ardından yeterli akışkanlığın sağlanması için 150°C'lik aşırı ısıtma uygulanmıştır. CuAlNi alaşımının gaz atomizasyonunda 25 ve 35 bar gaz basıncı kullanılmıştır. Üretilen tozların partikül boyut dağılımları, hall akış testleri, yığın açıları ve görünür yoğunlukları belirlenmiştir. Tozların şekil ve yüzey karakteristiklerinin tanımlanması için taramalı elektron mikroskobu (SEM) kullanılmıştır. Tozların mikroyaları dağlanmış konumda optik mikroskop ile incelenmiştir. 35 bar basınç ile üretilen tozların boyutları beklendiği gibi 25 basınç ile üretilen tozlara göre daha ince gerçekleşmiştir. Tozların büyük ölçüde yuvarlak hatlı ve küresele yakın geometriye sahip oldukları görülmüştür. Gaz atomizasyonu yönteminin doğası gereği her iki gaz basıncı değerinde de tozlar geniş bir dağılıma sahip olmuştur. Sonuç olarak yeni nesil bakır esaslı malzemelerin tozlarının gaz atomizasyon tekniği ile üretilebileceği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: CuAlNi, Gaz atomizasyonu, Toz karakterizasyonu

PRODUCTION OF Cu-Al-Ni ALLOY POWDER BY GAS ATOMISATION

ABSTRACT

In this study, CuAlNi alloy powder production and characterization were carried out. CuAlNi alloys are used in many areas of industry thanks to their high-temperature stability. It is generally produced by traditional casting techniques or by mixing elemental powders and then sintering or coating them on the part surface. In our study, it was aimed to produce CuAlNi alloy using the gas atomization technique. Gas atomization with a closed coupled nozzle system was used for powder production. The CuAlNi alloy was melted in a high-frequency induction furnace under a protective atmosphere and then superheated 150°C to ensure sufficient fluidity. 25 and 35 bar gas pressures were used in the gas atomization of CuAlNi alloy. Particle size distributions, hall flow tests, angle of repose and apparent densities of the produced powders were determined. Scanning electron microscopy (SEM) was used to identify the shape and surface characteristics of the powders. The etched microstructures in the internal structure of the powders were examined with an optical microscope. As expected, the dimensions of the powders produced with 35 bar pressure were finer than those produced with 25 bar pressure. It was observed that the powders were largely round and had almost spherical geometry. As expected, due to the nature of the gas atomization method, the powders had a wide distribution at both gas pressure values. As a result, it has been understood that the gas atomization technique can also produce powders of new-generation copper-based materials.

Keywords: CuAlNi, Gas atomization, Powder characterization

ÇAPRAZ SEVKİYAT STRATEJİSİ VE UYGULAMALARI: LOJİSTİKTE ETKİLİ BİR YAKLAŞIM

Dr.Onur Mesut Şenaras¹, Dr, Şahin İnanç², Doç.Dr. Arzu Eren Şenaras³

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Otomotiv Mühendisliği Bölümü; osenaras@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4295-801X>

² Bursa Uludağ Üniversitesi, Keles Meslek Yüksek Okulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, sahininanc@uludag.edu.tr - ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0603-1604>

³ Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü; arzueren@uludag.edu.tr, ORCID: orcid.org/0000-0002-3862-4551

ÖZET

Çapraz sevkiyat, lojistik yönetiminde kritik bir strateji olarak öne çıkmaktadır, çünkü sadece nakliye maliyetlerini azaltmakla kalmayıp aynı zamanda lojistik operasyonlarında esneklik ve verimlilik sağlama potansiyeline sahiptir. Günümüzde, tedarik zinciri yönetiminin karmaşıklığı ve rekabetin artışıyla birlikte, firmalar bu tür stratejileri benimsemekte ve uygulamaktadırlar. Çapraz sevkiyatın bu geniş kapsamlı perspektifte ele alınması, lojistik sektöründeki aktörlerin rekabet avantajlarını artırma ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma çabalarını desteklemektedir. Çapraz sevkiyat, tedarik zinciri stratejilerinde maliyetlerde ve tedarik zamanlarında önemli tasarruflar sağlayabilen, modern lojistik ve operasyon yönetimi alanlarında giderek daha fazla öneme sahip olan bir strateji olarak öne çıkmaktadır. Bu strateji, malzemelerin geleneksel depolama yerine transfer noktalarında saklanmasını içerir ve bu noktalar, malzeme akışını bekletme süresi olmadan senkronize eden kilit noktalar. Bu bildiri, çapraz sevkiyatın sistem dinamiği modelinin geliştirilmesine yönelik bir Vensim programı kullanımını ele almaktadır. Vensim, sistem dinamiği modellemesi için güçlü bir araçtır ve çapraz sevkiyat süreçlerinin karmaşıklığını anlamak için etkili bir platform sunar. Geliştirilen model, tedarik zincirindeki çeşitli değişkenleri ve etkileşimleri içerir. Vensim'in kullanımıyla, tedarik zincirindeki temel süreçlerin analizi gerçekleştirilir ve çeşitli faktörlerin, örneğin talep değişimleri, lojistik sorunlar veya stok seviyelerindeki dalgalanmaların, sistem üzerindeki etkileri modellenir. Vensim programı, çapraz sevkiyat süreçlerini simüle etme ve farklı senaryoları test etme yeteneği sunar. Bu, işletmelere gelecekteki olası sorunları öngörmeleri ve planlamaları için bir çerçeve sağlar. Model, çapraz sevkiyatın optimize edilmesi için stratejiler geliştirmek amacıyla kullanılarak, işletmelerin maliyetleri düşürmesine ve verimliliği artırmasına katkıda bulunur. Sonuç olarak, bu bildiri, Vensim programının kullanımıyla çapraz sevkiyat sistem dinamiği modelinin nasıl geliştirilebileceğini ele almaktadır. Bu yaklaşım,

işletmelere daha etkili ve optimize edilmiş tedarik zinciri yönetimi için pratik bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çapraz Sevkiyat Stratejisi, Lojistik Yönetimi, Sistem Dinamiği.

DEPO YÖNETİMİ İÇİN SİSTEM DİNAMİĞİ İLE MODELLEME

Dr.Onur Mesut Şenaras¹, Dr. Şahin İnanç², Doç.Dr. Arzu Eren Şenaras³

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Otomotiv Mühendisliği Bölümü; osenaras@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4295-801X>

² Bursa Uludağ Üniversitesi, Keles Meslek Yüksek Okulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, sahininanc@uludag.edu.tr - ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0603-1604>

³ Bursa Uludağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü; arzueren@uludag.edu.tr, ORCID: orcid.org/0000-0002-3862-4551

ÖZET

Bu çalışmada, işletmelerin ambar depolarında verimliliği ve stok yönetimini artırmak amacıyla sistem dinamiği kullanarak oluşturulan bir depo yönetim modelini ele almaktadır. Günümüzde, işletmelerin sürekli değişen pazar koşulları ve müşteri talepleri karşısında hızlı ve etkili bir stok yönetimine ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaca cevap vermek amacıyla, sistem dinamiği prensipleri kullanılarak geliştirilen depo yönetim modeli, stok akışlarını, talep değişimlerini ve diğer önemli faktörleri simüle ederek işletmelere daha stratejik bir bakış açısı sunar. Model, ambar deposundaki stok düzeylerini zaman içinde nasıl değiştiğini ve çeşitli değişkenlerin (talep, dolum oranları, boşaltma oranları) sistem üzerindeki etkilerini analiz eder. Sistem dinamiği, depo yönetim süreçlerini daha iyi anlamak, optimize etmek ve işletme kararları için daha iyi bir temel oluşturmak için güçlü bir araç sağlar. Sistem dinamiği, zaman içerisinde bir şeylerin nasıl değiştiğiyle ilgilenir. Neredeyse tüm insanlar geçmişin şu anı nasıl oluşturduyuyla ve bugün yapılan eylemlerin geleceği nasıl belirlediğiyle ilgilenir. Dinamik kavramı, zamanla değişimi işaret eder. Eğer bir şey dinamikse, sürekli olarak değişir. Dinamik bir sistem bu yüzden zamanla değişime yönlendirici etkileşimlerin olduğu bir sistemdir. Sistem dinamiği yaklaşımı zamanla sistemin nasıl değiştiğini anlamak için kullanılan bir yöntemdir. Zamanla değişen bir sistemi oluşturan elemanlar ve değişkenler sistemin davranışı olarak ifade edilir. Amaç değişkenlerin temel davranış biçimini anlamayı, bu davranış biçimine sebep olan etkenleri bulmayı ve sistemin davranışını iyileştirmeyi hedefler. Bu nedenle sistem dinamiklerinin, sistemin zamana bağlı olarak nasıl değişmekte olduklarını açıklayan bir yöntem olduğu söylenebilir. Çalışma aynı zamanda, modelin gerçek bir işletme senaryosuna nasıl uyarlanabileceğini ve kullanıcıların farklı parametreleri nasıl özelleştirebileceğini açıklar. Bu

çalışmanın amacı, ambar depolarının etkili bir Görselde yönetilmesi için sistem dinamiği yaklaşımının güçlü yönlerini vurgular ve işletmelere daha sürdürülebilir bir stok yönetimi stratejisi oluşturma konusunda rehberlik etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sistem Dinamiği, Depo Yönetimi, Vensim.

GAME ADDICTION AS A PROBLEMATIC OF NEW COMMUNICATION TECHNOLOGIES: A CONTENT ANALYSIS STUDY

Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Han Öztay ¹
Dr. Öğr. Üyesi Fırat KOÇ ²

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van MYO, o.oztay@yyu.edu.tr- 0000-0001-7323-7875

² Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, firatkoc@hitit.edu.tr - 0000-0002-8558-6308

Abstract

The aim of this study is to comprehensively and holistically examine the methodological trends and findings in studies on digital game addiction in Turkey between 2010 and 2018 and to determine the factors associated with digital game addiction. Digital game addiction, which disrupts communication, is one of the most current issues of recent times. For this reason, it is important to conduct content analysis and reveal the trend of the studies carried out in this field in Turkey. For these purposes, a systematic review was conducted by scanning postgraduate theses and online articles on the subject. Google Scholar, Web of Science, YÖK Thesis Catalog, ULAKBİM and ERIC databases were searched with keywords related to digital game addiction, and 8 empirical, full-text studies addressing the factors affecting digital game addiction were included in the analysis. As a result of the review, it was seen that there were only a few studies using different research methods. It has been determined that there is a need in this regard. When the findings were examined, it was determined that studies generally examined the effects of demographic variables on digital game addiction, and among these, gender, age, and parents' education level had visible effects. It was also noticed that the studies were mostly conducted using quantitative research methods. These studies were mostly conducted in 2018, and the use of different sampling methods adds richness. It is thought that an in-depth examination of the elements discussed in the study will provide a road map for researchers to develop more qualified, more original and methodological digital game addiction studies.

Keywords: Communication studies, communication technologies, game addiction, media anthropology.

FLÜT, FLÜT TARİHİ VE FLÜT EĞİTİMİNE YÖNELİK GENEL BİR BAKIŞ

Öğretim Elemanı, MERVE ÇOKAMAY¹

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı,
Mail Adresi: ytmhmerve@hotmail.com
ORCID ID: [0000-0002-9626-6238](https://orcid.org/0000-0002-9626-6238)

Doç., BAHADIR ÇOKAMAY²

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı,
bahadir.cokamay@comu.edu.tr - 0000-0001-5143-74X

ÖZET

Bu çalışmada flüt çalgısının tanımı, yapısı, tarihi ve eğitimi ile ilgili genel bilgilerin verilmesi amaçlanmıştır. Çalgılara yönelik çok sayıda çalışmanın olduğu bilinmektedir. Bu çalışmaların akademik düzlemde ele alınması, tartışılması ayrıca genel ve özel anlamda ayrıntılarının incelenmesi gerektiği düşünülmektedir. Dünya üzerinde medeniyetin inşası sürecinde en ilkel yapıyla hayvan kemiklerinden, küçük taşlardan veya çeşitli kamışlardan elde edilmiş flütler özellikle batı müziğinin ilerlemesi ile birlikte müziksel işlevini arttırmış böylece yapısal olarak da geliştirilmiştir. Sadece flüt değil birçok çalgının özellikle İngiltere'deki sanayi devriminin etkisiyle geliştirildiği ve yenilendiği bilinmektedir. Bu çalışmada da bahsedilen tarihsel süreç ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Bunun yanı sıra müzikle beraber flüt tekniklerindeki değişiklikler ve yenilikler flüt eğitiminde de bazı önemli gelişmeleri getirmiştir. Üfleme teknikleri, müzikal yorumlamaya yönelik yeniliklerle birlikte flüt eğitimi için yeni metotlar, kitaplar da yazılmış bu metotlar kurumsal olarak müzik eğitim kurumlarında kullanılmış ve de flüt ve flüt eğitiminde bir ekolün oluşmasını da sağlamıştır. Bütün bu gelişmeler ve yenilikler hiyerarşik bir sıralama dahilinde anlatılmış, yapılan literatür taraması sonucu ulaşılan kaynaklar eşliğinde paylaşılmıştır. Çalışmanın flüt çalgısına yönelik yapılacak çalışmaları etkileyeceği ve bir derleme kaynak olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Flüt, Flüt Tarihi, Flüt Eğitimi

ABSTRACT

In this study, it is aimed to give general information about the definition, structure, history and education of the flute instrument. It is known that there are many studies on instruments. It is thought that these studies should be handled and discussed at the academic level and their details should be examined in general and specific terms. Flutes, which were obtained from animal bones, small stones or various reeds with their most primitive structure in the process of building civilization in the world, have increased their musical function especially with the progress of western music and thus structurally developed. It is known that not only flutes but also many other instruments have been developed and innovations have been added, especially under the influence of the industrial revolution in England. In this study, this historical process is explained in detail. In addition, changes and innovations in flute techniques along with music have brought some important developments in flute education. Along with the innovations in blowing techniques and musical interpretation, new methods and books were written for flute

education, and these methods were used institutionally in music education institutions and led to the formation of a school in flute and flute education. All these developments and innovations were explained in a hierarchical order and shared with the sources found as a result of the literature review. It is thought that the study will affect the studies to be carried out on the flute instrument and can be a compilation source.

Key Words: Flute, History of Flute, Flute Education

ARAÇ ROTALAMA PROBLEMİ İÇİN KÜMELEME YAKLAŞIMI

ÇAĞLA EBRU BİLİR¹, Prof. Dr. ÖZER UYGUN²

¹ Sakarya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı

cagla.korkusuz1@ogr.sakarya.edu.tr - 0000-0001-8339-513X

²Sakarya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü,

ouygun@sakarya.edu.tr - 0000-0002-8437-7678

ÖZET

Hem hammaddenin zamanında teslim alınması hem de ürünlerin müşterilere zamanında teslim edilebilmesi konuları kapsayan araç rotalama problemleri işletmeleri için en iyi şekilde çözülmesi gereken önemli problemlerdendir. İşletmeler hem hammaddelerinin zamanında gelmesini hem de ürünlerinin zamanında teslim edilmesini istemektedirler. Bu nedenle araç rotalama problemleri hem literatürde hem de uygulamada oldukça sıklıkla çalışılmaktadır. Rotalama yapılırken kapasite, mesafe, depo sayısı vb kısıtlara bağlı olarak kapasite kısıtlı araç rotalama, mesafe kısıtlı araç rotalama, çok depolu önce dağıt sonra topla araç rotalama, eşzamanlı ve karışık topla-dağıt araç rotalama, önce dağıt sonra topla araç rotalama, zaman pencereci araç rotalama gibi farklı teknikler kullanılmaktadır. Bununla birlikte bu tekniklerin ortak amaçları: sevkiyatta maliyetlerin azaltılması, en az sefer sayısı ile en fazla teslimatı yapacak rotanın belirlenmesi ve bunları sağlarken teslimat ve hizmet kalitesinin artırılmasıdır. Rotalamadaki bu amaçların sağlanmasına yardımcı olmak için K-means Kümeleme Algoritması, Hiyerarşik Kümeleme Algoritması, Model Tabanlı Kümeleme Metotları, Grid Temelli metotlar, Yoğunluk Temelli metotlar gibi kümeleme algoritmalarından da yararlanılmaktadır. Bu çalışmada beyaz eşya sektöründe faaliyet gösteren bir imalat işletmesinin nihai ürününün bayilerine en doğru ve verimli şekilde sevkiyatı için kümeleme temelli bir araç rotalama uygulaması yapılacaktır. Öncelikle bayi konumları, teslimat aralıkları, sipariş hacimleri gibi veriler değerlendirilmiş ve müşterilere ve sevkiyatlara ait kısıtlara göre analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda elde edilen veriler, daha önce yapılmış olan sevkiyat planlama verileri ile karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Araç Rotalama, Kümeleme Algoritması, Sevkiyat Planlama

MÜZİK TERAPİDE UYGULAMA ALANLARI²⁵

Öğr. Gör. GÜRBÜZ AKYÜREK¹, Doç. Dr. Sercan ÖZKELEŞ²

¹ SİNOP ÜNİVERSİTESİ, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi

gakyurek@sinop.edu.tr – 0000-0003-1213-2126

²ORDU ÜNİVERSİTESİ, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi

sercanozkeles@odu.edu.tr- 0000-0003-2845-5667

Özet

Müzik terapisi, bu farklı uygulama alanlarında bireylere ve gruplara yönelik esnek bir yaklaşım sunar. Terapistler, bireylerin özel ihtiyaçlarını ve hedeflerini göz önünde bulundurarak, müziğin terapötik gücünden faydalanarak kişiye özel bir tedavi planı oluştururlar. Bu geniş uygulama alanları, müzik terapisinin çeşitli durumlarda bireylere ve toplumlara nasıl yardımcı olabileceğini göstermektedir. Bu yöntemin esnekliği ve kişiselleştirilebilirliği, sağlık alanında çeşitli ihtiyaçları olan bireylere yönelik etkili bir terapi seçeneği sunmaktadır. Bu araştırmada; müzik terapinin kimlere uygulanabileceğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, müzik terapi alanında gerek araştırmacı gerekse müzik terapistler için kaynak teşkil etmesi açısından önemlidir. Araştırma müzik terapinin kimlere uygulanabileceğinin tespit edilmesine yönelik genel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, ülkemizde müzik terapisti sertifikasına sahip olan akademisyenler, uzman doktorlar, müzik meslek mensupları, sağlık meslek mensupları ve müzik terapistler oluşturmaktadır. Araştırmadaki verilerin toplanmasında görüşme türlerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yaklaşımından yararlanılmıştır. Araştırmada okuyucuya sunulan veriler, basitten karmaşığa farklı ve benzer sonuçlar tümevarımcı yaklaşım izlenerek yorumlanmıştır. Araştırmada öncelikle katılımcıların görüşlerini yansıtmak amacıyla elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak doğrudan alıntılara yer verilmiştir. İkinci aşama olarak betimsel yaklaşımla farkına varılmayan tema ve kavramlar içerik analizi uygulanarak neden sorusuna cevap aranmıştır. Kodlar belirlenen yaklaşımla incelendiğinde temaların bütüncül resmine ulaşabilmeye ve dolayısıyla tümevarımcı bir yaklaşımla elde edilen bulgular okura sunulmaya çalışılmıştır. Müzik terapi uygulamalarının, nerede, hangi hastalara, hangi tür hastalıklara, hangi yaş gruplarına uygulanabileceğine ilişkin farklı değişkenlere göre kullanılması gerektiği, ayrıca bu uygulamaların Sağlık Bakanlığı GETAT Uygulamaları Yönetmeliğinde yer alan uygulama alanları/hastalıklarla sınırlı olmadığı, doğum öncesinde annenin bebeğiyle kurduğu ilişkiden terminal döneme kadar ihtiyaç hisseden her yaş grubunda ve her hastalıkta tanı almış ya da tanı almamış herkese uygulanabileceği sonucuna varılmıştır.

²⁵ Bu çalışma "Türkiye'de Uygulanan Müzik Terapi Yaklaşımları" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Terapi, Müzik Terapist, Müzik Terapi Uygulama Alanları, Tamamlayıcı Tıp.

Abstract

Music therapy offers a flexible approach to individuals and groups in these different fields of practice. Taking into account the specific needs and goals of individuals, therapists create a tailor-made treatment plan by harnessing the therapeutic power of music. This wide range of applications demonstrates how music therapy can help individuals and communities in a variety of situations. The flexibility and customizability of this method offers an effective therapy option for individuals with a variety of health needs. In this research; it was aimed to determine to whom music therapy can be applied. The research is important in terms of being a source for both researchers and music therapists in the field of music therapy. The research is a descriptive study in the general screening model to determine to whom music therapy can be applied. The study group of the research consists of academicians, specialist doctors, music professionals, health professionals and music therapists who have music therapist certificates in our country. Standardized open-ended interview approach, one of the interview types, was used to collect the data in the study. The data presented to the reader in the research, from simple to complex, different and similar results were interpreted by following an inductive approach. In the research, first of all, the data obtained in order to reflect the views of the participants were analyzed descriptively and direct quotations were used. In the second stage, themes and concepts that were not realized with the descriptive approach were analyzed using content analysis to answer the question of why. When the codes were analyzed with the determined approach, it was tried to reach the holistic picture of the themes and thus to present the findings obtained with an inductive approach to the reader. It was concluded that music therapy practices should be used according to different variables regarding where, to which patients, to which types of diseases, to which age groups they can be applied, and that these practices are not limited to the application areas / diseases included in the Ministry of Health GETAT Practices Regulation, but can be applied to everyone who feels the need from the relationship of the mother with her baby before birth to the terminal period, in every age group and in every disease, diagnosed or undiagnosed.

Key Words: Music Therapy, Music Therapist, Music Therapy Application Fields, Complementary Medicine

MÜZİK TERAPİDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLERİN ÇEŞİTLİLİĞİ²⁶

Öğr. Gör. GÜRBÜZ AKYÜREK¹, Doç. Dr. Sercan ÖZKELEŞ²

¹ SİNOP ÜNİVERSİTESİ, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi
gakyurek@sinop.edu.tr – 0000-0003-1213-2126

²ORDU ÜNİVERSİTESİ, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi
sercanozkeles@odu.edu.tr- 0000-0003-2845-5667

Özet

Müziğin insanlardaki olumlu tedavi edici etkisi tarihten bugüne birçok bilimsel yayında ifade edilmiş ve birçok araştırmacının ilgisini çekmiştir. Ayrıca bu etkinin yalnızca insanlarda değil başka canlı türlerinde de etkili olduğu bilimsel yayınlarda vurgulanmaktadır. Müziğin tedavi edici şekilde etkileriyle, bilhassa modern psikoloji alanının müzik terapiye önem vermesiyle birlikte müzik terapiye ilişkin daha fazla bilimsel araştırmalar yapılmaya başlanmış olmakla birlikte müzik terapide çeşitli araçlardan da yararlanılmaktadır. Müzik terapistleri, bu araçları kişiselleştirilmiş terapi seansları için kullanır. Bireylerin tercihleri, ihtiyaçları ve terapi hedefleri doğrultusunda farklı araçlar tercih edilir. Müzik terapisi, hastaların duygusal ifadesini teşvik ederken, onlara içsel denge bulma ve kendilerini ifade etme fırsatı sunar. Bu araştırmada; müzik terapide hangi tür gereçlerden faydalandığının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, müzik terapi alanında gerek araştırmacı gerekse müzik terapistler için kaynak teşkil etmesi açısından önemlidir. Araştırma müzik terapide hangi tür gereçlerden faydalandığının tespit edilmesine yönelik genel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, ülkemizde müzik terapisti sertifikasına sahip olan akademisyenler, uzman doktorlar, müzik meslek mensupları, sağlık meslek mensupları ve müzik terapistler oluşturmaktadır. Araştırmadaki verilerin toplanmasında görüşme türlerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yaklaşımından yararlanılmıştır. GETAT Uygulamaları Yönetmeliği'nde "Ünite ve Merkezlerde Bulundurulması Zorunlu Asgari Cihaz ve Malzemeler" arasında çalgı (müzik enstrümanı) yer almamasına rağmen, terapi sırasında; terapistin bireysel çalgısı (keman, piyano, ukulele, gitar, orff enstrümanları, ritim enstrümanları ve müzik alanı içerisinde var olan her türlü materyal) ile besteleme, seslendirme/yorumlama ve doğaçlama çalışmaları gibi müzikal gereçlerden yararlanılabileceği, bu durumun yanı sıra, terapistin güzel sanatlar (resim, fotoğraf, dans, drama gibi) alanından yararlanabileceği gereçler, ses frekansları, kalem, kağıt, boya ve plastik top vb. gereçlerden de yararlanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Terapi, Tamamlayıcı Tıp, Müzik Terapist, Müzik Terapi Gereçleri.

²⁶ Bu çalışma "Türkiye'de Uygulanan Müzik Terapi Yaklaşımları" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Abstract

The positive therapeutic effect of music on humans has been expressed in many scientific publications throughout history and has attracted the attention of many researchers. In addition, it is emphasized in scientific publications that this effect is effective not only in humans but also in other living species. With the therapeutic effects of music, especially with the modern psychology field giving importance to music therapy, more scientific research on music therapy has begun to be conducted, but various tools are also used in music therapy. Music therapists use these tools for personalized therapy sessions. Different tools are preferred in line with individuals' preferences, needs and therapy goals. Music therapy encourages the emotional expression of patients and offers them the opportunity to find inner balance and express themselves. In this research; it is aimed to determine which types of materials are utilized in music therapy. The research is important in terms of being a source for both researchers and music therapists in the field of music therapy. The research is a descriptive study in the general survey model to determine which types of materials are used in music therapy. The study group of the research consists of academicians, specialist doctors, music professionals, health professionals and music therapists who have music therapist certificates in our country. Standardized open-ended interview approach, one of the interview types, was used to collect the data in the study. Although the Regulation on GETAT Practices does not include instruments (musical instruments) among the "Minimum Devices and Materials Required to be Available in Units and Centers", during therapy; During the therapy, the therapist's individual instrument (violin, piano, ukulele, guitar, Orff instruments, rhythm instruments and all kinds of materials available in the field of music) and musical materials such as composition, vocalization/interpretation and improvisation exercises can be used, in addition to this situation, the therapist can also use materials from the field of fine arts (such as painting, photography, dance, drama), sound frequencies, pens, paper, paint and plastic balls, etc.). It was concluded that materials such as sound frequencies, pencils, paper, paint and plastic balls can also be utilized.

Key Words: Music Therapy, Complementary Medicine, Music Therapist, Music Therapy Equipment.

ABANT
2. ULUSLARARASI GÜNCEL AKADEMİK ÇALIŞMALAR SEMPOZYUMU
28 – 30 Aralık 2023
ABANT
Özet Kitabı Cilt 1 - Yayın Tarihi : 30.12.2023 – ISBN 978-625-6830-73-8